M. S. 4.º perg.º con 332. hojas foliadas
corroidas en parte por la humedad.

F. 1 = Repetitionum juris civilis — T. 1.º

Indice de las materias deste libro.

finis

Estas materias son de
Gª de Lerin

Sevilla.

1

Ad expositionem celeberri-
mi textus in lege Ga-
llus D. de lib. et posth.

Interpretera [illegible] fontalis, et [illegible] a Doctoribus copiosissimis commentariis ad hanc legem aliqui retulerunt [illegible] Glosae in prin. Inst. que quasi ex delicto nascuntur, [illegible] debitis commendatione [illegible] in l. mancipiorum C. de servis fugit. dum [illegible], excusari iudicem male iudicando, si erraverit [illegible] interpretatione [illegible] l. difficillime qualis [illegible] iudicatur a [illegible] in [illegible] eiusdem l. et eadem [illegible] n. 4 [illegible] Alii novam excusationem [illegible] aqui [illegible] opinioni [illegible] quod [illegible] Abb. in cap. [illegible] n. [illegible] de [illegible] in capitulis [illegible] cap. [illegible] n. [illegible] in l. diserexo. D. de [illegible] latius. Sed ego [illegible] hoc [illegible] invito vos omnes ad laborandum, quo difficultatem vincatis, ignorantiam fugando, quam cum ipsa augeri excusatur. [illegible] Tusculanarum. [illegible] optimus ac gravissimus quisque [illegible] se multa ignorare et multa sibi [illegible] atque [illegible] discenda. [illegible] Eruditissima Doctorum commentaria, etiam nobis [illegible] in cap. fin. [illegible] Non omnis ignorantia immunis est a poena, ille enim ignorans potest excusari qui quo disceret non invenit. Illis autem [illegible] ignosci non potest qui a quo discerent habentes operam non dederunt, quare quod meum est, nullis parcam [illegible] nullis laboribus [illegible] vobis referam ex DD. antiquis et [illegible] quos pro manibus habere potui, [illegible] Chamerario meo studio [illegible] summo [illegible] ingenii [illegible] difficultatem [illegible]

difficillima

1. de oblig. que quasi ex de[illegible]

2. ignorantia non est a poena immunis [illegible] fin. d. [illegible]

difficiliora proponatur aff[illegible] diu magis frequentem [illegible] quam
inalsia [illegible] futurum non esse Jubarii [illegible] ex [illegible]

In legis igitur interpretationis claritatem [illegible]
tuam distinctas, seu distinctiones [illegible] quam [illegible]
hem interpretandi [illegible] plerique dubia [illegible]
et necessitate formulas Gallitani ardenti quam [illegible] tempo-
ribus. 2a disputatio [illegible] extensionis personis ad persona,
temporis ad tempus, casus ad casus, qui in praxi [illegible],
et ad illud passim allegatur [illegible] :.:.:.

Distinctio prima.

Antequam ad difficultates accedamus supponendum est iure [illegible]
[illegible], de qua potest, alieni posthumi institutionem prohibitam, seu
permissam non fuisse, tempore Jurisconsultorum. Et quidem alienus pos-
thumus est qui natus inter suos heres testatori futurus non est
teste Justiniano in § Posthumo quoque alieno, Instit. de lega-
tis, Talis quoque posthumus, qui si nasceretur, quando a patre procederet, non
suus heres esset, avo quia a patre procederet, qui non est in primo gradu
sui aut. Instit. de hered. qualit. posthumus alienus est, respectu
avi vel alterius respectu cuiuslibet alterius testatoris, in cuius potestate
non est, nec in eius familia [illegible] locum non obtinet et talis posthumus
alienus a nemine poterat institui: illa ratione inter alias quia non po-
terat adire hereditatem l. pupillo. § D. de acq. hered. quare vi-
sum fuit esse prohibitum fieri institutionem, quae prohibitio non erat
in posthumo suo, qui a nemine procedebat, et suus heres erat
testatori, quia in ipso deficit ratio cum in suis non detur aditio he-
reditatis sed continuatio dominii. l. in suis. [illegible] D. hoc [illegible] immo
potius praeceptum erat instituendi talem posthumum suum.
l. inter cetera. 20. D. de lib. et posth. :.:.

Quo supposito inveniuntur saepissime testatores, [illegible]
Decreta, quae firma debent esse, perituri obnoxia, et [illegible]
[illegible], quotiescumque [illegible] viro testatore filio decede-
ret, relicta uxore praegnante; nam posthumi reperis nati

[illegible] qui [illegible] præteritus est illo testamento quod [illegible] filius [illegible] posthumus alienus erat [illegible] [illegible] [illegible] prohibitus institui. Nunc vero quando nascitur, iam est suus, quem pater tenebit, et si institutus non est, testamentum rumpitur. Ecce perplexitatem [illegible] in eodem testamento idem posthumus non potuit institui, quia erat alienus, et debet esse institutus, quia iam est suus. quapropter huiusmodi periculis occurrit Gallus formula nova, qua dum vivit filius, posthumus nepos, qui tunc temporis alienus est, non instituitur, et statim a morte filii, quando nepos idem suus incipit esse instituitur; quo neque prohibitio frangitur non instituendi posthumum alienum, neque præceptum rumpitur instituendi suos etc.

N.º 3.º Sed quamvis hæc non ab omnibus concedunt, præcipue Recentioribus, quos postea referam, defendentibus licuisse semper posthumos et alienos instituere, adhuc fuit utilis formula Galli, ut testator ampliorem facultatem haberet, si vellet omnia bona sua relinquere filio, nec portione detracta, sine nepotem posthumum præteriendo, dum vixit filius, et ne huius occasione testamentum rumpatur propter præteritionem nepotis, si filius vivo testatore decedat, qui tunc incipit suus fieri, succurrit [illegible] Galli, ex quo in nihilo institutus est dum vivit filius, et illo mortuo non est præteritus etc.

N.º 4.º Sed iure nostro Regio post l. 3. tit. 3. lib. 4. lib. 5. novæ compil. inutilis est formula Galli, quia statutum est non rumpi testamentum, in quo neque filius, aut aliquis alius heres scriptus fuit aut sit, atque institutos esse in vi istius legis filios et cæteros descendentes, qui sui heredes erunt, nisi velimus cum Matienzo [illegible], gl. 1. n.º 49. hanc legem [illegible] ut correctoriam iuris antiqui stricte interpretandam ex reg. text. in l. præcipimus §. alias [illegible] in fine C. de Appellationibus [illegible] accipere in casu tantum de quo specialiter loquitur, scilicet quando in testamento nullus scriptus est heres, et secundo si aliquis heres scriptus sit, sit etiam necessaria suorum heredum institutio et utilis formula Galli sicut antea ne testamentum rumpatur saltim quoad institutionem, post text. in Auth. Ex causa C.

d. lib. p.ti l. 29. Joannes Gutier. practicar. lib. 2. q. 49. et 50.

Vt (uno) tandem ad intelligentiam § l. Gallus, et § de lege velle in hoc textu, supponendum censeo, de quo potius dicendum nobis est accuratius, ita receptum fuisse a populo Romano consilium Galli, ut omnes testatores illo uterentur, vulgaris q. clausula erat omnium testamentorum, quo apparuit Populus voluisse testari firmiter, et ne testamenta rumperentur quocumque eventu, et q. in formula Galli tria principaliter continebantur, de quibus dubitabatur. V. S. circa verbum, si filius meus me viuo morietur, quid respondendum quando filius desinit esse suus heres emancipatus, aut interdictus aqua et ignis; 2.o circa verbum, post mortem natus, nata ve erit: quid respondendum, si nascatur nepos in vita testatoris. 3.o circa verbum, si quis mihi nepos siue qua neptis, quid si pronepos sit, aut deinceps ceteri descendentes, qui sui nascuntur; atq. in his quaestionibus duplex esse potest dubitatio: 1.a potestatis an sicut illa verba Galli scripsit Testator, possit aliis verbis quoque similes casus compositos comprehendat, et dicat, si filius emancipatus, et cetera, tunc qui pronepos et cetera in vita mea nascitur, et in opinione quorundam de hoc disputatur tota lege, faciliter q. effugiunt difficultates, sed cum aliis grauissimis Doctoribus, quos suo loco referam, h. solum proponam dicendum q. propositam fuisse Scevole et legis Velleie voluntatis quaestionem, ut videre licet, nam Scevola in prin. l. usque ad §. Et quid si tantum, agit solum de quaestione potestatis illis verbis: Idem credendum est Gallum existimasse et de pronepote, ut testator dicat. et cetera. sed ab illo § et quid si tantum, usque ad finem legis difficillior quaestio proponitur voluntatis, an scilicet cum testator visus sit Galli formulla verbis in ipsa contentis, etiamsi contra verba institutus posthumus nascatur in Vita testatoris, et filius desierit suus heres esse non solum morte, sed emancipatione, aut quolibet alio modo et natus sit pronepos, aut alio suus heres testamentum rumpatur, vel

Saltis

Caput Primum.

thumus alienus quo temp. qua [illegible]

Posthumi [illegible] sunt idem [illegible] [illegible] sui, qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in tab. [illegible] [illegible] Inst. de hered. [illegible] [illegible] Inst. de hered. qua [illegible] sui here des [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] C. de posthum. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] posthumi [illegible] [illegible] Inst. de exhered. liber. [illegible] proprie posthumi sint nati post mortem testatoris, [illegible] posthumus. l. Posthumi. § [illegible] posthumus aut. D. de iniusto rupto. Bart. huius l. n. [illegible] Sive posthumorum [illegible] [illegible] [illegible] testatore [illegible], et agnat. sui heredes [illegible] l. posthumor. [illegible] D. de iniusto rupto, § posthumor. [illegible] Inst. de exher. [illegible] hi et posthumi dicuntur, quia postea [illegible] patri suo sui heredes fiunt [illegible] [illegible] [illegible] tex. in d. l. posthumi § [illegible] D. de iniusto rupto, [illegible] [illegible] verbi posthumorum, [illegible] [illegible] [illegible] Posteriorum [illegible] [illegible] 2. Carminum. [illegible] fugaces Posthume Posthume labuntur anni, qui et [illegible] [illegible] d. § posthumorum [illegible]

[illegible] sic arg. suus heres est ille, qui [illegible] [illegible] heres [illegible] [illegible] sui [illegible] Inst. de hered. qual. [illegible] posthumus antequam natus [illegible] n' pot. habere [illegible] [illegible] quidam referunt [illegible] in fin. D. de iure codicillor. [illegible] n' potest [illegible] heres [illegible] et per [illegible] [illegible] dabitur posthumus suus [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] denominat [illegible] ex eo quod sui heredes sint [illegible] ex eo quod sint domestici heredes, quod [illegible] posthumo [illegible]

2. n' obstat tex. in l. si pro [illegible] [illegible] fin. D. de colat. bonor. ex qua posthumus dum in utero est, esse [illegible] [illegible] potestate testatoris, [illegible] [illegible] natus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] hoc requiritur ad [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Bart. in [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible] tex. in l. [illegible] D. de colat. [illegible]

[illegible] D. [illegible] in [illegible], [illegible] posthumis [illegible] haeres
[illegible] D. [illegible] [illegible]
[illegible] fuisset in tempus [illegible]. [illegible]
[illegible] quandocumque nato [illegible] morte Testatoris
[illegible] nato [illegible] fuit in utero et [illegible] in [illegible]
[illegible] L. qui in utero D. [illegible] hom.
[illegible] intelligendum est. [illegible] D. de Verb. sign. quod [illegible]
[illegible] Faber. [illegible] prudentiae, 4.° [illegible]
ex eo quod [illegible] ad [illegible] capitis heredis [illegible]
[illegible] et [illegible] ex eo quod,
[illegible] institui [illegible], aut [illegible]
[illegible] sit [illegible] lumendo ex-
[illegible] de instituto. [illegible]

Posthumus alienus [illegible] definitur a Justiniano in [illegible] post-
humo [illegible] de [illegible]. Est autem alienus
[illegible] natus inter [illegible] heres Testatoris [illegible] non [illegible]
[illegible] facile intelligendum si alienum [illegible] posthumum [illegible] illum,
[illegible] qui [illegible]
[illegible] nepos [illegible] patre [illegible]
[illegible] Testatoris, [illegible] non [illegible]
[illegible] eius [illegible] inter alienos [illegible]
[illegible] potuisset [illegible]
[illegible] heres [illegible] qui [illegible] heres Testatoris
non est inter suos heredes Testatoris quod [illegible]
[illegible] anno [illegible] non [illegible]

[illegible] posthumorum [illegible] Duarenus
in [illegible] L. [illegible] 2.° [illegible] in illis posthumis.
de [illegible] an sui an alieni posthumi [illegible]
[illegible] fieri, [illegible] de [illegible] tempore [illegible] in [illegible]
[illegible] et pater [illegible] non [illegible]
[illegible] Pater [illegible] in vita Patris
[illegible] erunt alieni et [illegible]
[illegible] alieni [illegible]

Tenet [illegible] de Juris arte tractatu 2° et de [illegible] axio-
mate [illegible] et [illegible], Osualdus [illegible] ad [illegible]
lib. 6. cap. 7. lit. [illegible] cura omni [illegible]
disudantes ut tenet [illegible] lib. [illegible] cap. 2 [illegible]
posthumus [illegible] ex dictis definitionibus [illegible] quo
in [illegible], sed quo naturaliter posthumo nato [illegible] Tab.
[illegible] tempus [illegible] [illegible] nec pot dari medium,
[illegible] tempore [illegible] in [illegible] dicitur diu. l. Venter
praeterito 38. D. de acquir. hered. [illegible] in [illegible] D. de Ventre
in possess. mittendo, et si mulier [illegible] nomine, sed quo
[illegible] dicitur posthumo ideo [illegible] institutio [illegible]
[illegible] quae inter [illegible] nascatur [illegible]
in fine. D. de condit. et demonstr. l. quod in rerum. 26. D.
[illegible] et quod [illegible] de Jure nostri Regni etiamsi natus
[illegible] posthumus, si [illegible] vixerit tempus viginti
quatuor horas, et receperit [illegible] alias
abortivus [illegible] monstruus. l. 13. Tauri [illegible]
lib. 5. [illegible] in. l. [illegible] certarum [illegible]
[illegible] posth. hered. instit. [illegible] sunt liberi. 4. D. de
statu hominum 25. [illegible] 4. [illegible] antiqua Ju-
ra in. l. [illegible] abortu. 2. C. de posth. hered. instit. [illegible]
[illegible] in [illegible] n° [illegible] de exheredatione
liberorum. [illegible] tempus nativitatis, ut [illegible]
[illegible] an [illegible] ex eventu res exploran-
da est. [illegible] quod [illegible] quam interpretatur [illegible]
[illegible] in Rub. C. de bonis matern. 2. p. n° [illegible]
[illegible] curatorem habens, [illegible] sine Curatore, n°
[illegible] Consilium [illegible] de quo [illegible] cuit [illegible]
[illegible] quidere [illegible] eventu nativi-
tatis firmum [illegible] institutio [illegible]
illum ex tunc quo incipit esse certum futurum esse [illegible]
[illegible] l. in tempus. D. de hered. instit. [illegible]
[illegible] in [illegible] dubio sequenti latius explicabo.

Circa

N.° [illegible] circa [illegible] dict. [illegible] cuius [illegible] eandem [illegible] [illegible] instituere [illegible] [illegible] contrariis [illegible] [illegible] ab [illegible] in [illegible] postumo [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] declarat [illegible] [illegible] institutio [illegible] iure civili [illegible] [illegible] de quo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Bononi [illegible] in cap. [illegible] de [illegible] [illegible] aliquos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] argumentis [illegible]

N.° [illegible] [illegible] [illegible] alienum instituere, [illegible] nam femina [illegible] postumum [illegible] [illegible] [illegible] femina [illegible] [illegible] [illegible] excludit femina [illegible] [illegible] femina [illegible] in ma[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] feminas [illegible] instituere [illegible] [illegible] in postumum [illegible] de [illegible] [illegible] mina [illegible] instituere [illegible] [illegible] lege, que vetat mulieres postumum instituere, [illegible] in [illegible] claut. 4. n.° 4 [illegible] [illegible] Hermaphro[illegible] [illegible] Hermaphroditus maxime [illegible] virilia prevaliant, [illegible] prevaliant [illegible] femina [illegible] [illegible] maxime [illegible]

[illegible] Hermaphroditus [illegible] [illegible] virilia.

[illegible]
[illegible]

Ja[illegible] Surius. l. [illegible]
[illegible] D. de in [illegible]

[illegible] ex [illegible] matre [illegible] de inofficioso [illegible] qui [illegible]
[illegible] a [illegible] in hec verba [illegible] Januarius [illegible]
[illegible] cui nihil preter maternum [illegible]
[illegible] perinde virilem portionem [illegible]
[illegible] instituendus [illegible] instituere [illegible]
[illegible] ex [illegible] mat. [illegible] simili modo. D. de in[off.] test.
[illegible] querela inofficiosi [illegible] mo preterito a matre, que
[illegible] posthumis [illegible]
[illegible] D. de [illegible] [illegible] sententia, que vim
n'c et admissa [illegible] nullam [illegible]
posthumos instituere [illegible] ad [illegible] [illegible] minorum [illegible]
fundam[illegible] n' obstant, nam [illegible] ex [illegible] l. [illegible] quesitum
[illegible] respondit, [illegible] de [illegible] hermaphro-
dito in [illegible] virilia prevalent [illegible] r. [illegible] D.
de statu hom. [illegible] Queritur Hermaphroditum cui compa-
ramus. et magis [illegible] sexus [illegible] andum [illegible]
prevalet [illegible] [illegible] undarum. [illegible] D. de [illegible] in [illegible]
sexu prevaleret n' pot. [illegible] l. [illegible] de generatione [illegible]
[illegible] maxime verius in aliq. [illegible] reponit [illegible]
[illegible] de quo videndus est [illegible] in [illegible] posthum [illegible] de [illegible]
[illegible] qui [illegible] aliter [illegible] [illegible] maxime, [illegible]
[illegible] etate [illegible] quod nondum prevalet alter sexus. et dubi-
[illegible] an possit instituere [illegible] ratio [illegible] dubitandi e'
et cum [illegible] casu [illegible] quando virilia
preval. [illegible] ad [illegible] ex [illegible] mat. [illegible] de inofficioso [illegible]
ex [illegible] sumpta [illegible] [illegible] de [illegible]
posthumo [illegible] Pretoris, quam haberet [illegible] de facto ins-
tituens [illegible] instituto n' valeret iure civili. [illegible]
de [illegible] possib. nec alienum e' [illegible] Impp. [illegible] [illegible]
beneficium [illegible] in [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] n' [illegible] [illegible] Imperator valere ins[illegible]
omnino [illegible] in [illegible] palam. 22.
in [illegible] Ant. Gom. [illegible] Variar., cap. [illegible] 24 [illegible]

[illegible] de [illegible] ad d. [illegible]
[illegible] mas. [illegible] ad [illegible] audiendo [illegible] querela
[illegible] manus [illegible] [illegible]
[illegible] civili [illegible]
partim [illegible] beneficii [illegible]
[illegible] feminae [illegible] instituere
[illegible] ipsos quilibet [illegible] alienus est. [illegible]

[illegible] eam [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible]
familias miles [illegible] de [illegible] militi [illegible] fam. qui neq.
[illegible] militia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] heredem
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] institutionem [illegible]

[illegible]
[illegible] alieni [illegible] [illegible]
[illegible] patria potest. [illegible]
[illegible] extimantia [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] adhuc [illegible]
[illegible] natus [illegible]
[illegible] facta de [illegible]
[illegible] opinione [illegible] valerit [illegible]
[illegible] temporis [illegible] natus [illegible]
[illegible] veritas [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] de [illegible] in [illegible]

[illegible] de in[illegible]

[illegible] heredem inst[illegible]

[illegible]

[illegible] in. [illegible] ... iam [illegible]

[illegible] ... ne [illegible]

heredi[illegible] ... institui [illegible]

[illegible] ... posse [illegible]

[illegible] ... hereditate. [illegible]

[illegible] in [illegible] minor [illegible] ... ex gene

ralitate ... de quo [illegible] ... alieno [illegible]

[illegible] quidquid [illegible]

Aliciato in [illegible] ... heredi [illegible]

[illegible] ... posse heredem institui [illegible]

[illegible] accipit capaci [illegible] ... communio. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ante [illegible] ... [illegible]

[illegible] accipi ... hereditario. [illegible]

[illegible]

[illegible]

incapax [illegible] ... institui ... iure civili [illegible]

[illegible] incapax et admitteretur ad [illegible]

[illegible] ambigendum. 12. [illegible]

Unde non mirum quod ex illis capacitate ... [illegible]

institueridi iure civili capiat ... [illegible]

extendit [illegible]

[illegible]

alieno [illegible] ... heres [illegible]

rem [illegible] ... prius [illegible]

[illegible] filio impuberi [illegible] ... substituere. [illegible]

[illegible]

[illegible] ... paterfamilias ... illud [illegible]

[illegible] ... alienus [illegible] ... similiter [illegible]

[illegible] ... quia [illegible] ... de [illegible] ... etiam [illegible] ... quia [illegible] ... [illegible]

[illegible]

[illegible] exit [illegible]
[illegible] cao [illegible]
[illegible] in 5. nam [illegible]
[illegible]

[illegible] in qq [illegible]
[illegible] spiritui [illegible] pontumi [illegible]
[illegible] ponderata [illegible] quod [illegible]
[illegible]
[illegible] terminis [illegible]
[illegible] spiritui [illegible]

[illegible] quidam [illegible]
[illegible]
[illegible] ditatem [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] consentit [illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] voluntatis [illegible] sicut [illegible]
[illegible]
[illegible] exemplum [illegible]
[illegible] cum [illegible]
[illegible] libri [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] Rondias [illegible]

[illegible] filius mortuus [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] suam y [illegible] inven-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible]

[illegible] ea [illegible] tempore [illegible]
[illegible] temporis [illegible]
[illegible] heredes [illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible] ad [illegible] mediam [illegible]
[illegible] potiora [illegible]
[illegible] ad media [illegible] Intea [illegible]
[illegible] tempus [illegible]
[illegible] tempori [illegible]
[illegible]
[illegible] iure civili [illegible] in [illegible]
[illegible] admittendi [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] efficitur [illegible]
in [illegible] posthumis [illegible] non [illegible]
[illegible] in [illegible] posthumo [illegible] institutus antea [illegible]

[illegible] Prioris [illegible] [illegible] circa in [illegible] quam [illegible]
[illegible] de [illegible] [illegible] de [illegible]

Decimo [illegible] [illegible] quod tamen prohibitioni non habemus, nec [illegible] in tempore [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad hoc [illegible] Dei [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fuit [illegible] in [illegible] [illegible] ideo
[illegible] circa tempus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tempori [illegible] [illegible] nullam fuisse [illegible]
[illegible] consuetudinis instituere tam suos, quam alienos
quod [illegible] generaliter [illegible] [illegible] [illegible] ita
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quae data fuit iurisdictio [illegible] interpretandi
[illegible] fuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] prohibitio [illegible]
[illegible] introducta [illegible] [illegible] circa [illegible]
dixi de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 4. et in [illegible] casus [illegible] 4. [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] et circa quod dixi de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] lib. 1. [illegible] cap. 25.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] particula 14.

Sed [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] 4. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] instituendi [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]

[illegible]
fuit [illegible] [illegible] [illegible] suos. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12 tab. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] suos [illegible] alienos [illegible]
instituendi [illegible] ex l. [illegible] [illegible] [illegible] in
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sed hac opinione [illegible]
[illegible] [illegible] generalitatem verborum [illegible] 12. Tab. Et

[illegible] dendi nouas [illegible]
authoritate [illegible] ponderemus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] incumbendi illos [illegible]
[illegible] nondum [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsa in postnumq,
[illegible] ex ea qua [illegible]
[illegible]
[illegible] loquatur [illegible]
[illegible] illa [illegible]
ordinem [illegible]
[illegible] 24 [illegible] spondit [illegible]
[illegible]
[illegible] temp [illegible] ex locuenti [illegible] dicam [illegible] tenet [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] videri [illegible] consilio [illegible]
[illegible] luces [illegible]
[illegible] nares [illegible]
[illegible] iudica [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible] ex [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

mi [illegible] ab aliquibus [illegible] leg.
[illegible] legibus ubi [illegible] cap. [illegible]
de 4. [illegible] non licet [illegible] dici [illegible] secundum illas
observanda [illegible] Praxi. [illegible]
[illegible]
Nam [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] sit Princeps [illegible] populo, aut alius qui [illegible]
habeat [illegible] quod [illegible]
[illegible] relevandum [illegible]
[illegible] cap. [illegible]
[illegible] ut [illegible] ex [illegible]
[illegible] Sententia [illegible]
[illegible] ex ipsa ratione [illegible] Responsum [illegible]
[illegible]
[illegible] ad praxim [illegible] Romanorum [illegible]
[illegible] quoad superiore [illegible]
[illegible] in tempore [illegible]
[illegible]
[illegible] Romanorum [illegible]
[illegible] Prudentibus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in illis [illegible]
[illegible] Obsvaldus [illegible]
lib. 1. cap. [illegible] nulla [illegible]
[illegible]
[illegible] diverse respondent [illegible]
[illegible]
[illegible] in Comentariis ad hanc l. [illegible]
nulla. [illegible]
[illegible]

[illegible] in nota. deducitur ex § incertis Inst. de legatis, ubi Iustinianus [illegible] verbis incertis relinquuntur legata et fidei commissa, et statim meminit de [illegible] amici alienis [illegible] inter personas incertas numerari [illegible] erat. [illegible] ex [illegible] [illegible] incerta [illegible] sub[illegible]ebatur velut ex cognatis meis qui nunc sunt [illegible] vero [illegible] cognatis [illegible] adiungebatur illud verbum qui nunc sunt, ad excludendos posthumos [illegible] cognatis certis personis [illegible] posthumo [illegible] persona erat. [illegible]

[illegible] in [illegible] Dominationibus [illegible] in [illegible] quidam vulgatum D. de [illegible] dubiis, ubi [illegible] litum uni ex [illegible] [illegible] ex amicis, vel cuilibet alio qui [illegible] impetrauerit [illegible] ratione [illegible] tempore [illegible] incertus sit, velut [illegible]ando ex [illegible] [illegible] idcirco [illegible] numerari inter personas incertas l. § incertis [illegible] cuilibet alieno [illegible] vel [illegible] cum [illegible] usque, qui [illegible] posthumo [illegible] persona incerta [illegible] Nota

[illegible] multa [illegible] ex pluribus DD. quos plena manu [illegible] Coua in cap. [illegible] pater de [illegible] in [illegible] Pauperes et Spino de [illegible] [illegible] a. 10. principaliter n°. 10. [illegible] [illegible] in d. § Incertis [illegible] temporis [illegible] Iustinianus incertis personis neque legata neque fidei commissa olim relinqui [illegible] erat. idem [illegible] in [illegible] quoties [illegible] D. de hered. instit. et [illegible] DD. [illegible] nomine [illegible] demonstrationem [illegible] persona heredis vel legatarii l. Paulus [illegible] quoties § si quis nomen D. de Hered. instit. ex [illegible] huius [illegible] optima declaratio [illegible] § Incertis in illis [illegible] incerta [illegible] persona videbatur, quam incerta opinione animo suo testator subiiciebat. et [illegible] sub certa vero demonstratione idem ex certis personis incertis

[illegible]

[illegible] loquatur. quod idem ut audivi [illegible]
[illegible] tamen [illegible] monumento [illegible]
[illegible] etiam [illegible]
[illegible] filiam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] animum [illegible]
[illegible] animus [illegible]
[illegible] de [illegible] dubiis [illegible]
[illegible]
[illegible] ipsius [illegible]
quam [illegible] habuit [illegible] manifestandi [illegible]
[illegible] adsunt [illegible] inter [illegible]
[illegible]
[illegible] ex [illegible] meis. [illegible]
[illegible] differentiae [illegible]
[illegible] illis [illegible]
[illegible]
[illegible] dicam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] dubiis [illegible]
[illegible] illud [illegible]
[illegible] maxime [illegible]
[illegible] amicus [illegible]
[illegible] dubiis [illegible]
[illegible] ex
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] Pauperibus [illegible]
[illegible]

[illegible] huic parti me
[illegible] non solum [illegible] hereditatibus [illegible] in [illegible], [illegible]
similis, quod opinioni [illegible] receptum est [illegible] in [illegible]
dam [illegible] n. 12. [illegible] in [illegible] cap. [illegible] pater [illegible] paupe
[illegible] quae additionales [illegible]
[illegible] renouata [illegible]
[illegible] Justiniani [illegible] personae [illegible]
[illegible] Justiniani [illegible]
[illegible]
[illegible] causae [illegible] decisio Jus
tiniani [illegible] cum filii [illegible] cap. Cum pater, de
[illegible] hac difficultate. [illegible]
[illegible] inuoluunt. [illegible] in
[illegible] persona [illegible] nomine quodam generali ad [illegible]
[illegible] inter illas [illegible] incertum quis
[illegible] sit ut n. possit [illegible] ex [illegible] aliqua. de quo [illegible]
[illegible] dicam. [illegible] semper [illegible]
dispositio [illegible] mandari [illegible]
duo sunt [illegible] et in praxi [illegible]
[illegible] pertinent in [illegible] ala. 2. [illegible]
hac diffic. [illegible] de qua in [illegible] captatorias
[illegible] hered. instit. l. captatorias [illegible] milit. [illegible]
tatoria. [illegible] institutio captatoria est, quae [illegible]
in alienum [illegible] et huiusmodi institutio prohibetur
[illegible] ratione [illegible] propter incertitudinem personae heredis. [illegible]
illa institutio [illegible] hered. instit. [illegible]
[illegible] dispositio illa est cuius conditio confertur ad secretum
secretis voluntatis. [illegible] me heredem [illegible]
mihi heres, ideo improbatur [illegible] ad [illegible] alterius, quod ad
secret. [illegible] de codicillis [illegible]
in [illegible] excutiam [illegible] in [illegible]
Hoc aut. institutio captatoria [illegible] iure
[illegible] canonico et Regio, [illegible]

[illegible] in [illegible]
quae confertur in secretu
[illegible] voluntatis [illegible]

icitur nra [illegible] dominat po[illegible] nomo alien[illegible] ideo [illegible], q in
[illegible] erat et neque [illegible] nomine ipsio, neque aliqua demo[illegible]
[illegible] impossibili [illegible] demonstrari poterat, nec [illegible]
illa demo[illegible] [illegible] que ex ea valeant, [illegible] futuro e. que [illegible]
[illegible] [illegible].

[illegible] 4. Obijcitur huic [illegible] in [illegible] num inter veteres 24. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dotas [illegible] alieni [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] nisi n [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] n erat psona [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2 [illegible]. [illegible]
animaduerta [illegible] eundem [illegible] [illegible] in [illegible]
rogauit [illegible] antiqua [illegible] in hereditatis [illegible] incertis
[illegible] relictis [illegible] in d. [illegible] num inter veteres statui [illegible]
[illegible] statibus [illegible] alieno [illegible], [illegible] in
[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] eandem [illegible] his [illegible] ex cognatis meis, qui
[illegible] [illegible] inter cognatos numerari [illegible] nemo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] heredi
[illegible] qui in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ex
cognatis meis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] intelligi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] 4. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
de cognatis qui tempore [illegible] [illegible] [illegible] 4.
et [illegible] obijcitur [illegible] in [illegible] [illegible] exhibeat. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] certus est,
quam [illegible] nemo alienus, [illegible] [illegible] [illegible] aliena [illegible]
[illegible] [illegible] DD. [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ilibi.

[illegible] posthumos suos [illegible] [illegible] maiori [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible], nam si [illegible] maiori [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] a Jure [illegible] [illegible] humo aliena [illegible]
[illegible] [illegible] ex. d. l. qui in utero. D. de statu hominum.
Et ideo [illegible] [illegible] [illegible] videtur [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] in bello. [illegible] D. de Captivis. quare [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] alienatur, [illegible] a posteriori, [illegible] lex quae [illegible] pos-
thumos institui suos [illegible] [illegible] [illegible] si non permitteret
illud ipsum quod [illegible] [illegible] posthumis. [illegible] quod [illegible]. D.
de inofficioso [illegible].

Ergo [illegible] [illegible] [illegible] ratio quam [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] alia ratio [illegible] [illegible] a [illegible], [illegible]
[illegible] quidam referunt. [illegible] D. de Jure Codicil. [illegible] nullius enim
momenti [illegible] legatum quod datum est ei, qui tempore Codicil. [illegible]
in rebus humanis [illegible] [illegible] qui [illegible] D. de Hered. instituend.
[illegible] quia mortui pars [illegible] non [illegible] [illegible] posthumo qui ante
quam [illegible] [illegible] ante quam [illegible] [illegible] nihil est [illegible] erat, [illegible]
[illegible] capax [illegible] [illegible] institutionis. [illegible] Quae ratio ut bene [illegible]
[illegible], animadvertenda [illegible] divisio [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quae circa hereditates [illegible] [illegible]
in [illegible] alienum [illegible] in [illegible]. D. de Hered. instit. [illegible] in ex
[illegible]. [illegible] de Hered. [illegible] [illegible] Regia [illegible] [illegible]
[illegible] requiritur capacitas, in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tempo-
ribus, [illegible] mortis Testatoris, et delatae successionis, quorum
[illegible] alterius [illegible] inutilis erat dispositio, et praetermisso
[illegible] tempore quod [illegible] [illegible] [illegible] est.
[illegible] [illegible] Gomezius [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] tempus [illegible] [illegible] [illegible] prius requiritur capa-
citas tempore [illegible] ipsa ratione naturali dictante, [illegible] quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. de Reg. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] posthumo [illegible], qui nondum natus capacit-
[illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] Juris [illegible] erat, minor [illegible]
[illegible], quia nullius [illegible] nullae sunt qualitates. l. [illegible] qui

[illegible] Tom. [illegible] n. [illegible] difficultat. circa [illegible] in [illegible] prima difficult. [illegible]

[illegible] de qua [illegible] de Iudiciis lib. 4. [illegible]

[illegible] ipsa [illegible]

[illegible] in [illegible] n. 40. [illegible] lib. [illegible] Hered. [illegible]

[illegible]

conditionali ex sup[ra] dictis [illegible] in [illegible] idem [illegible]
tenuit [illegible] in l. [illegible] et Anton Fab. [illegible] lib. 12 [illegible]
[illegible] obstat [illegible] in l. [illegible] intelligit [illegible] si quis [illegible]
[illegible] [illegible] ex [illegible]
[illegible] lumin[illegible]

[illegible] Difficult[illegible] [illegible] qua [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] p[illegible] suorum [illegible] institutioni [illegible]
[illegible] [illegible] de eo qui [illegible]
[illegible] legari [illegible] n[on] habet ca[illegible]
[illegible] [illegible] Catoniana [illegible]
[illegible] in [illegible] requiritur [illegible] tem[pore]
[illegible] et ideo n[on] [illegible] in illis [illegible]
[illegible] [illegible] supposi[illegible] nam
temp[us] incertu[m] [illegible] antequam valeat [illegible] n[on] sit aliquid
[illegible] de [illegible] in [illegible]
[illegible] In hac [illegible] si admitteret ins[illegible]
[illegible] et legatum [illegible] valere [illegible]
[illegible] quod [illegible] dicatur [illegible]
[illegible] admittenda [illegible] primum
[illegible] quibus [illegible]
[illegible] incerti[illegible]
[illegible] in illis qui [illegible] in
[illegible] tempore
[illegible] valeret [illegible]
[illegible] in [illegible] dicas n[on] [illegible]
[illegible] tempore [illegible] ex [illegible] affirmari nequit quo[d]
[illegible] regulae Catonianae [illegible]
[illegible] certum [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
[illegible] n[on] [illegible]
[illegible] legitimus [illegible] Heredit[illegible] in [illegible]
nam [illegible] illo tempore intermedio [illegible]

[illegible]

[illegible] quae [illegible] ius [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Dumi [illegible]
[illegible] et [illegible] ut. [illegible] in [illegible] in peccanis. [illegible]
[illegible] nostrum [illegible] D. de [illegible] [illegible]. [illegible] ex D. [illegible]
lib. 6. cap. 3. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] D. de [illegible] non numerari [illegible] [illegible] ille
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] hereditatis [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] ex dictis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] Ant. [illegible] lib. [illegible] [illegible] 4. [illegible]
[illegible] dispositiones [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] lineæ videntur [illegible].

[illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] cap. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] D. de [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] linia, quam [illegible] edito ex [illegible]
[illegible] dubitan[illegible] [illegible] nostri inini[illegible]

[illegible]

[illegible] linia
ad [illegible] uendamus [illegible]

[illegible] Linia [illegible]

[illegible] ex [illegible] dilendit [illegible] [illegible]
[illegible] inu[illegible] [illegible] semp illis [illegible]
[illegible] primus inuen[illegible] in [illegible]
mir[illegible] magister m[illegible] recordationis [illegible]
illo [illegible] traduxi [illegible] typis mandauit Ant. Pichao [illegible]
de [illegible] [illegible] Anaclus Spannochio [illegible]
[illegible] [illegible] precipua [illegible]
menta [illegible] di tali [illegible] nec [illegible]
[illegible] admi[illegible] [illegible]

[illegible] in [illegible] Posthumus [illegible] de [illegible] posthumus alienus [illegible] institui et antea poterat et nunc potest. [illegible] iura de [illegible] inimini in argumen[illegible] utriq[ue] [illegible]; restat a[illegible] [illegible] ta-
tibus, qui huic obiiciuntur [illegible] iure [illegible].

R[illegible] [illegible] arg[umen]tis ex [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] non [illegible] posthumus [illegible] institutus, [illegible] he-
reditatem iure civili adire non poterat cum institutio [illegible] valere
honorario [illegible] iure [illegible] esse [illegible] [illegible] in alie
[illegible] iure civili non valebat [illegible] nam si vale-
ret institutio [illegible] Praetor [illegible] subsidiari[illegible]
bonorum possessionis [illegible] [illegible] [illegible]
interpretando Iustinianum in [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] personas [illegible]
[illegible] possent iure civili adire [illegible] hereditatem [illegible] potuerant [illegible] videre
in [illegible] pupillo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] rigorem [illegible]
bonorum possessionis [illegible]
[illegible]
ad [illegible] [illegible]
ex omni parte [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] de [illegible] possess. [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] institutio [illegible]
[illegible] tempore [illegible]
[illegible] iure civili [illegible]
[illegible] iure [illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible] venire ad hereditatem ex [illegible] iuris civilis remedi[illegible]
[illegible] arg[umen]tum [illegible] dictam [illegible] [illegible]
[illegible] nulla [illegible] posthumus alienus [illegible]

[illegible] galli, [illegible] inventaria [illegible] dill [illegible]

[illegible] Galli [illegible] ne [illegible] rimp[illegible] [illegible]

[illegible] parte instituere

[illegible] Galli con

[illegible] filio

[illegible]

[illegible] numquam [illegible] occurrere [illegible] in [illegible]

[illegible]

[illegible] omni authorit[illegible] [illegible] la [illegible]

[illegible] consideremo [illegible]

[illegible] antica [illegible]

[illegible]

[illegible] D. [illegible] suo [illegible]

[illegible]

3.o 32. [illegible] nostrum [illegible] discernendi [illegible]
[illegible] noviter [illegible] opinione [illegible]
[illegible] aliter [illegible]
institutionem quam [illegible]
[illegible] respondendum [illegible]
[illegible] in [illegible]
An. Fab. [illegible]
[illegible] an in [illegible] de [illegible]
[illegible] heres extraneus [illegible]
[illegible] adoptivo [illegible]
simpliciter in [illegible] casu [illegible]
[illegible] heres [illegible] in [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] expr[illegible] [illegible]
[illegible] institutio [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] nullo valente [illegible] illius [illegible]
[illegible] [illegible] incommodissime
hoc [illegible] ex suo [illegible] nepotes [illegible]
[illegible] cum filio [illegible] in hac [illegible]
institutio nepotis [illegible] extranei [illegible]
[illegible] currit nepos [illegible] a quo [illegible]
[illegible] institui [illegible]
heredem [illegible] mortem suam, ex quo [illegible] mortem filio [illegible]
[illegible] filio institutus, ut extraneus [illegible]
[illegible] iam mortuo [illegible] nam [illegible]
extraneus heres [illegible] admitti [illegible] cum [illegible]
[illegible] cum [illegible] institu[illegible] [illegible] nativum [illegible]
[illegible] filium [illegible]
[illegible] [illegible] illam [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] ex [illegible] quam [illegible] fuerit [illegible]
docuit hoc idem, quod [illegible] quidam [illegible]

ius legis valet ordine succ. sive huiusmodi institutio [illegible] ins-
tituto filium et nepotem, valet inquam [illegible] filium valli;
quod [illegible] firmatur [illegible] lege Vellei [illegible]
de novo [illegible] iam nati [illegible] in [illegible] praeiudicet cuius
institutio [illegible] extraneo [illegible] lat. [illegible] Faber
[illegible] et [illegible] ad finem [illegible] in [illegible]
[illegible] huius legis [illegible] permitti institui [illegible]
[illegible] varia fuit lex Vellea [illegible]
[illegible] instituto et extraneus [illegible] institutio
[illegible] firmatur [illegible] interpretatione [illegible] id
[illegible] huius legis [illegible] emancipationis [illegible]
in [illegible] filius institutus si emancipatus [illegible]
[illegible] adire haereditatem tanquam haeres extraneus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] quoniam [illegible]
[illegible]
diversitatis [illegible] Fabiana [illegible] In eum [illegible]
in [illegible] Bonon. [illegible] ad finem [illegible]
[illegible] incapacem [illegible]
[illegible] non valere, id [illegible] quod [illegible]
[illegible] natura [illegible] posthumus
[illegible] quidam [illegible] D. de [illegible]
[illegible] D. de [illegible] ratio [illegible]
[illegible] beatum [illegible] morte testatoris [illegible]
[illegible] ad [illegible] D. de [illegible]
54. D. de [illegible] Hubero [illegible] lib. [illegible] cap. [illegible]

[illegible] ad [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible]

tempore [illegible]

[illegible] finium quod [illegible] tempore [illegible]

[illegible] acquirit [illegible]

[illegible] divisi [illegible]

[illegible]

[illegible] morte [illegible]

[illegible] quirit [illegible]

[illegible]

[illegible] heredes instituit [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] mortis [illegible] tempore [illegible] vero [illegible]

[illegible]

[illegible] ad hereditatem [illegible]

[illegible] cum aliis [illegible]

[illegible] tempore [illegible] sit, quare [illegible]

[illegible]

[illegible]

Dubium secundum de institutione filij posthumi in formula Galli ad interpretationem verborum si filius meus me

Dubium secundum de institutione filij posthumi in formula Galli ad interpretationē verborū: si filius meus me

viuo morietur.

[illegible] pone da est Decisio Textus in l. si filius. 7. l. si a primo ff. [illegible] si ita scriptum ff. in fine. l. inter cetera. 30. l. penult. in [illegible] de lib. et posth. l. [illegible] ff. de in [illegible] rupto. l. [illegible] Fin. [illegible] si tabule [illegible] nulle extab. l. maximum vitium C. de liber. pret. [illegible] Inst. de exher. liber. [illegible] 40. 7. l. [illegible] 6. [illegible] ve ritionis filii in patris potestate [illegible] et nullum sit a [illegible] [illegible] neq valeat et si [illegible] patre [illegible] [illegible] preteriti [illegible] preteriti quod [illegible] [illegible] postea [illegible] natiuit [illegible] de [illegible] de prio. et [illegible] posthumi [illegible] [illegible] exhered. liber. in que priuilegiatus [illegible] miles [illegible] preteritio [illegible] exheredare [illegible] in [illegible] Inst. de exhered. liber. [illegible] [illegible] [illegible] Jamr [illegible] ff. ad [illegible] qui [illegible] erat [illegible] [illegible] a militari [illegible] in [illegible] no 63. [illegible] in [illegible] [illegible] quo [illegible] institutiones [illegible] firma [illegible] ex causa. C. de liber. [illegible] At de Iure Regio [illegible] in [illegible] L. 1. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] preterito erat [illegible] in [illegible] siue ex [illegible] siue ex extraneis [illegible] omissis [illegible] Regni [illegible] manet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 10. no 40. [illegible] prii exceptio [illegible] de Iure Ciuili in l. posthumo. 12. D. [illegible] [illegible] [illegible] Imperator [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] preteritus, et viuo testatore decessit, ad quod [illegible] requiruntur [illegible] scriptos [illegible] [illegible] Alex. in [illegible] si pater. C. de institutionib. n. 4. et cum [illegible] alii [illegible] Richardo in prio. Inst. de exher. liber. [illegible] Ant. Faber [illegible] scriptis [illegible] heredes [illegible] 2. cap. 19. [illegible] Osualdus [illegible] [illegible] lib. 6. [illegible]

[illegible] requisit. [illegible] [illegible] ad int. [illegible]
sint instit. [illegible] L. Paul. nota. D. de pretor. stipul. D.D. [illegible]
[illegible] hoc tit. [illegible] in l. 22. tit. 1. [illegible]
Extranei quo [illegible] illud [illegible] receptum
[illegible] in [illegible] casu [illegible] l. posthumo [illegible] ut valeat, qui ita
interpretandum [illegible], si animaduertamus ad obtinendam bon.
posess. sm tabulas [illegible] testis extrin[illegible]
[illegible] in [illegible] fiat defectum preteritionis. [illegible] 2. C. de [illegible]
Diui Adriani [illegible] in fragmentis tit. 23. [illegible] si septem
et tit. 28. ad quam [illegible] exigit apertura [illegible]
[illegible] Justinian. D. de [illegible] sm tab. [illegible] bo-
nor [illegible] hereditas ab heredibus
[illegible] Pretor [illegible] nec bonor. posess. [illegible]
[illegible] preteritis [illegible] posthumo [illegible] tabul.
[illegible] receptum ex [illegible] Fabro [illegible] cap. [illegible]
Colum. [illegible] in [illegible] quarepropter [illegible] posthum.
heredis scripti [illegible] poses. [illegible] l. fin. [illegible]
[illegible] Impperator [illegible] [illegible] ante pre-
terito ut [illegible] ibi tamen [illegible]
bonorum posess. [illegible] heres scriptus [illegible]
[illegible] Diuus Adriano [illegible] Imper. [illegible] rescripserunt.
[illegible] in [illegible] Pretoris admittunt [illegible]
[illegible] si tabule [illegible] extab. [illegible] dicendum
est [illegible] qui bonorum posessionem acceperunt [illegible] in
Fragmen. [illegible] Ulpiani [illegible] in notis ad Justi-
nianum [illegible] Institutionum [illegible] et 4. obser-
uation. [illegible] 24. Fabe [illegible] cap. [illegible] colum. 4. [illegible]

Atque [illegible] Impperatores [illegible] de testo in
quo posthumus preterito erat et accessit, ex identitate rationis
[illegible] D. de legibus [illegible] Ulpiano in
[illegible] idem [illegible] ad illud [illegible] in quo filio preterito
erat, et [illegible] quod [illegible] posthumi [illegible]
in [illegible] Paulo [illegible] extendit ad illud testum, in quo filio

preterito

preteritus erat et viuebit, quod iniustum [illegible] testamentum [illegible] ex his D. de iniusto rupto et Paulo [illegible] extendit ad illud testamentum in quo filio preterito vixit post mortem Patris et addit uit le. in l. filio preterito . 6. D. de iniusto rupto. Castr. in § et quid si tantum [illegible] l. 1. ff. nº 77 [illegible] ita quod his casibus cedit bonorum possessio contra quam Pretores solent cedere heredi scripto. [illegible] bonorum possessio [illegible] iure Ciuili. Bart. in l. 3. in prin. nº 3. D. de bonorum possessione [illegible] receptus [illegible] Decius in Rubr. C. qui admitti [illegible] [illegible] in pa[illegible] quas [illegible] Pretores [illegible] Imperatores [illegible] posthumus [illegible] ratione [illegible] quod [illegible] intestato ad hereditatem vocantur [illegible] preteritionis [illegible] bonorum possessionem [illegible] ab intestato [illegible] legata et libertates [illegible] quem [illegible] Filiacus ad [illegible] lib. 6. cap. 3. [illegible] intelligendus [illegible] quoties [illegible] [illegible] in [illegible] si libertus D. de bonis [illegible] si libertus [illegible] ita heredem [illegible] scripserit filius meus me viuo moriatur Patronus heres [illegible] non [illegible] testatus nam si decesserit filius, [illegible] erit [illegible] bonorum possessionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] et rupto [illegible] de bonorum possessione [illegible] [illegible] ab intestato [illegible] de [illegible] ex Castr. et aliis interpretibus [illegible] in [illegible] de [illegible] inter hunc [illegible] si libertus eadem [illegible] filio preterito [illegible] Curator [illegible] bonorum [illegible] si filius moriatur [illegible] testatus [illegible] et superius [illegible] ex hoc [illegible] cum in secundo [illegible] D. de iniusto rupto [illegible] [illegible] illa ratione quia [illegible]

[illegible] ex intestato, [illegible] in d. l. filio preterito, q. [illegible] a re [illegible] ducta [illegible] institutio conditionalis si post mortem [illegible] [illegible] cepit valere [illegible] [illegible] n. revocatur, [illegible] in specie d. [illegible] posthumus ubi testatore vivo decessit filio, vel posthumo pre-terito, ex quo cepit valere [illegible], et [illegible] tollitur, ut ex Bart. et aliis [illegible] Covar. [illegible] et quid [illegible] de lib. et posth. interpretatur [illegible] difficillis in l. si quis [illegible] de lib. [illegible] si legitimus heres vendicare noluerit valet ta-lis institutio ex [illegible] d. l. [illegible] posthuma et d. l. filio preterito [illegible] si dicamus legitimum heredem de suo [illegible] in potestate qui preteritus [illegible], ut [illegible] loco citato, nº 77. nam si intelli-gatur de alio legitimo herede ab intestato, [illegible] [illegible] sententia quam reffert Ant. gomez Variarum l. 1º cap. 3. nº 23. [illegible] 2. valebit institutio illa mero iure Civili, [illegible] in l. qua-dius [illegible] de acq. hered. cui n. satisfacit Bart. [illegible] [illegible] Immolam [illegible] respondens posse [illegible] in testati causa [illegible] voluntatis testatoris ob [illegible] regula in l. nemo [illegible] de [illegible] in d. l. si quis ita [illegible] noluerit que [illegible] [illegible] [illegible] vendicare [illegible] conditionis de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible]

[illegible] in d. l. [illegible] posthumo voluit extendere N. [illegible] [illegible] in quo filius [illegible] [illegible] in d. [illegible] [illegible] prius [illegible] [illegible] in codicillus exheredatus [illegible] in quo preteritus, [illegible] ex preteritis [illegible] [illegible] qui [illegible] filio [illegible] [illegible] in d. l. [illegible] [illegible]

[illegible] prius [illegible] rumpit [illegible] d. l. si fi-
lius D. de liber. et posth. [illegible] n. ad [illegible]
in d. l. posthumo. que voluit filium [illegible] de medio et admittendos
esse hered. scriptos. quare ad d. l. si duobus in [illegible] respondit
Bart. [illegible] ruptus inter plures alios diversa respondentes, quo
refert [illegible] in d. l. si filius. n.° [illegible] Sarmiento [illegible] n.° 2.°
[illegible] in l. posthumo nato. n.° 1. C. de [illegible] tabul. ait [illegible] loqui
de filio emancipato. qui preteritus precipue [illegible] contra tab.
de quo illo [illegible] que preterit [illegible] annullare [illegible] iure civili
[illegible] emancipatos [illegible] de exher. liber. et nil mirum si [illegible]
quo filius emancipatus [illegible] iure civili [illegible]
est. [illegible] in quo exh. [illegible] filio nec obstet dari
[illegible] filio preterito [illegible] possess. [illegible] tabulas, [illegible]
[illegible] expedit plura [illegible] nam [illegible] filii
preteritio sufficit ad [illegible] tabulas si [illegible] sufficit ad
[illegible] tabulas [illegible] dixi filio emancipato datur
beneficium ad [illegible] quod [illegible] valet iure civili [illegible]
ad [illegible] remoto quod. de [illegible] si duobus [illegible] hac in [illegible]
Bart.° qui voluit [illegible] heredes ab intestato. quod [illegible]
natorium [illegible] in d. [illegible] Bonor. poss.
n.° 48. nihil aliud est, [illegible] dixi [illegible] si remoto filio heredes
scripti in 2.° [illegible] possunt [illegible]
[illegible] et alias [illegible] superius [illegible]
[illegible] 2.m [illegible] quod datur filio emancipato bonor. possessio contra tab.
[illegible] admittatur filium [illegible] preteritio [illegible] in
[illegible] superius [illegible] in d. l. [illegible]

N.° 33 2.a exceptio ad d. l. si filius. de qua [illegible]
posthumi [illegible] a mente facta sit, ut magis preterito [illegible]
l. si emancipatus filius. [illegible] D. de liber. et posth. [illegible]
dicam de bonor. possess. contra tab. l. Paulus [illegible] 47. [illegible]
iuncto [illegible] eiusdem. l. D. de liber. et post. n.° [illegible] de
bonis libertorum. l. [illegible] exilio. 50. D. de [illegible] quod [illegible]
in [illegible] sine causa, [illegible] D. d. l. Paulus [illegible] l.

[illegible]

si patronus sic. § si quis per mala de [illegible] liberum, et in ius titul. de [illegible] l. 1. filius matrem. 25. C. de inofficioso testo. Quia tunc [illegible] Diocletiano Imperator in d. l. filius matrem, his quibus nullam iniuriam fecit mater, [illegible] putavit providendum quod receptum fuerit, ut [illegible] deffendens in [illegible] l. 1a p. § et quia [illegible] n. [illegible] venet. [illegible] l. 4o. fol. 54. Simon de pretis de interpretatione [illegible] volunt. debitores solutos 2. [illegible] in forma [illegible] [illegible] exheredandi suos [illegible] a iure ex d. [illegible] exhe. lib. et. l. T. [illegible] in utili fi[illegible]. l. quidam filium. 35. C. de fideicommissis [illegible] adimplendis l. fin. § fin. D. mandati, iuncta l. si quis. 46. D. eodem. DD. in l. Cum hi, § praetor. D. de Transactionibus. Cum hoc casu [illegible] praeterito [illegible] bona [illegible] fideicommissi, vel [illegible] conditionalis [illegible] tum, [illegible] [illegible] tempore [illegible]. Unde si decesserit praeterito ante [illegible] conditionis transfert hereditatem ad heredes suos nisi [illegible] a Testatore [illegible] sit. dato videlicet substituto. [illegible] in. [illegible] si mater. 35. l. ex facto 30. D. de Vulgari [illegible] d. l. 1. § si et quia [illegible] n. 61. [illegible]

2a sententia [illegible] distinguit [illegible] dubium valere testamentum ex [illegible] [illegible] si filius praeteritus sit, quia in [illegible] nepos qui heres legitimus [illegible] et filius [illegible] Testatoris [illegible] sit. [illegible] d. l. posthumus [illegible] D. de iniusto rupto in [illegible] [illegible] tenet [illegible] n. 2. colum. [illegible] [illegible] alii quos refert [illegible] n. [illegible] [illegible] sup. [illegible]

Simpugnatur [illegible] sententia ex [illegible] l. § [illegible] nunc si [illegible] filio [illegible] filius et nepos vivant, concipere [illegible] [illegible] mortuis tunc qui [illegible] nepos valeret, [illegible] quod [illegible] admittendus [illegible] prius nepos deinde filius decederet [illegible] ut [illegible] nepotem instituere [illegible] [illegible] iuris civilis de quo in [illegible] erit dicendum de filio, cuius praeterito [illegible]

[illegible]

in [illegible] nulla [illegible] d. l. si filius hoc [illegible]

N.° 40. [illegible] senia [illegible] Bart. in prin. [illegible] nisi qui [illegible] ibo [illegible] praeteritus [illegible] tutatore [illegible] nullus [illegible] vix [illegible] ex quo [illegible] praeteritio [illegible] valet [illegible] in [illegible] quid si [illegible] impugnatur [illegible] verum esset, nunquam verificaretur [illegible] d. l. si filius [illegible] praeteritio [illegible] filius [illegible] in [illegible] tutatoris [illegible] impugnetur ex impugnatione [illegible] superioris [illegible] in omnibus his [illegible] illud iurandum [illegible] filius [illegible] in potuerit ex aliqua parte [illegible] heres institui [illegible]

N.° 41. [illegible] senia [illegible] in formula Galli [illegible] filius quod sufficienter colligitur ex illis verbis conditionalibus [illegible] filius meus me vivo morietur [illegible] in [illegible] D. de Vulgari, et in l. [illegible] hered. 41. § [illegible] et in l. Gallus § idem credendum Paulus de Castro in l. Gallus in fin. et in l. [illegible] [illegible] num. [illegible] Fortunio Garcia et alii quos refert et sequitur Covarr. in cap. Rainuntio, de [illegible]

N.° 42. [illegible] fundamentum [illegible] D. de Vulgari, ubi [illegible] in formula Galli [illegible] ex illis verbis conditionalibus [illegible]

N.° 43. 2.° probatur ex textu in l. cum in [illegible] in prin. D. de hered. instit. [illegible] formula Galli [illegible] gradus heredum [illegible] nepotis facit textus [illegible] hered. 41. § videri in fine D. de Vulgari [illegible]

N.° 44. 3.m fundamentum [illegible] ex textu in l. [illegible] D. de bonis libert. [illegible] si filius meus me [illegible] moriatur [illegible] heres erit non male [illegible] in formula Galli [illegible] similiter [illegible] male [illegible] tat doctrinas [illegible] in omnibus [illegible]

[illegible] fundam[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] N.4[illegible]

[illegible] eo quod solum valere [illegible] ad quod ratio debuit [illegible] [illegible] inutilis dicit, nam quod [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] quod institutio induci ex [illegible] nam ita inducin[illegible] [illegible] [illegible] 3. C. de inoffic. testo. [illegible] Bart. et DD. [illegible] in formula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

N. 10

[illegible] fundam[illegible] [illegible] [illegible] fideicom[illegible] [illegible] induci [illegible] ex tacita voluntate defuncti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ideo ille qui [illegible] [illegible] 78. [illegible] D. [illegible] leg. 2o. l. [illegible] 21. D. de leg. 3. [illegible] et in [illegible] 22. C. de fideicom[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 62. n. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] no. 11 et 30. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potius quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] l. cum [illegible] 46. D. de leg. 2o. l. [illegible] 57. [illegible] [illegible] l. cum virum 16. C. de fideicomissis. Ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quidam [illegible] filium fam. 16. D. de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex sola voluntate defuncti ad[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] fideicomissum non debere ab illo herede, cuius fidei [illegible] non [illegible] [illegible] 20. [illegible] intelligit [illegible] in l. cum [illegible] 102. D. de [illegible] et [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] l. cum [illegible] [illegible] [illegible] de fideicomissis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] C. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] extendit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] da [illegible] fideicomissi [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] quo [illegible] plura [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 4. cap. 2o. [illegible] [illegible] [illegible] et de Error. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex familia. 69. § item Marco [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] D. de leg. 2o. [illegible] fideicomissi [illegible] [illegible]

[illegible]

hoc vero D. [illegible] [illegible] iquis [illegible] quisitilam [illegible]
[illegible] resoluti mei [illegible] cumita. D. ad T. [illegible]
[illegible] viduarum [illegible] lustificat [illegible] ovem
repugnat vulg interpretationi [illegible] ubi [illegible] in l. ult.
D. ad Treb. in commentaria [illegible] n.o 21. qua Tura [illegible]
[illegible] deliberant [illegible] nimia [illegible] difficultas [illegible] oria sui
[illegible] dilputationis intermittuntur [illegible] libris [illegible] in
[illegible] inspice [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] inducit [illegible] milsum [illegible]

N.o 47. [illegible] fundam.ty in quam [illegible] lenia
[illegible] in [illegible] [illegible] in. 2. [illegible] hyp. [illegible]
[illegible] positos in [illegible] hac, [illegible] decesserit ex [illegible]
[illegible] adhuc [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] D. de [illegible] n.o [illegible] D.D. [illegible]
[illegible] manu [illegible] Loira in [illegible] capitul [illegible]
[illegible] in [illegible] lib. [illegible] n.o 54. Cardinal [illegible]
de [illegible] n.o [illegible] Julius Clarus lib. 1. [illegible]
[illegible] q. 77. Couarr. in [illegible] Rat [illegible] de [illegible] n.o 2.o
[illegible] Molina [illegible] lib. [illegible] n.o 6.o numeris prioribus
et in Maioratibus [illegible] [illegible] num. [illegible]
[illegible] in alie [illegible] [illegible] Mantica [illegible]
[illegible] fundament [illegible] propositionis
[illegible] in [illegible] D. de [illegible]
[illegible] habuerint [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] prudens [illegible] [illegible] animo
[illegible] fratrem heredem [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] libros [illegible] heredi [illegible]
[illegible] libro [illegible] 2.o [illegible] [illegible]
[illegible] fratrem heredem [illegible] libros [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] D. de [illegible] Baldus [illegible]
[illegible] Mantica [illegible] n.o 22. [illegible]

ex

[illegible] ff. de edit. et de monit. [illegible] liberi positi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et a fortiori [illegible]
[illegible] exprimitur a testatore [illegible] affirmat [illegible]
[illegible] includunt substitutum ex [illegible] vocan. [illegible] ab in-
testato [illegible] vocati [illegible] quandiu [illegible] D. de acquir. hered. [illegible] quan-
diu [illegible] affirmatur ex l. Iubemus [illegible]
fin. aut. [illegible] primum [illegible]
[illegible] ex illa [illegible]
[illegible] aduersus [illegible] quod dicimus [illegible] D.
[illegible] [illegible] Remittit D. de excusat. [illegible]
[illegible] ita [illegible] alijs [illegible]

[illegible]

[illegible] Tam [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] vit. de quo n' sequitr [illegible] hic. [illegible]

[illegible] Et hic [illegible] n' cadit in nepotem [illegible] nepoti [illegible] preterini

[illegible] de exher. [illegible] nec instit [illegible]

[illegible] n' e iniustu eē preteritu [illegible]

[illegible] suo [illegible] valeat [illegible]

[illegible] exheredatio [illegible]

[illegible] nominis [illegible] possit preteritus valet ea ia ma

[illegible]

[illegible] vnde [illegible] x.

[illegible] exheredato filio [illegible] instituto nepote [illegible] filio morente

valet exheredatio et similiter valere [illegible] adeo nepos [illegible] alio ia

[illegible] inimicitir [illegible] filiu mori [illegible] et [illegible] confirmatur irreuocabiliter adit

hereditatis in vita filij cum tempore [illegible] [illegible]

[illegible] confirmatur 2° q exheredatio confirmari [illegible]

[illegible] morte exheredati [illegible] exheredat.

[illegible] ad Syllanianum [illegible] calu [illegible]

[illegible] eod. [illegible] vita [illegible] quoq;

[illegible] D. de [illegible] cum [illegible] ratione in d.

[illegible] fin. [illegible] cum moreretur [illegible] tribuendu [illegible]

[illegible] vrdi [illegible] D. de manum.

[illegible] adi [illegible] q n' colligitr oia voluntas tutatoris, Bart

in. l. 1. § Emancipato, in fine. D. de collatē bonorū [illegible] Ad [illegible]

firmatr R. [illegible] n' pot adiri hereditas ab [illegible] momi

[illegible] pot [illegible] filij eo ad vltimum illud instans vite [illegible]

[illegible] hendi, [illegible] n' pot in instanti adire hereditate:

[illegible] in tempore sequenti et super morte, vt considerat [illegible] Faber

[illegible] 20. [illegible] p. 2° At vō in. d. l. fin. heres institutus fuit nepos

q absq; adite ex [illegible] benef[illegible] hereditas acqrit. l. Interdum [illegible]

q in [illegible] D. de acqr. hered. l. Filius patroni. D. de bonis liber.

[illegible] lex [illegible] operatr in instanti ideo n'

[illegible] confirmatio [illegible] Ad 2ᵃ [illegible] firmatr R. [illegible]

[illegible] exheredatio adite [illegible] mortē exheredati [illegible]

casus iste tm' a [illegible] n' valere exheredatr [illegible]

[illegible] testator [illegible] affirmaverit post mortem ad [illegible] legib.
prohibuerit, nec est similia huius [illegible] quo praetermisso [illegible] ad [illegible] posita
[illegible] veritam sequitur [illegible] ultima sententia. [illegible]

[illegible] sententia [illegible]
[illegible] heredi [illegible] filius institutus [illegible] lib.
[illegible] de iniusto [illegible] illa [illegible] conditiona[illegible]
filius meus [illegible] moriens [illegible] inducendam [illegible]
[illegible] quae [illegible] quo [illegible] [illegible]
[illegible] meminit [illegible] in [illegible] in [illegible] huius [illegible]
[illegible] speciosus [illegible]

2º probatur ex [illegible] quidam [illegible] huius [illegible] etiamsi [illegible]
[illegible] de morte filii [illegible] conditionalia [illegible] loco institutionis
filii quae nullo modo potuit praetermitti [illegible]

3º probatur ex [illegible] nunc [illegible] [illegible]
[illegible] conditionalia [illegible]
[illegible] Num [illegible] filius [illegible]
[illegible] vivi aut mortuis [illegible] instituendus
[illegible] institutio [illegible] et [illegible] illis verbis [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] conditionalia [illegible] filio [illegible] non inducit in [illegible] filii

4º probatur [illegible] heredis institutio [illegible] conditionalibus et antiquitus directa verba erant heres [illegible] dominus [illegible]
hereditatis meae [illegible] his verbis [illegible] Bart.
[illegible] de [illegible] heres [illegible] verba etiam [illegible] heredem [illegible]
bona, [illegible] in [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] Alvaradus [illegible] lib. 5. cap. 17. [illegible]
B. in not. [illegible] dicta verba conditionalia [illegible] ex
[illegible] institutio confirmatur, nam [illegible]
[illegible] institutio [illegible] ex [illegible] non [illegible]
[illegible] [illegible] nec cum [illegible]
[illegible] [illegible] heredes [illegible]
[illegible] [illegible] 20. [illegible] 9. [illegible]
33. [illegible] primis [illegible] in cap. [illegible]

pater. [illegible] si adest liberis [illegible] quod
[illegible] 121. [illegible] non potest inferri institutio quantumvis sufficiatur
voluntas testatoris cum desiciant verba ad institutionem necessaria
[illegible]
[illegible]
[illegible] heredem instituat si [illegible]
[illegible] filius decedat potest dici non rumpi superius [illegible] secundum
non valet, in quo filius praeteritus est [illegible] in formula Galli [illegible]
[illegible] illa conditione si me vivo filius moriatur [illegible] praeteritus
[illegible] si [illegible] instituo non [illegible] quod fundamentum post alios ma[illegible]
commendat Ant. Faber de Error. pragmat. decade 25. errore [illegible]
[illegible] in l. [illegible] 15. [illegible] de her. inst. de qua
Ant. Faber [illegible] decad. 20. post medium [illegible] Variarum
[illegible] cap. 3. n. 25. art. [illegible] Mantica [illegible] n. [illegible] n. [illegible] ubi
Non [illegible] substitutio Sempronii hoc modo [illegible]: si mihi Seius
heres [illegible] Sempronius heres esto quia Seius non erat heres institutus
[illegible] ex verbis conditionalibus non inducitur institutio....
[illegible] De Vulgari, ubi
[illegible] substitutio impuberum liberorum in eo [illegible] qui novissime mo-
reretur non inducitur institutio [illegible]
reciproca inquam [illegible]
[illegible] huiusmodi [illegible]
[illegible] predecesserint, quod [illegible] ad hoc [illegible] novissime
moriatur, quia verba conditionalia non inducunt institutionem, Mantica [illegible]
[illegible] Ant. Faber ibidem errore [illegible] pagina [illegible] principio.
[illegible] probatur ex [illegible] Inst. de Pupillari [illegible] si quis.
[illegible] de Vulgari, ubi non valet substitutio pupillaris nisi aliquis heres
scriptus sit ad hereditatem Patris, et substitutio pupillaris ita concipi-
[illegible] filius mihi heres non erit [illegible] in pubertate decesserit [illegible]
heres esto [illegible] quia verba conditionalia non inducunt institutionem [illegible]
[illegible] cap. [illegible] n. 25. art. [illegible] Prius [illegible]
[illegible] institutio [illegible] posset [illegible]
[illegible] verba conditionalia [illegible] possunt illum instituere [illegible]

[illegible] quam [illegible] ex Glossa, Alberico, Alex. Angelo, Aretino, Cumano, Bal. Jass. et alijs in hac. l. Comm. dicit Ant. Gom. Var. [illegible] cap. [illegible] in fin. num. 23. Couarr. [illegible] ipse sequitur in cap. Raynutius de test. § 3. ad fin. Ant. Fab. de Error. pragm. decade 26. errore [illegible] et eandem [illegible] comm. senten. DD. qui tenent liberos [illegible] conditione hac si sine liberis decesserit [illegible] vocatos ac [illegible] fideicommissum ex [illegible] l. Titius. in. 2. D. de her. instit. cuius DD. plena manu [illegible] et Iulio Claro [illegible] Couarr. et Molina [illegible] in § sucessori, comm. dicit Greg. Lopez in. l. [illegible] [illegible] ita [illegible] Mantica [illegible] et DD. voluntates [illegible] adeo [illegible] [illegible] senias [illegible] declinent [illegible] quamvis opinio [illegible] magna [illegible] cum [illegible] Cum [illegible] fuerint profess [illegible].

[illegible] Atq. huius [illegible] fundam. affirmant et nram opinionem [illegible] conditionalia n. possunt inducere legatum aut fideicommissum [illegible] poterunt inducere institutz. quae maiorem solemnitatem requirit. et [illegible] fundam. deducitur ex [illegible] in. l. si quis sub. [illegible] [illegible] causa [illegible] [illegible] in cuius persona collata conditio it, sub [illegible] debeat, et [illegible] [illegible] neque enim legatarius [illegible] ex verbis conditionalib. nulla induci [illegible] institutio aut dispositio [illegible] qui ponitur in conditione [illegible] DD. [illegible] Mantica [illegible] [illegible] Ant. Faber decade. 26. errore. [illegible] Nec [illegible] Decisio [illegible] l. Dedi tibi. [illegible] de [illegible] causa [illegible] quem Testator accipere voluit [illegible] heridem, [illegible] potest, [illegible] Testatori pareat. nam [illegible] [illegible] hunc Versiculu [illegible] [illegible] a lege [illegible] [illegible] et [illegible] heredem, [illegible] conditio. [illegible] dispositio [illegible] in. l. Iure Civili [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] libro [illegible] cap. [illegible] litera. B. in nota [illegible] [illegible] conditio [illegible]

[illegible] Faber.

Por lo roto, y desgarrado
creieron que es de alquiler,
y en Campaña lo han plantado
porque llegan á entender
que cien vezes fue alquilado.

Entrar en ellos imagino
(contemplando su pelage)
no fue grande desatino
pues para hazer su viage
lo encontraron de Camino.

De Cochero hizo uno oficio.
y los otros sin (caij) [illegible]
ven del coche el beneficio
pusieron en el los ojos
por tenerlo a su servicio.

Temiendo unos Motiones
el Cochero se atribula
y lo reduce á razones
mientras Ferrari en la mula
la juega de los Talones.

las Mujeres al Instante
pensaron son de otra ~~fera~~
viendole en tal quimera
con habito de estudiante.
le pusieron en carrena.

De hombres, ombras y ~~[illegible]~~ criaturas
lo dos se llena el coche
y al hazer ~~les~~ conjeturas
~~[illegible] las oscuras~~
hasiendose el coche noche
~~[illegible]~~
todos discurren a escuras.

A la Juvenil Edad
Cosa alguna le embaraza
pues es notoria verdad
que rompieron la ciudad
por sacar el coche a plaza.

Todos con gran alboroso
celebraban sin mohino
del andar en coche el gozo
mas dando contra una esquina
su gozo cayo en el pozo.
Viendo nada les pedia
el cochero aun sin la seda
q. de dineros tenia
greve(?) bastante cortesia
lo dexan por la mitad.

Commentaria ad textum in leg. in suis. D. de lib. et post.

Arduior interpretationem ex in l. In suis ubi J. Consultus Paullus brevissime excepsit integrum tractatum suitatis ordine ellegantissimo; Nempe in prima parte illis verbis: In suis heredibus supponit cognitionem suorum, idest, personarum a qua semper initium sumendum docet Justin. in princip. Instit. de Jure pers. et ibidem Pichard. nº 2. expressit Scevolla in l. quidam referunt, D. de Jure Codici. illis verbis: debet enim esse cui detur, deinde quaeri, an datum consistat. Ut non ante Juris ratio, quam persona exigenda sit. et a personis, ut potest principallioribus in omni Juris nostri tractatu initium sumendum esse naturam docuit etiam Hermogenianus in l. 2. D. de statu homi. Vitallit Grego. Lopez in proemio quintae Partitae verbo: Mas noble. quapropter in prima parte huius Repetitionis agendum est nobis de personis suorum, de liberis legitimis et naturallibus, legitimatis beneficio capituli Tanta, qui fillij sint legitimi. De legitimatis ex dispensatione in radice matrimonij, De legitimatis alio rescripto sive Pontifficis sive Principis secullaris; De emancipatis, Naturallibus, Spurijs, Adoptiuis, Arrogatis, quidque respectu matris Jure nouo et Veteri decretum sit etc. In secunda parte nostrae legis declarat J. Consultus totam essentiam suitatis, eiusque effectus: essentia consistit in quadam domesticitate (ita nostri loquuntur) quae fillio famillias accedit viuente patre in bonis eius, ut quodamodo dominus existimetur; probat hoc J. Consultus significatione nominis famillie, quae pro bonis aliquando stat in Jure nostro. l. Pronuntiatio 195. D. de Verb. sig. l. nam quod 14. § fin. D. ad Treb. hic disputandum venit an fillijs in vita patris legitima debeatur; an ex contractu, vel delicto fillij, parentis bona obligentur, An fillius Regis, vel Ducis possit appellari Rex, vel Dux in vita patris etc. effectus ponit J. Consultus in necessaria successione.

Pontifficis

cessione, et continuatione Dominii, quod filii habent etiam a morte patris, ubi de Beneficio Abstentionis, De Transmissione ex potentia suitatis, aliisque nobis agendum est. et in 3a et ultima parte meminimus J. C. Diversorum suitatis ibi nec obstat quod liceat eos exheredare etc. Questio erit an filius amittat suitatem exheredatione, substitutione vulgari, institutione conditionali, vel cohaerede scribendo. quo finitis finietur Tractatus hic de re tam Difficili, ut Angelus Politianus postquam gloriatus esset se superasse Accursium in glossematis Juris, et interrogatus a Socino Seniori, an suus heres quid esset, obtumuit. refert Alciatus lib. 4o de verb. sign. ad finem.

Nomen suus Heres forense est, non oratorium, a Juris inventum ad significandos suos heredes, Vaconius tertio Declarationum, cap. 20, et alii relati a Ysualdus Villiseres Comentariorum lib. septimo, capite secundo, litera M. ubi etiam illam nominis ethimollogiam, quam habet Justi. in § sui. ubi Dicitur est vel domesticus heres, greg. Lopez in l. 21, titulo 5 partida 6. et Hinc est inventum nomen suitas, quo non utuntur J. C. sulti, sed nostrates Doctores illo nomine declarant suorum naturam per modum cuiusdam qualitatis, exemplo J. C. sulti Vlpiani qui peregrinitatis nomine utitur in l. si de eis 10. § sexto, D. de in jus vocando et Ciceronis, Epistolla 29, qui de Lentullo dixit, Lentullitatem, Cerratius 3 Missellanear, cap. 16, no 8, et aequum nomen est probat Prichard. in d. § sui, no 11 et quid autem suitas sit omissa Doctorum Deffinitionum varietate quam videre est in Cujatio ad legem 3 sub conditione 20 D. de lib. et posth. et 4 ad Aphricanum ad legem si filius heres 16, eodem titulo Ysualdus illi gerus d. cap. 2 litera H. Antonius Gomezius variar 1o, cap. 9, no 16, Joannes Gutierres in repetitione § sui no 2. et 3. et 5, et ibidem Prichard. no 9. et 10. quorum disputationem omitto quia in jure nostro periculosa est omnis Deffinitio, parum quam ut non subvertatur. l. omnis Deffinitio 202, D. de Reg. Juris: Brevius explicabitur distinctione, qua secundum Dialecticos non minus certius est etiam mo-

+ no 19, § 9a Suis et lius

modus descendi. Interim tamen si originem vellimus animadvertere descendit suitas, de jure nalli; fatetur Paullus in l. cum naturallis 7. D. de bonis damna. ibi: cum naturallis ratio quasi lex quaedam tacita liberis parentum hereditatem adjiceret, veluti ad debitam successionem eos vocando: propterquod et in jure civili suorum hered. nomen eis indutum est. Divus Paullus ad Gallatas cap. 4. 5° circ.: si filius et heres. Ita provocationem tamen, formam, et sollemnitatem de jure civilli habet, et quidem de legibus duodecim Tab. teste Justiniano in princ. Inst. de hered. que ab intest. defer. ibi: Intestatorum autem hereditas ex leg. duodecim Tabullarum primum ad suos heredes pertinet. § sui, vs. Necessarii, Inst. de hered. qualit. ibi: quia omnino sive vellint, sive nollint tam ab intestato quam ex testamento ex lege Duodecim tabullarum heredes fiunt. Antonius Faber conjecturarum l. 10, cap. 12, collumna 2, ante finem.

Numerus primus.
Qui ex liberis sui heredes sint.

1. Non omnes filios, vel omnes liberos vocat lex ad hereditatem ex suitate, sed tantum illos qui sunt in patris potestate, et a nemine praeceduntur, § sui Inst. de hered. qualit. et diffe. § Itaque, Inst. de hered. que ab intestato. § Posthumorum Inst. de exhered. liberor. l. Posthumorum 13. D. de inj. justo. rupto; unde Coriolus de juris arte ll. 3 de consanguineis et affinibus acciomate 16 in hec verba: suitas his rationibus inventa est, propter rationem naturallem, d. l. cum naturallis 7. D. de Bonis dam. propter patria potestate l. l. Cornellia 12, D. de ttis et quibus ut sc. poss. propter militiam, vel in suis hoc ll. et sup. dictis iuribus. Ant. Faber de erroribus pragmaticorum, Decade 29, errore 10. pagina 2. in princ. Richard. in princ. Inst. de legitima agnator. suc. 2.

sed contra hanc resolutionem sic arg. Posthu-

mus

mus qui mortuo patre vel avo nascitur, sui sunt heredes. § Posthumi Instit. de lib. et posth. § Itademum Instit. de hered. quae ab intest. l. Posthumi ff. D. de iniusto, rupto. sed posthumus non potuit esse in potestate illius, qui praedeffunctus est ante nativitatem eius. Ergo in hac scaenotha deficit tam verba quam sententia dicti legis seu constitutionis. Ob quam difficultatem Jaso in l. Gallus § Etiam n° 8 negat ad suitatem requiri patriam potestatem, sed sententia communis sentit contra. R. Posthumi hoc est suum heredem a Jure utrique cum quando nascantur post mortem patris vel avi vero intelliguntur nati fuisse, ex quo concepti sunt, et sub potestate Patris l. Antiqui ff. D. si pars hered. petatur. l. qui in utero ff. D. de statu hominum. Fortunius Garzia in l. Gallus n° 45, et sequentibus; et in his quae ss. Juris . . . potest fingendo disponere Bartho. communiter receptus in l. si is qui pro emptore ff. D. de usucap. in . . . principalli; Tiraquellus in l. si unquam C. de revoc. [illegible] suscepit liberos n° 93 C. de revoc. Donatio. Qua propter cum propriatate loquitur Justin. in d. § Posthumi et d. § Itademum Sibi sui heredes sunt, ponderato verbo sunt, quod denotat proprietatem et veritatem; Bartho. in l. si maritus . . . § si quis publice de Adulteriis, et in l. Mortis a . . . D. de verb. significatione. Vel 2° videndeas cum Curtio Juniori in l. Posthumorum C. de Contra Tab. . . . pinello in Rubr. C. de Bonis mat. . . . n° 37 Anto. Gomez . . . Thomo Cap. 11 de succesione . . . n° 3, in 4° illation. ad suitatem posthumorum sufficere Patriam potestatem habituallem sive in potentia, quae ipsi possibillis erat quando pater vixit. &c.

Arg. 3 contra eandem resolutionem est quod fillius famil. qui episcopatum vel dignitatem obtinet exiit a patris potestate, Authe. Sed et episcopallis dignitas, C. de episco. et clericis. Bartho. in lege Patre furioso ad fin. D. de his qui sunt sui, sed episcopus, et caeteri non amittunt suitatem, Auth. contrario quae de dignitatibus, ibi illud collat. 6. habent ius dicendi nullum; communem dicit . . . Gomez . . . thomo Variar. Cap. 9. de transmissione hereditatis

... n° 9. Costa in repetitione legis si fillius 26. D. de lib. et posthu. quod ad suitatem non requiritur patria potestas. ≈ et confirmatur, quia simillíter Clericus per sacros ordines exiit a patris potestate: communis sententia, secundum Joannem Crotum in l. particularis §. n° 11. D. de his qui sunt sui, Spinum de Casseres plures refferentem in speculo testamentorum glo. 5 Rubricae n° 21. Licet non desint qui contrarium respondeant Cobberrubias seu aliis in cap. Quia nos n° 5 de testis, ex leg. sacrosancta §. C. de Episc. et Clericis ibi: etiam si in patris aut avi potestate constituti sint. Quas opiniones ad concordiam reducere conatur Joannes Gutierres in repetitione §. sui n° 6, hac distinctione ut quo ad spiritualia non maneat Clericus in potestate, et ideo non acquirit patri, sed Ecclesiae consequitur, nec adlibet aliud adventitium, quod omne quasi castrense est, Auth. Presbiteros. C. de Episco. et Clericis, Cobb. et Spino ubi supra in caeteris tamen consuetudine patri tenetur, et sub illius est potestate ≈ 2 affirmatur, quia Monachi exeunt a patris potestate glo. singullaris in l. si ex causa §. Pappinianus verbo statum mutat. D. de minoribus, dicit communem Ant. Gomez in l. 5. Tauri n° 11 in fine, sed Monachus non amittit suitatem, l. Deo nobis 56, C. de Episcop. et Clericis in § hoc etiam, quod non requiritur patria potestas ad suitatem ≈ Respondetur 1°, hoc esse speciallíter constitutum in fillio qui dignitatem obtinet et ideo ut licet non sit in potestate, tamen suitatem retineat. Auth. constitutio quae de dignitatibus, leg. 5. n° 13 § 4. arg. legis quod favore. C. de legibus. Legis unicae § Accedit 13. C. de rei uxoriae actione ≈ vel 2° Respondetur, in his quae fillio dignitatem obtinenti nociva sunt, non finiri patriam potestatem, Bartho. in l. 3. n° 6. D. de his qui sunt sui, communem dicit Jaso in l. 2. in princip. n° 26. D. eodem et n° 32, Ant. Gomez dicto cap. 9. n° 13, et l. 48 Tauri n° 3 ad finem, Cobbarrubias in dicto cap. Quia nos de testis, quod etiam respondetur ad confirmationem.

Quaeres secundo eandem collit in 2 ... ubi praeter patriam potestatem requiritur in familia primus locus quem

ob-

+ per +

obtinere debet suus, ne precedatur ab alio § sui vero. sed ut nepos Instit. de hered. quæ ab intestato. § Itademum Inst. de heredi. quæ ab intestato. l. si filius familias. § 4 vero. leg. si fillius. D. de millit. testam. Comprobatur etiam ex leg. si quis posthumos § si filium exheredauero in princ. D. de lib. et posthum. l. si quis fillio exheredato 6. D. de Iniusto, rupto. l. fillud 4. § si quis fillium. D. de bonorum possess. secundum tab. l. scripto herede 7, D. Vnde liberi. Vbi nepos qui succedebat a patre etiam exheredato non recipit testamentum aui, in quo posteritas est, non alia causa, nisi quia praecedebatur. sed contra sic argumentatur ex textu difficili in leg. qui in alliena § Interdum. D. de acq. hered. ubi nepos ex fillio exheredato institutus fuit, et heres necessarius et suus l. fillius patroni 19, D. de bonis libertorum. Et prouat idem ex difficillis in l. si fillius heres 16. D. de lib. et posthum. Vbi nepos patri suo heredi substitutus, dicitur suus heres testatori etiam si tempore mortis eius a patre precederetur, facit etiam in dicta l. si quis posthumos. § si fillium exheredauero vers. sed si heres D. hoc titulo. et l. si quis fillio exheredato. D. de iniusto, rupto, vers. plane, l. 1a. § Interdum, D. de suis et legit. heredibus et l. scripto herede 7. D. Vnde liberi § Cum autem Inst. de hered. quæ ab intestato quo prouatur nepotes suos fieri auo in successione hereditati, quæ ipsis obuenit, postea, licet tempore mortis aui a patre suo precederentur quod hoc non requiritur: ::::::::::
His autem Respondetur distinguendo: vel loquimur de suitate plenarie quo ad omnem successionem tam ex testamento, quam contra testamentum, et ab intestato etc. et hanc non habet nisi qui mortis tempore, et in potestate, et primo loco sit. de quo loquitur Iustin. in dicto § sui, et dicto § Itademum, et etiam in dicta l. fillius. § si fillius. D. de millitari testam. et Velliquam Iura in argumento rellata. Vel 2o loquimur de suitate quo ad certam successionem in particullari cuiusdam hereditatis. v.g. Pater exheredatus et sic ab hereditate remotus, fillius eius nepos testatoris institutus. l. qui in alliena 6 § Interdum. D. de acq. hered. l. fillius Patroni. D. de bonis libertorum. Vel si patri instituto fillius substitutus sit nepos testatoris, pendeat

q°

que successio propter posthumum pretiritum, qui conceptus nondum natus, nam si conceptus non sit, non pendere successio l. ventre preterito 3a vers. sed si vacua, ff. de Acq. hered. quia continuatio dominii que in suis fit virtute legis cognoscenti occulta non impeditur: Sarmientus in d. l. si filius nº 5, sed cum plenus est venter, impeditur quia incertum est an vivus vel mortuus nascetur posthumus l. cum quidam 30 § ad dicitur D. de acq. hered. de quo loquitur et in d. l. si filius heres § vltandem pendet successio propter conditionem l. fin. vers. nam superior D. de cond. institutionum, l. 1. § sciendum D. de suis et leg. here. tunc quia que tempore defertur illa successio, nepos primi gradus est, et exclusio filio suus heres erit, et ita interpretantur supradicta iura. vel tandem loquimur de successione intestati, et in hac non requiritur proximitas tempore mortis, sed sufficit illo quo certum est tempore, intestatum decessisse, de quo loquitur expresse iura in d. l. Scripto herede D. de suis et leg. hered. § cum autem 8º Inst. de hered. que ab intestato, et alia in arg. adducta. Denique in summa ut quis suus heres sit ad impugnandum illum requiritur tempore mortis testatoris, et patria potestas, et primus locus in familia. At vero ad causam intestati etiam sufficit primum locum habere tempore delatae successionis, Bartholus in l. qui in aliena 6. § interdum D. de Acq. hered. quam doctrinam probat et explicat ibidem Angellus et Imola, communem resolvit Alexander nº 3, Iaso et ibi, Crabeta in l. Ex filius D. de legatis 2º [illegible] nº 125, Anto. Gomez in l. 22 Tauri, Mendiraca de successionum creatione § 21, nº 215, Gutierres in repetitione § sui nº 121 et 48, Cujatius ad Africanum ad dictam legem si filius heres, Ant. Faber in Dierrerar cap. 1. et de erroribus Decade 29. errore 10. pagina fin. Gothofredus Villigerius lib. 4 cap. 7. litera 2. cum alijs, Pichardus noster in d. § tandem a nº 20 quod etiam declaratur a fi- milli agnatorum successione ad quam etiam exigitur primus locus, princ. Inst. de leg. agnatorum succe. ibi: Ex lege 12

Ts.

Tab. ad agnatum proximum pertinet hereditas; et tn sufficit ꝗ proximus sit tempore delatæ successionis, licet mortis tempore præcedabatur ab alio § 1. eiusdem tit. Non enim omnibus simul agnatis lex dat hereditatem, sed ijs qui tunc proximiores gradu sunt, cum certum esse cœperit aliquem intestatum decessisse, et hoc arg. Ultr. C. [illegible] in l. scripto herede [illegible], D. Unde liberi, illis verbis: qui sine dubio non est agnatus; qq intendit probare Nepotem de quo ibi suum heredem esse ab intestato, licet tempore mortis avi non fuerit primo loco, q tempore delatæ successionis iam non præcedabatur, et sic argumentatur J. [illegible], heres est; et non suus, q non fuit in primo loco mortis tempore, ergo neque agnatus ubi nascitur idem, neque alius est modus succedendi de iure civili, [illegible] heres, et non heres, quod est impossibile, [illegible] tandem fatendum est heredem esse suum, non minus atque agnatum, q ad utrumque sufficit proximitas tempore delatæ successionis, et hunc textum ita interpretantur Cujacius 14. observationum cap. 11, in medio, Anto. Faber [illegible] 10 columna 3, in princ. lib. 1. Osualdus [illegible] cap. 2. litera F. Nam si verba dicta, qui sine dubio non est agnatus, ut sonant intelligantur, falsa erunt, et [illegible] iura expressa in l. filius 12. D. de suis et leg. hered. l. de suis [illegible] § huic autem, D. de carb. edicto, l. J. [illegible] 20 § Proximiore [illegible] D. de gradibus ibi: Proximus [illegible] ex agnatis sui [illegible] [illegible] Anto. Faber [illegible], cap. 12, de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 8, pag. 2 cum [illegible], Osualdus [illegible] lib. 1. cap. 2. litera F. Richardus Instit. de leg. agnatorum successione in princ. [illegible]

Quarto [illegible] partem [illegible] ex eo q Nepotes sui heredes [illegible] quo pater ipsorum prædecessit, in eius locum succedant, d. § sui, d. § inde mum, et § Posthumorum, Inst. de exhered. liberorum, l. Posthumorum [illegible] D. de iniusto, rupto, l. si videt. 6. § Nepotes. D. de hered.

in l.

in[illegible]tuendis [illegible] S. Videndi senn[?] D. hoc tit.
ibi: si quis ex suis heredibus suus heres esse desierit, li-
beri eius, etc. in locum sui heredis succedunt. Sed in su-
is non datur successio, l. 1. § scienduм D. de suis et leg. he-
redibus, ibi: quamvis successio in suis heredibus non sit.
Ergo videtur impossibile nepotes esse suos per hanc successio-
nem. Ut falsa sententia dicti § sciendum = [illegible] ostr mater
quia nepotes succedunt una per [illegible] ratione, Item ut plu-
res sint, illam partem habere debent, quam [illegible] caterio[?] forum
haberet, non tot partes quot ipsi sunt, i. in stirpes succedit
et non in capita, quem succedendi modum de iure Divino pro-
venire censent aliqui DD. ex sacra Pagina: Gen[esis] cap. 11
ad finem, et cap. 12, ubi vidimus Lotum admitti ad suc-
cessionem Avi, una seu[?] Patris. Tiraquellus de primoge-
nijs q. 40. n. 3, Forcatolus lib. 6. cap. 19. e[t] cap. 24
n. 4: Alij iure gentium receptum dicunt, Base[?] [illegible] 3
de successione [illegible] § 27, limitatione 3 [illegible] 18. Alij
[illegible] legibus 12 Tab. Anto. Faber de erroribus pragmaticorum
Decade 15. Errore 1: Patientur imperatoris in l. ut in-
testato C. de suis et leg. heredibus, et de hac successione
loquitur [illegible] in § cum filius 7 Inst. de H[ereditatibus quae] ab intestato
[deferuntur] l. 1. § si filius D. de suis et leg. hered. l. Pappinianus 8
§ quoniam autem [illegible] Inofficioso tit. l. 2. C. de suis
et leg. hered. Auth. de Hereditatibus ab intestato venientibus
§ sequitur igitur 1. Collat. 9. l. si nepotes 7, D. de collat.
bonorum, ibi: si nepotes in locum filij succedunt una por-
tio illis conferri debet ubi bonorum possessionis [illegible]
partem habeant, sed et ipsi [illegible] [illegible]nt, ac omnes
unus essent l. 3 in fine [illegible] 6. Matienzo in l. 2.
tit. 8. lib. 5. compilationis glo. 4. n. 13, Pichardus in §
1. Inst. de hered. quae ab intestato n. 5, ergo falsum est dicere
in suis non dari successionem, quod expresse sit in d.
§ sciendum. Respondetur interpretando dictam l. esse priva-

illis

illis [illegible]: quamvis successio in suis heredibus non sit, ex [illegible]
Justiniano in § Placebat 3 Inst. de leg. agna. successione
etenim Jure civili de legibus duodecim tabularum hereditas
intestati prima [illegible] differebat ad suos, secundo ad agnatos, princ.
Inst. de hered. quae ab intestato, et princ. Inst. de leg. agna. suc.
si a illis tamen differebat, qui erant in priori loco Justinianus
agnationis non successoribus. At vero delata semel here-
ditas proximiori, si se abstinuisset vel repudiasset, aut dece=
sisset antea [illegible] differebat iterum sequenti in gradu, sed fiscus
[illegible] ex causa caduci, l. [illegible] D. de successorio edicto, et hoc
est quod dicitur in [illegible] non dari successionem in suis. Donellus
comment. lib. [illegible] cap. [illegible] [illegible] de successione [illegible] cap. [illegible]
n. [illegible] et 47. [illegible] [illegible] [illegible] Faguinens sexto
controversiarum [illegible] 66. [illegible] [illegible] lib. 9. cap. 4 [illegible]
[illegible] in nota. Illud praxim tamen animadvertendum, quod licet hoc de
Jure civili observaretur, praetor tamen perquam durum videbatur
praecipue cum ex eisdem legibus [illegible] tabularum [illegible] quod notum
est, ita differeri [illegible] agnatis generali nomine [illegible] vocarentur
non solum ad hereditatem proximiorem tantum [illegible] D. de leg.
tutoribus, et principio Inst. de leg. agnato. tutella, ita ut in tute-
lla successio esset, l. [illegible] [illegible] [illegible] D. de leg. tutoribus.
sed quae in commodo sequuntur, debent etiam et incommoda sequi
l. secundum naturam [illegible] D. de Reg. Juris, cap. qui sentit de re-
de [illegible] in 6. et quos ad hereditatem Jus vocat ad tutellam vocari
bonum [illegible], princ. Inst. de leg. Patro. tutella, [illegible] quo tute-
lla [illegible], D. de Reg. Juris. idcirco praetor aequitate motus inter-
pretans Jus civile princ. Inst. de bonorum possessio. decrevit
edictum successorium, de quo in titulis D. et C. de successorio
edicto. Nam erat enim [illegible] emancipatos [illegible] Unde li-
beri quo[rum] suis admittebant ad possessionem bonorum, secundo
edicto Unde legitimi, quo[rum] agnati admittebantur, de quibus in
tit. D. et C. Unde legitimi, et Unde liberi, et in § sunt autem
[illegible] et cum de testamentis Inst. de bonorum possessio. sed quib[us]

[illegible]

his edictis ita civile ius imitat pretor, ut neq successione admitat, qd sube considerat Anto. Faber Decade 19, Errore 10. Postea vero ut admitterent alij sanguinei exclusso filio est novum edictum, et preter ius, scillicet Unde cognati, de quo in titulo D. et C. Unde cognati, et in hoc edicto succesione admissit, ex tal titullis D. et C. de successorio edicto, scillicet ut secundaria semel hereditas a proximiori, non fiat caduca sed defferatur in gradu successori, ut L. S. etc. Hinc est ad licet quis ex liberis possit petere hereditatem altero ex diversis remedijs, vel ex iure civilli quatenus heres vel quatenus cognatus, vel iure Pretorio, quatenus liberi vel quatenus legitimus, aut cognatus, l. 1 in prine. ff. si ex heredi 4. § filius D. Unde liberi et Unde legitimi l. 4 Denis ordo in bonorum posse. servetr. Ant. Faber de Erroribus Pragmaticorum Decade 1 Error 8, Joannes Gutierres in d. § sui nº 149. tamen si non fuerit in ipso tempore delatæ successionis non potest admitti altero ex 4 prioribus remedijs, in quibus successio non est, quo nece ille habet petere possesionem ex la. c. Unde cognati, in quo dicto edictum successorium et tandem licet Gutirr. in d. § Placebat noviter admittit etiam successionem iure civilli novo inter agnatos, in Sicilia tamen semper incorrecta manet sententia dicta leg. 1. § seciendum, ut semel emissa propter delatæ proximiori numanam non pertra de sec= dentibus. Ad affirmationem respo. ut dixi, licet des= cendentes in locum predecessorum succedat uno et per representationem in stirpem, non succedere in Sicilia, quia illa non a predecessore habent, sed a lege 12 Tab. et cum illis qualitatibus succedent inmediate ex sua quidem persona, Bartho. Alij lingua... et alij quos refert Pichard. in § cum filius Instit. de her. d. que ab intestato nº fin. Obicerebechius in Paratitlis ad titm D. Unde cognati, nº 4, cuius sententie licet contrarias plures Auc= tores reffert Fontanellus lib. 2 de successionibus cap. 20

2 su.

Qualibus Lib. 5. Cap. 2. litera L. ad fines.

Quinto et ultimo solvitur patria potestas per capitis diminutionem quamlibet, amittitur scilicet l. 1. § filius 4. ff. de suis et leg. hered. nam amissa libertate per maximam diminut., vel amissa civitate per mediam, princip. et toto tit. Inst. de cap. diminutione, amittitur etiam familia, quae minima diminutio est, ex dicto textu et § cum autem 3. Inst. quibus modis ius patriae potestatis solvitur. Sed nepos ex filio capto ab hostibus non fit suus, d. l. 1. § si filius 4. quod si filius ff. de suis et leg. hered. ergo falso diximus sublato patre de medio nepotes acquirere suitatem ex d. § 1 [illegible] Inst. de hered. quae ab intestato, cum concordantibus. Et confirmatur, nam si nepos avi prom. pro ideo suus heres [illegible] quod succedit in locum praecedentis, necesse foret ut ille, qui in eius locum succedit, aliquando fuerit in dicto loco quem vacuum relinquat. Sed datur casus in quo pronepos est suus heres proavo etiam si pater eius nunquam fuerit in talli familia et potestate, d. l. 1. § [illegible] et l. 2. eodem tit. ergo falsum est nepotes in locum praedecessorum succedere. Pro interpretatione Iustinianus in § servi 4. et 5. Inst. de iure person. ibi: fiunt aut iure gentium, id est ex captivitate. § ius autem gentium Inst. de iure nat. ibi: Bella etenim orta et captivitates secutae et servitutes. Licet enim iam inter Christianos capti ab hostibus non fiant servi, sed tantum custodiantur [illegible] quo pretio redimantur, l. 4. tit. 21. p. 4. l. 1. tit. 29. p. 2. ubi Greg. glo. 4. Covarr. in reg. Peccatum 2. p. § 11. n. 6. excepto casu ab eodem Gregorio quando superior debellat contra subditos rebelles, praecipue [illegible] aequum servitutis mereri, l. fin. tit. 28. p. 3. et in l. 1. tit. 29. p. 2. Sed inter infideles licet ... sit ut refert idem Covarr. dicto loco. An servi fiant Christiani capti, affirmativa [illegible] sententia et ante dictas leges certum est captos ab hostibus servos fieri, simulque cum libertate civitatem et familiam amittebant, l. 1. [illegible] de bell. 17. § si quis captus ff. de

cap.

[illegible] et postliminio reversus, de quo loquitur Julian. dictis locis: [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] civilis ratione [illegible] [illegible] qui temere dedit pro patria libertatem amittit ita ut dicatur alienus ab ipsa Patria, nec amplius habeat ius civitatis, et bona sua. Quapropter [illegible] [illegible] ut [illegible] placuit introducere fictionem [illegible] [illegible] nec [illegible] Postliminium, de quo in [illegible] Postliminium [illegible] [illegible] per totum [illegible] D. de captivis, et postliminio reversis. Ex causa [illegible] captivus quod [illegible] ut postliminio [illegible] intelligatur, et numquam captivus. Omnia [illegible] iura [illegible] quae haberet si captus non esset ipsi reservanti a iure beneficio hoc Postliminii [illegible] de [illegible] [illegible] D. de captivis. Quibus etiam ad [illegible] beneficio deerat [illegible] quid respondendum quando captivus non redit, sed apud hostes decessit, [illegible] beneficio novo ex fictione legis Cornelliae, quae fingit ipsum tempore captivitatis in civitate et libertate decessisse. Si [illegible] [illegible] modis [illegible] patriae potestatis solvitur, ubi Pichardus, etc. [illegible] in [illegible] filio extendatur [illegible] de [illegible] [illegible] Barth[illegible] [illegible] qui pro emptore D. de [illegible] cap. [illegible] Respondetur di[illegible] [illegible] legis [illegible] [illegible] filius [illegible] [illegible] Nepotem non occupare locum et [illegible] patris sui captivi [illegible] paternum licet captivus redire poterit, et sibi postliminii recuperare. Illud [illegible] a iure in suspenso habetur [illegible] si pater [illegible] D. de captivis [illegible] Affirmat [illegible] [illegible] ex dictis, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] erit in familia ad hoc ut [illegible] [illegible] sit suus, sufficit [illegible] ne praecedatur [illegible] ut [illegible] obtineat [illegible] vocatur [illegible] tabulas [illegible]

Numerus secundus de personis suorum sigillatim

Hic non est numerus secundus, sed titulus de personis suorum.

4um et primo de liberis legitimis et Naturallibus.

Cum natura liberos omnes æqualiter procreari vellet, nulla distinctione admissa, legitimi, vel illegitimi, Aut ... quibus modis Naturalles efficiantur sui ... Natura siquidem Coll. ... 7 ibi: Natura siquidem ab initio dum de liberorum procreatione sanciret, nondum positis legibus, omnes simul quidem liberos, simililter autem produxit ingenuos. Ideo quod Justinianus dixit in § Jus naturalle Inst. de Jure naturalli, Hinc descendit liberorum liberorum procreatio, Sive educatio. Atque secundum naturam omnes liberi in patria potestate sunt, docet Alles ... Ethicorum in lege Vbi: Natura pater filliorum imperium habet; Plinius in PaneGirico, Intuitus enim legem quæ naturæ quæ semper in ditione parentum esse liberos Jubet. Jurecon sultus Vlpianus in lege Pronuntiatio 185. D. de Verb. significat. § familliæ ibi: qui sub unius potestate aut natura, aut Jure subiecti. Osualdus illigerus lib. 2. Cap. 20, litera, C, in nota. Quod tamen difficille Videtur propter Justinianum in § Jus autem 2. Inst. de Patria potestate ibi: Jus autem patriæ potestatis quod in liberos habemus proprium est civium Romanorum: Nulli enim alij sunt homines qui talles in liberos habeant potestatem qualles nos habemus quod non a natura, sed a jure Civilli patria potestas introducitur: Bodillus 1° de Repub. 4°, membro ... sed disiunctione ... ponendum censet Hallicarnaseus Lib. 2. Othomanus in principio Inst. de Patria potestate, Antonius Faber 1° Jurisprudentiæ 8, princ. 1. Parentes enim Natura ipsa imperium habent in liberos ... ... est, et omnibus ascendentibus quo pertinet Veneratia prestanda a liberis Parentibus; de qua loquitur textus in l. Velluti D. de Justitia et Jure ibi: Vt parentibus et patriæ pareamus ... quos in-

Jus

Jus uocare non possunt sine permissu legis quia § Parentes D. de in ius uocando et c. ~~per~~ pro hoc imperium quod a natura est, de jure quiritum, et ciuili inventa fuit patria potestas quae parentibus ceditur, Masculis tantum non feminis § feminae Inst. de Adoptionibus, nec avo Materno, aut ceteris illius lineae, § fin. Inst. de Patria potestate, datur quae in liberos tantum legitimos, vel simul legitimos et naturalles de matrimonio natos, quos solus cognoscit Jus Ciuille alijs omnibus incognitis puniendi causa Parentum libidines, prout ... quis modis Naturalles efficiantur sui, Collat. 7. leg. filliorum diffinimus D. de His qui sunt sui, l. quia sepe s. D. de in Jus uocando. huiusque effectus plurimi sunt Adoptiones, Emancipationes, Pupillares substitutiones, actio de Liberis exhibendis et inter alia precipua Jura suitatis, de quibus loquimur. De legitimatis per subsequens matrimonium, sequitur titullus, de Personis autem suorum fuit precedens, ut iam a nobis fuit scriptura apertus.

Sequitur titullus de legitimatis per subsequens matrimonium

Aliquando evenit ut liberi qui statim ut nati sunt, in potestate parentum non sunt, postea redigantur in potestate, § fin. Inst. de Nuptiis, et ut ... modis natu. efficiantur sui cap. ... in prio. collat. 6. sed quia ... modis solet evenire, de singullis dicam sigillatim. Et primo legitimati fillij naturales per subsequens matrimonium ... Tanta qui fillij sint legitimi, ... tanta est vis matrimonii ... ante ... nitis post matrimonium legitimi habeantur § fin. Inst. de

de Nuptijs ibi: Necnon is qui a muliere libera procreatus
cuius matrimonium minime legibus interdictum erat, ...
ad quam pater consuetudinem habuerat, postea ex nostra consti-
tutione dotalibus instrumentis compositis in potestate patris
efficitur, ubi dotalia instrumenta ideo exiguntur, ut de matri-
monio melius constaret, ex usu et Iure Canonico obti-
nuit iam, ut matrimonium etiam absque instrumentis Dota-
libus idem operetur, Cujacius lib. 2 observatione 4, Gregorius
lopez in l. 1 tit. 13 p. 4, glo. 6 (?) in fin.) Landem (?) ...
probat de in l. cum quis ... l. Nuper 12, C. de Naturalibus
liberis § sui tamen Inst. de hereditatibus quae ab intestato, Aut.
de Incestis nuptijs cap. Dubitatum. Collat. 1 Aut. de Tri-
ente et Semisse cap. Quod autem. Collat. 3, l. 1 tit. 13 p. 4.
l. 12 Tauri, l. 10 tit. 8 lib. 5 Compilationis, et ibidem
Gregorius glo. 8 late Tauri, et Matienzius, Covarr. in Quarto
2 p. cap. 8 § 2. Ioannes Gutierres in Repetitione § sui, n°
191. Thomas Sanches de Matrimonio lib. 8 disputat. 7 n° 9.

Extenditur haec conclusio, ut postquam ma-
trimonium celebratum sit, in habeant in omnibus filij
legitimati, ac si de legitimo matrimonio nati essent, ideo et si-
mul cum fratribus ex eodem valido matrimonio natis equali-
ter vocantur ad hereditatem paternam, dict. l. cum quis in fine
et Aut. de Incestis nuptijs, § dubitatum in fine, et Aut.
de Triente et Semisse § Quod autem ... et fiunt in sui potesta-
te ipsius et sui et ab intestato heredes genitori, l. 10 tit. 8
lib. 5 Compilationis, ibi Matienzius glo. 4 et 5, Dueñas cum
alijs plurimis regula 350, nec ad revocat Donationem ante
legitimam factam ex l. si unquam 8 C. de revocand. Do-
natio. Covarr. ibi n° 29, et tamen annum factum in quo prete-
ritus erat, rumpit ex legitimatione quasi agnatione posthumorum
... in l. Posthumorum, D. de Inj. rup., § posthumorum
loco Inst. de Exheredatione liberorum, succedunt etiam cogna-
tis etc. alia que vide apud Doctores, precipue Antonium

Gomez

Gomez in l. 9. Tauri n. 66. et deinceps Ugualdus Hilligerus lib. 6. cap. 16. litera z in nota, et lib. 22. cap. 21. litera G. in nota = Excludunt substitutione vocatum sub conditione, si gravatus decesserit sine liberis, Cobb. in quarto 2 p. cap. 8. § 2. n. 10. Gutierrez in d. § sui n. 169 = et ad quaere quo in dubiis hac clausula scriptae, ut in fideicommisso admittantur legitimi nati de legitimo matrimonio simul procreati, tunc admittendos esse non legitimatos hos inferiori sententia, secundaria ratio afferat Mollina de Primogenijs lib. 5. cap. 1. n. 10. et probatur ex text. in cap. cum in cunctis de electione, ubi ad episcopatum requiritur quod electus sit natus de legitimo matrimonio, et tamen admittitur legitimatus, seu dispensatus, cap. Innotuit 20 eodem tit., quod similliter ib. = Praeterea extenditur ad matrimonium irritum putativum, v. g. inter duos solutos concubinatus, ex quo liberi naturalles procreantur, ac postea propter impedimentum affinitatis, vel aliud prohibentur contrahere matrimonium, atque hoc impedimentum cum ignotum sit ipsis, contraxerit, dicitur matrimonium irritum putativum, utpote contractum inter prohibitos, et bona fide parentum, vel alterius saltem, facitque fillios legitimos, cap. Pervenit 9. cap. ex tenore 19. Qui fillii sint legitimi, cap. cum inhibitio § 1. in fine de cland. desponsat. l. 2. tit. 5. p. 4. quod illam proillem etiam legitimavit quae antea naturallis erat, quando cum hac declaratione accipiendum est ut in facie Ecclesiae contrahatur, alias, non legitimantur liberi, neque nascuntur legitimi ex matrimonio irrito putativo clandestino d. cap. cum inhibitio, ea ratione, ignorantia impedimenti, quam allegare possunt contrahentes, crassa est, propter delictum contrahendi clandestinum d. cap. cum inhibitio, sed si postea ab Ecclesia sine dilata probatione praecedente ... tunc legitimari fillios naturalles respondere pellet ex text. in cap. quod nobis 9. qui fillij sint legitimi, de quo Tho. Sanches lib. 5. disputatione 45 per totam

similiter etc. filius natus ex concubinatu cum qua interquos ignotum erat impedimentum, non erit nobilis sed in culpa ostius, quia ignorantia in delicto non excusat. Mollina d. lib. 3. cap. n. 11, et 12. = Extenditur etiam ad matrimonium clandestinum validum. Sanchez lib. 3, disputat. 44 per totam. Ultimo extenditur, ut per Mollina. ubi proxime ad legitimandos nepotes ex filio nato sibi legitimo vel illis, qui legitimantur ab Avo et ceteris agnatis eius, ex quo natus cum avia duxit in Uxorem, Cebb. d. § 2. n. 18, Versiculo 14. decimo quarto [illegible]

[illegible] Matrimonium quod celebratur in articulo mortis. Vel a decrepito qui generare non potest, Validum est, sed ex eo non legitimantur liberi nati antea habiti, quod fasse nostra [illegible] Maior [illegible] Vallaopinione in [illegible] quaestione [illegible] de lib. et posthum. qui tenuit irritum fore tale matrimonium arg. legis Titio cum moriretur ff. de usufructu et quemadmodum quis utatur fru. ubi non valet legatum usufructus, cum legatarius morietur, Ergo cessat in talli matrimonio Utrique finis, suscipienda prollis, et temperandi libidinem, quae in mortis articullo non inueniuntur; Vellicta igitur hac sententia contraria communis et tenenda talem ex usu Ecclesiae quae huiusmodi matrimonia [illegible] admittit tum quia similliter potest quis profiteri regulam religiosorum in articullo mortis, et vallet professio. cap. sicut nobis 17 de Regullaribus. et [illegible] contrahere matrimonium ad tempus mortis, ut scillicet uallere incipiat illo ultimo instanti uitae quae a illo [illegible], tunc enim non ualleret matrimonium cui ipsa natura repugnet. Plato lib. 4 de Rep. et de hoc loquitur [illegible] in d. l. Titio cum moritur = Postremo uallet quia potentia generandi perseuerat adhuc Sebilitaliter esse in Articullo mortis licet usus deficiat, sicut in decrepito precipue si saltim adiutus medicina et arte possit ad coitum Vallere Thomas Sanches de Matrimonio lib. 7 disputat. 92, n. 20. et sequentibus, facit [illegible] in [illegible] sed [illegible] titulus hoc [illegible] et ultimo facit

9

q̃ licet contrahentes habeant animum numquam coeundi nõ
obstat id, dummodo non sit deductus in pactum, cap. fin.
de conditio. appositis. ex qq̃ et aliis hanc opinionem communem
dicit Thomas Sanches lib. disputat. 105. in principio.
Minor vero scilicet ex talli matrimonio in articullo mortis ce
llebrato, sive à decrepito, non posse filios legitimari, licet
controversum sit, ita probatur ex opinione Baldi in l. cam.
qua. C. de Fideicomissis n.° 27. cuius fundamentum est ex
in l. Nuper. C. de Naturallibus liberis, et ideo matrimoni-
um vallet legitimare prollem antea susceptam, q̃ cellebratur
spe suscipiende prollis, sed in articullo mortis defficit huius-
modi spes. quod = q̃ confirmatur ex opinione communi que tenet =
Matrimonium non posse legitimare prollem ad effectum excluden-
dendi substitutum quando cellebratur animo defraudandi illum quod
semper presumitur ex eo quod in articullo mortis cellebratur, q̃ ubi
cunque actus per quem alius excluditur cellebratur in articullo mortis
presumitur in fraudem eius quilus l. fillis mea 59. D. solluto
matrimonio, Menocchius lib. 6. presumptione 4. n.° 8. et
et si preterea constet eo animo matrimonium cellebratum, ut
substitutus excludatur per fillios taliter legitimatos non esse
excludendum, neq. legitimatione illud operari, communiore
sententia, cuius primum fundamentum est ex [illegible] ex cap. in
presentia de Probationibus ubi licet monasterium loco
liberorum habeatur, excludatq. substitutum, tamen si professio
facta sit in articullo mortis animo defraudandi substitutum,
non excluditur, prout tenet communis cum Glosa Doctorum ibi =
et ex d. l. fillis mea 59. D. solluto matrimonio ubi data fuit
dos sub conditione, ut ad patrem rediret si fillia in matrimo-
nio decedat, tum q̃ maritus ad defraudandum patrem divor-
tit ab illa quando constituta erat in infirmitate non censetur deffec-
ta conditio etiam si decedat uxor extra matrimonium = Item ex
cap. 2. de Renuntiatione in 6. = 4.° et l. In summa 7. D.
de Aqua et aqua pluvia arcenda, vide Gabriel Palaeotto tercero

qq patet non licere quemquam fraudari aliasque etiam si iure suo utatur. Quinto l. Sulpitius 49 D. de Dona. inter quibus minime fraudibus indulgendum est, minime fraudi locus dandus l. Praetoriae [illegible] similibus, D. de rei vindicat. quod matrimonium fraudulenter celebratum non obstabit substitutioni. Ex quo hanc sententiam defendunt Gregorius in l. 1. n. 15 [illegible] Molina lib. 2. de primogeniis, cap. 5. n. 27, et in annotationibus post ultimum librum, Didacus Vigulla [illegible] Matienzius lib. 5. compilationis [illegible] Glossa 5. n. 4. et alios refert Sanchez de Matrimonio lib. 7 disputatione 10 sub n. 9. Respondet negando minorem quia licet fundetur tribus probabilibus opinionibus negativis in quaestione scilicet an talle matrimonium in articulo mortis valleat legitimare prolem; an dato quod legitimetur, valleat excludere substitutum vocatum sub hac conditione si gravatus decesserit sine liberis. et quod si praeterea cognoscatur intentio fraudulenta contrahentium id facere ut substitutus excludatur; in quibus omnibus opiniones contrarias affirmativas ut veriores sequuntur, negativas in argumento rellatas, et sic Respondeo primo ex tali matrimonio legitimantur liberi naturales, et vere dicitur initum spe suscipiendae prolis quoad ipsis liberis naturalibus legitimandis verifficatur, ut omnes Doctores fatentur, et ipse Baldus in cap. Innotuit n. 2. de Electione, Covar. in 4 Decretalium 2 p. cap. 8. § 2. n. 10. Ex quo prima sententia et fundamentum eius ex d. l. Nuper. C. de Naturalibus liberis dissolvitur. Ad secundam opinionem uno verbo respondeo, non praesumi fraudem ex eo quod actus licitus fiat in articulo mortis, quia non praesumitur dollus nisi quando praecedunt conspicua indicia, l. Dollum 16. C. de Dollo. et ideo in d. l. filliis meis D. solluto matrimonio quae est fundamentum contrariae sententiae praesumitur dollus, quia divortium omnino inutille fuit et ipsi viro et uxori. Ex quibus hanc opinionem tenet Gregorius lopez in l. 1. tit. 13. p. 4. verbo Si casarent, Ant. Gomez in l. 9. Tauri n. 14. Menchaca contro-

versiis

uer[s] in usufrequentibus lib. 2 cap. 41. n. 1. Mollina
lib. 2 de primogeniis cap. 5. n. 26. Menochius de Pre-
sumptionibus lib. 4. pres. 81. n. 2 et l. 3. 1. pres. supple.
5. n. 16. Mantica de Coniecturis lib. 11. tit. 18. n. 2. et 5
Joannes Garcia de Nobillitate Glossa 21. n. 59. Spino de
Caziris testamentorum Glo. 15 principalli n. 105. Vltimo
circa tertiam sententiam omnium in arg. rellatam, nepe
ex talli matrimonio cellebrato animo defraudandi substi-
tutum eum de illo obtet. non legitimari liberos ad effectum
excludendi substitutum, licet probabilla sit, contrariam tamen sen-
tentiam veriorem iudico, ut excludatur substitutus quam-
tumcumque cellebrauit matrimonium animo fraudandi illius,
facit tex. in l. Nemo damnum 151. D. de Reg. Juris ibi: Ne-
mo damnum facit nisi qui id facit quod facere Jus non habet.
sed talle matrimonium licitum sit et ex eo liberi legitimantur, quod non
est attendendus ad id ex eo sequatur vel animus operantis, facit tex.
in l. quod autem § 1. D. que in fraudem Cred. ubi non videtur
fraudare creditores qui irato animo conditioni non paruit, legatum
repudiauit, aut hereditatem, facit tex. similliter in l. 1. §
Vtrum 6. D. si quid in fraudem Patroni, huic enim et cuique
licet Jus suum tueri. Ad fundamenta contrariae sententiae non obstant,
Resp. non fraudare qui utitur Jure suo, quamtumuis habeat
deprauatum animum. ad primum Resp. Monasteriorum locolli-
berorum haberi in cap. In presentia de Probationibus, non
ex verbis testatoris, sed Juris dispositione et priuillegio ex eo
Textu, ideoque non extenditur ut operetur sollam exclussionem vo-
cati ab ipso testatore, ut DD. ibidem animaduertunt, contrarium
quod euenit tex. ubi agitur de admittendis liberis ipsius grauati
qui nupsit quos predillexit testator l. Lucius Titius 85 in
fine D. de Legatis in ll. 2. sed 3 ex d. cap. 2. de Renunciatione
Resp. tex. priuillegium speciale dedi habentibus literas spec-
tatiuas, ad non extendendum neque ad casus simillles. Ad 4tum.
ex d. l. 2. D. de Aqua et aquae pluuiis. Resp. tex. consultum retam

niti

niti in anime defraudandi, ideo qd inutile qd fieret ipsi facienti, nec quidquam aliud nisi damnaret, ... in l. filius meus D. soluto matrim. ubi notat Glo. verbo Videret qd omne cessat [illegible], ubi [illegible]entes matrimonium sibi maxime prohibuerant. Nubendo, legitimando vel aliud, desiderantes [illegible] fideicommissum in familia potius, et in liberis suis, quam in fideicommissario maneret, ex qua hanc sententiam tenent Sarmientus [illegible] Selectarum, cap. 6, nº 3 et vlt. ad fin. [illegible] circa inter pretationem [illegible] in l. fideicommissa [illegible] hoc [illegible]. Menchaca de Controversijs illustribus. lib. 3, cap. 4, nº 5. Joanes Garzia de Nobilitate Glo. 21. nº 50. Spino de Cazeres testamentorum Glossa 15 principalli, nº 106. Mollina de Just. et Jure tractatu 2, disputat. 172 ad fine, qui latius videri possunt per Thoma Sanches de Matrimonio. lib. 7 disputat. 105. Genedo Collectanea ad Decretalles 6. 8. [illegible]

Secundo [illegible] eandem conclussionem sic arg. ad legitimationem [illegible] sensus patris et fillij, ut [illegible] 49 modis natura. effi. sui [illegible] collat. 7. l. Inuiti D. de his qui sunt sui vel alieni iuris *Inuiti fillij naturalles vel emancipati non rediguntur in potestatem*, quod intelligendum est Bartho. ibidem dicens, infantem posse restitui natallibus cum eiusdem consensu, [illegible] in hoc [illegible] videtur sentire, qd si venit [illegible] adultus non contradixit, quo non legitimantur liberi ex matrimonio [illegible], sed praeterea requiritur legitimati consensus [illegible] affirmatur, [illegible] non ex omni matrimonio liberi [illegible] legitimi, v. g. inter servos contracto, vel inter liberum et servum, l. [illegible] Ancillis. C. de [illegible] Nuptijs, ex huius modi contubernio liberi tantum dicuntur nascuntur naturalles. [illegible] per [illegible] in l. ex facto § si quis rogatus. D. ad senatus consultum Trib. quo conclussio nostra generalliter non est vera. [illegible] Covar. in 4°, 2 p. cap. 8, § 2, nº 7, 8, 9, 12 et sequentibus Gregorio Lopez in l. 1. tit. 13, p. 4. Glo. penult. Thomas Sanches lib. 3. de Matrimonio, distinct. 44, nº 2. columna

ria 2. in hac legitimatione matrimonii standum non esse legibus secullaris Principis, sed Pontifficum Decretis, ar. 4o. ex in cap. Tria de ordine cog. cap. Nisi cum pridem § Per sone de Renuntiat. cons. d. cap. 8, § 5, no 1. adsit ne; at ex in d. cap. Tanta generalliter loquitur ut matrimonium possit legitimare prolem, quo non ... consensus legitimati neque ... potest renuntiari privilegium hoc matrimonii ... arg. ex in cap. si diligenti de foro competenti, sicuti non potest renuntiari legitimatio ab eo qui natus est de legitimo matrimonio similiter etiam ex in cap. 1. et per totum de Conjugio servorum et in cap. Tridentini sess. 24, cap. 9, ... servus liberi ... matrimonium. Unde legitimi nascuntur, et naturales ante habiti legitimantur. ... servus ... non liber filius ... natus est, licet patre libero cuius in statu conditionem sequitur, potius quam patris, ... de Jure personarum ... quia ... domino Ancillæ pro periculo quo ennixa mater est parturiens eius dominus amittendi illam Thomas Sanches de Matrimonio lib. 7 disputatione 24 in fine) tum pro ut durat servitus neque ingenuitatem nec quidquam aliud Juris civillis habere potest ex regula ... in reg. ... quod attinet ... D. de Reg. Ju. Unde neque heres legitimus neque heres suus, immo neque heres ex persona ... a parente debeat alij quam hoc naturale est ... in cap. ... heres de eo qui duxit in matrimonium, ... D. de ... non secundis liberis, tamen in hoc casu potior est obligatio domini ... cum plures ... D. de ... de his qui sunt sui, Surdus de Alimentis ... 2. questione 109 quapropter si ... natus sit filius ex matre libera, et postea mater in servitutem redigatur, ibi que contrahat matrimonium legitimus est filius, suus heres patri, et etiam nobillis, si pater est Nobillis, quia preter statum omnia alia a patre recipit filius, non a matre, ... legitimus ...

ho=

hominum, Thomas Sanchez ibidem n.º 4, 5, 2, et 8 p.ª ubi Gregorius Lopez ....

et ultimo fic arg. si filij naturales non sint, sed spurij, etiam si matrimonium contrahatur inter parentes non legitimantur, ut probatur in d. cap. tanta, 2.ª p.ª ubi D. Gregorio Lopez in d. l. 1. lib. 6. penult.ª in principio. sed non est maior ratio de naturalibus liberis, quam de alijs, cum secundum naturam omnes equalles sint, Aut h.º quemadmodum naturalles effici sui, ad ut omnes ut nulli debent legitimari = confirmatur quia legitimatio hec effectus est matrimonij, d. cap. Tanta illis est tanta vis matrimonij, d. l. 1. p.ª ibi: Tan gran fuerza a el matrimonio que luego que el padre e la madre son casados, se hazen legitimos, ubi Greg. notat, et Tho. Sanchez lib. 3, disputat. 44, n.º 2, collumna 3, .

R. legitimationem hanc non esse de Jure Divino matrimonio concessam, neque de Jure naturalli, sed tantum de Jure positivo, sicut reffert Donellus commentariorum 2. cap. 21. primus fuit Imperator Constantinus qui hanc legitimationem concessit matrimonio certis limitationibus de quibus in l. Divi 5, C. de naturalibus liberis deinde Justinianus extendit, ut videre est in l. Si quis 10, C. eodem tandem Romanus Pontiffex Allexander 3. in d. cap. Tanta qui filij sint legitimi decrevit idem favore matrimonij itaque et derogari potuit civilis eg. libus vallebit tantum in quibus constitutum est, Covarr. d. cap. 8. § 2 n.º 18 vers. secundo, constitutum est ergo ut legitimentur naturalles liberi, non vero spurij, quia non est eadem utrorumque ratio. Nam omisso Jure civilli ubi concubinatus permittebatur, licet de Jure canonico nulla fornicatio admittatur etiam simplex, de quo Divus Paullus ad Gallatas cap. 5. ibi: qui tallia agunt regnum Dei non possidebunt, et ad Corinthos 1.º cap. 5. fugite fornicationem, cap. Nemo, cap. licet. cap. Meretrices 32. q.ª 4. et etiam dicere sit hereticum, Divus Thomas secunda secundae q.ª 154. Articullo 4. Tridentinum sessione 24 cap. 1. sive de ca-

Zeris

Zeres ... 15 principalli n.º 115, tamen quinatus ex illis parentibus interquos matrimonium non prohibebatur dignioris fabore quamille qui post peccatum fornicationis natus est etiam ... prohibitione juris non nubendi. Ex qq. satis declarata est nostra ... et quis sit fillius naturalis postea ... declarabitur.

De legitimatione in Radice Matrimonij

Non solum ille qui de parentibus natus est quorum matrimonium interdictum non sit, legitimari potest beneficio ecclesiastico, ... et Romanus Pontifex ... legitimos efficere, qui procreantur ex consanguineis vel alliter prohibitis parentibus impedimento dirimenti juris positivi, ut ita habeantur in omnibus ac si de legitimo matrimonio nati forent, quod evenit quando legitimatio fit in radice matrimonii. hanc sententiam tenent Doctores in cap. Per venerabilem qui fillij sint legitimi, ubi Abbas n.º 22, Joannes Andreas n.º 20, Ancharranus n.º 21, Cardinallis n.º ... Veriorem ... plurimis relatis, Thomas Sanches de Matrimonio lib. 8. disputatione ... n.º 8. Pablas Epitome succesionum cap. 23. ... in quarto ... 2. p. cap. 3. § 3. n.º 23. Mollina lib. 3. de Primogeniis cap. ..., n.º 12. quod talliter accipiendum est, natus est fillius ex parentibus qui non poterant ... matrimonium propter impedimentum ... dirimens, sed tamen ... vel ... ecclesiasticis preceptis, vel ... dispensationem ... fecerunt ... animo et affecto maritalli ita ut si prohibitio non esset, neque alia ... positiva quae certam ... formam matrimonij ... inter ipsos valleret ... ex predicto consensu, et affectu maritalli; ... in l.

nuptias post D. De Beg. Ju. tunc liberi ex talli concubinatu procreati quia spurii sunt, tamen possunt legitimari a Pontifice, si prædictus consensus et animus maritalis a principio ex tunc quando contractum fuit. atque quia disponit de Radice matrimonii potest etiam disponere de omnibus eius effectibus etiam saecularibus per quandam consequentiam quae ut declaremus inquirenda sunt. ut neque vellit neque possit Romanus Pontifex efficere concubinatum illud non fuisse lege Divina punibile, [illegible] quoad effecta civilles ut in [illegible] pena quae ex talli concubinatu parentes et liberi [illegible] consequuntur civilles, Thomas Sanches disputatione [illegible] nº 4 collumna 2 ad medium. sicuti neque potest dispensare circa impedimentum iuris Divini, vt vallis, vt circa fillios adulterinos vel ex parentibus primo gradu coniunctis, Joannes Andrea, Antonius, Abbas, Allexander de Nebo, Ancharranus in dicto cap. Peruenerabillem, Mollina, d. cap. 2. nº 12. Vel si defficiat consensus et animus maritallis in parentibus vel altero eorum tunc neque nihilominus matrimonii non habet potestatem Romanus Pontiffex legitimandi quoad saecullaria. At vero si dubiter utrum fuerit consensus necne, pro potestate Pontifficis respondet Antonius de Bellis in d. cap. Peruenerabillem nº 10. Mollina nº 12, Sanches nº 10. etc.

Hec nostra sententia sic declarata probatur 1º quia principalliter sollum agitur de derogando lege quadam positiua ab ipso legisllatore, nempe Pontiffice, qui sibi reseruauit introducere impedimenta dirimentia, Thomas Sanches lib. 7. disputatione 3. sed hoc esse possibile nemo dubitat, quod vera est sententia. Maior probatur quia ut supponitur adfuit consensus vallis sufficiens secundum naturam ad efficiendum coniunctionem, et ideo sollum est irritum matrimonium quia contractum fuit contra legem positiuam introducentem impedimentum dirimens, quod quando agitur de Ratificando talli coniunctio, et de irritanda pena propterea contracta, sollum agitur de

dede rogande lege positiua, eiusq effectibus abrrogandis. Minor prouatr, nam ut dixi, Ecclesia sollum potest statuere impedimenta dirimentia atq illa tollere, cap. Multorum 35 q. 6. cap. Accidentibus 12 de Excessibus Prelat. cap. 1. de sponsallibus. cap. Euphemius 2 q. 3. et facit caput finalle de raptoribus juncta lege unica C. de Raptu virginum, Cobb. in Quarto parte 2 p. cap. 6. § 10 nº 16 = sed legislatori datum est, non sollum disponere de futuris negotiis, verum etiam de preteritis; ex est capitallis in Clementina 1ª de Immunitate Ecclesiarum, ubi Romanus Pontiffex abrrogauit decretum predecessoris, atque omnes effectus ex inde secutos, Glossa ibi verbo proineffectis comuniter recepta per Cardinalles, Ancharranum, Immollam, et ceteros ordinarios. Ex etiam in l. leges 7. C. de legibus. in cap. finalli de Constitutionibus ibi: cum leges et constitutiones futuris certam sit dare formam, negotiis, non ad preterita facta trahi nisi nominatim in eis de preteritis caueatur, quo simillter Romanus Pontiffex poterit derogare vetro suas leges impedimenti, ob quam coniunctionem prohibebatur, aprouando talle coniunctionem, et auferendo illegitimates inde contractas:::::::

Secundo prouatur ex doctrina Bartholli comuniter recepti in l. si is qui pro emptore D. de usucapionibus. ubi in rebus juris ait summam esse potestatem legislatoris disponendi et annullandi preterita et futura. et Glo. in d. Clementina 1ª de Immunitate Ecclesiarum hec verba habet: Vide quanta est Papallis potestas circa ea que simpliciter sunt de iure positiuo quia reuocat illa ut ex tunc? Tiraquellus de Jure constituti 2ª parte limitatione 7ª, nº 47, sed illegitimatio quidem juris positiui aut gentium, non naturallis, Natura enim nullum fillium uolluit illegitimum, sicut nullum hominem seruum. Auth. quibus modis natu. effi. sui, cap. Palla 1. vs. Natura Collat. 7 et in cap. Illud 9 ibi: Non enim fuit in principio quo natura ho-

minibus sanciebat, solla antequam scripte procederent leges quedam differentia nallis ab legitimi, sed primis parentibus primi fillij etiam ipso progressu legitimi fiebant. Auth. quemodis naturales efficiantur legitimi, cap. litigiatur licentia 2, collat. 6. Unde quelibet legitimatio dicitur restitutio natalium, et in pristinum statum repositio, Bartho. in d. l. si is qui pro emptore nº 29 Cobl. in quarto 2ª pte. cap. 3 § 8 nº 13, Mollina lib. 3, cap. 2, nº 12. sed propter libidinem parentum introducta fuit illegitimatio de quo sic prosequitur Imperator in d. cap. Illud. et sicut in liberis natura quidem fecit liberos omnes, bella vero servitutem adinuenerunt, sic etiam hinc nobis natura legitimas protullit sobolles, ad cam quippe sicientiam vero salta succssio nalle ius eis inseruit. ita et illegitimitate introduxit ius positiuum ut constat ex ttº de Incestis nuptijs cap. causam quam & ttº qui fillij sint legitimi, quo tunc poterit Romanus Pontiffex qui propter impedimentum a se illatum fecit talle coniunctum non esse matrimonium, et liberos qui legitimi forent illegitimos nasci illos legitimare derogando legem impedimenti, aprouando radicem matrimonij, et restituendo prolem, ut etiam in ciuillibus ita habetur sicuti de legitimo matrimonio procreata ....

quod prouatur a simili ex texiu in cap. Gaudemus de qui fillij sint legitimi, ubi coniuntio in infidellitate 2 vel 3 gradu consanguinitatis legitimam prolem facit post suscessionem ad fidem factam sacramentalle matrimonium, et hoc ideo quod tempore coniunctionis non prohibebantur infidelles ut pote non subditi Ecclesie cap. Gaudemus 3 de Diuortijs, quo ideo dicendum est quando prohibitio seu lex impedimenti deliberata et derogata retro inter Christianos = similem legitimatam concessit R. R. PP. fillijs natis de matrimonio irrito putatiuo, cap. ex tenore ttº. Per uenit qui fillij sint leg. et Imperator in l. in prouincia 57, § in libero D. de ritu nuptiarum. Immo et etiam si matrimonium irritum putatiuum sit clandestinum dummodo approuetur ab Ecclesia, ut sic intelligendus in cap. quod nobis 9 qui fillij sint

legitimi, Thomas Sanchez lib. 3, disputat.e 42 et 43 nº 4. et pleraq. alia exempla ssin Jure nostro, V. g. quo= do fingitr filius in potestate semper fuisse, § si ab hostibus Inst. qq. modis Jus pa. po. solvitr, vero aliquis in Infamem eẽ l. furti § 4. D. de his qui notantr infamia, retrahitr. le heredem a morte testatoris successisse l. heres quandocunq. 54. D. de acq. hered. l. omnis hereditas 138 D. de Reg. Juris, vero legatarius dominus a morte testatoris l. a Titio D. de furtis ergo similiter a do concessus propter impedimentum fuit ineficax, et matrimonium nullum potest R. P. retroratifficare ut vero habeat omnes Juris effectus quos haberet si a prio validum esset, et ita quotidie videmus huiusmodi legitimationes a Pontiffice sedi ab sabsoluti ohia exclussione, quae a supremis Regijs Tribunalibus recipiuntr, ut ita ultimo Judicatum esse in hoc Senatu Pretorio reffert Sanches dicta disputat.e ..., nº 4. et nostris temporibus ita vidimus Judicatum anno ... in cau= sa inter Dominum D. Joannem de ... et domi= nus D. Franciscum Duarte Hispallenses. ut nemo iam dubitare possit Pontificem eẽ in qua legitimatione legi= timandi in radice matrimonij ad effectus seculares, ex quo sol= let tensuris et penis compellere ... seculares ... ad observat. immunitatis Ecclesiasticae, et dicta ... legitimationem ... vidimus in decissione Rotae quae fuit obtenta circa dictam causa Hispallentium. ...

Extenditur et declaratr sententia. Sed si ... habeat ... quo versatur legitimatio a trouanda predictum consensum et animum maritalem, etiam si solum adhuc erint sponsallia de futuro cum copulla subsecuta, nec alius no= vus consensus requiritr ex parte contrahentium ut ... lobo in quarto ... p.i cap. 8, § 3, nº 12 et Sanches d. dispu= tatione 4, nº 2 ... decreuit Rota praeallegata decissione Hispallentium extra in l. Nuptias D. de Reg. Juris.

23

cap. cum locum 14, cap. cum, cap. Tua 26 de Sponsalibus glossa celebris in cap. non debet verbo de cetero de consanguinitate et affi. Boerius decissione 264 nº 26. 2º extenditur ad casum quo Parentes iam essent mortui, poterit enim tunc Romanus Pontiffex legitimare prolem in radice matrimonii, Rota decissione 207 pte 1ª. Ancharranus consillio 409, nec obstat doctrina Bartholi in d. l. si is qui pro emptore nº 4 et 28, ubi ad retrotractionem requirit duo extrema habillia, presens scilicet et preteritum in quo semper fundatur fillio translatiua, que doctrina communiter recepta est secundum Abbates in d. cap. Tanta qui fillij sint leg. non inquam obstat, nam in nostro casu dantur extrema habillia, in 1º consensus uallis pro termino ad quod, qui tempore preterito adfuit, et potuit esse matrimonium si non prohiberetur, et idem consensus qui nunc etiam durat in parentibus pro termino a quo, cui approuari bene potest, et matrimonium effici, in 2º casu datur fillius qui natus fuit illegitimus, et potuit legitimus nasci si non impediretur matrimonium inter parentes eius pro termino ad quem, et idem fillius qui nunc est capax legitimationis pro termino a quo si tollatur impedimentum quod solum ipsum fecit illegitimum, scillicet prohibitio contrahendi. 3º et ultimo extenditur ab aliquibus ut possit etiam legitimare R. P. in radice matrimonij quando nullus adfuit consensus neque animus maritalli, sed tamen dispensat ut matrimonium sequatur, Abbas in cap. Peruenerabillem qui fillij sint leg. nº 21. Butrius ibidem nº 11. Alat Sgus Gaudentius de legitimis sub nº 88 et alios reffert Rota d. decissione nona, sed licet non dubitet posse Pontifficem hoc facere ut sicuti naturalis fillius legitimatur per subsequens matrimonium, ita legitimetur et spurius, tamen non erit legitimatio in radice, sed per subsequens matrimonium. 4º quarto extenditur hec opinio ad hoc ut tolli

fillius legitimatus in radice matrimonij ita habeatur in omnibus rebus Ecclesiasticis et temporallibus ac si de legitimo matrimonio natus esset, excludit substitutum, fit suus heres, agnatus etc. Rumus consillio 129 nº 26 vol. 2. Anchiarranus consillio 409, nº 5, Boerius consillio 28, nº 13, et consillio 180 nº 11, lib. 2 Peregrinus de Fideicomissis Articullo 2, nº 45, Vbi, quam tamen conclussionem, et articullo 24, nº 8. Fellinus in cap. que in Ecclesiarum nº 21, 2ª ampliat. Vs. adde, late probat Tiberius de Sianus consillio 5 nº 67, et sequentibus lib. 1º Thomas Sanches dicta disputat. 7, nº 2 et 6. Vs. Tu dic. Mollina lib. 3, cap. 2 nº 10. 19, et 20 et Vltimo declaratur, ut habeat locum illis tamtummodo casibus, in quibus manifeste constat talles esse Pontifficis vollumtatem, quod patet ex eo, quod precipue Verlatur approuando radicem matrimonij temporis preteriti, de quo non loquntur Jura nisi expresse ita caueatur L. leges C. de legibus, cap. fin. de constitutionibus. De Volluntate tamen constare potest, quod si dicat Pontiffex se matrimonium aprouare ex tunc quando contradum fuit nulliter, Sanches dicta disputat. 7, 2ª parte nº 22 & 2º quando Verba Pontifficis non habent aliam congruam signifficationem, Vt si, legitimamus matrimonium et prollem, nam matrimonium quod hodie cellebratur post dispensationem non indiget legitimatione licet sit contraria sententia ut per eundem nº 27 ad finem. Vl legitimamus Prollem quo ad munera temporallia, quia non alliter quo ad hec munera potest legitimare nisi in radice matrimonij. At Vero si Verba congruum sensum habere possint non interpretatur de hac legitimatione Vt si. quando conceditur licentiam permanendi in eodem matrimonio nº 24, et Vltimo quando conceditur dispensatio clausulla ordinaria, Vt non obstante impedimento matrimonium inter se contrahere libere et licite uallerent, authoritate nostra dispenses prollem susceptam et suscipiendam legitimam decernendo. quia hoc sollum legitimatur prollis suscepta quo ad munera Ecclesiastica

Idem Sanches nº 1, et 23, per quem alius hoc Doctores qdem disputantes videri possunt.

Sed hanc sententiam ita aprouatam plurimi Doctores sentiunt, quos quia referunt ante supra citati, omitto. Cuius que primum fundamentum est, q. Romanus P. non potest talles legitimationes concedere, ut habeant locum in successionibus, et alijs rebus secullaribus, ergo falsa e nostra sententia. Atque probatur q. aut versatur tallis legitimatio circa aprouandum consensum maritallem, qui antea fuit concubinatus quidam et peccatum mortalle approuando illum extunc ut verum matrimonium ciuille censeatur et conferens gratiam, quod quidem est impossibille, ut omnes fatentur, et supposui in principio huius capitulli, q. punibillis concubitus quo ad Deum numquam potest humanitus fieri non fuisse punibillis. Vel legitimatio versatur directe circa ipsos fillios, ut habilles sint ad munera secullaria etiam acsi legitimi nati forent, et hoc quidem mere temporalle quid est non manet sub potestate Pontifficis, Cap. sollite de Maioritate et Obedientia, Cap. Per venerabillem qui fillij sint leg. Cap. Nouit de Judicijs, ubi non putet aliquis quod illustris Regis Francorum potestatem minuere intendamus, cum ipse nequellit neque possit authoritatem nostram impedire. Cap. ego Ludouicus 63, Cap. Constantinus 63 distinctione, 96 distinctione Cap. fundamenta de Ellectione in 6. ubi fatetur Romanus P. a secullaribus Regibus accepisse potestatem ciuillem quam hodie habet in terris sibi subiectis, Suares de legibus lib. 4. Cap. 10, Cap. Cum aduerum, Cap. Duo sunt, Cap. si imperator 96 distinctione cap. quoniam distinctione 10. Justinianus in Authentico quomodo oporteat Episcopis in principio collat. 1ª ibi: Maxima sunt dona Dei Sacerdotium et Imperium, illud quidem Diuinis ministrans hoc autem humanis presidens. Sed quem esse heredem aut capacem munerum secullarium non est quid Diuinum, vel Ecclesiasticum, sed mere humanum et temporalle, ergo tallis legitimatio Pontifficis in radice matri-

monij ad effectus secullares non est admittenda. = Pres-
dicti legitimationem in radice precipue suffragari approuantem prius
ordinem conjugium maritalem, vel sponsallia cum copulla subsecuta
quod licet propter impedimentum dirimens matrimonium facialle
non fuerit, tamen ad illud ordinabatur, et tallis figura matrimo-
nij multum operatur ut hac ratio est D. de Donationibus inter
et hac de caussa etiam si parentes decesserint, potest disponere
Pontiffex de effectibus reuocando quos habuit, restituendo
quos haberet, argumento textus in cap. Nuper 4 de Bigamis. Sanchez
dicta disputatione 7, n° 6. melius quod explicatur exemplis dicti cap.
Gaudemus qui fillij sint leg. cap. Gaudemus de Diuortijs, et
alijs in tertia comprouatione conclusionis allatis, adest indiuidue
tantum disponere de rebus secullaribus neque adhuc ut ma-
trimonium faciat fillios legitimos necesse est ut conferat gratiam
nam et si quidam in peccato mortalli constituti contraxerunt sacri-
llegium potius committunt, et tamen ex tali matrimonio liberi le-
gitimi procreantur. ∴∴∴

Ad confirmationem vero que tangit Romani P.
potestatem guuernatiuam exteriorem, opere pretium duxi illius
originem explicare, quod passim narium est ad simillis difficul-
tates = Igitur sicut lumine nature cognoscitur potestas ciuillis a
Deo data fuisse hominibus tanquam parente nature ex quo
ipsi nature conueniens fuit ut homines Rempublicam constituerent,
in comunitate viuentes, que alliter absque jurisdictione ciuilli
conseruari non posset. Cobb. Pratricarum cap. 2 = sic et potes-
tas Ecclesiastica semper in vniuerso fuisse a Deo comunicata
ipso lumine nature cognoscitur, ex quo enim Deus aliquo modo
cognoscitur viribus nature sequitur cultus illi deberi de quo
Diuus Paullus illis verbis, qui cum Deum cognouissent, non
sicut Deum glorifficauerunt. late prouat Allexander ab Alle-
xandro cum Tiraquello ibidem lib. 2. dierum Geniallium cap.
8, que potestas a Deo tanquam parente nature comunicata
erat simul cum ciuilli, Diuus Thomas prima secunde

q.e 29, Articullo 3, facit lex 6, tt.o 1. P.ta 2. = tempore vero legis Moisi certum est a Deo institutum novum sacerdotium ita distinctum a potestate Regalli, constat ex libris Levitici, et ex Epistolla Divi Paulli ad Hebreos. Deuteronomij cap. 17. qui superbierit nollens obedire sacerdotis imperio morte moriatur; Bellarminius lib. 4 de Pontiffice cap. 17 Salmeron to.° 4 in Evangellia p.te 3. tractatu 12, Divus Thomas lectione 2, et 3 in Epistolla ad Gallatas. sed in probabilliori sententia sacerdos non habebat potestatem legislativam, sed tantum ad precipiendum necessaria ministerij sui, cultusque Divini, legesque ecclesiasticas non sacerdos sollum, sed universus populus ferebat Ester 9 Judic ultimo, et Lib. 1 Machabeorum cap. 4 ibi: Statuit Judas et fratres eius et universa ecclesia Israel. = In lege Evangellica potestatem exteriorem Ecclesiasticam distinctam esse a tempoралli de fide confitendum tenemur contra novas et antiquas heresim quas reffert Bellarminus lib. 4, de Romano Pontiffice cap. 13, et plurimi Doctores quos congessit Spino de Caceres Speculo testamentorum Glossa 2a principalli n.° 23, probatur ex Evangellio Divi Lucae 10, qui vos audit me audit, et qui vos spernit, me spernit. Evangellio Sancti Joannis 20 ibi: sicut missit me vivens pater, et ego mitto vos, sed Christus Dominus missus est non sollum cum potestate predicandi, sed etiam cum potestate gubernativa Ecclesie suae, ergo illam dedit etiam Appostollis suis, qua et ussi sunt sepissime, Actorum 15 ibi: Visum est Spiritui sancto et nobis, et in fine eiusdem Capitis ibi: perambullabat precipiens custodire precepta Appostollorum seniorum, Divus Paullus 1.° ad Corinthios 4 ibi: vultis ut in virga veniam ad vos? et Actorum 20 ibi: quos Spiritus sanctus posuit regere Ecclesiam Dei, comprobant Concillia et Patres quos reffert Turrecremata Lib. 1, pro Canone Appostollorum, Cap. 5, Hieronimus Epistolla ad Rusticum monachum, Augustinus sermone 24, Bernardus Lib. de Precepto et dispensatione = Que potestas exterior Ecclesiastica

ita declarati, data fuit a Christo Domino Ecclesie sue po=
testas interior super nos illis ad consecrandum corpus Christi
verum ex illis Evangelicis verbis: hoc facite in meam
commemorationem, et ibi: hec quotiescumque feceritis in mei
memoriam facietis. Item etiam data fuit potestas iurisdic=
tionis interioris ad sanctificandum corpus Christi mis=
ticum, idest, Ecclesiam ex illis verbis, quorum remi=
seritis peccata ettc.a Quibus ita suppositis nario inferir
ta Ao ... a Christo domino exteriorem potestatem gubernat=
tivam Ecclesiasticam, cum, n, spiritualia sine temporalibus
diu esse non possint, cap. siquis obiecerit 1 q. 2. necesse fuit
ut interiori Iurisdictioni accederet etiam exterior Ecclesias=
tica qua gubernet illud temporale quod ad spirituale dirigi=
tur, hoc enim desiderat rectus ordo Ecclesie que a Deo est,
ordinatissima est, extravagans Unam sanctam de Maioritate
et Obedientia, et adeo apertis verbis promissa fuit hec potestas
Divo Petro, ut constat ex Evangelio Sancti Mathei quinto cap. 16.
ibi: Tu es petrus ettc.a et impleta promissio ut constat ex Evan=
gelio Divi Joannis 20 ibi: Pasce oves meas. Ulterius in cap.
sollicitae de Maioritate et Obedientia, verbo namque pascendi
signatur omnis potestas gubernativa et legislativa, Sacra Pa=
gina 2 Regum 5 ibi: tu pasces populum meum Israel
et eris princeps super eum, ideirco cognoscit Romanus P.
de rebus spiritualibus, sacris, et sacrificiis, de personis cle=
ricorum qui servitio Altaris dicati sunt, de decimis que
ad illorum sustentationem assignantur de bonis Ecclesie quibus
templum reficitur, de Ornamentis sacrificiorum, de privi=
legiis Ecclesiasticis, et de aliquibus criminibus nempe heresi,
sacrilegio ettc.a que directe versantur contra Divinam maiesta=
tem, Ulcius eum tum dee itum, quarum rerum incapaces sunt
seculares cap. Ecclesia sancte Marie de Constitutionibus,
cap. Decernimus de Iudiciis cum similibus, immo etiam inter
seculares cognoscit, R. P. de rebus spiritualibus et Eccle=

(siasticis (non quod dicamus habere omnino seculларem quidem jurisdictionem vel in actu vel in potentia saltim ut tenuit Covarrubias in Reg. peccatum 2 parte § 9 n° 7, Gregorius Lopez in l. 2, titulo 1, partita 2, Spino de Caceres Glo. principalli 28 n° 24) quia ad talem cognitionem sufficit supradicta jurisdictio ecclesiastica quae directe versatur circa res spirituales indirecte vero circa civiles et seculares, quatenus ad illas ordinatur facit doctrina Bartholli in l. 1. ff. si quis jus dicenti non obtemperaverit, ubi quod non licet directe, licet per consequentias l. si is qui duos 19 ff. de liberatione legata, l. non solum 6 ff. de in integrum restitutione, sequitur Castrensis in l. quoties n° 9, ubi etiam Jaso, et Salicetus C. de judiciis, et cum sufficiat jurisdictio ecclesiastica non est concedenda alia jurisdictio temporalis, ne clerici perturbentur sollicitudine rerum temporalium d. cap. quoniam distinctione 10, et alia in auctoritate rellatata, tradit divus Ambrosius in orationibus de tradendis Basillicis, Divus Bernardus lib. 2. de consideratione, Suarez de legibus in libro quarto, cap. 9 et fere per totum, et mediante jurisdictione ecclesiastica potest Romanus Pontifex legibus suis omnes fideles etiam seculares obligare, atque sententias ecclesiastici judicis perducere ad debitam executionem censuris et aliis remediis ecclesiasticis, non vero habet manum millitarem, ex quo intelligitur opinio communis, quam Covarrubias contra communem refert Caballos thomo 4 de las fuercas quaestione 1, alias quaestione 897, non alliter, scillicet, posse judicem ecclesiasticum secularem incarcerare praeter quam implorando auxillium brachii secularis atque derogatur contraria consuetudo ex lege 14, et 15, titulo 1, lib. 4 Compillationis, ibi: Porque, etc. et ita contra archiepiscopum Tolletanum judicatum refert Salcedo ad Bernardum Dias regualla 97, verso, septimo dicit, Gutierres lib. 1. Practicarum quaestione 46, Azebedo in d. l. 14, sollum excipiens tria crimina, heressis, sacrillegii, et strupii quae auxillium tenentur seculares judices impertire, quod potestas civillis in rebus spirituallibus et ecclesiasticis subiectione potestati

Marginalia: contra aliam. — quod

ti Ecclesiastici. Velluti corpus Animae, cap. quoniam distinctione 10, ex quo intelligitur ex in Extrauaganti Unam sanctam de Maioritate et obed. ibi: in hac eiusque potestate duos esse gladios spirituallem, scillicet, et temporallem. Euangellicis dictis instruimur. et ibi, Ergo est in potestate Ecclesiae Spirituallis scillicet gladius et materiallis. sed ille sacerdotis, is manu Regum et militum ad nutum et patientiam sacerdotis exercendus. oportet autem Gladium esse sub Gladio et temporalle auctoritatem spirituali subiici potestati. cap. 9 Distinct. 22. ibi: qui Beato Petro aeterne Vite Claiuigero terrenii simul et celestis imperii iura commissit, suares de legibus lib. 4, cap. 9, n. [illegible] ex quo respondetur ad affirmationem Arg. non enim Pontifex disponit directe de rebus secullaribus, sed quia ex Jurisdictione Spirituali habet summam potestatem circa sacramenta et matrimonium. Joannes Junior consillio 51, n. 50, lib. 2. idioque causa legitimationis ad ipsum Pontificem pertinet cap. Tuam de ordine Cognitionum. dedit legitimationem in radice, quae directe disponit de rebus suae Jurisdictionis, dispensando in impedimento matrimonii, vel de impedimento dirimenti, aut de effectu, scillicet legitimatione prollis indirecte quae operatur tallis legitimatio omnes effectus ciuiles. quod non est inconueniens ut supra dixi.

Secundum et Ultimum Argumentum quod tractat sitos legitimationes ex sequenti matrimonio ita proponitur, Licet concedatur huiusmodi legitimatio tamen non erit sufficiens ad excludendum substitutum uocatum ad Maioriam, vel fideicommissum, quia tallis uocatus habet iam acquissitum Jus aliquod considerabille spei, scillicet succedendi etiam uiuente ultimo possessore, Mollina lib. 3, cap. 6. n. 37, et lib. 2 cap. 8, n. 31, ubi ait non posse Principem tollere ius hoc, et lib. 3, cap. 3, n. 11, non posse legitimari in praejuditium substituti, et prouatur sententia communi, praxi recepta posse scillicet successorem in uita ultimi possessoris peterem ut declaretur successor, quae nullo alio fundamento nititur, quam quia habet Jus aliquod considerabille quod ad Judicium deducat, reffert Ma-

li ita, licet ipse contrariam sequitur, lib. 3, cap. 24 per totum, sed priuillegia non operantur in damnum tertij, l. 2 § si quis à Principe, D. ne quid in loco publico, Sallicetus in l. generalliter § cum autem, C. de Institutionibus nº 7, Hipollitus Riminaldus consilio 46, nº 82, uollumine 1º, ergo non excluditur substitutus, confirmatur ex doctrina Bartholli communiter recepti in l. Gallus § et quid si tantum D. de liberis et posthumis nº 11, et in l. Moribus 2. D. de Vulgari nº 11, ubi ait legitimationem fictione Juris et retro tractione quadam constituere fillium in illo statu quem haberet si à principio natus esset legitimus l. 2. D. de Natallibus restituendis, sed hoc intelligitur in his quae fillio sunt utillia, non vero alijs nociua, quapropter non aufert hereditatem patris sui acquisitam iam ab heredibus ab intestato facit lex Antiochentium 37. D. de Rebus auctoritate Jud. possidendis, alias est sub titulo de Priuillegijs creditorum Matienzius in l. 10, titulo 8, lib. 5, compillationis, glossa 3, nº 24, facit tex in l. Stipullatio de Dote 63 D. de Jure Dotium, l. in insullam 42 § Ultimo D. solluto matrimonio, Gutierres in d. § sui nº 173, Gregorius in l. 3, titulo 15, p. 4, glossa magna in principio, ergo simulliter substitutus non excluditur à Jure succedendi sibi iam acquissito. &c.

Huic argumento Respondetur supponendo prius potestatem Principis, siue ecclesiastici siue temporallis circumuallatam esse triplici Justitiae differentia, legallis, commutatiuae, et distributiuae, ex quibus omnibus tenetur Jus suum unicuique tribuere, sed diuersso modo pro diuerssitate Juris quod tribuit, quod optime declarat Justin. tribus Juris praeceptis relatis in § Juris praecepta Inst. de Justitia et Jure honeste Viuere, alterum non laedere, et suum Jus unicuique tribuere (et omissa disputatione de Justitia commutatiua et distributiua, simulque de posterioribus praeceptis, alterum non laedere et Jus suum cuique tribuere quae ad illas pertinent, primum scillicet alterum non laedere ad commutatiuam praecipientem ne Jus auferatur, siue illud sit ad rem, siue in re, quod maximum Jus est, et ideo dicitur laessus à quo aufertur, ultimum ad distributiuam Justitiam tribuentem praemia unicuique secundum Jus quod habet ad illa, et me-

rita

rita sua habita consideratione ut plurimum Geometricæ proportionis. Allegat 1.° Ethicorum cap. 3. et 4. Suares in Opusculis disputatione de Justitia sectione 4. et 5. quod quando non ita magnum et proprium jus est, non dicitur læssus cui præmium non datur etiamsi peccet contra virtutem huius Justitiæ male distribuens, sed non tenetur ad restitutionem cap. Grauenimis de Præbendis l. 2. tit. 16. parte 1. Conc. Trid. sessione 22 de Reformatione cap. 2. in principio, Cobb. regulla possessor 2.ª parte § 10. n.° 11. Vrhine, et reg. Peccatum 4.ª parte § 7. Nicollaus Garzia de Beneficiis 7. parte cap. 16. Mollina de Primogenijs lib. 2. cap. 5. n.° 45.) At vero ad alium rem ad præsentem difficultatem ex Justitia legalli tenemur Reipublicæ exhibere quando Vtillitas exposcit uitas nostras, actiones et bona que consistit in dominio quodam alto et generallissimo, quod res publica habet in nos et bona nostra, quod quæ non impedit secundum aliud dominium particullare quod unusquisque habet in rebus suis, nec liberam administrationem illarum, ita explicat Suares loco citato, correspondetque talli Justitiæ legalli præceptum primum dicti § Honeste uiuere, nam illa præcipit Virtutum exercitium in ordine ad Pacem, Aristotelles Ethicorum cap. 1. his Verbis: præcipit autem lex et ea agere quæ ad Virtutem et Virum pertinent fortem, ut non deserere locum in acie, non fugere, non abjicere arma. et item ea quæ ad temperantiæ, ut non adulterari, non libidine uti et in cæteris uirtutibus atque uitiis alia iubens alia uetans. et Cicero 1.° de Officijs, Honestatem dicit fontem omnium uirtutum. quapropter consequenter potest Princeps aliquem facere liberallem cum Republica, et hoc modo illum priuare bonis suis. duobus tamen concurrentibus. et quod sit illud utille Reipublicæ secundum arbitrium et conscientiam Principis, et quod si Respublica bona alia habeat pro illis quæ aufferuntur bonum cambium tradatur tangit Mollina alios refferens lib. 3. de Primogenijs cap. 3. n.° 20. et 27. facit tex in l. item si Verberatum § 2. D. de Rei uendicatione, et l. lucius Titius D.

+ sessione.

de Cuitionibus, l. Venditor 13. §. si constat D. communia prædiorum, l. 2. tit. 1. p. 2. ubi Gregorius Glossa 2. Ex lege patet quo modo intelligantur aliqua Jura in argumento relata nam Princeps quando dedit priuilegium generalliter, neque cambium tradit, non utitur potestate absoluta, siue Justitia legalli, neque uult auferre Jus quæssitum, ita in l. 1. §. si quis a Principe D. ne quid in loco publico, cap. quamuis 8 de Rescriptis in 6. et simailliter fictio transitatiua, seu retrotractiua in priuilegiis, non operatur in Jus quæssitum, de quo loquntur doctrinæ Bartholli supra citatæ, ideo scillicet quia Princeps non uult plenitudine potestatis uti, licet posset, et ideo Barthollus in d. § Et quid si tantum n.° 12 et deinceps ait, fillium legitimatum post mortem patris non auferre bona acquissita iam ab heredibus ab intestato, ita etiam lex in l. nec fillio 4, D. de Natallibus restituendis. Et ista etiam ratione in Jure nostro inuentæ sint fictiones postliminii, hereditatis iacentis et similles, ne scillicet illa bona tempore intermedio cum nullius sint et pro derellicto acquirantur primo ocupanti ex lege 3, D. de Acq. rerum dominio lege 48, tit. 28. p. 3, quo lueniit ut heres quandocumque adeat possit recuperare omnia bona testatoris, sicut et bona sua Captiuus quando reuertitur, quin Jus aliquod acquissitum aufferant. Ex quo intelliguntur Jura in l. Nec non s. C. de captiuis ubi Venerssus acquirit hereditatem quam nemo adire potuit propter suspenssionem Juris postliminii, At uero non recuperat ex hoc Jure bona per Vsucapionem aliis acquissita, sed necessarium fuit illi nouum remedium restitutionis l. 1. D. ex quibus causis maiores, Barthollus in d. § Et quid si tantum n.° 14.

Nunc autem in presenti difficultate videre restat quando in legitimationibus utatur Princeps potestate absoluta et prædicta Justitia legalli, quando uero potestate ordinaria, et respondere potest tunc primo uti quando auffert Jus et cambium tradit, V. g. si exprimat legitimare ex certa scientia, ut aufferatur bona

acquisita iam ab heredibus abintestato Bartho. nº 24,
adfinem ibidem. Et hinc constat ratio communis opinioni, que
tenet ad huiusmodi legitimationes precedere debere causa
cognitionem de utillitate publica ordinario jure citatis ij
quibus interest, non enim procedit hec sententia ex deffectu
potestatis superioris, sed ex deffectu uolluntatis eius dem qui
non alliter uult talles legitimationes concedere in prejudi-
tium tertij nisi precedente causa cognit.e de utillitate contra
illos quibus committit talles legitimationes concedere, quomo-
do intelligo fundamentum Mollina .d. lib. 3, cap. 3, nº 24
ubi ex stillo Curie reffert, jussu Auditorum Vicis Camere
committunt, n. prouationes contentorum in narratiua ju-
dicibus ordinarijs, qui citatis ad interest, recipiunt testes
et remittunt Auditoribus ut ipsi causa cognita uideant.
An sit utille et sic concedant dispensationem, atque Romana
Curia non ita sed sub conditione, si ita est ut in narratiua con-
tinetur, Bullas expedit committitque Judici Ordinario Na-
rratiuam postea comprouandam, et gratiam concedendam, San-
ches de Matrimonio .d. disputatione 7, 2 p.te nº 16, et 17
sed hec pertinent ad stillum, non quo limitant Principis po-
testatem. Unde si ipse uellit potest ita concedere ex certa scientia
de utillitate publica ad aufferendam etiam hereditatem, uel
aliud jus quesitum, quoque sic amplector contrariam opinio-
nem communem, scillicet non esse uariam partium citationem
quam reffert ex Sarmiento sellectarum lib. 1. cap. 8, nº 3,
Mollina .d. libro 3, cap. 3, nº 23, et 27, non enim est
limitata potestas Principis in modo condendi leges, aut
priuillegia concedendo, sed quomodocumque disponat tenentur
Judices inferiores executioni mandare, nec disputare ua-
lent an fuerit causa cognita necne, arg.to tex. in cap. In
istis distinctione 4 ubi non licet Judici de legibus judicare
sed secundum illas cap. summopere 70. 11 q. 3, Alles 5
Ethicorum cap. 3, et 6, et Pollitticorum cap. 10. Licet enim

possit euenire ut lex uel priuillegium absque rationabilli cawsa
concedatur, hoc ipsius Principis conscientiam onerabit, cui
datum arbitrium est, nos vero pro lige semper in dubio re-
spondere tenemur. =

Secundum restat videre quid, qualle ve sit Jus illud secundo
uocati in uita primo uocati, et magnum Jus esse tenet Mollina in eo
quod tollendo eodem modo procedere debere Principem, sicuti quando tollit
Jus quesitum libro 3, cap. 2, nº 12 et deinceps et lib. 1 cap. 8, a
nº 31, ex lege si itta 3. C. de testis. ibi: si itta iure filium, sit et heres
sit capax auctoritate rescripti nostri rescindi non opportet. et ibi
alios plures reffert. facit etiam tx in l. 2. D. de Decurionibus
ubi reuersus plane locum suum quidem non obtinebit l. Ordine D.
Ad municipalem Doctores in lege quod ergo § Pena grauior D. de
iis qui notantur infamia, et in l. falsi § Ordine D. de Falsis =
sed hoc quidem procederet quando Princeps uellet derogare uocationes,
uel auferre gradum in quo uocatus est, in quo simillis est tx in d. l.
si itta 3. uel si Princeps uellet post dellatam successionem 2º uocato
ita legitimare ut excludatur, in quo simillia Jura in d. l. 2. etc.
At vero quando ultimi possessoris fillii legitimantur potius Princi-
pem dicendum est non dare secundo uocato quod posset si liberos pri-
mi incapaces conseruare quam aliquid auferre a secundo uocato
quod ita patet, nam Jus secundi uocati si consideretur respectu suae uoca-
tionis Jus magnum et radicatum est quod tolli non potest nec a
Principe uocationes transmutante; si uero consideretur respectu ip-
sius fideicomissi maioris uel tantundem est spes quaedam succe-
dendi si 1º uocatus decesserit sine liberis legitimis Sanchez
d. disputat. 7, nº 6, Bartholus non purifficari nisi per reductio-
nem ad impossibille in l. Mutianae D. de con. et demonstra.
Mollina lib. 3, cap. 10, nº 6 et sequentibus facit tx in l. fi-
llius 4. 2. § cum filius D. de bonis libertorum ibi: qui sequen-
tis gradus sunt non admittuntur interim, et lib. 1 cap. 8, nº 33
reffert Platonem qui hanc succedendi spem somnum uigillan-
tium appellauit, et lib. 1. cap. 13 nº 35, et 36 illam opinionem

scillicet fillium incapacis natum in Vita ultimi possessoris excludere transuersalles lineæ Vimotioris. et lib. 3. cap. 2. nº 14. 19 ad finem, et 20, simillites tenet Vestibulum in uita ultimi possessoris excludere Vimotiores. Mier Matiensius in l. 10. glº 2. lib. 5. Glossa 3. prouat tx in l. 1. § finalli D. de bonorum possess. contab. l. siquis fillio exheredato 6 § penult. D. de injusto rupto, l. si necem § si deportatus D. de bonis lib. junta l. etiam 3, § si deportatus 7 Codem tit. Matiensius libri 5. et tandem ipse Mollina d. lib. 3. cap. 14 nº 18 illam opinionem deffendit scillicet non esse admittendos ad judicium sequentes in gradu in uita ultimi possessoris alia ratione, quia licet uocati sint, nullum tamen jus considerabille habent ad Maioriam, ergo sicut potest Princeps restituendo incapaces inuocatum efficere ut Vimotior qui admitteretur excludatur, ita potest legitimando, arg. tx in d. l. 2. D. de Natallibus restituendis, et Auth. quibus modis naturalles efficiantur sui § illud Collat. 7, habet, ni, iam pro si fillius restitutus et primam uocationem et capacitatem. ....

Tandem quod dicebatur in arg. legitimationem esse fictionem, neque operare in ueritate, minus obstat nam si consideretur tempus in quo dispensatio obtinetur in Vadice, uel matrimonium subsequens cellebratur est uerum et non sibi legitimatio conceditur, nam est juris potestas ea, ut in rebus juris fingendo disponit in Veritate Barthollus communiter recepti us in d. l. fiisqui pro emptore nº 5 et 6. Matiensius d. glossa 3. nº 2. et 8. Pichardus in § 5. de heredum qua nº 19 Gutierres in § sui nº 165, ex quo intelligitur opinio probabillis fillium scillicet legitimatum excludere fratrem suum postea natum ex eodem uel alio matrimonio, quia ubi considerar legitimatio prout effectum habet retrotractiuum ad tempus preteritum natiuitatis, et pro hoc tempore filio translatiua non disponit in Veritate, ex quo intelligitur etiam ex alia communi sententia, ut fillius legitime natus excludat fratrem qui

+ nº 17 ad finem

qui postea ex matrimonio sequenti legitimatur, licet exclusus maior sit ętate, et legitimatione fictionis quoniam non est in veritate primo legitimus. de qq Mollina d. lib. 3, cap. 1. cap. 6, nº 6, et 7, et lib. 3, cap. 3, nº 8, Gutierres in d. § sui precipue nº 192. transitea fallis v. semper excluditur quia ad illum non attenditur ętas, sed linea quę post legitimationem remotior invenitur. et de his satis.

De legitimatis per oblationem Curię

legitimabantur etiam filij natalles per oblationem curię l. si quis natalle 3, C. de Naturallibus liberis et sin. in principio Inst. de Nuptijs. Aut. quomodis natura effi. sui, cap. 2, et 2 4, 5, nº 15, p. 4. Ubi Gregorius Glossa 2. Cobi. in 4º 2 parte, cap. 8, § 7 ad finem. Donellus commentariorum lib. 2, cap. 21 post principium. Mollina de primogenijs lib. 3, cap. 3, nº 33, Pichardus de qr. quę ab intestato § 5 in principio.

Declaratur ista conclussio ut procedat in illis sollum qui se Curijs civitatum offerebant, a patre vel offerebantur. Erat enim Curia corpus quoddam civium qui consillio publico et gubernationi preerat; ollim enim constabat ex decima parte civium qui de maioribus civitatibus ad minores incolles callendas et stabiliendas mittebantur, idcirco Collonię dicti, ex eorum quę parte decima regimini designata Decuriones l. pupillus 239 § Decuriones D. de verb. sig. l. Omnes 33, l. Decurio 41. C. de Decurionibus lib. 10; quorum unus erat adstringi fere publicis muneribus ut si aliquando discessissent manu iniecta revertebantur l. Curialles 39, l. omnes 42, l. Omnes 49 C. de Decurionibus lib. 10. l. si quis 12. C. de Episcopis et Clericis, ex ipsorum morientium bonis pars certa certis conditionibus Curię debebatur, de quo toto titulo C. quo et qq

Videndus est hac de re Ant. Pich. in § 5º de legitima filiorum legitimatorum successione qui optime explicat modum huic legitimationi in ttº Inst. de her. quę ab i.

quarta pars debeatur ex bonis Decurionum, ideo neque viventes poterant minuere patrimonium in fraudem Curie aut aliquid omittere l. quoniam C. de Naturalibus lib. cum liberi eius de conditionis erant d. l. quoniam in fine C. eodem ex quibus facile colligitur quam fuerit utile Reipublice conservare curiam et augere, quamque damnosum ipsis curialibus ut nec minuissione tanto perterriti a muneribus publicis arcerentur, ut notat Brisonius 4° Selectarum antiquitatum, et alij quos reffert Pichardus dicto loco. Inter alia ergo privillegia que Curijs concedebantur illud precipuum fuit ut fillius naturalis curie datus legitimaretur, de quo loquitur supra dicta conclusio extendenda etiam ad fillias Decurionibus nubentes d. l. ... penult. et ult., necnon ut censet Pichardus d. loco ad spurios Curie oblatos. Qua propter Donellus ubi supra reijcit Glossam in fin. Inst. de nuptijs que tenuit huiusmodi legitimationem concedi etiam illis qui Principis Curie obsequio se addicebantur, quam approbat d. lex Partita illis verbis: a la corte del Emperador o del Rey. Unde fluxit opinio probabilis naturales scilicet legitimari per ingressum relligionis argumento desumpto a maiori ratione, Gregorius in d. l. Partita, Glo. 2. ad fin. Cobb. d. § 7 n° 4, Rodericus Suare allegatione 21, sed in dubio Jurisconsultus dicta Glo. ratione, quia solum id privillegium Curie civitatis dabatur ubi necessitas tollum exigebat quod non est extendendum precipue deficiente ratione + in omnibus causis 88. D. de reg. Juris l. quod dictum 4-2. D. de Pactis.

+ In omnibus precipue tamen in Jure equitas spectanda est.

Effectus huius legitimationis erat Patria potestas d. § fin. Inst. de Nuptijs et Jura suitatis § sui vero. quoque connumerari Inst. de here. que ab intestato, forma ut et patris vollunta adhiberetur, ne invitum successorem acciperet, Costa 2 partis § et quid si tantum n° 141, per textum in Auth. quibus modis naturales effi. sui § si quis igitur collat. 2. qua propter, solum patri successores erant, aut ex ascendentibus et cognatis eius illis tantummodo qui legitimationi consensissent dicto Auth. § fillium 4. et si post mortem patris se se fillius Curijs offerebat, tunc admittebatur, quando non erant alij legitimi, Cobb. ubi supra.

supra = secundo requiritur ipsius fillij consensus, ne oneribus curiae paternae que potestatis inuitus adstringatur, sed tamen velle iudicabatur aliquando ex presumptione l. 3, versic. quod de subeunda C. de naturallibus lib. = Vltimo necessarius erat ipsius curiae consensus, ut scillicet oblatus reciperetur, vel si scribatur in libro curiallium vel si statim aliquod munus curiallium subire compellatur d. Auth.^o § si quis igitur, sed ex quo munera publica maximi honoris et imperij ceperunt esse, a pluribusque desiderari cessantibus predictis curiae receptionibus illegitimorum usu contrario deffuit hic modus legitimandi, eiusque loco alius uiget in praxi ex Principis rescripto.

De legitimatis per rescriptum aut priuillegium.

Vlterius legitimantur liberi ex Principis rescripto, quod ita declaratur, nam cum illegitimitas non sit a iure naturalli sed a iure positiuo vel gentium introducta in odium libidinis parentum, sicuti seruitus contra libertatem naturallem, Auth. quibus modis natu. effi. sui cap. illud. collat. 7. rellic poterit a Principe tolli non alliter atque libertinus restituitur ingenuitati naturalli l. 2, D. de natallibus restituendis, hanc conclusionem probant iura in Auth.^a preterea C. de naturalibus liberis l. 17 tit. 6, lib. 3, Fori l. 4, tit. 1, partita 4, l. 12 Tauri l. 10 tit. 8, lib. 5 compillationis, Pichardus in § quibus connumerari n.º 2. Inst. de her. que ab intestato, Couar. 2 parte, cap. 8, § 8 in principio de sponsallibus, Tello Fernandez in l. 12 Tauri n.º 2, Costa 2 parte § et quid si tantum n.º 94.

Declaratur et extenditur 1.º conclussio haec ut fillius legitimatus, uere legitimus sit, ueniatque appellatione legitimorum in statutis, ceterisque dispositionibus, quam sententiam disputando tenet Tello Fernandez in l. 9, Tauri a n.º 15 et deinceps, sequitur Matienzius in l. 10, tit. 8, lib. 5 compillationis glo. 1, n.º 8, et 9, admittit Mollina de Primogenijs lib. 2, cap. 8, a n.º 31, licet in ...

lit-

similiter si colligatur sententia ex voluntate disponentis, quo fundamento
nititur alia sententia contraria qui tenent filium legitimatum
excludere feminam si statuto caveatur excludi a masculis
legitimis Cobb. d. cap. 3, § 3, n° 3. licet contra teneat Mollina
lib. 3, cap. 5 n° 95, de quo late Faquineus, sexto controversiarum
1°; = et precipuum fundamentum est doctrina Bartholi in l.
si is qui pro emptore D. de Vsucapionibus. et in l. Maritus
§ legis Julie D. de Adulterijs, dum ait in rebus iuris summam
potestatem legislatoris adeo ut fingendo disponat, nomen
quod legitimus a Jure inventum est, ff. ette. Cobb. late d. § 3, n° 3
et quinto =.

ex quo infertur illum esse proprie legitimationem in qua
fillius natallibus restituitur d. Auth. quibus modis naturales efficiuntur
sui § illud, quam obtinere potest fillius nalis qui natus est ex
parentibus inter quos matrimonium non prohibebatur, non
incestuosus aut spurius inter cuius parentes matrimonium
prohibebatur de Jure Canonico, ob id quod cum a Principe seculari
non possit tolli prohibitio. ideo tallis spurius non potest legitimari,
neque natallibus restitui, sed erit tantum dispensatus.
quod verum judico rellicta sententia aliorum qui tenent illum esse
legitimatum, qui legitimus sit plene quoad omnes effectus, quibus
utuntur legitimi ex matrimonio, illum vero dispensatum qui
limitatione quoad quedam tantum legitimatur; sicuti quidem
non potest quis naturaliter nasci, et naturaliter non nasci,
(hec tota linea superest, et ideo nihil ex his dico usque huc)
que distinctio quoad effectus pertinet. non est sufficiens, Vnde vera sen-
tentia est illum esse legitimatum qui natallibus restituitur, illum dis-
pensatum qui non restituitur. vel quia princeps hoc expressit. vel quia non
potest restituere. etiam si sub limitatione legitimatione concedat
adeo ut secundo legitimari non possit plene, nisi de primo pri-
uillegio fiat mentio, ut abrogetur, quia nemo bis nascitur; Tello fer-
nandez in l. 12, Tauri n° 42, que doctrina nario admitenda
ne alias sit impossibilis legitimatio, quam omnes DD.

ad=

+ [ec]siastico datur

admittatur, nam quae a Principe seculari conceditur, limitata semper intelligitur ad effectus seculares, non enim valet ad ecclesiasticos, et e contra quae ab ecclesiastico non valet ad seculares, de quo videndus est Cobb. dicto loco n.° 2, et 8, l. 4, tit. 15, p. 4, ubi Gregorius, facit text. in cap. lege distinctione 10, cap. [il]litia 63 distinct. cap. Per venerabilem, [v]ers. insuper, qui filii sint leg., ubi hic. Tract. ad valorem legitimationis Pontificiae de filiis Regis qui ritum patris conferit, neque alio subiectus sit, nec alio praeiudicium irrogetur; Mathienzius in d. l. 2, tit. 1, n. 3;

2.° deducitur ex hac doctrina, ut et Romanus Pontiffex, et Princeps secularis possint non sollum dispensare, verum etiam legitimare illos qui ex parentibus nati sunt, inter quos matrimonium non prohibebatur, quia nullum impedimentum erat, quod si vero esset filius spurius aut incestuosus, eum vellet legitimare secularis Princeps, quia cum non possit derogare legem canonicam prohibentem matrimonium, non poterit restituere natalibus, inde talle privillegium dispensatio erit, non legitimatio, nam legitimare actus est jurisdictionis, immo ex regallibus est, Cobb. d. § 3 n.° 14, Tello fernandez n.° 29, et 34, neque obstat quod aliquando in causa ardua possit Pontiffex legitimare quo ad secullaria, d. cap. Per venerabillem, qui fillii sint legitimi, quia illo casu jurisdictionem habet. Hinc est non posse clericum legitimari a Principe secullari, quia persona est exempta, Tello fernandez ibidem n.° 41, et legitimatio tangit personam, sed erit dispensatus ut capax sit rerum temporallium, quod a Pontiffice non conceditur, vel potius versatur circa derogationem legis secullaris = Hinc est etiam laicum fillium clerici legitimari posse a secullari, quia persona subiecta est, licet deffectu potestatis non operitur successionem in bonis patris non subditi Cobb. d. cap. 8, § 8, n.° 19, Tello fernandez n.° 12, 31, et sequentibus, consulit tamen Cobb. ibidem ab utroque Principe privillegium impetrandum ut semper valeat. Sed licet legitimare sit actus jurisdictionis, tamen non est contentiosae sed voluntariae, unde poterit exerceri extra territorium, circa subditum sibi et illius bona

etiam

otias sita extra territorium, dummodo alio non fiat preiuditium; tenet Cobb. nº 14, et 19, facit tex. in l. 1. C. de Emancipationibus l. 2. D. de officio proconsullis, de quo uidendus est ad plures alias quæstiones Barthollus in l. Cunctos popullos C. de sacro. Ecclesia. q. 1. et fin.

Deducitur legitimationem fauorabillem esse et late interpretandam; dispensationem vero stricte et odiosse accipiendam; Cobb. d. § 8, nº 5 et 6. Matiensius d. Glossa 1. nº 7, Tello fernandez d. l. 12. Tauri nº 25. quod illa ratione procedit quod legitimatus naturallibus restituitur, ideo debet uriuari illa iura quæ legitimo ex matrimonio competit. At vero dispensatus qui non restituitur nihil aliud habet quam quod expresse sibi conceditur in dispensatione, immo et quod plus est si duplici causa prohibeatur v. gratia, quia incestuosus esset adulterinus, atque tantum unius impedimenti mentio sit in narratiua non censetur dispensatus in alio de quo mentio non fuit, et adhuc erit inhabillis, de quo loquitur late Cobb. d. cap. 8. § 9, per totum. Legitimatus vero qui restituitur habetur ita ac si de legitimo matrimonio esset sollutus, exceptis illis rebus de quibus expresse limitatur. Primo sub potestate patris constituitur arg. tex in § sui Inst. de hered. qualitate in verbis quibus connumerari. Cobb. d. § 8, nº 1, Gutierres d. § sui nº 4. Ex legitimatione rumpit patris testamentum antea factum in quo preteritus est, quasi natiuitate posthumi, iuxta legem Posthumi D. de iniusto. rupto. Gallo in rubrica D. de liberis et posthu. nº 2, Gutierres ibi nº 173, Osualdus Hiligerus ad Donellum lib. 6. cap. 26, litera i, suus heres erit d. § verbis quibus connumerari l. 17, tit. 8. lib. 5. Fori, l. 4 tit. 15, p. 4 l. 12 Tauri l. 10 tit. 8, lib. 5, compillationis. Tello fernandez in d. l. 12, nº 2. illis debetur legitima Cobb. d. § 8, nº 2, habet omnia remedia rum pendi et dicendi nullum, quæ habent legitimi ex matrimonio Antonius Gomes in l. 9, Tauri nº 66. Gutierres ibi nº 177, Pichardus in § 5 inst. de hered. quæ ab intestato nº 1 ad finem, pupillariter illis substituitur transmittunt quam hereditatem ex potentia suitatis, Gutierres nº 166, et 174, per quos et alios relatos hæc examin. in lo. sunt. limitatur vero legitimatorum successio primo de iure communi, ut non aliorum quam patri et eo pater ipsis succedant

l. communium 9. C. de natura. lib. Authª quibus modis natura.
effi. sui. cap. filium vero, collatione 7. tit. 2. de Jure communi controversum erat an ei patri succederent simul cum legitimis ex matrimonio sive habitis ante sive post legitimatis precipue si illius mentio facta non sit in narrativa. et opinio negativa fundatur quia non debet Princeps judicari inhumanus ita ut velit minuere successionem legitimorum ex matrimonio, Angelus in l. Nec ei § praetoria D. de Adoptionibus, et doctores in versiculo quae numerari dicunt excipiendum esse hunc casum nec benignitati Principis respondeatur: contraria vero sententia affirmativa fundatur quia restitutus et legitimatus, et hoc expresse non prohibetur, immo conceditur illi ex generallitate textus in d. versiculo quae numerari. de quo videndi sunt Antonius Gomez in d. l. 9, nº 69, Matienzius. d. l. 10 Glo. 2. Pichardus d. § 1. nº 10. et sequentibus, et versiculo quae numerari nº 4, Mollina de primogenijs lib. 2, cap. 11, nº 20. quod diam de jure Regio decisum fuit, ut limitetur legitimatio ne cum legitimis ex matrimonio ne de ex illis descendentibus succedat l. 12 Tauri, ubi Tello fernandez in fine advertit solum procedere quando tempore mortis patris vixerint legitimi ex matrimonio alias non procedit limitatio haec, et si adfuerint et decesserint = In qua etiam lege derogatur limitatio dictis legis communium 9. C. de naturalibus lib. ibi: Pero en suceder a los demas parientes, no diffieran de los legitimos de matrimonio, Tello fernandez ibi nº 12, et 4. Rursus de Jure communi controversum erat an dictus legitimatus acquireret nobillitatem patris, vulgo, la hidalguia, quam precipuam patris hereditatem dixit Ciçero offitiorum 1, quem cum alijs reffert Matienzius in principio lib. 5. Compillationis Glo. 1. rubricae nº 1. et Bartho. in l. 1. collumna fin. D. ad municipallem tenet gaudere legitimatum nobillitate patris, quae sententia comprobatur de jure antiquo Regni in l. 4. tit. 15, p. 4, immo et quod plus est in l. 12 Tauri quae est lex 10 tit. 8, lib. 5, Compilationis ibi: Pero en las demas honrras mandamos que no diffieran de los legitimos de matrimonio. ex quo ita tenuit Covarr. d. cap. 8 § 10

nº

nº 4, Acebedo in d. l. 20, nº 4: sed contraria sententia de iure communi fuit Baldi in cap. per tuas de Maiori et obed. quae praxi observatur ex novissima lege Regni, Rocetes in l. 20 tit. 12, lib. 5 Compilat. mandamos que no se entienda a que aian de negar de hidalguia, l. 12, tit. 2 lib. 6 compilat. Porque nuestra merced i voluntad nunca fue ni es que tales legitimaciones se entiendan que por ellas se excussen de qualesquier pechos, o servicios a que eran obligados antes, Joannes Gutierres quaestionum practicarum lib. 4, q. 2 ad finem, Azevedo in d. l. 10 tit. 3 lib. 5, Glos. 4. de quo videndi sunt Gutierres in d. § sui nº 187, Gregorius Lopez in d. l. partitae, Glos. ad finem, Otalora de Nobilitate lib. 2, parte 3, cap. 3, versic. de legitimatis derogans quod leges antiquiores Regni, ut finallis quaestio tullisse, o de pecha dicam, non fit nobilis ex legitimatione non consequitur nobilitatem: sed hoc totum ut saepius dixi pertinet ad voluntatem Principis qui vult ita limitare legitimationes. Unde si fiat mentio nobilitatis patris potest Princeps concedere legitimationem, ut fit nobilis, ut advertit Gutierres dicta praxi. ita similiter si fiat mentio legitimorum ex matrimonio poterit Princeps derogando predicta lege 12 Tauri legitimare naturales ut succedat simul cum illis, Pichardus Instit. de her. quae ab intestato § 5, nº 10, Tello Fernandez in d. l. 12 Tauri nº 2, licet neget Rodericus Suarez et alij quos refert Gutierres d. § sui nº 187 de quo videndus est Mollina de hispanorum primog. lib. 2, cap. 3, nº 4, et sequentibus. Et an quando ita legitimatus possit meliorari in 3º inter alios legitimos ex matrimonio vide contrarias sententias inter Pichardum d. § 5, nº 10, et Gomezium in l. 9, Tauri, nº 68, versic. Et ego, Gutierres d. § sui nº 183.

Sed contra hanc resolutionem sic argumentor: Ad legitimationem requiritur ipsius legitimati consensus, sicuti ad adoptionem requiritur consensus filij, ergo non procedit ex Principis privilegio legitimatio sicuti nec adoptio. Antecedens probatur ex Aut. § quibus modis natu. effi. sui, cap. generaliter autem Collatione 7ª,

com=

communis q resolutio est ex pluribus quos reffert Costa 2 p. te § et quid si tantum nº 106. Tello fernandez in d. l. 12 Tauri nº 9 non obstante contraria sententia Angelli Perusini et aliorum quos reffert Costa posse, scilicet, aliquando patrem inuito filio legitimationem impetrare, argº. txs in l. 1. C. de ingratis liberis, ubi emancipatus ingratus in potestatem iterum redigitur inuitus etiam, q disparitas aperta est ut liberalitas patris emancipantis propter ingratitudinem reuocetur, At uero dictus § generaliter absolute loquitur, et circa obtinendam nouam legitimationem et potestatem) requiritur Ergo consensus ipsius legitimati, uel saltim rati habitio, qd ita declaratur, ut sola taciturnitas post scientiam non sufficiat, sed si taciturnitati aliquid superaddatur, ex quo ratum habere iudicetur filius, verbigratia, transcurssus decenni, uel si dicat legitimum esse, aut pro legitimo se gerat, argº. txs in l. pro herede 20, § Pappinianus. D. de acqur. hereditate, et sic interpretatur txs cum Glossa in l. in adoptionibus. 5. D. de adoptionibus, ubi preter scientiam et taciturnitatem requiritur presentia, facit txs in § sed et si pater Inst. qq modis jus pa. potesta. docet Bartolus in l. quo enim § 1. nº 1. D. rem ratam haberi et ita componit Costa contrarias sententias Doctorum ibidem nº 117 quas late reffert Tello fernandez d. l. 12, nº 22, et sequentibus: quod adeo procedit ut si lessus inueniatur filius minor 25 annis post ratihabitionem, nihilominus non restituetur ob paternam reuerentiam l. fin. C. qui et aduersus quos, facit txs in l. Parentes 6. D. de in jus uocando, etiam si cum extraneus esset restitueretur l. denique, 3, § siquis minor D. de Minoribus, qd aduersus Riuam tenet Costa d. loco nº 126. subuenietur igitur minori alio capite uel actione in factum ex l. si superstiti C. de Dolo. uel ex l. 1. § siquis oneran de D. quarum rerum. actio non detur, ubi quae onerande libertatis causa promissa sunt a liberto, non debentur = Respondetur Principem absolute posse nullis conditionibus legitimationem dare, sed ex benignitate sua non utitur hac potestate absoluta, requirit q in legiti-

ma-

matione consensum legitimati et alia de quibus in d. Auth.º quibus modis nat. effi. sui § sit igitur Collat. 7, ubi glo. et Costa dicto loco nº 96.

Ultimo eodem modo sic argumentor. Ad legitimationem necessarius est consensus patris cuius legitimus heres sit legitimatus, immo eorum omnium a quibus aufferetur talis hereditas, ergo potius dicenda est liberalitas patris et relliquorum, quam privilegium Principis. Antecedens quoad primam partem probatur, quia nemini invito dari debet necessarius heres, tenet Costa in d. 2. parte § nº 16, sufficit tamen tacita voluntas patris, quae per coniecturas colligatur, per instrumentum inter vivos, per testamentum in quo voluit legitimandum legitimum heredem fore, d. Auth.º quibus modis nat. effi. sui § si vero his Collat. 7, Auth.ª si sine. C. de naturalibus liberis, vel si hac conditione instituat illum, si legitimus sit, vel tandem si quum legitimatum recte iudicabat, instituat heredem ea causa, tunc si legitimatio nulla sit, poterit iterum impetrari. aliorum vero agnatorum consensus non requiritur, quia licet fiat aliquando eorum heres ab intestato, tamen non est heres necessarius et suus, semper que manet libera voluntas agnatorum instituendi quos velit, Tello fernandez in d. l. 12. Tauri nº 7, Gregorius lopez in l. 7, tit.º 1, partita 4, Glossa 10. quo ad secundam partem probatur antecedens ex iis quae dixi in legitimatione in radice matrimonij ultimo argumento. non enim Princeps iniuriam irrogat aut tollit Ius alterius, facit textus in l. Nec ei 19 § praeterea D. de Adoptionibus ibi: praeterea videndum est an non debeat permitti ei qui vel unum habuit, vel plures liberos, adoptare alium; ne aut illorum quos Iustis nuptiis procreauit diminuatur spes quam unusquisque liberorum obsequio parat sibi. ideo citandos eos probat textus in l. nam et ita Divus 39 D. de Adoptionibus, Costa 2 parte § nº 2 32, alias subreptitium iudicatur Rescriptum, argumento textus in cap. postulasti de Rescriptis ibi: non tam de eius consensu silens, quod etiam de Patre antea legitimato, similiter tenet Tello fer-

nandez

nandez d. l. 12 Tauri nº 3 = Ry. duo in his legitimationibus precipue notari: primum quod pertinet ad personam legitimati, ut V, q. quod sit capax, aliud quod pertinet etiam ad personas aliorum, ut sit heres, Bartholus in l. is potest nº 8. D. de acq. hereditate, Costa ibidem nº 13, facit text. cum glossa in l. cum adoptiuis § sed ne articulum C. de adoptionibus uerbo tantummodo ubi legitimatus equiparatur adoptiuo, sed adoptiuus ex illa lege non succedit retinet tamen cognationem legalem, et cetera, Doctores per textum in cap. i. de cognatione legali. ergo illa distincta sunt. Circa primum optime aduertit Tello Fernandez in d. l. 12 Tauri nº 10, posse concedi legitimationem etiam inuito patre, ceteris q. Circa secundum nempe successionis licet possit Princeps sola uoluntate concedere legitimationes ad succedendum etiam, ut ibidem latius dixi, et in terminis tenet Costa d. 2ª parte § et quid si tantum nº 152, tamen ne uideatur in Sumanus nonuult concedere priuilegium in damnum tertij co. irrequisito. quapropter et si de Jure communi controuersum sit an in narratiua debeat fieri mentio legitimorum ex matrimonio ut supra retulli illationem 3ª, tamen post legem 12 Tauri, uidetur non necessaria quae numquam illorum hereditas diminuitur, de quo loquuntur iura in argumento relata. De ascendentibus uero idem responderi debet, nam licet de Jure Regio habeant legitimam l. 6, tauri, tamen cum possit filius, illis impune preteritis nallem suum filium instituere l. 10 et 12 Tauri, l. 10, tº 8, lib. 5 compilationis, etiam poterit absque illorum consensu et citatione filium naturalem legitimare, heredemque suum facere, probatur ex ijs que etiam de iure communi dixit Salatiensius a. l. 10, glossa 2ª, Costa loco relato nº 136 = quod si legitimatio impetratur post mortem patris de cuius uoluntate constet, eiusdem erit effectus circa bona de quibus pater disponere poterat, non de fideicomissis nec de Maioratibus, tenent Doctores cum Bartholo in d. § et quid si tantum, Cobb. 3º Resolutionum Cap. 6, nº 7, probatur ex textu in § naturales, l.

de

de feudo deffuncti controuersia de successibus feudorum. si ei nulla proponatur uoluntas patris, non auffertur hereditas ab heredibus intestati, quia non uult Princeps priuilegium concedere in damnum tertij, idcirco tantum ualebit quo ad ea que pertinent ad legitimati personam, facit quia neque reuocat donationem ex l. si umquam. C. de Donationibus Gutierres in d. § sui nº 180, et 181. Gregorius lopez in l. 8, titulo 4, partita 4, sed tamen si ex certa scientia hoc uelit Princeps concedere, poterit ut omnes Doctores fatentur in d. l. 1, si de feudo deffuncti, et circa hereditatem intestati late disputat Costa in fine secunde partis § et quid si tantum notans ad maiorem facilitatem huius concessionis differentiam hereditatis delate, adite, uel possesse, Mantica lib. 10 Coniecturarum titulo 7, nº 7.

De legitimatione per nominationem patris.

Vltimo legitimantur liberi si pater ipsorum suos nominet, nempe dicat naturales, uel legitimos nominet dummodo hoc fiat in instrumento solemni siue publica scriptura uel apud acta, aut tandem scriptura priuata testibus tribus conscripta, Aut. §. si quis liberos. C. de naturalibus liberis, Aut. §. ut liceat matri et auie cap. adhoc 2 collat. 8, facit textus in cap. per tuas de Probationibus, cum plurimis Cobb. in 4 parte, cap. 8, nº 8, Antonius faber in Iurisprudentie 9, principio illat. 1 que conclussio declaratur ut talis paterna nominatio non quidem legitimationem concedat (quod solius Principis munus est) sed tantum probet filiationem, ut manifeste constat ex dicto cap. adhoc ubi etiam consentur legitimi ceteri fratres utrinque coniuncti, licet ipsi nominati non sint, et quod plus est, mater ipsorum uxor legitima habetur, et matrimonium interfuisse probatur ex quo bene

de-

deducitr exnunc temporis locum fore huic probationi q de matrimonium possibile sit, v. g. noncum mulliere inhonesta, vel alias prohibita. de qq iate per Cobb. dicto loco, optime consta 2 p. § n° 104 ....

Sed obijcitr tex difficilis in l. lucius Titius. 83. D. de condi. et demonstrationi. ubi gl. ibi et Doltores dicunt probationem filiationis impossibilem ee, Mascardus de Probationibus conclusione 787 n° 5. Antonius faber i. Iurisprudentie 5. principio 4. quo non inducitr probatio quo aliquis in tto ut filius institutr, sicenim impertinenter exigeretr in. d. l. lucius Titius et potius facta esset quam impossibilis= R. Comissa difficultate deualore tti in. d. l. lucius Titius, q dita procedit, quia filius debet instituti pure, aut saltim sub conditione potestatiua, qualis a maiori. ratione non indicatr conditio impossibilis, l. si filius fin. D. de cond. institu. l. filium 15, D. eodem, Menochius de Arbitrarijs lib. 2, casu 89, n° 7, et sequentibus) ideo non probatr filiatio in. d. l. lucius Titius, quia nec a patre nominatus fuit filius, sed longe diuerso nomine, v. g. ex illa mulliere natus quicum. Verum filius supponatr, et in ea iuri ... filium de quo queritur; iniustum facit testamentum in quo non est pure institutus= Et licet naturaliter impossibilis sit probatio filiationis, ut pote rei occulte que sensui tactiuo cadere non potest, tamen a iure admittuntr presumptiones quedam, quibus probatr filiatio, ut si in domo natus sit ex vxore legitima l. filium meum deffinimus 6, D. de ijs qui sunt sui l. Miles 11, § deffuncto D. ad legem Iuliam de Adulterijs, Cap. Transmisse infine; ubi Doltores, qui filij sint legitimi, adeo ut nec matri contrarium aserenti credendum sit, l. Imperatores 29, § Mulier de Probationibus.= Ita similiter ex dicta professione, seu confessione sollemni patris probatr filiatio, Imperatorum Rescripto de quo in. d° Aut 5° ut liceat matri et auie cap. 2. colat. 8. quod non est extendendum ad matrem proffitentem aliquem suum ee, quia de ea non loquitr rescriptum, ut aduertit Cobb. ubi sup. a Cis. lx qq = Et preterea cum tales probationes solum

ni=

nitantur in presumptionibus, semper est locus veritati, ex textu in dicta lege Imperator D. de Probationibus ibi: Respondi veritati locum superfore, l. Nec professio. C. de iuramentis fin. titulo 7, parte 6. Ex quo interpretatur textus in l. si pater tuus 4. C. de heredibus instituendis ubi quia apparuit filius subditititius non habetur pro filio etiamsi tamquam filius institutus sit in testamento. interpretatur etiam textus in l. Caius Seius 12 D. de iure patronatus. Ubi libertus qui ex matre natus supponitur cum qua matrimonium esse non potuit de iure Civili, non mutatur statutum, neque censetur filius et si institutus sit tamquam filius. eodem modo procedit textus in § fin. Inst. de Adoptionibus, et alia similia, l. 5, titulo 4, parte 4. ubi Gregorius lopez = sic etiam existimo difficillime practicari posse huiusmodi legitimationem quia cum enim ad matrimonium non sufficit quilibet consensus occultus, sed coram Parrocho et testibus adhiberi debet, difficile erit invenire casum in quo sola patris confessio matrimonium probet, quia semper notum est ecclesiae, sed tamen quando ex antiquitate vel alio modo de matrimonio dubitatur, velut admittuntur huiusmodi institutiones et professiones sollemnes ad probandas legitimationes. et ita practicatur.

2.° Contra eandem conclusionem obijcitur textus difficilis in l. nec professio. C. de testamentis l. non nudis l. non epistolis. C. de Probationibus, quibus constat filiationis probationem non induci ex professione parentum, sed tantum ex legitimo matrimonio = Respondeo. probatio de proprietate filiationis et ex matrimonio admittitur, et ex confessione solemni de qua in nostra conclusione, ut nario requiritur publici instrumenti fides, vel Attorum etc. at vero dicta lex non nudis, et similes loquuntur de professione facta in particulari instrumento, quod non probat filiationem in proprietate, sed tamen quia datur quasi possessio filiationis ex epistola vel alio instrumento particulari comprovato, provatur dicta quasi possessio l. Imperatores 29 D. de Probationibus l. 1. § ad quaestionem D. de quaestionibus l. 1. § Iulianus D. de liberis agnoscendis l. generaliter, C. de non numerata pecunia l. fin. titulo 7, parte 6, l. 8, et 9, titulo 14

p.ta 3. Dueñas regula 343; Vnde interpretatur dicta lex non nudis illis verbis, si ita q. hunc quem supplicas, alienum esse probare confidis, affirmationem eius falsam esse detege; sed in discernendo de hac et similibus presumptionibus arbitrium Judicis maxime versatur, pariter quod exceptionem rei iudicate, l. siue contra D. de agnoscendis liberis. Mascardus conclussione 787 Bartho. in d.a l. 1.a § per contrarium D. eodem, consulens Aduocatos in probatione filiationis duos articulos concipere, et de proprietate, et de quasi possessione, ne filius qui proprietatem non probat, omnino succumbat.

De suis heredibus respectu matris, eius ve lineę.

Primo notandum est feminas iure suitatis fungi, licet antiquo Jure varia fuerit obseruatio. De Jure Diuino antiquo excludebantur á mascullis eiusdem gradus etiam ętate minoribus. Vlteriori z uero gradus viros ipse excludebant, numerorum 27 et 36, Josue cap. 17; quod hodie obseruatur in Maioratibus cognationis, Molina de Primogenijs lib. 3, cap. 4 in principio. De Jure vero ciuili antiquo ex legibus 12 Tabularum sui heredes erant et agnatę simulque admitebantur cum suis et agnatis viriles sexus. l. lege 12 tabularum 14. C. de legitimis her. in principio et § 1.o § sui Inst. de heredum qualitate, § ita demum Inst. de her. que ab int. § hoc etiam 3. Inst. de legitima agnatorum succ. Gla. in l. Gallus § nunc de lege in fin. verbis D. de lib. et post hu. quod tamen in ipsarum personis finiebatur non protrahendum ad descendentes ex femina etiam uirilis sexus. Vnde femina dicitur finis familię l. pronuntiatio 195 in fine D. de verb. sig. Molina lib. 3, cap. 5, in principio referens Euripidem in hęc verba:

mullier egressa parentis ędibus,

non.

non amplius est parentum, sed coniugis;

Masculorum vero genus perpetuo manet in gradibus; sed hoc circa agnationem, in tempore coangustatum fuit interpretatione Iurisconsultorum, nam ex quo lata fuit lex Voconia prohibens mulieres ultra quadrantem institui, maiorem vel centum milium nummorum hereditatem adire, ut ita magis illarum in sollertia coerceretur, Cicero in Verrem 3, Balduinus de lege Voconia, Osualdus Hiligerus commentariis lib. 7, cap. 17, litera P, in nota, quam quidem derogatam a Divo Traiano refert Plinius in Panegyrico, Forcatullus lib. 3, cap. 12, n° 20 ipsi Iurisconsulti similiter circa intestantium hereditates feminis differendas introduxerunt limitationem quandam, cuius meminit Iustinianus in § ceterum Inst. de legi. agna. succes. quae ut declaretur, notandum est verbum Consanguineus in dicto § proprie significare fratres et sorores tantum, non alios agnatos, vel cognatos, aut sanguine coniunctos nam ius sanguinis cognationis naturalis est ut recte advertit Cuiacius observationum 11, cap. 26, probat textus in l. 2. ff. Unde cognati l. vel sanguine 12 ff. de manumissis vindicta. Consanguineus vero species est agnationis § vulgo quaesitos Inst. de success. cogn. scilicet inter fratres et sorores ut dixi ad suorum hereditatem iure agnationis et consanguinitatis vocabatur femina exclusa ab aliorum omnium agnatorum successione, licet si nulli alij essent agnati remotiores femina iterum admittebatur ad coniunctiorum hereditatem non ut agnata, sed ut cognata beneficio pretorio, d° § ceterum l. 1. § sed videndum et fere per totum ff. de successorio edicto, Mollina de primogenijs lib. 3, cap. 4 in principio. Ex quo etiam Osualdus Hiligerus commentariorum lib. 9, cap. 2 litera P, tenuit idem procedere circa hereditatem patris a qua dicit filiam exclusam, quia non est illius consanguinea. Sed non sequor huius Doctoris sententiam, quia Iustinianus tantum agit de successione ex capite

nationis, et subtilius Rubrica, q[uo]d in simili notat Bartholus in l. Imperatores D. de indiem adiectione, Eberardus in thopicis legalibus loco a Rubro ad nigrum. At filiis et Neptes suitates habent et per consequens agnationem in hereditate patris, et ascendentium, d. § ita demum Inst. de hereditatibus quae ab intestato defferuntur; ....

Et ultimo tempore derogata penitus Iure consultorum interpretatione feminarum successio ad instar virorum habetur, ut l. lege 12. tab. et d. § ceterum; sed ad praxim animadvertendum est q[uo]d licet de iure communi femina admitatur rationabile, nihilominus erit statutum per q[uo]d excludatur; de quo vidimus apud Gallos legem Salicam excludentem penitus feminas licet postea derogata fuit excepta Regni successione, Ubaldus Hilligerus in ment. lib. 9, cap. 1. litera, P, in nota, et ita passim similles vocationes fiunt et exclusiones in Maioratibus agnationis. ....

Haec sunt ita distituta in personis feminarum; q[uo]d vero pertinet ad descendentes ex illis sequentia notantur feminae heredes suos habere non possunt, q[ui]a filios non habent in potestate, neque de earum agnatione sunt, idcirco ipsarum hereditas legitima non differebatur ad filios; sed iure agnationis ad proximiores l. Nulla femina D. de suis et leg. her. l. illud 4., § ad testamenta 2. D. de Bonorum pos. 3 tab. § feminae Inst. de adoptionibus, § ceteri Inst. de her. quali. § Mater Inst. de exheredat. lib. Ulpianus tit. 26. § 7; quod si nulli essent agnati, neque remotissimi tunc beneficio praetorio admittebantur liberi ex capite unde Cognati, prout reffert Iustinianus in principio Inst. de senatusconsulto Tertil.

... tempore partim derogata hac iuris observatione statutum fuit ut liberi matrum suarum legitimi successores forent ab intestato exclussis aliis omnibus agnatis remotioribus, de quo latum fuit Senatusconsultum Orfitianum princip. Inst. de senatusconsulto Orfit. l. 1. D. de senatusconsulto

Ter

Tertilliano et orfitiano. Et de hac successione loquntur Iura in l. qui in alliena § sed et si legitima D. de acq. hereditate l. si repudiaverit 2, § hoc autem in. D. Vnde legitimi Tertius senatus consulti sententia quae solum loquebatur de successione filliorum matri suae extenditur ad ceteros etiam descendentes lege quinta de legitimis heredibus in Codice Theodosiano, § sed cum ex hoc ubi Pichardus Inst. de senatus consulto orfitiano adeo ut ob hanc legitimam successionem ab intestato liberis debitam admittebantur etiam ad inofficiosi querellam contra testamentum matris l. nam et si s. 5, l. mater 19, D. de inofficioso test.o Donellus commentariorum lib. 19. cap. 8. Atque obstat per filios familias acquiri hoc modo necessario et contra voluntatem matris ipsius hereditas parentibus suis, idest, maritis, antiquo Iure plenarie, de Iure novo quo ad usumfructum saltim l. 1. et 2. C. de bonis quae liberis. Osualdus Hilligerus lib. 9, cap. 2, litera B; nam Respondetur posse matrem hac conditione filios instituere, si emancipentur l. Fillius fin. 2. D. de petitione heredi. l. si ius familias 2, D. Vnde liberi. Cujatius 2 ad Aphricanum ad legem 46. D. de Her. insti. et de Iure novo absque emancipatione potest etiam hac conditione instituere, ne perveniat ad maritum hereditas, neque eius usufructus. Aut.ca Excipitur. C. de Bonis quae liberis. etc.

Tertio et ultimo, tempore Authenticorum magis fuit aucta successio descendentium ex femina matris suae eiusque lineae, tam ab intestato quam ex test.o nam ex Auth.ca de her. ab intestato veni. in principio et in § nullam collationem quae, ignorata antiqua differentia agnationis et cognationis omnes descendentes utroque latere succedunt equalance ab intestato omnibus ascendentibus tam lineae paternae, quam maternae; Aut.ca post fratres 1. et 2. C. de legitimis her. Antonius Gomez in l. 9. Tauri n.o 1, cum alijs Pichardus in d.o § ceterum. Inst. de leg. agnatorum succe. et in causa testamentaria post Aut. Sentium, ut cum de appe cognoscitur § aliud quoque capitulum collati 3. quaerentur instituti, aut expressa causa ea exheredari, vel preteriri:

Richardus in § mater in fine Inst. de exheredat. liberor. &c.
Tandem ex lege Unica C. de his qui ante apertas tabulas, co-
uadit illis simille jus continuationi dominii, ut ante aditionem
uideantur matris hereditatem acquisisse, Ant. Faber de Erroribus
pragmaticorum, Decade 6, errore 3, pagina 2 in principio.
que nouae leges quatenus tales sunt stricte debent interpretari ab illis tantummodo
modo ... de quibus expresse disponunt, reliqua secundum Veteris
Juris regulas diffinienda sunt ... precipimus. &c, § quando quis
in fine C. de Appellationibus. Ex quo patet filios non esse suos heredes ma-
tri licet ad similitudinem suorum succesionem habeant in quibusdam
quod magis declarabitur quia circa emancipatos in fine huius re-
petitionis similis questio proponatur.

Ultimo in Nobilitatione nihil inmutatum est, quapropter
ter licet bene sit Nobillis qui ex utroque parente nobille descendit
tamen qui patrem nobilem habet, et matrem plebeiam fidalgus
est, et contra plebeius qui patrem plebeium habet, licet mater sit
nobillis l. 3, titulo 21, partita 2, ibi: que a maguer la madre sea Vi-
llana e el padre fidalgo, fidalgo es el fijo que de ellos nas-
ciere, e por fidalgo se puede contar, mas no por noble, mas
si nasciere de fija de Algo, e de Villano no tuuieron por de-
recho que fuesse contado por fijo de Algo, porque siempre
los nombres del padre ponen primero los Hombres. l. 2, titulo
11, partita 6, Otalora de nobilitate 2 parte cap. 1, nº 4 et sequentibus.
Thomas Sanchez de matrimonio lib. 7, disputatione 2 in
principio, late Joannes Gutierres agens de nomine Hidalgo,
practicarum lib. 3, q. 13, per totam. Ex quo Infertur Verame
sententia 3 Molina de Hyspanorum lib. 3, cap. 5, nº 1, et nº
et 30, et lib. 1, Cap. 6, a nº 33, ad 40. sed a maioratibus agna-
tionis qui de uoluntate testantis conseruari debent in descen-
dentibus per uirilem sexum penitus excludi feminas, nam
licet ut dixi, femina sit ultima Agnata, descendit que ipsa
per uirilem sexum, tamen ex uoluntate testatoris qui nomi-
nis sui stigma uoluit conseruari, deducitur feminas excluden-

das

tas, et eius descendentes ex ss mina excludantur, ipsa etiam non admittitur, quia quando aliquid prohibetur etiam censetur prohibitum esse id per quod provenit ad illud l. fin. C. de reb. alienis non alienandis, l. Oratio 16. D. de sponsalibus; Cap. Cum quid 8s, cum similibus de Regulis Juris lib. 6. probat Doctrina Pauli Castrensis in l. maritus n° 5. C. de Probationib. et hanc sententiam communiter dicit esse receptam Molina lib. 1. Cap. 6, n° 36.

De liberis naturalibus tantum, non legitimis.

Naturalis fillius de Jure communi tantummodo admittebatur ille qui natus erat ex concubina Domi retenta, aliisque pluribus qualitatibus quas refert Pichardus Inst. de hered. quae ab intestato § 6; sed de Jure Canonico et Regio explossa antiqua observatione ille etiam naturalis fillius est qui de parentibus liberis nascitur liberis tempore nativitatis, aut conceptionis, Thomas Sanches de matrimonio lib. disputat. 24, n° 10. liberis inter quos matrimonium non prohibebatur, Doctores per textum ibi in Cap. Tanta qui fillii sint leg. lege 11 Tauri, quae est lex 9, tit° 8. lib. 5. Compilationis, ubi Nostrates, qui licet addant secundum requisitum, ut a patre recognoscatur fillius, tamen alii non semper illud necessarium esse deffendunt, Cobb. in 4°, 2 parte Cap. 3, § 4, n° 7. Cervantes in dicta lege Tauri n° 34. Unde et Naturalis est qui post dispensationem nascitur ex consanguineis etiam si matrimonium non celebretur, Thomas Sanches de matrimonio lib. 3, disputat. 7, n° 19.

Circa successionem vero tamquam heredes extranei capaces erant antiquitus succedendi parentibus suis ex test. ut Pareja in ordo quadrimestri 2 parte n° 1, et 22, probat aperte text. in l. qui filium fin. C. de Jure delib. l. Lucius Titius 45 D. de vulgari l.

lus

Iulius Titius 33, § Damę et Pamphillo D. de leg. 2. l. ex facto § siquis rogatus 1. D. ad Sena. Treb.: sed Primo Constantius Imperator prohibuit naturales filios parentibus succedere, cuius constitutionis ut pote quę derogata fuit, non habemus exempla; sed refferatur a Iustiniano in Auth.ca qq modis natu. effi. sui, in principio et in § discretis collat. 7, et in l. quidam fin. C. de natu. liberis: Deinceps recentiores Imperatores decreuerunt posse parentes fillis naturalibus relinquere Untiam unam etiam extantibus legitimis: sed si soli naturales sint, dicebat quadrantem illis relinquere, l. 1. et 2. in Cod. Theodosiano C. de lib. natu. l. Mater 2. C. de natu. liberis: Tempore Iustinianus in Auth.ca qq modis natu. effi. sui cap. Discretis vero ne igitur, et in Auth.ca sicut C. de natu. liberis constituit similiter ut si alios legitimos habeat, possit patre relinquere natu. aliunciam suam unam (excepto illo casu quo ex legitimis alicui minus uncia datum sit, ne præferatur unquam naturalis, l. 9, § fin. C. de natu. lib. Gregorius Lopez in l. 8, verbo, la vna, tit. 13, part. 6. Salazar suis in l. 7, tit. 8, lib. 5, Compilationis glo. 4, ex n.o 1.) quod si pater nullis relictis liberis legitimis ascendentes habeat, non diminuta ascendentium legitima quidquid supererat poterat nulli fillio relinquere, si vero neque ascendentes legitimos neque descendentes habeat tunc renouabit Iustinianus antiquum Ius Digestorum, ut capax sit naturallis totius hereditatis.

Ab intestato vero diuersa erat obseruatio, nam de Iure Digestorum nihil succedebant liberi naturales ex bonis patris, quod omnino Iure ciuili erant incogniti, ut bene notat Richardus dicto § 6, in l. 6. facit tex. in § si aduersus Insti. de Nuptijs: Postea Iustinianus decreuit ab intestato succedere fillios naturalles ex priori concubinatu tantum simul cum matre sua in duabus Untijs hereditatis quando nulli alij legitimi liberi supersunt ne illorum successio diminuatur, et quando non superest vxor legitima patris decedentis non quod vocetur ipsa semper ad hereditatem mariti, sed ne parcatur pudori eius Iuste quod indignationi, ut bene considerat ex Donello Osualdus Hiligerus lib. 9, cap. 2, litera. I. probatur hoc ex Auth.ca sicut C. de naturalibus liberis, Auth.

qq modis natu. effi. sui, cap. Discretis § si quis autem desfunctus, et ex fin. collat. 7, Auth. de Triente et semisse cap. consideremus collat. 3. l. 8, tt.º 13, p.ta 6. in 1 p.te = Idemq. quod est de Hereditate filii naturalis ad patrem desferenda Auth. qq modis natu. effi. sui cap. in quibus casibus collat. 7, est enim regulla in materia successionis, ut quod descendentibus ab ascendentibus quis succesit, illud etiam e contra ascendentibus ab descendentibus debeatur, Joannes Rojas explicat de successionibus ab intestato cap. 11. per totum. Pichardus cum multis de successionibus ab intestato § 7, nº 10. et 12 = quod si ascendentes soli extent controversum est, an naturalis succedat patri suo in his duabus uncijs, et affirmativam tenet Rojas ibidem cap. 13, nº 11.

Respectu matris vero filij naturales de jure communi cum legitimis succedebant ex tt.º et ab intestato, ascendentibus exclussis, alijs quam agnatis l. hac parte 2ª. l. spurius 4. l. Modestinus 8, D. unde cognati, l. si qua illustris 5ª. C. ad senatus c. Orffitianum, § novissime Inst. de senatus c. Orffi. l. si suspecta 29 § de inofficioso 1º D. de Inofficioso tt.º ibi: de inofficioso testamento matris spurij etiam dicere possunt, l. 11. tt.º 13, p.ta 6, Joannes Gutierrez praeter ordinarios lib. 2. Practicarum, cap. 102, illa potissimum ratione quam expressit dicta lex partite ibi: las madres siempre son ciertas, l. quia semper. 5, D. de in jus vocando = atque in fillijs naturalibus admittenda non est exceptione de qua in d. l. si qua illustris C. ad sena. c. Tertul. Orffi, tenet glossa verbo concubina, Bartho in l. 4 fi. nº 4º. C. de his qq ut indignis, Rojas d. cap. 13, nº 4º, et facit dicta lex 11, partite.

Transversalibus vero a rrcca los naturales succedunt simul cum legitimis ad hereditatem parentis succedunt et ipsi illis Forcatollus lib. 6 cap. 11. nº 4, et 6. sed coniunctis ex patre tantum neque agnati sunt, neque cognati quia cognati sine agnatis non inveniuntur nisi in coniunctis ex matre § vulgo quaesitos Inst. de successione cognato. l. ult.ª in fine. C. de natura. liberis. Forcatollus lib. 8. cap. 10, et lib. 6. cap. 47, ideo tantum successio naturalium versatur inter coniunctos ex linea materna l. 2. et 4. D. unde cognati. Osualdus Hiligerus ad Donellum lib. 9. cap. 4, litera B. in nota, Faquineus 6, controversiarum cap. 10. vers. neque difficille.

Hæc sunt quæ observabantur de Jure communi, quæ quoad nostro Jure Regni derogata sunt partim, juxta sequentia accipiantur ad usum et praxim quotidianam. = Primo filius naturalis absque dubio consequitur alimenta de bonis patris, sive legitimos alios habeat, sive non; Authentica quibus modis natu. effi. sui. cap. Disertis § siquis autem fin. collat. 7, d. Authentica licet C. de natu. liberis. l. 3, titulo 13, partita 6. l. 15, titulo 19, partita 4. l. fin titulo 8, lib. 3, fori = Absque dubio etiam capax est vel totius hereditatis, si nulli extent legitimi, vel saltim quintæ partis, sicut quilibet extraneus, si legitimi alii sint. l. 9, Tauri: Joannes Gutierres Practicarum lib. 5, quæst. 60, et 61 = Respectu cuius causæ testamentariæ omnino habentur extranei, quod numquam possit impugnare testamentum patris, celebris est Accursii sententia in l. 1. D. de Bonorum posse. contab. cum aliis. Matienzius in l. 8, titulo 8 lib. 5, compilationis. Sed ex voluntate patris heredes instituti in omnibus bonis excludunt ascendentes legitimos. l. 10, Tauri ibi: Aunque tengan ascendientes legitimos, l. 10, titulo 8, lib. 5, compilationis, in quo partim derogatur Authenticæ de Triente et semisse § 1. collat. 3, Authentica quibus modo na. effi. sui. cap. Disertis § si vero collat. septimo l. 8, titulo 13, partita 6. ex quibus ascendentes non excludebantur in quantitate legitimæ per descendentes naturales etiam institutos. Matienzius dicta l. 3, Glossa 1, et Glosa prima l. 9, n.° 4.; quare post novas decissiones cum sua limitatione debent accipi Jura quibus ascendentibus defferri successio descendentium 2.° loco l. 1 in fine titulo 6, lib. 3, Fori l. 6, Tauri l. 1, titulo 8, lib. 5, compilationis = Respectu matris vero, si legitimos alios habeat eodem Jure censentur naturales, ut quinti tantummodo capaces sint; si vero legitimi non extent, tunc exclussis ascendentibus et cæteris omnibus agnatis legitimi heredes sunt ex testamento l. 9, Tauri, l. 7, titulo 8. lib. 5, compilationis. competit illis querela Glossa in d. l. siqua illustris verbo cum legitimis, textus in l. si suspecta, § de inofficiosso D. de inofficiosso testamento. tenet et exornat Joannes Baptista Gasilipus in d. l. siqua illustris n.° 94. Tiraquelus in l. si umquam verbo suscaeperit liberos n.° 51, C. de Revocand. Donat.

Ab intestato vero si extent filii legitimi omnino habentur extra=

tra=

trarei filii naturales eu 3 omnia bona legitimi titulo debebant illis legitimatis filiis l. 9, titulo 5, lib. 3, fori l. 10, titulo 3, lib. 5, compilationis. idem q est respectu matris derogato hac parte antiquo jure ex l. 9, Tauri l. 7 titulo 8, lib. 5 compilationis: quod si non extet legitimi sicut ascendentes sint, tunc filii naturales ab intestato succedant patri in duabus Untiis, et licet haec ita deffinitum non sit in jure Regio, probabiliter tamen deffenditur a Rojas in dicto cap. 13, n. 15, Matienso d. l. 9, titulo 8, lib. 5, compilat. glosa 1 n. 3: matri vero ab intestato succedunt exclussis ascendentibus in omnibus bonis tamquam legitimi d. l. 9, Tauri. sed tamen nunquam suitatem consequuntur qui nec in patris aut matris potestate fuerunt.

Quod vero attinet ad nobilitatem liberi naturales non consequebantur illam de jure communi, Tiraquellus de Nobilitate cap. 15, n. 10. at vero de consuetudine contrarium observabatur, ut reffert idem Tiraquellus q d jure nostro Regio deffinitum est ex l. 1. titulo 11, partita 7, ubi Gregorius verbo, homiae, leg. 7, in fine titulo 12. lib. 4 fori. Cobb. in 4°, 2ª parte, cap. 8, § 4, n° 4. Tello fernandez in l. 11, Tauri n° 2. Didacus perez in l. 1. titulo 1. lib. 4, ordinamenti. Thomas Sanchez de matrimonio lib. 7, disputat. 24, n° 1. sed obstat textus difficillis in l. 3 titulo 15, partita 4, ubi expresse habetur naturales non succedere in nobilitate: sed Respondetur ex doctrina Gregorii ibi verbo las honrras procedere in exemptione, vulgo Hidalguia, sed in alijs dignitatibus et honoribus filius naturalis non succedit patri. d. l. 3. ex quo ad praxim utiliter quaeritur an in fideicomissis et maioratibus filius naturalis ultimi possessoris excludat alios legitimos remotiores transversales ad interpretationem textus in l. ex facto §. si quis rogatus D. ad senatus consultum Treb. et cum distinctione respondetur testatorem nobilem praesumi semper velle suam nobilitatem conservari, et sic praetulisse transversales legitimos descendenti suo naturali qui licet exemptionem vulgo Hidalguia, retineat, non retinet tamen dignitatem. secus vero si nobilis non sit testator: et in Maioratibus etiam fundatis ab ignobilibus naturales excludi, quia nobilitatis con-

tem=

tem plat. sfundavitr, tenet disputando. Mollina de Primogenijs lib. 3, cap. 3, nº 45, et alia videnda sunt per Joannem de Rojas de successionibus cap. ...

De ceteris liberis spurijs, et legitimis.

1 Maris et feminę coniunctiones aliquas civile jus aprobavit, scilicet quę ex matrimonio sunt, Justinianus in principio. Inst. de jure naturali ibi: hinc descendit maris atque feminę coniunctio quam nos matrimonium appellamus. ideo liberi nascuntur legitimi simul et naturales. alias neque probavit neque reprobavit et licet in animę judicio damnentur, tamen in jure sunt impunitę, ex quibus nascuntur liberi naturales tantum. Coniunctiones alias expressere probat, toto titulo de incestis nuptijs et passim. ex quibus ilegitimi liberi nascuntur, id est, contra legum precepta geniti, qui que generali voce dicuntur spurij non tam desumpta hac vocis significatione pro eo quod sine patre de antiqua nota literis duobus scripta S. P. ut ex Plutarcho et alijs notat Cobb. in 4º 2 parte cap. 8, § 5, in principio, Pichardus in titulo de Hered. quę ab intestato § 7, nº 8; sed etiam quia contra leges nati ut scripsit Ulpianus in l. vulgo concepti ff. de statu hominum ibi: vulgo concepti dicuntur qui patrem demonstrare non possunt; vel qui possunt quidem, sed eum habent quem habere non licet, qui spurij appellantur. hoc ergo nomine generalli omnes illegitimi liberi spurij seu Bastardij dicuntur, aut vulgo quęssiti quos pater non recognovit, neque ipsi probare possunt, Matienzius in l. 6. glo. 3, nº 2. et in l. 9, gla. 2, titulo 8. lib. 5, compilationis, qua acceptione hac tractatu utimur, nam quod attinet ad successionem omnes spurij sunt, sive vulgo concepti, varij, mansores, incestuosi,

Ni-

Nefarii, Adulterini, sive Noti, Bastardi, de qua post glossa in cap. nisi cum pridem de Renunciat. verbo Maiores scripssit Rojas de successionibus cap. 1. et 54.

Primo alimenta percipiunt de bonis patris, nam sicut de Jure Civili ita habentur infelli quos neque liceat alere parentibus Auth. ex complexu C. de incestis nupt. Auth. quibus modis natu. effi. sui § Ult. Jure tamen Canonico alimenta naria prestanda sunt illis, secundum facultate parentes, cap. cum haberes de eo qui duxit in matrim. consonat de Jure Reg. lex in l. 1, tit. 19, p. 4, l. 2, tit. 1, p. 2, l. 9, Tauri, leg. 7, tit. 8, lib. 5, Comp. Joannes Gutierrez practicarum lib. 3, q. 11, et 93, Gregorius Lopez de Madera lib. singulari animadversionum cap. 32, a n. 1. Illud etiam immutatum de utroque Jure civili relicta vel donata filio pro alimentis mortuo filio ad patrem devolvantur vel ad heredes eius, neque filius possit disponere de illis ex doctrina Baldi in l. cam quam n. 1. C. de fideicomissis, tamen post legem nonam Tauri ibi: i de la tal parte despues que la ubieren puedan disponer en Vida i al tiempo de su muerte los tales hijos ilegitimos. inferunt Doctores a de filiorum heredes pertinere bona illa sic expresse vel tacite non sit vetitum a patre, v. g. usufructuario, tito, vel de fideicomisso onerato filio. Matienzo d. l. 7, Glossa 10, et l. 3, Glossa 2. Antonius Gomez in l. 9, Tauri n. 4. Pichardus Inst. de Hereditatibus quae ab intestato § 7, n. 13. Mater vero filios spurios alere tenetur omni Jure. immo respectu matris et conjunctorum eius cognati sunt l. 2. 4. 8, D. Unde cognati. Haec tamen alimenta taxantur secundum vite nariam sustentationem, quoniam Reipublice interdi spurios liberos non nascinatos non ut legitimos, vel ni[illegible] ali, Matienzo ex plurimis Glossa 2, in d. l. 7, n. 3. Pichardus d. § 3. n. [illegible]

Quod vero attinet ad successionem respectu patris et conjunctorum eius non solum extraneus est filius illegitimus si spurius D. Unde cognati, Faquineus, Controversiarum, cap. 10.

[illegible]

Sed quod plus est incapax omnino hæreditate paterna, Authen. ex complexu C. de incestis nuptiis, nec fideicommissi l. non intelligitur, §. D. Jure fisci, quod si in fraudem huius constitutionis tacitum fideicommissum relinquatur, præterquam quod non valet, ab omnibus etiam grauatis aufferetur, et fisco quæritur l. in fraudem 10, l. cum ita D. de iis quæ ut indignis l. 1. et fere per totum D. de Jure fisci l. 6 titulo 8, lib. 5. compilationis, Petrus Dueñas regula 366, Matienzius in l. 6, Glossa 3, titulo 8, lib. 5, Gutierres 2, Practicarum cap. 55, Spino de Cazeres speculo testamentorum Glo. 16 principali nº 1 Tauro in l. 9 Tauri, Antonius Gomez 1º Variarum, cap. 10, nº 20, quod si quis videre velit cautelas aliquas quibus posset pater spurio filio relinquere hæreditatem secure, V. G. alimentorum titulo vel sub hac conditione illum instituendo, si capere possit argumento textus in l. in tempus D. de hæredibus instituendis, vel socio filii hæreditatem dando, argumento textus in l. filiis qui duos 30 D. de liberatione legata consultat Cobb. post Bartholum, in 4º, 2ª parte cap. 8, § 5. nº 11, Pichardus in § 7, a nº 15, ubi nº 27 disputando resoluit prohibitionem hanc non habere locum in nepote ex fillio spurio, respectu vero matris et coniunctorum eius non ita sunt incogniti ilegitimi liberi, sed potius successores erant cum legitimis ex testamento et ab intestato l. hac parte 2ª, §§ spurius 4 l. Modestinus 3 D. Unde cognati, facit lex 2ª, in principio D. ad senatusconsultum Tertullianum l. si suspecta 29, § 1 D. de inofficioso testamento, § Nouissime Inst. de senatusconsulto Orffitiano, quia de omnibus eque mater incerta l. quia l. D. de in ius vocando, et consequenter habet etiam successionis jura respectu coniunctorum matris eodem modo ut si legitimi essent, sed de Jure Codicis hoc limitatum fuit in fillio ilegitimo illustris feminæ quæ alios legitimos habeat l. si qua illustris, 5, C. ad senatusconsultum Orfficianum l. 11, titulo 13, l. fin. titulo 14 partita 6. de Cuius interpretatione et quæ sit femina illustris, late Rojas de successionibus ab intestato cap. 26, nº 4º. Quod totum iam Jure nouiori mutatum est, et penitus abrogata d. l. si qua illustris, ex l. 9. Tauri quæ est lex 7, titulo 8, lib. 5 Recopilationis, ubi generaliter

liter tradit, quod si filii legitimi extent, nulla femina possit illegitimo quidquam praeter quintum relinquere, illis vero deficientibus heredes sunt legitimi ex testamento et ab intestato, exclusis ascendentibus. Ut praeter ordinarios in d. l. 9, Tauri explicat Covarr. in 4. 2 p. cap. 8. § 4, in fine. Itaque si filios legitimos mater habet ex l. 10 dunt. illegitimi etiamsi mater non sit illustris. si vero illos non habeat, admittuntur tamquam legitimi, quamvis illustris sit, ab intestato, quia omnia sunt legitimorum, nihil illegitimi consequuntur, ut iam dixi de liberis naturalibus. Duas tamen exceptiones habentur in d. l. 9, Tauri, quando ex tali coitu meretur poenam mortis naturalis, de cuius verbi significatione videre licet quos plena manu congessit Pichardus d. § 3. a n. 13, ad finem. Secunda exceptio est filiorum ex clericis, quam exceptionem non esse extendendam ad filios clerici in minoribus ordinibus bene resolvit Pichardus § 9. per totum. Quod vero attinet ad nostram difficultatem tales filii quid successionis habeant non consequuntur iura suitatis, quia nec in potestate sunt, nec agnati.

De liberis Adoptiuis, et Adrrogatis.

Praeter liberos quos natura et coniunctio maris et feminae procreavit de quibus hucusque dixi, alios invenit civile ius naturam imitando, quos legitimos dicimus, non naturales, quia in eorum filiatione legis authoritas versatur non naturae, toto tit. D. et C. de adoptionibus, et Inst. eodem, tit. 16, partita 4. l. 7, et 8, tit. 7, eadem p. quod praeter ordinarios in dictis locis, praecipue in l. si adrogatur D. de Adoptionibus, exornant late Roberdus de Authoritate prudentum cap. 6. Connanus Commentariorum cap. 11, Hualdus Hiligerus post Donellum commentariorum lib. 2. cap. 23. et 24. Sancto Faber 1. Iurisprudentiae, 10. principio 1.

Ex qua resolutione 1° deducitur filios alios legitimos tantum fieri non naturales et ideo habent omnia quae filiis conceduntur a iure non vero quae conceduntur a natura. Unde circa legis interpretationem continentur appellatione filiorum, et liberorum, Tello fernandez in l. 6. Tauri a n° 1. At vero non veniunt appellatione filiorum et liberorum in dispositione hominis cuius verba intelliguntur naturaliter. Mantica de coniecturis lib. 8. tit° 4, n° 25, ideo filius adoptiuus non excludit substitutum vocatum sub hac conditione, si grauatus decesserit sine liberis, l. fideicommissum [illegible] 6 D. de cond. et demonstra. § adoptiuus, si de feudo defuncti controuersia sit in usibus feudorum, cuius verba sunt: Adoptiuus fillius in feudum non succedit, ubi Baldus, Greg. lopez in proemio tit° 16, p.ta 4, glo. 2° respectu alimentorum quae naturaliter debentur dicendum est patrem naturalem teneri prius licet quando sit egens transferuntur onera haec in adoptiuum l. Onera penult.a D. de Adoptionibus. Vel si filius Adoptiuus egeret erga patrem adoptiuum, Greg. lopez in l. 9 tit° 16, p.ta 4, glo. 3. 3° Iura sanguinis quae naturalia sunt non conferuntur l. Iura sanguinis 8, D. de Reg. Iuris l. non nudis 14. C. de Probationibus l. Parentes 22 C. de liberali causa, ideo quem filius meus emancipatus adoptauit nepos meus non erit l. quem filius 26 D. de Adoptionibus, quia neque Agnatus est amissa familia per emancipationem neque cognatus quia non consequitur adoptiuus absque agnatione. Ve[illegible] embeckius in Paratitlis ad hunc titulum n° 5.

2° deducitur in hac filiatione procedere [illegible] naturam imitando l. Adoptio 16 l. quaesitum 34 vers. neque, [illegible] D. hoc tit° de adoptionibus [illegible] quem pater, 23 D. de liberis et posthumis, § minorem Instit. de Adoptio. l. 2, tit 22, lib. 4, [illegible] l. 2 tit° 16, p.ta 4, ideo quod posset naturaliter euenire, per adoptionem conceditur, extraneus in locorum liberorum, filius in nepotem, nepos in filium, nepos ex uno filio in nepote ex alio [illegible] emancipatus iterum reuertitur in potestatem l. si pater 12. § qui duos D. hoc tit.° immo [illegible] licet filium

non

62.

non habeat in nepotem adoptare possint, non quasi ex nullo filio sed quasi ex filio qui possibilis fuit l. et qui 30. l. Adoptare 37, D. hoc tit. notat ex cussatio o ualdus lib. 2. cap. 22. litera D. in nota = Contra etiam quod naturaliter est impossibile per adoptionem non ceditur d. l. si pater cum aliis. qua propter stat minorem natu maiorem adoptare non posse. d.o § minorem. immo et adoptans debet precedere adoptiuum 18 annis l. Arrogato 40 § non tantum D. hoc tit. d.o § minorem in fine, quod ita cautum est rationabiliter, nam licet puberes 15 annorum generare possint, tamen inter hos et alios qui tardius vxores ducunt media via eligitur, Gregorius in d.a l. 2. Partit. glossa 1.a et eleganter Antonius faber in rationalibus ad legem 4.m § 1. hoc tit. in liberis, inquit, naturalibus querendis et natura et iudicium versatur, in adoptiuis nihil nisi iudicium, et proinde plenius tempus exigitur = Preterea ex eadem ratione inter fratres nulli adoptantur, quia fratres inuicem non generantur l. Nec apud, 7, C. de Heredibus instit. neque ad tempus adoptari licet, quia naturalis filius non nascitur ad tempus l. quesitum 34 D. hoc tit. immo et qui semel adoptatus fuit et emancipatus iterum adoptari nequit. cum in natura nemo bis generetur l. Adoptare 37 D. hoc tit. Vbi Zembechius ibidem n.o 4.o ita et qui naturaliter est impotens ad generandum adoptare nequit, lege Adoptio 16, D. hoc tit. verbi gratia castratus, § sed et illud decimo, Instituta eodem; Alij vero qui non perpetuo morbo laborat sed ad tempus impediti sunt, possunt veluti spadones, d.o § sed l. generaliter 2, § 1 l. Arrogato 40, § vlt.o D. hoc tit. quia et spadones vxores ducere possunt l. si serua 39, § vlt.o D. de Iure dotium = idem etiam procedit quando propter Iuris preceptum aliquid quidam est impossibile, arg.to tex. in l. filius 15 D. de conditionibus instit. vnde mulier adoptare non potest, quia prohibetur filios habere in potestate l. mulierem 5 de Adoptionibus

Si spadoni nupsserit mulier, distinguendum arbitror, castratus fuerit, necne: vt in castrato dicas non esse dotem, in eo qui castratus non est, quia et matrimonium et dotem et dotis exactionem [illegible] d. [illegible] vlt.o

§ feminae Inst. eodem, l. 2, t.° 16, p.ta 4, preterquam ad sollatium liberorum amissorum privilegio Principis dictis iuribus, sed erit tantum ut adoptivus filius consequatur feminae successionem, non ergo patriam potestatem, Donellus d.° Cap. 22 post principium = Hinc etiam Clerici adoptare non possunt, quamvis licet naturaliter filios habeant, iure prohibentur, tenet Greg. in d. l. p.te gla. 2. filius etiam naturalis a patre suo adoptari nequit ex lege Anastasii 7, circa finem C. de naturalibus lib. ne cum ita possint illos facere iustos filios, parentes arcerentur a iustis nuptiis, Costa 2 parte § n.° 102 = Adeo ut neque facile concedatur adoptare posse ei qui est intra etatem 60 annorum quo tempore potius studio tenetur operam dare ad replendam liberis civitatem l. 1. D. Soluto matrimonio. l. si pater 15 § in Arrogationibus D. de Adoptionibus, Greg. Lopez in l. 4.a, t.° 16 p.ta 4, Glossa 4.a post sexagessimum tamen etatis annum quia difficile est naturales filios habere, negari non debet ei adoptare posse, Ubi Sembechius ad hunc titulum n.° 4.° = Tutores et Curatores non possunt adoptare minores suos usque dum finita tutela sit, vel cura l. neque ei 17, D. hoc t.° l. 6, t.° 16, p.ta 4.a et illa verba a minor, 25, respectu curatoris intelliguntur; nam tutor post decem et quattuor annos pupili, adoptare illum potest, quomodo intelligunt Bartho. et Doctores dictam l. neque ei, relati a Gregorio in d. l. p.te 2 = Excipitur in rescripto Imperatoris Principis l. nonnumquam § Imperator D. hoc t.° Cujatius 2 Observationum, Cap. 38. = Preter hec etiam alia requiruntur que naturalis [illegible] ex equitate et benignitate legislatoris ne videatur eorum [illegible] importat et convenit [illegible] patris naturalis l. si pater 29 D. de Adoptionibus § [illegible] si quis in fine [illegible] secundo [illegible] pater adoptivus consentire debet [illegible] in adoptionibus, S. D. de Adoptionibus l. 92, t.° 18, p. [illegible] p.ta 4; 3, ipsius adoptivi filii consensus desideratur [illegible] modo pro [illegible] utilitate adoptionum, [illegible] si adoptetur filius familias sufficit eius presentia et taciturnitas.

† in Iulius in Curia irrogando, idcirco desideratur consensus [illegible]

id.

[illegible] in [illegible] nibus, et ideo infantis etiam [illegible] ado [illegible] [illegible] 42 D. hoc tit. Excipitur tamen [illegible] metu reverentiali, l. [illegible] in l. 1. § quo [illegible] D. qua[illegible] [illegible] a [illegible] Bartho. Gregorius in l. 1, tit. 16, Gla. 2. [illegible] si [illegible] aliquis se [illegible] ad [illegible]andum, expresse consentire debet, [illegible] l. in adoption[illegible] in princ. [illegible] in [illegible] patet [illegible] 2. in princ. hoc tit. l. 4, tit. [illegible] p. 4. 5. Requiritur [illegible] [illegible] declaratio [illegible] verbis, vel [illegible] modo [illegible], [illegible] 29, hoc tit. ideo [illegible] est presentia dictarum personarum [illegible] iudice; [illegible] absentis 24, l. [illegible] [illegible] ad [illegible] D. de Adop. l. ult. C. eodem. [illegible] per pro[illegible]atores exerceri possit adoptio [illegible] [illegible] § 1. [illegible] melius ubi sup. Neque obstat [illegible] in l. facta 65. § [illegible] nominis D. ad l. 2. Treb. [illegible] D.D. [illegible] [illegible] posse adoptiones in tit. et sic absque presentia dictarum personarum. [illegible] quod [illegible] nominis [illegible] [illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible] primogeniis lib. 2. cap. 14, [illegible] induci [illegible] 43. [illegible] si inducit [illegible] [illegible] [illegible] solemnitatis, qua [illegible] aliqui D.D. dicut [illegible] a Principia [illegible] in l. [illegible] de Adop. [illegible]

[illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] interrogandi + integrogandi, et respondendi in adoptionem [illegible] [illegible] [illegible] tit. [illegible] 24; qua neglecta adoptio [illegible] [illegible] Gregorius [illegible]. Ultima requiruntur acta [illegible] pu[illegible] [illegible] ult. C. hoc tit. Greg. in l. [illegible] 7, p. 4, Glossa 1; Donellus, d. lib. 2, cap. 22, tit. 1. et licet antiquitus [illegible] plerosque exigerentur, remittuntur [illegible] nova [illegible] C. hoc tit. [illegible] ex his quae dixi [illegible] [illegible] quid, adoptio erit nulla. [illegible] si [illegible] 7, l. [illegible] [illegible] ceterorum [illegible] agnatorum non [illegible] [illegible] consensus licet illis agnatus fiat. l. Cum adoptio 7, l. Si is qui nepotem 44. D. de Adoptionibus, quia non hoc principaliter agi-

casus quo prohibetur

tr ut illis agnatus sit, sed ut filius sit patris adoptiui, neque obs-
tat in consequentiam agnatorum venire, quod eodem modo evenit, quando
ex Justis nuptiis filius naturaliter procreatur absque consensu ag-
natorum, Ubi Sembecchius ad hunc titulum, Osualdus Hiligerus ad
Donellum lib. 2, Cap. 22, litera, G. Hinc est quod si aliquando agitur
principaliter de agnatione debent consentire agnati, et citandi sunt
l. Nam ita Divus 29, D. de Adoptio. Antonius faber in Juris
prudentia, 10. principio 1, illatione 21. Verbi gratia, quando post mor-
tem patris adoptiui confirmatur a' Principe adoptio quae defectu
sollemnitatis nulla erat l. adoptio 38. D. eodem, et ita com-
ponuntur Jura in l. si is qui fillium 11, eodem titulo ubi potest
quis extraneum adoptare in nepotem quasi ex filio quem habet
in potestate absque ipsius fillij consensu, sed tunc temporis non
erit filio heres nepos ille adoptiuus, neque in eius potestatem re-
casurus est morte Aui, ad quod necessario prerequiritur ipsius fi-
llij consensus in l. cum nepos 6, D. hoc titulo et in § 7, Inst. eodem
Antonius faber dicto loco principio 11. ::::::

Hec sunt communia cuius uis adoptionis, ut autem ad
particularia descendam, animaduertendum est diuidi genus
adoptionis in duas species, quarum altera retinet idem no-
men adoptionis, altera dicitur Arrogatio l. 1. § 1. D. de Adoptio.
et § 1. Inst. eodem, conueniunt ut plurimum in predictis, disonant
in sequentibus: Adoptio fillij familias est, Arrogatio sui Ju-
ris hominis Liberi. Adoptio perfficitur tacito consensu adoptati,
Arrogatio prerequirit expressum consensum, adoptatur infans
non arrogatur, ut dixi. Adoptio fit de mandato Judicis ordi-
narij cuius vel Jurisdictionem habentis, de quo intelliguntur verba illa
legis Magistratum 4, D. de Adopt. ibi: Magistratum apud quem
Legis actio est, Juncta l. omnes 2, § apud legatum D. de offic. pro-
consulis. l. 7, titulo 7, partita 4. ibi: Por otorgamiento de qualquier
Juez, Donel. dicto lib. 2, Cap. 22, Ubi Semiocchius in pa[illegible] [illegible] ad
hunc titulum n° 5. Attamen est voluntariae Jurisdictionis actus, neque
requirit causae cognitionem, d. l. 2 D. de offic. [illegible]proconsulis, ut et ip-

se

Si Judex possit apud semetipsum aliquem sibi adoptare, d. l. Magistratu 4 D. hoc tit. l. Preses 2, D. de Officio presidis. et ipse adoptari potest ab alio absque alterius Judicis authoritate l. sed etiam 2, D. de Officio Pretorum, Osualdus Hiligerus dicto cap. 22, litera 1. licet Donellus ibidem contrarium teneat ex l. 1. D. de Auctoritate tutorum, ubi nemo in re sua potest autoritatem prestare. sed responderi potest Judicis authoritati hoc concedi, non alterius persone etiam publice. Arrogatio vero Principis mandatum expostulat l. Arrogationes 6. l. Impuberem 2, l. in adoptionem 3, C. de Adop. d. § 1. Inst. eodem. l. 7, tit. 7, part. 4. l. 29, tit. 18, part. 3. l. penult. tit. 22, lib. 4 fori. solent tamen Principes ita concedere arrogationes committentes Judicibus ordinariis comprobandas causas narrativas et facultate Regia concedendas arrogationes, Grego. Lopez in l. 4, tit. 16. part. 4, gl. 3, Donellus dicto lib. 2, cap. 22, de quo loquitur dicta lex Impuberem C. de Adopt. in adoptionibus nulla inquisitio est an Adoptans sit pauper, vel Dives in Arrogationibus vero inquisitio facienda est an Arrogator honeste sit vite, an pauperior arrogato l. Neque ei 17. § eodem D. de Adopt. l. 4, tit. 16. part. 4. ea ratione quia filius fam. nulla bona habet, et Ditior esse non potest patre adoptivo l. lege Cornelia 28, D. de Vulgari, Antonius Faber Jurisprudentie principio 1, illatione 11. adoptio non admittitur facilius [illegible] concedetur si quis filios habeat legitimos ex matrimonio l. qui in adoptionem 17 § [illegible] D. de Adoptio. Arrogatio vero hoc casu difficillime [illegible] [illegible] § preterea D. eodem [illegible] [illegible] gl. 3, Osualdus dicto cap. 22 lit. 6, Joannes [illegible] in repetitione [illegible] adoptari impuberem [illegible] [illegible] D. eodem. arrogari vero non conceditur nisi examinata causa [illegible] Impuberem 2 C. eodem, [illegible] l. Neque ei [illegible] tit. 16 [illegible] adoptivum [illegible] emancipatur [illegible] [illegible] omni [illegible] [illegible] nulli [illegible] eodem [illegible] tit. [illegible] p. 4. quae emancipatus omnino amittit ado[illegible] [illegible] adoptivo filio. l. sed cum nepos 12 D. de Adopt. [illegible] penult.

.C. Codex, et iterum [illegible] in potestate patris na-
turalis l. cum adop. [illegible] in fine princip. C. de Adop.
ubi glossa verbo Venisti, l. fine tt.° 16. [illegible] arroga[illegible]
[illegible] impubes emancipetur debet nos [illegible] pri[illegible] de ingratitudine
§ cum autem [illegible] non aliter [illegible] vel utiliter
emancipari [illegible] dicto in [illegible], [illegible] emancipetur
Bartho. in d. l. [illegible] C. de adoptionibus. [illegible] per textum
ibi in d. l. 8. tt.° 16. [illegible] si vero [illegible] hac causa emancipetur
[illegible] omnibus [illegible] omnibus accessionibus, et
praeterea [illegible] quartam partem [illegible] bonorum patris arroga-
toris, d. § cum autem [illegible] non aliter [illegible] 8.
tt.° 16. [illegible] recuperat iniquam bona [illegible] atque
fructibus [illegible] quos pro [illegible] arrogationis pater sibi
percepit, [illegible] dicta [illegible] lucrati non statim sed
tempore mortis arrogatoris; [illegible] in d. l. 8. tt.° 16. [illegible]
Glossa [illegible]

[illegible] si vero [illegible] impubes [illegible] et in puber-
tatis [illegible] eo tempore arrogator decedat [illegible]
[illegible] ab arrogatore vel ab heredibus arroga-
toris omnia bona [illegible] ipsius pupilli, et praeterea [illegible]
pars bonorum arrogatoris. et de hoc cautio praestatur tempore
arrogationis, [illegible] constitutio [illegible] si
[illegible] in fraudem patroni [illegible] verbis [illegible] D. de Adop. [illegible]
non aliter [illegible] eadem [illegible] ad[illegible] [illegible]
tt.° 16. [illegible] Glossa [illegible] Donellum dicto
cap. [illegible] celebris [illegible] in [illegible] l. [illegible]
tor 22 D. de Adoptionibus, ubi Bartho. et Doctores [illegible]
notarunt: et [illegible] cautio praedicta de restituendis bonis et quar-
ta debet [illegible] publico [illegible] omitatur [illegible]
[illegible] satisdatio
[illegible] de Adoptionibus l. [illegible] C. [illegible] antiquitus
[illegible] Rei [illegible] l. 1. §
servum municipum D. de quaestionibus [illegible] Paria-

[illegible] Ozualdus [illegible] dicto Cap. 22, litera L. [illegible]
enim [illegible] quando [illegible] ut [illegible] vel absenti [illegible] pupil-
[illegible] constitutum [illegible] sit ne quisquam per [illegible] Tenus
[illegible] filius patri impubere [illegible] stipulatio illa [illegible]
[illegible] 17 [illegible] de verb. obl. [illegible] Alteri Inst. de [illegible]
[illegible] empti sunt servi publici omnibus et singulis [illegible]
per quos etiam [illegible] et Reipublicae stipulantur [illegible]
in Cap. [illegible] de [illegible] lib. 5. Rich. post ordinariam
additionem [illegible] Inst. de adoptionibus in [illegible] arro-
gator n. 9. = Ita etiam hi servi per [illegible] vexabant [illegible]
[illegible] et inter alia officia [illegible] tabellionis [illegible] erat [illegible]
[illegible] [illegible] in fine D. de verb. significatione [illegible] C. de
quibus [illegible] compilatum [illegible] lib. 11
de quo loquitur [illegible] [illegible] exaggeratio [illegible] irritu.
[illegible] in [illegible] [illegible] participantium seu ad [illegible] personam
[illegible] dari [illegible] Ozualdus in [illegible] lib. [illegible]
Cap. 9, litera C. postea vero per [illegible] generali, [illegible] C.
de [illegible] [illegible] hoc officio [illegible]
[illegible] cautio [illegible] exit [illegible]
[illegible] decimus officio [illegible] nobilitate [illegible] praedictarum [illegible]
[illegible] cautio necessaria fuit, ut heredes [illegible] arrogati po-
[illegible] bona eius, et [illegible] si loquamur de proxi-
mis agnatis [illegible] de [illegible] testamentariis [illegible] arro-
gato [illegible] si agnatio patris [illegible] aliter non [illegible]
[illegible] ad bona eius. [illegible] cognita [illegible] D. de vulgari. [illegible] lo-
quamur de testamentariis heredibus, [illegible] si pater naturalis [illegible]
[illegible] substitutionem pupillarem [illegible] filii [illegible]
[illegible] D. de vulgari [illegible] Inst. de Pupillari, [illegible]
necessitas erat [illegible] cognita [illegible] testamentum eius,
qui [illegible] in arrogatione [illegible] qui ex liberis, [illegible]
[illegible] D. de [illegible] possessore [illegible] non tamen
Inst. quibus modis testamenta infirmantur, et arrogat. [illegible]
bonorum omnium alienatio [illegible] si pater familias, [illegible] D. de adop.

iuncta

junta l. si in certo, § si duobus vehiculis D. commodati, ex eo qd' fi et sua transfert in familiam potestatemq. patris arrogatori. l. si adoptauero 16. § 1. Precario, et d. l. 6 paterfamilias. Vnde sit ut qui nulla bona habet, heredi inventarium habere nequeat, dum in eo statu est, quo nequit habere bona; necesse fuit ergo subcurrere heredibus pupilli extra ordinario remedio cautionis, ut illius actione directa vel utili possent bona petere, sed pro hoc beneficio amitit pupillus aliud commune scillicet querelle inofficiosi, q quia subsidiarium remedium est, et tunc tantum admittitur cum nulla sit actio l. Papinianus 8. § si quis impubes D. de inoff. test. Costa in l. quidudum § cum in bello, D. ss. Postea mortuis n. 4. D. de rebus dubijs, Richardus in d. l. si arrogator n. 12.

Sed tamen soluta arrogatione testamentum facere posse illud quod in arrogatione erat, dubium non est, unde et quod ante arrogationem fecerat, sublatum qd fuit, potest noua volutate confirmare, pro ut expresse in l. quinque libris 11 § 2 D. de bonorum possessione secundum tab. d. § non tamen Inst. quibus modis test. infir. non q test. qd semel nullum fuit, possit iterum valescere absq integra sollemnitate, sed q illud test. sublatum fuit tantum, non omnino nullum d. § non tamen vbi dicit, exitum habere non potuit defectu bonorum testatoris, Ant. Faber coniecturarum lib. 10, cap. 11. quomodo intelligenda sint Jura in l. 1 §, et in tit. 1. p. 6. ne plures duobus testibus requirant ut soluta arrogatione possit test. illud noua voluntate roborari, licet teneat Greg. ibi gl'a fin. quia comprobatur nobis q do ex arrogatione testamentum arrogati tollitur vel est per capitis diminutionem, quia sufficit testamenti factio tollitur, vel defectu bonorum. Primum est falsum, q testamenti factio attenditur tempore condendi testamentum nomine eius l. 1. D. de Regula Catoniana, et patet in surdo et furioso quorum test. antea facta non infirmantur etiam si amittant testi factionem, tanquam in potestate

tute

12. autem in l. 1. § ex [illegible] venorum p. se. secundum tab. interpretatur idem non sufficit si tempore mortis habeat testi factionem, Q. Iusaldus Comment. lib. 6. cap. 5, ad finem.

tate [illegible] surdis D. cum test. fieri possunt ultra innova-
tione bonorum que ex tali mutatione [illegible] testame-
tum illud sublatum esse ac soluta arrogat. ablato q. im-
[illegible] nento quo tota vr. bona habere potest statim [illegible]
[illegible] probari ea [illegible] [illegible] posit
bonorum possessiones, et competit exce[illegible] testamentu
nullum esset nec competeret heredi [illegible] nec excep[illegible]
exceptione [illegible] voluntatis testatoris qui non testamentu
noluit ipsum heredem esse [illegible] de hac exceptione q. [illegible]
se in arrogationem omnia bona sua alienavit, ut [illegible] in
ut dixi ad finem [illegible] [illegible] quod utile est ad questio-
nem praxim, an per ingressum religionis testamentum antea [illegible]
collatum [illegible] [illegible] non sit intuitu religionis expresse
vel tacite, q. [illegible] [illegible] tenuit [illegible] de
testamen. [illegible] cap. 2 n° 6. [illegible] Bartholus in Auth.a [illegible]
[illegible] de [illegible] ecclesiis per [illegible] in Auth. [illegible]
C. Eodem: cum ceteris [illegible] religionis intuitu testamentum fe-
cerint hoc sit ex privilegio [illegible] in Auth. de
Monachis cap. illud collat. 1. [illegible] Auth. [illegible] mulier C.
de sacro. Eccle. Auth. de sanctissimis Episcopis cap. siqua mu-
lier [illegible], collat. 9. 33. n° 16. [illegible] Gregorius [illegible]
sed [illegible] tenet [illegible], [illegible] praxis [illegible] nullo casu irritu
fieri testamentum [illegible] religionem ingressi [illegible] ex [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] testamentum [illegible] post ante ingressum religio-
nis, preterquam si expresse transferat in Monasterium [illegible]
[illegible] sua ex quo [illegible] [illegible] renuntiare. [illegible] de
primogen. lib. 2. cap. 9. n° 4. et seq. [illegible]
[illegible] [illegible] exceptio que [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
non [illegible] testamentum esse nullum, sed [illegible] [illegible]
ris [illegible] ipsum [illegible] [illegible] excep[illegible] [illegible] etia-
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tali
exceptio [illegible] quo [illegible] de [illegible] ex quo fit quod
si [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

+ alienationis

lesit [illegible] arrogatus vel emancipari nequit [illegible] absque noua voluntate pupilli, [illegible] ex contrario illa quae opponi videretur in d. l. qui ex liberis, nempe noluisse testatorem ipsum heredem esse [illegible] nititur impubere, cui eius aetatis [illegible] non possit, neque velle [illegible] habere aut [illegible] a qua [illegible] [illegible] facere possunt. Bartolus in d. l. [illegible] n. 2 [illegible] Richardus ibi n. 29. Idem [illegible] quod [illegible] tollitur absque noua voluntate testatoris [illegible] in [illegible] captiuus, [illegible] quae [illegible] a noua voluntate [illegible] filio [illegible] [illegible] penult. D. de in iusto rupto. Ultimo probatur haec interpretatio ex eadem l. qui ex liberis in [illegible] exemplo duorum testamentorum. Nam licet nemo possit [illegible] duobus [illegible] decedere Doctores in l. [illegible] ubi [illegible] D. de test. ex quo sit [illegible] in [illegible] et [illegible] D. de in iusto, [illegible] D. ad Treb. [illegible] [illegible] modis [illegible] tamen [illegible] secundum testamentum et [illegible] cancellauerit testator et [illegible] primum [illegible] confirmabitur noua voluntate eo modo quo dixi de arrogato. Idem [illegible] quae opposita [illegible] non posse testatorem decedere duobus testamentis, neque duabus [illegible] voluntatibus [illegible] [illegible] alio testatoris [illegible] secundum testamentum [illegible] [illegible] agnatione posthumi [illegible] testamentum [illegible] omnino [illegible] bonorum possessio [illegible] rescripto imperatorum de quo in [illegible] posthumo 12. D. de In iusto rupto. Dom. [illegible] cap. litera T. atque ideo in l. Conficiuntur [illegible] si post factum D. de iure cod. [illegible] posita fuit dictio [illegible] Namque [illegible] quae de [illegible] maior [illegible] difficultatis et hoc [illegible] [illegible] dicamus [illegible] testamento [illegible] [illegible] hic heredes legitimi scripti fuerint in [illegible] et non ultra, sicut [illegible] in d. l. si posthumus [illegible] [illegible] in [illegible] generalitate [illegible] l. qui

ex

ex l. cri. § testamento falso . di . l. cn. ficientes . de iure codicillorum . et dicti § non tamen . Instit. qq mo. testa. infirm.

Pro compositione ad interpretationem . ratio, § si arrogator in primo proponit. ac si . ndi et decidendi animi certo pugnare ibi via iura successionis . nam constituta arrogatoris morte patris adoptivi videtur ius esse heredibus pupilli, sive testamentarii sive ex pupillari substitutione vel illa non prevalenti sive legitimis agnatis ex patre naturali eius familia et agnatio restituta pro contraria . videtur ius esse agnatorum ex familia patris arrogatoris . nam licet eius morte finita sit patria potestas defectu correlativi, tamen in ipso fillio adrogato manent adhuc integra iura successionis ex civitate vel agnatione citro quod bene notavit ... in ... nunc ... n. 8. l. licet ... quando per emancipationem ... adrogatio ... adhuc heredes pupilli ex patre naturali nequeunt heredes esse, non ex substitutione pupillari, quia nondum reverti pupillus ad pristinum statum ... familiam adoptivi, neque heredes legitimi eodem capite. quod verum ... ratio dubitandi et decidendi constitutionis divi Pii, qui iubet Pater arrogator cavere de restituendis bonis pupilli, et quarta parte bonorum suorum qua constitutio suppo... in d. l. si arrogator an ex virtute eius cautionis teneantur similiter heredes patris adrogatoris, et ... heredibus ... pupilli, non qui heredes sunt, sed qui futuri essent si adrogatio non fuisset, nam alias absque cautione nullo iure hereditario admittuntur, et ex hoc remedio tenentur heredes adrogatoris cum de iure communi non tenerentur, qui successores forent et hoc verum est si ab intestato ... adrogator rupto eius testamento vel ullo, an ... ex capite ... ipse adrogato succedat ex capite agnationis mortuo ipso filio ab intestato eodem herede habuit proximos agnatos ex familia ipsius Patris adrogatoris, idem esset si filius substitutus supponatur, nam preter quam quod portionem suam non transfert in illos ex remedio cautionis ... sint alii heredes instituti, ad quos quomodo ... bona adrogatoris perveniant, tenentur ex cau... q alie ... est

...at ratio dubitandi ... l. ... n. ... si arrogator ... primo mortuus fuit filio adrogato, et sic iure ... timo ad successionem admitti poterat, sive testamentarii sive legitimi heredes. cum desinat ... adrogato instantia adrogatoris et sit sui iuris effectus, quo casu admitterentur ipsius heredes. § si non tamen Instit. qq mod. test. infir. sed predicta ratio dubitandi et decidendi torqueri in legem Cauls... ... 40. P. de ... non immerito poe...

is

eis, d. l. Pappinian. 8. § si quis impuberis. D. de inofficioso testamento et ita debuit Jurisconsultus respondere, supposito rescripto Diui Pii, cum secus esse ordinario Iure. Quae interpretatio facile comprobatur ex DD. existentibus. quae ad diuersas sententias congessit Pichardus in d. l. si arrogator. nº 11, 20, et seqq. et Burgos ap. DD. controuersia est de quota huius quartae, an omnium bonorum Patris arrogatoris 4ª pars iudicetur, ex textu in l. 1. fin. D. si quid in fraudem Patroni. l. 2. C. de emancipationibus: l. 8. titº 16. partita 4. ibi: la quarta parte de todos sus bienes. an vero tantum sit 4ª pars portionis quae filio obueniret ab intestato, ex l. Pappinianus. 8. § si quis. 6. D. de inofficioso testamento. quod ita quibusdam placet, ne unquam melioris conditionis iudicetur filius ille, quam filius de legitimo matrimonio. arg. l. filio quem pater. 33. D. de liberis, et Posthu. l. 9. in fine. C. de [illegible] libe.
Respondent quidem ad fundamentum contraria, ea Iura loqui in casu quo Unicus est filius, quando eadem est quota 4ª portionis illius quae debetur ab intestato et quartae omnium bonorum quia omnia bona debentur ab intestato, Greg. in d. l. penultimo Glosa 3. Gutierrez in reppetitione § Sui, nº 350. sed contra tenent alii DD. ex praedictis fundamentis. Nec inconueniens reppuitant quod portio haec filio adrogato assignata aliquando sit maior portione legitima debita filio ex legitimo matrimonio quia Adrogatus cum Capite fortunas suas transtulit in familiam adrogatoris. l. Cum pater. 15. D. hoc titulo et ex illis bonis Pater Adrogator lucratus fuit [illegible], mirum quidem non est, ut qui plus tradidit plus aliquando recipiat, Pichardus in dª reppetitione nº 40. quo fit ut quamuis legitima filiorum ex matrimonio augeatur vel diminuatur ex textu in Authentico de [illegible] et semisse Cap. 1. Colat. 3. haec semper 4ª Adrogati eadem est, tenet Greg. lopez, in d. l. 8. titº 16. partita 4. Glosa 3.
Ad § sed an impuberi. d. l. si adrogator notandum est admitti substitutum Pupillarem a Patre Adrogatore in 4ª et non ultra, neque etiam in eadem quarta admittitur substitutio fideicommissaria: quia Pupillaris respicit utilitatem pupilli, cui conuenit cum herede descendere, DD. in l. 2. in principio D. de vulgari, arg. textus in l. Et quia; 5. D. de interrogatoriis actionibus, § licet Institutionum quibus

ex

ex caus[illegible] [illegible] non licet fideicommissaria [illegible] substitutio arguamento l. sed et si plures 10. § in adrogato. D. de vulgari l. cu[illegible] Patrono 28. D. de leg. 2. l. [illegible] in prioribus 8. D. de inofficioso test.
l. 9. tt. 5. [illegible] [illegible] bona debentur ex [illegible] Diui Pii et sic
a lege non a testatore percipiuntur unde [illegible] testator non honoravit [illegible] [illegible] l. ab eo 9. C. de fideicommissis. et vera sequens talis
substitutionis pupillaris non admittitur ut vulgaris in quo patitur exceptionem [illegible] in [illegible] [illegible] iure D. de vulgari. Ant. Tom. 1. Var.
cap. 5. n. 2. Costa in cap. si pater de test. in 6. 2. p. [illegible] debite
n. 3. 2. et 4. solum [illegible] admittitur pupillaris substitutio quae non
[illegible] dat ad [illegible] sua bona pupilli et [illegible] sua bona restituendum
sunt illis qui heredes forent pupilli si adrogatus non fuisset, [illegible]
testamentariis quos Pater naturalis sui[illegible] fecerit vel legitimis, quos non fecerit. Ex quo notantur duae exceptiones [illegible] regulas
Iuris communis. Prima [illegible] legem 1. et 2. D. de iniusto rupto § posteriori Inst. quibus modis test. [illegible] ubi non potest quis duobus
testis decedere, et iste pupillus habet duo test. [illegible] substitutiones in Quarta ex adrogatore, et pupillares ex ceteris bonis
ex patre naturali. 2a Exceptio [illegible] in l. [illegible] D. de regulis
iuris; § Hereditas Inst. de Hered. instit. ubi non potest quis decedere testato et intestato, et iste pupillus testatus est ex substitutione
adrogatoris. Intestatus vero in ceteris bonis si pater naturalis ei non
fecerit substitutionem. Cuius rei [illegible] [illegible] [illegible] int. D.D. [illegible]
[illegible] iste duarum personarum vices sustinet naturalis filii, et
adoptiui. arg. [illegible] in l. si [illegible] D. hoc tt. sed verius iudico
heredes pupilli ex patre naturali siue testamentarii siue legitimi sint
non esse proprie heredes eius, sed ex beneficio cautionis, quasi creditores cetera bona pupilli consequuntur. de quo intelligendus est
[illegible] in l. Causa cognita, 40. D. de vulgari. d. l. sed et si plures, 10.
§ in arrogat. D. eodem. et sic iura non [illegible] [illegible]

Circa successiones [illegible] praeter [illegible] quod noua decisio [illegible]
in l. Penult. C. de Adopt. et in § 2. Inst. Eodem filiusfam.
adoptiuus non amittit familiam, neque suitatem Patris naturalis

nem acquirit nouam familiam aut suitatem Patris adoptiui, ita ut ab intestato consequatur eisdem iuribus, ex l. si te parens. C. de suis et legit. et sic duorum successiones in quo nouam decisionem hanc et mirabilem dicit Baldus, Iasso, et Ant. Gom. relati a [illegible] in repet. tit. de suis, n° 152, at si adoptiuus Pater sit ex ascendentibus agnatis vel cognatis ipsius filii adoptiui intacta vetera iura relinquuntur, similiter etiam euenit in ad[illegible] quae ex regulas antiqui iuris tuetur, ut et cautela sit utilis si pater naturalis filium suum emancipauerit ut postea arrogetur. Vulembechius ad hunc tit. n° 5. in fine. Adrogatio autem et hoc modo adoptiuus patris naturalis familiam et agnationem amittet at. [illegible] Capitis 11. D. de suis et legiti. l. 1. [illegible] capitis D. ad senatusconsultum Treb. l. Tutelas, [illegible] D. de capite minutis [illegible] Inst. de acquisitione per adrogat. § sciendum Inst. de senatusconsulto Orfi. Pichardus in d. repetit. n° 8. Patris quod noui adoptiui familiam consequitur, suitatem, agnationem, et patriam potestatem. l. si pater, 15. D. de adopti. l. si dominium, 47. D. de furtis. l. si te parens. [illegible] de legitim. hered. § sed hodie Inst. de adoptionibus, respectu cuius habet omnia remedia [illegible] et dicendi nullum, quae haberet si de legitimo matrimonio natus [illegible] l. 1. ubi Bart. D. de bonorum pose. contra tab. et adopt. quasi natiuitate posthumi rumpitur testamentum patris adoptiui. l. Verum. D. de iniusto rupto, § 1. Inst. quibus modis test. infir. etiamsi talis filio tempore quo extraneus erat, exheredaretur quia talis exheredatio in extraneo est inepta. l. quidam cum filium, 132. D. de Verb. obligat. Secus esset si a patre naturali filius familias exheredaretur, deinde emancipatur et postea iterum ad potestatem redigat. l. filio quem pater 23. D. de liberis et post. vel si institutio sit in tali test. quia institutio semper utilis est etiamsi postea adrogetur institutus, d. l. filio quem pater § 1, l. 2. in princ. vers. sed et si D. de vulgari, Costa in 4 [illegible] § et quid si tantum n° 24, circa querelam inofficiosi si tunc exclusus [illegible] quia alia actio competit. l. Papinianus, 8, § 6. D. de inofficio. alias semper admittitur, d. l. quidam cum filium, 132. D. de Verb. obl. ita etiam efficitur agnatus omnibus agnatis Patris adoptiui suo ordine, l. qui in adoptionem, 23. D. de adopt. et eodem capite cognatorum

eorum, et tenorum vel cognatorum quos agnatio non aprehendit, cogn. atq. non efficitur, d. l. qui in adoptionem. De iure tamen Regio quo quomodo sit adoptiuus non succedit fratribus legitimis de matrim. l. 5, et 6. tit. 2. l. 2. tit. 22, lib. 4. fori, l. 7, tit. 8, p. 5. Cop. Gutierres in repet. l. 5 sui n. 150, l. penult. tit. 16. p. 4. Gregorio in l. 7. eius eiusdem tit. glo. 2. et si eue tempore adoptionis non sint liberi de matrimonio, sit postea idem respondendum, nam natiuitate eorum adoptio soluitur, d. l. 7. p. 4. vbi Greg. gla. fin. Pichardo de Here. que ab intestato, § 4. n. 4. vbi deffendit idem quamuis dictarum legum iuri non probetur vsus. Roxas epitome successionum cap. 18. n. 4. eo fundam. quia de iure Regni legitima filiorum omnia bona Patris preter Quintum l. 12. Tau. l. 10, tit. 8. lib. 5. Comp. quam pater diminuere non potest ex eodem arg. idem tenet Greg. ope. respu. a luna ntis in l. fin. gla. fin, tit. 16. p. 4. et in l. 17, tit. 1. p. 6. gla. magna, Gutti. d. § sui n. 152. quod vero attinet ad nobilitatem adoptiuus non amittit propriam l. per adoptionem 35, D. Hoc tamen licet illam consequatur nouam dignitatem ex patre adoptiuo, l. in omni, 18 Code. Non tamen dicendum est sequi nobilitatem Patris adoptiui vere sanguinis vulgo Hidalguia, sed tantum dignitatem. Tiraquelus de Nobilitate cap. 15, n. 5 et 8. Oluald. ad Donelum lib. 2. cap. 22.

Hec ita dicta arata sufficiant ad interpretationem illorum verborum nostre legis, in suis sedibus. Longiorem quam tractatum succedentium ab intestato, quod ad nos non pertinet, omittimus, precipue coniugum tutoris matris educatricis, seu lactantis spiritualis parentis, hospitalis aut pii loci de quibus Anton. Gomez in l. 8. Tauri a fine, Donel. et Oluald. cum alijs commentar. lib. 9. cap. 1. ad finem.

Finis huius prime partis Repetitionis ad legem In suis, 11. D. d. lib. et post. cui extremam manum imposui in die vigessima mensis Martii Mercurio data, anno Domini Milles.o sexcentessimo decimo nono in Imperiali Granatensi Achademia Primarie legum Cathedre presidente Domino D. An-

to-

tonio de Prado eiusdem Regalis almo[illegible] Collegii Nobi-
lissimo simulq. Colega Dignissimo. &c. Ad laudem et gloriam
Dei Omnipotentis Christiferæq. Mariæ. &c. &c. &c. &c.

Secunda pars Reppetitionis. Quid iuris habeant Sui heredes in vita Parentum.

Cognitis personis omnibus quibus Suitatis [illegible] consequenter facilius aliquis poterit de Suribus [illegible] et [illegible] supponendum est quod principio huius reppetitionis dixi, praecipuam esse Populi Romani patriam potestatem ex qua liberi et in aliis Parentum constituuntur, et Parentibus acquirunt. L. [illegible], 115. D. de Verb. sig. § [illegible] Inst. per quas perso. nob. acq. cuius [illegible] leges, 12, tabularum [illegible] illos vocant ad hereditatem parentum his Verbis: si suus heres non est, proximus agnatus familiam habeto. Reffert Richardus in prio Inst. de her. quae abintes. et in prio Inst. de leg. ag. successione est et controversia [illegible] an de Iure naturali vel positivo descendat huiusmodi successio, reffert idem Richardus d. prio Inst. de her. quae abintestato n.° 47. et seqq. [illegible] Cumque leges 12. Tab. non [illegible] in successione testamentaria seu ab intestato, Parentibus [illegible] illo tempore liceret ex [illegible] [illegible] filios inhumane [illegible] et rationes [illegible] ipsis [illegible] corroborata necesse fuit Iuris consultorum interpretatione tantam potestatem [illegible] [illegible] in L. Verbis legis, 120. D. de Verb. sig. ut certis tamen [illegible] casibus et conditionibus illam exerceret, [illegible] propter [illegible] Parentum [illegible] de quarum [illegible] toto tit. Inst. de Exh. vidat. liberorum de quo etiam in ultima parte huius reppetitionis. Unde iam habent liberi quandam spem certam succedendi in omni causa sive testamentaria sive legitima, [illegible] succedendi [illegible], ut dixi, redditur illis patria potestate, [illegible] Donellus lib. 7. Cap. 2. lit. A, et, B. in nota. et probat [illegible] ex patria potestate [illegible] quiritur familia, [illegible] ex familia bona, L. Pronuntiatio [illegible] D. de Verb. [illegible] idcirco frequenter dicitur apud D. Doctores [illegible] tatem concedi liberis propter quamdam domesticitatem, de quo in=

Batonis

[illegible] qui [illegible] quo [illegible] mo-
do domini existit [illegible]. Donell. [illegible]
ab ipso nomine familie, § 1. Pronuntiatio [illegible], ex qua nomen
[illegible] a lig do [illegible] personales. sicuti Pater familias [illegible]
citur et est Dominus bonorum, idem erit in filio qui eodem modo
qui eodem modo dicitur filius familias. Quo aggiuuit[?] Patris verum
dominium habere filius tenuit Bartho. 3° Declarationum 3, 10.
n° 5. et Othomanus, 9 observat. [illegible] filium dixit viuente Patre so-
cium et participem. et confirmari potest quia Pater et filius vna et
eadem persona repputantur de quo late Pich. Inst. de Her. dit. qua ab
intes. § 2, n° 10. dominium tamen habere filium conueni D. [illegible] pro-
dicti, absque libera tamen administratione dum Pater viuit, quam post mor-
tem Patris consequitur ex illis verbis nostri textus ibi: sed magis libe-
ram bonorum administrationem retinent. facit celebris [illegible] finali
in fine in cap. fin. de feudi cognit. in Vsib. feudorum, vbi filius
eius qui feudum tenet, non dicitur succedere in feudo, sed acquisitum
capere, Baldus ibi, et Jasso h. n° 12, et 13, sed verius dicendum est filium
in vita Patris non habere dominium bonorum eius, neque vna per-
sona cum filio esse, facit textus in l. [illegible] § sed impubes. D. de Collat.
bonorum ibi: Premiatura enim haec est spes collationis cum adhuc
viuat is cuius de bonis quarta detur. l. 2. § interdum. D. de Vul-
gari. sed tantum quodam quasi dominium habet, et quasi eadem
persona dicitur propter spem succedendi, quod Jus considerabile di-
xit Matien. in l. 10, tit. 4. lib. 5. Comp. gla. 3. n° 17, Duar. ad
hunc titulum. cap. 3. filius dixit quasi dominum propter spem certam
succedendi, Osualdus ad Done. lib. 7. Cap. 2. Lit. C. dixit filium
habere quoddam intellectuale dominium, non verum, idest, spe suc-
cedendi. ita et Alexander Turaminus Cpis. 9. tenet glossa communiter
recepta secundum Bartho. in l. si adrogator, 22. D. de Adopt.
glossa, in l. 3. C. de Juris et facti ignor. Verbo, nullis rationibus. facit
textus in l. Vnica. C. de his qui ante apter. tab. ibi: tamquam debita.

Item [illegible] quod filius Regis vel Ducis in vita Patris appel-
lari potest Rex vel Dux, quo nomine viuntur Proceres Italie, et

Co-

Comite della Camera in sua lite fortunata. et etiam in cap. finali n. 1. verbo item. sed improprie secundum Gilloementh. n. 10 Joannes Gutierrez in repetit. § 1 n. 112. et seqq. vnde si quis sine Filio sub nomine Filiusfamilias [illegible] ad deco. ex publici muneris Filio familias cuius pater est dives idoneus erit, et etiam celeriorem in l. C. qui etate vel professione se excusant lib. 10. Tasso d. n. 15 et in l. sciendum in princ. D. qui satisdare coc. n. 25. sed cum dives est requiritur ad interesse alicuius particularis ad solutionem quelle non erit idoneus, quia vere Dives non est. d. l. 2. Tasso ibidem n. 29. et successionem quam habet Filius in vita Patris multa sunt que possent impedire arg. l. naturalem § 1. D. de acq. rerum dom. Suarez in repetit. regis Regni n. 80. et Gutierrez vbi sup. Hec sunt que pertinent ad appellationes, videamus autem quid iuris habeant ultra de legitima et querelli. sequitur Disputatio.

De querela inoffitiossi testamenti.

Incognita est Doctoribus nostris causa querelle inoffitiosi testamenti, quapropter in varias sententias diuiduntur. Cuiatio 2 observat. cap. 1. et 2. cap. 3. et 14. tenuit introductam esse querellam ex lege quadam antiqua cuius nomen erat lex Glicia, sumpto hoc nomine ab authore eius Cortuffis Claudio Glicio dictatore, cuius mentio est apud Suetonium in Tiberio cap. 2. sicuti lex Hortensia et Cornelia ab antiquis dictatoribus Hortensio et Cornelio nomen sumpsserunt. Probatur que interpretatio ex inscriptione legis in l. Tonell. 4. D. de inofficioso testamento vbi Juriconsultus Caius aliquis de querella habens inscriptione habet Caius ad legem Gliciam; sed impugnatur ab Osua. do ad Donell. lib. 19. cap. 4. lit. F. in nota. Romano, Reberdo, et aliis ab eodem relatis, quia debille fundamentum est suie inscriptionis quam plurimi DD. negant. et Ant. Aug. lib. de leg. mendosam dicit, atque in quibusdam Codicibus inscriptio est ad legem Litiam, in aliis ad legem Titiam. Deinde quia si vera esset hec sententia querella esset de iu-

e ciuili scripto de quo in § ius autem ciuile et seqq. Inst. de iure naturali, contra quod responsum est Iurisconsulti in l. Non putauit 3. de Bonorum possessionibus contra tab. ibi: Sicuti nec Iure Ciuili testamenta Parentum turbant, sane si velint de inofficioso agere est in ipsorum arbitrio, et § 9 quos ius Ciuile non cognoscit, Emancipatos Inst. de hered. que ab intestato, ad querelam beneficium admittit l. Quemadmodum 7. D. de inofficioso test. Ant. Gomez Var. Cap. 11 ... sententia fuit Camilli Gaus. ad Rub. C. qui admitti n° 4 ... de Iure Pretorio ... dixit, quod Pretor eos admittit, ut in tit. de legitim. Sec. et Unde legitimi, sed impugnatur ... predictis locis Goueano ad l. 3. D. de Vulgari, tunc quod Pretor non potest heredes facere, § 2° Inst. de bonorum poss. io. Id ex querela testamentum euertitur et heres ab intestato fit qui querelam obtinet. l. ... ianus 8. § si ex causa D. de inofficioso test. ex eadem lege Non putauit, ubi quos Pretor omittit, admitti ... propter ... dicendum est ... consuetudine ... tamen ... facient ... obtinere ... dicto ... Facit d. l. Non putauit, ubi quos omittit Pretor et ius Ciuile scriptum admittit querela per consuetudinem indulta, que cum Ius Ciuile non scriptum potens derogare leges sic et heredes facere, § Ex non scripto, § sed et naturalia Inst. de Iure nali ita et Emancipatos admitti, Donellus Lib. 19, Comment. Lib. 19, Cap. 4° Othomanus in prio Inst. de inofficioso test. n° 19. Castillo quotidianarum controuer. Cap. 18, n° 13, Pich. ad Rub. de Inofficioso test. n° 4 et rationabiliter predicta consuetudo fuit introducta, nam licet leges 12 tab. vocarent heredes suos ad hereditatem intestati circa testamentarias successiones, nihil egerunt, imo amplissima potestas data est ad ... testandi l. Verbis legis 120, D. de Verb. sig. ita et Senatusconsultum ... tianum et Tertullianum quod filios vocat ad hereditatem intestate matris et ... nihil egit de testamenta ... D. et Inst. eisdem titulis, et licet Iurisconsulti quorum munus erat extra ... cogente coarctare vel extendere leges interpretatione d. l. Verbis legis D. de Verb. sig. § Responsa prudentium Inst. de Iure nali

fir

tri exula exporla fuerint an[illegible] lando tt.ᵒ in qq suus heres pr[illegible]terito
e, tota tt.ᵒ Inst. de exheredat. liberorum, cum Pater qui tella[illegible] do obliti
fuit rationis n[atura]lis que mouit legislatorem in hereditatem instituti vi
detur potius nihil voluisse facere, et Pretores etiam similiter concesserunt
emancipatis beneffitium contra tabulas, nonetamen ex his satis prospectum erat
necess[ariis] alio[rum], nam filius exheredatus etiam iniquè seu in minima p.
instit[utus] nullo iuuamine poterat ad hereditatem venire, cum etiam
factum sit formis legis institut[ionis] vel exheredat. L. inter cetera D.
de lib. et post hu. cum similibus, necesse fuit a nouo et generali bene
ffitio subuenire iniquè exheredatis, vel inst[itutis] in minima port.
preteritis vel ex linea materna. Vbi dubium erat antiquitus an tale
tt.ᵘᵐ firmum esset, quia factum cum omni iuris solemni[t]ate, et testat[or] e[x]
tator vtitur potestate legis sibi concessa, d. l. Verbis legis et l. 1. C. de
Sacrosanctis Ecclesiis. Contra tamen videbatur tale tt.ᵘᵐ non valere, quia
testator omnem mouet ratio n[atura]lis que mouet legislatorem vt dixi, et
nihilominus illa neglecta pretulit extraneos proximioribus suis absque
aliquà iusta causa, videtur mente captus fuisse, et si vtatur plenissima
facultate testandi et prosequens tt.ᵘᵐ eius nullum, l. filius. Cum lia.
[illegible] § Furiossus, D. de tt.ⁱˢ § Preterea Inst. qq non est permissum
facere tt.ᵘᵐ quod tamen non admitebatur precisse, quia veretalis non erat
furiossus licet crudelis erat, qua propter in hoc dubio ceperunt homi-
nes certo certo iure conqueri apud Centum Viros, qq Pretor preerat,
Iudicandi que potestas dabatur in Iuris ambiguitatibus absque certa forma
fati t[ex]tus in l. 1. § Deinde cum, et D. de Origin. Iuris, Valerius max.
lib. 7, cap. 7. et 8, Quintilianus lib. 7, Cap. 5. et lib. 4ᵒ. Cap. 2ᵒ. Ap-
datis Iudices (ait) de facto certo, de Iure[...] [illegible] in certo apud centu
Viros tractari solet. l. Titia, 13. l. qui repudiantis, 17. D. de Inoffi
tiosso tt.ᵒ Osuald[us] de lib. 19, Cap. 15, Litt.ᵃ A. in nota, et lib. 17, C.
21, lit. [illegible] in notas. querela autem inquam hoc colore quesito, quasi
sanæ mentis fuisset testator talis. l. Hoc colore, 2. l. non est 1[illegible], 5.
D. de inofitiosso. l. qui repudiantis, § Cum contra, [illegible] cum tt.ᵒ Briso
nius lib. quinto formular[um], pag. 3[illegible]3, et quia idem color prodest om
nibus qui ad Hereditatem Intestati vocantur, etiam agnatis remo

tio-

tioribus omnibus primitus competunt agere, sed non omnes obtinere, quo modo loquitur Jurisconsultus in l. 1. D. de Inofficioso ibi: melius facient. Mascardus Goveanus, 1. Variarum 5. n.º 11, et 21, facit textus in l. Posthumus. 6. §. De inofficioso, quid quod eis imputatur, cum intestati non decessissent. Praedicti Judices textum viri non pro omnibus qui ad hereditatem intestati vocabantur sententias ferebant, sed tantum pro illis quod ratione maioris coniunctionis faveret ratio naturalis, ex qua magis arguerentur dementia testatoris pro descendentibus, ascendentibus, et fratre consanguineo turpi persona instituta, non vero uterino. l. 1. §. adversus 30. D. Hoc tit. l. Filius matrem, 27, C. eodem, et pro istis tantum consuetudo querelae introducitur ex frequentia actuum judicandi, ceteri quod remotiores excludebantur, quae consuetudo postea fuit declarata jurisconsultorum interpretationibus, ornata Principum rescriptis, ut iam fit Jus Civile scriptum non tamen consuetudo tantum. nullis vero aliis competit nisi qui ad hereditatem intestati vocantur, licet non omnibus, Tiraq. de primogeniis, cap. 55. n.º 9. et seqq. quare in l. fratris filij, 21. C. hoc tit. excludi dicuntur illi pro quibus sententia non fiebat, quia illis non proderit consuetudo, licet antiquitus admitterentur ad agendum. etc.

Ex quibus infertur 1.º Veram esse communem sententiam asserentium in hac querela dari edictum, et sic non detur illis quos lex vocat ab intestato, et succedentibus ab intestato elargitum sit edictum successorium l. 1. et per totum D. de successorio edicto, utique et in hoc inofficiosi querelae competit, expressit Paulus Jurisconsultus in l. si is qui. pen. D. de Inofficioso ibi: si is qui admittitur ad accusationem noluit aut non possit accusare, an sequens admittatur, videndum est, placet posse, ut fiat successioni locus. textus in l. Pater filium, 14. D. eodem, facit textus in l. non ita. § 1 Emancipati in fine D. de Bonorum possessione textus. licet consentientes aliis facere contrariae sententiae D.D. asserentes loqui non de successione querellae, sed de via admissione [illegible] perdunt, et quinimo ex littera ipsa non sequitur quapropter dictam opinionem tenuit Bart. in d. l. Pater filium n.º [illegible] ubi idem dixit Castrensis n.º 11. Bart. in Rub. C. de successorio edicto, 1.ª q.º ubi idem dixit Alex. Jason. Dec. et omnes etiam tenetur [illegible] in hac [illegible]

nº 4 . sint. Gomez, licet ipse contra sequitur 1. Var. Cap. 11 nº 20 Gutierres in reppetitione legis Pater filium. nº 27.

Cui Antonii sententiae nonobstante fundamento contrario, 1º ex l. si quis filio exheredato 6. in ipso principio D. de Iniusto rupto, l. si quis posthumos 9. § si filium D. de liber. et posthu. l. scripto herede D. Unde liberi l. 1. § 4. D. de Bono in possessione contra tab. ubi non datur successorium edictum ad sumpendum [illegible], neque ad contra tab. [illegible] causa praeteritionis (licet non desint D.D. qui et in hoc casu admittant edictum successorium, Menchaca de successionum creatione § 20, 2º Roderic. Suarez in l. quoniam in prioribus C. de inofficioso ampliatione 10. quos et alios refert Gutier. ad finem dictae reppetitionis

[illegible] Pater filium [illegible] Ry. venit [illegible] Repudiandi et contra tabulas [illegible] cedi eis [illegible] voluit lex institutos vel exheredatos, et ibi sic ratione [illegible] fuit successorius edictus, quare [illegible] venientibus ab intestato vel vocatis l. Posthumus, 6. § si quis D. de Inofficioso quia successorium edictum constitutum fuit, ut dixi.

[illegible] l. si quis filium 34, D. de Inofficio [illegible] ubi de novo admittitur nepos post Patrem quem antiquitas [illegible] erat: nam R. duplici ex parte posse nepotem admitti, vel ex sua persona, aut post patrem ipsi operit querela ex successorio edicto, et de hoc [illegible] quia d. l. si quis filium [illegible] admittitur Nepos ex persona Patris, et in hoc casu non [illegible] querela inter suos nisi inchoata [illegible] fuisset. l. quemadmodum 7, D. de Inofficioso, quae non nascitur ante aditam hereditatem l. Papiniano § si conditioni D. hoc tit. qui propter necessaria fuit nova constitutio in d. l. si quis filium. quae ubi [illegible] filio [illegible] ex persona sua exclusus [illegible] repellatur, Donelus comment. lib. 19. cap. 7. ante finem.

Ultimo ex predictis infertur [illegible] hoc querelae inofficiosi subsidiarium esse quo uti possunt quando nullum aliud remedium sit, ut nec dubitetur an sit aliud remedium, Vasq. [illegible] 106. nº 55. Govean 1. Var. 5. nº 5. [illegible] Gut. in reppetitione l. Pater filium. D. hoc tit. Donelus d. lib. 19. cap. 4. et omnes [illegible] D. ex textu in § tam autem Inst. de inofficioso, id [illegible] aditu-

torius in l. Maximum vitium, 4. C. de lib. pris. vert. et quae redi-
tamen ex predictis vr^{at} non admitti eos qui ex I. D. uiltoru interpo-
tationib. poterant annullare tt^{um} aut ex beneffitio pretorio ut
l. Non putauit D. de bonorum pose. ab. facit tex in l. Papi-
niang § si quis impubes D. de Inoffitio tto. sed huic resolutioni
obstat tex difficilis in d. l. Papiniang § si quis ... D.
eodem ibi si quis irritum dicat testamentum, vel ruptam, et inoffi-
tiosum ... ei defferri debet vtrum prius mouere velit. confir-
matur ex tex in l. Filio quem pater 16 § contra tabulas D. eod.
ubi ... patri emancipatori possessio contra tabulas aduersus tt^{um} filii
emancipati, et simul competit querela. l. Pater filium, 14 D. eodem
ubi facit ... querela preparatur ex bonorum possessione. l. Posthumo
... § fin. D. hoc tt^{o}. q querela cum alio beneffitio concurrit ...
communi beneffitium hoc non concurrere cum alijs licet etiam conce-
datur q^{do} de ceteris beneffitijs dubium est, arg. tex in l. Et eleganter
... § non solum D. de Dolo, l. 1. § ait pretor D. eodem. qui
forte speties est dicti § si quis irritum, et ceteris ... Goueano
1. Var. s. n° 12. Vel ad l. Pater filium post multas solutiones
suas cessit Joannes ... d^{o} loco ... cum Donelo lib. 19.
Cap. 4° post prius tunc querelam de inoffitio tto cum alijs actio-
nibus non concurrere, cum ex illis integra res salua esse potest, arg.
d. l. 1. § ait pretor D. de Dolo. Cum autem Patri qui emancipa-
uit non detur bonorum possessio ad sua bona filij ... cum ad-
... partem, licet hec semper detur etiam ante aditam here-
ditatem ... ibi: exemplo Patroni. D. si a parente quis manu-
missus ... § qua de causa 2°, Inst. de exhered. lib. ... neces-
se est querela concurrat ex qua capit ... hereditatem ab intestato,
l. Papiniang, § si ex causa, l. si autem, 9 D. hoc tt^{o} ... Non ita
... preparari querelam ex bonorum possessione, quod ut sup.
dixi coram centum viris proponebatur ... qui nullam certam
agendi formulam habebant, sed eo casu quo dubium vertebatur
an illis prodesset lex annullans ttu^{m} ... que propter
in ... dubijs Pretor dabat annullandi seu signum quo ad agen-

dum

dum admitterentur a qua aliqua certa forma vide Duaren. ad hu. tit. cap. 3. et ideo dicitur Bonorum possessio extraordinaria litis ordinarie de gratia inventa, d. l. Papinianus in princ. d. l. Posthumo § 1. ff. de inofficioso. non n. bonorum possessio secundum tabulas, que exheredatis non datur. d. l. nonnumquam ff. de Bonorum possess. contra tab. neque ab intestato quia non superesset querela de testam. ex d. l. quandiu ff. de acquirend. hered. Donell. Comment. 19. cap. 5. post principium. . . . . . .

+ Nec secundum tabulas.

De Legitima.

Quod vero attinet ad legitimam antiquis temporibus nulla erat constituta aut taxata summa licet semper commoverentur homines ipsa natura proximioribus suis hereditates dare. Qua etiam ratione nitebantur leges 12 tabularum et Jurisconsultorum interpretationes unde dicitur naturae quaedam lege debita in filium naturalis ratio ff. de bonis damnat. licet appellat nominis legitime, appellatio, aut potius a Jure positivo omnia naturam videtur descendere. l. omnimodo. 30, et seqq. C. de inofficioso quod ita debet intelligi ut licet nulla lege positiva commoveantur testatores [illegible] sed [illegible] quota huius vel illius portionis e de Iure nali. immo nec de Iure positivo antiquo et ut dixi, sicuti querela inofficiosi testamenti inventa fuit a consuetudine qua subveniretur exheredatis inique, cum absque ulla causa valeret exheredatio [illegible] l. si quis. 30. § fin. C. de inofficio. § Nam autem. Ins. Posthumi [illegible] Codem. et quemadmodum non erat certa causa exheredationi in causa querele, ideo quod pro arbitrio iudicum discernebantur, Valerio lib. 7. cap. 8. d. l. cum naturalis iuncta l. in fine ff. de Jure delib. quod postea novum dissumat et numerat causas exheredationis in Authen. Ut cum de appellat. cognosc. § aliud. quoq capitulum. colat. 8: Ant. Gomez. 1 Var. cap. 11 n. 19. Faquineus 8. Controvers. l. cap. 78. ita similiter nulla erat taxata quantitas legitime, sed tantum viri iudices apud quos agebatur de querela huiusmodi exceptiones de querela accusationem recipere consueverunt, et ita excludentes a querela pro arbitrio [illegible] illos [illegible] satis reli-

qui

quisse. licet, n. de patrimonium sita loquitr. y. D. in d. l. Papinianus. § si quis 6. D. de inofficioso ibi: puto secure tenari, igitr sicuti et querela ita et [illegible] legit, nec introducta fuit consuetudine, que nihil e aliud quam exceptio quedam querele, Rebardus de autoritate prud. cap. 12. Hortensius ad prin. Inst. de inofficioso ttl. facit l. 1. § ult. D. si quis a parente manum [illegible] fuerit. ibi: iure antiquum cum aliud inueniatur nisi quod ex consuetudine cum querela fuit. Cujacius ob. servationum lib. cap. 23 [illegible]

Taxatr quota pars portionis quae ab intestato [illegible] ueniret, ei qui querelam mouet, l. Papinianus § si quis semper, in populo Romano obtinuit, ut cui prima facie hereditas datr, satisfactum sit ex quarta p. illius hereditatis ita et haec e quota Falcidiae et Trebellianicae quae heredibus institutis debetr. l. 1. D. ad legem Falc. l. 6. et 7. ttl. 11, p. 5. Unde ad similitudinem eius aliquando legitima appellatr Falcidia. Auth. de immensis donationibus in prio colatt. 7. Auth. ut fas novas constitutiones in prio colatt. 8. quapropter [illegible] ab intestato hereditas deferebatr ex [illegible] 12 tabularum, satisfactum e si 4a pars relinquatur. legitima q dicitr vel qa ex hac portione satisfactum e legi 12 tabularum, ut placuit Hortensio ad prin. Inst. de inoffi. ttl. vel q sicut querela [illegible] consuetudine [illegible] fuit, et deinceps constitutionibus confirmata: ita e. legitima: quomodo e intelligendus textus in l. scimus 36. § cum autem. C. de inofficioso ibi: sic, ut filii quam portionem habebit, et quam leges et nostra constitutio deffiniuit. [illegible] quoniam in prioribus 32. C. [illegible] inofficioso l. hac edictali [illegible] C. de secundis nupt. Auth. [illegible] Triente et semisse § Hoc nos inferius colatt. [illegible] Ex [illegible] in controuersia an legitima a [illegible] iure nali vel positiuo. et [illegible] huic quo ad substantiam et institutum hunc (primum) de iure nali descendere. Quoad ad quartam vero de iure positiuo. siue ad ius non scriptum i. consuetudinem refferas. siue ad nouas constitutiones. Roder. Suarez in repetit. l. quoniam in prioribus, Cu[j]at. d. a Nobe. 13, Balterus in § Penultimo Inst. eodem. quo modo conciliantr utrique sententie de [illegible] Pichardus ad Rubricam de Hered. que ab intestato nº 60 [illegible]

Ex dictis etiam infertr recte [illegible] quantitatem legitime

mutari a Iure positivo, cum ab eodem Iure descendat ut saepius factum fuit. nam Quarta quae antiquitus erat quota legitimae, d. l. Papinianus ff. § si quis. hoc titulo aucta fuit ad Trientem. Auth. de Triente et semisse, collat. 3. de Iure Regni augetur ad omnia bona testatoris praeter Quintum inter descendentes, praeter 3um inter ascendentes l. 9. tit. 5. lib. 3. fori l. 6. Tauri. Castillo de Usufructu cap. 45. cap. 13. et controvers. suor. cap. 15. nº 9. Franciscus muños de Escobar Variarum cap. 3º Pichardo in tit. de Inofficioso. Molina de Primogeniis, lib. 2º cap. 1º a nº 14. ad 23. et segq. Unde derogatum est verbo Iurisconsulti in l. Papinianus § Quarta ff. de Inofficioso. quia de Iure Regio Quintum solum expendi potest vel Tertium etiam in funerali et liberalitatibus. l. 10. Tauri, l. 13. tit. 6. lib. 5º comp. Ioann. Gut. practicarum quaest. l. 58. et 59. et 61. Quod ita debet intelligi procedere in hereditate opulenta, alias n. si Quintum non sufficiat ad expensas funeris, tunc funerale praefertur legitimae, imo et omni aeri alieno. l. Impensa penultima ff. de Religiosis et sumptibus fun. l. 12. tit. 13. p. 1. Covarr. in cap. Raynaldus de testis, nº 2º. An autem possit legitima penitus auferri a Iure Positivo seu Principe disputant late D. D. Plures refert de Primogeniis. lib. 2º cap. 1º. Osual. ad Donellum lib. 19. cap. 4º. lit. a S. in nota. Pich. d.º loco, et resolutio sit quod legitima accipitur pro alimentis debitis non solum naturali aequitate, sed etiam ex praecepto naturali, quo modo accipitur in Authen. de Triente et semisse § pro: niccmus, collat. 3. omnino a Principe tolli nequit qui non est super ius naturale. Molina, d.º loco, nº 13. 23. et segq. Ioannes Guti. Practicarum lib. 5. q. 82. nº 7. et 9.: Ceterum extra hunc casum recte advertitur omnem legitimam a Principe, seu a Iure positivo ut de facto patet in exheredato iustis de causis et absque causa ingratitudinis idem licet in Regno Aragonum teste Sarmiento lib. 2º Selectarum, cap. 14. nº 6. et Plato eandem facultatem dedit Parentibus, ut filios obsequiores facerent. legitimae etiam actio praescribitur tempore a Iure definito argumento textus in l. Papinianus § fin. ff. de inofficioso. ubi glossa. l. scimus. § fin. C. eodem Ant. Gomez Vari. lib. 1. cap. 10. nº 5. et in Hispania fiunt aliquando maioratus ex consensu Regia nulla legitima relicta ceteris filiis. Roder. Suar. in l. quoniam

de facto

in.

in prioribus limitat. 13. Molina vbi sup. quod tn absq iustissima causa fieri non debet, quia quod pro omuni vtilitate constitutum e non debet facile derogari. facit in arg. tex in d. l. Papinianus, § si imperator. L. ex imperfecto, C. de ttis, L. digna vox Cum similibus, C. de ttis. Quapropter... te Molina ibidem nº 25, vl nunquam conceduntur tales facultates cum ceteris filijs aliquid relinquatur pro alimentis, vl si absolute facultas detur faciendi Maioratum omnium bonorum, et ita fiat licet non idem Reuocetur tn aliqua pars bonorum extrahitur ad alimenta Ceterorum.

Nec pertinent ad potestatem iuris aut Principis, ab ipso testatore nec minui legitimam, nec grauari aliquo modo constit. ... in l. quoniam in prioribus 32. C. de Inofficioso tto. quod si fiat grauamen pro non scripto habetur in quantitate legitime. Joannes Gutierrez prac. quest. lib. 5. q. 57, nº 19. quod et antea obseruatur in legittima Patri grauata fideicomisso extraneorum. L. Cum patronus, 28, D. de leg. 2. L. si eius, 64, § si patronus, D. ad Senatus consultum Treb. Roder. Suarez in d. l. quoniam in prioribus, in luidenta lib 9. nº 18. Neq obstat tex in l. Filijs matrem, 25. C. de Inofficioso tto. ... conditio, si emancipentur filij, tuetur et querelam impedit. Nam Rx. hoc potius ee commodum, quam grauamen quo filijs magis consultum e, et idem in similibus conditionibus et grauaminibus responderi debet, quapropter semper admittitur substitutio pupilaris que vtilis e liberis, cum alias sine herede testamentario decesserint. L. Papinianus § si quis impuberi. D. de Inofficioso, iuncta L. Patris et filij 20, D. de Vulga. Roder. Suarez ibidem ampliat. 1. Gutierres Practicarum 5. q. 50, adeo vt plurimi D.D. teneant conseruari grauamen de quo in lege si pater puelle, 12. C. de Inofficioso, quia vtilis e omnibus reciproca illa substitutio. sed verius e derogatam ee Sani legem ex L. q. quoniam in prioribus, que de grauamen excludit, in illo quia ... damnosius magis ee videtur metus amittendi legitimam ... quoq quam vtilis spes succedendi. Suarez ibidem ampliat. 6. et limitat. 14. Ant. Gomez 1. Variarum, cap. 11, nº 24. Couarr. in cap. Rainaldus de ttis, nº 13. Faquineus 5. Controuersiarum cap. 27; Hinc derogata sunt quamplura antiqua Jura, 1º tex in lege

suus

+ legibus

Suus quoq, 4, D. de lig. lib. inst. vbi si filio instituo poterat sub cond. potestati.a, et nepotes etiam sub ea luali, iam, n, nulla oditio admittitr in quantitate legitime, preter quam si nimis facilis sit oditio. Roder. Suarez limitat. 12, et ampliat. 1. 4. et 6. 2o derogatr tex in. l. Vxori mee, §7, D. de Vsufructu leg. vbi ins. tut. filio legatr alii vsusfructs bonorum, et valebat, nunc autem erit inualid. legatum in quantitate legitime; Ant. Gomez, do cap. 11, no 26, Cujatius nobela; 18. castillo de Vsufructu, cap. 4., no 11, et seqq, Joannes Gutier pratica q. 5. q. 57; 3o derogatr tex in. d. l. Papinianus. § Vnde 11, D. de Inoffitioso. vbi si filius post certum tempus cogeretr restituere hereditatem ita vt ex fructibus medii temporis legitimam suam eiusq fructs sufficienter percipere satis habere videbatr, iam in quantitate legitime non restituet, l. C. in vrio ad senatuscs. Trebellium Treb. legenimus. §6. C. de inofficioso, Siguinea, 12. Controuers. 70. no 2. et seqq. exquo iam non cedit querela vae grauaminis, quod anteà obseruabatr, sed pro non scripto est, Ant. Gomez dicto cap. 11, no 24, Suar. in lu. dentialibs no 18. De Jure tn Regio licet Parentibs de tertio disponere inter liberos et maioratum facere, que post liberos oes ascendentes, et alios coniunctos ad exteros etiam deferatr, l. 27 Tauri ... 11, tit. 6. lib. 5. comp. Molina de Primogeniis. lib. 2. cap. 2, no 1. Gutierres praticarum lib. 5. q. 55 late Suarez in l. quoniam in prioribs ad legem Regni limitat. 12. ad finem. et de Jure Regio ita fiunt deductiones 1o solutis debitis quintum omnium bonorum deducitr. l. 214. Stili. ex reliquis bonis tertium deducitr, et quod dic diuiditr in legitimas filiorum, Couarr. in cap. Rainaldus, de testis, no 1. ...

Vtile tn est inquirere quando possit ipse filius cui debetr legitima grauamen aprobare vt firm... sit. et 1o licet de iure ciuili improbetr pactum renuntiar. paterne successioni viuente Patre. l. Pactum dotale. C. de Pactis l. Pactum, C. de Inoffitioso. l. si quando talis, § illud. C. eodem, l. qui superstiti D. de acq. hereditt. Suarez ampliat. 15. tn iuramento firmatr, cap. quamuis pactum de Pactis lib. 6. vbi Couarr late 3a pte § 1. et seqq. et alii quos plena manu congessit Zenedo Collectanea ad Sextum. 10. Molina

de

de Primogenijs lib. 2º. cap. 5 per totum. Ant. faber. á Decade 11. ad. 14: Ex quo etiam deducitur interpretatio textus in cap. licet, de Voto ubi ideo filius cogitur implere Votum patris quod grauamen erat legitime quod ipse vouerat ibi: et tu assumpto Crucis signaculo ettª. Rod. Suarez in d. l. quoniam inprioribus in euident. ad finem, Couarr. in cap. heredes de testis, nº penultº et fin. Post mortem vero Patris aprobare potest expresse quodcumque grauamen etiam absque iuramento, d. l. si quando, § illud C. de Inofficioso, l. 6. tº. 8º. pᵗᵃ. 6. argumento textus in l. Pomponius, D. de Negotijs gestis, regula quod semel. D. de Reg. Juris in 6. Couarr. in cap. Raynaldus de testis. § 2º nº 3. adeo ut Rodericus Suarez in d. l. quoniam inprioribus ampliatione 10. nº 14, teneat non posse impugnari á successoribus grauamen semel aprobatum á filio. facit quia licet in querela detur successorium edictum, ut pote quæ competit venientibus ab intestato, tamen in beneffitio. l. quoniam inprioribus, et l. Omnimodo, C. de Inofficioso testº quæ beneffitia sunt ex testº non datur successio, licet transmissio detur. l. si quis filium, 34. C. eodem. Exceptio tamen est quando filius qui grauamen aprobauit in vita Patris, decessit nepote relicto, quia agnatus proximus efficitur. § Posthumorum Instit. de exher. liber. et generaliter Couarr. in dº. cap. Raynaldus nº 4. § 2º. tenet inofficiosam Patris renuntiationem semper á filijs reuocari posse. Ex quibus in Hyspania cum possint Parentes libere de Tertio disponere inter liberos. l. 27. Tauri, Joannes Gutierr. pract. 1. q. 10, cautela utuntur relinquentes tertium Uni sub conditione ut post mortem testatoris aprobet grauamen sibi positum in legitima, et non aliter, Couarr. licet dubius dº. nº. 4º. quod etiam de Jure comuni obtinebat. nam si plus aliquid legitima relinquebatur illud grauare licebat. l. Scimus, 36. § Cum autem quis, C. de Inofficioso, l. 11, tº. 4ª. pᵗᵃ 6. ubi Gregorius ad fin. Roder. Suarez ampliatione 2ª. a De Jure Digestorum etiam si filius aprobaret hereditatem Patris etiam tacite grauamen aprobare iudicabatur l. Papinianus, § si conditioni, l. si ponas, 23. § si hereditatem, l. si exheredatus fin. D. de Inofficioso. Sed hoc magna ex parte derogatum est, nam si grauamen sit, quod pro non scripto est, d. l. quoniam inprioribus, C. de Inofficioso, et si filius aprobet testum. non censetur

illud

illud aprobare quapropter etsi legitimam gravatam acciviat. et saccar etiam per. Surdus anno non videtur aprobare quod pro non scripto habetur. Farinac. 10. in nouers. 8. Suarez ampliat. 9. n° 30. vbi n° 19, contra putat nocere liberis ime immemorialis temporis taciturnitatem. Couarr. et Molina vbi sup. n° 12. si filius exheredetur iniuste et pro alio aut sibi legatum accipiat aut legatario pratro inetr. non ideo censetur aprobare institutionem que ex causa preteritionis solum modo annulatur de iure nouo. Auth.ca Ex causa. C. de liberis pret. et sic potest recipere legatum quasi ab herede ab intestato. Donellus Comment. lib. 19 Cap. 6. quod si aliqua pars legitime illi data est habet actionem ad suplementum quamtumuis testamentum aprobet non amittit actionem suam etiamsi Pater dixerit contentum futurum filium illa parte taciter relicta. et a ceteris bonis et rebus exheredatum. L. omnimodo in prio C. de Inoffitioso. Couarr. in Cap. quamuis pactum, de Pactis lib. 6. § 1°, § 2° parte Roder. Suarez ampliat. 9. licet contra tenuerit Bart. quem probat Ant. Faber Decade 24. Errore 2°. Si vero nullam partem habeat et institutionem aprobet, in talia manent cetera iura, ex textum in L. si ponas, 25. § si hereditatem, D. de Inoffitioso, et similes. Ascendentes vero posse in vita renuntiare legitimam descendentium suum, quia non est illis ita debita sicut descendentibus. L. Nam et si Parentibus. 15. D. de Inoffitioso. tenet Gualdus ad Donelum lib. 19. cap. 4. litt.a 1. in nota. Vnde in praclica Parentes solent concedere frequenter liberis suis facultatem testandi libere etiam nulla legitima sibi relicta. quod licet reuocare possint re integra ex Legem, 17. Tauri, tamen si iuramento firmatur, aut testamentum fiat a liberis rem non esse integram, et irreuocabilem facultatem. tenet Ioannes Gut. Pract. [illegible] Molina ad finem dicti Cap. tertii.

Alia etiam est noua Decissio textus in. L. omnimodo. 30, C. de Inoffitioso. [illegible] sua datur ei cum aliquid relictum est actio ad suplementum; nec ex querela totum testamentum annulletur. vt ante, leg. Parentibus, vers. qui autem. C. de Inoffitioso. Cuiobi et textus difficilis in L. si non mortis, 25 D. eodem, ibi: boni viri arbitrio suppleatur, quia hec non est adeo noua, sed antiqua. L. Comilla gla ibi; vbi

aut

aut si minus, qui totum Versu. delendum putat, quam sequitur Ant. Faber Decade 40. Erro. 5. quamvis Bart. Angelus et Castr. impugnant, q. eadem est sententia Pauli, 4. Sententiarum, 5, § 7, Suarez in d. l. quoniam in prioribus in euident. n. 1, Cujat. in d. l. si non mortis cum Roderico Suarez ibi, n. 3, et 4., antiquitus etiam licuisse ad supplementum agere q. Viuus Pater aliquid dederat nomine legitimae, vel cum Conano, 3. Commentariorum, 10. n. 3. etiam id observari quando eadem lege aliquid relinquebatur a Patre in testamento ut Paulus dicit et indicat, vel cum Claudio Chifletio de Optimo legata, Cap. 15. pag. 30, hoc fuisse in voluntate liberorum pro ipsorum pudore hac actione, ut omissa querela ne in illa dicant Parentem suum insane mentis fuisse, ut innuit textus in d. l. si non mortis. Caeterum iam ex noua lege Codicis quomodocumque aliquid relictum sit facit cessare querelam, ut ad supplementum sit actio. § Sed hoc ita. Inst. de Inofficioso, cum si nihil relictum sit querela detur hodie sicut antiquitus dabatur, de quo loquitur Justinianus in § fin. Inst. eodem et licet quando turpis persona instituitur etiam legitimare ista querelam supereste liberis et fratribus teneant D.D. Plurimi, q. in odium potius instituti concedi dicunt argumento l. Papinianus D. si quis a parente manu. fue. tamen communior sententia est etiam in hoc casu derogatum esse Jus antiquum at fratri similiter competere actionem ad suplementum ex d. l. omni modo ibi: vel alijs personis, Ant. Faber decade 11, errore 9. Fachineus 4. Controu. 28. Cujac. at. 28. et nobela 18, Castillo controuersiarum quotidianarum Cap. 19, n. 16. Rodericus Suarez in d. l. quoniam in prioribus in euid. n. 12, Ant. Gomez 1. Resolut. 11, n. 37, ubi, n. 38. declarat quae sint Personae turpes, quae actio ad suplementum sicut aliae prescribitur tempore, 30, annorum, l. omnes C. de Prescriptione 30, vel, 40, annorum ut contra Bartholum et Cujacium consilio, 50. qui ad similitudinem querelae, quinquenio prescribi volunt, tenent communiter, D.D. Antonius Gomez in d. Cap. 11, n. 28, Ant. faber, decade 14, errore, 8. Fachin. 12, Controuer. 9. licet hanc actionem ex testamento esse voluit Ant. Faber ibidem quasi minus scriptum sit quam dictum. argumento textus in l. si mater, 3. C. de Inofficioso, Vasq. 3. Controuers. illustr. 106. n. 41, et ob hanc

cau:

causam dari etiam triplicem actionem realem, personalem et mixtam, id est, hypotecariam, sicuti in legatariis concessit Imperator in l. 1. C. communia de leg. tenent alii D.D. quos reffert Osualdus ad Donel. Comment. Lib. 9. Cap. 4. litera L. in nota. post medium quod facit quia legitima licet estimetur deducto aere alieno d. l. Papinianus § Quarta D. de Inofficioso. Xuar. ad legem quoniam limitat. 18. Ideo ut concessio actionum in herede Creditore quae non impedit retentionem non prodesse ad augmentum legitimae, lucus de legitima § legitima est quota bonorum, n. 8. preffertur tamen legatis, quae non sunt debita a testatore etsi ad pias causas sint, Joan. Gut. Canoni. Lib. 1. Cap. 2. n. 34, et 36. Cap. Quicumque, 17, q. 4. Couarr. in Cap. Cum in officiis, n. 6. de testis Othomanus, l. obseruat. 22. et dicto de quarta legitima, Cap. 7. et segg. imo et aliquando prefferetur Creditoribus Patris, v. g. si ex causa lucratiua sit debitor, ut sequenti dicam.

Hec omnia sic explicata sunt ad Resolutionem principalis dubii quid iuris habeat filius invito Patris ad bona eius, nam neque legitimam actionem aliquam, vel Dominium habet, Glo. fin. in L. 3. C. de Juris et facti ignor. et communis sententia Doctorum, Sarmiento 2. selectarum n. 4. et 5. Vazq. 1, controuers. illustrium, Cap. 37, n. 2. Joannes Gutie. in § Sui, n. 89, et segg. et Canonicarum Lib. 2. Cap. 1, n. 76. et [illegible] Lib. 1. q. 11. n. 27, adeo ut communis opinio quae aliam etiam communem teneat, nec deberi filio legitimam mortuo patre ciuiliter usque ad mortem naturalem eius, [illegible] si qua mulier. C. de sacro. Eccle. Joannes Gutier. q. 1. n. 71, Couarr. in [illegible] 2. de testis, n. 7. Licet a [illegible] habere videatur [illegible] quale Jus, Glo. [illegible] in [illegible] de Her. et falcidia, Cap. siquis autem, Verbo auferri, colat. 1. et in Auth. de Triente et semisse, colat. 3. facit quod noster [illegible]. sed hoc nihil est aliud quam spes quedam succedendi [illegible] plurimam certa etiam invita Patris ideirco non dicitur absolute aes alienum, sed quasi in d. L. Papinianus § si quis. 15. D. de Inofficioso testo. facit [illegible] in l. Vn. C. de his qui ante apert. tab. ibi: tamquam debitam, melior [illegible] in [illegible] § si impubes. D. de Colat. bonorum. Bart. in l. petitione [illegible] adrrocator, 22, D. de Adoptionibus, n. 14, Viuentis, n. [illegible]

suc:

successionem esse late probat Pinelus in L. 1.a C. de Bonis mat. 3. p. n.o 37.
et ex his deducuntur Plurimi effectus 1. facie orij, 1.o ex crimine lesse ma-
iestatis patris amittunt filij spem omnem successionis L. quisquis, 5 C.
ad legem Juliam maiestatis. Farinatius cum multis de Delictis et Penis,
q. 24. n.o 44. Gutierr. Practicar. 2. q. 66. e sto 2.o si filius pro delicto
condemnetur, cum eius bona fisci [illegible] in vita [illegible], nullo modo tenetur pater.
Bartho. communiter receptus in. l. 1. § si impuberi vss. ista [illegible]. D. de
[illegible] [illegible] cum alijs, Gutierre. in § sui a n.o [illegible] late controversiam
refferens Farinatius dicta q. 24, n.o 19. hinc etiam evenit quod si filius
in vita Patris non relicto nepote decedat, aut alio modo factus sit
incapax successionis, portio illi debita augit legitimam ceterorum
fratrum arg.to l. lex cornelia in fine D. de Vulgari. Bar[illegible] in.
L. 1. § si impuberi, D. de collat. seq. q. [illegible] et si uiuens renun-
tiasset legitimam, vel iuste exheredaretur, et supervixisset [illegible] mor-
tem Patris capax successionis eius ab intestato, nam tunc ille cui fit
renuntiatio et etiam Pater libere disponit de tali dispositione sine me-
tu querelæ ceterorum fratrum, et ita loquitur Jurisconsultus in lege
Papinianus, § quoniam autem quarta. D. de Inofficioso tt.o [illegible]
obstat tex. in l. filio, 46. l. qui repudiantis 47. D. eodem, ubi ex [illegible]
fratribus si quis omiserit querelam, augeat alterius successionem, q.
ex querelis [illegible] unius qui remanet, [illegible] res a causam intestati
id quam deferetur gradus non personæ singulis, ut quod [illegible] persona
omisit, alijs differatur, L. si ex [illegible]ribus, 9. D. de suis et legit. hered.
sed de [illegible] vide Bartho. in l. Pater [illegible], 14. D. de Inofficioso,
Techineul. 4. controvers. cap. 31. Donel. lib. 19, cap. 9. e 2.o [illegible] quia
in vita patris quodam modo debetur legitima, i. ut relinquatur legitima
post mortem, si filius pro aliqua iniuria condemnetur parti dare
aliqua bona, non poterit in [illegible] iuditium tertij ren[illegible] legitima,
Greg. Lopez in L. 12. tt.o 10, p.ta 1. [illegible] 2.a neq Pater poterit frau-
dulenter deperdere bona sua in diminutionem legitimæ filiorum,
hinc inuenta est querela inofficiosæ donationis de qua in l. si
pater. 2. l. si filius, 5. l. si mater 7, et per totum, C. de inofficiosa.
Donat. l. Titia seio, 87. D. de leg. 2.o Donel. post antiquiores. Co-

ment.

gment. lib. 19. Cap. 11. et lib. 7. Cap. 7. quod etiam aligdo obtinet in contractu oneroso si fraudulentus sit et simulatus, arg. l. Cum in venditione 35. D. de Contrah. empt. ubi ric Codicis plus valet qd. agitur etc. Menochius de Veneranda, remedio 9. n. 130. Costa in Cap. Si pater, 3. p. Verbo, priuare non possunt, n. 28. etiam si vili pretio recepto venditio diat. nam reuocatur quatenus fraudulenta, arg. l. fin. D. si quid in fraudem patroni, Pinelus in l. 1. C. de bonis mat. 3. p. n. 77.

Quod licet verum sit non teneri partem in vita sua, tamen ordinarie recte poterit donare filio quantitatem legitime hac lege ut imputetur in legitima. l. si quando. § et generaliter. C. de inofficioso. l. si non mortis D. eodem. § ult. Inst. eodem, Tello fern. in l. 28. Tauri n. 11. Sed obsistitur textus in l. si donat. 18. C. de Donat. l. si pater, 2. C. de inofficio. donat. l. 9 tit. 4. p. 5. ubi Greg. gl. 1. Ant. fab. 3. dicitur 27, Couar. in Cap. Rainaldus de testis n. 5. quibus probatur donationem factam a Patre filio suo familias inualidam esse ex ratione l. Placet. 79, D. de acq. her. Tello fern. in l. 17. Tauri, n. 1. quod in Vita Patris nullo modo potest filiafamilias donare legitimam: R. ab hac generalitate excipi casum d. § et generaliter, ex quo admittitur Donatio hac lege facta ut in legitimam imputetur que quodam modo videtur anticipata quedam solutio debiti, Tello ferne in l. 28. Tau. n. 16. unde legitima noncu... dixit Couarr. in Cap. si heredes. de testis, n. 9. col. 2. qua post mortem debetur, et si queratur an hec Donatio sit inofficiosa, q alioz fratrum legitimam minuit, vel sit minor legitima, que filio donatario debetur commensurari debet cum bonis que Pater reliquit tempore mortis non que habebat tempore donationis (excepto priuilegio dotis de quo l. 29. Tau. Gut. lib. 3. Pract. 41.) l. cum queritur. C. de Inofficioso. l. 25. Tau. Duenas reg. 56. n. 2. Ant. fab. Codice suo de Inofficiossis donat. deffinit. 1. et. 7. preter quam si filius recipiens illas cum iuram. renuntiet quamuis futuram succe... vi quo .... Ant. Fab. Decade, 18, err. 5. Joan. Gut. 2. Pract. 6. Couarr. in Cap. Rainaldus § 1. n. 8. imo et absque iuram. renun-

tia-

tiare posse tenet Tellus Fern. in d. l. 28. nº. 16. quia potius receptio est anticipata debiti quam pactum de futura successione facit etiam 3ª contraria sententia Bart. in l. 1 C. de Inoff. filio sis donat. et Donel. comment. 19. cap. 11. qui tempore donationis commensurari volunt, et ita valet donatio dotis, et donatio ante nuptias, seu propter nuptias l. si pater penultª c. de Dotis promiss. quia est debitum, imo et cæteris potius. l. assiduis cum materia, C. qui pot. in pig. hab. D.d. in l. 1. D. soluto matrim. et idem respondendum est de alijs donationibus ad quas Pater tenetur Tellus Fern. in l. 25. Tau. nº. 1. consequenter quod si validum est statum quo Pater teneatur soluere in vita condemnationes pro filio delinquente de quo Gut. in § lui, nº. 91. Tellus Fern. in l. 28. Tau. nº. 14. Padilla in l. 8. C. de Juris et facti ignor. de Iure tamen Regio ex l. 17 Tau. l. 1. ttº. 6. lib. 5º compil. generaliter licet Parentibus donare filijs in vita sua, Tauri lex ibidem, Couar. in Cap. Rainaldus, de testis, nº fin. Greg. in d. l. 8ª ttº. 4º. pª. 5ª. q. [illegible]

Rursus pro 3ª contraria parte, imo valere de Iure communi donationem a Patre factam filio familias, videtur probare textus in l. si filia, 20. § si Pater D. familiæ herciscundæ, ubi tenentur filij sequi iuditium Patris diuidentis bona inter ipsos, textus facit in l. Donationes quas Parentibus C. de Donat. inter. l. 2. C. de Inoff. Donat. ubi donatio filio familias facta confirmatur morte donantis, et si in iniceter cuius uis quantitatis sit retrotrahitur ad tempus donationis, Tello in d. l. 17. Tau. nº. 4º. Rg. diuerso modo procedens Patrem donando filijs, ut ex donatione inualida de Iure communi, quæ postea morte confirmatur et vim validi habet, et in legitima imputatur, arg. l. etiam 8. § si debita. 15. D. de Bonis lib. l. 1 tº. ttº. 4º. pª. 5ª. Couarr. post Bart. in dº Cap. Raynaldus, nº. 5. in principio, et si quid superest pro melioratione habetur, quod etiam accipiendum puto si testatus decedat Pater, vel si intestatus sit, filius vero omittat successionem, de quo loquitur textus in d. l. 2. C. de Inoff. Donat. et sic intelligo communem sententiam de qua Greg. in d. l. 8. ttº. 4º. pª. 5ª. Couar. ibidem. Si vero decedat Pater intestatus, et ve-

lit

sit succedere filio tunc omnino offertur donatio que vim reali non habet ubi nullum est testum. de quo loquitur contraria lex si donatione 18. C. de Collationibus; quam distinctionem Testati et intestati declarat text in l. illud, 20. C. de Collationibus. et idem procedit in l. 29 Tauri; ex quo facile consonat cum l. 26. Tau. que difficillime videntur Doctoribus nostris, vide Joannem Gutier. Pract. 2. q. 64. Vel 2º Donatio fuit valida quia ratione dotis certe et tunc si non obstet aliam nec voluntatem Donantis semper habetur pro melioratione que hac distinctio. Ut donatio Dotis est imputatur in legitimam, et quod superest, pro melioratione habetur; Reliquae Donationes simplices valide sunt accipiuntur pro meliorationibus, et quod superest in Legitimam tamen si ultra legitimam et meliorationis summam aliquid habeat, revocatur illud ex causa inofficiose donationis, l. 2. C. de Inofficiosis Donat. l. 4. tit. 15. partita 5. ubi late Greg. lopez, Costa in Cap. Si Pater Cibos privare non possunt, nº 7. de testis, et quod hanc resolutionem intelligit Covarr. in Cap. Raynaldus, nº 6. tum in d. l. 4. tit. 15, partita 5. 2. de donatione a principio valida licet ex causa possit revocari. De Iure n. Regio hec differentia valide et invalide donationis sublata est, quia omnis donatio valet l. 17, Tau. imo et revocabilis sit ex causis ibi ... ut si habet clausulam constituti Tello Fern. ibi, nº, 22, 42, et 47. vel retentionem usus fructus, l. si quis, 28. C. de Donationibus. Molina de primog. 2. partita Cap. 2. nº 9. An autem totius quinti Donatio post meliorationem Tertii semper revocabilis sit quia Pater efficitur intestabilis. dubium est. De quo post alios Joan. Gut. Pract. Cap. 1. q. 50. sed non video cur intestabilis dicatur qui potest testari inter liberos dividendo bona. Tradita distinctio donationis simplicis et ob causam etiam observatur in practica ut illa prius sit melioratio, deinde imputetur in legitimam, hec ea prius in legitimam imputatur, deinde melioratio sit. et de donatione ob causam text in l. quoniam novela 29, C. de Inoffit. test. l. illud pen. C. de Collationibus. arg. l. si pater fin. C. de Dotis promiss. Joan. gut. 2. pract. 19. et seqq. et lib. 3. q. 62. nº 1. Corras. ad legem Filium, 24 C. famillie her. sint. Gom. in l. 29. Tau. de simplici donatione que prius melioratio est, loquitur ... in l. cum pater, 50 D. famillie hercis. l.

25. Tau. Petr. Barb. in l. 1a D. soluto matrim. n. 58. 51. et 52. Ant. Gomez l. 29. n. 16. Corraz ibi, et Covel. 2ment. 19. cap. 4o et adeo melioratio est huiusmodi donatio ut ad hoc ut imputetur in legitimam necesse sit quod Pater in ipsa donatione se ita velle declaret, alias, n. semper semel donatio valida et perfecta nullam recipit conditionem, aut modum ex postfacto. l. Penultima C. de Donat. quae sub modo. Ant. Gom. do loco, et ratio disparitatis inter has et illas donationes est quia Pater dando Dotem et similia non iudicatur liberalis, quia ad illa tenetur, l. si pater, 7. C. de Dotis promiss. arg. text. in l. 18. in fin. D. de [illegible] leg. In caeteris vero donationibus simplicibus quas non tenetur Pater in vita legitimam dare, potius praesumitur velle donare filio et meliorare. Sed venit interpretanda difficilis l. 25. Tauri. ubi melioratio Tertii non extrahitur ex donationibus dotis etc. quod ita debet inteligi, ut si Doset similes donationes in legitimam imputantur si tamen prius factae sint videntur continere tacitum [illegible] pactum de non meliorando alio filio in praeiudicium huius qui dotem recepit, quare legitima illius donatarii [illegible] erit bonorum integra portio non deducto Tertio. Tellus Fern. in d. l. 25. Tau. n. 3. et 4. unde si est dato praecesserit melioratio tertii irrevocabilis [illegible] l. 17. Tau. illa erit portio sicuti est [illegible] quando praecessit dos in excessu legitimae, potior tamen melioratio est [illegible] iure tamen novissimo nulla melioratio admittitur [illegible] [illegible] lib. [illegible] compilationis, ubi Matienzius, et Bacca de non meliorandis etc. Imputatur igitur in legitimam quaelibet Donatio ob causam ad quam tenetur Pater in vita quare si emit officium quod [illegible] filius, et ex illis alimenta percipiat, tunc imputatur [illegible] officii quia Pater tenetur alere filios. l. si quis a liberis. [illegible] D. de lib. agnoscen. Joan. Gutier. Pract. [illegible] q. [illegible] n. 7. et q. 63. n. 4. [illegible] loquitur text. in l. omnimodo, § Imputari, C. de inofficioso, militia enim ibi signat quod vera est et quod redditus habeat, l. His verbis, 23. § alumno est § ulti. [illegible] fideicommissa, 11. § servo alieno. 16. D. de [illegible] l. [illegible] quidem. [illegible] qui nisi [illegible] possint lib. 12. Rebar. [illegible] dictum [illegible] Cornano, [illegible] 2ment. 15. Joan. Gut. [illegible] q. 64. n. 4. ad fin. Donel. 2ment. 19. cap. [illegible] ad finem. Alia vero militia vera vel togata

etiis

efficit ut donationes patris non imputentur, quia castrensia, vel quasi castrensia bona sunt. l. 1. § sed an id 15. D. de collat. bonorum. [illegible] C. idem [illegible] si filius familias, 4. C. familiae Herciscundae Gutier. Practic. 2. q. 65. n. penult. testam. [illegible] Aiora de Partitis [illegible] q. 18. 2. p. idcirco [illegible] sumptus studiorum non imputantur [illegible] in l. 5. [illegible] glo. 6. Collat. 2. observat. 3. vel quae expenduntur pro obtinenda laurea Doctorato, etc. l. 1. § sed an id. D. de Collat. [illegible] quae expenduntur pro obtinendis Bullis Beneficiorum, Canonicato, etc. Gutier. Pract. 2. q. 65. n. penult. Anaates Donationes [illegible] imputari debeant in Quinto, vel potius ex toto corpore hereditatis detrahendae [illegible] Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus in fine Tello Fer. in d. l. 23. [illegible] n. 4. Joan. Gut. 2. Pract. 65. de Donationibus [illegible] factis ad sacros ordines [illegible] vide Couar. in § Raynaldo. 12. n. 7. de [illegible] refert Gut. Pract. 2. q. 65. Tello Fern. in l. 29. [illegible] n. 16. et de Dote data Monasterio pro filia, Vaz q. thomo 1. [illegible] cap. 13. n. 21. 3. modo solet Pater dare bona sua filiis non donando, sed tantum tradendo bona illis, et de hoc loquitur [illegible] in d. l. filia. 20. § si pater, D. familiae herc. l. 5. [illegible] ubi 2. glo. Grego. Gutier. de Juram. confirmat. 2. p. cap. 8. n. 5. [illegible] videtur Pater potius dividere bona teneantur [illegible] sequi iuditium eius, quia semper bona dividenda sunt arbitrio boni Viri [illegible] quo modo et [illegible] pars debeatur, lib. 10. et si iuditium Patris iniustum fuerit aut inaequale, etiam revocabitur ex querela Couar. dicto cap. Raynaldus n. 5. et 6. Gutier. Pract. 2. q. [illegible] quo modo intelligenda sunt iura in l. illud penult. in fin. C. de Collat. l. filium quem habentem 24. C. familiae herc. [illegible] de casu quo non constat dicte donationis, sed tantum de [illegible] rei, quo casu semper imputari voluit Couar. [illegible] ad finem num. 6. [illegible] bene exceptiones ponit Ant. Gomez in l. 29. Tau. n. 15. circa parvulos sumptus. Haec omnia quae de Melioratione sunt dicta locum obtinent quando Pater non expressit se velle ut res donata pro legitima [illegible] accipiatur, nam si id expressit semper imputatur l. quae pater, 50. D. familiae her. Ant. Gom. in l. 29. Tau. n. 16. et tunc imputatur valor rei donatae tempore mortis patris, non tempore donationis, et ante omnia deducuntur alimenta quae

in

+ [illegible] nobis Scholasticis maxime notandum, dum atque propterea ingenter [illegible] standum.

+ cap.

in domo patris filius decepturus erat. Joan. Gut. de expensis cap. 4.º n.º 5. facit q.º legitima vxoris pauperis ante omnia deducitur de toto corpore bonor. q.ª debitum e lege. Joan. Gut. Pract. 2.º q.º 61. n.º fin. in Sacta re prig.ª Ant. Gomez d.º n.º 16. vers. 2.º limitat. sed ita concordare iudico nam si donatio sit talis rei, quae fructus habeat, tunc censetur Pater velle vt ex redditibus alatur. quapropter numquam imputantur fructus rei donatae quamuis maximi sint. Gutier. Pract. 2. q.º 69. quod dicendum est de quolibet offitio, de dote et c.ª si v.º donatio sit alicuius parvae quantitatis, quae consumitur, nec redditus habet, tunc licet valor eius imputetur in legitimam omnino detrahuntur alimenta in quae Pater est debitor a lege. Farinac. de Delictis et pen. q.º 24. n.º 29. adeo vt debita quae filius contraxit pro alimentis in vita Patris prius deducuntur ex corpore bonorum, arg.to l. si filia, 20. § idem scribit. 6. D. fam. her. Barb. in l. 1. D. soluto matrim.º p.te 7. n.º 27. vnde etiamsi semel assignata filio alimenta deperdita sint casu et absque culpa filij, iterum contenetur Pater eum alere. Molina de Primog. lib. 2.º cap. 16, a n.º 22, itaque si paruae sint donationes deducuntur alimenta; idcirco et aliquando dotem non esse conferendam nec imputandam tenet Osuald. lib. 19. cap. 4.º lit.ª V. ad finem, ex l. 2. C. Gregoriani de Inoffitio. test.º facit text. in Auth.º de qualitate Dotis cap. illud quoque. colat.º 7. vbi si absque culpa mulieris dos sit deperdita confert quales actiones habet, et illi datur integra legitima. idcirco etiam licet verum sit quod s.ª dixi, non teneri Patrem soluere condemnationem pro filio delinquente, tamen si alio modo non possit exire de carcere quasi alimenta petens cogitur Patrem vt in alia domo decenti constituat eum. et sic per consequens soluit condemnationem. Duen. reg.ª 356. Farin. de Delictis et pen. q.º 24. n.º 12. et 21. sed limitatio est illam libenter admitto si filius deperdite egerit, et consumpserit bona in deprauatis vsibus, arg.to l. semper. §. negotiatores, et § penult.º D. de iure immunitatis. l. si dies, 6. § gentium, 14. D. de excussat. Joan. Garzia de Expensis, cap. 4.º n.º 9. Barb. in l. 1. D. soluto matrim.º p.te 7, n.º 62. et 64. omissa Sac. p.te Antonio Fabro Decade, 42, Errore 7.º [illegible]

Quid

Quid iuris habeant Filij in morte patris ad eius bona.

Precipue declaratr in nostro txu Suitas ab effectu, qui totus exsistit in continuat. dominii, et transmiss. hereditatis, quas seclussa omni hereditate, sui heredes obtinent. ex quo nario infertr nullam dari hereditatem in suis heredibus; quapropter et de hereditate iacente, et de continuat. dominii, transmiss. q sigillatim, sed breuiter dicendum erit. :::

De Hereditate iacete

Necessaria fuit in iure nostro fictio nec iacentis hereditatis ut bonorum Uniuersitas sustineatr pro illo tempore intermedio a morte testatoris ad aditionem hereditatis, quod neque defunctus qui post mortem nihil e dominus ee poterat, neque adhuc heres antequam adeat, idcirco hoc tempore ne bona illa iacentia pro derellicto sint, et a primo occupante acquirantr, potestate Iuris inuenitr quedam persona ficta ut illo tempore dominetr, ut sustineat oia iura hereditaria e si nulla bona relicta sint. l. hereditas, 50. D. de Petit. heredit. l. liber homo cum l. seq. D. ad legem aquil. l. non minus. 31. § hereditarium seruum D. de hered. instit. l. quod seruus 16. D. de stipulat. seruo. Don. Comment. lib. 7. Cap. 15, Joan. Gutt. in § Sui, nº 35. Ex quo infertr hereditati licere quidquid iuris e, non quid qui facti, q Filio e Juris, Matien. in l. 1. tt. 4. lib. 5. comp. gla. 10. nº 25. et tunc seruus hereditarius acquirit hereditati ea que Iuris sunt l. hereditas, 61. D. de Acq. rerum. dom. l. Non minus. § hereditarium seruum D. de hered. inst. non autem acquirit De functo qui iam non e dominus l. Cius qui, 4. D. de reb. cred. neque heredi futuro qui nondum e dominus. l. Seruus hereditarius, 20. D.

de.

de stipulat. seruo. l. per hereditarium seruum 18. D. de acq. rer. dom. l. Si vnus 27. § seruus fin. D. de Pactis. et quo intepretatur tex. in l. Si Titio, 55. § li eo D. de leg. 2° vbi cum quaeritur de capacitate serui hereditarij neque attenditur persona [illegible] neque heredis scripti aut legitimi, ex sententia Caij, sed attenditur persona [illegible] iacentis tunc temporis dominantis, quia quicumque euenerit ad alium [illegible] deueniet acquisitum. Sed obijcitur tex. in l. Non minus 32, § hereditarium seruum, D. de hered. instit. melior tex. in l. Ineo, 33, § quotiens, D. de acq. rer. dom. ibi praeualuit sententia Iuliani opinantis personam deffuncti spectandam esse in acquisitionibus serui hereditarij. Respondeo persona deffuncti spectari in hereditate iacente quia illum potius representat quam heredem. l. hereditas 34. D. de Acq. rerum dom. tex. sic intelligendus cum Gl. ibi in l. Nouatio, 24, D. de Nouationibus. § 3° Inst. de hered. instit. vnde ex hac representatione ponitur hereditas quando dicitur et quare ex deffuncto vires assumere stipulationem serui hereditari, et eius personam spectari, quia tota hereditate quedam representatio deffuncti, sed tamen capacitatem non dat deffunctus, quia pro tunc nihil est, potius quod recipitur ab ipsa representatione i. a iacente hereditate, que tunc est domina. Sed imo 2° ab herede potius capacitatem desumi probat tex. in l. heres, 22. D. de Vsucap. vbi heres et hereditas tametsi duas appellationes recipiunt, vnius tamen personę vice funguntur. Respondeo loquitur de hereditate iam adita, quando discussa illa hereditatis iacentis fingitur heres retro successisse, et cum deffuncto eadem persona, l. heres quandocumque, 54. D. de Acq. her. l. omnis hereditas, 33. D. de Reg. Juris. Auth. de iureiurando a moriente prest. § 1° Colat. 5. Gutt. pract. 2. q. 50. n° [illegible] quapropter si seruus hereditarius stipuletur heredi non nominato valet stipulatio. l. si extre. 23. § illud, vbi Gl. Neque obstat tex. in l. Seruus hereditarius, 16. D. de stipulat. seruor. ibi: non enim stipulatur heredi futuro, sed Titio qui futurus est. facit tex. in l. Ineo 33. D. de Acq. rer. dom. quia licet heredi acquiratur, ad alium vero heredem peruenire debet scriptum vel legitimum.

Sed ea que facti sunt non adduntur hereditati, quia filio iuris potens non est in rebus facti, l. In bello, § facti, D. de captiuis, quare hereditas non potest apparere in iuditio, l. si seruus, 21, D. de stipu. seruo.

et ad petitionem [illegible] seu Creditorum de iure Regni solet dari curator bonis ad aparendum l. 1. § quod si nihil D. de curat. bonis dando. ubi gl. et Bart. Paz in pract. 3. p.te in prio n. 4. Gomez 1. Var. cap. 12. n. 11. ad fin. et seruus hereditarius institutus non potest adire. quia hereditas que dominatur, iubere nequit, et spectatur heres qui iubeat. [illegible] illa institutio, 32. § si is qui apud hostes D. de hered. inst. l. [illegible] de acq. rer. dom. et hereditas non possit. quia possessio plurimum facti habet, l. Denique, 19. D. ex quibus causis maio. l. 1. § Sceuola, 15. D. si quis ltto. liber ee iussus. ubi hereditati furtum non fieri respondet Consultus, neque competere actionem furti, quia hereditas non possidet. tenet Communis Schola Vicentiorum omisso Bartholo ibi, qui neque dominari voluit hereditatem, teste Don Joan Chumacero in duo decadis, cap. 4. post quem etsi acute et noue elucedantem difficultatem facile tamen percipitur sententia. Sceuolę, si animaduertamus ad furtum nārium ee quod res furata ab aliquo antea possideatur, aut detineatur aliquo iure. § furtum, Inst. de oblig. que ex del. l. in actione, 19. [illegible] qui rem D. de furtis. quo dato et furto semel [illegible] non solum competit actio furti ei a quo res aut corpus aufertur, sed etiam alio cuicum quod intersit domino nude proprietatis usufructuario, commodatario ltte. l. furtiuam. 74. D. de furtis. l. cuius, 19. D. eodem. Donel. comment. lib. 15. cap. 19. Unde si aliquando res hereditaria possidetur, aut detinetur alio furti competit ei a quo aufertur hereditati heredi postea adeunti. et legatario, l. hereditatis, 68. cum legibus seqq. de furtis D. facit lex Cellus 5. D. ad exhibendum, quod optime declarat Consultus in l. si homo. 31. D. de Vsucap. sed quia regulariter res hereditarie non possident [illegible] a quouis, ideo regulariter furtum non omititur, d. § Sceuola. et opus fuit nouo remedio, de quo in l. 1.a § apparet, et per totum titum D. [illegible]pilate hered. l. 21. tt. 14. p.ta 7. [illegible]

Sed obiicitur tex in l. qui id, 33. C. de Donationibus ubi fictio iuris operatur possessionem et hereditatem possidere. probat tex in l. numquam, 31. § Vacuum l. Coptam, 40. l. iusto, 44. § nondum D. de Vsucap. l. qui fundum 7. D. pro emptore, l. cum miles, 10. D. ex qq. causis maiores, ubi continuatur in hereditate diurna possessio, que requiritur ad Vsucapionem, § Diurna Inst. de Vsucap. adeo ut [illegible] et post

aditam hereditatem teneatur heres capere possessionem rerum hereditariarum, l. Cum heredes, 23. D. de acq. poss. ut tamen ad usucapionem sem... ditur possedisse. l. qui cum herede. 6. § post mortem ... Pro emptore, DD. in d. l. Cum heredes, Vino. hom. 9 ad illum §. Inst. de Usucap. n.° 16. imo et a servo hereditario peculium habente incipere potest usucapio, l. iusto. 44. § nondum, D. de Usucapio. ilg. et quando aliquis usurpat rem hereditariam, impedit continuationem possessionis. d. § post mortem, quia hereditas vere possidet ut furtum comitat. R. licet possessio plurimum facti habeat, ut dici, tamen quidquid Juris ex illo facto resultat, potest concedi a Jure singulari indulta fictione quadam possessionis, Alciatus post Bart. in l. si is qui pro emptore. D. de Usucap. n.° 35. Ant. Faber, 1.° Jurisprudentiae, 2. princ. 5. illat. 3.a idcirco hereditati conceditur Usucapio, et facit in simili text. in l. eius qui in provintia, 41. D. si certum petatur, furtum vero quod requirit contrectationem seu ablationem realem hereditati non ... quia hereditas realiter non possidet. ......

Neque obstat ultimo text. difficillis in l. si is qui pro emptore, ... de Usucap. ubi relicto Juliano admissi Paulus sententiam Marcelli ... non continuari Usucapionem in herede succedente beneffitio legis Corneliae, ... § fin. Inst. quibus non est permissum facere testamentum. l. lex Cornelia, 28. D. de vulgari. et pupill. ... pro illo tempore intermedio a captivitate ad mortem naturalem non fuit filio hereditatis iacentis quae incipit a morte naturali. l. Hereditas. 50. D. de Petit. hereditat. probat text. in l. ... in fin. D. de verb. signiffic. Bart. in d. l. si is qui pro emptore, neque filio legis heres quandocumque, ... D. de Acquir. prodest, quia haec solum retro fingit heredem dominum esse a morte naturali testatoris. 3.° neque prodest filio postliminij licet medio tempore suscedat omnia Jura. l. 1. § si filius, D. de suis et legiti. l. 1. § si pendeat. D. ad Macedonianum, Salicet. in l. Gallus § quid si is. D. de lib. et posth. quia haec neque semper prodest ad Usucapionem ipsi captivo reverso. l. iusto. 44 in fine. D. de Usucap. arg. text. in l. Deniq. 19. D. ex quibus causis maiores. Costa in d.° § et quid si tantum. ... neque iungenda sunt haec beneffitia cum beneffitio legis Corneliae, quia fictionum remedia quae subsidiaria sunt arg. l. heres in fine. D. de fideiussoribus, non debent cumulari absque

sulti in Equitate .. quod vero, ... cum ... seq. D. de ... Curtius senior consilio. ... Afflictis decis. 319. Alciato in fine d. l. si is qui pro emptore, quo modo interpretatur verba illa ibi: Plenius idem accipiens ... ut magis accedat veritati quam fictioni, n.o 33. Videtur negari ... capio ex dicta continuatione possessionis d. § diurna ... in l. in bello, § facti ibi: pro verbo, heredi, legendus est, credi, ut notat Glossa et ... in Florentinis. Alciato in d. l. si is qui pro emptore, n.o 33. et sic ibi Longe diversa questio proponitur an captiuus reversus continuet possessionem, quo circa Julianus distinguit ita, vel possidetur a servo habente peculium et continuatur Usucapio, l. licet. § D. de Peculio, d. l. Justo. D. de Usucapionibus. si vero servus non habeat peculium, non continuatur licet reversus restituatur, d. l. ... D. ex quibus caus. maio. et sic admittitur a Triphonino sententia hec 2.a Marcelli qui non distinguebat, sed quod attinet ad successionem ex l. Cornelia, nullo modo continuatur possessio.........

De continuat.e dominij

In suis heredibus illud speciale est non dari fictionem ... hereditatis, Gutier. in § sui, n.o 93. ... ignorantes heredes fiunt statim absque morte patris, absque aliqua aditione vel declaratione animi § sui Inst. de hered. qual. et diff. Forcatulus ... de successionibus ... n.o 5. l. cum quidam. § suum heredem. D. de acq. heredit. l. licet. 3. C. de Jure delib. Ant. Gomez ... Var. ... 9. n.o 1 dixit nullum momentum temporis esse inter mortem Patris, et existentiam sui heredis, ... ad Aphricanum in l. 16. D. de lib. et posthum. et plurimas differentias sui et heredis extranei numerat Ant. Faber decade. 3. n.o ... et errore. 5. quo modo intelligenda sunt verba nostri textus ibi: non tam hereditatem, etc.a alio vero sensu si pro successione accipiatur que facit heredem ut ... filius heres est proprie ex continuatione dominii, que nihil est aliud quam certa continuatio successio a Patre in Filium, Diuus Paulus ad Galatas, Cap. 4. 5. et 7. et domesticus heres dicitur a Justiniano in d. § sui. Donellus

com=

Comment. lib. 7. Cap. 1. Ant. Fab. 1. iurisprud. 2. prin. 1. illat. 9.
ex quo deducitur interpretatio sequentium verborum nostri textus ibi:
Vnde licet heredes instituti non sint, domini tamen sunt. ad quem
proponendum est antiquis temporibus post leges 12 tab. quae in vocant
hereditatem intestati heredes suos, deinde agnatos successisse interpretationes
iurisconsultorum quae declarant nulla testamenta parentum qui
suos heredes praeteriissent. l. inter caetera, D. et concordantibus. D.
hoc tit. sane, nec praerogativam dederunt consulti heredibus suis tantum
qui inter eos a natura in vocantur a lege, unde licet pluribus aliis debeatur
legitima ut supra dixi, tamen titulus institutionis non aliis est relinquenda,
quam suis heredibus, et quod dicitur in d. § Sui. ex l. 12. tab. esse heredes
ex lege intelligitur quatenus ex interpretatione consultorum extenditur lex
12. tab. quae tantum loquebatur de causa intestati, et de omnibus agnatis
suo ordine. ....

Quae superius tempus licet magis declarandi forent ex controversia
subtili utrum legitima relinquenda sit titulo institutionis,
de qua per antiquiores videndus Ant. Gomez d. cap. 11 n. 2. Gutierrez
de iuramento confirmat. 2. p. cap. 3. Fachineus 4. controvers.
24. 25. et 30. et lib. 12. Cap. 4. Ant. Fab. decad. 12. Cons. 5. et 31.
errore, D. Vazquez de successionum creat. § 20. n. 1 et 1. sed qua brevitate
possim cum distinctione resolvendam curabo, 1. ex leg. 12. tabul.
ad hereditatem intestati vocantur sui et agnati, ut dixi. 2. iurisconsulti
ex interpretatione huius legis et rationis naturalis responderunt in
testamentis suos heredes instituendos fore cum distinctione de qua in principio et
toto titulo Inst. de exher. lib. d. l. inter caetera, quia hoc institutionis honore
a Patre illos afficiendos fore docet naturalis ratio arg. l.
nemo, 56. § quae ratio, D. de hered. instit. l. si patronum, 4. De confirmand.
tutore, l. sed etsi, 3. § hoc autem, 2. l. filium 5. § sed
et si, 6. D. de leg. praest. iuncta l. Cum naturalis ratio. D. de bonis
damnat. Brissonius 4. antiq. cap. 19. quod etiam observatum in ultimis
minus sollemni inter liberos ex l. hac consultissima. § ex imperfecto
C. de testis. l. 7. tit. 10. p. 6. Fachineus 4. controvers. cap. 24. et
Gutierr. ibidem etiam observarunt Praetores in emancipatis, l. ita

tamen

27, § qui rogat, D. ad Senatus. l. Treb. in quo nil de solemnitate liberorum instituendi facultatis, de qua in l. Verbis legis, D. de Verb. sign. nam a iure ciuili nulla determinata fuit pars huius institutionis, d. imo huic solemnitati satis fatum erat ex institut. minimae portionis, ex l. Interdum, 13. § Pater fam. D. de Hered. instit. § Hereditas, 6. in fin. Inst. eodem. tenent fere omnes supra citati Donell. comment. 19. cap. 4. Menoch. de adipis. rem. 4. n. 129. quod iure nouiori immutatum est, Auth. vt cum de appellat. cog. § hec autem, 5. colat. 7. que est Nouella, 115, sed potius auctum est ad omnes descendentes et ascendentes quibus debetur legitima, qui ad similitudinem suorum subiunt institui vel exheredari in § Aliud quoque capitulum, et in § iustum eiusdem Authentici. l. 1. et 10. tit. 7. p. 1. l. 1. tit. 8. p. 6. quod Bartho. in Auth. nouissime. C. de inofficioso test. cum communi recte probat Pichardus 4. controu. 30. ex quo in hoc effectu legis inter cetera sublata differentia agnationis, suitatis, et emancipationis, tuetur decisio nostri tex. quoad dominij continuatio non reduitur in hoc Auth. Ant. gom. Variar. 1. cap. 11. n. 34. De iure Regni licet quod nullus institutus est heres, vel siquis instituitur noluit tamen adire titulus tuea tr. l. 1. tit. 4. lib. 5. Compilat. tamen si aliquis instituitur qui velit adire suo herede preterito rumpendam esse institutionem ex Auth. Ex causa. C. de lib. preteritis, tenet Matien. gla. 10 n. 4. Molina de primog. lib. 2. cap. 15. n. 16. de quo loquitur Gutier. 5. Pr. Pric. q. 49. et 50. licet contra Menoch. de successionum creat. § 20, n. 244 cogitandum reliquit Burgos de Paz, conclus. 5. n. 233.

Hec de solemnitate institutionis suorum; legitime vero ius diuersum erat ratione suorum bonorum ad excludendam querelam de qua supra dixi cap. superiori, cui iuris satisfactum est si quouis titulo legitima relinquatur. l. Papinianus, § siquis, vbi Bar. D. de Inoffit. l. si non mortis. Codem. § fin. Inst. eodem. Auth. de Triente et semi. § hec nos, colat. 3. Nouella 18. quibus omnibus iuribus nario supponendum est filium exheredatum fuisse, vel a matre preteritum l. 3. C. de Inoffit. quo satisfactum sit formae de instituendis vel exheredandis liberis. l. ita tamen, 27. § qui rogat

erat

gatq. D. Ad Treb. l. si emancipatq. 16. D. de bonorum pose. ss. Contab. l. Inter cetera cum concor. antibus, Couarr. in Cap. Raynuntius de testis in princ. et § 1. quod nom exprimitr in dictis iuribus, quia de eo non agebatur, sed de querela, ita conciliantur contrarie sententie, nam si tota legitima relinquatur titulo institutionis satisfactume utrique Juri, sin vero in minore parte fiat institutio priori Juri satisfactum erit et respectu alterius ad supplementum est actio, L. s. titulo d. parte 6. Quare iam illo tantum casu utilis erit querela quando filius exheredatur expressa causa sed illa non probatur ab herede. ∴∴

[illegible] terio ponderanda est Decisio textus in d. Authentica [illegible] cum de appellat. [illegible] § Hec autem ibi: etiam si certis rebus [illegible] [illegible] intellos contenti non solum testamentum [illegible] nullari eius [illegible] [illegible] precipimus. Ex quo noue derogata est decisio textus in L. quoties. C. de Hered. instit. L. 1. § si ex fundo cum glossa ibi, D. eodem [illegible] institutus in re certa seu in quantitate legitima non erit loco legatarii [illegible] loco heredis quantum ad annullandum testamentum ex causa preteritionis quid quid contendat Ant. Fab. Decade, 2. Errore. 10. [illegible] [illegible] in ceteris vero incorruptum manet antiquum Jus, ex reg. L. Precipimus 32. in fin. C. de appellat. et filius institutus in legitima non iudicatur heres vel legatarius ex decisione textus in L. 1. § si ex fundo, 4. [illegible] ex quibus [illegible] D. de Hered. instit. L. quoties. C. eod. L. 4. [illegible] 28. 40. [illegible] de quo vide Couar. in Cap. Raynuntius, § 1. n° 9, et 10, Gomez Cap. 2 in fine, et Cap. 10, n. 12. Variarum, 1. Car. Tiraquell. de Nobilitate Cap. 28, n° 11, et seqq. Menoch. 1. de arbitr. q. 27. n° 3. et seqq. de recuper. remedio 1, n° 56. Fachi. [illegible] Controuers. [illegible] Cap. 4. circa finem, contra quos Ant. Fab. decade [illegible] errore [illegible] [illegible] et an [illegible] satisfactum sit legi inter cetera, si Testator utatur Verbo relinquo. vel clausula Codicillari vide Gomez d. Cap. 2. et Guttier. d. loco. 2 infertur quod si instituti sint in legitima non minuitur portio eorum, neque augetur ex fructibus hereditatis iacentis, quia solum debitur eis portio legitima bonorum que testator reliquit tempore mortis, L. Cum queritur, C. de Inofficioso, et in ceteris rebus loco legatariorum sunt, quorum portionem non au-

augens nec diminuuntur Donel. lib. 8. cap. 10. Fachineo qui ... cesset in auctn. ... quod intrinsecum vocat 4°. controversiarum 26. et 12. cap. 8. quo interpretatur textum in l. Scimus. 26. in fine principii. C. de inofficioso. tēē ubi non imputatur in legitima ... quod relictum filio nec substitutio pupillaris, quae non sit bona quae tempore mortis fuerunt testatoris. Si vero non ita filius institutus sit in re certa. neque in legitima, id vulgari modo in aliqua parte hereditatis, et tunc scilicet saltum communi iure si portio bonorum sue institutionis sit eadem cum quota legitime illam quoque habebit utroque iure. consequenter quod cum hoc privilegio inter alios coheredes ... ne diminuatur, neque debitis oneretur. l. Papinianus. § Quarta ... de inofficioso. l. Subsignatum ... § bona. D. de verb. sign. iuncta l. Cum queritur. C. de inofficioso. quo modo legitima dicitur pars hereditatis ... privilegiata non ex sua natura, sed ex accidenti, quia deducitur ex bonis hereditatis et neque possit heres ... filio illa retenta reliquum hereditatis omittere. Fachineo 4°. controvers. 62. et quota hereditatis dicitur in l. itatame, 20. §. si patrono. D. ad Trebell. l. Scimus § Cum autem C. de inofficioso. Fachineo. 10 controvers. 4°. cum si alio titulo legitima relinquatur portio erit quota bonorum communis opinio ex Castillo, quoti ... cap. ... n° 31. hoc enim privilegium datur portioni hereditatis filii, ut bona quae legitimam implent non onerentur. d. l. quoniam in prioribus. C. de inofficioso. et in reliquis communi iure heredi instituti filio d. l. scimus. § Cum autem. C. eodem. Unde controversum est an si relicta filio hereditate iubeatur illam restituere, possit deducere duas portiones. 1° legitimam 2° quartam Trebellianicam cap. Raynuntius, et cap. Raynaldus. de testis. et argumento textus in auth. hoc ... l. Aesi... cap. quamobrem. ... 4. Novella, 39. iuncto § ... et § nihil autem ... Inst. de fideicom. heredit. ex quo de iure Canonico et Civili noviori fatetur ad partes dicuntur Fachin. ... controvers. ... De iure vero antiquo ... respondendum ex l. Papinianus. § quarta. D. de inofficioso ... et § penult. D. si cui plus quam ... DD. generaliter negant de iure civili. et tandem filii ...

iure

iure negant fideicomissum e purum. quos reffert idem Fachineus.
Ex quibus iam manifesta veritas illa: nam et si ins-
tituti non sint, domini tamen sunt, et quocumque casu habent continuatam
[illegible] l. 1. § qui sunt D. si quis omissa causa testamenti, ex quo fit post [illegible]
[illegible] adit. sicuti alios fit etiam in iure nostro [illegible] quae
[illegible] adit. [illegible] omnia [illegible] transferantur, Glossa magistra [illegible] si ager
[illegible] D. de rei vendicatione D.D. in l. traditionibus [illegible] C. de Pactis.
[illegible] propter [illegible] filius potest petere hereditatem [illegible] Ant. Gom. [illegible]
Cap. 11. n. 7. etiam ante apertas tabulas [illegible] l. 3. C. de iure delliber.
[illegible] omnibus descendentibus concedendum voluit Ant. Fab. Deca. 5.
[illegible] 2. [illegible] 2. ex l. con. C. de his qui ante apertas tab. Extraneus
[illegible] aut expectare debet aperturam tabularum [illegible] antiqua iura l.
[illegible] § Cum igitur et § in novissimis. C. de Caducis toll. aut alio modo
certus fieri, § 5. eiusdem l. Gual. [illegible] lib. [illegible] Cap. 5. lit. B. [illegible]

Nec defuit gravissimorum Doctorum sententia qui tenet
possessionem etiam continuari in filiis post Glossam in hac lege verbo
quodam modo, Menoch. de successionum creat. § 21. n. 107. et 109. Co-
varr. 6. miscell. 12. Conna. 10. [illegible] 5. n. 7. Alciatus l. 23. de Acq.
poss. [illegible] Duare. ad titulum D. de lib. et Posthu. Cap. 3. fol. 341. Othom.
[illegible] observat. 12. Forcat. [illegible] de success. 4. n. 17. et Cap. 18. n. 11.
et 16. [illegible] Sed verior e contraria sententia non continuari possessionem, sed
tantum dominium, Bart. in hac l. n. 5. communem dicit Greg. in l. 1.
tit. 14. part. 5. [illegible] magna ad medium. Roder. Suarez in l. 8. tit. de
las herencias, lib. 3. fori. n. 12. et 13. fol. 447. cum aliis. Ioannes
Gutier. in § Sui n. 56. et ibidem Pich. probatur ex textu in l. he-
redes. D. de acq. posess. qui licet loquatur in herede extraneo [illegible] post
aditionem similis e suo, Belon 4. [illegible] computationum Cap. n. 1. et 3. et
facit [illegible] filius [illegible] se immiscuit pro herede gerere dicitur sicut et ex-
traneus l. pro herede, 20 § venusto [illegible] filius qui se paterna, 41. D. de
Acq. [illegible] cum. 87. D. eodem. et hoc privilegium esse rerum heredita-
riarum, ut nisi naturaliter aprehendantur, non acquiratur posses-
ssio, probat Ant. Gom. in l. 45. Tau. n. 54. in fine, Gut. in § Sui.
n. 50. Nec contraria obstant fundamenta contrariae sententiae, quorum [illegible]

est

est tex. in l. cum mulier. sol. quibus ex [illegible]. Gla ibi. sed aperte
loquit de usucapione, que, vt sup dixi continuatur in herede. Ant. fab.
l. Iurisp. 2. prio. l. illat. D. et in rationalibus ad dictam legem. quod
idem procedit in suo etiam antequam possessionem accipiat, cum res
quedam sint in qq nulla proprie possessio dici, sed quasi posse
ssio. prio Ins. de rebus corpor. l. possideri. D. de acq. possess.
tunc possessio statim acquirit. suo. Quo potest intelligi contra
sent. Greg. lopez in l. 1. gla. magna ante finem, tit. 14. p. 6. Gut.
in d. § sui, nº 72. Pichard. 45. in ceteris eadem remedia ordi
naria ss heredi extraneo post aditionem, eadem competunt suo. propria
authoritate capit res hereditarias, do. non est aliquis contradictor, Grego.
in d. gla. magna in fin. et si illas iam habebat iuste retinet, Gutier.
ibi nº 76. si vero contradictor sit vti potest remedio sumario et executiuo
l. fin. vbi D.D. C. de edicto Diui Adr. toll. l. 8. tit. 14. p. 6. Ioan
Gutier. Canon. lib. 1. q. 24. nº 90. quod remedium licet de iure comuni
concedatur solum heredibus institutis non ab intestato. tamen suus heres
etiam ab intestato illo vti potest offitio Iudicis, Greg. in l. 2. tit. 14. p.
6. gla 1. ante fin. Gutier. nº 74. Molina lib. 3. de primogen. cap.
13. nº 44. quod iure nouiori facilius est, nam etiam heredibus ab in
testato conceditur dictum beneffitium, ex l. 8. tit. 13. lib. 4. Compil.

Et ex hoc [illegible] deducitur vera [illegible] sententia [illegible] filium
possidere tit. pro herede. ergo tit. usucapere posse; qui verum est
ex dictis nouam possessionem accipere filium nomine alio titulus
acquirendi illas nisi heredit. neq continuatio dominij que fauore
filij in eius odium retorqueri debet. D.D. per textum ibi in l. si filio
[illegible] qui patri, D. de vulgari. iuncta l. quod fauore. C. de legib. Omnino
sententiam tenet Viglius in § sui. n. 4. Gutier. 31. Pichar. 38.
Pinel. in Rub. C. de bonis mater. 2. p. nº 50. non obstante contraria
sent. Bart. in sac. l. nº 2. et aliorum quos refert Pinel. ibi, nº
37. Ant. gom. 1. var. q. nº 18. vsque 4. infero. neq obstantibus eius
fundamentis ex l. qui legatorum, 2. D. Pro herede. quod filius ex do
natione Patris in vita eius cepit possidere rem, nec mutare potest
causam sue possessionis. l. 3. § illud. D. de acq. possess. Vnde potius

a' 2rio sensu nostras sonte sia affirmat. Non obstat quod dixi ex donationes a' patre filio factas nullas eē et morte confirmari, l. donationes. 25. C. de Donat. inter, et licet vim reli[illegible] habeant quanti ad imputationes legitimę, 4ro [illegible] alijs donationes ss. et retrotrahuntur d. l. Donationes. Quare mixtum inter legatum et donationem dixit Molina de primog. lib. 1. Cap. 12. nº. 10. Non obstat 2us fundamentus ex l. 2. C. de Usucapione pro herede [illegible] nihil pro herede posse usucapi suis heredibus existentibus magis obtinuit. et omissis alijs solutio[illegible], cum Gutierrez [illegible] § Sui, nº. 84. respondeo existentia sui heredis non sufficere ad Usucapionem, quia sicut in extraneo non sufficit aditio. sed requiritur possessio. et suus ita possidere debuit, aut se immiscuisse, exemplo alterius questionis qua dicimur sola existentia Sui non confundere act. [illegible] in. l. frater a' fratre. D. de Condict. in deb. Ubo post mortem, communiter recepta ibi [illegible] Jasonem, nº. 41. Corras. 50. Zozinus colum. 1a. que sententia magis confirmatur, nam in omni opinione filius qui omisso Iure Civili succedere vult et suus beneffitio pretorio Unde liberi, vel Unde legitimi [illegible] usucapit pro herede, Gutt. in § Sui, nº. 78. et 78. [illegible]

De Transmissione.

Supponenda e' regula Iuris nostri, hereditatem non aditam non transmitti. l. 1. ex pluribus. 9. D. de suis et legitim. l. quoniam. 7. C. de iure delib. l. Unica § In nouissimo, 5. C. de Caducis tol. Detig vat. Ant. Gom. 1. Var. 9. in prio, et Donc. 7. comment. 4º. sed ab [illegible] regula iure nouiori inuentę ss due principales exceptiones ab Imperatoribus. 1a ex. cap. iuris delib. eran[illegible], de quo in l. cum antiquioribus. 19. C. de iure deliber. Ant. Fab. 24. [illegible] 1º. et de cap. 34. erro. 4º. et seqq. Cuiat. ad Aphrican. 3. 4. in l. 16. hoc[illegible] 2a exceptio e' ex l. Unica. C. de his qui ante apert. que di[illegible] transmissio ex potentia Sanguinis, de qua vide Gome ibi. nº. 41. si

de cuig

mi?

milis constitutione Theodosii in l. si infanti, 18. § 1. C. de jure de lib. aug. ... ad matrem extendatur vide Thesaurum decis. 88. quas transmissiones Cujat. d. loco easdem esse vult cum transmiss. de qua nos agimus ex potentia Suitatis, quia inquit ad suis heredibus antea licebat concessit Imperator ceteris descendentibus in d. ... Vn. C. sicuti etiam quod suis licebat ut si non se abstinuissent transmitteret concessit generaliter omnibus ex dicto Cap. de iure de Lib. et fundamentum huius eiusdem l. in ...um ubi ... extra filios familias potius se abstinenti transmittere hereditatem in posteritatem suam, quia non in extraneos sed contraria sententia communis tenet Duarenus ad hunc titul. Cap. ... Ant. ... n. 23. et omnes supra ... licet nonnulli D. D. dicant in l. controversia opus esse constitut. nova, Osuald. ad Donel. lib. 7. Cap. 4. lit. C. sed contra Cujatium facit quia non debet esse filius deterioris conditionis extraneo ut in l. ... cum in antiquioribus conceditur ad extraneos transmittere. 2° quia hic non est transmissio hereditatis quia per continuatem dominii ... filius acquisiuit l. si frater ... de jure deliber. et in hoc casu nulla fuit opus nova constitutione quia non est consequens dicta ... dicta l. nam illa ... ea ... non concidunt precipue a ... sensu. itaque solum contra ... dicta regula ... exceptiones dictae ex constitutionibus Imperatoris ... aliqui alias etiam hereditatis non aditae transmittatur utilitas ut ... alter data contra eum qui aditum impedierit, l. 1. § nonnumquam 3. 3. D. si mulier ventris nomine. aut quando a iure impeditur aditio interim dum vindicatur mors defuncti, l. si quis. 3. § quod ad causam, 18. D. ad Senatuscons. Silanianum, sub pena confiscationis l. Necessariis. § Non alias eodem. concessis utilibus actionibus, d. l. si quis. § Et eleganter. Aut ... propter suspensionem Edicti Carboniani. l. Scriptus 12. D. de Carboniano edicto. ... si ob pendentiam nativitatis posthumi preteriti cum talis sit institutus qui cum posthumo successurus est ... sit semper ... Ventre preterito. 8. 4. D. de acquir. l. illud. 4. § alter. l. 5. D. de bonorum possess. contra tab. quod non conceditur aliis l. qui posthumos. 4. D. ad Sylanianum.

et facit d. l. 1. § nunquam. His q. casib. non tam heredit. transmittitur quam comodum ex Pretoris beneffitio cogente equitate. edict. de suo. menti: fit in dictis oib. iurib. ut bene notat Ant. Faber dicto lib. 14. coniectur. 1. c.
Quib. perficitur 2.a pars huius repetitionis ad laudem Dei omnipotentis, Sanctissime Virginis Marie, die 25. mensis Maii.

Tertia pars Repetitionis. De Contrariis suitatis. Utrum tolatur Suitas emancipatione coherede extraneo, conditionali institutione substitutione Vulgari, exheredatione. Abstentione.

De Emancipatione.

Omissa mancipationis antiquæ formula per Trinam venditionem imaginarias in filiis, uni am in ceteris. l. Verum est. 3. D. de In Iusto rupto. § Preterea ubi Pichard. et in Princip. Inst. de exheredat. lib. nº 23. quæ novis constitutionib. derogatur. d. § et l. fin. C. de Emancip. l. 9. § nº 23. p. [illegible] 23. p.ta 4.a illud supponendum emancipatione solui patriam potestatem, et consequenter Suitatis iura et agnationis, § Emancipati, Inst. de exher. liber. l. 1. § si filius 4. D. de suis et leg. iuncta. l. 3. D. de

Capi

capite minutis, Gutier. d. § Sui n.º 117. vnde omnii iure Ciuili a successione remotos esse dixit ibi Iustin. a lege 12 tab. solum uocat suos et agnatos ab intestato. Iurisconsulti Sui tantum instituti volunt d. l. inter cetera. Emancipatus autem extraneus habetur d. § Sui. Sed Pretor temperans asperitatem iuris Ciuilis loco suitatis ex quo vocabantur ad hereditatem intestati accessit benefitium de quo in titulo D. Vnde Liberi. Donel. comment. 7. cap. 14. loco agnationis accessit beneffitium de quo in titulo Vnde legitimi. loco interpretationum Iurisconsultorum lege inter cetera accessit beneffitium de quo in titulo de bonorum pos. contra tab. si preteritus sit, quapropter quod dicitur in l. quidam cum filium, 132. D. de verb. oblig. exheredatione in extraneo ineptam intelligitur de ita extraneo vt neque querelam ipse querelam habeat. l. non putauit. D. de bonorum pos. contra tab. Prio Inst. de Ineff. Pich. in prio de exheredat. lib. et alius extraneus exheredatur si prius instituti sit l. Pater. 14. D. de Hered. inst. l. Seius 25. D. ad legem Falc. Mantica de Coniect. titulo 11. nº 8. et quia inter filios emancipatos et suos plerumque dubia exorta fuerunt beneffitiorum occasione aliaque beneffitia accessit, cum, n, filio vno emancipato, et alio remanente in suitate qui succedant rupto testamento per contra tab. ne Emancipatus qui iam sibi acquissiuit post emancipationem melioris sit conditionis fratre suo qui Patri semper acquissiuit, accessit Pretor remedium de quo in titulo de Collat. 2º quia si filius emancipatur relicto nepote in potestate et suitate Aui rupto testamento per contra tab. nepos excluderetur omnino qui cum Patre inuenitur in remotiori gradu, et eo nepos preferri debuit, quia suus erat accessit beneffitium de quo in titulo de Coniungendis cum emancipatio lib. ei[illegible]

Hec est iuris antiqui obseruatio. de Iure tamen nouiori extat celebris decissio Authent. de Hered. ab intestato venient. Cap. si quis, et Cap. nullam. Collat. 9. Nouella, 118. vbi sublata differentia emancipationis et patris potestatis cognatorum et agnatorum omnes descendentes simul qui proximiori gradus sunt vocantur ad hereditatem intestati. Pich. in prio Inst. de hered. que ab intest. nº 28. 2º celebris est etiam decissio textus in Authent. Vt cuius de appellat. cogn.

S

§ Aliud quoque capitulum in fin. Coll. 8. Nouella, 115, Aut. 5a. non licet. C. de [illegible] preter. vbi ad similitudinem Suorum iubentur omnes institui, vel ex iusta causa exheredari. quapropter cessante necessitate beneffitii Pretorii emancipatus et cognatus de iure ciuili succesores sunt dictis Nouel. vt [illegible] Paradox. 10. Cujat. in d.o Auth.o tenet Ant. Fab. de erroribus pragmat. decade 29. erro. 10. Pich. in § Emancipati Inst. de Her. que ab intestato in prio. n.o 29. ex quo videntur cessare iam hoc casu beneffitia Pretoria contra tab. Vnde liberi, Vnde legitimi, et vnde cognati. de quo vide Costam in § d.o § et quid si tantum a n.o, 122, Ant. Gom. Var. 1.o Cap. 11. n.o 34. in prio. vbi dixit iam omnes liberos preteritos de nullitate agere [illegible] ob non seruatam formam dicti Auth.e ex reg.a l. non dubium. C. de legibus. Gut. in § Sui n.o 130. Greg. lopez in l. 2. tit.o 7. p.ta 6. Glo. 2.a et consequenter cessare debent alia beneffitia, edictum de coniungendis, Costa ibi, n.o 223 Gutier. n.o 134. cessat etiam partim responsum § et quid si tantum l. Gallus, nam licet antiquitus emancipatus amittat filius iura sui successionis. [illegible] ex quo iam vocatur ad hereditatem ex dictis Nouellis et sic de Jure Ciuili videtur non esse locum Nepoti, et hic est casus in quo Suus excluditur per extraneum, tenet Bart. in d.o § et quid si t[illegible] n.o 80, Costa ibi, n.o 252. Gutier. n.o 131. et 140. que sententia probat. [illegible] talis filius emancipatus post dicta Jura prefertur nepoti in successione intestati § Si plures Inst. de leg. agnat. successione sed qui aliquo casu excluditur a success. legitima non potest tunc dicere de nullitate et si preteritus sit. doctrina Bart. in l. fin. D. ad Tertull. [illegible] Gutier. ibi n.o 140. et 144. Costa ibi n.o 212, et 217. Gom. d.o Cap. 11. n.o 34. quod nepos excluditur licet hac de causa contrarie sent. fuerunt Alciat. et Cujat. d.o loco. Hec que nario consequuntur fatendum est derogari nouis Constitutionibus in ceteris manet intactum antiquum Jus ex reg.a l. Precipimus in fine. C. de Appellat. vt post B. Bartholum, Costam ibi n.o 200, Gutier. n.o, 131. Greg. d.a glo. 2.a Gom. d.o n.o 34. plures refferentes tenet Ant. Fab. decade 29. erro. 10, et faciunt dicti Authentici. vbi ad similitudinem Suorum [illegible] meminimus. C. de legit. hered. que verba identitate [illegible] excludunt. facit etiam quia

idem

idem dicitr de Transuersalib. et ascendentib9, quos nemo dixit Suos Heredes eē. manet ḡ incorrect9 tt. de Collat. Gutier. n.° 241. Costa n.° 226. Sed post L. Cum oportet. C. de bonis quę lib. ex magna p̄te cessat vtilitas illią tt.¡ 2 manet etiā differentia nostrę. ¡ Sui, n. solū habere poss' ꝯtinuat.ē dominij et transmissiē ex potentia Suitatis, Cęteri vº vt hęredes extranei, Ant. Gomez d.º n.º 21. in fine, Vss. Sed his non obstantibus. Costa ibi n.º 207. Couarr. in Cap. Raynuntius de Ttis n.º 5.º in prīo. Gut. n.º 142. licet ad finē num.º 146. ꝯtrouer. uā refferat. ¿¿¿

Hoc modo tollitr Suitas Emancipat.ē volentib. Patre et filio, l. iubemus. C. de Emancipat. § fin. vbi Pichar. n.º 1. Inst. quib9 mod. ius pat. po. sol. 2 Sed Jure Regio absꝗ ꝯsensu etiā Patris per matrimoniū cum benedictionib9 emancipantr liberi, l. 47, Tauri. l. 8. et 9. tt.º 1.º lib. 5.º Comp. vbi D.D. regni quos reffert Pich. in d.º § fin. Tho. Sanchez de matrim.º lib. 7.º disputat.º 82. n.º 7. Gutier. in § Sui n.º 118. Prętereą licet antiquit9 in premiū emancipationis, et etiā hodie retineat Pater dimidiā vsufructꝰ partē bonorū aduentitiorū filij l. Cum oportet, § Cum autē, C. de bonis quę liber. ex matrimonio tn̄ emancipato filio nihil retinet. l. 48. Tau. et licet ex emancipat.ē ꝯsequatr tutelā filij minoris et ꝯsequenter curam, § Pręterea in fine Inst. qq modis ius pat. po. sol. tn̄ ex matrimonio Emancipatio non ꝯcedit tutelā fiduciariā, imo et finiri ten. ex Baeza de Decim. Tutorū Cap. 4.º n.º 19. ex l. 207. ad fin. del Stilo. Joan. Gutier. de Tutelis, p. p.ᵉ Cap. 4.º n.º 4.º ad finē, ꝗ censet, et licet per sup. dictos D.D. ꝯtrouersum sit an Emancipat9 ex matrimonio habeatr pro emancipato in oīb9, vl tantū in reb. sibi vtilib9, tn̄ verior sententia ē in oīb9 emancipatum eē ex illis Vbis. en todas las cosas. ¿¿¿¿¿¿

De Cohęrede extraneo substitut.ᵉ Vulgari, conditionali institut.ᵉ et exhęredat.ᵉ

Recte Jurisconsultus in fine nostrae l. fatetur in exheredatis non dari confirmationem ... exillarationis summae potestatis Patris qua uti uult exheredando ... et occidere poterat, quae potestas antiquissima lege Regia data postea fuit affirmata legibus 12 tab. Alex. ab Alex. genialium 10, Halicarnasseus lib. 2. Plutarchus in Romulum, Pappinianus libro sing. de Adult. in fragm. quod et apud alias nationes usitatum referunt D.D. de Atheniensibus lege Solonis lata Phornerius ad ... de Verb. sign. de Gallis Caesar lib. 6. Belli Gallici, de Persis Aristoteles ... Ethicorum 12. de Hebreis idem voluit licet improbabiliter Petrus Greg. 11. sintagmatis ... ex Sacrificio Abrahami, Genesis 22. sed illud ex particulari reuelatione procedit: an autem durauerit in Populo Romano haec summa potestas usque ad tempora Jurisconsultorum, et nostrae l. contrauersum ... et Petrus Pithaeus de collat. legum Mosaicarum tit. 4. tenuit affirmatiuam, et pro verbo Licebat in nostra ... reponit Licet. sed communis Schola tenet iam tunc temporis usu Populi Romani derogatam fuisse legem Inauditum 2. D. ad legem Corn. de Sicariis l. ... D. ad legem Pompeiam de Parricidiis l. ult. C. de Patria potest. Ant. Fab. ... Jurisprud. 8. ... aliquod vestigium mansisse in potestate data Patri interficiendi Adulterum filiae l. Patri 20. et seqq. D. ad l. Juliam de Adult. Pinelus in Rub. C. de Bonis mat. ... 2. n. 19. Ant. Fab. d. loco ... non est mansisse etiam potestatem exheredandi; ex quo non tollitur omnino suitas, sed quidam effectus eius nempe successio et tantum ... Pater voluit, et quo valet exheredatio, ut ex seqq. patebit.

extraneo dato

... l. n. cohaerede ... dato in ... tabulas pupillares continet, censetur Pater voluisse tabulas confirmare non existentia sui heredis sicut praesumserat a lege, l. si pupillus 42. D. de acq. hered. sed potius affirmare voluit aditionem extranei, discessit n. a dispositione legis l. fin. C. de Pactis, quae est sententia difficilis ... in l. Apud Julianum ... Julia ... D. ad ... Senat. ... in l. ... D. de Vulgari ... communiter recepta ex Alexandro, 20. ... et aliis quos refert ... in l. Sui n. 59. in aliis ... ubi non obstat de voluntate Patris manet suitas ... dominii transmissio ab ... fratres ... de Jure deliber. l. Pro herede 20. ... Papinianus, D. de acquirenda, l.

fi.

filio quem pater 27. D. de Leg. 1. Tausc. Cast. in repetit. d. l. si filius n. 20. Menoch. de succ. firmuri creat. § 22. n. 80. ex cuo resse conciliantur sententie, ne vel a primi vel a veriori discedamus. Molina lib. 2. de prim. cap. 3. n. 22. 2° ex institut. filii ditionone dum pendet conditio suspenduntur suitatis iura in success. et deffecta ditione excluditur omnino filius qua hoc voluit testator et non aliud. l. si pater. C. de institutioni. et sub. stitut. l. suus quod. 4. l. Cornelius. 69. l. iam dubitari, 86. D. de hered. instit. arg. textu in l. si ita legatum, 65. § illi si volet. D. de Leg. 1. l. si ita expressum erit. 59. D. de condit. et demonst. adeo ut etiam impediat transmissiones odes. Gom. 1. var. 9. n. 23. 3° ex substitut. vulgari indicatur testator remouere filium quasi ex dicta ditionali institutione qua substitutio vulgaris extin[illegible] ntatis. l. 1. § et proponatur D. si quis omissa causa test. l. cum proponas, vel D. D. C. de hered. institu. qua ditio admittitur in suo. l. Cornelius, 69. D. de Her. insit. l. verba. 15. D. de condition. ius instit. et filius remoueri probat. l. [illegible] § cum autem 10. C. de caducis toll. l. qui fundum, 30, § qui fundum. ad leg. Falc. facit lex si filius heres in fine D. hoc tit. de qua Gutier in d. §. Sui n. 40. Ant. Gomez ibidem, referentes etiam D. D. contrarie sentientes ex fundam. ex predicta resolut. respondetur contrauersia ubi post quam impleta ditione quo tempore cedit hereditas quia iam venit casus vtilis suitatis tacite acquiret per continuatis dominij transmitti dicta ad posterum consequenter in legitima in qua nec substitutio nec ditio admittitur d. l. quoniam in prioribus. C. de Inofficioso test. num quam sit impedita suitas, Gutier. ibi n. 45, et an si habeat substitutum potius accipiatur pro insti tuto ditionali. an vero pro extraneo herede iure instituto quo possit transmittere ex iure deliberandi aut potentia sanguinis, vide controuersiam per eundem Gutier. n. 56. quod magis patebit in exheredat. ex qua quia testator tantum filios excludit a success. non censetur exclusisse a ceteris iuribus suitatis, ideirco dari exheredato pupilaris substitutus licet alijs quam suis dari nequeat. l. 1. § substituere 2. l. 2. in prio. l. si plures. 10. § si ex alse. D. de Pupil. § fin. Inst. eodem. 2° etiam illi datur tutor l. suo tutela. 7. § 1. D. de Reg. iuris. l. Pater 4. l. si hereditas. 10, § qui filium 2. D.

de

ac testamentaria tutela. Ant. Fab. 1. Jurisp. prin. 1. tit. qui test. tuto. dari po. illat. 18. ex qua fundam. controversia est an exheredatione tollatur suitas, de qua Bachovius 3. declarationum 10. n. 5. 7. et 8. Othomar 6. observat. 5. Cujat. ad l. 18. hoc tit. Donell. comment. 2. Gregor. Lopez in l. 1. tit. 5. part. 6. Glo. 5. Ant. Fab. conjectur. 2. et alii quos refert Pichardus in prin. Inst. de vulgari, n. et. 68. Ant. Gomez Var. 1. cap. 11, n. 19. qui similes distinctiones invenit ex qua componitur harum sententiarum quod idem declarat Jurisconsultus in l. si quis posthumos. 9. § si filium D. hoc tit. licet non constituatur, si propter patriam potestatem desideratur in suis heredibus, 1. familliae locum. § ita demum Inst. de hered. quae ab intestato, is quod regulariter inspicitur tempore mortis patrisfamilias, quia regulariter illo tempore cedit hereditas tam testamentaria quam legitima, tamen eum evenire soleat etiam ut legitima hereditas suspendatur propter testamentariam ex l. quam diu D. de Acquir. hered. tunc ille proximus est ad legitimam successionem qui tempore quo cedit etiam post mortem testatoris in 1. loco invenitur, et claritatis gratia distinguo tria tempora, in vita testatoris, post mortem ante aditionem hereditatis, et 3o postquam adita est hereditas. 1o in vita testatoris nihil suitatis admittitur exheredatione, quae removet a successione et viventis nulla successio est l. 1. D. de Heredit. vel act. vend. facit l. qui superstitis, 94. D. de Acquir. neque obstat in vita Patris vocari heredes suos, et domesticos heredes, § Sui Inst. de hered. qualit. adeo ut Praeteriti etiam in vita Patris injustum faciant testamentum. l. si filius 19. ff. D hoc tit. quia illud improprie dicitur propter spem futurae successionis, et rumpunt ob non servatam formam legis: Interpretatur § et quid si tantum. l. Gallus, ubi quia filius amissit suitatem in Vita Patris emancipatione deportatione aut morte necesse fuit Posthumum nepotem Instituere. l. Posthumi. l. posthumorum loco D. de injusto rupto. Tertia, si tantum exheredatus sit quia vivente patre non amittit filius locum non est necesse Nepotes instituere, d. l. si quis posthumos:

2o tempore a morte testatoris tunc incipit exheredatio aliquem effectum habere, sed non alium quam quem habere possunt caeterae testamentariae ante aditionem hereditatis quia in testamento scribitur exheredatio et

ex illo valet, unde quia removet causam intestati l. quamdiu 39. l. in pluribus 79. § si vero D. de acq. ideo removetur filius quia nec vocatur ad causam testamentariam; neque adhuc advenit causa intestati, quia impedita est d. l. quamdiu. atque illa verba nostri textus ibi: licet heredes instituti non sint, domini tamen sunt. intelliguntur quia testamentum est nullum quod detinere nequit causam intestati. manet ergo exheredationis effectum incipere a morte testatoris, et impedire continuationem dominij, quatenus totum testamentum etiam ante aditionem impedit causam intestati. ex quo interpretatur difficillimus textus in l. qui in aliena, § interdum D. de acquir. ubi nepos ex filio exheredato qui toto tempore vitae avi praeceditur a patre etiam exheredato in instanti mortis avi invenitur in causa testamentaria, quia tunc incipit pater removeri, et ipse vocatur, et suo primum locum obtinet in hac successione quod quia non contingit in vita testatoris potuit impune praeteriri, tamen quando institutus est voluntariae suitatem obtinet, quia et in potestate fuit et in hac causa primus, unde absque licentia patris exheredati in cuius potestatem recessit morte avi, l. 2. in princ. D. de vulgari, et per continuationem dominij acquirit hereditatem ut invitum patrem heredem faciat. l. placet 79. D. de acquir. l. etiam invitis 82. D. de acquir. rer. dom. neque obstat textus in l. obligamur 72, vel 82. cum concordantibus D. de obligat. et act. iuncta lege more 8. D. de acquir. § item vobis Inst. per quas personas cuique acq. ubi filius ab extraneo institutus hereditatem non adit absque licentia patris ne illum astringat oneribus hereditariis. nam hoc speciale est in suis qui absque aditione etiam inutili continuationem habent. et alio capite providetur, nam beneficium abstentionis quod datur suis. l. necessariis 57. D. de acquir. § sui et necessarii sed his permittit Praetor. Inst. de hered. qualit. et differ. transfertur etiam in filium exheredatum ex persona nepotis instituti, ut notat Aretinus in d. § interdum notab. 1. Paulus n. 1. sicuti fit in transmissione ex potentia suitatis, l. si quis filium 21, § 1. D. de acquir. Gomez d. cap. 9. n. 23. solutione quarta hoc, n. iudicatur voluisse testatorem avum quodammodo decessit ab exheredatione l. si filium 21. D. hoc tit. facit argumento textus in l. si duo 38. D. de acquir. hered. facit textus in l. ex castrensi 19. D. de castrensi peculio

vbi vt praeterito filij qui pro exheredat. habetr. censetr reuocata ex Institut. sequi necessarij ita similiter inteligit Alberic. textum in. l. si furioso. 16. § Potuit. D. de Curator. furioso. vbi qd dicitr prouidere de nepotib. operatr vt debeat Judex sequi iuditium testatoris, et curatorem dare filio prodigo, qui vltra alimentorum taxam nihil consumat, vl vtilis sit legatum ad casum abstentionis l. qui filiabus, 17, § fin. cum. l. seq. D. de leg. 1. et eodem modo inteligitr text. in. l. si filius heres. 16. D. hoc tit. vbi propter pendentiam natiuitatis posthumi praeteriti suspenditr causa testamentaria, et continuatio dominij, hoc e si venter sit plenus, quodsi vacuus sit non suspenditr. et inteligitr successisse filium ex testo. tacite virtute legis per continuat. dominij, de quo inteligitr text. in. l. Ventre praeterito. D. de Acquir. quod ex futuro euentu exploratr. x. l. quedam ss. 15. D. de Reb. dubijs, si v. non esset dat. substitut. filio non expectaretr natiuitas Posthumi ad rumpendum testum; qa morte instituti filij antea rumpitr ex deffectu heredis, et iam aduenit causa intestati, § posteriori, Inst. qq modis testa infirm. Pichard. in § ita demum Inst. de Hered. que ab intestato, n. [illegible]. Gutier. in § Sui. n. 49. et seqq.

x interpretatr text. in. l. 3. § Pure hoc tit. ibi: iure autem filium exheredari Julian. putat, qua sententia vtimur, l. 3. tit. 7. p. 6. quam licet inteligat Costa 3. pte § Et quid si tantum, de solo filio non de ceteris liberis suis heredib., tn verius e cum omuni generalem ee regulam de omnib. illis qq praeteritis testum rumpitr. prio. Inst. de exhered. liberorum, l. Posthumi, et l. Posthumorum loco D. de Iniusto, rupto. quod ita debuit vario responderi, nam si conditionalis sit exheredatio nullum effectum habere potest ante implementum conditionis. et sic filius remouetr a continuat. dominij, semperq impedit aditionem hereditatis ab extraneo instituto, ne sint duo Domini insolidum, filius ex continuat. et heres qui post aditionem a morte Testatoris retro fit dominus, l. heres. 54. D. de acquir. esset contestari de Reb. alienis, § Authm. Ingressi. C. de sacrosanctis Eccle. Ant. Gom. Var. 1. Cap. 9. n. 18. notab. 3. et hac etiam de causa non admititr exheredatio nisi a tota hereditate, et ab oib. gradib. saltim ex qq defferetr hereditas. qa

[margin: x interpretatr. [illegible] nib. suis § [illegible] Liberis et Post[illegible]]

ves

respectu partis preteritus esset, et continuaretur dominium ex causa intestati D. l. ius nostrum. D. de Reg. iuris. Probatur in l. cum quidam. 49. hoc tit. l. 2. § filius inter medias eodem. l. Non putauit. § Nec cuiquis. vers. ad vno. D. de contra tab. l. 9. tit. 7. p. [illegible] et text. in l. si primo. 3. hoc tit. loquitur de vno herede instituto a quo solo exheredare sufficit, quia ideo a tota hereditate excluditur filius. Cornanus 10 omnino [illegible] n. 15. et 14. Sarmiento d. l. 2. § filius inter medias. Greg. d. l. 9. Et hoc est quod dixit. C. s. in l. sed sub conditione [illegible] D. de bonorum posess. [illegible] § tab. ibi: certo enim iuditio liberi a Parentum successione remouendi sunt: atque institutio conditionalis admititur post quam suorum exheredatio conditionalis, quia ex institutione conditionali remouetur filius a continuatione dominii tempore etiam pendentis conditionis cui locum faciat aditioni coheredis, nam quando Testator dixit, Instituo filium heredem si Capitolium ascenderit, voluit eum submouere ab hereditate non solum ex quo certum fuerit non posse ascendere sed etiam dum non ascendit l. Suus quoque. 4. D. de Hered. instit. l. si filius sub conditione fin. D. de condit. institut. D.D. in l. vn. § sin autem in fine C. de Cad. toll. At vero quando ita exheredauit. Si Capitolium ascenderit, pro tempore pendentis conditionis non est exclusus iuditio testatoris, quare non [illegible] ter primo instanti mortis continuationem debet habere quia [illegible] preteritus est, quae fuit sententia Glossae in d. § Pure. communis sm. Talsone n. 30. [illegible] eadem cum dicto consulti, certo enim iuditio [illegible]:

Vltimo interpretatur text. in l. si Pater filium. C. de Institut. et substitut. vbi filius sub quauis conditione institutus, et sub contraria exheredatus non rumpit testamentum, quia semper est certum iuditium testatoris. l. Huiusmodi. 13. D. quando dies leg. cedat. [illegible] Et ratio quare in institutione conditionali filii non admititur conditio causalis, exprimitur a Martiano in d. l. Iam dubitari, 86. D. de Hered. instit. vers. primum quia s. nec [illegible] potius repelleretur filius defectu conditionis quam Patris certum iuditium (quo etiam ratione nititur communis sententia quam sequitur Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus ampliatione 4. s. quem cumque heredem suum instituendum esse pure, aut saltim sub conditione potestatiua, arg. l. cum posthumus. 22. l. Posthuma. 24. hoc tit. Sed falsa sententia est ex l. suus

quod

quoq. 4. in prin. l. [illegible] conditioni 6. § nepos. D. de Hered. institut. l. 1 § 8 D. de suis et legitimis l. si quis, ff. D. de Institut. et substitut. Donel. comment. 6. cap. 18. et omnius etiam contrariae sententia ab eodem Roder. relata, ex qua solum hoc conceditur filio de quo loquitur d. l. Iam dubitari Et ego etiam ratio concedi Posthumo propter incertitudinem an filius nascatur d. l. Posthuma. et ceteri etiam instituti sub conditione causali pendente conditione aut deffitiente. excluduntur d. l. Iam dubitari in fine l. 136 a. de conditionibus institut. l. sub conditione 20. hoc titulo forte hoc admisso fauore institutionis. l. cum quidam. 19. hoc titulo) et ulterius circa haec interpretatur difficillis textus in l. filius a Patre. 28. ubi omissa communi solutione quae in fine principij dixit ideo filium ab intestato succedere, quia datus non fuit coheres quo exheredato confirmatur. contra l. filius. 20. in principio illis. se l. cum exheredatio D. de [illegible] tab. quae solutio conuincitur ex ipso textu nam sine Coherede a principio nulla foret exheredatio, contra quod supponitur in Textu valuisse usque ad mortem filij qui alias a morte patris successisset ab intestato. § ladem. Inst. de Heredit. quae ab intest. Necessario igitur fatendum est datum fuisse coheredem, et [illegible] ideo morte filij rumpi testamentum, quia illo instanti preteritus inuenitur cum pendente adhuc utraque conditione decessit quae causalis erat. d. l. filius. licet si potestatiua conditio esset, morte filij defecisset. l. fin. D. de cond. institut. imo iam non pendet conditio quae non spectatur post mortem filij, quia sic exheredaretur post mortem suam, contra legem si ita scriptum in fine. hoc titulo l. suus quoque in fine D. de Hered. instit. quia illo instanti quo filius moritur, quando certum est non posse impleri, nec defficere conditionem preteritus est filius, quia in illo instanti nulla est dispositio testatoris, et adhuc viuit filius. l. qui duos. 18. § l. D. de manumissis testamento Cujatius 9. obseruat. 34 in verss. vero heredi autem etc. diuersa proponitur species posse dari coheredem filio post mortem eius quando institutus est, non vero quando exheredatus, quia sine coheredi non confirmatur exheredatio, neque post mortem exheredari potest dictis Iuribus?

3.o tempore aditae hereditatis confirmatur et incipit confirmari exheredatio ita ut omnino remoueatur filius a success. intestati quae adita hereditate omnino defficit, et consequenter omnis spes filij. l.

filium

filium. 20. in prin. D. de bonis libert. l. si exheredat. 9. 10. D. ad Sylanianum. quod magis probatur ex difficilli l. 3. § inter medias vss. quemadmodum hoc ttº. vbi non valet exheredatio subhac cond.ne si heres adierit. nam licet adit.e affirmetur, tn ante aditione effectus habeat removendi filius a continuat.e dominii, qui cum ex presse talis aditio apponatur. non antea removetur quam impleta condit.e et sic post dominium continuatus impedit ne heres adire possit. Surt. ibi. ... Gallo ... Zing ... Menochio de successionu creat. § 20. n.º 21. Cusat. et ... ad d. l. 3. Gom. d. Cap. 11. n.º 1. et facit q.a in extraneo superflua esset talis expressio conditionalis. l. Cornelius. 69. D. de hered. instit. l. Verba. 12. D. de condition. institut. cu in suo vbi vtilis e, aliquid operatur. ....

Vnde interpretatur Paulus in l. Scripto herede deliberante. 7. D. si tabul. ttti nulle extab. l. si quis filio exheredato. 5. D. de iniusto. rupto. vbi dum pendet aditio adhuc exheredatio non fuit affirmata ex filio decedente aproximatur nepos vt primum locum suitatis obtineat in causa intestati, que nondum devenerat pendente adit.e cum si heres adiret omnino excluderetur nepos exclussa etiam omni causa ttaria, quod totum explicat Paulus in l. si quis posthumo. 29. § si filium. hoc tt.º et ra omnino filius excluditur a success.e dicitur quasi mortuum. l. 1 § sed si. D. de coniungendis cum ett.e hoc, ab hac successione nam alia Vitinet agnatus. l. Vlt.a D. Vnde ligitimi, tutela l. si maritus. 46. D. famili. here. et cum emancipatis sepultura. l. 6. de Relligio. et sumptib. funer. quapropter si exheredatus ex querela euertit ttum etiam post aditionem suitatem acquirit ab intestato, q.a Revocatur exheredatio, l. 8. § si ex causa. 16. D. de Inofficiosso, non v.º si aliorum beneficio rumpatur, l. filius. 20. D. de Contra tab. ita q sumit vires exheredatio ab adit.e sicut alia omnia in tt.º scripta tuetur, x.a § 2. Inst. qb modis ttt.a infirm. l. si patronus. 12. § ex tt.º de bonis libertorum. ...

Sed an post Leges Regni adit.e affirmetur exheredatio queritur et potest, q.a licet in l. 1. tt.º 2.º lib. 5. Compilat. non adita hereditate valet ttum. en quanto a las mandas, y otras cosas.

videtr non procedere in exheredatº que xª txu3 in Authª ex ittº C. de Collat. maior eº sed 2ºs. exheredate3 absq aditº valere resoluit Matiensis 3 Couarr. et alios in d. L. 1ª Gla. 14. nº 16. et seqq. Azebedo nº 143 Greg. Lopez in L. 2. tt. 7. pª 6. vº entrare en la heredad ./.

De Abstentione ./.

Quia heredes sui de qq huc usq dixi, non solu3 certi succ essores ss, sed etiam necessarij et inuiti § Sui Inst. de Hered. qualº quod nimis rigurosu3 videtr ex L. qui soluendo. 89. D. de neg. gestis ne inuitg obligetr ideo Pretores 3cesserunt beneffitiu3 abstentionis de quo in L. Necessarijs, 57. D. de acquir. domº § Sui d. Hered. suos be neffitium sicuti et aditio durat triginta annis, L. 7. C. de Petitº her. L. omnes. D. eodem Ant. Gomez dº cap. 9º nº 28. Gutier. d. § Sui nº 103. itaq sicuti extraneg repudiatº ita et suus vtitr hoc beneffitio. vnde si semel filig declarauerit sua3 voluntate3 verbis aut factis se heredem ee non poterit vlterig abstinere. L in pluribus. 11. L. ei qui 12. D. de Acquir. et ex delicto etia3 antequa3 abstineat amittit be neffitiu3 si dolosse egit quominus res hereditaria abstrahatr, L. si seruus, 71. § 3. D. de Acquir etia3 minores puberes, argto L. impu beres. 23. D. de Furtis immixtio vº hereditatis non obstat impu beribg, L. 11, L. Necessarijs, 57. § Sed tamen D. de Acquir. L. ait pretor. 7, § sed et si. 5. D. de Minoribg .. 3º vº si se abstineant qª res facile reuertitr ad sua3 causa3 3cessu3 fuit nouum beneffitiu3 s. per 3. annos penitere posse. L. fin. C. de Repud. heredit. L. fin. ttº 6. pª 6. dummodo res distracte non sint et an censeantr distrac te ex quo substitum habeat aut coheredem quibg statim defferetr hereditas vide scribentes in d. L. fin. Gutier. dº § Sui, nº 50. et minoribg preterea 3petit beneffitium restitutionis etia3 rebg inte rim distractis, d. L. fin. in fine, in quo vel derogata sit, L. quod si minor 24. § 2º D. de Minoribg. Torreg 3ment. 7. cap. 7. vel side

ex.

extraneo loquitr nequaquam vt voluit Ant. Faber ibi & Ad rem nostram hoc solum operatr beneffitium hoc non quidem vt filius minus ee heres videatr, quos nec facit nec tollit Pretor. Principio Inst. de bonorum possess. sed in illis que nociva sunt filio pro non herede habeatr, et ideo non tenetr debitis hereditariis. l. pro herede, 20. § 4°. D. de acquir. l. si filius. 12. D. de Vulg. et quia secundum naturam est eum incommoda sequi quem commoda. l. secundum naturam, 10. D. de Reg. Juris. idcirco amittit etiam filius omne lucrum hereditatis, et locum facit substituto. l. extraneo. 44. D. de Re Judicata. quantum vero attinet ad Patrem pro herede semper habetr sustinentr omnia iura testantis relictis libertates. l. cum quasi. 90. § sed si suus. 10. D. de fideicommiss. libertatibus l. sciendum. 92. D. de manumissis testo. et tabule pupilares confirmantr. l. filius qui se paterna, 41. vbi Bart. D. de Acquir. et ratihabentr omnia que ante abstentionem facta sunt. l. quoties. 44. D. de acquir. Vnde recte respondetr non tolli suitatem beneffitio hoc licet in oneribus relevetr filius. quibus sit satis huic repetitioni.

Don Joan Francisco De Agnard[illegible]

Ad titulum D. de Vulgari et pup. substitut.

N.º 1. Substitutionum materia sic a DD. commendatur, ut dicatur difficillima, quae utillissima Juris nostri Zasino, Ripa, Jasone, Cumano, et caeteris ordinariis hic, Antonio Gomez illiusque additionatore Var. 1.º Cap. 3. n.º 1.º: inventa fuit substitutio ac antiquo usu quibus eodem iure licuit substitutionem facere, quo haeredis institutionem; Pichard in Rub. Inst. de Vulgari, n.º 18. unde continuatur recte titulus hic cum titulo praecedenti de Haeredibus instit. Bart. hic. et Spino de Tasores speculo titulo, glossa ... principali, n.º 1. at illa illustrat ... moti Testatores substitutiones facere, ne si ... facile deficerent de ... primo instituto, ... lege 13 in fine D. de Iniusto rupto ... necessessor ... in miserum statum intestati devenire, ... Licet Inst. quibus ex causis manum non lic. l. et quia ... D. de Interrogat. actionibus Pich. n.º 68. vel haereditas caduca foret, de quo sic loquitur Justinianus in princ. l. Uniq. C. de Caducis tol. ibi: Sed et ipsis testamentorum conditoribus sic grauissima caducorum observatio visa est, ut et substitutiones introducerent, ne fiant caduca: et in subsidium ideo dicitur inventa substitutio in l. potest quis. 36. D. hoc titulo Curtius Junior hic. n.º 3.º Corrasius 1. Miscellanearum. lo... 2.º Osualdus Hilliger ad Donellum comment. Lib. 6. Cap. 23 litera A. de Sac... ma... iuris nostri expositores agitur in hoc titulo et in C. titulo de Inst. et substitutionibus. et titulo de Impuberum et aliis, in Institut. duobus titulis de Vulgari, et Pupillari, in Jure Canonico in Cap. Raynuntius de testis, et in Cap. si Pater de testis lib. 6. de Jure Regio titulo 5. pa. 6. ... in l. 27. Tauri ...

de

De Deffinit.º substitutionis

Varias substitutionis deffinit.es tradiderunt. D. D. Duarenus in princ. huius tit. cap. 1 dixit substitut.m esse heredis institut.m in 2.º vel ulteriori gradu factam, quod non recte convenit Pupilari. Cujatius 2.º ad Aphricanum ad l. si mater. 33. § 1. hoc tit.º dixit: dationem hereditatis alteri delatae vel acquisitae. sed convinc. distinct.m. Cherondas 2.º Verosimilium. cap. 13. heredis post priores institutum collationem. Pichard. in Rub. de Vulgari n.º 9. admittit Duareni deffinit.m. alij alias. et ut per singulas videre est nulla non patitur calumniam. quapropter consultius iudico antiquam Bart. et Gl.e deffinit.m deffendere, quam etiam satis examinat tuetur Alexander Thentran sincus de substitutionibus in prefat.º n.º 2.º et seqq. est igitur subst.º secunda institutio. probatur in l. 1. tit.º § fa. 6. et numeris sequentibus declarabitur.

Questio. An substitutus rigurosse nomine instituti intelligatur.

Pro genere deffinitionis ponitur Verbum. Institutio N.º in quo primo et 2.º institutus conveniunt, adeo ut controversia sit, an substitutus signetur proprie, et riguro.se nomine instituti. in qua difficultate 2.e sent.e sunt. Prima affirmativa quae probatur ex l. Mulier. 20. § si quis te. D. de condit. institut. ubi conditio, si me instituerit, satis impleta censetur ex substitut.e cum sit conditionis conditionis specifice implendas. l. qui heredi. 44. in princ. l. Mevius. ss. D. de condit. et demonstrat. l. Non aliter. D. de leg. 3.º Anto. Gomez i. Variarum. cap. 12. n.º 77. 2.º probatur ex l. si quis mihi bona, 21. § sed si mandavit in fine D. de acq. hered. ubi iussus adire ex institut.e adire potest ex substitut.e 3.º probatur ex l. Gallus in princ. D. de liber. et posthum. ubi nepos institui dicitur, sed ille nepos non instituitur sed substituitur, arg.to l. Cum in tit.º 37. D. de hered. inst. l. si mater. 33. D. de vulgari, Gl.a et Barthol.s in § quidam recte, circa dict. l. Gallus. Anto. Goveanus in prioribus

Conditio debet specifice impleri ex multis Juribus.

omni

omentariis ad illam. Cusalius tractatu 2.o ad Aphricanam in
d. l. si mater (quamvis renuente Ant. Fabro coniecturarum 9.
cap. 1. et cap. 12. qui nepotem instituit, dixit ex die mortis fi-
lii 2.a reg. l. Haereditas. 24. D. de Hered. institut. ut narium
sit cum omni respondere nepotem ibi substitutum fuisse)
et in institui dicitur in dictis Iuribus, quod nomen institutus pro-
prie signat substitutum. Ex quo fundamentis ita tenuit Gl. in
prio l. Gallus, vbo. Posse. Alexander 6. 2.a lect. Peraltarion.
Rubrica de Her. institu. n.o 17. Duarenus in prio huius tit. Pe-
trus Gregorius. 42. syntagmatum. 10. n.o 3. et 4.o Tyraquelus
tit. le mort. §. 2.a declarat. 9.a n.o 13. Nicolaus Belon. 4.o su-
putationum. cap. 16. n.o 4.o et 5.o Threnta sincus de substitut.
in Praefat. n.o 18. Richardus cum aliis in Rub. de Vulgar. n.o 18.

N. 4.o Contrarius tn. sentis, imo substitutos improprie appe-
llari institutos. Fundamentum est l. 1.a huius tit. ubi Iurisconsultus di-
uersas retulit institutiones et substitutos. Facit Rub. C. de
institut. et substitut. ponderata dict. lit. quae diuersitatem deno-
tat, Gl. in Rub. C. de Iuris et facti igno. et si verum esset prae-
dicta sententia uno nomine dicerentur, et sub uno tit. arg.to l. si
idem. 7. C. de Codicillis. Ex quo ita pro contraria parte tenuit
Dettius in Rub. C. Hoc tit. n.o 2.o Iozinus in l. 1. n.o 1.o et 2.o D.
eodem. Galiaula in l. Centurio, n.o 110. Spino de Cazeres dicta
Gl. 21. n.o 6. Confirmatur nam omnis substitutio est actus con-
ditionalis. l. Cohaeredi, 41. § Cohaeres. D. hoc tit. sed actus conditio-
nalis non est proprie talis. l. 1. D. de Donat. Facit textus in l.
is qui, 42. D. de obligat. et act. ubi conditionalis legatarius non
est creditor, notat Bart. in l. 1. D. si certum petatur. Richardus in
Rub. de Vulgari, n.o 18. quod improprie dicitur de substitut. institu-
tionem esse, et male ponitur in Definit. essentiali. etc.

N. 5.o Ad concordiam tn. ut puto, reduci possunt hae opinio-
nes contrariae, si animaduertamus aliquid esse commune quod in de-
ffinit. genus est, et utrique conueniat aequabiliter tam institutio,
quam substitutio, quod quidem non alio nomine appellatur quam insti-

tu-

tutionis, quatenus facit heredem et illo tuente omnia Jura hereditaria, acquiritur vel repudiatur hereditas, ita Belon. d. loco de quo loquitur textus in d. l. si quis mihi bona, § sed et si mandavit D. de Acq. heredit. ubi Jussus adire quasi ex institutione potuit adire ex substitutione quia eodem modo capitur hereditas ex alterutra Bart. et Alex. ibi, et in hac generalitate substitutio proprie est institutio licet conditionalis sit, que ratio conditionis presentem habet effectum, sed non essentiam, quod regulare est in omnibus aliis conditionalibus. l. Necessario. §. verbo Perfecta. D. de Periculo et commo. rei vend. Tyraquelus de Retractu Linagiel, § 1º. Gla. 2.ª ex, nº. 27. Nec obstat. d. l. 1. D. de Donat. quia specialiter loquitur de donatione que ante leges si quis argentum. C. de Donat. § Alias Inst. eodem, non producebat actionem nisi corroboraretur vel traditione vel stipulatione l. Senatus. 35. D. de Donat. causa mort. l. Cumqui. 22. D. de Donat. Ant. Gom. 2º. Variarum. cap. 4º. Bazquis 1º. controversiarum. usufrequentium, 11, nº. 37. Anton. Faber. de erroribus Pragmaticorum, decade 15. erro. 10. et Decade. 45. erro. 8. Osualdus Hiligerus ad Donelum. comment. 13. cap. 22. litera. C. Cujatius consultatione 43. Pichardus in dicto. § Alias, nº. 9. [illegible] ita pregalis si ex dictis et subiecta materia colligatur. Verbum Institutus scriptum est pro illo generico et comuni, adaptabitur quidem substitutio non ex proprietate significationis, sed ex voluntate testatoris, que potissimum observatur precipue in conditionibus etiam contra verborum proprietatem. l. In conditionibus. 49. l. Pater Severinam 110. D. de Condit. et demonst. ut videre est in. d. l. Mulier. 20. § si quis te. D. de Cond. institut. nam ex quo vel institutio, vel legatum petitur a testatore, satis colligitur solum desiderare quasi sibi largitatem qualis substitutio est, Detis in Rub.ª C. de Inst. et Sub. nº. 2º. ad id, n, precipue videtur respexisse testator instituendo illum qui sibi legasset vel instituisset ad remunerandum scilicet honorem et beneffitium acceptum quod non solum capitur ex institutione sed ex legato et ex substitutione etiam l.

sed

sed et si. 3. § hoc autem. D. de legatis prest. l. sed et si susceperit, § sed et si proponas. D. de Iudiciis. l. fideicomissa. 11. § Plerumque. 20. D. de legatis. 3. Cicero pro Secina ibi: quod instituti legatarii, vel fideicomissarii probitas extremo animi testatis Iuditio probatur: et ex quo etiam capite interpretatur textus in principio. l. heredes. D. de lib. et posthu. nam illa verba, sic posse institui. accipienda sunt ex subiecta materia legis inter cetera, eiusdem tituli. Mantica de Coniecturis. lib. 4o. titulo 7. no. 3. et 4o. caveri ibi heredes suos instituendos vel exheredandos esse sub pena nullitatis testamentos. cum hac differentia quod filius preteritus statim facit iniustum testamentum, Posthumus vero non ante quam nascatur. l. Posthumi. 3. § ex his. D. de iniusto rupto quo fit ut in l. Gallus § quidam Posthumus nascitur quia iam supponitur defecisse institutionem morte filii ex substitutione que tunc incipit satis dicitur institutus esse posthumus ne rumpat, quia illo tempore primo gradu iam deffecto secundus sufficit, de quo etiam dicam numeris sequentibus. hec de voluntate testatoris ex dicturis indulta, in quo sex lusae ca. vera

est prima sententia attamen in dubio verior est 2a in qua verbum instituo proprie signat speciem distinctam a substitutione ut in l. 1. sub titulo et simile contingit in titulo de Adoptionibus. ubi verbum Adoptio quod aliquando generaliter accipitur etiam pro arrogatione proprie signat adoptionem ab Arrogatione distinctam. § 2o. Inst. de Adoptionibus. Pich. in Rubrica de Vulgari, no. 23. et 24.

No. 5. Sed contra dicta obiiciunt iura in ... heredibus. 10. D. de leg. 2o. l. Si quis. 10. D. de Donat. caus. mor. l. si legata. 6. C. de legatis. l. Unica, § sin autem. C. de caducis tolend. ibi: Cum certi Iuris sit et institutionibus et legatis et fideicommissis substitui posse, contra mala est deffinitio dicta quatenus dicit substitutionem esse institutionem quod nullo modo convenit substitutionibus legatorum. Contra Grego. Lopez in prohemio tituli. 5. partida 6. Glosa 3. Tello Fernandez in. l. 27. Tauri. Respondetur cum ... ne ... no. 6. vers. hic, substitutionem stricte accipi in nostra deffinitione pro illa tantum que ... in hereditatibus, quare non obstat si aliquando generaliori signatu

dicatr de legatis et Contractibus, ad mirum non est, nam et de arboribus etiam dicitur in l. Arbores, D. de Usufructu et quemadmodum. l. in fraudem. 45. § Penulto D. de Jure fisci, de Pecoribus in l. Vel inutilem. 69. D. de Usufructu. l. Si grege. 22. D. de Leg. 1. de Creditoribus in l. Claudius. 16. § 1. Plane D. Qui potiores, de Creditoribus in l. frustra. 6. C. de non numerata pecu. de Judiciis in l. Cum apud. pen. D. iudicatum solui. de Tutoribus. l. Tutores. 29. § in eum. 11. D. de Administrat. tutorum. Duarenus. hoc tto. cap. 1. Bachonius, 4o. Declarat. num. 60. no. 8. Thesauri... in prefat. no. 5. ...

Secunda pars deffinitionis.

Pro differentia specifica ponitur in deffe. Verbum, secundam in quo substit. differt ab institut. l. seruum communem. 48. § Titius. D. Hoc tto. et pro declarat. obijcitur 1o, tex. in l. Ve coniuncti, 89. D. de leg. 3. l. Triplici, 142. D. de Verb. signat. l. Una. § Si vo non omnis. C. de cad. toll. cum concordantibus. ubi si quis in 1a pte tti unum heredem instituat, et statim aut in 2a inferiori tti. alium, tunc non substitutum, sed coheredem facit, et Uterque simul 1o institutus est. imo et alius post substitutum subscribitur institutio. l. Moribus. 2. § sed si quis. 3. D. de Vulgari, quod male dicitur substitutum esse 2am institutum. Rx. Verbum secundam institutionem nostre deffinitionis non signare ordinem scripture, sed intelectus et naturam ipsam substitutionis que tota consistit in eo, quod testator velit secundo deferri hereditatem substituto postquam delata sit primo instituto, Bart. in l. 1a. huius tti. opposit. 2a. ubi Jasso. no. 6. Rypa. 16. Pichardus in Rubca. de Vulgari. no. 80. ideo dicitur in substitutionibus precipue attendi successionis ordo in l. 2a. § si quisita, s. D. de bonorum. posse. sm tabulas, Othomanus in § 1. Inst. de Vulgari, Donelus comment. lib. 6. Cap. 28. et quidquid ab antiquis obseruaretur forte pro substitutis accipientibus quos in ima Cera tti. scriptos

in:

inuenirent, de quo Horatius 2° saturnali. 1° Othomanus in prin° Inst. de Vulgari. Connanus, 10. comment. 7. n.° 1° Brisonius 3. antiquitatum 12. iam Iurisconsultorum tempore circa substitut.s attendebatur successionis ordo, non scripturæ; d. §. sed si quis, sicuti et generaliter postea negligitur ordo scripturæ in l. Ambiguitates. C. de testis, § Ante hæredis ubi Richardus. Inst. de legatis; quapropter in dubio 2° loco testi scriptus hæres non est substitutus, sed cum alio simul 1° loco scripto admittitur ad hæreditatem, de quo loquuntur iura in. d. l. Vesiuncti. D. de leg. 3. et alia relata in arg.to at v° substitutus de quo loquimur, cui testator voluit 2° deferri hæreditatem post primum hæredem numquam ocurrit cum eo. l. Verbis ciuilibus 7. D. hoc tit.° Corrasius in Rub. C. de impuberum, Biglius in Rub. de Vulgari n.° 4° ...

n.° 5. Ex quo infertur ad substitut.em necessario prærequiri primam institut.em aliquando valuisse, nam si alias 1a semper fuit nulla, quia spes successionis inuenitur ab initio in 2a neglecta scripta, 2us non erit substitutus, nec 2us, sed 1° institutus. ala in l. 1. hoc tit.° Verbo. lucius, Arpa, n.° 100, et ideo dixit Bart. ta. n.° 28. testum aliquando vires sumere a 2° gradu. l. similis. 7. D. de iniusto rupto. l. is qui soluendo. 57. D. de Hær. instit. quod receptum communiter est ex Sozino in. d. l. 1. n.° 33. ... sed obstat textus in. l. ex facto. 29. D. de Hær. institu. l. fin. C. de Institutionibus ... 1. in. d. l. ex facto substitutio non valet, quia 1a institutio scripta non fuit, quia falso dicitur substitutionem cadere in 1am institutionem et sic valere ... Rs. longe diuersam esse sententiam dictæ. l. ex facto ibi, n, testator videtur signare substitutio eas partes quam dederat instituto, quæ nulla erat, quia non instituerat illum, et ideo nulla fit subst.° Semproniis, vel potius institutio, quia semper fuit prima, et nulla quia data fuit pars nulla, ... textum in. l. quod Sabinus. 17. § si alsem. D. de Hær. institu. in Vss.° aliter. Belon 2° suputat.um 28, Ant. Faber, 5°, coniecturarum. 20 ... 2° obstat textus in. l. quamdiu. 1. D. de Acq. hæreditate, l. Post aditam. 1. C. de Impuberum, ubi non aliter valet substit.° ... ex quo defficit 1a instit.°

Bal=

Bal. in l. 1. n° 9. D. de lib. et posthu. dixit non posse pendere ab alio qui habet essentiam illo destructo, q. falsum e. substitutus prerequirere institutionem validam. R. substitutus in fieri seu in essentia sua requirere institutionem validam, vt dixi q. e. alt. conditionalis sub ea condit. si primus heres non erit, vel si erit et decesserit, etc. q. debuit ee primus in quo verificetur conditio, alias n. erit substitutio talis alto conditionalis quo ad effectum vero potius excludit institutionem, que non sunt contraria, et declaratur exemplo stipulationis penalis que licet n. valeat sine principali obligatione l. homo mortuus. 69. D. de Verb. obligationibus. tn. non habet effectum nisi ex quo obligatio defficit, declarat Bart. in l. ita stipulatus. D. eodem.

Et ex his interpretatur textus difficillis in l. 3. § fin. D. de liberis et posthu. l. ex facto. 43. § lucius Titius. D. hoc titulo. l. si filius. 75. D. de Her. institu. vbi q. preteritio filij in 1° gradu fecit inualidum illum, x° l. inter cetera. D. de lib. et posthum. initium sumpsit testamentum a 2° gradu, idest, substitutione rite facta; at in posthumo contrarium e. cuius natiuitate in dicta specie primus et vlteriores gradus rumpuntur; l. sed et si sub condit. s. Vesp. ... pendo. D. de iniusto, rupto. l. si posthumus 14. D. de lib. et posthum. et ratio disparitatis e. ... Posthumus non facit testamentum nullum sicut filius statim tempore quo fit, sed postea natiuitate sua. Vnde q. in posthumo primus gradus cepit valere substitutio cepit habere essentiam secundi gradus supponentis institutionem validum, et ideo rumpitur q. rupto 1° gradu quasi numquam fuisset, 2us non potuit conseruare dictam essentiam nec potuit valere vt primus sicuti in d. l. 3. § fin. q. ex quo cepit habere tales essentias secundi non potest mutare illas, et sane differentiam annullandi testamentum in posthumo et in filio probat textus in l. Posthumi. 3. § ex his. D. de iniusto, rupto. ... et Bar. in d. l. 3. § fin. communiter receptus ex Aretino in l. Ventre preterita. columna. 5a. D. de Acq. hered. Castrensi in l. 3. § fin. D. de lib. et post. Sarmiento ibi, n° 5. et ... Ant° Fabro q. coniecturarum ... 11. colum. 1. Cujatio ad d. l. si

pos.

posthumus. 14. Thrента linco de substitut. 1. v. cap. 10. n.° 4.

N. 10. Rursus infertur resolutio quaestionis utilis in hac materia Utrum substitutus teneatur legatis et grauaminibus instituti: nam si prima instit.° non valuit, non tenetur, arg.to l. quidam retulit 14. D. de jure codici. Menochius de Presumpt. lib. 4.° presumpt. 103. n.° 14. Paulus Castrensis in l. 1. D. de Vulgari, n.° 7. Si vero valeat institutio, quo substitutis tunc habet propria nam secundi gradus locus est quaestioni quam tangit Bart. in l. 1. hoc tit. n.° 28. late Menochius d. lib. 4.° presumpt. 103. per totum. Mantica de Coniecturis. lib. 7. tit. 2.° n.° 15. Ant. Gomez Variarum 1.° cap. 12. n.° 56. Pichardus in Rub. de Vulgari, n.° 31. Ant. Faber codice Fabiano lib. 6. tit. 7. deffinit. 2. Osualdus Hilig. cum alijs ad Donelum lib. 3. cap. 29. litera D. in nota. Extat celebre Rescriptum in l. licet imperator C. de legatis 1.° l. non iustam. C. ad Sena. C. Trebell. quo cauetur in dubio censeri grauamen instituti repetitum a substituto. mouetur Imperator ex presumpta voluntate testatoris, minus n. diligitur ab illo substitutus quam institutus, cui 1.° dedit hereditatem, et in dubio non videtur plus datum substituto quam instituto. arg.to l. cuius. 36. § fin. D. de condit. et demonst. l. si plures. 24. D. de vulgari. l. prime. C. de Impuberum; extenditur hec sclusio ad substitutum pupillarem, in qua etiam soluuntur legata a pupillo relicta, imo et vincet maior ratio nam pupilus iam obtinuerat debitum adit. sua, et heredes, instit. de oblig. que quasi ex contractu, ad quod debitum tenetur substitutus pupilaris qui heres est pupili. communis sent.a post Bart. in d. l. licet Imperator, n.° 4. Jasonis n.° 57. in fine. Ant. Gomez ibidem et Menochii n.° 33, et 42. Nec obstat tex. in l. querebat. 19. § fin. D. de tit.° militis. nam relictis varijs solutionibus quas refferunt Pich. et Menochius dictis locis, facile admitenda est exceptio seu declaratio dicti § fin. ubi miles cui ex priuilegio conceditur heredum ad diem et ex die instituere, et vocatur vacaris. l. miles ita. 41. D. de Militari tit.° l. Hereditas ex die 34. D. de Hered. instit. utitur priuilegio suo instituendo in here-

+ D.

le.3 ad tempus et substitutus ex tempore, ex quo cessat presumptio voluntatis testatoris quae inducitur rescriptum dicta l. licet imperator. Et ista presumptio contrariae voluntatis, nam ex illa formula institutionis necessario obligatur legatarijs primus heres adeundo hereditatem pro illo 1.o tempore l. 2.a § Heredes Inst. de obligationibus quae quasi ex contractu et si repudiet, eadem causa est legitimorum heredum. d.l. miles ita, 42. igitur quando venit tempus substitutionis iam tunc legatum solutum est a primis heredibus, aut saltim debitum contractum est, quod necessario est onus primi instituti sicuti commodum est illius uti fructibus hereditarijs illius primi temporis, Hypp. hic n.o 6. Bolognet. n.o 27. Duarenus in paragraphi adhuc titulus, et Vinnius d.o loco. Quo respondetur difficultati et alia huius questionis propria commodius explicabuntur in commentarijs ad legem 1.am huius tituli.

Ult.o si generaliter admitenda est predicta resolutio qua N.o 11 dixi substitutum esse diversam ab institutione ut si eadem sit persona instituti et substituti cum inde non inducatur diversitas substitutionis, debet necessario adhiberi aliqua mutatio in datione hereditatis adeo ut si eodem modo detur in substitutione atque in institutione non valet substitutio l. si plures. 10. § nemo D. de vulgari. quod idem probat Scaevola in difficillima specie textus in l. servum communem. Sin. § Titius D. eodem, ubi proponitur Stichus servus legatus Maevio, coheres institutus, atque sibi cum libertate substitutus, queritur de vi eius dispositionis, et respondet consultus cum d.o s. hereditate adita a coherede Titio unum esse gradum s. institutionis tantum, quia cum idem servus fuerit institutus et substitutus non magis datur ex substitutione nec mutatur hereditas, et ideo defficit substitutio, manet libertatis datio sub conditione si Stichus heres non erit, ut in 1.o gradu in quo cum inveniatur idem Stichus et legatus et libertus defficit legatum, et prevalet libertas, ut in textu et in iuribus allegatis a Gloss. verbo prevalere, cum libertatis conditio adimpleta etiam cum si a institutio servi testatoris ab eodem legati habet illum intellectum ut legatario acquirat et de illius mandato non sibi, in quo pariter exceptum et declaratum textus in l. Pater familias. 40. D. de he=

her. inst. Ant. Goueanus in hoc § Titius, quo fit ut numquam possit esse heres ex 1.a institut.e deffectu legatarii. semper enim sit adimpleta aditio illa (si heres non erit) quod si Stichus coheres repudiet hereditatem, duo sunt gradus quia ex substitut.e acquiritur ab Sticho tota hereditas, non solum pars eius, sed etiam altera pars Titij repudiantis. l. 1. l. qui ex duobus. 55. § qui semel D. de acq. her. et consequenter inuenitur iam mutata causa hereditatis in substitut.e ex hac adit.e iuris accrescendi quam numquam inueniemus in 2.a institut.e quae non aliter adiri potest ab Sticho, nisi precedat mandatum legatarii, nec legatarius mandare potest, nisi precedat aditio Titii. l. heredis aditio. 7. D. quando dies leg. cedat. nario igitur supponitur non esse locum iuri accrescendi supposita adit.e Titii ex qua defficit omnino, et haec, ut puto, vera est interpretatio huius difficilis §.

Titius

N.12. 2.o principaliter contra dictam particulam deffinit.is obiicitur subst.o 3.o et ulteriori gradu facta. quae tamen vere subst.o 1.a et 2.a dici nequit. d. 1. l. quo gradu. 13. l. potest quis. 36. D. hoc tit.o principio Inst. de Vulgari. l. quamdiu. 69. D. de acq. her. ibi: is autem qui 3.o gradu scriptus est si primo deliberanti secundus decedat potest admiti. l. equissimum. 2. § defert. D. de Bonorum possess.e sec.m tab. et affirmatur ex l. si Titius. 27. l. coheredi. 41. in princ.o D. hoc tit.o § sed si instituto penult.o Inst. de Vulgari, ubi si ex duobus coheredibus uno alteri substituatur, et substituto alius 3.o loco tunc iste 3.us utriusque substitutus censetur nec attenditur an fuerit 3.a subst.o facit l. si posthumus. 24. D. de lib. et posthu. ubi 3.us gradus defficit, quia 2.us rumpitur, quia 3.a subst.o dipendet a 2.a. quapropter Donelus comment. 6. cap. 23. reprobat illorum sent.am qui tenent ideo subst.es esse secundas, quia solum habent respectum ad primam institut.em, patet enim contrarium ex dictis. R. ex mente fere omnium Doctorum, verbum secunda, nostrae deffin.is non signari ordinem ceterorum graduum quem inter se habent ad alios effectus sed tantum ordinem causae. 1.o id est. posterioritatem, in quo om-

ɔueniunt. l. cum in tit.º 37. in fine principij. D. de her. inst.
nec ē nouum in iure nostro, ut nomen qd ex se plura diuersa
ɔnotat aliqdo sumatur pro signat.e vnicq. sic nuptiæ 3.º et 4.º
loco celebrantur, quo modo accipiuntur in l. cum alijs §. 1. et
tertia l. ota. C. de secundis nuptijs. et tñ qa qd de secundis di-
citur ad oēs ulteriores pertinet, generali nomine dicuntur oēs
secundæ nuptiæ in Rub.a C. Codem. ubi glā ɔmuniter qd recep-
tum dicit Rypa et Alex. hic n.º 2.º Duarinus de substitutionibus. cap.
1.º Greg. lopez in proemio tit.i 5. p.ta 6. Vaconius. 4.º Declarationum,
63. Pich. in Rub. de vulg. n.º 43. et licet aliqdo disentire videantur
Goueanus ad legem 13 in prio hoc tit.º Thrrentesinus de substitu-
tionibus in prefat.e n.º 10. tñ recidunt in idem, qd etiam alijs exē-
plis ɔffirmatur, nam 2.a electio dicitur quelibet post 1.am glā in cap.
Bintonię de elect.e duos rei stipulandi aut promitendi dicuntur
et si plures sint, prio Inst. de Duobus reis, glā in Rub. D. Codem.
Corrasius ad Rub. C. de institut. et substitut. n.º 2.º et 3. sic etiam
nomina, Proximus, et supremus, (quę superlatiua sũ et carat.e
prerequirunt terminos cum qbq fiat ɔparatio. l. illa verba, 163.
D. de Verb. sig.) tñ ut plurimum sine terminis accipiuntur et hinc
nomen Proximus signat quem nemo precedit, et Supremus quē
nemo sequitur, ut euenire possit eundem et proximum et supre-
mum dici. l. Proximus. 92. ubi Alciatus. D. de Verb. signat.e re-
fert ex Titoliuio premium proximo promissum datum a Sci-
pione fuisse duobus simul accedentibus, facit l. ex duobus. 34.
D. hoc tit.º sic etiam Primogenitus vocatur quem nulli fratres sequū-
tur, ut in cap. Joseph. de Verb. sig. imo et Primogenito uocato
ad maioriam admititur 2.º genitus qui mortuo iam primogenito
maior sit tempore successionis, quod tempus precipue atenditur
in maioratibus. Molina de His. primog. lib. 3. cap. 2. n.º 19. no-
tat Baldus in l. 2. columna. 2. C. de iure emphiteosis. idem cū
Jaliceto in l. siquis priorem. § tales. C. de secundis nup. ubi
tenet idem de libeat.e liberorum ex 1.º matrim.º ut admitantur
siqui superssint etiam ex 2.º matrimonio tempore delationis.

Gre

Greg. in l. 2. tt.o 11. p.ta 2. glã. 10. q.e 7. et cum alijs resoluit Molina lib. 1.o cap. 6. n.o 42. ad finem et sequ. 2. l. extractiam si 2. genitus vocetr ad Maioriam et post mortem primi duo sequentes relinquant tempore delationis obtinebit 3.o genitus in veriori sententia, qua tunc est secundus. Nierez de Maioratibus 2.a p.te q.e 4. illat.e 3. Menochius consilio, 220. lib. 3. n.o 23. Tyraquelus de primogenijs, q.e 63. n.o 2.o Mantica de conicturis lib. 8. tt.o 10. n.o 8.o

3.o et ult.o contra dictam particulam deffinitionis, obijcitr pupilaris substitutio quæ 2.a dici non potest, quia Pupili primum heredem facit. l. 1. § substituere. D. hoc tt.o quo arg.to non comprehendi nostra deffinit.e substitutionem pupilarem tenet Paulus de castro in l. 1. D. hoc tt.o et inproprie substitutionem dici Duarenus ad Rubricam de substitut.s n.o 15. confirmatr difficultas, nam miles potest facere substitutionem pupilarem quin sibi heredem faciat. l. in fraudem § item tam sibi. l. miles ita. 41. § fin. D. de tt.o militis, sed talis substitutio nullo respectu dici potest 2.a, quia deffinitio non convenit omni deffinitis. R. deffendendo communem deffinit.m etiam in pupilari ex eo quia Pupilaris prerequirit heredem patris. l. 1. in fine. l. 2. § quis quis. D. hoc tt.o Unde dicitr unum titulum Patris et filij in l. Patris. 20. D. hoc tt.o quod sufficit ut pupilaris dicatr 2.a institutio, quo modo loquitr § 3. in l. cum quidam ibi: in secundo gradu. C. de Necessarijs servis her. inst. et in l. 2.a § sed et si ibi: secundo quidem gradu. D. hoc t.o Ripa hic n.o 20. Alex. 4.o Costa in cap. si pater de tt.is in 6. vss.o eidem filio n.o 35. cum alijs Pich. in Rub. de Vulgari, n.o 46. et etiam miles cui ex privilegio conceditr facere substitutionem filio quin sibi heredem faciat testamentarium, recte dicitr tunc facere 2.am institut.m, nam tacite videtr instituisse filium sibi heredem confirmando se cum vocat.e legis quæ illum facit heredem ab intestato, deinde filio suo substituit pupilariter, ita Gualdus li.o 6. cap. 28. litera G. arg.to tex. in l. conficiuntr. § sed idem. D. de Jure Codicillorum. l. miles ita. 41 in prio. D. de tt.o militis.

Circa diuissiones substitutionum i° notanda e' diuissio N.14 illa substitutionis, in directam et obliquam, seu' quod idem e' fideiomissariam. Directa sic dicitur, q[ua] de manu testatoris recipitur hereditas ab herede seu a' substituto directo. l. heres 99 14. D. de acq. her. facit arg.to tex. in § libertas penult.o Inst. de sing. rebus per fideiom. re. Bart. in l. 1. colum. 1.a hoc tt.o Costa in d.o cap. si Pater, verbo filius moreretur; fideiomissaria v.o non a testatore, sed a' primo herede dat hereditatem substituto, d. § penult.o et § Vlt.o Inst. de singulis rebus per fideiom. § Vlt.o Inst. de Pupilari; sed non leuis e' controuersia an fideiomissaria subst.o proprie subst.o sit; et pro affirmatiua facit, q[ua] ita appellatur in l. Coheredi. 41. § quod si heredem. D. hoc tt.o et in l. heredes mei. 57. § Cum ita. D. ad Senatus c.l. Treb. et in § Pito. 2.o facit nam in l. Centurio. 15. D. hoc tt.o mentio fit directe substitutionis, q[ua] assignari debet aliud extremum substitutionis obliquae. 3.o facit. l. Generaliter. 6. V.s. cum autem. C. de Inst. et substitut. vbi agitur de substitut.e ob quas grauatur heres, q[ua] de fideiomissaria. nam ex aliis non grauatur. 4.o facit lex quaerebatur. 19. in prio. D. de tt.o militis ibi: et efficere directa substitutiones quae erat praecaria. q[ua] Praecaria subst.o fideiomissaria, vel obliqua, quod idem est, proprie subst.o e', ex qq ita tenet Biglius inst. de Vulg. n.o 5. Duarenus de substitut. cap. 1. Vasquius 2.o de successionum progressu, § 11. n.o 11. Threntesincus de substitut. in praefat.e n.o 20. et seqq.; sed pro contraria p.te s. non ee' substitutes facit. l. Tutores. 39. § heres. 3. D. de administrat.e tuto. vbi licet institut. fideiomisso grauatur, dicitur non habere substitutus. 2.o facit, q[ua] in nostro tt.o vbi agitur ma.a substitutionum non tractatur de substitut.e fideiomissaria, sed in diuersis tt.is D. ad. s.c. Trebel. Inst. de fideiom. heredit. 3.o maxime q[ua] fideiomissaria n' e' subst.o ex qq ita pro contraria p.te tenuit Vulterius in prio Inst. de Vulg. n.o 2.o Ant. faber 1.o Jurisprudentiae 12. prio. 7. illat.e 32.; sed verius e' cum Donelo comment. 6.o Cap. 24. post medium fideiomissariam im-

pro-

proprie substitutes dici, si ad formalitates et subtilitatem juris attendamus, ideircoque in diversis titulis collocatur, si vero effectus respexerimus aliquo modo conveniunt. nam et fideicommissarius habetur loco heredis in l. postulante. 44. § fin. D. ad Sena. Treb. ibi: et quodam modo in partem hereditatis senatus recipi voluit fideicommissarium et haberi heredis loco pro qua parte ei restituta esset hereditas. quo fundamento predictam divisionem substitutionis in fideicommissariam et directam admitunt D.D. in sent. Gla. in cap. si pater de testis in. 6. verbo absque liberis. Gla in § qua ratione Inst. de Pupilari. Vaconius 4o. declarationum. 61. Petrus Greg. 42. syntagmatum. 11. no. 2o. An autem appellatione substitutionis comprehendatur fideicommissaria in statutis etiam, fatetur Massinus in Rub. C. hoc titulo. no. 130. negat Belon 3o supputationum. 14. et cum aliis Pich. in Rub. de Vulgari. no. 72.

T.V.o 14. Substitutio directa de qua precipue in hoc titulo dividitur in vulgarem et pupilarem substitutionem. ita divisit Modestinus in l. 1. hoc titulo et Tribonianus in diversis titulis Inst. quem deffendit Pichardus in Rub. de Vulg. no. 71. et dicitur Vulgaris substitutio quia (ex illis quae credit relatio titulis l. verbis legis. D. de Verb. signatione) cuilibet et a quo libet fit. l. Potest quis. 36. hoc titulo principio Inst. de Vulgari. l. 1. titulo 5. partida 6. ibi: e tal substitucion como esta llaman en latin Vulgar, que tanto quiere decir como establecimiento que puede facer qualquiera de el pueblo, e en quien quisiere. Bart. in l. 1. hoc titulo no. 1 Donellus lib. 6. comment. cap. 24. Charondas 1o Veri similium 11, Cujatius ad legem. 136. D. de Verb. sig. et 4o. observationum 23. Petrus Greg. 42. Syntagmatum, 12. no. 2o. Corrasius ad legem. 5. titulo C. de Inst. et Subst. Mynsing. in principio Inst. de Vulg. Pich. 5. no. 6. Greg. lopes vertitur ibi in d. l. 1. titulo 5. partida 6. Gla. 1. ita actum pactum Vulgare dicitur in l. Bebius. 30. D. de Pactis dotalibus l. Pactum. C. de Pig. actione actio Vulgaris in l. 1. et 2. D. de Prescriptis verbis, et sa

d. Baconis ? declarationum 50. nº. 3. et 4. declarat. 62.
nº. 4. tenuit Vulgarem substitutem sic appellari, quia vul-
go fuit inuenta non a lege, vt colligitur ex l. Vnica in
principio C. de cad. toll. insurgit q. d. Bar. et communes. 1º quia
secundum illorum sententiam etiam diceretur Vulgaris fideicom-
missaria substitutio quae fit cuilibet et a quolibet. d. l. ver-
bis legis. 2º quia nec verum est indistincte a quolibet de
populo fieri posse substitutem vulgarem, nam quibusdam denegatur
testifactio nec licet, sed non obstante hac sententia Vaconij, quia ex illa
pupilaris substitutio moribus populi inuenta. l. 2. hoc tit. di-
ceretur Vulgaris: facille deffenditur communis, nam fideicom-
missaria non eo differt ab hac substitutione quia illa non sit vul-
garis, sed quia non est directa Vulgaris. l. post aditam. s. C.
de Impuberum. et licet non concedatur quibusdam testifactio denegata
est, tamen inter ipsos pluribus patet quam pupilaris quae non
alijs conceditur nisi parentibus respectu impuberum filiorum
familias et sic de caeteris. ~~~~~

Haec eadem diuissio reffertur in l. 1ª. hoc tit. di-
uersis nominibus, s. simplicis et duplicis substitutionis, quae no-
mina praecipue pertinent ad inspiciendam substitutionem formam
nam Vulgaris concipitur sub vnica et simplici verborum conceptione
V. g. si Lucius Titius mihi heres non erit, Pupilaris vero continet
hanc eandem conceptionem et praeterea aliam. V. g. si heres non
erit, siue heres erit et in pupilari decesserit. at d. ideo duplex
dicitur, quia continet vtrumque casum: et ex his nominibus infert
Bart. in d. l. 1. nº 4º. interpraetationem statuti. V. g. Clementinae
Sixtae? sed quia de Verb. signifficatione legis 1ª et 2ª, tit. 7. lib.
4º. Compilationis. quibus inuentus est vsus positionum, et co-
guntur litigatores adinuicem simpliciter et cum iuramento res-
pondere positionibus aduersi in quo partim derogatur anti-
quior decissio textus in cap. 1. de Probationibus. Vargo de pass quaestio-
nibus Ciuilibus. s. nº 7º. tunc igitur si positionibus aliquis res-
pondeat V. g. non recepisse quidem mutuum, et si recepit persolui-
sse.

sse; non respondit simpliciter, et incidit in poenas statuti, ut pro confesso habeatur, in quo Bart. communiter receptus, et ex Rypa in d. l. 1. hoc tit. n.° 46. licet contra Alciatus in l. 1. § si quis simpliciter. D. de Verb. oblig. n.° 18. et quando confessio qualificata possit pro parte acceptari vide glossam celebrem in l. siquidem. C. de exceptionibus. Maranta de Ordine cognitionum. 6. parte Vers. et producuntur confessiones, n.° 29. et seqq. et Vers. si autem producantur testes, n.° 61. et Farinacius de Reo confesso, q.° 81. a n.° 1010. sed animadvertendum est praedictam divisionem substitutionis in simplicem et duplicem potius esse quandam descriptionem quam divisionem adequatam, nam si filio exheredato fiat substitutio non erit duplex, nec illo modo duplici concipitur, sed tantum sub unica conditione si decesserit in pupillari, solum igitur erit duplex quando filius institutus est quando duplicite concipitur, notat glossa in d. l. 1. verbo simplex, et Bart. n.° 17. sed contra obijcit Bart. textum in l. iam hoc iure hoc tit. ubi expressa pupillaris continet tacitam Vulgarem et contra expressa Vulgaris continet tacitam pupillarem, quod iam eadem substitutio simplex erit et duplex. Cui difficultati Respondetur. vel cum Rypa in d. l. 1. n.° 38. Alexandro n.° 9. substitutiones tacitas non tam a testatore quam a Divo Pio introductas in d. l. iam hoc iure, ubi latè dicam, hic vero solum loquitur I.C. de substitutione quatenus a testatore dimanat. Vel 2.° Respondetur cum Bart. 6. non solum in hac l. solum agi de verborum expressa formalitate, et certum est Vulgarem sub uno casu concipi, id est simpliciter, pupillarem vero sub utroque aliquando et sic dupliciter. Nec obstat l. non figura. 38. D. de Obligat. et alt. l. si quis filium. C. de lib. praet. quia aliquando verba sunt propria materia legis, et res de qua agitur, ut si quaeratur quibus verbis fiat stipulatio. l. 1. D. de Verb. oblig. ita et hic quaeritur quo modo concipiantur substitutiones, id est, quibus verbis. ::::

3.° 16. Ultimo haec eadem divisio diversis nominibus dicitur in l. Precibus. C. de Impuberum. s. in 1.um et 2.um casum. et Vulgaris quae fit sub illa conditione si heres non erit, dicitur in 1.um casum

a.

q[a] signat non esse seu deesse vulgarem heredis, et sunt Philosophos de non esse rei peruenitur ad esse, sub qua conceptione fit pupilaris aliter. V.g. si filius heres erit, et in pupilari decesserit, Ant. Gom. var. 1o. cap. 3. ad finem numeri. 1. Ant. Faber decade. 32. errore 4o. pag. 2a. ad finem.

2a principalis species substitutionis est exemplaris, que sic dicitur quia fit ad exemplum pupilaris solis liberis et a parentibus, sed cum hac distinctione quod pupilaris non alijs quam impuberibus fit, exemplaris vero etiam puberibus si furiosi proponantur, et in furore decesserint. l. ex facto. 43. hoc titulo. quam substitutionis speciem propriam constituere tenet Donellus comment. lib. 6. cap. 28. ad finem. et vltra predictas vulgarem scilicet pupilarem et exemplarem, nullas alias diuersas substitutiones admitit, volens ad has reliquas reduci.

Sed nihilominus alie due diuerse substitutiones admittuntur a D.D. compendiossa scilicet et breuiloqua; compendiossa dicitur illa que fit a milite filio suo impuberi sub illa conditione si decesserit intra vicessimum quintum annum etatis sue, que vt pupilaris admititur decedente filio in pupilari, vt vulgaris decedente extra pupilarem, et quia sub vno compendio verborum continentur diuerse substitutiones scilicet vulgaris et pupilaris, dicitur hec substitutio compendiossa. de qua in l. centurio. 15. hoc titulo. Breuiloqua dicitur que sub paucis verbis continet plures substitutiones eiusdem generis. V.g. pluribus filijs impuberibus substitutis, vel pluribus puberibus etiam extraneis substitutis, dixit testator, Omnes inuicem substituo, vel quid simile, tunc quia in hoc vno verbo continentur plures substitutiones vel pupilares vel vulgares, dicitur hec substitutio Breuiloqua, de qua in l. Lucius, hoc titulo que etiam dicitur alio nomine Reciproca quo passim vtuntur D.D. et textus in l. 1. titulo 5. partita 6. et licet non desint qui velint posse fieri reciprocam substitutionem quin sit breuiloqua. V.g. Titium Seio substituo, et contra Seium Titio, tamen tunc due substitutiones erunt non vna, neque dari potest vt

vna

vna recepta Thomas fiat subst. reciproca quin illa sit etiam breuiloqua, et fundamentum contrarię opinionis Voneli est quia substitutio compendiosa et breuiloqua nihil aliud diuersitatis continent, quam coniunctam praedictarum substitutionum, quae non debet efficere diuersam spetiem arg. tex. in l. quoniam indignum. ss. C. de testis. l. Omne verbum. 2. C. de Communia de legatis, vbi diuersus modus loquendi non mutat spetiem. Id hoc non obstante ex quo iuris consensu aliquam differentiam continent hę substitutiones ideo vt diuersę spetiés plurimis locis a D.D. declarantur, et vt diuersę accipiuntur facit arg. tex. in l. 1. D. de Pretoriis stipulationibus, et ita Breuiloqua dicitur 3.um genus in l. Iam hoc iure, 4. § quod ius D. hoc tit. et vt diuersę admittuntur in l. 1. 4o. s. ff. 6. facitque in simili mulsum ad secundum Philosophos non constituit diuersam spetiem a melle et Vino, ex quo conflatur, tamen vsu iuris vt diuersum accipitur in l. Idem Pomponius. s. § idem scribit D. de Rei vindicatione et in § ex duobus Inst. de Rer. diuisione quod ita cum Bartholo et ceteris D.D. tenet Petrus Greg. 42. syntagmatum. 26. Vaconius 4. declarationum. 64. Forcatolus dialogo. 42. no. 1o. Ant. Gomez 1o. Variarum. cap. 7. et 8. Vazquius 2o. de successionum progressu. § 19. Threntasin eius de substitutionibus. ff. s. cap. 8. Gomanus ff. no. 8. ...

N. 10. His ita constitutis pro declaratione Rę nostrę sequentem tractatum substitutionum diuidam in sex partes; 1a continebit materiam Vulgaris substitutionis ad l. 1. 3. hoc tit. 2a Pupilaris ad legem Moribus. 3a exemplaris ad legem ex facto. 4a Compendiosę ad legem Centurio. Quinta Breuiloquę, seu Reciprocę ad legem Lucius. et Vltima subiicietur Repetitio tractans substitutionum omnium et precipue tacitę substitutionis et cuiuscuis generis ad legem Iam hoc iure. ...

quibus finitur hęc Rubrica ad laudem et gloriam omnipotentis Dei, ipsiusque Santissimę matris Marię absque originali concepte peccato. ...

com.

Commentaria ad elegantem textum in lege 1. D. Hoc tit.

Textus iste secundum communem divisionem tres partes continet. N.° 1
in 1.ª notat consultus differentiam substitutionis ab institutione de qua satis diximus in 1.ª parte Rubricae usque ad numerum 11. in 2.ª parte huius textus quae continetur in § Heredis dividitur substitutio in Vulgarem et pupillarem sub nomine simplicis et duplicis, de qua ibidem n.° 16. et praeterea declarat consultus formam harum substitutionum. in 3.ª et ultima parte a § substituere ad finem incipit tractatus substitutionis pupillaris, de qua in l. 2. huius tit. integra repetitio erit. Quapropter ex plurimis quae hic communiter solent DD. congerere disputandum tantummodo de Vulgari substitutione expressa, et dividam opus hoc in duas partes quarum 1.ª continebit formam substitutionis vulgaris ad interpretationem illorum verborum huius textus ibi: Lucius Titius heres esto, si Lucius Titius mihi heres non erit, tunc Seius heres esto. 2.ª continebit effectus omnes huius substitutionis Vulgaris ad numeros Bartholi quos prout materia requirit, licet converso ordine, sigillatim explicabo. et si quae alia in propriis locis omittam. V.g. substitutionem tacitam ad legem Iam hoc iure. Pupillarem ad legem moribus. primos numeros Bart. ad Rubricam ubi iam dixi, ne iterum repetendo dicta videar immorari.

Vulgaris substitutio primatum obtinet inter omnes alias substitutiones directas: quia ut in Rubrica dixi n.° 11. generalissima est. fit enim cuiuis et a quouis. faciunt notata a Filino in Rub. de Offo deleg. n.° 2.° ex quo infertur nomen substitutio, quod analogum est, in dubio accipiendum fore pro vulgari, quae est signatum famosius. ad textum in § sedius quidem civile Inst. de iure nali, atque ita fuit acceptum in l. iam hoc iure. 4. § sed si aliter. D. hoc tit. notat glossa in l. Gallus § et quidam recte, verbo primat.

D.

D. de lib. et posth. in Ant. Gom. l. Ilo. Var. cap. 3. n. 4. Menoch. De Presumptionib. lib. 4. presumpt. 34. xxxiii.

Prima Pars.

De forma substitutionis Vulgaris, ex Bart. n. 16. et seqq.

N. 3. Differens. ff. C. verba Si desijcitr simplex substo. seu ... Vulgaris, scripssit primi heredis institut. ... Lucius Titius heres esto, ubi dixit gla. substitutionem Vulgarem prerequirere nario primi heredis institutionem expressam, probat ex do. §. fin. huius legis qui licet de pupilari substitutione loquatr, ad vulgarem etiam extendendum putat d. gla, et Areting ibidem, facit lex cum in libris fin. C. de Her. instit. 2o probatr ex prio huius legis, his iunctis que ad Rubricam dixi n. 3o. scilicet, substitutionem ee' secundam institutionem, q sine 1a non datr, quod ita omuniter admititr secundum Rypam hic, no 100, Jassonem, 34. Pichardum in prio de Vulgari, n. 18. xxx.

N. 4. Sed otra obijcitr txg in l. si quis ita, 32. D. de Hered. inst. ubi si quis ita heres instituatr, si legitimus heres vindicare nolit hereditatem meam, puto defficere oditem tti illo vindicante. qq verbis satis colligitr legitimum heredem non fuisse institutum, et tn' valet substo. heredis scripti in ttlo. q non e' naria expressa institutio primi heredis, quod ita tenuit gla. v verbo Vindicare, omuniter recepta ex Alex. ofilio. 1 85. lib. 2o. no. 10. Segura in l. Imperator. no. 44. D. ad Sena. oful. Treb. 2 20 obijcitr txg in prio legis Gallus. D. de liberis et posthumis, ubi nepos e' substitutus arg. l. cum in ttlo. D. de Her. Instituen. et tn' non apparet de precedente institutione q non requiritr. 3o obijcitr txg in l. coheredi, 41. §. fin. D. hoc tto. ubi admititr substitutio ita ocepta, filius meus si quod abominor, intra pubertatis annos decesserit, tunc in locum

par.

partem vel eius Titius heres esto, sed n' apparet de institut. filii, q' n'e' naria ad substitut. 1a instit. expressa.

Quapropter D.D. aliqui licet regulariter verum ee fateantur non dari substitut. sine 1. institut. expressa, tn' aliqu. evenire posse tenent ut in Iuribus oppositis in quorum explicat. duplex sent.a e', 1. Bart. hic, n.o 16. qui tenet sufficere ad substitut. si precedat causa intestati, quod aliqo licet de voluntate testatoris, ut in. d. l. si quis ita, quo casu secundum illum patitr except. txt in. l. quam diu, 29. D. de Acq. hered. l. quamdiu 29. D. de Reg. Iur. l. Ante quam. 3. C. Communia de successionibus. et haec Bartholi sent.a communis e' ex Immola in. d. l. quamdiu, affirmatq. ex. l. conficiuntur. 3. §. sed ideo. D. de Iure Codicillorum ubi succedens ab intestato censetr admissus ex voluntate testatoris, sequuntr, sic Alexander, n.o 13, Iasso. 32. Ant. Gomez Variarum. 1.o cap. 3. n.o 1. Mantica de Coniecturis, lib. 4. cap. 1.o n.o 12. Alciat. 3. Paradoxorum 3. cap. 6. Couarr. in Cap. Raynuntius de testamentis, n.o 9.o

Sed impugnatur relic. Bart. ab aliis D.D. quos refert Ant. Gomez ibidem ar.o 2.o 1.a q' testator n' potest disponere contra reg.as iuris ex. d. l. quamdiu, ut probat txt in. l. nemo potest. 55. D. de legatis 1.o 2.o q' involuitr contrarietas in eo cum dicimus precedere causam intestati cause testamentarie et simul dicimus hanc prestat. descendere ex voluntate testatoris, et ex ipso test.o quod ideo prius presupponitr effectum habere, et sic prius et posterius. Nec pro Bart. facit dicta. l. conficiuntr, que solum dedit rat.m quare fideicomissa relinquuntr ab heredibus intestati qdo test.m e' nullum. l. Ab eo. C. de fideicomissis. 3.o contra Bart. facit 2a obiectio ex. l. Gallus, ubi filius qui et e' heres legitimus et simul heres suus nullo modo potuit preteriri etiamsi presumatur vocatus ab intestato. l. si filius. 7. l. inter cetera. 30. D. de Lib. et posthum. Principio Inst. de exheredat. lib. et affirmatur ex. l. si quis eum. 16. § ult.o D. hoc tit. ubi 2.m test.m ruptum ex formula Galli ideo dicitr ee' nullum, q' filius n' e' institutus

vel

vel exheredatum. cui difficultati pro Bart. communiter Ry. preteritus aliquis liberorum admitti contra dicta iura, quando l. bonamente facta sit et magis utilis ipsismet liberis, arg. tex. in l. si emancipatus. 16. D. de bonorum poss. contra tab. l. cum ex filio 39. D. hoc tit. l. multi non notę 22. D. de lib. et posthu. quo ad Donellus Osualdus Hiligerg com. lib. 6. cap. 12. in fine. et volunt ita procedere textus in dicto l. Gallus, ubi filius preteritus si vivo patre decedat nullum damnum patitur, et si supervivat admittitur ab intestato ad omnia bona, sicuti admittitur legitime in specie d. l. si quis ita, Mantica ibidem n. ...

Sed contra quia et si decedat filius vivo patre testamentum est nullum. d. l. si filius. 7. D. de lib. et posthum: et convincit etiam dicta l. si quis eum, § ult. D. hoc tit. Cui licet conetur respondere Mantica ibidem, n. 2. non censeri filium vocatum ab intestato in 2. tit. quia in priori fuerat testator mentus eius; non satisfacit nam ex quo pater fecit 2um testamentum sollemne secundum Bart. discessit a priore, § Posteriori, Inst. quibus modis testamenta infirm. ergo nec primum testamentum tuetur ad interpretandum secundum ...

N. 7.

2a sententia tenet ... ... substitutos preriquere semper ... institutus, sed aliquando sufficere si talis institutio non sit expressa, dum tamen colligatur ex verbis testatoris ut in d. l. si quis ita. ex illis verbis: si legitimus vindicare volit, in d. l. Gallus ex illis: si filius meus me vivo moriatur. in d. l. coheredi ex illis: et quod abominor decesserit tunc in partem eius esto. quibus satis patet voluntas testatoris instituentis eos quos posuit in conditionibus. refert hanc sententiam Mantica de coniecturis. lib. 4. tit. 1. n. 21. admisit Covarr. in cap. Raynuntius de testamentis § 3. n. 9. ... quem sicut verbis conditionalibus coniunguntur ... coniecture ut in specie l. Gallus, ubi testator utitur illa formula, ne testamentum eius rumpatur, et sic constat voluisse firmum facere testamentum ex omni parte ergo voluit etiam filium instituere, ne eius preteritione sit a ... nullum. l. si filius. 7. D. de lib. et posthumis, alias absurdum esset eligere vis. d. tenior ...

Unde potius colligit voluisse institutionem filii, quae est antecedens naturalis ad firmitatem testamenti quam desiderat arg. l. cui iurisdictio. 2. D. de iurisdict. om. iud. l. illud. 77. D. de acq. hereditate. l. Ad rem mobilem, 56. l. Ad legatum, 62. D. de procuratoribus: Et probatur haec sententia in l. Etiam. §. si libertus. 12. D. de bonis libertorum, ubi praeterito filio, instituto patrono secundum formulam Galli dicitur liberto non male testatus esse: 2o probatur, quia etiam in institutionibus admittitur interpretatio ad declaranda verba testatoris. l. Titius. 24. D. de Hered. instituendis. Greg. lopez per textum ibi in l. 6. tit. 5. p. 6. gla. quando si coligatur voluntas testatoris poterit induci institutio. 3o probatur ex Iuribus in quibus inveniuntur institutiones non expressae, sed ex praesumptionibus inductae, l. Pactiones non expressae, [illegible] D. de Her. instit. l. si mater. C. de inoffitioso testamento. Ultimo confirmatur nam exheredatio quae odiosior est. l. Cum quidam in fine D. de lib. et posthum. admittitur ex praesumptionibus l. qui uolebat. 61. D. de her. instit. ergo a fortiori induci poterit institutio [illegible]

Sed haec 2a sententia impugnatur, nam institutio hoc sibi singulariter habet ut verbis apertis fiat, et ex coniecturis non inducatur. l. Heredes palam. 21. D. de testamentis l. Iubemus 29. C. eodem. et quidem antiquitus, ut bene loquitur Cuiacius in l. 1a. D. de test. tot fuerunt solemnia testamentorum ut nemo sine Iurisconsulto auderet facere testamentum praecipue institutioni erant sollemnia et imperativa verba ut: Titius heres esto. Titium esse heredem iubeo. Titius hereditatis meae dominus esto. l. 1. §. 3. D. de Hered. instituendis l. His verbis. 48. eodem. Ulpian. tit. 24. §. 1o. et tit. 21. Duarenus 2o disputationum. 5. Othomanus. 4o. observationum. 14. Cuiatius, 11. observationum. 25. Ant. Faber decade. 34. errore. 2o. Ghrenta lingo de substitutionibus. p. 4. cap. 4o. Turramino de exequatione legati, cap. 1. no 8. et 9. Vazquius lib. 1o. de successionum progressu, §. 3. no 13. et sequentibus, Mathaeus Grivaldus ad Rub. D. de leg. 1o. et licet iure noviori admittantur etiam alia

ver

verba ins lica v. g. Filium heredem facio, illi relinquo bona mea, vel Filio omnia bona mea lego, l. quoniam indignum. 13. C. de testis. Vasconis. 4. declarationum. 55. Ant. Gomez. 1. variar. cap. 10. n. 12. Greg. lopez in l. 6. tit. 3. par. 6. gla. fin. numq. vs. sine verbis apertis admititr institutio. d. l. Iubemus. 29. C. de testis. Cujacius consultat. 86. qdo autem admitatr ex eo quod ad interrogat. alterius testator annuit nutu vide Pachineum, 2. controver. iuris. cap. 63. et. 70. et lib. 10. cap. 172. sed illa verba conditionalia, si legitimus vindicare nolit et similia non sunt ex predictis, quia ex illis non efficitr inst. nec inferri potest, quo in pugnatr eadem sent. quia si aliquo casu potest constare de voluntate testatoris ex coniecturis, maxime quando grauat aliquem ut ille honoratus censeatur, argu. tex. in l. Abeo. 3. C. de fideicomissis. l. sed et si. 6. § fin. D. de leg. 3. sed hoc casu non inducitr institutio grauati. l. hereditas. 65. D. de her. instituendis, ubi Bart. in prio et notat Jasso in l. si duobus. § 1. n. 6. D. de legatis. 1. quod nullo casu admitenda est institutio ex presumptionibus, quoniam talia verba conditionalia inueniuntr in pluribus iuribus, et tn non inducunt institutionem. quod falsa est predicta sent. ans probatr in l. si quis. 16. in fine D. hoc tit. et facit. l. fin. C. de her. institu. lex ex facto, ubi notat Immola. D. de her. instituen. Bellon, 2. supputationum. 13. Ant. faber. 1. coniecturarum. 20. in fine, Ancharranus consilio. 199. n. 2. vss. hinc est Mantica de coniecturis. lib. 4. tit. 1. n. 14. Ulto. facit argu. tex. in l. si quis sub conditione. 1. D. si quis omissa causa testi. Nec obstant fundamenta contrarie sententie, nec quod iuris consultus dixit libertum non male testatum fuisse preterreundo filium in specie d. l. Ultiam, § si libertus. D. de bonis libert. Cum in tali casu utili quo test. sustinetr, ut si heres scriptus simul sit legitimus heres obtineat possessionem secundum tabulas, per legem Posthumus. 12. D. de iniusto rupto. atq talis est patron, ibi § sed nostra, Inst. de success. libert. nam de iure ciuili rigurosso contrarium est verius non valere tale testm. d. l. siquis cum in fine, et Mantica d. loco n. 20. et sicus sunt alia iura in quibus absq manifestis verbis inducitur institutio. Et illud auctoritate Principis, cuius voluntas etiam contra iuris subtilitatem tuetr. § sed et quod Principi. Inst. de iure nat. de quo in eisdem legibus mentionem non insulto, ita in l. si mater. 3. C. de in-

inoffitiosso tt.º et in l. Palhumeius fin. D. de Her. inst. et in l. iam hoc iure. D. hoc tt.º et Ult.º licet exheredatio filij que preteriri potest Principio. Inst. de exheredat.º liberorum, admitatur ex dictum in d. l. Qui uolebat. 16. D. de Her. inst. non inde licet inferre admitendam fore filiorum institut.em aut exheredat.em sine verbis apertis. l. 2 et 3. D. de lib. et posthumis, d. l. heredes palam. D. de ttis.

Quapropter omissis his opinionibus deffendendam puto sine limitat.e predictam comunem sent.am que nostre, ut nanque quelibet substitutio vulgaris prerequirat institut.em primi heredis, id restat obiectio illis prepositis, nº 4. respondere. Primo non obstat textus in d. l. si quis ita. D. de Her. instit. vbi J. C. non de substitut.e sed de institut.e conditionali loquitur, et si quis ita heres instituatur, et inde propter conditi.em suspenditur institutio, atque statim atque conditio defficit institutio etiam defficit. et consequenter tt.us l. ci qui. 13. D. de condit. institut. § sub conditione. Inst. de Verb. obligat. iuncta. l. 1. D. de iniusto rupto. si ergo defficiat ex hoc capite tt.us, statim sequitur successio intestati, ex d. § quamdiu. 39. D. de acq. heredit.e ita quod vno verbo quo legitimus vindicauit hereditatem, tria successiue declarantur, Primum se velle heredem esse. ut defficiat conditio, secundum ex consequenti tt.um defficere, Ult.º locum fore successioni legitime quam admitit, facit argumento textus in l. illud. 77. D. de acq. heredit. Rypa hic. nº 202. Duarenus ad tt.um de acquirenda, cap. 2. Donellus comment. lib. 9. cap. 1. vbi consul. alduis. litera, G. Ant. gomes cum alijs predicto loco. et licet ... esse suum heredem illum de quo ... modo ..., atque secunde obiectioni ex d. l. Gallus, et. § ex d. l. Coheredi, vbi non fuit cura iureconsulti reffere institut.em suorum heredum licet pro aperto habere debuit necessariam fore, sicuti nec retullit alia solemnia tt.i respectu testium, attenta quod de illis non erat difficultas, sed de recedis diversis, ut patet in ipsis iuribus, quare terminis habilibus intelligenda d. l. qui tt.º 20. ibi: si aliude eos nihil impediat, D. de ttis. Decius in l. Pactum C. de Collationibus, et in cap. 1º columna. 7. de constitutionibus, et sicut supponitur adfuisse solemnitates testium in illis tt.is ita credendum est de liberorum institut.e vel exheredat.e facit textus in l. cu

+ loquitur d. l. si quis ita.

in

in tt.o 37. D. de Her. instit. vbi duo ss. grad9. et in. l. si mater in fine. D. hoc tt.o de vulg. tenet glā in prio. l. Gallus verbo Posse. sarmient9 ibi n.o 36. Costa in 1.a 4.o § et quid si tantum in prio, Ant. Faber Pracmati. ... Decade. 26. errore. s. et alii quos reffert Couar. ... d. § 3. ...

Deceteris verbis substitutionis Vulgaris ex Bart. n.o 17. Sic agitr, et discuritur.

Nu. 10. Prosequit. J. D. h. reffereus formas substitutionis Vulgaris illis verbis. si mihi lucius Titius heres non erit, tunc Seius heres esto, ex qq notat Bart. in hac substitut.e dari verba negatiua et affirmatiua, negatiua ss illa, si heres non erit: affirmatiua illa heres esto. negatiua refferūtr ad primum institutum cui substituitr vt excludatr; affirmatiua v.o ad substitutū ipsum vt heres sit, idemq tenet de pupilari, et alijs oibg directis substitutionibg etiā tacitis quoniā ius fingit illas eo modo quo essent si verbis exprimerentr, ita ωmuniter receptum testatr Rypa hic, n.o 101. Sozinus, 14, Dogtius decis.e 38. n.o 12. Greg. lopez in. l. 2. tt.o 5. p.ta 6. glā 1.a ...

Nu. 11. Sed obijcitr tx9 in. l. iam hoc iure, § fin. et in. l. lucius. 45. D. hoc tt.o vbi uno verbo et illo affirmatiuo, v.g. Omnes inuicem substituo, efficitr subst.o Vulgaris, que ideo dicitr Breuiloqua, facit lex Titius et Seius. 24. D. de Her. instit. vbi admititr hec substitutio, Vter eorum viuet, heres mihi esto; Vlt.o ωfirmatr q.a verbo, substituo. potest quelibet substitutio effici. v.g. Pupilaris, vt in. l. qui liberis, 8. § hec verba, D. hoc tt.o cap. si pater, de tt.is in. 6. Vulgaris vt in d. l. iam hoc iure, § fin. Donel9 ωment. lib. 6. cap. 24. in prio, sed in predictis et similibg casibus non sunt verba negatiua, q.o non requiritr. ... Ry. cum Bart. ibidem, licet in predictis casibg et similibg non exprimuntr vba negatiua. tn. subintelliguntr aut potestate iuris qdo induxit tacitas substitut.es in. d. l. iam hoc iure, aut ex interpretat.e verborum v.g. verbum, substituo, dicitr facere substitut.m informem q.a si dicatr impuberibg liberis efficit pupilarem, et intelligitr

illa

illa verba, si decesserint in pupillari, cap. si pater de testis in 6. si vero pubertate detr. vulgaris substitutio efficitur sub conceptione si heredes non erunt. d. l. iam hoc iure, § fin. Menochius lib. 2. de successionum proarcessu, § 11. n° 2. et 4°. quo fit ut licet in figura verbum illud, substituo, sit affirmativum virtute tamen continet negativum. Idem etiam videre est in d. l. Titius, ubi verba, Uter eorum vivet heres esto, hunc sensum faciunt, si ambo vixerint heredes fore in vero alter tantum ille sit in solidum heres, ar. d. l. si fundum 31. § his verbis. D. de leg. 1°. ubi Baldus, Romanus singulari, 400, vel ut formaliter inducatur substitutio, hunc sensum faciunt illa verba, Titium et Seium instituo, et si contingerit alterum decedere vivente me alter in solidum sit mihi heres. Bart. in d. l. lucius. n° 4°. communiter receptus ex Rapa hic, n° 19. licet contra Albericum in Rub. de Heredibus instit. n° 18. qui inquit, si Uterque vivat et postea Repudiet alter, cum ad illam partem deffficientes non admitatur coheres ex substitutione daretur concursus testati et intestati contra regulam textus in l. Jus nostrum. 6. D. de Reg. iuris, sed facilis Responsio ex alio capite iuris accrescendi quod tacita quedam est substitutio e. l. si Titio. 61. D. de leg. 2° tota hereditas necessario acquiritur coheredi. l. qui ex duobus. 53. § qui semel. D. de Acq. heredit. ...

Secundo obiicitur textus in l. Gallus. § quidam recte. D. de liberis et posthumis, illis verbis: etiamsi non exprimat de morte filij. sed illa Verba, si filius meus me Vivo moriatur, que pertinent ad mortem filij sunt negativa, et nulla alia dantur in tota formula Galli, quod ab ijs verbis negativis admititur substitutio nepotis. Confirmatur a contrario sententia que ex eodem § deducitur, si in hac dispositione instituo filium et ex eo nepotem, filius est institutum et nepotes Vulgariter substitutum, sed non dantur ibi verba negativa que possint inteligi, quod non sunt naria, quam

Sen-

sententiã cõmunẽ tenet glã in d. § quidam recte, ubi Bart. n.º 4.º Baldus, et cõmunẽ dicit Jasso, n.º 11. Fortunius. n.º 11. Rebuffus. n.º 30.º Mantica de coniecturiis lib. 4.º tit.º 7. et practicabilẽ testatr Couarr. in cap. Raynuntius, de testis. § 2. n.º 4.º Ant. Gomez 1.º Variarum 2.º n.º 4.º Faquineus. 4.º Controuersiarum. cap. 78. Molina de Primogenijs Lib. 1.º cap. 6. n.º 4.º etc.

N.º 13 Huic difficultati satisfactum esset ex interpretat.º d. § quidam recte. quam habet Cuiatius ibi, et Ant. Faber coniecturarum 9. cap. 12. et de erroribus pragmaticorum, decade, 33. errore. 3. loquitr, n, txus de substitut.º nepotis cõcepta ex reliquis verbis formulę, in qq. satis includitr de morte filii etiã si non exprimatr. V. g. Siquis mihi nepos natus sit. ettc.ª vbi verbum, Mihi, denotat suitatẽ in nepote, x.º § quid si qui filium eiusdem l. Gallus, et cõsequenter supponitr filium iam amisisse familiã vl morte, vl alia causa. x.º § ita demum Inst. de hered. quę ab intestato. faciunt illa verba, vt eo casu valeat qui ex verbis concipi potest. quę interpretatio nãria est in sent.ª cõmuni quę tenet posthumũ alienum instituí non posse, principio Inst. de bonorum possessionibus talis, n, ẽ nepos si tempore natiuitatis suę precedatr ã patre.

N.º 14. Satisfactum ẽ inquam difficultati ex dictis, sed quia etiã ẽ vtile in hac materia examinabo dictã affirmatẽ an. V. g. si testator instituat filium et ex eo nepotẽ censeantr ambo simul instituti, vt inter eos hereditas diuidatr, vl potius filio substitutus sit nepos, subintelligantr qq verba cõditionalia et negatiua, si filius heres non erit. et aqq ẽ, s. coheredes illos ẽẽ probat txus in l. Triplici. 142. D. de Verb. signat.º l. Vnica. C. de caducis toll. in § his ita. 10. vbi dictiones, Et, que, Cum, cõiunctẽ faciunt vt simul admittantr, cõcursu qq hereditas diuidatr inter heredes ita scriptos, exempla sũ in l. Reos. § Cum in tabulis D. de Duobus reis. l. 1. C. si plures vna sent.ª et quotiescumq habemus

ver:

verba manifesta non recurrimus ad interpretat. l. ille aut ille, 25. § cum in tabulis. D. de leg. 3. l. non aliter. D. eodem l. labeo. 7. D. de supellectile legata. 2° facit textus, ubi D.D. in l. iam hoc iure, § fin. D. hoc tit. ubi determinatio unica respiciens plura determinabilia pariter accipitur ab omnibus quod filius et nepos qui eodem verbo instituuntur, eodem gradu debent admitti. Ult° faciunt iura que in simili specie utrumque simul admitunt in l. si mulieri. D. de usufructu accrescendo l. fin. C. de impuberum. ex quibus omnes sententiam quae et Bart. in affirmat. relatam tenent etiam in casu l. Gallus plurimi D.D. quos reffert Mantica de coniecturis, lib. 4. tit. 5. Covarr. in cap. Raynuntius, § 2°. n° 4°. Paquinus, 4° controversiarum, cap. 78. Ant. Faber, de eadem 33. errore. 3. Pichardus in § si plures. el. 2. Inst. de Heredibus institu.

sed tamen licet tria dicta fundamenta regulariter vera sint propter naturam coniunctionis que simul omnia petit verificari sicuti e contra disiunctiva uno tantum subiecto vero contenta est l. si is qui ducenta. 13. § Cum ita usque ad finem. D. de Verb. dub. § si plures penult° inst. de Her. instituendis, l. si quis ita, 129. D. de Verb. obligat. Bart. in d. l. si is qui ducenta, § Utrum. ab hac tamen regula verborum quae proprietate disceditur aliquando ex voluntate testatoris que variis coniecturis inducitur, non, n, intentio verbis inservuit, sed e contra verba intentioni. l. Pediculis 33. § labeo ibi: si non appareat. D. de auro et arg. legato. l. Pluuius. 36. § Titia. D. de Condit. et demonstrat. ex quo aliquando coniunctio capitur pro disiunctiva. Cuiatius. 15. observat. 19. et lib. 25. Cap. 10. quapropter non concludit illud argumentum quod deducitur a proprietate coniunctionis si inveniantur aliquae coniecturae que contrarium suadeant, arg.to l. neque natales. 10. C. de Probat. idemque dicendum est de regula l. iam hoc iure, Mantica dicto loco, n°. 9. Quod magis exemplis declarabitur ex textu in l. Lucius 24. D. de Her. inst. l. generaliter. C. de Institut. et Substit. ubi disiunctiva pro coniunctiva accipitur: et est contra

coniun

oiunctiua pro disiunctiua summitr in l. falsa 33. § fin D. de condit. et demonst. l. 2. fin. §. D. de condit. institut: vbi oditio, si mei erunt, verifficatr in aqda3 seruis alijs alienatis, idem etia3 videre e in l. ~~Etiam~~ siquis legata. 54. § Duobus, vbi glã et Bart. D. de condit. et dimonstr. l. si plures .6. C. de condit. insertis per quam derogatr antiqua lex si ita fuerit, 13. D. de manumissis tit°. Ant. Faber decade. 51: lrro. 10, Rursus et aliqdo oiunctiua accipitr disiunctim et ordine successiuo inter personas diuersę charitatis cu3 testatore in l. Pito. 69. § fratre. l. Cum ita. 33. § in fidiiomisso D. de leg. 2°. et in maioratib9 idem tenet Molina lib. 1°. cap. 4°. et, 11. propter ipsoru3 na3 quę indiuidua et perpetua e neq in pluribg simul oseruari potest. l. 2. tt°. 15. p. 2. et si oedatr immunitas filijs et nepotib9 inteligitr ordine successiuo. l. 1. C. de Priuilegijs coru3 qui in sacro palatio lib. 12. Paulus Castrensis in d. l. Cum pater. § penulto D. de leg. 2°. et idem Albericg et ibidem, idem etia3 in feudo quod Pater recipit filijs et filiabg suis, nam preferuntr potissimu3 filij propter na3 feudi, cap. 1. § filia de success. feudi in vssib9 feudaru3, et idem de Emphiteusi tenet. Couarr. in. d. Cap. Raynuntius, § 2°. n°. 2°. precipue si tale sit statutu3 excludens feminas.

N. 15.

Ex hq satis apparet possibile ee non obstante oiuncte ut plures simul instituti admitantr disiunctiue et successiue, sed nt restat examinare oicturas: et 1° in casu Legis Gallus inuenitr oictura quedam necessitatis, q ex vno latere non potest nepos institui qui alliens e du3 a patre preceditr Principio Inst. de bonorum posess. iuncto § ita demum Inst. de Hęredit. quę ab intestato, ex alio latere tenetr illu3 instituere, ne aduenit casus in quo mortuo filio suitate3 adepto illu3 rumpat. l. Posthumi. §. D. de iniusto rupto, vere ergo necessitatis ordine colligitr voluntas testatoris ut non possit illu3 instituere in 1° gradu, et teneatr saltem in secundo gradu

du eum instituere, vt explicui in Rub. nº. 1. vel 2º ordo necessitatis aliter explicatur in contraria sententia que tenet Posthumos alienos posse institui, de qua Pichardus in prio Inst. de bonorum possess. quia ad illam substitutionem nepotis post filium tantum tenetur Auus vt numero dicto dixi, cum autem formula tali vtatur necessitate coactus, nihil aliud fecisse censetur quam illud ad quod tenetur, nam in necessitatibus nemo liberalis existit. l. Rem legatam. D. de adim. leg. et hoc modo explicatur predicta sententia communis in affirmativa argumenti relata. et licet contrarium teneant aliqui D.D. quando testator vtitur aliis dictionibus quas putant efficaciores ad coniungendum. V. g. filium cum nepote, vel Vna cum, simul vel, argumento l. si mulieri. 3. D. de Vsufructu accrescendo, Bart. d. nº. 4º. et dicit communem Sarmientus ibidem, nº. 10. Mantica Vbi supra nº. 14. et. 29. sed recte Couarr. in dicto cap. Raynuntius, §. 2º. nº. 3º. et Molina de primogeniis lib. 6. cap. 3. generaliter deffendunt communem sententiam, tum quia dictionum harum, et, que, cum, eadem est virtus. d. l. Triplici. D. de Verb. significatione l. illi cum illo. 40. D. de Vsufructu legato, tum quia dicta lex Mulieri non obstat, quia non est ordo necessitatis vt a proprietate Verborum discedamus, sicuti in quolibet extraneo. l. si quis Atio. 7. D. eodem titulo l. si ego. 26. D. de Acq. hereditate.

Lib. 1º. cap. 6. nº. 3.

2ª coniectura inuenitur ex ordine charitatis, nam si quis fratrem suum, eiusque filios instituat quia plus coniunctum et charum habet fratrem, censetur eo ordine instituisse, 1º fratrem et statim substituisse filios, ita tenet Bart. ibidem, et alij relati a supra dictis, argumento l. heredes mei. 17. § Vltimo D. ad S. C. Trebellianum l. Peto. 69. § fratre. D. de legatis 2º. sed in hoc communiter reprobatur Bart. quia non est sufficiens coniectura hec vt a proprietate Verborum discedamus, et vt bene notat Ant. Faber decade. 33. errore 3. non est cur deterioris conditionis sit sobrinus testatoris quam extraneus. qui si instituatur cum coniunctis non succesiue, sed simul admititur. l. interdum.

13. in prio. D. de Her. instit. D.D. huig sententie refert Mantica de coniecturis. lib. 4°. tit. 7. n°. 10. Faquineus, 12. controversiarum. 41. Couarr. in d. cap. Raynuntius, § 2°. n°. 20. sed tn' ad interpretatem contrariorum illa limitatio e admitenda que ex aliis coniecturis inducatur. V.g. si instituit fratrem et eig successores. vel heredes, tunc quia filij non poss. ee successores Patri suo inuita eig, nec heredes. arg°. l. qui superstitis, 94. D. de acq. heredit. ideo successiue vocati censetur idem quod esset si fratrem et eig liberos instituisset, arg°. l. liberorum. 120. D. de Verb. signat. Mantica ibi, n°. 23. et Couarr. n°. 6. [illegible]

N°. 13.

Sed predictis vlt°. obiicio cum Paulo Castrensi in d. § quidam relict, n°. 67. non bene colligi subintelligenda semper ee Verba conditionalia et Negatiua, nec substitutem vulgarem, quia licet Plures simul vocati possunt successiue et disiunctim admiti, potig censentur Vocati secundi ad fideicomissum quam ad substitutem vulgarem, sed in fideicomisso non dantur illa verba negatiua. l. ille a quo, § si de tit°. D. ad S.C. Trebell. ergo falsa e predicta resolutio. Rx. ex quo testator fuit vsus verbis directis quando cum illa directe valere possunt, n' obliquantur. l. Verbis ciuilibus. 7. D. de Vulgari, vbi Bart. n°. 4°. tenet in predicta specie verba non obliquari. Vnde si filius mel fuit heres, semper excluditur nepos, iuxta textum in l. post aditam. C. de impuberum. communem dixit. Alex. volum. 1°. consilio, 22. colum, 2. et volum. 4. consilio. 13. et. 14. Mantica in fine dicti tit°. 7. Couarr. in fine. d. ~~tit~~. § 2. sibi ex aliis coniecturis inducatur id ee de Voluntate testatoris, n' solum continebitur substitutio Vulgaris directa, sed etiam obliqua seu fideicomissaria. V.g. quando instituit filium et descendentes, aut successores, quia cum plures illo Verbo comprehendantur, ex quibus aliqui nati poss ee et capaces tempore mortis testatoris, in illis erit directa dispositio, et in ceteris qui tunc temporis incapaces sunt erit obliqua, iuxta textum in l.

Li-

liberorum. 120. D. de Verb. sig. l. Titius. 6. D. de Suis et legitimis. l. si alienum, § in extraneis. D. de Her. instit. l. 22. tit. 3. parte 6. ita Couarr. et Mantica dictis locis, Ant. Faber codice suo lib. 6. tit. 3. deffinit. 8. et 9. et 12. quod idem in maioribus propter illorum repetitatem semper obseruari, tenent Molina lib. 1. de Primogenijs, cap. 4. et. 11. etc.

Satis dictum est de Verbis negatiuis, seu conditionalibus quae requiruntur in substitutione Vulgari ad intelligentiam nostrae leg. si lucius Titius etiam simul explicata sunt verba affirmatiua tunc scius heres mihi esto, quae verba secundum Ant. Fabrum de erroribus pragmaticorum, decade 4. erro. 2. et 3. dicuntur verba ciuilia, legitima, directa, et imperatiua postquam lege 12 tabularum concedit amplissima potestas testandi, vt sit lex voluntas testatoris. l. verbis legis. 12. D. de Verb. sig. Auth. de nuptijs. cap. 9. secundum Vss. disponat collat. 4. facit principium Inst. de testis ord. vbi refertur antiqua forma testandi callatis comitijs ad modum constituendae legis, ideo inquit Faber tenetur testator imperatiue et directe loqui sicuti loquuntur leges. l. legis virtus. 7. D. de legibus. sed Vereor ne sit alius sensus legis verbis ciuilibus hoc tit. de quo dicam in tractatu de Pupilari, vbi late explicanda sunt verba directa, precaria, et omunia Sic non sufficiunt dicta sup. n. 7. et. 11. vt pergamus ad reliqua quae nos vocant etc.

Vlt. licet inter Verba substitutionis Vulgaris inueniatur pronomen mihi, posset tamen omitti quia semper subintelligendum est, et absque illo tribus tantum verbis potest quis sibi heredem facere l. 1. § quinque D. de Her. inst. ita et poterit facere substitutum sed contra obiscio textum in l. fin. C. de Her. inst. vbi sempronius substituit vt sit heres Plosij qui erat instituu-

Si lucius Titius mihi heres non erit.

tutus, q° substitutus n'e heres testatoris, sed primi institutj, q° pronomen, mihi neq exprimendum e a testatore, neq subintelligendum. R. illam ee ratem dubitandi in d. l. fin, ob quam antiqui J. consulti non ausi fuerunt respondere pro Sempronio nisi Plosij nomen refferatur ad testatorem licet falso, sed imperator interpretatur verba illa contra propriam significationem, vt valeat dispositio in hoc sensu, quod Sempronius succedat Plasio in loco et iure adeundi, testatori vel in ipsa hereditate, notat gla in d. l. fin. verbo ex consequentia. :::

N.° 21. Primo supponendum e omnem substitutionem ee conditionalem quandam institutionem. L. Coheredi. 41. § Coheres D. hoc tto. l. 1. § id quod. D. ad legem Falcidiam: l. ab omnibus. 104, § cum quidam. D. de legatis 2°. doctores in hac Rubrica, Donellus comment. lib. 6. cap. 24. Menchaca de successionum progressu. Lib. 3. § 28. n.° 39. &. sed obijcitur txs in. l. qui liberis. 3. D. hoc tto. ubi fit mentio substitutionis purae. R. non ideo e institutio pura, nec purus actus, sed talis dicitur q° non habet aliam conditionem praeter illam quae semper stat. quod totum nomen substitutionis includit quae nihil aliud e quam 2a institutio, idest, institutio sub conditione si prima defficiat. :::

:: Ex Bart: n.° 4. ::

N.° 22. Secundo obijcitur txs in. l. si filius heres. 16. cum similibus. D. de liberis et posthu. ubi filio suo heredi instituto datur Vulgaris substitutus, sed talis substitutio pura e, q° falsa praedicta Resolutio. minor probatur q° conditio talis substitutionis nario e illa, si filius heres non erit, sed haec conditio e impossibilis q° filius non potest non ee heres. l. in suis. 11. D. de lib. et posthum. § sui Inst. de Hered. qualit. q° quasi sub conditione impossibili pura erit substitutio habita pro non scripta conditione contra regulam txs in. l. obtinuit. 3. D. de cond. et dem. l. ab omnibus. 104. § in tto. D. de leg. 1°. l. sub impossibili

.1. D. de condit. instit. § impossibillis. 11. Inst. de Her. instit. vbi late Pich. Donelus comment. lib. 8. cap. 22. R. filium regulariter esse suum et necessarium heredem patris, sed tamen aliquando tollitur illi hereditas a Patre suo per exheredationem. d. l. in suis Pichardus in prio Inst. hoc tit. nº. 12. et. 68. ita etiam et aliquando tollitur illi hereditas alijs modis. V. g. si pater instituat illum sub conditione potestatiua, de lege suus quoque. 4. l. Cornelius. 69. l. Iam dubitari. 86. D. de Hered. instit. l. si pater. 4. C. de Institutionibus et substit. l. si filius. 15. D. de condit. institut. quo casu pro tempore pendentis conditionis vel defficientis excluditur filius ab hereditate non aliter atque quando exheredatur, argumento. l. ei qui. 19. D. de condit. institut. ex quo respondetur ad argumentum. nam licet supponitur filium esse pure institutum, tamen ex quo progreditur pater ad substitutionem vulgarem sub conditione si primo institutus heres non erit, censetur partim dictis suis a priori dispositione pura addendo illi conditionem communem, si voluerit, argumento. l. aliquando in fine. 107. l. si legatum. 10. D. de adim. legatis. l. quod pure. 6. D. quando dies leg. cedat, notat Donelus commentariorum lib. 8. cap. 21. et Osualdus lib. 8. cap. 17. litera, a, quae conditio, si voluerit, licet in extraneis non facit dispositionem conditionalem, in suis tamen facit. d. l. Cornelius. et. d. l. iam dubitari. D. de Hered. instit. restat quod filium institutum esse sub conditione et quatenus conditio submouet illum ab hereditate, excludi vt de suo et necessario herede efficiatur heres voluntarius. Bart. hic. Thre-tasincus de substitutionibus, 1ª, parte cap. 4. nº. 5. et. 14. Duarenus hic, nº. 19. et sequentibus, Ant. Gomez. Var. 1º. cap. 9. nº. 33. Joannes Gutierrez in repetitione § sui, nº. 49. de quo late dixi in repetitione l. in suis. D. de lib. et posthum. in. 3. parte. cum quod vt dictum est, filius in hoc casu heres voluntarius sit, non est impossibilis conditio substitutionis, quia potest filius non esse heres, si nolit adimplere conditionem, et sic secunda quia filio cui substitutus datur conceditur beneficium absten-

+ D. de cond. et demonst.

tio-

tionis. l. ex contractu, § 4. ff. de re iudicata, sed absten-
tio non conceditur nisi suis et necessarijs heredibus, l. sui in fine.
Inst. de her. qualitate. quia filius post substitutum adhuc
manet heres necessarius, et impossibilis est conditio. Respondeo: ut
dixi, non omnino tollitur filio successio suitatis per substi-
tutum aut conditionem, sed tantum in eo tollitur in quo Pater vo-
luit, scilicet quatenus conditio illum removet ab hereditate dum
pendet, vel si defficiat, quia dum non impletur conditio, non continua-
tur dominium de quo in l. in suis. ff. de lib. et posthum, et
si nollit implere conditionem ex facultate sibi a Patre data
hereditatem omittit quasi omnino extraneus, et quasi ex-
heredatus habetur, nec tunc uti poterit abstentione; si vero conditionem
impleverit tunc remoto impedimento sine aditione heres
efficitur per continuationem dominij ex suitate, et tunc uti
poterit beneffitio abstentionis, quo etiam casu admittitur
substitutus. d. l. ex contractu. et postea dicam. facit sent.
Donelli comment. lib. 6. cap. 24. qui ait filium non esse vo-
luntarium heredem, quatenus illa verba negativa, si heres
non erit, respiciunt casum impotentiae, v. g. si filius decedat
in vita patris. quod verum est et generaliter nihil aliud
extranei heredis habet filius per substitutum quam id quod
per conditionem voluntariam subintellectam amittit de heredi-
tate Patris, quo etiam casu, scilicet post mortem Patris
utilem esse substitutum probant dicta iura in l. si filius
heres. et in d. l. ex contractu. ...

Quando defficiat illa conditio substitutionis ad Bart. n. 46.

n. 23 ... ex numeris precedentibus satis apparet effectum subs-
titutionis pendere ab impedimento [illegible] [illegible], si
primo institutus heres non erit, qui omnino defficit ex
quo nondum sit hereditas, et consequenter defficiat [illegible]

subs=

substitutiones etiamsi successiue facta sint. l. post aditam. C. de Impuberum, l. si mater. 33. D. hoc titulo. l. cum in testamento. 37. D. de Hered. instit. l. si legata C. de legatis. l. 4. titulo. 5. §. 6. quod etiam alia ratione iubatur quia testator tam instituto quam substituto totam hereditatem dedit, quod ex quo institutus per aditam dominus fit irreuocabiliter insolidum, § extraneis Inst. de Her. qualitate, l. et si sine. 8. § sed et quod Papinianus. D. de minoribus, omnino excluditur substitutus ne dentur eiusdem hereditatis duo Domini insolidum contra textum in l. si vt certo loco, § si duobus vehiculum. D. Commodati. l. quod 3. 41. § Vni duo. D. de Reg. iuris, Ant. Gomez 1º. Variarum, cap. 3. nº 33. Minchaca de successionum progressu § 24. nº. 44. Donellus comment. lib. 6. cap. 24. ∴

Sed 2º obijcitur textus in l. Postulante, 44. D. ad Treb. N. 24 in § fin, vbi post aditam hereditatem transfertur in fideicommissarium vt simul sit heres quasi si esset institutus. Respondeo diuersas esse acceptiones dominij, ex quibus eiusdem rei dominium insolidum pluribus pertinere potest. V. g. ciuiliter et naturaliter in l. in rebus dotalibus. C. de iure dotium, vtile et directum in l. 1. § qui in perpetuum. D. si ager vectigalis petatur. bonitarium, et quiritarium in l. si finita. 15. D. de Damno infecto in § Iulianus, itaque bene possunt heres et fideicommissarius insolidum esse domini hereditatis, heres directi qui semper retinet directas actiones et ideo semper dicitur heres; fideicommissarius vtiliter in quem transfertur tantum actionis vtilitas, quomodo intelligendus est textus in d. l. postulante et alij similes. ∴

An ex pluribus institutis quibusdam adeuntibus hereditate, et ceteris repudiantibus

locus sit Substituto, vel non.

N.º 25. Questio hec subtillissima e', et practicabilis, in qua interpretatur tex. in l. potest quis. 36. § Vel plures. D. hoc tit. et in § et plures. Inst. de Vulgari, quibus pater liberum ee' testatori plures substitutos facere post unum institutum, et e' ctra post plures institutos unum substituere, aut plures pluribus sigillatim, vel invicem, inter quas illa potissimum difficillis species e', qdo pluribus institutis unum substituit, aut plures voce unius, an tunc si ex institutis quidam hereditatem adierint, alii repudiauerint defficiat substitutio ex deffectu conditionis propter aditum quorundam, vel potius admitatur substitutus impleta condit.e propter repudiatum ceterorum: et in hac difficultate prius notandus e' modus loquendi testatoris qui tripliciter euenire potest, 1.º si copulatiué loquatur in condit.e V.g. si primo instituti non sint heredes, si unus non sit heres et alter non sit heres, sine unus sit heres, nec alter sit heres: 2.º disiunctiué. V.g. si quilibet non sit heres, si unus non sit heres vel alter non sit heres: 3.º et ult.º si utatur substitut.e informi nullis verbis declarata condit.e V.g. instituo Titium et caium et substituo Sempronium, de quibus singulis dicendum e':

§

N.º 26. Et primo casu excluditur substitutus, quia eius conditio defficit, probatur nam si testator dicat ita, si primus non sit heres, et Joannes non sit heres, siue ita, sine Titius sit heres, nec Joannes sit heres semper notatur propositio hypotetica copulatiua affirmatiua constans duabus chategoricis que requirit ad veritatem suam veram ee' Utramque chategoricam, et ex unius deffectu tota reditur falsa sumulistis Villalpondo in summulis lib. s. cap. 10. quia ex quo adita fuit hereditas ab uno ex institutis etiam si alius repudiet falsa e' hec propositio, sine Titius sit heres, nec Joannes sit heres, et consequenter deffecta condit.e defficit substitutio, quam

sen-

sent. oprobat Bartol. l. quidam 36. D. hoc tit. l. quamuis 4. C. de Impuberibus. Id ut bene notant DD. haec iura non concludunt. Pelytus de Vulgari 3. parte n. 57. probatur tamen ex natura propositionis copulatiuae, contra textus in l. si heredi pluris D. de cond. instit. § si plures pen. Inst. de Her. instit. et in terminis est textus in l. si is qui ducenta 13, § item si pater. D. de Rebus dubijs, qui licet loquatur de illa propositione si neque Titius sit heres, neque Ioannes sit heres, tamen eadem est ratio alterius propositionis et similium, in qua copula, et, quae principalis est affirmatur, atque illa propositio si neque etc. etiam est affirmatiua aequivalet huic, si Titius non sit heres, et Ioannes non sit heres, l. si quis ita stipulatus 129. D. de Verb. oblig. idem dicendum est si conditio subtitutionis concipiatur complexiue disiunctiue, v.g. si Titius et Ioannes non sit heres, si neque Titius etc. quia aequivalet predictis propositionibus, et etiam idem dicendum est si concipiatur conditio in propositione chategorica complexiue copullatim. v. g. si Titius et Ioannes non sint heredes, si neque etc. quia predicatum illud, non sint heredes, de toto subiecto ut iacet verifficari debet ad veritatem propositionis. Ultimo idem dicendum est de signo uniuersalli, v. g. si omnes non sint heredes, si predicti etc. quam sententiam licet non ita explicatam cum Bar. hic tenent communiter DD. testatur hic Zozinus, n. 51. Rypa, n. 133. Ant. Gomez, 1 Variarum, cap. 3. n. 35. Minchaca de successionum progressu, 3. parte § 23. sequitur Pichar. in § et plures. 2. Inst. de Vulg. n. 6. et 7.

Sed contra obijcitur, primo quia si ex plurimis institutis unus defficiat, falsum erit dicere, omnes heredes esse, quod contrarium debet esse verum, scilicet omnes heredes non esse, et sic de caeteris predictis propositionibus efficitur argumentum, quod verificatur propositio, et implitur conditio subtitutionis. 2o obijcitur textus in l. aequissimum, § si duo. 2. D. de bonorum possessione secundum tab. l. si ego 29. D. de iniusto rupto, Authentica Hoc amplius. C. de fideicomissis. l. Unica, § Pro secundo 4. C. de caducis toll. quae probatur uris admiti subtitutum ad partem hereditatis desfficientem, quam

co-

coheres; nam licet heredes magis dilecti sint. l. Pluuius. 35. §. 1. D. de cond. et demonst. et inter se habeant ius acrescendi. l. si Titio. 61. D. de legatis 2º. l. qui ex duobus. 53. § qui semel D. de acquir. Donellus comment. lib. 7. cap. 12. tamen in specie in qua per coheredi datur substitutus, ille magis dilectus est, qui expressim vocatur illo casu. l. cum ex filio. 34. § quidam D. de Vulg. ius, non accrescendi tacita substitutio est d. l. si Titio, Minchaca de successionum prog. in praefat. pertotam, et lib. 3. cap. § 24. nº. 3. quod semper atque deficit pars hereditatis admititur substitutus exclusis coheredes. Ult. obijciuntur iura in quibus vocatur substitutus sub copulatiua conditionali, et tamen vno tantum ex institutis deficiente ad eius partem admititur substitutus, textus est in. l. Lucius Titius, 78. § Cato. 7. D. ad. S. C. Trebell. l. fin. § filium. D. de leg. 2º. et affirmatur, nam serui duorum institutus et illi datus substitutus ita habetur ac si domini essent instituti, et conditio substitutionis esset copulatiua, argº. l. 1. § communis seruus D. de stip. seruorum. l. 1. § idem ait D. de Usufructu acrescendo, sed tune omitente altero domino, ad eius partem admititur substitutus. l. fin. hoc titulo, quod falsa est dicta sententia. Ultº. affirmatur in. l. quidam titulo. 30 D. hoc titulo. l. cum quidam 10. C. de Impuberum, vbi licet conceptasit conditio substitutionis directe in propositione copulatiua, excludatur quod substitutus a singulis partibus hereditatis, tamen non redditur ea ratio quam deduximus ex natura propositionis copulatiue, sed ex alijs coniecturis deducuntur decissiones, quo vbi cessant tales coniecturae non obstante propositione admititur substitutus, ita Bart. tenet Iasso hic, nº. 67. Rypa in. l. heredes mei, § cum ita, nº. 19. ad Trebell. et alij quos refert Minchaca vbi supra.

Nº. 28. Sed non est recedendum a communi sententia cui non obstant contraria fundamenta. 1º non obstat Primum, quod duae propositiones contrarie simul falsae admituntur. v. g. omnis homo est iustus, nullus homo est iustus, textus est in. l. ei qui ducenta. § Utrum. D. de Rebus dubijs. et illae propositiones contrariae sunt si Titius

non

non sit heres, et Ioannes non sit heres, si Titius sit heres, et Ioannes sit heres, et sic de ceteris similibus dicendum est falsas esse simul quando quidam adierint hereditatem, quidam repudiauerint, Pyp. a. hic, nº. 139. Ad 2um Resp. substitutionis ius eficacius quidem esse quam ius acrescendi, sed quando testator limitat ius substituti, in eo casu non admititur, quod factum esse videtur quando conditio substitutionis accipitur in prope copulatiua que non verificatur nisi deficientibus omnibus institutis. Ad Vltimum Resp. vt supra dixi nº. 15. aliquando coniunctiua capitur pro disiunctiua ex voluntate testatoris. l. sepe. 53 D. de Verb. sig. l. hoc articulo. 29. D. de Hered. instit. et in hac questione coligitur talis voluntas in substitutionibus que post aditam admituntur, fideicomissarijs, Pupilaribus, et militis, § In primis, Inst. de fideicomissarijs heredit. l. Post aditam. C. de Impuberum, quia si ex pluribus institutis iam adeuntibus deficiat quidam, pars illius non acquiritur coheredi, sed successoribus decedentis quos non cognouit testator, quia potius voluisse creditur illam partem peruenire ad substitutum quem vocauit quam ad extraneos incognitos, quia pro disiunctiua debet accipi coniunctiua in ijs substitutionibus, Minchaca lib. 5. § 24. nº. 16. et hec est ratio desidendi dicte. l. lucius Titius, § Caio et similibus. Ab hac tamen generali coniectura excipitur pupilaris substitutio que liberis fit, ex quibus si vnus deficiat, pars eius ad alios pertinet antequam ad substitutum, quia talis voluntas est testatoris que deducitur ex charitate eius erga liberis suis et sic coniunctiua hic in sua signatione accipitur, que est ratio desidendi textus in d. l. penultima C. de Impuberum, ex quo Resp. Vltime affirmationi, et textus in d. l. quidam titulo non obstat, quia secundum verborum signationem conditio tertie substitutionis impleta fuit, erat enim, si neque Florus neque Socia Iº substituti heredis essent, quod verum fuit quia Quietus cui Floro substituebatur partem suam adiuit, ex quo Florus excluditur iuxta textum in l. Post aditam. C. de Impuberum, et Socia etiam decessit

in

in vita testatoris, a qua si impleta aditio tertię substitutionis debuit admitti 3° substitutus ad deficientes nisi alias apareret contraria voluntas testatoris, de qua in eodem textu. Ulto. non obstat penultima affirmatio, quia eiusdem servi duo domini non coniunguntur, neque habent ius acriscendi. L. Et Proculo. 20. D. de leg. 2°. Neque obstat. d. L. 1. § idem ait D. de usufructu acresc. quia ideo procedit non ex coniunctione dominorum, sed quia constitutum est ut quod servus communis non potest acquirere uni domino acquirat aliis. L. 1. § communis servus. D. de stipulat. servor. quod evenire potest in usufructu qui quotidie acquiritur, et legatur d. L. 1. § interdum. D. de usufr. acresc. et in proprietate, si ante quam cedat efficiatur incapax condominus, at vero in d. L. Et Proculo pars illius domini cui semel cessit, ab illo [illegible] diata est iterum non cedit, nec acquiri potest iterum a servo, sed pertinet ad substitutum, ut in d. L. fin. h. titulo.

N. 29. 2° casu quo conditio substitutionis non coniunctive, sed separatim concipitur, v. g. Titium et Seium instituo, et si Titius non sit heres substituo Sempronium, si Seius non sit heres Petrum substituo, tunc Bart. qui communiter receptus est tenet ad singulas partes deficientes admitti substitutum separatim vocatum, quia est verificata conditio substitutionis, et in hoc casu locum habet supradicta regula, melius est ius substitutionis quam ius acriscendi, et de hoc loquuntur iura in d. L. penultima. D. de iniusto rupto. L. ex duobus. 24. § filium. L. cum ex filio. 33. § fin. D. hoc titulo. L. Vel singulis, 37. D. eodem tit. § Vel singulis, Inst. de vulg. Menchaca. d. lib. 2. § 24. n. 24. 25.

N. 30. Sed quid erit si pluribus institutis conditio substitutionis distributive fiat. V. g. si quis vel si alter defficiat. quid erit si conditio fiat alternative. V. g. si unus aut alter defficiat, his et similibus casibus quos notat Menchaca. d. lib. 2. § 24. a n°. 23. tenet communis sententia cum Bart. hic admitti substitutum ad partes defficientes, D.D. in L. heredis mei, § cum ita. D. ad S. C. Treb. ubi latè Sozinus et Rypa n° 9. D.D. in L. penultima. C. de impuberum

Cas=

castrensis et Soc. ing in l. si is qui ducenta § item si pater D. de reb. dub. Areting, Alex. et Iasso in l. potest, hoc test. alios refert Minch. d. lib. 3 § 2. a, nº 22. ad fin. probatur exemplo disiunctiue, que in uno extremo verificatur d. l. si is qui ducenta § utrum, qui textus in illis verbis: an hoc modo siquidem corum factus non erit prout fieri comprehenssa est, legendus ita, an hoc modo siquid eorum factus erit que ut non fieri comprehenssa est. gla. b. Gothiphredus et Cuiacius observationum, lib. 2. cap. 3. nº 3º.

Sed 3º quod videtur potius ex voluntate testatoris accipiendas fore omnes illas disiunctiuas pro coniunctiuis. quod ita probatur, quia substitutus simpliciter et indeffinite vocatur v. g. substituo Titium ut sit mihi heres Titius, quia potius vocatur ad totam hereditatem quam ad partem. arg. l. 1. § qui neque D. de Her. instit. quia quando unus ex institutis adiuit et alter repudiauit non potest admitti substitutus ex sua vocatione totius hereditatis, quia in parte aliqua aditur excluditur per l. post aditam. C. de impuberum, iuncta l. ei qui soluendo est in fine D. de Hered. instit. quia nullo alio casu admititur substitutus quam si heres non sit uterque institutus; consequenter talis est voluntas testatoris ut disiunctiua pro coniunctiua accipiatur. Confirmatur ex communi sententia Doctorum qui tenent substitutum expresse vocatum ad totam hereditatem numquam admiti ad partem solam, quam refert Alinchaca dicto § 24. nº fin. Ultimo confirmatur, quia magis dilectus est institutus. d. l. Pluuius. 36. D. de condit. et demonst. et numquam cum eo concurrit substitutus. l. cum in testo. § 1. D. de Her. instit. atque ita tenent D.D. quos refert Alinchaca ibi, nº 26. et idem ipse deffendit ex dictis fundamentis arg. text. in l. si is qui ducenta in fine D. de Rebus dubijs. l. et generaliter in prio. C. de instit. et substitut. l. lucius la. 2. D. de Her. institut. l. saepe. 53. D. de verb. signat. quia inquit alternatiua ... pro coniunctiua semper est accipienda.

Sed non est recedendum a communi sententia nec temere discedendum ab proprietate verborum. d. l. non aliter. 69. D. de legatis. 3. sed de voluntate testatoris non constat hic, sicuti in d. l.

si

et is cui ducenta in fine, et similibus ubi adest filiorum charitas vel alia dictura ibi expressa. Ex talis voluntas non colligitur eo quod simpliciter vocat substitutum quasi ad totam hereditatem nam imo regulam habemus in l. cum quidam sabinus 17. ff. de her. inst. ubi institutus simpliciter sine parte signata admitendus est ad partem vacuam, quod non debit admiti substitutus ad partem que sit defficerit, vel ad totam hereditatem si defficiant omnes instituti, et hec est mens testatoris atque interpretatio verborum eius.

N. 33. Ultimo casu quando substitutio est informis. V.g. post plures institutos dicat testator substituo Titium vel sub expressa conditione si illi heredes non sint substituo etc. tunc tenet Minchac. dicto lib. 3. § 24. n. 10. Vers. tenenda; et n. 33. non aliter substitutum admiti quam si defficiant omnes instituti, ut in l. ea hic dixi. quod probatur quia illud verbum substituo, continet conditionem sane si instituti non sint heredes, ut dixi n. 10. conditio illa apposita. si instituti non sint heredes est indeffinita que in iure nostro equivalet universalli. hoc est, si omnes instituti non sint heredes, glosa magistra in cap. circa. 4. de elect. lib. 6. Thomas sanchez de matrim. lib. 3. disputat. 24. n. 2. ad fin. quia sicut dixi de universalli et coniunctiva, n. 26. ita et hic respondendum est. 2° probatur quia in dubio videtur testator se conformare cum simili dispositione iuris. l. si quando cum glosa C. de inofficioso. l. in testamento C. de testamento militis, sed in successionibus legitimis non defertur hereditas iis qui sunt in 2° gradu, antequam omnes ex 1° gradu defficiant princ. Inst. de leg. agnat. succes. quia ita debent interpretari verba testatoris. Ultimo quia in dubio potius videtur facta substitutio ut testamentum in illa sustineatur in casu vario et sic post omnes institutos qui magis dilecti sunt. l. Unica in princ. C. de caducis toll. d. l. Pluvius. ff. de condit. et demonst. et ita cum aliis ibidem tenet Minch. n. 31.

De signifficatione verborum si heres non erit, et an compre-

hen.

hendant casus noluntatis, et impotentie.

Ad Bart. n. 13.

Tunc varia est hec questio, ut respondere valeamus, quando deficiat conditio illa substitutionis, si heres non erit, et tamen Bart. hic respondet omnium sententia dicta verba conditionalia generaliter suo- notare duos casus, unum impotentie, quando institutus heres esse non potest, et alterum noluntatis, quando heres esse nolunt. L. heres institutus. § l. de impuberum. § Posteriori quoque Inst. quibus mod. testa infirm. L. 2. 40. s. 6. ubi Greg. gla. s. cum ergo predicti duo casus in conditione comprehendant generalitate sua dicendi sunt expressi, gla in L. siquis mihi bona, 24. § in ipsum l. 3. specialiter. D. de acq. her. ita cum Bart. tenet omnium schola, ut refert Thrinta siricus de substitutionibus 2. parte cap. 1. no. 21. et sqq. Osualdus Hilig. ad Donelum comment. lib. 6. cap. 21. litera, R.

Sed contra obijcitur textus in L. Lulianus 26. D. si quis omissa causa testamenti ubi filia substituitur vulgariter patri suo, et non datur casus noluntatis, quod patet ex quoniam filia patri substituitur non ut arbitrium eligendi habeat ex quo Bart. admittit exceptionem ex- predicta conclusione quando filius familias patri suo substituitur, et sed per in d. l. Lulianus etiam continere unum casum et patrem noluntate omisisse hereditatem ex institutione quam iterum acquisiuit ex substitutione mediante persona filie, ex regula l. Placet. 79. D. de acq. her. quod ex eo patet in textu quia soluuntur legata substitutionis, quia ex institutione omissa fuit hereditas, atque ex substitutione acquissita. Nec obstat solui etiam legata institutionis, quia ut in Rub. dixi n. 10. substitutus tenetur oneribus instituti. l. Tunc impuberatorum 74. D. de leg. 1o. et preterea in d. l. Lulianus ex peculiari equitate illius tituli si quis omissa causa testamenti de qua in l. 1. et per to. tum tenetur Pater ad solutum legatorum primi gradus omissi

n. 19

neq. substitutio in damnum legatariorum facta fuit, vt arbitrium haberet Pater, sicuti in, d. l. 1. § si proponatur eodem tit. ita stretin 4 ti. n. 9. Rypa, 89. Iasso in l. si filius heres D. de lib. et posthumis.

N. 36. Sed animaduertendum est ditam regulam illam exceptionem admittere quando aliud testator velit text. in, d. l. non aliter D. de leg. 3. sicut enim expressis verbis potest limitare vel extendere conditionem substitutionis Vulgaris, vt in l. fin. C. de institutionibus l. Gallus in princ. D. de lib. et posthum. l. 2. C. de Hered. insti. Bart. Sic, n. 10. et 14. ita etiam si ex coniecturis certis talis voluntas colligatur, idem respondendum est cuius rei exemplum extat in difficili l. Pater Seuerinam, 101. in princ. D. de cond. et dem. vbi conditio, si non nupsserit filia quae similiter ex generalitate sua continet vtrumque casum nolluntatis et impotentiae, quando vel noluit vel non potuit nubere non censetur impleta licet aduenial casus impotentiae mortua filia in pupilari ante nubiles aetatis annos quem textum ad hoc expendit Paulus Cast. ibi, n. 2. Sozinus Sic, n. 3. contra in § et quid si tantum, pr. fin, n. 4. licet Bart. in Sac, l. n. 14 ad diuersam quaestionem refferat, quando testator expressit vnum casum v. g. si institutus nolluerit esse heres, an alter comprehendatur si non potuerit esse heres, quod quidem alienum est a d. l. Pater Seuerinam, vbi non exprimitur vnus casus solus, sed generaliter conditio illa, si non nupsserit, quae vt dixi vtrumque continet.

N. 37. Difficille tamen est inuenire coniecturam ex qua talis voluntas testatoris colligatur excludens casum impotentiae, et dupliciter expli cari solet, 1. vt sub modo detrae filiae legatum si nubat 2. vt sub conditione eadem detr. et quando sub modo quiquam datum est modo non impleto auferetur si culpa sit aut mora in eo qui recepit datum, quae mora in litteris omititur ab anno, Auth. Hoc amplius C. de fideicommissis, in stralhibus vel ex tempore taxando Iudicis arbitrio quo modo practicatur decissio textus in l. 1. C. de Donationibus quae sub modo, Molina de primog. lib. 2. cap. 14. n. 16. 23. et 24. Co:

x Interpretatur textus in l. Pater Seuerinam D. de cond. et demonst.

uarr. Variarum, cap 14. n.º quinimo, et ex hac accept.º datum sub modo dicitur conditionale in l. liberto. 21. § lucius. S. D. de annuis legatis. l. 1. C. de ijs que sub modo, D.D. in l. .. C. de instit. et substit. Cujacius consultat.º 2. Donelus coment. lib. 8. cap. 19. Molina de Hisp. primog. d. cap. 14. n.º 23. et 24. ideoq ad similitudinem cautionis Mutiane in l. Mutiane 8. D. de condit. et demonst. requiritur etiam similis cautio pro modo legis cum in ttº. 48. D. de fideicom. libert. l. insulam. 18. § quidam fin. D. locati Bart. in l. quibus dieb., § Termilius D. de condit. et demonst. Molina lib. 2. cap. 12. a n.º 10. et si queramus in quo distinquat modus a condit.º respondendum est cum Molina ubi ex varijs sicluris id colligi arg.to l. Penam. 2. D. de ijs que pene causa. et quod ad nos pertinet illud satis sit animaduertere de natura modi esse ut si non impleatur modus reuocatur datum in penam et consequenter tunc reuocatur quando culpa seu mora comittitur, alias non datur pena sine culpa. l. 1. C. de ijs que sub modo. l. multa. 6. D. de conditionibus et demonst. l. aliud est fraus. 131. D. de Verb. sig. l. sancimus. C. de Penis.

His ita supositis recte prouidet. d. l. Pater Seuerinam sitestator dedit filie fideicomissum sub modo nubendi, et in pena neglecti modi ademit illud, aut transtullit in Philippum. quod semper licuit in modo iuris licito et est textus in l. Titio. 96. § seruus. D. de condit. et demonst. l. 1. C. de instit. et substit. l. 4. tt.º 9. p.te 6. cum autem filia decesserit in pupilari, mirum non est non amisisse fideicomissum, quia inculpabilis fuit semper, et sine mora, quam interpretationem tradit Bart. in l. cum proponas, n.º 5. C. de Hered. instit. Iasso hic, n.º 28. Decius, consilio, 273. n.º 3. et comunem dicit Pichar. in § fin. Inst. de legatis. quare ad heredes filie transmitti fideicomissum tenet Forcatolus dialogo. 50. n.º 7. Politus de Vulg. ... n.º 6.

Sed 2.º obijcitur textus in l. Vnica. C. de his que pene nomine et in § fin. Inst. de legatis, ubi refferuntur consultores tempore non valuisse penales disposit.es Vlpianus. tt.º 24. Vers. pene, quod falsae. d. interpret.

R.º antiquissima lege lata improbatas fuisse penales di-

disposi-

di{s}positiones. quas leges Anastasius Pium substituisse vel obstituisse tenet Othom. in fin. § Inst. de legatis. illa potissimum ratione decidendi quia potius videbatur testator semel honoratum iniuste punire, quam alter honorare. quo pertinent illa verba Iustiniani ibi: quod coercendi heredis causa relinquitur quo magis aliquid fiat, vel non fiat. itaque tunc ei improbatur penalis ademptio vel translatio, quando primum preceptum testatoris inutile erat, vel iniquum, ut non obligaret heredem: l. 1. ibi: illicite, et probosse D. de ijs que pene causa, Molina cum alijs lib. 2. de primogenijs, cap. 12. n.º 32. probatur quod exemplis relatis a Iustiniano in § fin. iam aligato, nam preceptum testatoris alendi servum, quod in nullius utilitatem versatur, non obligat heredem, arg.º l. filius fam. 114. § Divi. 11. D. de leg. 2.º et aliud preceptum collocandi filiam in matrimonium etiam non obligat patrem, cui prohibita est talis obligatio, l. Titia. 134. D. de verb. obligat. cap. Gemma de sponsalibus. l. 59. tit.º 11. p.ta 5. ubi prohibetur penalis obligatio causa matrimonii in qualibet persona etiam extranea; Greg. ibi, gl.a 1.ª et S. Thomas Sanchez de matrim. lib. 1.º disputat.e 5. n.º 31. :::

In his itaque rebus pena improbabatur, que iniusta erat, cum nullam culpam supponeret, ut pote sub precepto testatoris omnino non obligatorio. sed si testator iuste preciperet, et obligaret penalis ademptio vel translatio utique admittebatur illo tempore, ut in l. Titio. 96. § 1.º D. de condit. et demonstr. l. 1. D. de penu leg.to l. 1. § item si ita. D. ad legem Falc. l. cum lineis. l. si penum 24. D. quando dies leg. cedat. et videre est in precepto faciendi monumentum. cum pena adijcebatur quia obligabat heredem. l. hereditas 50. in fine. D. de petit.e her. l. multa. ibi. D. de cond. et demonstrat. quam distinctionem tradit Cumanus in d. l. 1. D. de ijs que pene nomine sequitur Costa. 1.º selectarum, cap. 12. n.º 520. et in d. l. Pater Severinam, licet pena valuit, tamen pena omittitur minime, quia sine culpa fuit filia decedens antequam viripotens esset, arg.º l. 1. C. de instit. et substit. et dictura versatur, ut potius videatur fidei commissum datum filie sub modo quam sub condit.e :::

N. 4

2º modo interpretatur eadem lex Pater Severinam, ut conditio sit illa si filia nupserit, quae quia mixta est, omnino debuit impleri, ut filiae vel heredibus eius fideicommissum debeatur. l. cedere diem 213. D. de verb. sig. l. Falta 65. § si sub conditione D. ad S.C. Treb. l. in ttº 31. D. de condit. et demonst. l. legatum. C. de conditionibus incertis. l. 14. ttº 4. partida 6. ibi: y si acaeciere que la mujer muriera, o aquel con quien la mandaba casar ante que se cumpla la condicion, entonce no Valga el establecimiento o manda que asi fue fecha. admissa illa exceptione de qua in. l. 1. C. de instit. et substit. Molina de primog. lib. 2º cap. 13. nº 14. 19. et. 23. ex quo in. d. l. Pater Severinam filia ante nuptias decedens omnino amissit fideicommissum, neque ad heredes transtullit. l. unica, § sin autem aliquid. C. de caducis toll. Alciatus hic nº 42. Molina ibidem nº 23. restat quod solum questio de fideicommisso Philippi, quod illa conditione habet, si filia non nupserit, et non impleri morte filiae respondit. I.C. quia voluntas testatoris fuit tunc illi dare fideicommissum, quando contemneretur a filia, quod evenire non potuit ante pubertatem eius, facit textus in. l. pen. D. quando dies legati cedat. l. quod vir D. de Donationibus inter. Bart. in. l. Titio centum § fi. D. de condit. et demonstr. ubi conditio si nupserit includit tempus pubertatis, et idem dicendum est de contraria conditione si non nupserit quia adimpleri conditio illud tempus non possit. ita Pichar. in principio Instit. de Vulg. nº 4º. et 24. et recentiores magistri.

sed obstat divinationi nota 2º quia si tempus pubertatis in tali conditione negativa desideratur, frustra recurrit I.C. ad divinationes in. d. l. Pater Severinam. 3º quia si tali tempus advenire, et postea ex casu impotentiae non nupserit mulier, admitteretur Philippus contra textum ibi: ita demum fideicommissum Filio Philippo datum videri, si ei Procula defuncti filia nubere noluisset. ex quo videre indico supra dictam communem resolutionem.

Ex bart. numero, 14. et. 15.

Ultimo obijcitur contra dictam resolutionem, textus in. l. Gallus § et quid si

t an

tantum, D. de lib. et posth. ubi in eos substituitur sub expressa testatore condit. casus impotentiis si filio decedat in vita testatoris; sed illa conditio extenditur ad alios casus similes emancipationis et deportationis ex quo infert Bart. quod condit. expresse concepta in uno casu extendi ad alium, quia quidquid testator dicat aut velit semper continetur in condit. substitutionis utrumque casus voluntatis et impotentiis, qui similes sunt. Rursus aliquando extensione admittenda de casu ad casus similes si constet de voluntate testatoris. ut in l. Gallus ubi substitutus nepotis fecit, ne agnascendo testamentum rumpat, quod quia necessarium est non solum quando emancipatus est vel alio capite de patris potestate exiit velle iudicatur voluntas testatoris illa esse ut non solum in casu mortis filii expresso, substitutus sit nepos, sed etiam in casu emancipationis vel deportationis filii, quia tacite ss intelligendi facit in simili, textus in l. mulier 22. ff. ad S. C. Treb. et idem dicendum esset quotiescumque constaret de testatoris volunt. eo potissimum animo substituentis, ut vellet testamentum conservari in substitutionem et tunc et si dicat. si primo institutus nollit esse heres, et veniat casus impotentiis substitutus admittitur ex presumpt. voluntatis quod quia pertinet ad tacitas substit. magis declarandum in l. iam hoc iure hoc tamen conditio, si heres non erit, impleri debeat in ipsa persona instituti. v. g. si heres esset. — —

An conditio, si heres non erit, impleri debeat in ipsa persona instituti, v. g. si filius fam. vel seruus sit, vel in alia persona domini Ettc. Ex Bart. n. 18.

N. 42. Rationem dubitandi facit natura conditionis quae specie impleri debet, ut probat in simili textus in l. qui heredi. 44. D. de condit.

et

et demonst. Ant. Gom. var. 12 n° 75. Couarr. Praedicaru 3. Ro n°
... et D. Donelg in l. qui Romę, 122. § Agerio D. de Verb. oblig. c
si filius fam. vel seruus instituti sint, cum non possint sibi acqui-
rere hereditatem sed alijs acquirant, semper faciunt verificari
dict. si heres non erit. ex personis suis. R. in conditionibus vero quidem
potissimum spectari, vt specie impleantur, quod procedit in d. l. quibus
redi. vbi testator voluit seruo heredi instituto dari licet dno acqui-
rat, forte vt ipsi dno gratior efficeretur. Donelg coment. lib. 8. cap. ...
sed aliquid exceptionem admittimus si oriret de voluntate testatoris quę
semper regit conditionem l. non aliter. 19. D. de leg. 3. l. in conditionibus
19. D. de condit. et dem. Sarmiento 2°. selectarum 3. 1°. n° 1°. 5. et. 11.
et seqq. Nicolaus Pala de Rebus dubijs, tr. 4°. n° 1°. exemplari
in l. fideicomissa. 11. § si cui D. de leg. 3. l. mulier. 22. D. ad S.C.
Treb. l. si mater. C. de instituendis. l. Gallus § et quid si tm. D. de lib. ...

Ex quibus ia R. propositę questioni, nam licet videatur impleta
ta conditio substitutionis, si heres non erit, in persona serui instituti
qui sibi adire non potest et hoc secundum proprietatem verborum an-
tiquis et populi Romani, quibus plus significant illa verba. l. in hoc
sui iuris. si vel sibi non acquisierint hereditatem, vel mutata condit.
... seruus effectus alij non acquisierint, et in homine vestro domi-
nio, vel Patris potestati sunt subiecti faciunt, si alteri non acquisierint
vel si manumissus interim sibi non acquisierit. l. si pater fam. 40.
D. de hered. instit. ... l. Cum qui ... D. de acq. her. ... in ... inst. de vulg.
... cum proponas. C. de her. instit. et cum hac declaratione admi-
tenda est regula tex in l. quamdiu. C. l. quamdiu. 40. D. de acq. hered.
... communis Doctorum resolutio cum Bart. hic, Duar. de substitutionibus
cap. 10. Donell coment. lib. 6. cap. 24. et cum alijs Pica. in d. § ... n. 5°.

Sed obijcitur tex in l. Pater fam. ... l. sed ... vbi seruo
instituto, illi dato substituto adita fuit hereditas a seruo iussu
domini, et non excluditur substitutus, sed admittitur simul cum dno ad
... hereditatis, ... reg. l. quamdiu D. de acq. her. l. Post aditam. ...
... de Impuberum ... R. id admitti in dicta specie, quia iuris ... ...
erat, et maxima difficultas pro dno et ad totam hereditatem

add

admitterit, faciunt dicta num. praecedenti. Et ut serv. institut. deficiat conditio substitutionis accedendo domino, pro quo dicendum fuit, quia error fuit in persona instituti, quem testator liberum esse credebat, et servus erat, et sic ex verbis testatoris ita instituitur, ut sibi acquirat, immutata conditione, aliter quod non impletur, cum neque sibi acquirit, nec conditionem mutat, quia heres non est sicuti voluit testator, et consequenter impletur conditio substitutionis. arg. l. quo loco. 20. §. 1. D. de Her. instit.

In hoc quoque dubio media via eligitur, sicuti aliquando etiam fit in aliis difficultatibus. l. Antiqui. 1. D. si pars her. pet. l. sedet si. 21. § Adeo. D. de Petit. hered. l. Titius. 54. D. ad S. C. Treb. § ult. Inst. ex quibus causis. § cum ex aliena materia, Inst. de rerum divisione. neque obstat d. l. quo loco, quia loquitur quando constat de voluntate testatoris non in dubio ut hic.

N. 45. Sed contra hanc resolutionem obiicitur textus in l. Quo iussu Titii. D. de testamentaria tut. ubi propter simile dubium nullus tutor admittitur. Facit lex qui solvendo. 42. D. de Her. inst. et affirmatur quod tale iudicium eligendi mediam viam de more Rusticorum esse, ut in l. Nesenium. 57. D. de Negotiis gestis. Tiraquellus de iure primogeniorum. q. 17. n. 4. et 10. affirmatur quod si eo quis liber instituatur, quem testator servum esse putat, ille heres erit exclusio substituto. glo. penult. in § fin. Inst. de Vulgari, quam communiter receptam testatur Corrales in d. l. post aditam. n. 54. sequitur Immola in d. l. si pater. n. 5. Areting in d. l. cum proponas in fine, quod idem respondendum fuit in d. l. Et ita Tiberius. 42. D. de Her. inst. etc.

Huic difficultati respondent Donellus in d. l. cum proponas. C. de her. inst. quod in l. Quo iussu Titii unum tantum tutorem habere voluntatem testatoris, at in d. l. si pater fam. et institutum et substitutum ad hereditatem vocari, ex qua differentia ibi nullus admittitur ad tutelam, ne alter contra voluntatem testatoris sit tutor, hic vero uterque admittitur ad hereditatem, quia hoc est de voluntate testatoris. etc.

Sed contra, quia ut simul admittantur, non habent testatoris voluntatem instituto et substituto. d. l. quamdiu. 8. D. de acq. her. 2º. quia licet uterque haberet voluntatem testatoris, tamen unus tantum ad-

admitendo esset, argum. tex. in iur. duobus in fine. de Re scriptis in § Greg. in d. l. c. ola §. ad fin. & 2o respondent aliqui recentiores in d. l. Pater familias. Vere dici posse esse mediam viam, non vim de iuris, sed obstat illis lex Duo 3 fratr. ubi quaestio facti, res iam tenor iu. deficit, sed probatio, et tamen non admittitur uterq. tutor, quia non sunt admittendi simul institutus et substitutus ......

Quapropter in tanta difficultate tota ratio petenda erit ab Imperatoris Tiberij voluntate qui constituerat ocurrendi substituti et institueri in persona Parthenij liberti sui ut non in gestu retulit Tribonianus statim post d. l. Paterfam. in l. seq. et sub. in d. § in in fine. quam constitutionem imitatur consultus in d. l. si pater ex req. textus in l. nam ut ait Pedius. D. de legibus. et ita Part. et communis admittit ocurrendo substituti et instituti in hoc iuris consultu ubi constitutio equalia alter non sit admitendus. eo n. distant responsa Prudentum a constitutionibus et sententijs Imperatorum, quod illa rationali et regulis interpretationis nitebantur, ... Responsa Prudentum sunt de iure nati, hec vero potius fundantur in voluntate et potestate Principis. § sed et quod Principi Inst. Code 1. Suarez, de legibus lib. 7. cap. 10. no. fin. Ant. Faber sic interpretans legem non omnium D. de legibus, quod patet ubi nulla alia ratio damus huius decisionis in qua franguntur regule iuris legis quamdiu D. de aqu. hered. l. post aditam C. de impuberum, et pluraq exempla videri possunt per Pinelum in l. 2. C. de Rescind. vendit. 2a parte cap. 4. no. 4 et ita procedit textus in § fin. Inst. qq. ex causis man. et similiter de iure nostro aliquando eligitur media via potestate Regia, v.g. in l. 12. 4o. SS. parte 7. ubi duo fratres simul nati ad maioriam simul admittuntur ad etiam in Regni successione admitendum tenet Molina de Primogen. lib. 3. cap. 1, a no. 20. licet de iure communi valde controversum sit, et refert. 12. diversas opiniones, ... ra quelq de iure Primogeniorum, quia... folio. n. Principis est eligere posse mediam viam ex equitate l. 1. C. de legibus et in derivibus. ... Judicibus leges proponuntur custodiende et si perquam dure. l. Prospexit. 12. D. qui et a qq. cap. in istis. distinct. 4.

di-

Villaguta de extens. legum, preludio. 16. nº. 10. in similibus itaque debent tenentur iudices ita sentire praeferre, declarando remittendas eis causas Principi, ut ab illo eligatur medium aliquod partibus conveniens, vel eo quod transisere, quod saltem fuit in Ter Granaten. si Pretorio in causa ardua comitis de Baylen temporibus Imperatoris Charolis, tenet Greg. in l. 9. tit. 9. part. 5. Molina de poenis. cap. 29. lib. 9. nº. 29. ...

nº 47. Et ex hac interpretatione colligitur facilis resolutio controversiae, an hereditas aequaliter dividenda sit inter dominum et substitutum, prout colligitur ex d. l. Et hoc Eguinius D. de hered. inst. d. § fin. Inst. de vulgari, iuncta l. nomen filiarum. 162. § Portionis. D. de verb. significatione an vero inequaliter dividenda sit prout colligitur ex d. l. si pater in fine: et omnis sententia tenet aequaliter dividendo quia ita Tyberius substituerat, gla in fine d. legis si pater, et in d. § fin. ubi Theophilo, quam tenetur communiter recepta Bar. pa hic, nº. 126. 116. Iaso in d. l. cum proponas, nº. 22. et ibidem Donelo. Forto de Vulgari. axiomate. 23. et eandem divisionem in filio fam. similiter instituto quo iudicabat testator sui iuris esse, admittit gla in l. hos filium. 7. D. de acquir. her. saltim quo ad usum fructum post legem Cum oportet. C. de Bonis quae lib. Corneo in. d. l. cum proponas in fine. ubi Iaso. nº. 22. licet contra Bialio in d. § fin. nº. 2. et 30. Neque obstat dicta l. si pater. ubi casus ita figurari valet, servum cum alio coheredem esse, et servo datum substitutum, ut in semisse qui pertinet ad servum versetur difficultas, et ille dividitur aequaliter quod probat Alciato lib. 1. disput. cap. 2. affirmans scripsisse in libris antiquis ita scriptum textum. Titium coheredem esse. sequitur Minchaca de successionum creatione 2. parte. lib. 1. § 5. nº 14. Donelo in. d. l. cum proponas. C. de Her. inst. quod etiam ex textu colligitur, ut I. C. unum semissem divisit aequaliter inter substitutum et dominum servi, et de altero semisse non quaerit, maxime quia indivisus pertinet ad coheredem de quo nulla difficultas: Tesillo Cuiacio in d. l. Paterfam. qui pro, Alter semis, reponit, alter: et reprobato Corrasio in d. l. Post aditam. nº. 21. Polito in titulo de Vulgari. 2. parte. nº. 50. opinatus

bus diuidenda est hereditas inequaliter, ut in d. l. si pater. nec contrarium, ut dicunt, probat d. lex Cl. hoc Tyberio, quod solum ibi agitur de diuis. facienda, sed obstat illis d. lex nomen filiarum et non obstat predictis d. l. cum proponas. C. de inofficioso test. que non loquitur de casu dubio, ut in d. l. si pater. sed quod testator declarauit voluntatem suam stare in eius bonis neque per eum ad alium quempiam hereditatem pertinere voluit, gla. penult. ibi et in d. l. si pater scholio ult. ibi Cuiacius, Duarenus, et Connanus. quod si dubium esset quid testator sensisset, idem responderetur quod in d. l. si pater, quamuis sit miles testator, quia etiam voluntas militis subiacet regulis interpretationis. argum. l. quamquam. C. de test. militis, ut d. Fulgosius, et Cumanus in d. l. S. rebe tenent supra dicti quam interpretationem receptam tenetur Salyc. in d. l. cum proponas, nº 22. Corrasius in d. l. Pater adita, nº 14. Conzius de Vulgari, nº 62. Connanus comment. 10. cap. 7. nº 1. 2. 3. 4

Facienda

ex Bart. nº 27.

sed predictis obstare uidetur text. in l. si libertus patrono, 41. ubi ss. quid et ss. de bonis libert. ubi quod decreti remedium potuit procedere, facit lex in ambiguis. 36. § quoties ss. de reg. iuris ubi iudicis decretis res temperanda est. que iura uidentur tribuere facultatem eligendi media etiam iudicibus inferioribus, quod hoc non est proprium solius Principis. et predicta iura cum Principe loqui, non cum iudicibus, quod patet ex verbo decreti, quo utuntur, quod ad Principem solum pertinet, ut multis probat Cuiacius obseruationum lib. 2. cap. 26. precipue ex inscriptione l. ultima ss. de iure patronatus, et reg. dicta d. l. in ambiguis § quoties solum Principem dici posse probat text. in l. 1. C. de legibus. qua facultate decretum interpositum fuisse dicendum est patrono ut liceret legitime retinere omnia reliqua heredit. in specie dicta l. si libertus patrono, et similia decreta referuntur in l. uentre preterito ss. de sec. hered. l. Saluio. ss. de legatis prestandis. l. si duobus. 14. § fin. ss. de bonor. po. contra tab. et similiter in specie dicta l. si libertus patrono est Riua hic nº. Lib. Polito de Vulgari

n. 6. ff. nº. 64. Da ... amisisse bene success. testamentaria et decreto ... iuuari, derogabitur red. tex. in Auth. de Aug. ... §. Primus ... dissonat. colat. 4. ... ex institut. retinet patrono legitimam omissa alia ... hereditatis, ... iuris in ... quam diu ... D. de acq. hered. ... D. ... de ... legis ... libertus patrono ... Parta ... filius quia sicuti patrono debetur legitima libera, ita etiam filio. l. cum patronus ... D. de legatis 2º. l. quoniam in prioribus C. de inofficioso test. quod si de ... propria etiam minima grauetur filius ... extra legitimam, potuit legitimam retinere ... legitima ... + relicto

... ne alias in legitima grauari videatur, arg. l. liberto ... saluis do. 96. D. de bonis libertorum, ita etiam tenet Castrensis in ... D. de acq. hered. Alexander in l. quia poterat. D. ad S.C. Treb. n. 12. quod si grauamen sit ... propria, ... filius hereditatem diuidere ... l. 1. et 29. D. de acq. her. Bart. in d. l. ... reterat, Trentalinco de substitutionibus ... cap. ... n. 24. ... 4º. obseruationum, cap. 5. ubi ... impugnat. ... 48.

Vltimo in hac controuersia licet animaduertere ea iura quae nº. 44. retulli pro doctoribus qui tenent in ... media ... esse eligenda, illa enim vel a Imperatore promanarunt ... finalis sent. ... ex causis man. ... a iure ... ex relata ... interpretat. procedunt non ... iura, et in l. antiani D. ... pars her. ... ubi ... responderetur de quo nulla alia lex erat et ex ... tioribus respondit. l. ... reg. l. nam ad ea. D. de legibus ... in l. Gallus, ... post decem menses. D. de lib. et posthum. et tex. in d. l. sed et si ... D. de petit. hered. ... procedit ... in dubio videtur possessor ex ... bona ... idemque procedit in d. l. Titius 52. D. ad S.C. Treb. et quando diuersae sententiae erant media eligebatur, ... media, sed ... ut in d. § cum ex aliena, Inst. de ... diuiss. 2. Neque obiici poterit tex. in Auth. ... iurandum quod prestatur colat. 2. Auth. Hodie C. de iudiciis ubi iudicibus ... indicantibus licet decernere quod ... fuerit ... in ... C. de legibus Villagut. de ex... legum preludio ... nº. 24. ...

id

id sed. iudicib9 ex arbitrio quod illis datr, ubi nulle sunt leges, argt. l. 1. §. in fi. D. de iure delib. vl quia aliquando possunt dominaliter interpretari leges etiam ex epicheia, Suarez de legib9. lib. 6. cap. 7. n. 11

An sine consensu eorum quib9 subiecti sunt instituti, repudiare possint, vt fiat locus substituto, vl potius adeundi ius sit Patri, vl domino. Ad Bart. n. 20. et 21.

Supponendum est servum et filium fam. non posse hereditatem adire, quin precedat iussus illorum in quorum potestate sunt. l. siquis mihi bona 25. §. iussum. D. de acq. her. cuius ratio expressa est in l. qui in aliena. 6. in prin. D. eod. facit l. obligamur. 52. D. de oblig. et actio. l. 1. in prin. D. de Pactis. l. non omnis 20. D. de rebus cred. ne scilicet obligentur inviti cum ipsi heredes fiant ex institutione eorum quos habent in potestate l. 2. et 3. D. de petit. heredit. l. si paterfam. 40. D. de hered. instit. cum hac declaratione accipienda est lex Placet. 79. D. de acq. hered. Igitur et § item vobis Inst. Per quas personas cuiq. acq. l. 13. tit. 6. p. 6. eo. n. differunt acquisitio hereditatis a ceteris acquisitionibus, quod illa inseparabiliter continet commoda et incommoda Hereditaria. l. 1. et 2. D. de acqui. hered. § Neq. tamen iuncto princ. Inst. de authorit. tutorum. l. non enim. 38. D. ad S.C. Treb. l. more. 4. D. de acq. her. l. heredis appellatio 24. D. de verb. sig. l. 1. D. de bonorum possessionib9. At vero cetere acquisitiones, v.g. ex contractu utilitatem sine onere transferunt lucrum, et idcirco etiam invitis dominis et parentibus fiunt. l. etiam invitis. 32. D. de acquir. rerum dom. l. servus vetante. 62. D. de verb. oblig. et licet filiusfamilias possit quemcumque contractum celebrare etiam obligatorium sine licentia patris. l. filiusfam. 40. D. de oblig. et action. l. tam ex contractib9. 57. D. de iudicijs, tamen tunc ex illo contractu solum acquiritur Patri commoditas et damnum penes filium manet. arg.

l.

§. sed mihi videtur. §. si filius fam. D. commodati, l. 19. C. ne filio pro patre; ad dictum quod aliquae sunt hereditates opulentissimae, quae saltim hodie poterunt acquiri sine iussu Patris vel domini, et confirmatur quia de iure novo concessum est beneficium inventarii, ex quo heres non obligatur praeterquam in bonis hereditariis. l. fin. C. de iure deliber. quia iam cessante ratione non erit necessarius iussus Patris, ad frequentiores casus respicere dicta iura, argumento reg. text. in l. nam ad ea. D. de legibus, ex quo in opulentissima hereditate idem etiam observari tenet Covarr. in cap. cum esses de test. n.º 9. Tiraq. in tract. cessante causa, fallentia 9. gl. in l. si quis mihi bona § iussum, vers. hereditas, ubi Iaso, n.º 1.º et licet ex beneficio inventarii cesset ratio legis quae movit constituentes, non tamen cessat dispositio manente eiusdem authoritate. etc.

N.º 51. 2.º supponendum est novior iure posse filium contradicente Patre sibi adire hereditatem adventitiam, posteaquam adventitia bona filiorum non acquiruntur Patri praeterquam in usufructu. l. cum oportet. C. de bonis quae liberis, et e contra Pater ratione usufructus potest totam hereditatem sibi acquirere etiam quo ad proprietatem contradicente filio. l. fin. C. eodem. l. 1. D. tit. 6. § 5. quod idem post leges serius dotalis. 15. D. soluto matrim. extenditur ad uxorem adeuntem contra mariti placitum. l. 1. tit. 13. lib. 5. compilationis. manet tamen incorrectum antiquum ius in profectitiis hereditatibus quae filio fam. relinquuntur contemplatione Patris quod videri potest per Baldum in l. cum oportet. C. de bonis quae lib. colum. 2.ª vers. quaero. et in l. filio fam. 41. D. de conditionibus et demons. §. sed si plures, et in arrogato. D. de vulgari, tenet Rippa hic, n.º 151. Iaso n.º 49. Greg. in d. l. 13. gl. 6. licet contra Cornius in l. fin. C. de bonis quae liberis, n.º 5. etc.

N.º 52. His ita suppositis facilis erit resolutio quaestionis si animadvertamus ea quae de addit. dicta sunt aequiter procedere circa repudiationem facit text. in l. is potest. 18. D. de acq. her. sed contra est text. in l. cum proponas in fine. C. de her. instit. § potuit enim quamvis iubente domino nolle adire, quia saltim quo ad repudiandam hereditatem libera est voluntas servi instituti, praecipue quando illi datur substitutus

quo

qd tenuit Bart. hic n° 21. Salic. in l. cu p[ro]ponas, colum. 2.° de-
fendit Corras. in l. post aditam . C. de impub. et alijs. omissa sententia
Bart. que communiter improbatur ibi Paulo Castrensi in d. l. cu
proponas n° 10. Corneo n° 15. Iasone n° 20. aliud est repudiare
seruum hereditatem ut locus sit substituto, et hoc negamus sine domini
licentia, aliud est nolle adire, quod aliter facere potest et impe-
dire aditionem que factum eius requirit, sed tamen licebit postea dno ipsum
compelli ut adeat. l. 1.a § quidergo. D. si quis omissa causa. l. penulti-
ma C. de iure deliberandi, vel hoc liceat dno dum viuit seruus, vel tempore
taxato a iudice, ne diu bona vacent. tradunt Corneus et Iaso ibi.
Ex quibus in seruo et filio quo ad hereditatem in potestatis non potest esse
locus questioni, qua repudiare vel adire non possunt sine dno vel patre.
— In aduentitijs vero hereditatibus filius adire sibi potest et re-
pudiare hereditatem. sed repudiando non facit locum substituto, quia de iure
nouo adhuc ius est Patri, ut sibi possit adire. lege fin. C. de bonis
que lib. ibi: et patrem ipsum sibi adire, et hoc repudiante filio ad-
mittitur Pater ac si ipse esset heres institutus, Bart. hic, n° 22. com-
muniter receptus sm Ruynam n° 142. Alexandrum n° 66. sed
contrarium obijcitur, quod Pater non succedit tunc ex testamento sed beneficio d. l. finalis
et contra voluntatem testatoris. atque substitutus expresse vocatus est in testamento.
ergo debet preferri patri, argumento l. 29. § si duo. D. de bonorum possessione
sm tab. legis fin. C. de necessarijs seruis hered. ad alios venire quos
leges vocant, si non aliquis fuerit substitutus. l. fin. C. de Pactis conuen-
tis. ex quibus contra Bart. tenuit Ruynus hic, n° 62. Corras. in l. post
aditam C. de impuberum, n° 4. 6. Faquineus 4.° controuersiarum cap. 65.
alij. ex institutione venire Patrem, quia sicuti a iure interpretatur insti-
tutio filij aut serui, ut faciat heredem dictum dominum aut Pa-
trem l. si paterfam. 40. D. de hered. inst. ita ex hac l. fin. in-
terpretatur institutio filij, ut aliquo do hereditas possit adiri ab ipso
Patre. l. 3.a dicente filio et quod si filius non contradicat, sed vel ignorans
vel deliberans decesserit, tunc non est locus Patri, quia casus omissus
est in hac l. fin. et decerni debet sm regulas iuris antiqui. l. Pre-
cipimus in fin. C. de Appellationibus. admittetur ergo tunc temporis substitutus

tus quod tenuit Bart. hic, n°. 28. communiter receptus ex Rypa. n°. 154. et facit textus in l. l. ūna. § in nouissimo. C. de bonis. T.. l. si infanti. C. de iure delib. arg° ab speciali e cont°.

Extenditur lege noua dicteria ad Monachum. qui sine repudiet transferri in monasterium ius adeundi. Bart. hic, n°. 21. communiter receptus ex Castrone, n°. 43. Corneo consilio. 13. n°. 4. consilio in § altero quoque Inst. de Her. inst. sed quia monacho aliquando equiparatur seruo. quo sicuti de illo dixi, non poterit monasterium acquirere hereditatem. arg°. l. cum proponas. C. de Her. instit. Reg. Monachus aliquando seruo, aliquando filio fam. equiparari, prout vtilius est monasterio. Bal. in. l. 2. C. qui admitti, n°. 42. receptus communiter ex Castrone in. l. 1°. n°. 14. § quod seruus. D. de acq. unde cum oportet filio potius equiparari: sed controuersum est an si monachus decedat, antequam repudiet possit monasterium sine illo adire hereditatem. et pars negatiua probatur ex similitudine cum filio fam. de quo dixi, n°. precedenti, et est communis opinio et sententia legistarum secundum Gozinum h., n°. 20. Rypam, n°. 154. Corneum consilio. 13. n°. 4°. lib. 2°. Polinum de Vulg. § quarto n°. 46. sed dicta sententia. s. adire posse monasterium sine monacho probatur. 1°. quia monachus transtullit in monasterium propriam voluntatem. Auth. ingressi. C. de sacros. Eccles. cap. si religiosus. 27. de Electione in 6. cap. fin. de sepultur. eod. cap. fin. de testis. eod. et quia communis sententia Canonistarum, vt testatur Ripa hic, n°. 154. Tellus Fernandus in. l. 6. Tauri. n°. 64. et in hac controuersia Corneus. consilio. 272. lib. 2. n°. 3. tenet opinionem Canonistarum seruandam esse in foro Ecclesiastico, legistarum vero in foro ciuili. sed Alciatus in hac lege. n°. 05. voluit vtrobique seruari Canonistarum opinionem. quia in dubiis questionibus summa est ratio que pro religione facit. l. sunt personę 43. D. de religiosis et sumpt. fun. quod si velis deffendere legistarum sententiam, Respondebis fundamentis dicendo, non transtullisse monachum naliter propriam voluntatem quia hoc est impossibile, sed tantum teneri ex voto se conformare cum voluntate superioris, cap. quorundam. 24. de Elect. in. 6. [illegible]

In-

An minoribus institutis repudiantibus vel adeuntibus, suspendatur adhuc substitutus propter beneficium restitutionis. & Ad Bart. n. 19.

1° Supponendum e' aduersus repudiatione hereditatis ocedi minoribus bene' restitutionis l. quod si minor. 24 § Sequola. D. de minoribus. l. fin. C. si ab hereditate se abstineat. l. 18. lib. 6. tit. 6. et aduersus aditionem. l. cum bonis. 87. § pupilis. D. de acq. hered. l. cum n' solum. § fin. C. de bonis que lib. Autho. Vt sponsalitia largitas, cap. ad hec. 6. collat. 9. et consequenter admitendae, illorum sententiae qui tenent rebus integris ocedi minori beneficium restitutionis ob lucrum omissum, etiam si nullum damnum passus sit. l. ait pretor. 7. § ult. l. sequenti. l. non omnia, 44. D. de minoribus l. quamuis, 2° respons. C. de iuris et facti ign. imo et ad heredes suos transmittit minor hanc restitutionem. d. l. quod si minor, § Sequola, de quo vide Ant. Fab. decade, 34. errore, 8. et. 14. tenent pueriles dilectes contrariam sententiam Alex. et Immola in. l. cum quidam D. de acq. her. Abb. in cap. ex parte de restitutione spoliat. n° 15. Couar. lib. 1° Var. cap. 5. n° 2. et 9.

Nec obstant fundamenta contrariae sententiae, ex. l. nam postea quam. 9. § si minor. 4. D. de iureiur. l. Verum, 11. § sciendum. D. de minoribus ib: sciendum est, autem non passim minoribus subueniri, sed causa cognita si capti esse proponantur. nam ex predicta distinctione l. rebus distractis non aliter subueniri minori, quam si captus sit et damnum passus, sed rebus integris illi subuenitur ob lucrum tantum amissum, vt expressit Consultus in d. l. quod si minor. 24. § Non semper, et § Sequola D. de Minoribus. 2°

extenditur etiam questio vt locum habeat in suis heredibus etiam maioribus, qui post continuationem dominij funguntur beneficio abstentionis. § sui in fin. Inst. de her. qualitate tunc, n, queritur an statim ante abstentionem excludatur substitutus contrario, ex regula textus in. l. post aditam. C. de impub. vel potius expectare debeat ipsam abstentionem. extenditur etiam questio vt locum habeat in beneficio legis fin. C. de repud. hered. ex qua suus heres post abstentionem po-

testt

velit iterum venire ad hereditatem intra triennium, an tunc semel acqui-
sita hereditas a substituto auferatur, vel potius substitutus debuit ex-
pectare tempus triennij: quod ultimum tenuit Castro in d. l. fi. n. 5.
et idem tenuit Bart. in l. 3. in fin. D. de acq. hered. alijs quos relatis Ioan.
Gutierrez in repetit. § sui. Inst. de Heredum qualit. et differentia, n. 51.
difficile tamen est hoc, quia eo ipso quod suus heres habet substitutum
vulgarem, videtur amisisse suitatem, nec uti poterit predictis be-
neficijs suorum. ut supra dixi, n. 22. Respondetur non esse locum questioni dum
pendet aditio, vel si defecerit, aditio inquam voluntatis, sub qua
institutus censetur suus heres quando habet substitutum, ut ibidem dixi,
nec tunc utitur aliquo beneficio suorum, quia heres extraneus repu-
tatur, communem sententiam dixit Iaso in d. l. fin. column. fi. Alex.
in d. § Scevola, n. 3. glossa in d. l. fin. sed si aditionem impleuerit
semel declarando se velle heredem esse, tunc sublato impedimento
suus heres fit, et poterit uti absentie et beneficio dicte l. finalis,
non obstante substituto. de qua distinctione vide late tractantem Vaz-
chacam de successionum progressu lib. 1. § 11. n. 11. cum seqq.

N. 17. His ita suppositis, in questione proposita Respondetur statim ad-
mitti substitutum, quando minor repudiauit, et in secunda quando adiuit
statim heres fit minor excluso substituto, sed postea beneficio res-
titutionis efficitur et reponantur res in pristinum statum, possit
quod minor qui iam repudiauit, nunc adire excluso substituto, et in
secunda qui iam adiuit, nunc repudiare ut admittatur substitutus. l. rogo
4. § is qui. D. de fideicommissar. libert. l. quod si minor. 24. §
Scevola. D. de minoribus. l. ait Pretor. 7. § sed quod Papinianus
10. D. eodem. Bart. in hoc. n. glossa in l. 2. C. de iuris et facti ignor.
ubi Menesius, n. 7. communem dicit Rypa hic, n. 174. Corrasius
in l. post aditam. C. de impub. et post aditionem si minor restituatur
ut repudiet, substitutum admitti probatur argumento textus in l. ex contrac-
tu. D. de re iudicata, Tiraquin. 4. controuers. cap. 7. Trentha-
cinus de substitutionibus, 1. parte cap. 13. 2 secundo objicitur textus
in l. quamdiu. D. de acq. her. et in l. intercidit. D. de condi-
tion. et demonst. ubi restitutio impedit alium, quia similiter n.

n

n' debuit admitti substitutus nec excludi dum minor restitui potest. R. ideo impediri aliq in d. l. intercidit, q.o prior alius a quo dependebat, fuit conditionalis. at v.o in puris contrarium e' verius ut n' impediatur propter restitut.em, Bart. in l. inter stipulantes, § sacram. D. de Verb. oblig. n.o 9.o Tiraquellus de retractu lignagier, § 32. glo. 1.a n.o 18. et colligitur ex Alciato de Presumptionibus, reg.a 2. presumptione 36. Peralta in l. si Titio et ei, n.o 0.o D. de leg. 2.o tex.9 autem in d. l. quamdiu n' loquitur de casu quo speciali iure potest quis heres ee', et ideo non obstat. ...

2.o obijcitur tex.9 in l. ait Pretor, § sed quod Papinianus. D. de minoribus, ubi qui semel heres e', n' potest n' ee' heres. et confirmatur q.a e co.a si minor repudiavit, et statim acquiritur hereditas a' substituto, eo ipso distracta e' bona, et consequenter n' erit locus restitut.i ex tex.u in d. § scevola, Covar. Var. 1.o cap. 1. n.o 2.o, 3.o, per tex. dicendum est substitutum debere expectare tempus restitutionis contra. cuius Ant. Fabro de erroribus pragmat. decade, 34. err. 3. ad finem, et 3. ... 4.o post aditam hereditatem ab instituto, vel substituto, semper intelligi manere apud ipsos directe s.m iuris subtilitatem, sed Pretorem ex benef.o restitutionis, vel alio simili, concedere ut bona ab illis abstrahantur ad alios q pertineant, non directe, sed utiliter, itaq actiones directe manent impedite apud eos qui hereditatem adeunt, et actiones utiles in alios transfferuntur, atq hoc modo quantum possibile e' reponitur res in pristinum statum benef.o restitutionis. d. l. quod si minor, § restitutio. D. de minoribus. l. una. C. de reputationibus que fiunt in iudicio. Ad confirmat.m R. veriorem ee' contrariam sent.am, et non censeri distractam hereditatem, quamvis acquisita sit tit.o substitutionis iuris accrescendi vel alio simili, sed necesse e' ut res hereditarie alienentur, aut alio modo distrahantur, facit. d. § scevola Peralta hic, n.o 127. Alciato ... 7. Corneus in l. fin. C. de repud. hereditate. heredi autem suo se abstinenti specialiter etiam conceditur beneficium d. legis fin. etiam distractis rebus hereditarijs (preterquam adversus libertatem § is cui. 6. Inst. de eo cui libertatis causa) q.a n' solum

videtur suus heres amisisse lucrum, et etiam proprium patrimonium, argumento l. in suis. ff. de lib. et posth. Costa 2. p. 2° § et quid si tantum n°. 54. Ant. Fab. d. § quod si minor, § scevola, cornegi. a 2 c. lib. 219. n°. 13. lib. 2°. Verbum autem, omiserit, quo utitur d. § scevola non debet adaptari suo heredi cum ala..., sed extraneo, qui conceso sibi petit tempus ad deliberandum, et omittit illud, dicitur omittere hereditatem, Valscing. d. n°. 77. et si velis etiam loqui de suo herede derogabitur in eo d. § scevola per d. l. fin. C. de repud. hereditate Donel. comment. lib. 7. cap. 7. vel cum predictis doctoribus dicendum erit suum heredem omittentem hereditatem damnum pati, ut etiam rebus distractis restitui possit cum tempore taxato a d. l. fin. etc.

An si hereditate priuetur institutus, admitatur in ea fiscus, vel substitutus.

·2· Ad Bart. n.° 26. ·2·

N.° 9. Duplici capite priuatur heres scriptus hereditate vel absque delicto ipsius, incapax factus, et tunc defertur hereditas substituto, vel successori legitimo, excluso fisco. l. 1.a in fin. D. de iis que pro non scriptis. l. 2.a C. de iis qui sibi ascribunt, ubi propter suspicionem fraudis priuatur delicto qui sibi ascribit in testamento probatur etiam ex l. post legatum. § amittere. D. de iis quibus ut indignis, ubi tutor qui se a tutela excusauit priuatur delicto sibi in testamento, Ripa hic, n°. 155. Trentha sincus de substitutionibus, l. 2 ... cap. 8. n°. 5. si vero post testamentum ante apertas tabulas eveniret incapacitas antiqua lege caducaria efficiebatur ut hereditas fisco pertineret, sed iam derogata est dicta lex. l. Vna in principio et per totam. C. de caducis toll. itaque generaliter quoties absque delicto priuatur heres successione admittitur, excluso fisco, substituti vel legitimi heredes. in 2° casu quando propter delictum heredis evenit incapacitas eius, non defertur hereditas substituto, vel alio successori, sed illis exclusis fisco acquiritur qui ingreditur locum heredis incapacis soluit legata, vel alia quecumque ad que tenebatur ille. l. Papinianus. § memini ff. de inofficioso testamento l. Lucius

cius Titig. 9. D. de iure fisci. l. cum ratio. 7. § penult.° et fin. D. de Bonis damnatorum. D. D. in l. Cam quam. C. de fideicomissis, et varia exempla videri poss. in l. 1.° l. inimicitiis, 9. in fine, et fere per totum D. de his quibus ut indignis. l. quidam cum. l. sequenti. D. de Donatib. de quo intelligenda sunt iura in l. cum fisco. 9. D. ad S.C. Syllanianum l. Recusare. 6. § si fisco. D. ad S.C. Treb. l. cum quidam. 96. § quoties D. de leg. 1.° ubi nomen, Vaccantia, accipi debet pro, confiscata, ne obstet. l. 4.a C. de Bonis vaccantibus. Lib. 10. l. 1.a in fin. D. de iniusto rupto, quia et similibus casibus fiscus aufferens hereditatem, excludit substitutum, quia potius puniuntur heredes propter delictum ex qua punitur confiscatur pars bonorum hereditatis iam acquisitis. Unde Baldus in l. Alias n.° 8. C. de iis quibus ut indignis, et in l. eam quam. C. de fideicomissis. n.° 9.° tenet hec ita locum habere quando predicti heredes in dolo fuerint, ut puniri possit, vel nisi decedant ante testatorem, tunc enim, inquit, defertur hereditas substituto, vel aliis successoribus excluso fisco, facit textus in l. si a deo. 7. C. de his quibus ut indignis. At vero quando propter delictum heredis confiscatur hereditas acquisita nimirum est si substitutus excludatur quem iam antea excluserat hereditatis aditio. l. post aditam. C. de impub. ut recte advertit Faguinceus, 4. controversiarum, 64. in principio et cum aliis Trenthasincus de substitutionibus, 1.a p.te cap. 6. n.° 5. ∴

Sed quando nondum adita est hereditas ab herede, et incapax sit propter delictum, tunc versatur questio predicta. et pro substituto facit textus in l. Papinianus, § meminisse. D. de inofficioso test.° ubi filius ita succedens non facit damnum fideicomissario, quia neque substituto: 2.° quia melius est ius substituti, quam fisci. l. Unica, § cum autem, 1.° C. de caducis toll. Auth.a hoc amplius. C. de fideicomissis. 3.° quia propter delictum heredis non debet confiscari hereditas que antequam adita sit, non est in bonis eius, arg.to textus in. l. Pretia rerum. D. ad legem Falc. ∴ ult.° facit textus in. l. in servitutem, 16, § Cui qui. D. de bonis libert. ubi datur casus in quo propter petitam ab herede bonorum possessionem contra tabulas indignus fit. l. 2. D. de iis quibus ut indignis, tamen in parte ad quam non admittitur ille heres qui patronus erat ex.a l. 13. § Posteriores. D. de bonis libertorum admittitur substitutus excluso fisco, quod semper idem respondendum est.

quod

quod ita tenuit Laulog in tto. de Vulgari. D. p.o n.o 76. Corrasio in d. l. Post aditam n.o 10. Vss. Nona ratio Balduinus in § Penult.o Inst. de Vulgari, Loriotus in tto. substitutionum axiomate 26. respondentes fundamentis contrariæ sententiæ loqui de hereditate iam adita &c.

N.o 61. Contraria tamen sententia ut etiam non adita hereditas acquiratur fisco, excluso substituto, communis est ex Bart. hic, Alex. n.o 23. Ripa. 111. Trenthasincus de substitutionibus l.o 4.o cap. 8. n.o 5.o et fundamentum est tex. in l. si sequens, 11. D. ad S.C. Sillanianum Ib. si sequens gradus ultimus fuerit necis testatoris an hereditas ad illum transferatur, et ait Papinianus non esse hoc quia pena illius cuius premium est non debetur quæ quæstio non admittenda est ante hereditatem aditam, nam post aditam nulla est ratio dubitandi, cum ideo substitutus exclusus fit. l. post aditam. C. de impuberum affirmatur quod ante aditam hereditatem heres indignus fit propter inultam mortem defuncti. l. Necessarios, §. I non alias. D. ad Syllanianum. l. Marcellus § l. fin. D. ad. S. C. Treb. Bart. glo. et Romanus in d. l. si sequens, licet in hoc sit etiam controversia, et Paulus in l. 1.a n.o 5.o C. Ubi causæ fiscales, Politus de Vulgari. D. 4.o n.o 76. Castro in l. 1.a n.o 6. l. de his quibus ut indignis tenent non fieri indignum heredem eo casu ante aditam hereditatem, et dicta l. si sequens intelligunt de Herede iam adeunte, alia vero iura de casu speciali, quando testator violenter occisus fuit) contrarium verior est prior sententia quia etiam ante aditionem potest esse culpa ob quam puniatur heres &c. Ultimo probatur eadem sententia quia heres non adeundo non potuit præiudicare fisco in iure quod haberet si adiisset heres et in fraudem fisci videtur omisisse hereditatem, quapropter pro adeunte haberi debet. l. in fraudem. 45. D. de iure fisci, at quamvis licet fraus non præsumatur. l. quod autem. 6. D. de iis quæ in fraudem creditorum. l. nemo. 151. D. de reg. iur. tamen ex variis coniecturis induci poterit arbitrio iudicis &c. l. 1.a 3. D. de iure delib. ut in casu dictæ l. necessarios et d. l. Marcellus facit quod in simili tex. in l. 2.a § idem Labeo. D. de aqua pluvia arc. Greg. in l. 12. tt. 10. p.ta 5. glo. 2.a Nec obstant contrariæ sententiæ fundamenta nam ad 1.m respondetur fiscum ingredi locum heredis primi indigni, ideo quod tenetur fidei commisso sicut ille teneretur, at vero substitutum vulgarem excludit aditione sicut ille excluderet. Et ad 2.m respondetur illa iura loqui de alia successione fisci ratione bonorum vacantium quæ post omnes heredes

des obtinet. l. 4a. C. de Bonis vaccantibus lib. 10. Ad 2m respondetur fiscum succedere in iure adeundi hereditatem quod indignus habebat. Ad vltimum respondetur non censeri indignum qui obtinet in petitione bonorum Possessionis contra tab. quapropter patronus recte possidet partem quam obtinet, et in alia parte nec mouit quæstionem, neque indignus fit, sed voluntarie omissit, argumento l. si libertus patrono in fi. D. de bonis libert.

An si repudiauit institutus qui fideicomisso grauatur, admitatur statim substitutus, vel potius sit ius fideicomissario vt institutum adhuc possit compellere adire et restituere sibi hereditatem.

Ad Bart. n. 26.

In hac difficultate pro fideicomissario respondendum est. l. Recusare. 6. § Titius. D. ad S.C. Treb. l. facta, 63, § Iulianus, 13. D. eodem. l. post consanguineos, 2. § fin. D. de suis et legit. l. non iustam. 4. C. ad S.C. Trib. Bart. in hoc, n.o communiter receptus. sed contra est textus in. l. si patroni, 11. § fin. D. ad S.C. Treb. vbi supponitur contestatam fuisse litem cum herede, et supponi potest motam fuisse a substituto, quo casu interim hereditas adita et restituta fuit fideicomissario. et fingi potest heredem compulssum adijsse ex. S.C. Trebelliano. tunc si postea euicta sit hereditas, aufferetur a fideicomissario, quod melius est iure substituti. facit glossæ sententia et Bart. in. d. § fin, quæ tunc voluit fideicomissarium excludi per substitutum, quando ideo fideicomissum repetitum est a substituto, contra dicta in Rub. Rypa hic, n.o 160. communem dicit Ant. gom. Var. 1o. cap. 3. n.o 3. Respondetur in. d. l. si patroni, hereditatem fuisse aditam voluntarie non ex. S.C. Treb. quia si compulssus adiret heres, ne quod sustineret litem. l. 1o. § 2o. D. ad S.C. Treb. et con-

sc

sequenter ex quo voluntarie fuit adita excluditur substitutus, ex d. lege Post aditam. C. de impub. et consequenter dicendum est non esse lites cum substituto, quia litigatio ibi permansit usque ad sententiam, fuit quia lis inter institutum, et alios heredes legitimos, qui ius erat bonorum possessionis [illegible] quare non obstat d. lex. Ad affirmativam. Puto veriorem esse dictam sententiam quam tenuit Bart. sibi [illegible] in d. § Iulianus, et communis sententia est ex Alex. hic, n.º 27. Iasone, 49. Corrasio in d. l. Post aditam, n.º 8.

An Hereditas quae ante aditionem aliquo transmittitur, acquiratur transmissario excluso substituto, vel contra potius substituto excluso transmissario. ex Bart. n. 20. et sequentibus.

63. Licet regulare sit hereditatem non aditam non transmitti, nec ius adeundi. l. quoniam. 7. C. de iure deliber. l. vna. § in nouissimo, 5. C. de caducis toll. tamen ab hac regula exceptio admittitur triplici casu. 1.º ex beneficio iuris deliberandi. l. cum antiquioribus. 19. vbi D.D. C. de iure delib. 2.º ex iure sanguinis inter certas personas quas refferit textus in. l. vna. C. de iis qui ante apertas tab. 3.º ex iure suitatis. l. si quis filium. 7. § si filium. D. de acq. her. l. si frater. 2. C. de iure del. l. apud hostes. 8. C. de suis et leg. hered, Ant. Gom. 1. Var. cap. 9. per totum. Ant. Fab. decade, 34. errore 4. ad finem. Donelo comment. lib. 7. cap. 4.

64. Quo supposito in predicta quaestione dicendum est transmissarium admitti excluso substituto, quia in 1.ª exceptione iuris deliberandi probatur ex textu in. l. vna. § cum autem. 5. C. de cad. toll. et facit textus in. l. si paterfam. 40. D. de her. instit. vbi institutio homini liberi habet hunc intellectum, si vel alio non acquirat quam etiam ipsi instituto

potuit transmittere acquisitionem in heredes suos exclusis substit.o facit tex.s in l. heredis app.o 65. D. de verb. sig. 2.o probatur ex l. si quatis, C. de iure delib. ubi per transmissarium excluditur coheres qui substitutus dicitur in l. si filio. 61. § Iulianus D. de leg. 2.o quod ita tenuit cum Bart. hic Iasso n.o 42. in fi, Alciatus, n.o 71, Fagui. 4.o controversiarum cap. 62. Trenthasincus de substitut. 2. p. cap. 5. sed quia institutus decedens non potest esse heres, completa conditione substitutionis, et omnibus alijs exclusis admitti debet substitutus, neque adaptatur decisio tex.s in d. l. si pater fam, quia homine in sui iuris instituto tunc permittit excludere substitutum alijs acquirendo quod mutauit conditionem, at qui heres decedens non mutat conditionem sed potius amittit, Auth.o de nuptijs § Deinceps, 20. colal.e 4. 2.o quia eo instanti ult.o quo institutus moritur (quod sic tribuitur l. ult.a D. de cond. inst.m l. qui duos, 53. § 1.o D. de manum. test.o) incipit eius ius a 1.o heredis non posse adire, nec saltem aliud viuentis exercere, quia ex implemento suae conditionis tunc differtur hereditas substituto non expectato transmissario qui saltem vocatur post mortem primi heredis, arg.o l. 2. § D. Pro herede ex quo ius ius antea quesitum a substituto tolli non poterit per transmissarium, ex quo contra Bart. tenuit in d. l. cum Antiquioribus Salicetus Ripa hic, n.o 38. Corrassius in d. l. post adita. Ant. Fab. decade 24. Erro. 5. et. 6. sed pro Bart. resp. ita constitutum fuisse a Iustiniano, qui voluit ius institutionis conseruare in transmissario non aliter atque si viveret institutus, et mirum non est substitutum excludi qui vivente instituto excluderetur l. quamdiu. 2. D. de acq. heredit.e et in 2.o casu transmissionis ex iure sanguinis cum Bart. hic tenent communiter. D. D. omnes substitutum excludi, Iasso consilio, 102. n.o 4.o lib. 2.o Ryminaldus de vulg. § fi.e n.o 98. et ipse Antonius ibidem, n.o erro. 2.o 222

Circa ultimam transmissionem ex iustitate maior est controversia, et Dom. N.os Antho. hic tenet excludi substitutum, sequitur Alciatus, n.o 79, facit l. si quis filium 7. § 1.o D. de acquir. her. contra Bart. tenet Rypa hic. n.o 210. Beroius in cap. Raynuntius de test.is, n.o 373. cum alijs, Ioannes Gutierrez in § sui, n.o 55. Inst. de Her. qualit.e ibidem extendens ad omnes alias transmissiones, quia suus cui datur substitutus, eo ipso reputatur extraneus. et

in s.

institutus sub cond. qua pendente nulli transmissioni locus est. sed ex doctrina dicta n. 22. facile conciliantur hae sententiae, nam si filius impleat condit. sub qua est institutus, vera est sent. Bart. si vero pendente adhuc condit. sub qua censetur institutus decedat; verior est contraria sententia quia, ut dixi, pendente condit. institutionis nullatenus admittitur transmissio, Ant. Gomez, d. cap. 9. n. 49.

An bonorum posessio sm tab. sicuti aditio excludat substitutum. et an repudiata hereditate expectari debeat amissio bonorum posessionis. ex Bart. n. 1. si et sequentib.

N. 66. Si, 1. institutus habet duo iura obtinendae hereditatis, s. a iure civili aditionem, a iure pretorio bonorum possess. alterutro uti potest, neq. uno amisso amittitur aliud, et quolibet excludit substitutum. l. Puberem, 12. l. suum heredem, 19. C. de iure deliberandi. l. aequissimum, 2. § differtur. D. de bonorum posess. sm tab. (improbata gla. in d. l. suum heredem, quae voluit amissa bonorum posess. amitti ius adeundi D.D. communiter in l. Ne quis, § 1. D. de acquir. her. Ripa hic, n. 14.) facit, nam qui duplici iure admittitur, amittens unum non amittit aliud. l. 1. § sed videndum. D. de successorio edicto. adeo ut exclusus tempore praescriptionis, non censeatur ab omnibus remedijs uno transcurso excludi, sed contra singula remedia sigillatim expectatur tempus signatum, tenent communiter D.D. quos refert Mantica de coniecturis, lib. 12. tit. 14. n. 28. Ant. Fab. licet contra sentiat decade, 2. err. 8. et affirmatur ex textu in. l. in conditionibus, 19. § si patronus. D. de condition. et demonst. ubi conditio, si heres non erit, defficit ex bonorum posess. quod idem dicendum est de simili condit. substitutionis. et ita cum Bart. hic tenet communis scholarum affirmatur quia conditio quae loquitur de herede impletur in bonorum posess. l. si is qui in provincia. 11.

§ fin. D. legatis prest. et aliquo leges bonorum possessore appellant nomine heredis. l. 1.a ibi, heres instituisse, C. Unde liberi, l. Hereditatis appellatio, 138. D. de Verb. signat.

Sed obijcitur tamquam in principio Inst. de Bonorum possessionibus, ubi Pretor non facit heredem, quod etiamsi institutus sit bonorum possessor, tamen impleta conditione substitutionis, si heres non erit, affirmatur ex l. 1.a §, quos velut heredes facit. D. de Petit. her. l. 2. §, vice heredum, D. de Bonor. poss. l. cum emancipatus, 25. §, heredis loco, D. de bonor. poss. contra tab. iuncta gla. in l. quod Nerva. D. Depositi, ubi aliud esse tale et aliud haberi pro tali ex quo aliqui D.D. tenent non comprehendi bonorum possessores nomine heredis in statutis que interpretantur stricte, Baldo in cap. si Pater de testam. in 6. et alij relati a Passonchio, n.o 20. Mincha. de success. creat. lib. 1. § 10. n.o ...

Respondetur omissis varijs solutionibus, quas reffert Faquineo ... controversiar. § 72, Osualdus Hiligero lib. 9. cap. 14. litera, C, vigiorem esse Bellonij interpretationem 1.o supputationum, 10, distinguentis modos acquirende hereditatis iure civili per aditionem, et iure pretorio per bonorum possessionem: heres enim, sola voluntate et extra iudicium adeundo dominus efficitur. l. cum heredes, 23. D. de acq. possess. § item extraneus Inst. de heredum qualitate at bonorum possessor tenebatur adire iudicem intra preffinitum tempus (et licet de iure novo dicamus non esse necessarium decretum ex. l. fin. C. qui admitti, ut contra Alciatum tenet Faquineo lib. 5.o controvers. cap. 74.) semper desideratur iudicium ad bonorum possessionem, qua tamen possessione obtenta dominium etiam nanciscimur (unde interpretatur. l. 1.a D. de bonorum possession. l. ult. D. de possessoria hereditatis petit. Robert. 9. animadversionum 9, omissis Cujacio in parathithis de bonorum possess. Vultejo in principio Inst. eodem n.o 7.o Ant.o Fabro, 7. coniecturarum, 4.o et alijs doctoribus communiter distinguentibus ideo dominium possessionis a proprietatis, quiditarium ab usuario, directum ab utili et bonorum possessori deinde solum dominium possessionis, sive usuarium aut utile. nam verius est plenissimum dominium acquirere possessori ex d. l. 1. licet diverso modo acquirat, hoc est precedente iudicis sententia et bonorum apprehensione quod in adeunte non requiritur) ex quo iam

obtat. secus q. d. prij Inst. de inter. poss. na ipsa apprehensio et possessio causat dominium, cu facit heredem, nō prior sic ut si dicit lex ipsi heredem adeunte, & ex quo etiam S. adiura in affirmat. relata, nal. proprie obtinetr bonor. possessio, hered. dis appre si effectu respicie(?) ... hereditatis appne. 133. D. de verb. sig. considerato solo, contineri quod denotat proprietatem Bart. in l. hac dia D. ad l. Iuliam de Adult. ... in simili interpretat. statutoria, appre heredis obtineri bonor. possessionem. Item Bart. ... in l. 1. § bonorum, 7. D. ad Treb. l. item veniunt § Licet autem, 18. D. de petit. hered. ...

§

N.o 65. Si vero institutus nō possit esse heres iure ciuili, ... primo pa... rumpitur preteritio posthumi, sed ... ad bonor. possess. ... legem Posthumus, 12. D. de iniusto rupto. l. filio preterito 17. D. eodem, tunc distinguit Bart. ... in vita testatoris quo nullum ius acquisitum fuit substituto ... de legis posthumo, et tunc excluditur substitutus ... affirma... ... in ... d. l. filio preterito. et tunc ius quod acquisitum subs... stituto morte testatoris nō aufferitur; quod idem ... duorum ... respondet dicens ad. l. cum insequendo 16. D. de iniusto rup. l. siquis cum 16 § 1. D. de vulg. Bart. hic n.o ... communiter recep... ... Peraltam in d. l. siquis cum, n.o 6... Col. a ... Fabro... nes hic n.o 66 Ripam n.o 229. ... definitur ...

Ad textum in l. 2.a D. hoc titulo.

N.o 67. Quo iure inuenta sit pupilaris subst.o

Ad Bart. n.o 2.

N.o 1.o Moribus introductam esse Pupilares substitutam testatur ... in prio ... l. et Iustin. in prio Inst. de Pupilari, quod gla. ... quam Bart. ... sequitur, interpretatur de moribus Laudemoniorum ex ...

fari.

partim oponebatur Romanorum ius. § Et non ineleganter, Inst. de Iure nali, et consequenter inter alias leges 12. tab. erat pupillaris subst.o, sequitur Tasso hic, n.o 11. Ripa. 12. et alij quos refferi Guillermus in cap. Raynuntius de testis. n.o 19. Gouean hic § 1. Bachon. 4.o declarat. 63. Threuta, sincq de substit. 2.a p.te cap. 1.o n.o 4.o Osualdus Hilig. ad Donelum lib. 6. cap. 21 litera, B. 2 sed ego bene notat Alciatus lib. 4. Parergon, cap. 21. Lacedemoniorum mores in, 12. tabulis translatos fuisse inter alias leges, quibus vtebatur P. R. non iam vt moribus, sed iure scripto. 2.o quia semper atque fit mentio de iure signatur in dubio ius nostrum, idest, Romanorum. § sed ius quidem ciuile in fine, Inst. de iure nali, quo similiter vbi fit mentio morum signari debent mores populi romani, non Lacedemoniorum, ita Emanuel Suarez in Annotationibus ad Ant. Gom. 1.o var. cap. 4.o litera, A, ex quo verius videtur populi romani moribus introductam esse pupillarem substitutionem, sicuti alia pleraque, de quo in l. more Romanorum, 8. D. de Ferijs, l. More, 1. D. de Iurisd.e omnium iudicum l. more, 8. D. de Acq. hered. l. libertinus, 8. D. de Ritu Nuptiarum. l. moribus, 1. D. de Donation. inter. tenet Alciatus hic, Costa in cap. si pater, vbi Sabinus n.o 2.o de testis in, 6. Corrasius ad l. si testo 7. C. hoste in prio de Pup. Vlpias n.o 22. Rich. in fin. Rub. huius tti. etc.

Et adhuc etiam postquam substitutiones habemus in leges nostras transcriptas, tot quae nouis, l. C. responsis et Imperatorum Rescriptis affirmatis, consuetudinarias esse tenet Bart. hic, et in l. De quibus, 2.a lect.a n.o 3. D. de legibus, arg.o textus in l. cum res, 12. C. de Probat.e l. trahitur, 4. D. de Pignoribus. l. imo 36. D. de legibus. facit arg.to vsus feudorum, quiliuet in iure scriptus sit, consuetudinarius dicitur, sed a Bart.o etiam in hoc dissudunt aliqui DD. tum quia licet verum sit scripturam in dubio adhiberi solum ad probationem, tamen in presenti difficult.e habemus expressam Imperatoris voluntatem in. l. 2. § hec igitur. C. de Vetere iure Enuclean. et in proemio Inst. § fin. vbi legum authoritatem dedit dictis ijs que in libris Digestorum, et Codicis

re

scripta reperirentur, et substitutiones etiam corroborantur authoritate Diui Marci in l. iam hoc iure. 4. D. hoc titulo Ripa hic, n° 12. Alciat. 4°. Aretin. 1°. notab. nisi velis defendere Bart. dicentem origine sua introductam esse semper a consuetudine, et licet scripta sit, eandem originem conseruare, nec robur quod habebat amisisse, aut hodie mutuatum habere ab scriptura, licet si quis legis scriptae proprium est superadditum habere substitut. Bart. d. n° neque ....

An consuetudo substitutionis introducta sit contra ius, vel secundum illud.

Bart. in l. ex facto n° 22. et in l. humanitatis. C. hoc titulo quem sequitur Ripa hic, n° 12. Alciat. in Rub. n° 21. Galiaula in l. Centurio hoc titulo. Pich. in fine Rub. tenet pupilarem substitut. secundum iuris regulas introductam esse. probatur 1°. ex d. l. humanitatis, vbi exemplaris substitutio admittitur ex humanitate, quia pupilaris de rigore iuris. 2°. probatur ex d. l. Centurio, 15. vbi loquens I.C. de substitut. pupilari dixit, iure communi capite; 3°. probatur quia ex verbis generalibus legis 12. tab. Vtiquisque legasset super rei ita ius esto, recte inducebatur potestas dandi tutorem filio impuberi, quod res Patris aliquomodo iudicatur. l. Verbi legis, 120. D. de Verb. sig. l. 1a. D. de testamentaria tutela. quia ab eisdem verbis generalibus recte promanauit etiam facultas substituendi, dum filio interdicta esset testamenti factio, l. qua aetate D. de testis, eo argumento admisso, vt Cui licet disponere de persona, liceat etiam de rebus disponere, quo argumento vtitur I.C. in l. in suis, 11. in fine D. de lib. et posth. l. qui ex liberis, § titulo 6. cuius capite fortunas suas quisque sua. D. de bonorum possess. secundum tab. facit gla. in cap. in literis. verbo Praedo. de restitut. spoliat. quam emendat Iason in l. in actionibus n° 14. D. de in litem iurando, et facit. l. non debet, 21. D. de reg. iuris, cap. licet. Codem. in 6. vbi cui conceditur quod plus est, conceditur etiam quod minus est. hoc igitur ita deducitur ex generalibus verb.

Quod substitutionem secundum iuris regulas fuisse introductam.

l. 12. tab. credendum e, I. C. respondisse in aliqua disceptat.e forensi ex inde q. substitutionis vssus promanauit. declarat. ex verb. conciliat. l. necessarium, 2, § his legibg, 1. D. de orig. iur. vbi responsa Prudentum dicitr ius consuetudinarium, n. scriptu cum. § constat. 6. in fin. Inst. de iure nali, vbi dicitr ius ciuile, nam si de causa speciali interrogabatr. I. C. non licebat Iudici recedere a responso illg, § responsa prud. in fin. Inst. de iure nali, quo casu ius ciuile dicitr, sd q.a contingebat varias ee consultorum sententias ex varijs responsis datas, vel ex questionibg inter ipsos, § casu ex aliena mra Inst. de Rerum diuis. et tunc illud obseruabatr generaliter quod Populg vsu et consuetudine recepisset ad ius n. scriptum dicitr et consuetudinarium in d. l. 2. § his legibg, et in. l. diuturna, 32. D. de legibg, § ex n. scripto Inst. de iure nali, ita Rebardg de authorit. Prudentum, cap. 14 in fi.

Sed c.o q.a substit.o pupilaris e dispositio quedam de rebg et bonis filij. l. sed si plures, 10. D. hoc tit. § igitr Inst. de Pupilari id Pater facit hanc disposit., q.o c.a reg.a iuris disponit de rebg alienis, cum nemo possit nisi de proprijs disponere. d. l. verbis legis, 6. versu, D. de verb. sig. facit lex, lex cornelia, 28. D. hoc tit. l. conficiuntur 8. § si post. factum D. de iure codicill. Auth.ca ingressi C. de sacros. eccles. & 2o. q.a pupilaris subst.o e testam.u filij, vt patet dictis iuribg, et tn n. fit ex volunt.e eig, sd patris, q.o alieno volanti committitr, c.a reg.a text. § in. l. illa institutio, 32. l. si quis semproniu, 68. D. de Her. inst. l. nonnumquam 17. D. de condit. et demonst. l. Vtrum, § cum quidam D. de rebg dub. vbi n. offertr instit.o alieno voluntati. Et si cum antiquioribg dixerimg illam ee captatoriam disposit. q.a offertr a c.o secretum alieno voluntatis, erit etiam c.a l. captatorias, 70. D. de Her. inst. l. captatorias, 11. C. de test.o militis. l. captatorie 64. D. de legatis 1.o Ant. Gomez in l. 3. Tauri Therinta Sircus de successiong, 2.a p.t. cap. 20. Molina de primogen. lib. 2. cap. 4. n.o 5. vbi latè versatr c.o comune sint Doctorum sententias captatorias institut.s n. posse reprobaras a iure

Propter bonos mores nec lege aut consuetudine aecidi posse
neque in favorem causae piae refert Faquinea, 10. controvers.
29. notat Jaso hic, et Covar. in cap. cum tibi de testib. n.
48. Sarmiento 2° selectarum. cap. 4°. n°. 8. et alii apud
text. in d. l. captatorias C. de testo. militis, juncta. l. 1.
si a milite, 29. § edictum. D. eodem, ubi ostenditur non licere mi-
liti facere captatoriam institutionem, cum caetera quae non sunt contra
bonos mores et sunt generaliter prohibeantur liceant. ex. l. ex
eo et aliis quae habet Albericus in Rub. huius tit. n°. 26.
vers. Nunc ergo. tenent aliqui Doctores substitutionem pupi-
larem introductam esse contra regulas iuris virtute consuetudinis,
quae si posterior sit lege potest illam derogare. l. de quibus 32.
in fine. D. De legibus. cap. cum tanto fin. in fin. de consue-
tudine, quo modo constituantur, hic iura acc. l. consuetudinis
2. C. quae sit longa consuetudo, Greg. lopez de Madera animad-
versionum, cap. 5. n°. 8. et dictam sententiam tenent Jaso hic, n°. 1°.
et. 20. et in. l. Centurio, n°. 22. Corrasio in. l. si in testo. n°.
8. C. hoc tit. Menchaca de success. progressu lib. 20. § 15.
n°. 10. Polytes de Pupillari, n°. 12. Donelo comment. lib. 6.
Govea in. l. est rescriptum. D. de iurisdict. Duareno hoc tit.
cap. 12. Threntasineus de substitut. tit. 2. cap. 4. n°. 5°.
et alii quos refert Pich. in Rub. de Pupillari, n°. 8.

R.º Respondetur in substitutione pupillari patrem potius in-
tendere disponere de rebus propriis quam de alienis, nam ut
dixi n°. 9. ex interpretatione verborum legis, 12. tabularum, uti
quisque legasset suae rei ita ius esto, inducebatur potestas dispo-
nendi de persona filii constituendo tutorem pro tempore quo filius non pos-
sit se gubernare. probatur in d. l. verbis legis. D. de verb. sig. et
ita similiter dicendum est induci potestatem disponendi de bonis fi-
lii pro tempore quo filius disponere non potest, l. a qua aetate, 4. D. de testib.
et sicut constituendo tutorem non dicitur pater disponere de rebus alienis,
sed de propriis, ita et pupillariter substituendo. Ad 2um R.
pupillarem substitutionem non esse diversum testamentum ab ipso testo. patris

tris. l. pater fam. 28. D. de reb. authorit. iud. possidendis, et in aliis Codicib. est Lex, 22. D. de priuileg. creditorum, et l. et sub. in § igitur. Init. hoc ttt. licet ee ttt. duarum causarum, scilicet duarum hereditatum, dixit in unum ee ttt. ex quo n' potest dici ttt. filii omitti alieno voluntati, seu paterno, sed potio dicendum e' institutum fecisse Patrem ex propria volunt. in suo ttt. Nec obstat d. § igitur 6, tamquam si ipse filius sibi heredem instituisset, et heres filii dicitr substitutus pupillaris in hac lege 2. § prius. imo etiam filii ttt. appellatr subst. pupillaris in d. l. patris, 20. D. hoc ttt. et qa aliqui D.D. tenent substitut. pupilarem unum et idem quid ee cum ttt. patris quo ad causa efficientem, idest, testatorem, et quo ad sollemnit. hac. l. in prio. et d. l. Patris. diversum tn' ttt. ee' si finem, idest, ipsa hereditatem respiciunt. Vachonig. 4. declarat. 65. n.o 9. Trentha ssineus de substitutionibg, 2.a p. cap. 3. n.o 3. sed obstat d. l. Paterfam. quapropter libentius accedo Donello omment. lib. 6. cap. 25. qui dixit aliqdo pupilarem substit. idem ee cu ttt. patris, aliqdo diversum et novum ttt. intelligi non patris sed filii, quorum alterutrum respondendum e' prout filio fuerit utilius, v. g. iudicatur ee patris ttt., ne corruat deffectu testatoris, hac. l. 2.a in prio; idem ne corruat deffectu solemnitatis. d. l. patris. 20. ne impugnetr a' matre querela inofficiosi. l. Papiniang. 8. § sed nec impuberis, s D. de inofficioso. iudicatur etiam ttt. patris ad hoc ut impubes possit habere heredes suos et neces. l. sed si plures. 10, § quos possunt D. hoc ttt. Contra iudicatr ee ttt. filii et n' patris, qdo frater minoris ibi preteritus velit impugnare quasi preteritus in ttt. patris d. § sed nec impuberis; vl qdo n' eodem contextu facta fuit subst. l. si quis cum, 16. § 1.o hoc ttt. ne corruat ex defectu paulatim. Init. de ttis ordin. in his q.a et similibg casibg voti quitr de conserva da substit. et de utilit. filii arg. l. Iuliang, 42. l. et q. 6. D. de interrogatoriis action. § licet. l.o valde. et l.o ne iniuria deffunctg afficiatr. Inter qd ex causis inan. n' liceat, recte dicitr

aliq...

[margin:] aliqdo Pupilaris substito. dicitr ttt. Patris et aliqdo filii, et quo modo, hoc intelligatr. ...

[margin:] Quod vero sic dicitr oprobatr ex miris tis vbis a' J. C. relatis in l. Papiniang. 8. § sed neq impuberis. D. de inofficioso ttt. 8. sed neq impuberis filii mater inofficiosum dicitr, q pater hoc ei fecit nec patris frater, qu filii ... ttt. D. de aco. ...

[margin:] alias incipit Lex Iuliano & Pupilus. ...

... itaq... patris ... exilio ... volunt... here... instituat... ... pupillarem substituit ... pendet ex aliena voluntate ... validum ... in ... maioris indaginē ... sufficiat animadvertere ... aliena voluntate differre dispositiones ... D. de hered. inst. ... solus testatori data fuit facultas testandi de bonis suis ... D. de ... Praetoria ... prohibentur dispositiones captatoriae, d. l. captatorias cum similibus D. de hered. instit. ... instituto Titio ... heredes in suo ... ideo sic dicta quae praetendit captare hereditatem alienam, et etiam dicitur ... ad ultimum iudicium alterius, id est hereditatis ... quod captatur ... D. de adim. legatis dicitur etiam ... ad arbitrium alienae voluntatis quo nomine appellat ultima dispositio l. cum proponas ... D. de codicillis, sic enim interpretantur recentiores DD. antiquioribus omissis, Donellus ... lib. 6. cap. 19. ad fin. Ant. Fab. de error. Pragmaticorum decade 11. error ... 6. lib. 6. tit. 6. deffinit. ... Cuiacius 16. observat. ... Covarr. ... cap. ... in cap. cum tibi de testis, n.º 2. Ant. Augustino ... emendat. ... cap. ... Faquineo 12. controversiar. ... distinctio inter dispositiones alienae voluntatis et captatorias licet controversum sit, an lege vel consuetudine permitti possit dispositio captatoria, de quo vide Faquineum d. lib. 12. controver. cap. ... pluribus in ... alienae voluntati dispositiones collatas permitti posse lege aut consuetudine, de quo vide Doctores quos refert Spino de testam. ... glo. ... principali ... n.º 63. ... in collectanea ad Decretales, cap. cum tibi, n.º 15 Gutierrez lib. 2. Practicarum, cap. 41. ... Fernandez in l. 31. Tauri, n.º 7. licet ... sentiat ...

De huius igitur substitutionis pupillaris materia nobis agendum est in hac repetitione quam dividam in tres partes. 1.ª continebit requisita personarum quae substituere et quae substitui possunt; 2.ª formam ipsius substitutionis; 3.ª effectus eius, et ...

que deinde erit nostra disputatio ad singulares numeros Bartoli

Prima pars de requisitis personarum.

Parentibus solum licet pupillariter substituere: ex Bart. n. 2. et 3.

Uno verbo probat. ut tota conclusio proposita, affirmans liberis posse substitui, quo etiam verbo utitur in l. 2. § subst. tuere, Instit. et Iustinianus in princ. Instit. de Pupillari, de iure Regio probat textus in l. 5. tit. 5. part. 6. nam liberorum appellatione comprehenduntur omnes descendentes usque in infinitum, l. liberorum 220. D. de verb. sig. l. 2. § generaliter. D. de leg. praestandis, l. sed si hac. § liberos. D. de in ius vocando, glossa in l. liberos 10. scholio. D. de senatoribus, et Bart. in l. Gallus § nunc videndum D. de liberis et posthu. et in d. l. liberorum, in n. 10. Nec obstat textus in l. Iurisconsultus 10. § Parentes. D. de gradibus et affinibus, nam ibi solum agitur de nominibus propriis singulorum graduum ascendentium et descendentium, et in Populo Romano non alii gradus habebant propria nomina praeter quam ex ascendentibus usque ad tritavum, ex descendentibus usque ad trinepotem. Caeteri vero ulteriores generali nomine appellantur descendentes et liberi, quod omnibus commune est, facit rubrica de Gradibus et Affinibus et nominibus eorum, cui subiacet d. l. Iurisconsultus, Connanus lib. 10. commen. cap. 1. n. 4. et alii relati a Pereira in l. si curatorem habens verbo sine curatore n. 48. Non ergo differt nomen liberorum a nomine filii, nam filiorum appellatione continentur sub ultimo primi gradus in propria significatione, l. avia sine nepotes. D. de testamentaria tutela, licet aliquando etiam improprie, ut ulteriores contineat etiam ex coniecturata mente testatoris, quo modo interpretatur textus in d. l. liberorum 220. § fin. l. iusta interpretatio 201. D. de verb. signat. Cuiacius ad d. l. 2. D. de excusationibus, Ant. Fab. lib. 1. iurisprudentiae 12. principio

illatione

illatio Io. et alii quos refferet Oluald. Hilliger. comment. lib. 2. cap. 4. litera. I. Bo requirit Bart. hic de qualit.e liberorum an debeant esse legitimi; sed de hoc requisito omnio statim dicam in requisito patris potestatis.

Non alijs quam impuberib. liberis substitui potest. Ex Bart. n. 5.

N. 9. Conclusio proposita probatur in princ. nostre legis, in l. si in ttt. C. de Impuberum, in Instin. Inst. de Pupilari, l. 1. ttt. 5. 6. et pupilaris subst.o nomen potius desumpsisse videtur ab hoc requisito, ut in Rub. C. de Impuber. ubi respicitur tempus quo fit. At in Rub. nostra dicitur pupilaris respectu temporis quo sortitur effectum substituto pupilo iam extra potest.m patris constituto, ex l. Pupilus 239. D. de Verb. signat.e sicuti aliquando etiam dicitur substitutio duplex respectu verborum quibus fit in l. 1. huius tit. et substitutio in tres casus in l. Precibus 8. C. de Impuberum prout dixi in Rub. no. 17. vel nomen Pupilus generaliter accipiatur pro quolibet impubere etiam filiofamilias sicuti accipitur in l. vlta. § pupilo D. de Verb. oblig. et in l. cum quidam. 4. C. de Necessarijs seruis promanauit n. nomen Pupilus ab verbo Pugo. quod e qui conuenit Vtriq. Alciatus in d. l. Pupilus, Petrus Greg. 42. syntagmati. cap. 17. no. 3. Corrasio ad Rub. C. hoc tt. no. 26. 229

N. 10. Declaratur hec conclusio vt tantum impuberib. illis substitui possit qui si masculi sint, nondum peruenerint ad decimum quartum annum etatis sue, et si femine ad duodecimum eum n. naliter insertu sit tempus pubertatis quibusdam etiam quandam tardius demonstratur in pudicis illo signo lanuginis de quo ment. fecit Iustinianus in princ. Inst. qq mod. tutela finiatur et Lucret. a lib. 5. nec minus incerte dentes cadere imperat etas, tempore et impuberem molli pubescere veste: Donelus lib. 3. comment. cap. 14. iam q. vt ex plurimum ad aspectum ipsius corporis translato. l. minor 32. D. de minorib. cap. Puberes 3. de desponsat.e impuber. vt recte Couar. in 4o. 2a. p. cap. 4o. in fine contra

vt plurimum arbitrio Iudicis remitti quis Pubes sit aut proximo pubertati, q.d hoc certo temp.e deffinitum n.e, ard. l. 15. in fine. ff. de iure deliberandi, sic q interpretatr tex in cap. Attestationes, et in cap. Continebatr de Despon. at. impub. et Hypocrates lib. 5. Aphorismatu dixit finem pubertatis ee vicessimum quintum annum, Cuiacius ad. l. 13. D. de Diuersis et temp. prescrip. et de iure aliqdo deffinitr speciatim vt in adoptionib9 tempus decimi octaui anni, minore. 4. Inst. de Adoptionib9. l. Arrogato, 40. D. Code. in legato alimentorum deffinitr tempus. 14. annorum. l. Mela, 14. D. de alimentis et cib. leg. ex qb recte h. I.C. descendit ad declarandum eiustem tempus quo fini de substo Pupilaris. l. in pupilari. 14. D. hoc tto. et ratio petendae ex l. A qua etate. 4. D. de ttis, vbi licet minorib9 ttum facere donec Masculi perueniant ad, 14. annum, Femine ad 12. Hotom. in prio. Tit. de ttis, Didacus Perez in l. 1. tto. 2. lib. 5. Ordinam. Vus. Clectrat. Nec militib9. l. fin. C. de tto. militis, nec ad pias causas, Greg. lopez in. l. 13, tto. 1. p. 6. gla. et si aliqdo permitebatr antiquitus impuberib9 ttum facere. V.g. celibatum profitentib9, aut Tribunatorum numerorum dignis derogatr ex Nouela Leonis. 6. et d. l. vlt. C. de tto. militis. de quo vide Osualdum coment. lib. 6. cap. 5. litera. P.

Preterea animaduertendum e non solum h. signatum ee temp9 quatuordecim annorum seu duodecim, sed etiam super additr verbum peruenerit h. donec Masculi ad 14. annorum perueniant, ex quo no sufficit ad initium, 14. anni peruenisse, sed requiritr vt compleatr annus. l. non putabam, 48. D. de condition. et demonst. l. is qui, 49. D. de leg. 1. licet aliqdo ex viectura voluntatis contrium respondet Imperator in. l. qui filium, 74. Fabius. D. ad. S.C. Treb. vbi Bart. et per alios varie sentientes Osualdus lib. 12. cap 33. litera. P. sed adhuc controuerti solet an sufficiat Puerum tetigisse vltimam diem Anni, 14, vel necesse sit totum illum diem pertransisse vsq ad vltimum momentum quod correspondit priori momento quo natus e Puer, et contrie sententie sic, prima glo. Sic scholio. 2. Bart. in. l. in pupilari, 14. hoc tto. et aliorum quos reffert Pich. in Masculo n. 5. Inst. de Pupilari, tenet contram Cuiacius in. l. a qua etate D.

Q interpretatr Masculo Inst. de Pupilari.

de

de ttis. Greg. lopez in l. 10. tit. 5. p. 6. verbo. Cada, qui tenent sufficere pupillum diem ultimum 14. annor. attigisse ut substitutio evanescat, et fundamentum est quia pupillaris substitutio introducta fuit ad explendum defectum minoris, ut quo tempore non potest sibi facere testamentum Pater faciat. Iustinianus in fine principii Inst. de Pupillari ut dixi supra n. 3. sed minor potest sibi facere testamentum quando pervenit ad ultimum diem 14. anni licet illum non expleverit l. a qua aetate D. de ttis, ergo etiam illo tempore finiri potestas substituendi, et valor substitutionis ex lege in pupillari 14. l. ex facto. 43. § item quero 3. D. de tto. 2. Sed obijcitur textus in § masculo Inst. de Pupillari ibi. et si hoc tempus excesserint substitutio evanescit, ponderato verbo excesserint, quod denotat consummationem totius temporis etiam in infavorabilibus. arg. tex. l. si ita fuerit 42. D. de manumissis testamento. l. inter illam 119. D. de Verb. signat. cap. cum in cunctis 7. ubi glossa verbo excesserit. de Elect. glossa in l. a. p. ad nostram verbo Ante consumatam, et affirmatur quia in d. l. a qua aetate ubi sufficit attigisse illum ultimum diem, utitur l. C. verbo Pervenerit, quia in d. § Masculo, ubi utitur verbo Excesserit, dicendum est praerequiri consumationem totius diei. Resp. verba illa dicti § Masculo intelligenda esse secundum communem iuris acceptionem, in qua tempus inceptum pro completo habetur nec Annus de momento ad momentum numeratur, sed ad ultimum diem. l. Anniculus 134. D. de verb. sig. ut suadetur quia verba legislatoris intelligenda sunt prout a legibus accipi solent, Baldus in l. legi, n. 3. C. de Hered. instit. facit lex si frater 4. C. qui ttm facere poss. ubi agitur de tempore quo minor testari potest et illis verbis utitur Imperator, si hanc aetatem egressus, cum tamen sufficiat Puerum attigisse ultimum diem decimi quarti anni. l. a qua aetate D. de ttis ergo idem dicendum est de substitutione pupillari, quamvis Imperator fuerit usus verbo si excesserint. quam solutionem communem dicit Costa in cap. si pater verbo defuncti sine. VI 2. Resp. verbum excesserint, positum esse a Iustiniano ad declarandum non statim destrui pupillarem illo primo instanti quo minor potest sibi facere ttum, sed aliquod tempus expectandum est in quo ttum absoluere vel perficere moraliter possit, Aretinus in l. a qua aetate in fine. D. de ttis. ~

contraria sent.a tenet non ante deficere substitut. quam si Dictatores anno decimo quarto et ultima dies eius finita sit, fundamentum desumitur ex d. § Masculo, sicuti proposui in arg.o 2.o d. sententia. 2.o fundamentum e principium const. de Pupilaris illis verbis: et prius moriatur quam in suam tutelam venerit, ergo non ante defficit substitutio quam tempore quo tutela finitur, sed tutela non finitur nisi iam transacto ultimo die decimi quarti anni. l. indecoram. ff. in. C. quando tutores esse desinant, notat Annianus in l. 1.a C. de Carbon. edicto in C. Theodosiano et dicendum e idem de pupilari. Sed 3.o obiicitur fundamentum prioris sent. quod ideo solum inventam esse pupilarem ut minor possit habere heredem qui testari debet testamentum. Respondeo facultatem testandi si citius iudi antequam finiatur substitutio, ut detur aliquod tempus minori in quo possit condere testamentum postquam facultatem habuit ne etiam si tunc defficiat ante conditum testamentum sine herede sit, et quia ut plurimum evenire solet ut in illa ultima die minores non testentur, ideo loquitur Iustinianus de casu communiter accidenti ex l. Nam ad ea D. de legibus. 2.o obiicitur textus in d. l. si frater 4. C. qui testamento facere poss., ubi licet agitur de tempore quo incipit testamenti factio quando condem e initium ultimi diei, 14. anni d. l. a qua etate, tamen utitur illis verbis, si hanc etatem egressus, ergo similiter debent interpretari verba dicti § Masculo. Ad Respondeo in d. l. si frater non illam esse dubitatum an telligesit minor ultimum diem vel excessierit, sed an si postquam etatem impuberis egrediatur, cum tamen non habeat signa pubertatis, de quo dixi, n.o 9. et in l. 1 indecoram. C. quando tutores esse desinant, Attius lib. 7.o de Natura animalium, cap. 1.o possit nihilominus testari, et Respondeo posse nihilominus testari nulla habita consideratione signi naturalis.

In hac tamen controversia iudico distinguendum esse, vel non fecit testamentum minor et sic pupilaris substitutio evanescit, quia minori data fuit potestas testandi in principio illius ultimi diei, et si tunc fecerit testamentum valebit quoad omnes effectus et sic quo ad revocandum primum, idem pupilarem substitutionem, § Posteriori, const. quibus modis testamentum infirm. iuncta l. Patris. 20. D. hoc titulo. vel non fecit minor testamentum, et valebit substitutio tota illa die ut in. 2.a sent.a quia licet varia sit a ceptio temporis, ut aliquando omnes intelligantur

le

de momento ad momentum. l. Denique. § Minores. D. de Minoribus. alias 2° ciuiliter usque ad initium ultimi diei. d. l. Anniculus 134. D. de verb. sig. tu secundum hanc vtilitatem acceptum respondendum tunc prout minori fuerit vtilius, gla in d. § minores, ecundo momento, docet Duarenus ad titulum. C. qui testamentum facere poss. cap. 2°. Connanus lib. 5. comment. cap. 12. et ad interpretationem plurimorum iurium ita ait Forneliq in. d. l. Anniculus, ut pupillo sit vtile substitutum habere quando ipse non fecit testamentum. l. si pupillus. 42. D. de acq. hered. et tunc debet accipi tempus naturaliter de momento ad momentum; et dicendum si peruenisset ad 14. annum usque quo illud exploverit usque ad vltimum momentum; circa diei vero varias acceptiones vltra ea que habet Richardus d. loco. à nº 7º ad 11, vide Costam in cap. si pater, de testamentis. nº 2º. Macrobium lib. 2º saturnalium. cap. 2. Cuiacium lib. 5. obseruationum. 92. Manutium ad Ciceronem in orat. pro Cecina.

Dº 4. Pº declaratur conclusio adeo verum substitutionem permitti solummodo filio impubes. quod si pubes iam factus prohibeatur testari statuto. v. g. usque 20. annum; quod statutum defendit Menchaca de successionum creat. lib. 1°. § 1°, nº 18.) tunc post pupillarem etatem minoris non valet substitutio. arg. l. ex facto. 43. D. hoc titulo. vbi in simili specie fuit opus noua successio quo non sufficit generalis potestas substituendi quando filius est pubes, et aliunde prohibetur testari. 2° facit quia filius pubes potest vxorem ducere, et liberos suscipere; quibus potius debetur successio quam alij cuiuis ab Auo substituto, qua ratione mouetur Iurisconsultus in dicta lege ex facto, et ita tenuit Bartholus hic, nº quinto, communiter receptus ex Iasone, nº 13. Rippa. 15. Alciato, 13, et 15, Antonio Gomez, 1° variarum, 4°. nº quinto Trenthasineo, 2ª parte. capite 8°. licet contra tenuerit Couarruuias in § 1. huius legis. quem sequitur Gesualdus, comment. lib. 6. cap. 25. litera, Cha, et vtriusque sententiae plurimos refert Menchaca de successionum progressu lib. 2. § 14. nº 55. et sequentibus. An autem possit tunc valere talis substitutio iure substitutionis exemplaris suo loco dicam. 2º. Bursus non valet substitutio pupillaris etiam minori emancipato in pupillari, adeo prohibetur simul testari ex alio capite, 3º soluto. Iam ista fuit patri

po

n.º 1.º

poterus hoc ob defectum ętatis, non ob alium defectum, tenet Bart-
hic, n.º 12. et in l. in pupilari, h. tt. communiter receptus ex Angelo Aretino
de ttis, qua, ...:

Vlt.º ad declarandam magis eandem conclusionem disputat
D. D. quid respondendum sit quando incertum est an decesserit minor in
pupilari, vel extra, et communis sententia est, et tenet in dubio pupilum de-
cessisse presumendum fore, quia ętas hec prerequiritur ad valorem sub-
stitutionis. d. l. in pupilari. D. hoc tto. et generaliter tenent ibi D. D.
semper in dubio presumendum esse evenisse id quod requiritur ad
valorem actus de quo agitur, argumento l. ex facto, 19. § si quis autem D.
ad S. C. Treb. quem textum aliter conciliari non putant posse cum l. qui
duos. § Lucius Titius, 9. D. de rebus dubiis, nam in d. § si quis autem
querebatur an defficeret fideicomissum quasi filio superstite, et Respondetur
presumi filium predecessisse ut fideicomissum sustineatur, et contra
vero in d. l. qui duos agebatur de paterna successione et Respondetur Patrem pre-
decessisse ut successio tueatur, ita quod presumendum est filium impu-
berem decessisse ut valeat substitutio tenet Decius in cap. in presentia de pro-
bationibus, n.º 50. Alciatus de Presumptionibus, 2.ª reg.ª presumpt. 14.
n.º 9.º Marante in l. is potest. D. de acq. heredit.e n.º 157. et alii
quos refert Couar. variar. 2.º cap. 7.º in prio. Mantica de vltu-
ris lib. 5.º tto. 9.º n.º 6. ? affirmatur ex conciliatione aliorum iurium ex eo-
dem fundamento sic enim in d. l. qui duos, § si maritus presumitur vxor
non superuixisse ad quendam stipulatum ... sub conditione si in
matrimonio mulier decesserit, similis quoque species est in l. cum hic
status, 32. D. de donationibus inter vir. § si mulier, 13. l. si inter. 8.
D. de rebus dubiis, vbi nemo ex coniugibus presumitur superuixi-
sse vt valeat donatio inter virum et vxorem, et 2.º vt sustineatur
successio patroni vt dicatur libertus superuixisse post liberos suos
in d. l. qui duos, § si concilium cum filio ...:

Sed hec sententia falso nititur fundamento et consequenter susti-
neri non potest, itaque probatio ętatis incumbit ei qui fundat in
illa suam intentionem siue agendo siue excipiendo. l. de ętate, 42.
D. de minoribus. l. Possessionis. 2. l. cum te minorem. 9. C. de Proba-

tio-

tionib9. l. si te minores. 4. C. de in integrum restitut. l. in exceptionib9, 19. D. de Probationib9, ita q sive substitut9 petat hereditatem ex substitut. sive cum inveniatur possessor bonorum temp. mortis minoris, et avertiatur a legitimis heredib9 illi9 velit se defendere ex substitut. semper Probare debet minorem decessisse in pupillari, quod est fundamentum sue intentionis. d. l. in pupillari. 14. hoc 4o. quo non probato succumbit. Bart. in l. quod de pariter. 16. D. de rebus dubiis. Bardus lib. 1. concilio, 19. Corrasius in l. Precib9. C. de impuberum, no. 26. Menochius in l. cum acutissimi. C. de Fideicommissis. Colla in cap. si pater, vbo de fundis, Covarr. 2o. variar, cap. 7. no. 6. Mantica de ultimis lib. 5. tit. 9. no. 7. Pichardus in fine dictis.

Ita sculo, fundamentum etiam contrarii sententiae non obstat, q licet verum est, particulari ratione id presumeretur in dictis iurib9 eo quod in eodem conflictu simul decesserunt, inter quos naturaliter impossibile est probare quis prior decesserit. hic vero nulla est causa talis presumptionis, q probari potest in qua etate minor decesserit, ut notat Mantica. d. tit. 9. no. 8. [illegible]

[illegible] 17. Et preterea fundamentum illud falsum est, et convincitur ex l. id et in illo, 23. D. de rebus dubiis, ubi agitur de tuenda substitut. pupillari et non presumitur supervixisse substitut9. quod requiritur, ita etiam ex l. si qui invicem, 26. D. de mortis causa donationib9. l. quod de pariter. 16. l. idem est, 17. D. de rebus dubiis; verius, ut iudico, interpretantur dicta iura si animadvertamus aliqua esse, que solum requirunt non supervenire alterum ex duob9, ut in l. Proximus, 92. D. de verb. signat. l. ex duob9. 34. D. de vulgari. l. qui duos in princ. D. de rebus dubiis. et tunc duobus simul decedentib9 valet actus, quia nihil probatur contra id, quod requirit. ita intelliguntur iura in l. qui duos, § si maritus. D. de rebus dubiis, ubi conditio erat, si in matrimonio decesserit uxor, que verifficatur cum numquam vidua fuerit, et in l. cum hic status, 32. § si Ambo. 14. D. de Donationibus inter. l. si inter. 8. D. de rebus dubiis, agebatur de valore donationis inter virum et uxorem, que licet antiquitus non admitebatur. l. Hec Oratio. 3. D. de Donationib9 inter, Postea tamen si tradictio sequatur valida est, quando donans decedit ante Donatarium, vel quando non de-

ce-

edit antea Donatario. d. l. cum hic status. §2. in prio. et in § si ambo. l. Pappiniano. 23. D. de Donationib. inter, ex quo dicitur in dictis iurib. valere donat. q. non probatur superuixisse Donatorem. 3° 2a 1° si ad valorem alius requiritur vt alter ex duobus superuiuat, defficit q. non probatur quemlibet superuiuere. V. g. in d. l. ex facto. 17. § si quis autem 7° D. ad S. C. Trebell. vbi agebatur de editione si sine liberis decesserit, et Pr. illum sensum habere, vt impleatur q. non reliquerit filios post mortem suam. cum autem in eodem conflictu decedunt Pater et filius, impletur illa editio q. n. probatur quod ad deffectum eius requiritur filios superuixisse, et si pupilaris substitutus decedat simul cum pupillo defficit substitutio. d. l. sed et in illo. 23. D. de rebus dubijs. si Donatarius causa mortis cum Donatore etiamsi coniugati sint, defficit donatio. l. qui inuicem. 27. D. de Donationib. causa mortis. l. idem est. D. de reb. dubijs. Omnis, n. successor siue heres sit, siue legatarius debet superuiuere post mortem eius cui succedit, argum. l. quidam rufferunt. 14. D. de iure codicill. 3°. si quaeratur quae bona reliquerit testator ad computationem Falcidiae no veniunt mancipia quae decesserunt simul cum ipso testatore. l. sed et in illo § idem circa. D. de rebus dubijs. et etiam in alijs idem Pr. qdo contraria editio petit vt alter superuiuat, quomodo interpretatur tex. in d. l. quod de pariter. 16. § 1° D. de rebus dubijs. vbi Bar. et Castrensis quem sequitur Couar. 2° Variar. cap. 7° n° 3° 12. et vtrumq. membrum distinctionis probat tex. in l. inter socerum. D. de Pactis dotalib. vbi duo pacta inita fuerunt, primum ex quo tota dos pertinet ad maritum si relicto filio impuberi mater decedit. quod non impletur pereuntib. simul matre et filio, q. non probatur filium superuixisse. secundum pactum fuit vt si viuente matre obijsset Puer pertinet ad maritum quaedam portio dotis, et hoc pactum impletur q. non probatur matrem premori... sed in hac controuersia duae presumptiones tantummodo admittuntur, 1a si parentes simul cum liberis pubertib. decedat propter votum nale successionis censetur liberi superuiuere. l. qui duos § si lucius Titius. l. cum pubere, 22. D. de reb. dubijs, iuncta. l. mos. et si parentibus, 15. D. de inofficioso test° du... n. opponatur hic scietura patrono in cuius damnum non adi

admittitur in d. l. qui duos in fine l. si mulier. presumptio . . . de . . . ex etatis imbecillitate, que efficacior est presumptione proxime dicta. Itaque si cum Parentibus impuberes liberi decedant non obstante vero successionis, presumuntur impuberes antea decessisse. d. l. qui duos in fine. l. similiter. 22. D. de rebus dubijs. et idem inter extraneos probat textus in d. l. inter socerum. D. de pactis dotalibus. nec obstat textus in d. l. sed et in illo. 18. D. de rebus dubijs, nam, ut dicit Bart. in l. quod de pariter col. 2. et communiter DD. teneant ut dicit Couar. d. cap. 7. n. 8. vers. quarto. impuberes decedentes cum substituto pubere non presumi antea decedere, et consequenter ita respondendum est in iudicando et consulendo, in puncto iuris verius videtur substitutum de quo loquitur d. l. sed et in illo. puberem etiam esse, quod patet ex eodem contextu ubi statim invicem substituuntur pupillariter, quod non admittitur nisi in utroque impubere. l. iam hoc iure. 4. sed si alter hoc tit. et consequenter generaliter in puncto iuris vera est dicta presumptio propter etatis imbecillitatem, que ratio movit etiam Regium legislatorem, ut idem etiam extenderet ad sexum femineum in l. 12. tit. pen. Par. 7. quamvis dicat novam decisionem Couar. in fine d. capituli et sic intelligenda est ut nec derogentur iura supra dicta et relata, quem vide et Bartholum in d. l. quod de pariter. D. de rebus dubijs 2. Quesivit preterea Bartholus an Pupilaris substitutio, que defficit, quia Pupilus maior factus est, trahatur ad fideicomissum. de quo dicam in 2.a Parte huius Repetitionis.

De Requissito patrie potestatis. ad Bart. num. 7.

1. Preterea Requiritur, ut liberi, quibus Pupilaris substitutio datur, sint in potestate illius qui facit substitutionem, nam ut dixi, n.o 3. hec potestas substituendi descendit a Patria potestate probat. text. in illis verbis: Quod sic erit accipiendum, si sint in potestate, ceterum emancipatis non possumus. Iustin. in Princ. Inst. de Pupilari. . . .

s. Ill. s. P.tio 6. vbi Greg. ubo, Curtius vider. Tiraquellus de substitutionibus 2a. 4 tle. cap. 9o et alij quos reffert Pichar. in d. Prio, no. 1o. et per emancipat. dissolui Patriam potest. probat tex in § Preterea, Inst. quibus modis ius patris potestatis. l. 1o. § si filius. 4o. l. liberos. 3. § emancipato D. de capite minutis. § emancipati Inst. de exher. liberorum et 2o. ... 3o ...

N.o

obistat tex. difficillis in. l. si mater. 33. D. de vulgari. vbi Mater instituit filium cum esset annorum 14. et illi substituit, si heres non esset, qua substitut. vocat, l. s. Pupilarem, sed mater non habet filios in potest. § cęteri, Inst. de Hęr. qualit. l. Ita Nulla femina, 13. D. de suis et legit. l. Pater. 4a. D. de testamentaria tutela, ... non requiritur Patria potestas ad substitut. Pupilarem ... omissis varijs solutionibus, de quibus consule Pichardum in Prio Inst. de Pupilari, a no. 32. vbi Bulterius, no. 5o.

+ Progressu

Menchaca de success. creat. lib. 2o no. 8o. Petrus Greg. 42. syntag. 22. no. 13. pro obstanti tenendum est substitut. in d. l. si mater vulgarem esse et non Pupilarem, quod probat Turraminus ex illis verbis tex., si heres non erit, quę potius vulgari substitutioni adaptantur, quam pupilari, ref. ffert Cujacius lib. 6. cap. 25. litera, l. Neque obstat illud verbum, tabulis pupilaribus, quo vtitur I. C. non enim ponitur ad signandam pupilarem substitut., sed vulgarem, quę ex peculiari modo quo fit assimilatur pupilari substitutioni, quia date minori decedenti in pupilari, et sic efficitur ad similitudinem Pupilaris, et in ea versatur cautela quędam, ex qua similis effectus resultat, atque si ibi vera fuisset substitutio Pupilaris. Charondas, 2o. verosimilium ... Duarenus de substitutionibus, cap. 14. Cujatius in d. l. si mater, et Alij quos reffert Pichardus ..., no. 52 ... Et ... cautela vt matris testamentum firmum sit, neque impugnetur querela inofficiosi, ... illo tempore ętatis pupilaris excludatur filius ab hereditate eius, ... non admittitur querela, nisi ... heredem adeuntem. l. Papinianus, 8. § si conditioni. D. de inofficioso. l. filium. 20. § quis exheredat. D. de bonorum possess. ... tab. et illo tempore pupilaris ętatis obitat ... institutionis quominus pupilus adire possit, etenim instituitur cum erit annorum 14. neque repudiare potest ob eandem rat. l. sicui 13. l. si quis extraneus, 21. § sed ita demum. D. de acquir. hered. iuncta. l. si cui 49. § hoc legatum, vbi Bart. D. de leg. 1o et ...

sequentur hereditas ad alium pertinere non potuit. l. quamdiu. ff. D. de Acquirenda, quod si iam peruenerit minor ad pubertatem, non habet de quo possit querelare, quia Suffficata aditio ne pure institutus inueniretur (et hoc sicut illa verba, cum erit annorum, 14. includant etiam tempus certum. d. l. si cui, 49. § hoc legatum. D. de legatis. 1°. tamen illo vitio temporis sublato mansit substitutio sub aditione tantum non ex die, argumento l. hereditas. 34. D. de Her. instit. neque institutio admittit sicutiram quam de fidicomisso reffert textus in. l. Seius Saturninus. D. ad S.C. Trebell. quia sublato etiam vitio temporis ab institutione nullum sensum retinerent illa verba testatoris) quod si ante decedat minor defecta aditione directe vocatur substitutus ad bona matris ex vulgari substitutione non aliter atque vocaretur ex pupillari Patris. vide Richardum ibi, n°. 46. et dicam de hac cautela in. 2ª. parte huius repetitionis. vel 2°. Resp. tabulas Pupilares appellari, non quia continent substitutiones Pupilares, sed quia mater Prudens hanc vulgarem scripsit in parte inferiori tabularum, proprioque lino et cera signauit, sicuti aliquando fit in Pupilari, § sin autem, 4°. Inst. hoc titulo ne minoris vita insidiaretur a substituto, Brissonius. 3°. selectarum, cap. 12. ...

Declaratur. 1° conclusio ut locum habeat etiam post nouas decisiones Authenticorum, quibus sublata est differentia Emancipationis, et patrie potestatis, Auth. de Heredibus ab intestato, cap. si quis. 2° et cap. nullam vero. 4°. collatione. 9ª. ut Nouella, 118. Auth. Ut cum de appellatione cognoscitur, § aliud quoque capitulum in fine, colatione 8ª. est Nouella, 115; quibus iuribus iam equaliter succedunt ab intestato liberi Emancipati et sui (idest mero iure Ciuili, non tamen beneffitio Pretoris, ut optime Cuiatium in d°. Auth. de Heredibus ab intestato, et Alciatum. 3°. Paradoxorum, 10. tenet Ant. Fab. decade, 29. Errore. 10. Osualdus lib. 9. comment. cap. 2°. litera. C. in nota, Pichar. in Prio. Inst. de Heredit. que ab intestato, n°. 2°. et. 3°.) omnesque indistincte liberi iubentur instituti, vel certa et expressa causa nominatim exheredari. sed in hoc tantum vel si que nariam inexionem habent. l. 1ª. § Prudentiam, D. de Tutelis, sublata est differentia emancipationis et Patrie potestatis. In ceteris vero intacta manet Antiquorum observatio ex reg. l.

Pri:

Precipimus, 32. in fine. C. de Appellationib9, gla communiter recepta in l. Gallus, § Et quid si tantum. D. de lib. et posthum. vbo, Emancipatus, vbi Costa. 3. p. n.º 268. et in Cap. si Pater, vbo. Habens, n.º 10. Ioannes Gutierrez in § sui Inst. de Heredum qualit. n.º 131. Ant. Gomez. Variarum. 1.º cap. 11. n.º 34. Greg. lopez in l. 2.ª tt.º 7. p. 2.ª Couarr. in Reg.ª Possessor, 2.ª p. § 5.º n.º 3.º Quapropter Bart. hic tenet non posse substitui liberis Emancipatis etiam post nouas decisses. Trenthasincus ad pte. late disputans, 2.ª p. cap. 10, Pich. in Prio de Pupilari, n.º 66. ...

Declaratur, 2.º vt procedat etiam aliqdo post nouas decisiones Regni. quibus emancipantur liberi per matrimonium. l. 41. Tauri, l. 8 tt.º 1.º lib. 5.º Compilationis, in quo derogatur antiqua decisio tig in l. si vxorem. C. de conditionib9 insertis, et videtur impossibille Auum posse substituere nepotib9, qui vt legitimi nascantur et in potest.e suppo nitur matrimonium filij, ex quo emancipatur, et consequenter non in Potestate Aui, sed in potest.e Patris Emancipati nascuntur, § illud Penultº Inst. quib9 mod. ius patriæ .. sed qa in hac decisse. Regni ad hoc vt liberi emancipentur non sufficit matrimonium sed requiritur etiam filium recipere benedictiones Ecclesiæ illis verbis: Casado y Velado. poterit euenire casus in quo post matrimonium ante benedictiones, filius qui adhuc retinetur in potest.e generet liberos, qui quidem in Potest.e nascuntur Aui non patris, d. § illud. qd praxi receptum testatur Matienzius in. d. l. 8.ª gla. 1.ª n.º 4.º et gla 3.ª n.º 1.º Ant. Gom. in d. l. 41. Tauri, in fine; Caldas Pereira in l. si curatorem habens, vbo. sine curatore, n.º 26. .. Poterit qº hoc casu Auus Nepotib9 substituere, vt aduertit Greg. in. l. 5. tt.º 6. p. 6. vbo, descendientes, et erit vtilis talis substitutio, si forte filius ante mortem Patris sui, idest, Aui, moriatur, vl solemni emancipat.e exeat de potest.e illi9, § Preterea. Inst. quib9 mod. ius pat. § Minima Inst. de Capitis diminut.e sic enim numquam recasurg e minor in eius potest. § 1.º §, si vo. Inst. quib9 mod. ius pat. Nam si adhuc filius duret in Potest.e Aui vsq ad mortem eius, acquirit liberos in potest.e et sub. 4.º defficit, prio nostræ legis iure

in prin. Inst. quibus mod. ius pat. Imo etiam si post acceptos liberos recipiat filius benedictiones, et sic emancipetur a lege, dicendum est non amittere ius hoc, ut morte Aui acquirat Liberos suos in potestate, nam priuilegium legis, ex quo emancipatur, non debet illi nocere. l. quod fauore. C. de legib. Ant. Gom. 1º tho. Var. cap. 4º nº 2º facit Authª. Constitutio que de Dignitatib, § illud, collat. 6. est Nouella, 81. Authª. Sed Episcopalis dignitas. C. de Episcop. et Clericis, et retinere omnia iura suitatis tenet Suarez in l. 9ª tit. de los Pleytos, lib. 1º fori, nº 23.

nº 22. Declaratur 3º ut procedat etiam in persona militis, qui non aliter liberis suis Pupilariter substituit, quam si habeat illos in potestate. Probatur ex generalitate tex. nostri, iuncta l. in fraudem, 15. § bonor. D. de test. militis, et si exceptio esset in Persona militis indicaretur in Prin. huius nostre legis, sicuti fit de simili except. in § Quis q. eiusdem, facit arg. tex. in cap. Ad audientiam, de Decimis; Ult. facit lex Precibus. C. de Impuberum, ubi Decius, nº 7º Curtius Junior nº 6. Costa in cap. si Pater, verbo habens, nº 3º Galiaula in l. Centurio, hoc tit. nº 183. sed contra obiicitur tex. in l. Miles ita, 41. § exheredato fin (alias incipit, miles emancipato) D. de test. militis; ubi filio Emancipato pupilariter substituitur a milite. ex quo textu contrariam sententiam tenent gl. in § non solum, verbo, id omne, Inst. de Pupilari, sequitur Iasso hic, nº 32. Areting, nº 7º Bart. in l. 1ª C. de sacrosanctis Eccles. nº 44. Guillermus in cap. Raynuntius, nº 48. Greg. in l. 5. tit. 5. p. 6. verbo, en su poder, Donell. comment. lib. 6. cap. 21. et alij quos reffert Pich. in Prin. Inst. de Pupilari, nº 8º. Resp. in d. l. miles ita non agi de substitut. pupilari, sed de militari, que effectum habet etiam post aditam hereditatem ab instituto. l. miles etiam 5. D. de test. militis. Quod patet, quia talis substitutio solum operatur in bonis testatoris. d. l. Miles ita, § exheredato, cum si pupilaris esset, etiam operaretur in bonis filij. l. sed si plures, § ad substitutionem D. h. tit. Et ita intellexerunt Bart. in l. Nec enim in princ. D. de militari; Fulg. in l. Precibus, nº 11. Romanus in l. 1ª C. de iure militiae, nº 10. Corneus ibi, nº 11. Decius ubi sup. Idem enim quod filius in hoc § exheredatus proponitur, quod nulla sunt bona Patris in quibus operetur substitutio. Re-

po-

posse valere in legatis filio exheredato relictis, et ideo substitutus dici-
tur ad illa bona militis directe venire, quia operatur id privilegium mi-
litis, ut post unum legatarium alius legatarius directe dari possit, arg. l.
miles ita in princ. D. de test. militis, quod Paganis non licet. l. fin. C.
de legatis etc. Vel 2°. Resp. institutum fuisse filium non exheredatum; neque
prius probat prima illa dictio [illegible] exheredato, quae in emendatioribus
codicibus ultima dictio est [illegible] Precedentis, et incipit textus miles emancipato
litt. notat Viglius in [illegible] non solum Inst. de Pupillari. Pich. in princ. Cod.
n°. 68. etc.

Ex Bart. N° 3°.

Declarat 4°. eadem conclusionem ut intelligatur in liberis legitimis;
hi, n. soli sunt in potestate nascuntur. Alii vero non sunt in potestate, naturales, et
spurii, nec illis Pupillariter substitui potest, Princ. Inst. de Patria
potestate l. in potestate S. l. nam civium 4°. D. de his qui sui vel alieni.
Bart. in hoc, n°. et Ripa hic, n°. 16. Pich. in Princ. Inst. de Pupillari
n°. 20. etc. Neque obstat textus in l. lucius Titius, 45. Ver. aliter, D. hoc tit.
nam quaeritur in illa lege An duobus filiis institutis alio legitimo, et
alio naturali, inter eos quoque facta substitutione his verbis, eos invicem substi-
tuo, intelligatur facta substitutio vulgaris tantum, vel etiam substitutio pupilla-
ris, saltim in Persona filii legitimi; et consequenter quaeritur, An
excludatur mater eius a legitima successione per pupillarem substitutionem
arg. l. Papinianus, S si pupillus, s. D. de inofficioso test. et Resp. neque
matrem excludi, neque intelligi factam fuisse substitutionem Pupillarem.
quia illud verbum, invicem substituo, non operatur pupillarem nisi quando
uterque filius talis est cui pupillariter substitui possit, hic autem naturali
filio non substituitur pupillariter defectu patriae potestatis. quod
responsum deducitur ab Imperatore constitutione relata in l. iam hoc
iure 4a. S sed si alter. D. hoc tit. ubi si alter filius est impubes,
et alter pubes, cui substitui non potest pupillariter l. in pupillari
14. D. hoc tit. verbum, invicem substituo, non operatur pupillarem
substitutionem, sed tantum vulgarem, et hoc verum est, licet quando uterque filius est
impubes alter [illegible] sit, ut verbum, invicem substituo, operetur
utramque substitutionem vulgarem et pupillarem, prout refertur in d.
Iam hoc iure. [illegible] quam puto fuisse mentem Consulti in

d. l.

d. l. Lucius Titius [illegible] alter vi Vter eiusdem aetatis li-
beri constituti, inuicem q substituti fuissent, tunc n a tem-
pore decessus intra pubertatem, eius successio n ad matrem sed
ad substitutum deuoluitur. vbi nihil aliud fuit. d. l. quo d re-
fferre [illegible] dilig. §. quod ius, ex qua verbum inuicem,
substitutio operatur etiam pupillarem quo vtraque filio e impube-
s, et inde possit inferri, et idem respondendum fore apparet ratione
si vtroque filio legitimo proponatur, postquam in primo textu di-
xerat n deri substitutionem pupilarem, q nam is erat alter exclu-
ditur, simili [illegible] dicti §. sed si aliter. Quod etiam
suadetur ex verbo liberi quo. I. C. vtitur in d. vers. aliter, quo
potius legitimi liberi quam naturales signantur, argumento l. 18. ff. ad
replendam liberis ciuitatem. D. soluto matrimonio. Costa in d. §.
§ et quid si tantum n. 75. quo modo deffendi potuerunt [illegible]
hic verbo liberi, vt sermo sit in hoc vers. de vtroque filio legitimo neq
poterit opponi tempore d. l. lucius Titius, matrem etiam exclu-
di a successione filij intestati ex persona fratris eius. § Frater
Inst. de S. C. Tertull. q n loquitur textus de successione intestati, sed de
valore substitutionis, quae quidem matrem excludit quando pupilla-
ris e, n alias in 2o q in aliquibus Codicibus dicto vers. hic n im-
probo sententiam Vicentior. qui illud negant, Cuiac. 19. obseru. 26.
Ant. Augustin. 3o Emendationum, cap. 1o de quo vide Pichard. alias so-
lutiones impugnantem in primo Inst. de Pupil. n.o 5s. et sequentibus;

N.o 24. Declaratur. I. eadem conclusio. in Liberis legitimis sicut naturales n
sint, v. g. Arrogatis, et adoptiuis. l. si Arrogator. 22. D. de Adoptionibus
l. sed si plures, 10, § in arrogato. D. hoc titulo et in primo n.o l. Vers.
Sed si extraneum. Postquam tamen Adoptiui n intrant potestati
Adoptantis nouiori iure. l. Cum in adoptiuis 10. C. de Adopt. §. 1o
Inst. eodem. in hac parte derogatur antiquum ius, vt adoptiuus pater non
possit illis facere substitutionem pupillarem defectu patriae potestatis, [illegible]
tamen q secundum iuris antiqui regulas, si pater adoptiuus sit ex ascendentibus
Adoptati acquirit illum in potestate. d. l. Cum in adoptiuis, ad-
huc poterit illi pupillariter substituere, et generaliter cuicumque

Arrogato substitui potest pupillariter in quo n' derogatur antiquu iuri. Id quoniam obijcitur tex in l. causa cognita. 40. D. de Vulgari, ubi si naturalis Pater fecit pupilo substitutum, et decessit. is que pupillo arrogandum se dedit, valet substitutio pupillaris a patre naturali facta, quia arrogator n' potest facere substitutum. essent n. duo testamenta filii. contra § Posteriori. Inst. quib. mod. testam. infirm. et affirmatur quod substitutio facta ab arrogatore solum utilis e' in quarta bonorum eius, quae debetur arrogato. Id pupillaris substitutio generaliter admittitur in omnibus bonis etiam pupilli. § sed si plures, 10. § Ad substitutos. D. Hoc titulo. substitutio arrogatoris non e' dicenda pupillaris, neque deberet admitti ullo modo contra regulas tex in l. ius nostrum. D. de reg. iur. Prisecundum Juris regullas annullari quod illa substitutio Patris naturalis nam eo ipso quod pupillus arrogandum se dedit, rumpitur sicut et quodcumque testamentum arrogati. l. qui ex liberis penult. § testamento facto D. de Bonorum posses. secundum tabul. atque etiam ab intestato mutauit successionem a familia naturali in familiam Arrogatoris. l. neque ei, § eos D. de Adoption. Caldeira Variarum 3. cap. 1. n. 19. sed tamen ob etiam iure Diuus Pius constituit ut tempore arrogationis obligaretur arrogator praestita caut. (et sic ex contractu Albericus in l. 1. § si impubes. D. de collat. bonorum, n. 2.) obligaretur, inquam, ut si arrogatus filius decedat in pupillari, restituet omnia bona eius, quae tempore arrogationis in familiam suam transtulit, restituet, inquam, illis personis, quae, si pupillus arrogatus n' esset, illi succederent, siue ab intestato siue ex testamento. itaque n' ex successione iam, sed ex contractu acquirunt illa bona, de quo loquuntur Jura in d. l. Causa cognita, 40. D. hoc titulo. l. ult. D. ne quid in fraud. pat. l. His verbis, 19. l. si arrogator. 22. D. de Adoption. § cum autem impubes, Inst. eodem titulo. Praeterea quia ex bonis proprijs tenetur arrogator relinquere quartam, et si quid aliud gratis relinquat, ipse vel alter eius causa poterit substituere pupillariter, valebit que substitutio in ijs omnibus bonis, quae obligata n' sunt. l. Sed si plures, 10. § in arrogato. D. hoc titulo. DD. in d. l. si arrogator, de qua Pichardus repetitionem inseruit in titulo. Inst. de Adopt. Anton. Faber. 1. Jurisp. 10. principio, 1. illat. 24. Eduardus Caldeira Variarum

3.

3°. cap. 1°. Ouualdus comment. Donelli lib. 6. cap. 25. litera G. &c.

N. 21. Declaratur. 6°. ut locum habeat exclusio. in illis liberis. qui nondum nati sunt, ut patet in nostro textu b, Postumis plane possumus. l. pater familias. 46. D. Hoc tit. & non solum in fin. Inst. de pupillari, sed etiam quando nec tempore testamenti neque tempori mortis patris postumus fuit in potestate illius. l. fin. § 1°. D. de assignandis libertis. l. si pregnantem fin. D. de collat. bonorum, et aliis iuribus que congessit Pichardus in Princ. Inst. de Pupillari, n°. 9°. sed illis temporibus requiritur patria potestas, vel saltim tempore mortis Patris, ut postea dicam, ergo non debet valere pupillaris substitutio. R. inuenit eadem postumum non esse sub potestate quamdiu est in utero, iuris tamen fictione reseruantur illi in tempus nascendi omnia Iura. l. Antiqui. D. si pars hered. petatur. l. qui in utero. D. de statu Hominum. §. Utrum. D. de reb. dub. l. si nemo in fine. D. de testamentaria tutela, quam suspensionem iuris equiparauit. C. I. suspensioni postliminii in. l. inter agnatos penulta § quamdiu. D. Unde legitimi, et sicut reseruantur ex illa captiuo omnia Iura. l. si pater. 25. D. de suis et legiti. l. illa institutio. 32. § is qui apud hostes. D. de Hered. instit. ita et de postumo fit. ut si nascatur, habeat omnia Iura que haberet, si natus fuisset tempore conceptionis, non tamen concessa hac fictione retro a morte Patris ex. l. intelligendus. 153. D. de Verb. sign. sed a tempore conceptionis, dictis Iuribus quidquid contra velit Pinellus in. 2a parte. Rubr. C. de Bonis mat. Ant. Gom. 1°. Var. cap. 1°. n°. 6. et consequenter in illis tamen que postumo sunt Utilia, operatur fictio. l. quod dicimus. 231. D. de Verb. sign. l. 2. § qui autem, D. de excusation. tutor, ita quod a tempore conceptionis intelligitur natus, ut offeratur ei. D. l. fin. D. de collat. bonor. rumpit testamentum in quo preteritus est. l. Postumi. 2. § in his. D. de iniusto. rupto. habet quod pupillarem substitutum, quod pupillo est utile. l. Iuliano, alias incipit, si pupillus. 42. D. de acq. hered. Petrus Greg. 42. syntagmatum, 12. n°. 27. Quapropter cauendum est a Mariano Sozino hic. n°. 23. qui tenet liberis etiam nondum conceptis substitui posse pupillariter, nam si tales sint nepotes, et concipiantur post mortem testatoris, impossibilis est talis substitutio quia impossibile est

ipsos

ipsos intelligi in potest. illius fuisse, qui nec tempore mortis con-
cepti erant. sed aliquo verius habere potest senta Sozini in liberis
illis qui tempore illi non concepti ante mortem testatoris decipiuntur
admissa communi senta de qua postea, non requiri Patriam potestem
tempore illi, sed tempore mortis testatoris ... ...

Ex Bart. n. 10.

Quaerit de substitutione facta filio naturali, qui postea impetravit Legiti-
mationem, et quid erit si illam post mortem testatoris impetraverit
 Aut. 3a. itemque si sine. C. de Naturalib. liberis. l. 6. tit. 4. § 4a.
contrariae sententiae sunt, 1a affirmat valere talem substitutionem, tenet Bart.
hic, et sequitur Alex. n. 17. Jaso. 20. communem dicit Alciatus. n. 31.
Rippa. 17. Gregor. in l. 5. tit. 5. § 5. Menoch. de successionum creat.
lib. 2. § 14. n. 76. Fundamentum 1m, quia legitimatio fictione quadam
iuris, efficit ut iudicetur filius legitimus semper fuisse retro a die
nativitatis suae. l. Patrono. § libertinus. D. de natalib. liber. cap. Tanta
Qui filij sint legitimi. Hac enim summa potestate funguntur Princi-
pes in rebus iuris. l. leges in fin. C. de legibus. Clementina 1a de im-
munitate ecclesiarum. ubi glossa communiter recepta, tenet Bart. in
l. Gallus, § et quid si tantum. D. de liberis et posthu. Cuman. in l. filio
quem Pater. D. eod. et alijs relatis a Tyraq. de Primog. q. 34
n. 34. quod etiam intelligitur quando legitimatio impetratur post mor-
tem Patris, dummodo non operetur praeiuditium 3o in iure iam quaesi-
to ad quod non solet secundum Bart. hic, col. fin. quia debet valere substitutio,
quia ex legitimatione iudicatur filius fuisse in potestate retro ante mortem
Patris: et confirmatur ex dictis. n. 21. ubi substitutio posthumo facta
ideo valet, quia iudicatur retro natus, et sic in potestate fuisse. confirmatur
2o, quia eo ipso quod filius naturalis instituitur ut suus heres
iudicatur legitimus. Aut. 3a. siquis. C. de Naturalib. liber. l. 7. tit. 11. § 4.
sed substitutio pupillaris non alijs quam suis fit, ut probat textus in
principio nostrae l. quia ab illo tempore haberi debet filius naturalis pro legitimo,
et in potestate, Anton. de Rosellis lib. 1. de legitimatione cap. ult. n. 10.
Greg. in l. 7a tit. 11. § 4a. sed ut dixi in l. in suis, 2. § ... cap. de legitimatione

natalibus restituendis.

ex indult. patris, licet non e legitimatio, sed exemplis quidam qua filij producti ex... matrimonio. etc.

N.º 27. Contrariam sententiam, i. dicit non valere substitutionem tenet Emilius hic n.º 12. Corrasius in. l. si in testamento. C. de impub. n.º 3.º Polilio de Pupilari, n.º 35. et fundamentum est 1.º quia fictio inducens aliquid de nouo requirit duo extrema habilia, extremum, s. a quo et ad quem, argumento l. bonorum, 45. vl. 24. in principio. D. Vem. Natam hab. Bart. communiter receptus in. l. si is qui pro emptore. D. de Vsucap. sed quando filius legitimatur post morte patris non datur extremum ad quod dirigatur patria potestas, quod non potest fingi, nec substitutio valere etc. Confirmatur quia ideo non valet testamentum Captiui in. l. eius. 8. D. de testamentis, nam licet captiuus reuertatur, non inuenitur extremum habile eius tempore conditi testamenti sine testamenti factione erat, nec post Liminio suspendebatur illud Jus, vt potestate pertinens ad testamentum Captiui, Ant. Fab. 1.º Jurisprudentiae. 11. principio. 7. illatione 10. 9.º similiter quando filius legitimatur post mortem Patris, non poterat fingi in potestate quia iam pater non est, et consequenter neque poterit valere substitutio. etc.

+ statum.

N.º 28. sed his non obstantibus, ne discedas a communi sententia cuius fundamento Respondeo concedendo doctrinam Bartholi extrema, s. habilia requiri in fictionibus indultiuis, sed legitimationes, (si indultiuae sunt) extrema habere, personam nempe filij Legitimati, qui est extremum a quo quando consideratur in tempore impetratae legitimationis, et idem ipse filius extremum ad quem, quatenus consideratur in tempore natiuitatis suae, etenim ex legitimatione precipue inducitur ingenuitas filij, quae nullum aliud extremum respicit, quam ipsum filium diuersis temporibus consideratum, argumento l. Patrono. § libertus. D. de natalibus restit. et licet alia sequantur inde v. g. Patria potestas, successio etc. non requiruntur in illis extrema habilia, sed tamen in eo, quod principaliter inducitur, argumento l. penultimae. D. de suis et legit. facit Tex. in. l. in bello, § codicillos, D. de Captiuis, tenet Bart. in. L. si is qui pro emptore, n.º 58. quem dicit communiter receptum Jaso

ibi, nº. 124. Crotg. 17. Couar. de Sponsalibg. 2ª p. cap. 2º. nº. 19. 2ª Aleiatus in. d. l. si is qui pro emptore. nº. 140. Alex. in l. Gallus, § si eius, nº. 9. D. de liberis et posthu. qui semper tenent requiri extrema Sabilia, argumº. txg in. l. Huic seruo, 11. D. ad leg. Aquil. ✓ Vl. 2º. R. fiktiones legitimationis n. ee indultiuas, sd declaratiuam, Oes etenim Hoes liberi, ingenui et legitimi procreabantr a natura, Authº. qq mod. nat. effic. § siquis g. et § quibg mod. nat. effic. legiti. § siquis, et § licat igitr, sed de Jure ciuili ilegitimitas inuenta fuit puniendae causa libidinis Parentum, Fortun. Garz. in l. Jus nale D. de Justª. et iure nº. 70. et 71. Couarr. de Sponsalibg cap. 8º. § 3º. nº. 4º. Azon in suma quibg mod. nat. effi. sui. Ang. Consilio. 17. qui oes tenent Principes posse hanc penas tollere omnino derogando leges, et restituendo filius pristine et nali legitimationi. Res, n, facilli recuperat statu amissus. l. qui habebat D. de Stis. Cashen. Consil. 164. volumº. 2º. nº. 23. ✓ In hac q. fiktione declaratiua tenet D.D. n requiri extrema Habilia, Aveting in. l. 1ª. § siquis ita, D. de Verb. oblig. columª. 5. Jasso in. d. l. si is qui pro emptore, nº. 111. et in. l. si in fundi uocabulo. 115. D. de leg. 2º. Cateliang Cota in memorabilibg suis in pte fiktio, quod et probat txg in. l. sed et si quis. 11. § 1º. D. de Vsu Fructu, ubi seruus qui unig domini erat in propriete et alterig in Vsufructu emit, et recepit res emptas, quo casu queritr cui ex dominis acquiratr illa Res, et R. illi acquiri ex cuig bonis soluatr pretius Rei emptae, etiamsi ex post facto soluatr, interim qs in pendenti ee dominius, adeo vt si prig finitg sit vsusfructg qm pretius soluatr, et postea ex bonis Vsufructuarij detr, illi dominius acquiritr, etiamsi tunc qª deffecit vsusfructg. n sit extremu Sabile ad fiktiones. notat Bart. ib, et facit lex penultª. D. de suis et legiti. heredibg.

+. l. 1ª. § ius.

Ex Bartolo, numº. 15.

Nº. 21

Vltº. declaratr Conclusº. in fictº. postliminij, nas licet sm regu

Las

-ias suis pater captiuus non posit habere suos in potest. quia ipse est in potest. hostium, atque similiter filius captiuus non posit esse in potest. patris, quia hostibus subiicitur. l. quod attinet 32. D. de Reg. Juris. l. 1. D. de Jure delib. l. si seruus, 16. D. de interrog. act. l. 3. § sed et eius. 6. D. de Bonor. posses. l. lege Cornelia, 12. D. de testis, ibi: qui in potest. morientis non fuit. l. penult. ibi. cum si in potestate esset. D. de liber. et posthu. gla. communiter recepta in § si ab hostibus Inst. quibus mod. Jus patr. pot. sol. verbo pendet, ubi Pichar. n. 6. Bart. in l. si is qui pro emptore D. de Vsucap. Albericus in l. Gallus § Nunc videndum. D. de lib. et post. tunc fictione iuris efficitur ut in omnibus habeatur captiuus quando reuertitur ad ciuitatem ac si captus non unquam fuisset, et ne interim alijs personis iura eius acquirantur, ne vel captiuo reuerso opus sit Juditij vel restitutionis (ut accidit in rebus facti que non finguntur. l. Ait pretor, 23. § Item ei D. ex quibus caus. mai. iuncta l. In bello § facti. D. de captiuis) constitutum fuit etiam ut interim omnia Jura captiui suspenderentur eadem fictione postliminij. l. Vetro creditur. D. de captiuis. l. finem, § si deportatus. D. de Bonis libert. d. § si ab hostibus. l. Illa institutio, § is qui apud hostes. D. de Her. inst. Nec obstat text. in l. eius. 8. D. de testis, quia ut bene notat Ant. Fab. non suspenduntur nec restituuntur Jura radicata in ipsa persona et statu captiui, qualis est testi factio actiua, quia ad fictionem nanio supponitur captus fuisse et statum mutasse, consequenter igitur alia omnia Jura amissa recuperat, ac si non amisisset, quia interim suspendebantur. l. Cum tali. 72. in principio D. de condition. et demonstr. l. labeo. 22. § Vlt. D. fam. hercisc. l. si pater penult. D. de suis et legit. et si que alia in consequentiam veniunt, similiter recuperat. l. in bello § Codicillos. D. de captiuis. l. 1. C. de Postlim. reuersis. Nec obstat text. in l. fin. § 1. C. de sent. passis, ubi intelligitur filius interim sui Juris factus, dum condemnatus pater non restituitur, et similiter dum captiuus reuertitur, non suspenduntur Jura. Nam Resp. d. legem finalem loqui de condemnato propter delictum, cui non conceditur hoc beneficium suspensionis sicut propter restitutionem

Conci: tantur prestant. Jura in l. lex Cornelia. 28. cum l. sequenti. D. Hoc tit.

Principi recuperet amissa, captivus vero beneficio juris gaudeat postliminii explicuit consultus in l. si necem. 4. § si deportatus. D. de bonis libertorum.

Quo supposito substitutio semper vallida erit non obstante captivitate eodem modo ac si captivitas facta non esset, probatur ex l. si pater. 29. in fin. hoc titulo, nisi reversus in civitatem impubes decedat, quoniam et si ambo in civitate decessissent, vervet substitutus. Evenerat enim quod requiritur ad valorem substitutionis, scilicet patrem mortuum esse ante filium, et statim filius impubes decessit in civitate ergo debuit admitti substitutio non obstante quod Pater decedat in captivitate quia decessisse judicatur in civitate captivitatis tempore beneficio legis Corneliæ, igitur valet substitutio eodem modo atque valeret si ambo in Civitate decessissent, prius Pater, deinde filius, nec opus est mutare literam textus cum Cujat. lib. observationum. 17. ubi pro verbo Quoniam, repponit Quamquam, idem etiam probat textus in l. quod si filius. 11. in fin. D. de captivis, Bart. in d. l. si Pater, ubi Immola, n. 1. et Cujat. dicto loco. N.

De lege Cornelia.

2o. supponendum est aliud beneficium concessum esse captivis, quod si decedant apud hostes (quia nihil etiam operatur postliminium in eo qui redire non potest, et ideo finitur suspensio Juris) finguntur decessisse tempore captivitatis. l. 1a. C. de Postlim. reu. Pich. in d. § si ab hostibus. n. 1. et hoc est beneficium Legis Corneliæ qua præcipue et expresse confirmabantur testamenta Captivi. l. lege Cornelia. 12. D. de testamentis. namque fuit beneficium hoc a lege 3. in fin. D. de Verb. sig. l. si quis filio exheredato. 6. in fin. D. de injusto rupto, juncto § Irritum. Deinde admissit extensum ex paritate rationis ad legitimam etiam hereditatem Captivi. l. lex Cornelia. 28. D. de Vulg. l. si necem. 4. § si libertus. D. de bon. libertorum. Atque præterea generaliter extenditur ad ea omnia Jura quæ evenirent si tempore captivitatis decessisset tam in utilitatem Captivi quam aliorum in re æquam. l. in omnibus. 7. D. de captivis, sed beneficio non incipit operari antequam realiter decedat captivus licet tunc retro operetur a die captivitatis. l.

Nec

+ propter.

ille vivo judicatur sui Juris effectus, a redemptione Patris de cuius re-
ditu prout in precedenti lege dictum fuit. In qua difficultate
laborant Interpretes, Connang. in d. l. lex Cornelia. 26. n.o 4.
et Cujat. lib. 20. Observat. 27. interpretantur d. l. quod si filius quod
sit ibi locutus de utraque fictione postliminii, et Corneliana, nam si
Pater redierit quamvis post mortem filii, judicatur habuisse semper
illum in potestate l. penultima D. de suis et legiti. non quo valet substitutio,
argumento l. qui in potestate 6. D. de Testis, si vero Pater in captivitate dece-
dat, judicatur filius sui Juris fuisse a tempore captivitatis, non quidem
Vivo Patre, sed quasi mortuo tunc fictione l. Corneliae, valebit quoque
substitutio. hoc casu 2.o nec Contrarium probant illa Verba: nihil est
quod de secundis tabulis tractari possit. quibus tamen significa-
re volunt Verbum clarum et sine controversia, ut 1 casu redeuntis
Patris non valeat substitutio filii familias antea decedentis, 2.o
casu valeat. sed haec sententia contra textum est, et ideo improbabilis, nam non
caret difficultate quod tot Viros doctissimos commovit. n. 2.o Item
D.D. generaliter tenent non valere substitutionem, quando filius in civitate
decessit, post captivitatem patris, antequam ille decederet naturaliter apud
hostes, et sic intelligunt illa verba: nihil est quod de secundis ta-
bulis tractari possit. et in ratione decidendi summe laborant, et Re-
centiores Magistri ideo tenent non valere substitutionem, quia eo tempore quo
incipit operari Lex Cornelia, s. a morte naturali captivi. l. nec nos. 4.
C. de Postlim. reversis. iam tunc filius decesserat, et consequenter de-
fficit extremum habile, quod necessarium est ad fictionem inductivam, ut
dixi n. 28. qualis judicatur filius Corneliana, in quo differt a
fictione Postliminii, quae declarativa est, et operatur in filio mortuo. l.
quod si filius. D. de Captivis. l. 1. C. eodem. l. penultima D. de suis et legit.
facit. l. si Pater, cum l. sequenti D. de iniusto rupto, juncta l. si quis
filio exheredato. 6. § penultimo D. eodem) non est igitur quod de secundis
tabulis tractari possit, quia defficit filius extremum habile, atque ita fuit
interpretatus Ant. Fab. 10. [illegible] 6. col. 3. ad fin. ubi eo lib. refert
et reffellit aliorum opiniones. sed cur in hoc casu patriae potestatis
non erit etiam fictio declarativa, quae inducitur ex lege Cornelia? siquidem

et

ut dixi n.° 29. recidit sui iuris filio tempore captiuitatis et quod uniuersaliter induxit lex cornelia nihil aliud, quam filius mori captiuum, in quo habet extrema hac diffa. ac ipsam personam captiui diuersis temporibus considerata, nec opus est de termino [illegible] in [illegible], quae inducitur ex cognita, ut dixi n.° 28. Ult.° non deffendit iura senza [illegible] consulti [illegible] siue quoniam non recursio eo ex in ut sui iuris [illegible] igitur sua pace D.D. existimo cave posse Iulianum in d. l. quod si filius, [illegible] tm modo casum deffinire, quo filius decedit in ciuitate antequam Pater apud hostes, siue postea reuertatur, siue non reuertatur, et respondit non valere substitutionem, seu nihil esse quod possit tractari de [illegible] tabulis, quoniam filius eo tempore quo decedit, noua causa redditur intestabilis, propter incertitudinem status sui, quae causatur ex utraque fictione corneliana, et postliminij, nam si reuertatur Pater, filius familias mori intelligitur. d. l. [illegible] D. de suis et legitim. si decedat in captiuitate intelligitur mori sui iuris, quia interim dum non cognoscitur quid euenturum sit, incertus status morientis filij, Argumentum l. si seruus. 16. D. de Interrogat. act. l. in bello, § facti in prin. l. bona com. § 12. D. de captiuis, Ob hanc igitur incertitudinem efficitur filius intestabilis noua causa l. qui in test.° 14. D. de test. l. si quis filio exheredato. 6. § [illegible] D. de iniusto rupto. facit argumentum in l. [illegible] § si quis [illegible] D. unde legitimi, [illegible] l. intestati. 5. D. de suis et legiti. non de substitutione tractari potest, quae propter supradictam intestabilitatem filij valere nequit, quia substitutio tm modo indulta fuit ob defectum aetatis, et non valet si filius [illegible] ex alio capite decedat intestabilis. [illegible] n.° 12 et in l. In pupilari, n.° [illegible] recipitur ex Angelo, Aretino de test. gla. [illegible] et sicut fictio Corneliana retro operatur a tempore captiuitatis non potest audere certitudinem status, quae facti est. d. l. qui in test.° 14. D. de test., et ideo non fingitur. l. in bello, § facti, D. de captiuis. Nec nouum [illegible] interim dum captiuus viuit, ad utramque fictionem attendere corneliana [illegible] postliminij, siue in d. l. si quis filio exheredato, § irritum iure § quatenus [illegible] sustinetur testamentum captiui virtute fictionum, et interim sustinetur, ut patet in l. qui uxorem. 12. D. de iniusto rupto, ubi quod dicitur per legem Corneliana intuitu rumpi testamentum captiui natiuitate postumi

mi

mi §. d.l. lex cor. 4. C. de Postlim. reuers. Bonu... in c. lib. ... Ant. Fab. 10. coniect. cap. 11. idem ... ex quod iam antea irritum testat tium ... ut rumpi possit, ... beneficio fictionum, et per legis Corneliae, qualis ex ultimo ... in.

2º. declaratur eadem lex Cornelia. 28. D. hoc titulo ... Pater ad fin. ubi si Patre relicto in ciuit. filius capto decesserit ex hostes, non valet substitutio quia tempore captiuitatis, quo filius decessisse iudicatur, in potestate patris erat et ideirco neque habere potuit ... dum testamentarium. L. qui in potestate 6. D. de lib. ..., neque heredem ab intestato ... 1ª. D. de suis et legit. ... Patri pertinet bona eius Jure peculii. L. 1. et 2. D. de castrensi pecul. quod ita ... si filius decedat naturaliter apud hostes antequam Pater in ciuit. post ... et filius est pubes similiter ... Patre capto eadem ratione nequit habere heredem. quam literam ... defendit Faber 10. coniect. ... Cujac. et alios. Declaratur 3º eadem resolutio in eo casu quo Pater et filius capti fuerint, et decesserint in captiuitate, tunc ... valere non potest substitutio sicut ... patre capto, quod de filio capto est, ita habetur ac si decessisset ... dubio ... explicatum ... precedenti ... quod eodem tempore capti ita habetur, ac si ... pubes decessisset. L. cum ... Ambo. 24. D. de Donat. inter. L. quod ... fin. D. de Reb. dub. ubi Paulus in ... in bello, et glossa communiter recepta in d. l. si Pater ... prius filius decessisset deinde pater captus sit, quia iudicatur decessisse quo tempore filius fam. erat. probat textus in L. si Pater. 29. D. de Vulg. quam etiam comprobat lex quod ... filius 11. §. 1. D. de captiuis, cuius illa ... : sufficit lex Cornelia substituto, non alia ... incorporata, ... : scilicet, non aliter valere substitutum, vel iuuari sine Cornelia, quam si filius reuertatur ad ciuit. quia si in captiuit. decessit, nullo modo conualent, tenent. D.D. communiter cum Bart. in d. l. si Pater et ... Imola, n. 1. Cujac. 11. obseruat. cap. 17. ad fin. licet ... Faber ... d. l. quod si filius, uelit valere substitutionem mutando literam textus in d. l. si pater 10. coniect. cap. ... Ultimo declaratur eadem resolutio in ... textu in d. l. lex Cornelia. 28. D. de Vulg. ... sed si

Pater

Declaratur eadem resolutio in d. l. lex Cor.

+ illud ... abundat.

[illegible] ubi si filius [illegible], non enim [illegible] patrimonii [illegible]
fuerit captaverit, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dei [illegible] debere
[illegible] et hoc signant [illegible] [illegible]: non omnis dicitur heredibus ad
[illegible] [illegible] virtute interrogationis, nisi [illegible] [illegible]
[illegible] d. Tom. non in omnibus. eandem [illegible] probat tex. in l. [illegible]
[illegible] 10. § si mortuo. D. de legatis. [illegible] [illegible] [illegible] dicitur [illegible]
datur substitutio actionem utilem, ex quo voluit Ant. Fab. [illegible] [illegible]
substitutus beneficio pretoris, [illegible] bonorum [illegible] [illegible] [illegible]
in d. l. lex Cornelia. n. [illegible] [illegible]. ultimo [illegible] non [illegible]
[illegible] actiones, [illegible] [illegible] tum [illegible] dixi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. D. de Just. et iure [illegible]
[illegible] in simili. S.C. Trebellianum, quod licet de iure civili sit, non dat
[illegible] directas, [illegible] civiles. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in l. [illegible] n. [illegible] D. de [illegible] [illegible]

ex Bart. n.° 17

[illegible] De filiis qui per dignitatem emancipantur ex Auth. [illegible] [illegible] [illegible]
dignitatem. C. de Episc. et Cleric. Bart. in l. Pater [illegible], [illegible]
D. de [illegible] qui [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] privilegi-
um hoc non debet illis nocere quominus heredes habere possint, atque
in omnibus sibi utilibus iudicantur adhuc filii familias. [illegible] quod fa-
uore. l. de [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] de dignitatibus, [illegible]
[illegible] [illegible]. Unica. § [illegible]. C. de [illegible] uxoris [illegible] [illegible]
4. Gutierr. in § [illegible] Inst. de Hered. qualit. n.° 21. Covarr. in
cap. Quia nos, de testam. [illegible] ita tenuit Bart. Similiter
[illegible] ex Alex. n.° 21. Jaso. 22. de Monachis maior [illegible],
et licet impubes profiteri nequeat cap. 2.° de Regul. [illegible] [illegible]
[illegible]. de Regul. cap. [illegible] illud Pontifex [illegible] potest, [illegible]
[illegible] quidam [illegible], [illegible] D. de [illegible] Jud. [illegible] de valore substi-
tutionis factae Monachis, et [illegible] tenet non valere, sive [illegible]
[illegible], sive post religionis ingressum. Bart. in l. in pupillari. n.
[illegible]. ubi Jaso, n. 7.° Costa in cap. si pater de testam. in 6. [illegible], mor-
tuo. n.° 10. [illegible] [illegible] [illegible] difficilius, quia patria potestas finita

[illegible] in l. [illegible] § [illegible] de mi-
noribus. Inst. [illegible] ad finem, Et enim vidimus
Monachum retinere [illegible] et alia sibi utilia, quae requirunt
patriam potestatem, l. Deo nobis 16. § Hoc autem cognitum C. De
Episc. et cleric. iuncto § Ita demum Inst. de Heredit. quae abint.
Gutier. in § sui, n.° 21 et sequentibus. Inst. de Hered. qualitate.
Ex quo valere dictam substitutionem [illegible] tenuit Ancarrano in d.
cap. si pater, [illegible] testatore mortuo. nec 2.° admittatur Bart.
in d. l. in pupillari, [illegible] per ingressum religionis irritum fuit
[illegible] antea factum, et consequenter substitutio Auth. 5.a Ingressi C. de
sacros. ecclesijs, quia illud non semper verum est, praecipue in illo [illegible]
quod intuitu religionis factum fuit, quo modo intelligitur iura
in Auth 5.a Nunc autem C. de Episc. et Cleric. Auth 5.a si qua mulier,
C. de sacros. Eccles. Auth 5.° de Monachis, cap. illud, [illegible] Canon. in
cap. 2.° de illis, de quo vide Molinam de Primog. lib. 2.° cap. 9. n.°
44. Gutier. lib. 2.° Canonic. quaest. cap. 5.° [illegible] filius ex
novo capite propter religionis ingressum efficitur 2.° intestabilis,
quare non potest valere substitutio eius, ut dixi, n.° 32. in fine.
De patre, qui monasterium ingreditur, dicendum est annullare
substitutionem, vel [illegible], quod fecit sine religionis intuitu, an-
nullatur, et consequenter substitutio § 1.° huius nostrae legis, vel [illegible] indi-
catur filium emancipasse, [illegible] ut Bart. opinatur tunc retinere
monasterium dimidiam [illegible] ususfructus bonorum adventitiorum
filij quasi emancipati, de quo vide plures sententias relatas per
Gutierr. d. canonica. n.° 100. Vel tandem [illegible] in illis, quae [illegible]
religionem [illegible], indicatur Monachus amittere omnia saecularia
[illegible] desinit habere filium in potestate, et substitutio perijt, neque Mo-
nachis auditur fictio Corneliana, quae captiuorum tantum est [illegible].

Quo tempore requiratur patria potestas.
Ex Bart. n.° 7.

Communis sententia tenet Requisitam hoc patriae potestatis solum [illegible]

ei l'idem tempore mortis [illegible] tempore [illegible]
et fundamentum est [illegible] quis [illegible] scrip-
sumit, potuit ei substituere, dummodo eum in locum nepotis adop-
tauerit, vel arrogauerit, ponderato verbo, Adoptauerit quod est
futuri temporis l. verbum 123. D. de verb. signif. [illegible] adoptio et
patria potestas resultauit post testamentum et substitutionem [illegible] ex si-
militudine cum alio requisito, ne minor vicesimus sit in potestate
alterius, de quo postea dicam, sed hoc Requisitum solum desideratur
tempore mortis Parentis testatoris. l. cum [illegible]
hoc titulo. quidem dicendum est de requisito patriae potestatis [illegible]
in simili fideiussio, quae natura requirit principalem obligationem
l. Vranius 71. D. de Fideiussoribus, valet etiam praecedente obli-
gatione principali l. si stipulatus 7. D. eodem. § Fideiussor Instit.
eodem. l. 6. titulo 12. [illegible] et hanc sententiam defendunt Gl. et Bart. h.
Alex. n° 10. [illegible] dicit Ripam 21. Alciat. 26. et ab ea in pra-
xi non esse recedendum tenet Greg. in l. 2. tit. 1. [illegible] ex suo or-
dine. Costa in cap. si pater. verbo habens. de testamentis in 6. et [illegible]
refert et sequitur Trenta de substitut. lib. 2. [illegible] cap. 9° n° 2. Ri-
cardus in [illegible] de Pupillari. n° 20. [illegible]

Contrariam tamen sententiam Plurimorum est non valere substitutionem
nisi Requisitum patriae potestatis detur, et tempore mortis tes-
tatoris, et simul etiam tempore quo substitutio fit, media autem tempora
non nocent, Alex. hic n° 20. Alciat. 22. [illegible] in l. si in tit.
C. de Impub. Tenent hanc sententiam Paul. [illegible] hic n° 2. Cu-
manus 40. Iason 17. [illegible] 22. [illegible] cap. 14. Co-
uarr. ad l. quamuis 4. C. de Impub. n° 2. [illegible] Instit.
de Pupillari. n° 3°. ubi [illegible] n° 23. et sequentes. [illegible] de Pupil.
n° 32. [illegible] lib. 6. cap. 21. Couarr. in cap. Raynutius
de testamentis, 2° §, n° 2. Fundamentum est 1° [illegible]
emancipationem [illegible] sed quotiescumque [illegible] ac-
cedit negatio [illegible] potentia ad actum [illegible]
[illegible] in cap. 2° de testamentis in 6. Couarr. in cap. quamuis pactum
de Pactis in 6. 2a parte § 4° n° 14. et [illegible] Joan. Gutier.

in

[illegible] in prio [illegible] nario adhibenda [illegible] § 1.° D. de test. [illegible]
patria potestas est requisitum nario temp.° quo substit.° fit. quod
maxime [illegible] ex § extraneo, Instit. de Pupil. ubi extraneo,
(id est cui non est in potest.) nemo potest substituere [illegible] 2.° probat.
[illegible] q.a vel requisitum hoc patriae potestatis simile est testi
factioni activae, et sic desiderabitur temp.° test.i vel substitutionis.
L. si quis quam § 4. D. de test. l. 1.a § exigit Praetor. D. de bonor.
possess. sec. tab. l. 2.a § sed si filius in fin. D. de leg. 3.° vel simile
est testi factioni passivae, et sic desiderabitur etiam temp. test.i, vel
substitutionis argum. l. si alienum, § in extraneis. D. de he-
red. instit. § In extraneis Instit. eod. Vel ult.° requisitum hoc
enumerari debet inter alia requisita dispositionis, quae desi-
derantur velut conditio, sine qua non, et generaliter in talia sunt
requisita, ut deficiente ipso agente deficiat actus, temp.° quo
fit, quia tunc non fuit adhibitum requisitum numquam convales-
cit etiamsi postea adv. l. 1.a D. de Reg.a Catoniana. l. Quod ab
initio [illegible] l. [illegible] in instit.° generali D. de Reg. iur. ubi hoc exponit
l. si minor. D. de servit. export. et sic etiam adesse debet patria
potestas temp.° quo substit.° fit, praecipue cum in hac senta si
tunc decederet testator nulla erit substitut.° pupilaris defectu pa-
triae potestatis temp.° mortis saltem adhibendae [illegible] 3.° et ult.° proba-
tur ex l. cohaeredi, § cum filius, [illegible] mortis quod tempore, quo
aliud etiam tempus dare debemus, quod coniungatur cum temp.° mor-
tis illud [illegible] erit temp.° substitutionis [illegible]
Fundam.to [illegible] non [illegible] ex [illegible]
[illegible] interpretari de extraneo temp.°
[illegible] sed si extraneum quis heredem scripserit, sed postea
arrogaverit, et consequenter [illegible] iura Patriae potestatis [illegible]
supposito [illegible] substituit [illegible] intervallo, [illegible]
[illegible] l. 1.° D. [illegible] quod [illegible] sicut [illegible] subsistat illa
verba: si eum arrogaverit, quae et praeteritum tempus significant
et pro futuro accipiuntur [illegible] verbo [illegible] D. de verb. sign. [illegible]

signat. et admittendae qui vitio carent. l. in ambiguis 20. D. de leg. 160. Doven. comment. lib. 5. cap. 26. et sualiter. Hec interpret. ex ipso textu, nam postquam J.C. dixerat, non potest nales, qui loco Posthumorum habentur, instituendos esse vel exheredandos intestati satis ne rumpant. l. Posthumorum 13. D. de iniusto rupto. subiecit questionem similem de extraneo, qui postea adoptatur post testamentum, nam et hic rumpit succedendo, si preteritus est, § Adoptiui. Inst. de exhered. liber. Menoch. de successionis creat. lib. 2o. § 14. a no. 66. Calderia Variar. 3. cap. 1. no. 9. licet 2a Gloss. in. l. si arrogator, verbo Adoptiuo. D. de Adoptio. et Rom. quod licet extraneus sit tempore testamenti, si tamen instituatur, satis. statutum est, ne postea rumpat. l. filio quem Pater. 32. § fin. D. de lib. et posth. l. si quis heres. 24. D. de iniusto rupto, et necessario debet esse institutus, nec sufficit exheredari, quia illo tempore inepta est exheredatio in extraneo, nec postea conualescit. l. quinam cum filium. 132. D. de Verb. obligat. Bart. in. d. l. si quis heres, itaque inter illos nepotes nales, qui si in potestate et dum precedunt etiam extranei heredes iudicantur, § Ita demum. Inst. de hered. que ab intestato. et inter quemlibet extraneum, qui dum arrogari potest, certo quodam nomine Posthumorum appellatos vel appellari potest, hec differentia versari potest, nam et exheredari nepotes nales possunt, ita specialiter cedente lege Velleia, primo sui. l. 1. 3. l. Posthumorum 13. D. de iniusto rupto. § Posthumorum. Inst. de exhered. liber. quod etiam puto extendendum ad nepotes ex emancipato filio, qui postea arrogantur, argumento l. Non putauit. 3. § si emancipatus Inst. de Bonorum posess. 2a tab. iuncta. l. Filio quem pater. 32. in principio D. de lib. et posth. Ceteri vero extranei omnino, de quibus nulla lata fuit lex, exheredantur inepte, quo tamen illo casu non rumpunt, quando instituuntur, nam ad institutionem nulla lex erat necessaria, dictis iuribus, ut probat lex Gallus, § ille casus. D. de lib. et posth. [illegible] 2o capite non primi, testamentum institui, sed vetat rumpi. Quapropter postquam dixerat consultus [illegible], nepotes nales instituendos fore vel exheredandos, recte subiicit de omnino extraneis instituendos esse, quia exheredari non poterat notauit Alex. hic. no. 11. Costa in. 3. q. [illegible] et quid si tamen, no. 23.

et Sane interpretat. pbat Jas. hic, nº. 16. Viglig in Prio Inst. de Pupilari Cotta in, 4. § l. nº. 22. Donel. coment. lib. 6. cap. 26. et alii quos refert Menoch. de successi creat. lib. 2. § 14. nº. 63. et in alia recentior interpretat. quam sequitr Couarr. et alii rellati a' Pichardo Inst. de Pupilari in prio, nº. 30. non asignata ratº quare Jure C. S. h. ment. fecerit solig instituti n' etz exheredati ut in Vrsi. preced. si, n. ut volunt, temp. institutionis suug erat minor, quem presupponut Arrogatum iam et extraneum appellant. s. a' sanguine, qa n' erat ex nalib, exheredari etz poterat, argum. l. Pappinianq, § siquis impubes. D. de Inoffitioso ttº. § cum autz Inst. de adoptu. 2º. 3. fundam. ex. l. Coheredi, § filio, n' obstat, qa requissitum de quo b, s. minore recassurus n' ei in aliena potest. exigitr ad effectum substitut. n' vº ad causam, sicuti Patria potestas. ///

sed si velis deffendere coes opiniones, responde requissitu. Nº. 36. Patrie potestatis n' desiderari ad causas d. ad effectum, et de vi dictionis non potest, vide exceptiones, et D. D. rellatos a' Joan. Gutierr. loco citato in. l. nemo potest. D. de leg. 1º. nº. 141. 2º. nec Patria potestas e' ttig adio actiua, nec Passiua. Nec obstat reqa. Catoniana, nam licet decedente Patre temp. quo fit substitutº sine patria potest. n' valeat, illud procedit, qa defficit Patria potestas temp. mortis, n' vº qa defficit temp. quo fit substitutº. Vltº n' obstat. d. l. Coheredi, § cum filio, ponderato illo Vbo mortis quo d. qa supposito minores fuerit de facto in potest. temp. quo substitutº. fit, necessario dicendum e' etiam in potest. futuros temp. mortis, sed hoc tmn' sufficit etz si defficiat illud, quod respondit Duareng ad similem difficult. ex. l. Qui in potest. 6. § surdus. D. de ttis, cum. l. 1ª. § exigit D. de Bon. pos. sm tab. reffert Ossualdg coment. lib. 6. c. 5. ad fine. ///

De vltº requisito liberorum, ne recassuri sint in aliena potest.

Ex Bart. n. 12. et 13.

N. 39. Ex illis liberis quibus substitui potest, aliqui sunt ulteriores post filium. V. G. Nepotes, etiam qui in potestate Avi nascuntur, non Patris. l. Nam Civium 4. D. de his qui sunt sui. Gla in l. si uxorem. Ubo potest. C. de condition. incertis. Tiraq. de legibus connubialibus in Prio, Cassaneus in consuetudinibus Burgundiae, Rub. 4. § 1° quod etiam aliquando procedit post novas decisiones Regni, ut dixi, n° 21. Tamen si quo tempore decedit Avus, filius adhuc conservatur in familia, tunc nepos recadit in potestate eius Patris sui. Prio. Inst. quibus mod. ius patr. potest quod Avus indistincte liberis omnibus substituere, sed annullabitur substitutio quasi deffectu cuiusdam tacitae conditionis, si hoc eveniat, ut impubes sit in potestate Patris morte Avi, ita probatur ex prio nostri textus. Et deinceps si avi non recassurit sui in patris potestatem. l. Coheredi. 41. § cum filius, hoctte Costa in cap. si pater, et in § et quid si tm. 4a. q. n° 14. Menoch. de successu creat. lib. 2° § 14. n° 63. et 64. ratio quae rat. procedit, nam Pater, in cuius potestatem minor pervenerit, potest illi substitutum facere, nec Jure suo privari debuit facto Avi probant D.D. vellati. ...

N. 40. Queritur hic an Miles possit liberis substituere recassuris et in alienam potestatem et pariter sui sine. 1a negat quod, nam miles testari potest cum iniuria alterius. l. In pupilari. 41. D. de Administ. tut. tenent Alex. hic n° 19. Polytus de Pupilari n° 17. Costa in cap. si pater, Vbo Pater n° ... sed contra tenent Bart. hic. et Jasso n° 21. Rypa. 27. Alciatus 39. Donell. comment. lib. 6. cap. 21. ex l. cum filium 23. D. de test. militis. ubi filiusfam. miles instituit heredem filium suum recentum in potestate Avi, illique substitutum dedit. quae substitutio in bonis ab ipso milite relictis valet etiam si simpliciter facta sit. Menoch. de successu creat. § 4. n° 690. sed 2a prior rem sentas appellabitur illa subst. militaris nam si pupilaris esset teneret tn. omnibus bonis Pupilli; d. l. sed si plures. 10. § ad substitutas. D. hoctte: 2a 2a sententiam appellabitur subst. pupilaris privilegiata a testatore milite facta, quae etiam gaudebit pri-

viliss. militari. Ita posig versat. Quiesio in modo loquendi: ...

De requisitis persone patris substituentis Ex Bart. n. 13.

Omnibus in confesso est solos illos Parentes posse substitutionem facere, qui et testamentum. § Quisquis huius legis. quando aut privantur a testamenti factione videri potest per glossam in § Legavi. Insti. de legatis, et Insti. quibus non est permissum, et C. qui testamenta facere poss. l. 1. to. 25. § 6. inter alias causas illa notissima est ex prodigalitate l. is cui bonis. 13. D. de testis. quo circa omissa controversia expectanda ne sit Judicis sententia vel sufficiat notoria prodigalitas, ut ipsa lege bonis interdicatur, et testamenti factione de qua vide plures D.D. per Menoch. de successionibus prog. lib. 2o § 17. a n.o 104. Ant. Gom. 2o Var. cap. 14. n.o 31. sic interim tenentem interdictum facere Osualdus ad Donellum, lib. 12. cap. 22. lit.a C. opinantem sententiam requiri prodigalitate naria, ad hoc ut operetur lex quae ipsa interdictum facit. illud inter omnes certum est prodigum cui bonis interdicitur, testamentum facere non posse et consequenter nec substitutionem Pupillarem: sed quaeritur an licet Patri non sit interdictus bonis suis, si tamen vilis sit vel negligens privatur administratione legitima bonorum filii, argumentum l. Imperator. 50. D. ad S.C. Trebell. l. fin. § penultimo D. de sententiam passis. l. si cum dotem. 22. § cum autem. 8. D. soluto matrimonio tenent Plurimi relatis Baeza de Decimis tutorum. cap. 13. n.o 8. Gutierr. de Tutelis. 3. p. cap. 1o n.o 24. et cap. 14. n.o 16. quod tunc non poterit etiam Pater substitutionem facere, quamvis sibi faciat testamentum. Affirmatur ex l. sed si unus, § si filio. D. de injurijs, ubi quamvis Pater regulariter possit remittere injuriam filio factam, fallit in Patre Vili et abiecto. ex quo ita tenet Bart. hic quem sequitur Sozinus n.o 17. Polytus de Pupil. n.o 42. et alij relatis a Menoch. d. § 17. n.o 91. Respondeo omissa Bartholi sententia, quae communiter improbatur, ut tamen admittitur in eo cui bonis interdictum est, peculiaris est ratio qua Pater in Vita privatur administratione bonorum filii, ne dissipet illa, ne vel pro Vili pretio remittat injuriam. Quae ratio

in

in substitutione pupillari assai, quia semper est utilis pupillo, et nihil aliud quam filius poterit facere pater, quam illi substituere hominem vilem et abiectum, prout facile colligi poterit fieri a Patre similis eiusdem conditionis. Ovidius 2° de Ponto, et Horatius lib. 1° Epistolarum littera a. Sed Nec hoc obstante valet substitutio in hoc vili, prout colligitur ex l. Papinianus 8. § Sed nec impuberis. D. de Inofficioso, iuncta lege Frater. C. eodem. l. 12. titulo 7. libro 6. l. 2a titulo 8. libro 6. quod semper debet valere substitutio facta a Patre vili, cui bonis integris illius non est exaggeratis sententias tenent communiter. D.D. Alex. hic. n° 26. Ripa, 36. Alciat. 49. et Plurimis Villatis Menoch. d. §... n° 90. Trentasinquius de substitutione. 2a libro cap. 14. n° 10. ...

De Requissito Substituti littera

[n]. 42. Generaliter possunt substitui omnes, qui non prohibentur institui, hoc est Qui habent testamentifactionem passivam, quos videre poteris per dicta glossas in § legari. Inst. de legatis. imo et licet ex testamento Patris capere non possit quis, v.g. filius spurius, substitui tamen poterit in bonis filii, l. si is cui ex bonis. 6. D. Hoc titulo cuius ratio petenda est ex supra dictis n° 6. et dicam in 3a parte huius Reppetitionis. ...

Secunda Pars Reppetitionis.

De requissito pertinenti ad formam substitutionis.

ex Bart. n. 18. et sequentibus.

[n]. 43. Unicum est Requisitum pertinens ad sollemnitatem substitutionis, ut Pater sibi faciat testamentum. § 1° § Prius autem. 4° huius. l. 2a. § liberis Inst. de pupillari. l. 10. titulo 1. libro 6. et aliis Juribus probat Pic. in d. § liberis in principio, cuius requisiti defficiendi ratio poterit explicari ex supra dictis. n° 3.° ubi substituendi facultatem promanare dixi de generalitate verborum legis. 12. tabularum, Uti quisque legassit suae rei, ita ius esto. qua Pater utens, videtur disponere de propriis rebus

aut

... omnis: quemadmodum Tutoris datio emanauit ex eadem generalitate, similiter verbis Legis 120. D. de verb. sign. et non aliter valet quam in testamento sollemni. l. qui a Patre. 3. D. de confirm. tutor. l. 2. C. eod. l. si nemo. D. de testamentaria tutela, quia non aliter potuit Pater substituere quam in ultima voluntate et testamento, sicuti non potuit legare aliter quam in testamento. et hanc rationem videtur admisisse in. l. 1a. § fin. huius tit., ubi: substituere liberis Pater non potuit, nisi sibi heredem instituat, nam sine heredis institutione nihil testamento scriptum valet. Vel in contraria sententia, que tenet substituendi facultatem introductam fuisse per consuetudinem Iuribus contrariam, erit ratio huius requisiti, quia non aliter permisit consuetudo Parentibus substituere, ut explicuit Pichardus in. d. § liberis. n. 5. et 6. Quocirca tria examinanda sunt, an detur testamentum Patris, an ille factus sit, an exitum sortiatur aditione hereditatis. Donellus commentar. lib. 6. cap. 25. post medium ...

§

Circa 1um. postquam ex dictis constat necessarium esse testamentum Patris ad valorem substitutionis. Queritur quo loco tabularum debeat scribi heres eius, an prius ante substitutum, vel posterius, propter difficultatem textus in § prius autem. 4. cum § siquis ita. 5. huius Legis et legis 2e. Licet antiquitus attenderetur ordo scripture, ut ille 1o vocatus iudicaretur qui 1o scriptus erat. l. quoties. 34. D. de vulg. et pupill., ob hanc rationem nihil valebat scriptum ante heredis institutionem, que caput est testamenti, sine qua corruunt omnia testamentaria. l. 1a. § fin. huius tit. § Ante heredis, 34. Inst. de leg. et in generaliter procedebat dicto. § prius. tamen huius observationis exceptio erat, quandocumque ex alijs coniecturis colligebatur voluntas testatoris 1o vocantis ad successionem heredem scriptum et in ultima parte tabularum, tunc enim neglecto scripture ordine attendebatur ordo successionis, valebatque dispositio. ut videre est in. l. Aliquis simul. 2. § siquis ita. 5. D. de bonorum possess. secundum tab. retulit et Iustin. in. d. § Ante heredis 34. quod et ipsi antiquitati vituperandum fuerat visum. semper enim 1um locum obtinuit voluntas testatoris. l. Non aliter. 69. D. de leg. 3. et hec est ratio d. §i. sed si quis ita, ubi scripta fuit substitutio filij, instituti in eodem testamento capitulo testator a verbis conditionalibus, ex quo ne-

cessario presuponitur filii deferendam ei prius hereditatem, cum enim substitutio, ut in Rub. dixi, n.º 7.º quocumque scripta sit, semper est 2.ª institutio ordine successionis post institutum illum cui succedit. quod si filius non esset institutus, nec aliud esset, unde colligeretur voluntas Patris preferentis in success. institutum suum substituto pupillari, nullo modo valeret. arg.º l. quoties. D. de Usufructu, et ita procedit § Prius, quam interpretationem dedit gl.a ibi: et explicat n.º 2.º Bart. tenet Baldus. Vulterius in prio, hoc tit.º n.º 9.º Donel. comment. lib. 6. cap. 25. post medium. ex quo infertur post novam constitutionem Justiniani d.º §. Ante heredis, qua cavetur valere semper testamentum etsi heres scriptus sit in ultima parte tabularum, iam derogari decisionem dicti §. Prius, quia semper institutus censetur primo vocatus ad successionem in quacumque parte tabularum scribatur, sed in aliis, ubi non est decissio, neque de voluntate testatoris constat, ordo scripturae attenditur. Mascardus de Probationibus 3.º tho. conclus. 1229, n.º 20. et 24. Pichardus in fine dicti § Ante heredis. alias solutiones huius difficultatis videre poteris per Bart. d.º § Prius, et Pich. d. § liberis, n.º 8.º inter quas illa habet utilitatem, licet non adaptetur textui, quod dictus § Prius, loquatur de substitutione diverso tempore facta, nam quamvis liceat Patri postquam sibi fecit testamentum, substitutionem diverso tempore facere. l. siquis eum. 16. § fin. D. hoc tit.º non conceditur est contra prius facere substitutionem filio. deinde, quam alia hora sibi testamentum; Bart. in. d. § Prio, ubi Ripa, et Cum. relati a Pich. ibi. n.º 10. Costa in cap. si Pater, verbo Adiiciens, n.º 13. &c.

§

n.º 74. Circa 2.um Articulum. duo examinantur. An testamentum Patris sollemne sit extrinsecus et intrinsecus, Extrinsecus adhibito numero Testium, et ceteris sollemnitatibus, de quibus in tit.º de testis ordin. Inst. quorum deffectu dicitur non Iure factum. l. 1.ª D. de injusto rupto, et consequenter neque valebit substitutio. sed venit interpretanda Nova Decisio Authentica in l. Hac consultissima, § ex imperfecto. C. de testis. l. fin. C. Familiae Herciscundae. l. 4. tit.º 1.º partita 6. quibus cavetur valere testamentum minus perfectum si factum sit inter liberos. Unde si substitutus ex liberis sit, valebit etiam substitutio ut post Bart. tenent coiter. D.D.

sed

sed e converso queritur an de extraneo liberis substituto idem respondendum dicatur. et 1º circa interpretationem d. § ex imperfecto. contrarie sunt sententie, nam aliqui D.D. generaliter tenent, nihil valere extraneo relictum in testamento minus sollemni si priuilegiatum illud sit, aut fideicommissum littera generaliter accipientes exceptionem d. § in fin. Greg. Lop. in d. l. Partita verbo heredasse. communem sententiam dixit Costa in cap. si pater verbo, in suo, nº. 10. 2ª vero tenent Alij limitantes predictam exceptionem in extraneo simul cum liberis instituto, quo casu tantum inducunt et dicunt, non admittitur, argumento ipsorum Jurium, que loquuntur de extraneo liberis permixto, cuius defectu accrescit liberis illius portio, quo si alio Jure succedat non excluditur, quia minus principale tuetur conseruato principaliori, ut expresse probat in hac difficultate Auth. sed quod sine. C. de testamentis. Auth. Sed de testamentis imperfectis, cap. Nos igitur. 1º coll. 8. et Nouella. 107. et ita tenuit Curtius Junior in d. § ex imperfecto, nº. 21. Corneus. nº. 6. Couarr. in cap. Rellatum de testamentis, 1º nº 2º. Quo supposito hic duplex etiam est contrarie sententie, 1ª negat valere substitutionem extranei in testamento imperfecto ex fundamentis predicto prime sententie. Bart. hic. nº. 18. communem dicit Alex. nº. 21. Jasso. 24. Costa. d. loco. Menoch. de successionum creat. Lib. 2º. § 14. nº. 117. affirmatur quia neque valet tutela in testamento sollemni minus. l. qui a Patre. § D. de confirmand. tuto. ut post d. § ex imperfecto tenet et glosa communiter recepta ex Corneo ibi, nº. 5. Curtio Juniori nº. 26. 2ª sententia contraria tenet valere substitutionem, que non est institutio 1ª neque permixtio cum liberis institutis, et sic ex fundamentis predicte 2e sententie tenet Rypa hic, nº. 28. Polytus de Pupil. nº. 68. Corneus in l. si in testamento. Socco nº. 19. et affirmatur ex d. § ex imperfecto ubi liberorum fauore sustinetur testamentum, sed substitutio semper est fauorabilis. l. si pupillus. 42. D. de leg. hered. quo sustineri etiam debuit pupillaris substitutio. Nec obstat quod de tutela dicitur, nam licet etiam sit utilis filio. l. 1. §. ad tuendum eum. D. de Tutelis, tamen est s. nociua tutori. l. Tria onera. D. de excusationibus Tut. et ideo non extenditur priuilegium argumento l. Impuberi. D. de Administ. tut. quod non inuenitur in substitutione, quia repudiare potest substitutus, con-

se-

sequentes ex omni parte favorabilis est filio, et nulli nociva :: siquidem hac sententia non attribuitur tacita substitutio Vulgaris in Pupillari, ut advertit Piga hic, quia ex Vulgari succeditur Patri, cui nullum privilegium conceditur, neque obstat extraneus etiam consequi lucrum ex pupillari, nam principaliter attenditur utilitas liberorum, argumento l. 3 §. § si proponas. D. de leg. praest. Quod non invenitur in tacita Vulgari :: De Jure tamen Regio cessat haec controversia, postquam eadem sollemnitas desideratur in testamento inter liberos, atque inter extraneos, l. 3. Tauri, quae est l. 1. tit. 4. lib. 5. compilat. et non solum de testamento nuncupativo, sed etiam de testamento in scriptis, interpretatur Ant. Go. n. 59. Matienzo cum alijs plurimis, gla. 1. n. 4. cum Meneh. et alios de successione creat. § 21. n. 13. ...

N. 41. 2° etiam requiritur, quod testamentum Patris intrinsece sollemne sit, habeat nempe institutionem vel exheredationem expressam liberorum, quorum praeteritio rumpitur, l. Inter cetera. 30. et toto tit. D. de liber. et posth. et Inst. de exheredat. liber. l. 1. § substituere. Quique tit. § Non solum Inst. de Pupillari, ubi Pich. l. 6. tit. 5. l. 3. tit. 9. parte 6. :: sed contra objicitur textus in l. Cum ex filio. 29. D. hoc tit. ubi nepos praeteritus est in testamento Avi et licet substitutus sit alteri fratri, legatarius sub conditione dimidiae partis hereditatis, tamen non ideo minus rumpit testamentum per contra tabulas. l. 1. l. Non tamen. 3. D. de Bonorum possess. contra tab. et hoc non obstante valet ibi substitutio, quae falsa est conclusio. :: Respondetur non annullari substitutionem, licet testamentum Patris rescindatur, qui neque facit heredem neque tollit, § Quos autem Inst. de Bonorum possess. dicam statim n. 49. :: 2° nepos, qui in 1° loco invenitur tempore testamenti etsi praeteritus sit, non rumpit illud, Bart. Sic et probat textus in prin. Inst. de exhered. liber. 3° in specie d. l. cum ex filio, bona mente praeteritus iudicatur nepos ille, quia substitutus erat, quare non debuit obtinere beneficium contra tabulas, argumento l. si emancipatus. 16. D. de contra tabulas, ne indignus efficeretur substitutione et legato. l. post legatum. 5. § qui principale. 14. D. de ijs quibus ut indign. l. is qui contra. 22. hoc tit. qua de causa recte procedi Jure consuetudinis, quo liberi tamen obtinent ex bonis Patris, quantum

si eet inviciem pupillariter substituti, vide Pich. in prio Inst. de Pupil. nº 54. et scribentes ad d. l. si mater, hoc ttº. de qua supª. dixi, nº 19. De iure tn novori, quo n admittitr in legitima conditio vel dilatio ulla. l. Quoniam in prioribg C. de Inoffitioso ttº. in Sacp. cessat decissio d. l. cum ex filio et dd. l. si mater, costa in 1ª pte. 3t. nº 72. Menoch. de successu creatº § 10. nº 116.

2º confirmat resolutm, quatg permittit impuberes exheredari quibg substitº fit (quod intelligendum e de exheredate bona mente facta liberorum favore, quę valet sine causa ingratitudinis. l. multi non notq. 18. D. de liber. et posthu. quod etz de preterite pbat txg in l. si emancipatg 16. D. de Bonor poss. contª tabul. Simon de Petris lib. 3º ultimar volutatum 8. pte. 1ª. dub. 6. artº 24. Cucg de legitima, cap. legitima nullum gravame admittit nº 21. Done. comment. lib. 6. cap. 12. ad fin. sed etz pcedit in exheredate impuberis mala mente facta ppter ingratitudine, ut oino excludatr a bonis Patris. Trentas. de substit. 2. pte. § 14. nº 9º et Pich. in d. § non solum nº 22. ad fin.) obijcitr txg in l. si quis in suc. 33. § legis. C. de Inoffitioso, quo cavetr, ne infantes, qui doli et ingratitudinis alieni si. exheredentr, et antiquitg etz certis de causis exheredabantr liberi. l. cum ratio 7. in prio D. de bonis dam. quarum purgandi necessitas liberis incumbebat. l. liberi 28. C. de inoffitioso ttº. l. Nam et hi, 5. § huig D. eodem. Donelg dº loco. iamq hodie certę si causę exheredationis, 14. s. in ttº Patris exprimendę, ab heredibg conprobandę, Authº ut cum de appellatº cognoscitr § Aliud quoq capitulum, p totum, et Visº. siue igitr, penº coll. 7. et Novella, 115. et quamuis admittamg maiores causas preter expressas in dº Authº cum Faquineo, 6. controversiar, Antº Gomez. 1º resolutm cap. 11. nº 17. semp illud verum e Infantem vl posthumum nde ex illis aut maioribg causis, q in hac pte falsa erit predicta observantio. Quod ita tenent post Iura nova Plurimi Sellati a Trentas. d. cap. 14. nº 7º et Pich. nº 28. Pz etiam aliqdo Posthumos et Infantes exheredari posse, causa expressa, V. G. ppter crimem lęsę maiestatis a patre comissum retre ex

Hęr

exhæredati ab his ... ex. et ... in Aut. ... C. de liberis preterit. Ut 2° cum Rich. ... et eius relatis a Trenta ... n° 3°. Faqui. Controv. lib. 10. cap. 70. Res non annullari ipso iure testamentum propter defectum causæ exhæredationis sed tamen querelæ subiaci. quo modo intelligantur illa verba ... dicti Aut. Si autem hæc observata non fuerint, nullum exhæredatis liberis præiudicium generari. ex quo etiam hodie tuebitur testamentum et substitutio pupillaris, dum non fuerit impugnatus. At in illis Impuberibus, qui doli ... capaces sunt admittunt causas exhæredationis, argumento l. excipiuntur. 14. D. ad S.C. Syllanianum. ...

Tit. 47.

Post novam ... Aut. ... ex causa. C. de lib. præteritis, Aut. ... Ut cum de appellatione cognosc. § Aliud quoque Capitulum in fine, collat. ... et novella ... quibus cavetur ex causa exhæredationis vel præteritionis iniustæ annullari testamentum quoad institutionem tamen, et cetera firma permanere: Quæritur An præteritis liberis vel exhæredatis iniuste in testamento Patris valeat substitutio et ... quamvis ... tenet valere quia cetera præter institutionem conservantur; cuius similiter ... in d. Aut. ... et alia quælibet capitula ... legibus ... cuius ... substitutio pupillaris partem ... et capitulum paterni testamenti l. Patris. 20. D. de ... testamento § Igitur Inst. de Pup. Facit textus in l. Qui plures § fin. D. de ... testamento l. nam quod. 14. § si quis compulsus D. ad S.C. Trebell. ubi appellatione ceterorum venit substitutio, quæ conservatur vel legata conservantur. Facit ultimo quia testamentum sustinetur eodem modo, atque ... ..., ... in institutione quia liberis nociva sunt, quia substitutio pupillaris, quæ non est nociva, sed potius favorabilis tueri debet. l. si pupillus. 42. D. de Acq. hæreditate. Et enim in correctorijs licita est etiam extensio ad similia, quando agitur de favore eius, cui prospicitur in Nova decisione, ... et D.D. in l. 2a. C. de in ius vocando: Ultimo facit quia tutela, ... requirit testamentum Patris validum, conservatur in d. Aut. ... quia ita similiter substitutio ex quibus illam sententiam, quando præteritio vel exhæredatio est alterius filii, non illius, cui substituitur, tenet gl.a, Bart. et communiter D.D. in l. ... § fin. ... refert Trenta l. d. 2° ... cap. 14. n° 11. et 12. ubi limitat in præteritione facta ex ignorantia Patris, quia non præsumitur velle præferre extraneum in hæreditate pupilli, argumento l. cum acutissimi

Ex An Impuberes possint exhæredari, declaratur ...

C. de Fideicomissis. 2º limitat in substitut.e cum quasi tacita, quae lune non contineretur in pupillari, quia omnis Paterna instit.o annullatur. Tandem sententiam praedictis fundamentis etiam quando praeteritio est eiusdem filij, cui substitutio datur, tenet Immola, Rupa, Cumanus in l. 1a. § fin. hoc tit. et alij relati a Menoch. de successionis progressu lib. 2º. § 14. nº 157. Trentas. ibidem nº 18. Donell. comment. lib. 6. cap. 21. ante finem. Cujatius 4º. ad Aphricanum ad legem 34. § ult.º hoc tit.º Petrus Greg. 42. synt. 20. nº 9. contra dicit Valascus 1º tho. consultationum 54. nº 1º. Costa in cap. si pater. § bo. ascendum, nº 10, argumento l. et si contra tabulas. 31. D. hoc tit.o; Nec obstat istius opinionis fundamenta, quam in 1º casu tenent Dynus, et Jass. in l. 1a. § fin. hoc tit.o et in 2º casu refert ita tenentes Bartolum et alios Trens. d.º nº 18. Faquin. controvers. lib. 10. cap. 60. et generaliter in utroque casu tenent Ant. Gom. 4º. observationum 26. Covarr. in cap. Raynuntius de testis, § 6. nº 2. Corrass. in l. si in testamento C. de Impuberum, Ant. Gom. in l. 44. Tauri nº 3º; non igitur obstant fundamenta: nam licet substitutio sine Patris institutione non valeat. l. 1a. § fin. hoc tit.o et rupta institutione sit idem ac si a principio non fuisset. l. quoties. 6. D. qui satisd. cogantur, hoc procedit ante novam decisionem, per quam specialiter cavetur valere testamentum rupta institutione, et consequenter decernitur valere substitutionem sine Patris institutione, nec in 2º casu obstat filium esse praeteritum, quia testamentum impugnando efficitur indignus legato et fideicommisso sibi relicto in eodem testamento argumento l. filium. s. § in omnibus D. de leg. praestand. l. Non solum. 20. l. Quidam Titium. 7. D. si quis omissa causa testamenti. iuncta l. Papinianus. 8. § Meminisse. D. de inoffit. test.º l. Quaesitum. 40. cum similibus D. de acq. hered. quod similiter indignus efficitur substitutio quae utilis est; c. l. si pupillo. 42. D. de acq. hered. Nam licet indignus quidem efficitur pupillus acquirendi lucrum ex patrimonio et iuditio, quod impugnauit, caeterum utilitas substitutionis non tam illi competit ex Juditio Patris, quam ex consuetudini Populi Romani; et 2º poena filij non debet extendi in praeiuditium substituti, argumento l. Papinianus. 8. § Meminisse, D. de inoffit. test.º et facit l. 10. tit.º 5. partita 6 (per quam approbari 2am sententiam tenet Gregorius glosa 18. et Covarr.) ubi Greg. glosa 12. Trentas. d. nº 2. vide

nec non dicas quod est inter Paria hic simil.

infra

infra nº 49. ∴ Ultº n'obstat txs de Jure Regni in l. 10. in fin. ttº 5º p. 6. per quas approbari 2ª sentª tenet Grego. b, glá. 11. et Couar. in dº § 6. id benè respondet Telluß Fernandez in l. 3ª Tauri, 4ª pte a nº 10. intelligendam ee' legem Partitas de casu quo ttu Patris penitus nullum sit. V.g. defectu solemnitatis Extrª n' vº de casu quo nullu' e' quo ad institut. tm' propter preteritos vl exheredatos liberos. Vt evitetr correctio legum, nam tunc generaliter decernitr valere quo ad cetera in dª Autª ex causa. C. de lib. preter. l. fin. ttº 8º pª 6. q etz quo ad substitutª. Tandem in praxi 3ª Couarr. approbatr communis sentª ex Noua Decisº l. 19. ttº 4º. lib. 5º compilat. ubi liberis preteritis, qde Nullus heres scriptus fuit, vl n' fuit adita hereditas, sustinetr ttus quo ad cetera omnia, & quo ad substitutiones. Tellus Ferdin. l. 1. 3. nº 18. Burgos de Paz. nº 90 3. Matienzius. d. l. 1ª. glá 14. nº 39. Joannes Gutier. lib. 2º Practi. qª 30. nº 4º. ∴,

§

Nº 48. Ultº requiritr ad Pupillarem substitutm, quod ttus Patris habeat exitum aditª hereditatis, cuius defectu in irritum constituitr. l. 1ª in fin. D. de Injusto rupto. et probat in d. § Quisquis, Huius legis, Vers. adeo l. sed si plures. 10. § si ex asse, hoc ttº. l. Apud Julianum, 11. § Idem Julliangs. D. ad S.C. Trebell. (De Jure tn' Regio absq datª aditione ttus etz tuetr. l. 1ª ttº 4º. lib. 5º compil.) et etz de Jure coi hoc requisitum sic intelligendum e', vt sufficiat ad valorem substitutis ttum Patris exitum habere quomodolibet vl saltim Jure Pretorio. ex quo interpretatr txs in l. in substitutº 31. D. hoc ttº. l. Pappinianus 8. § sed nec impuberis. D. de inofficioso ttº. ubi conseruato partim ttº Patris, pro pte rupto ex querela. d. § sed nec impuberis. l. mater. 19. l. Circa. 24. D. de Inofficioso ttº tuetr substitº Pichs. in dº § liberis, nº 17. ∴ 2º interpretatr txs in hac l. § Interdum, ubi si fideicommissum relictum e' a substituto Pupillari, potest compelli adire Patris hereditm, qª et ipse etz institutus supponi debet in ttº Patris. l. ita tn. 27. § A patre. D. ad S.C. Trebell. argum. l. Vnum ex familia, 67. § si rem. D. de leg. 2º xª 2us intelligitur Gls

ti, verbo. Interdum, quem probant Bart. Baldo. et Paulg. hic. Nunc dicet repudiata sit hereditas, iterum compellitur heres adire beneficio senatusconsulti Trebelliani, ut dixi in l. 1. nº. 65. quod sufficit ad affirmationem substitutionis. Sed ut plene intelligatur dictum § interdum, animaduertenda est illa exceptio, qua cauetur, ne locus sit S. C.to dum filius viuit, cuius rei illam rationem expressit, quia non probibetur hereditas viuentis pueri agere, de qua vide glossam, et D.D. in cap. Quamuis pactum, de Pactis in 6. et Ant. Gomez in l. 21. Tau. nº 16. disputantes ideo, an non valeat pactum de renuntianda successione substitutionis viuente pupillo. Aliam etiam rationem dedit Julianus in l. ita tamen. 27. § a patre. D. ad S.C. Trebell. quia sub conditione fideicomissum datum est, quae ratio hic non reflectitur, et inter D.D. controuertitur an pendentia conditionis fideicommissi impediat. S. consulti effectum, Donell. comment. lib. 7. cap. 22. Verss. Denegatur, tenet impedire argumento dicti § a patre, et argumento l. 18. § sed et quoties. D. ad S.C. Trebell. ubi quando duobus fideicomissum relinquitur alteri pure, alteri sub conditione, datur S. C.tum illi cui pure relinquitur, quia alteri cui sub conditione nullum est, denegatur, arg. l. item Pretor. 11. D. de Judiciis. sed D.D. communiter contra tenent in l. Apud Jullianum. 11. § Vltim. fin. D. ad S.C. Treb. et Ant. Fab. 18. conjectur. 8. col. 3. fideicomissarium conditionalem posse compellere heredem, ne eueniat interim, ut decedente herede ante implementum conditionis, decedente in quam sine aditione deficiat testamentum, et fideicomissum contra illum a quo. 13. D. ad Trebell. ex l. 1. in fin. D. de iniusto rupto (Hec tamen ratio cessat post l. 13. titulo 4º. lib. 5. Recopilat. Ant. Gom. notat 1. Variarum 1. nº. 8º.) quod si deffitiat conditio, asserunt D.D. conditionem reuocandam, ut bona veneant nomine deffuncti ex simili specie sic deffinita in dicto § Vltimo. l. Apud Jullianum. Probatur quia hec sententia ex l. cum posteris. 16. § si pater filio. 11. juncta l. Ubi pure. 19. in princ. D. ad S. C. Trebell. ubi filius, cui a patre herede relinquitur fideicomissum, sub conditione quando fuerit sui Juris, compellit Patrem adire hereditatem. Fundamenta vero Donelli non obstant, quia licet prefferatur fideicomissarius purus fideicomissario conditionali in d. l. 1. tunc quia excluditur conditionalis, qui nullum damnum timere potest semel adita hereditate, non ideo infertur excludendum esse fideicomissarium conditionalem, quando solus inuenitur. 2º non obstat d. l. si ita tamen, § A patre D. ad S.C. Trebell. nam loquitur de conditione fideicomissi, et

subqua

sub qua etiam s. buitedit. si in pupillari decesserit, et quando institutus et substitutus e heres sub conditione interim n. datur locus l. ... sedet si alio ... § fin. D. ad Treb. iuncta l. cum servus ... § ... de conditio institut. quo casu institutionis conditio requisita censetur in omnibus si dicio militis et legatis, ... licet illa conditionalia sint, et n. transmittantur legata et fideicommissa conditionalia l. Heredes mei. 70. § 1.o D. de condition. et demonstr. l. Vna. § fin autem aliquid. C. de caducis tollen. Trentasinquis de subst. lib. 4. cap. 14. n.o 1.o tn huiusmodi conditionalia transmittuntur. l. 1. l. heredis aditio 7. § tractari D. quando dies leg. ced. observat Costa in 3. p.te Cap. si pater, verbo de filio ad filiam. n.o 22. et verbo interdum. n.o 34. ... Vlt.o probatur eadem resolutio in beneficio restitutionis, quod minoribus institutis conceditur ad adeundam iterum hereditatem semel repudiatam. l. quod si minor. 24. § Sequola. D. de Minoribus. valebit ... tunc temporis substitutio hac l. nostra Vulgo. de quo vide cauter ordinarios Costam in 3. p.te Cap. verbo censendum, n.o 7.o

N.o 43. Contra etiamsi Patris hereditas de iure civili valere coepit, conservabitur substitutio quamvis revocetur a Pretore per contra tabullas, vel alio modo, argumento § quos autem, Inst. de Bonor. possession. iuncto § restituta. Inst. de fideicom. heredit. l. cum quasi. 30. § sed si suus. 10. D. de fideicommiss. libert. ... 4. in restitutione, que minori conceditur ad repudiandam hereditatem semel aditam ex d. § Sequola. semper etenim valebit substitutio. Bart. in l. si pupillus. 42. D. de Acq. hered. probat. l. 10. tit. ... p.ta ... ubi Greg. ... 4. ... 2.o quando rupitur testamentum per contra tabullas l. ex duobus. 34. § fin. hoc titulo ubi Bart. et comuniter D. D. ex quibus plurimis rellatis Trentass. ... p. cap. 14. a n.o 2.o Pich. in fin. dicti § ... in cuius tamen specie necessario fatendum est aditam fuisse hereditatem antequam peteretur bonorum contra tabullas. Quod probatur ex eo, quod prestantur omnia legata, que n. prestarentur nisi adita hereditate l. 1. § fin. hoc titulo nec ex edicto, si quis omissa causa testamenti ... filium, § fin. D. de legatis prest. vel adita fuit post bonorum possessionem, ... Virilis. 3. § si adierit, l. is qui in potestate 15. § sed si scriptus. D. de leg. prestan. l. illud. 4. l. filium. 20. D. de contra tabulas. l. ita tamen. 27. § quoties. D. ad Trebell. Bart. in d. l. illud. Couar. Variarum. 4. cap. 20. n.o 2. Costa, 3. p. § a n.o 120. Quod si queratur valeat ne substitutio quando ante aditam hereditatem petita fuit bonorum possesio contra tabullas, et neque heres, qui nihil habiturus e. velit

postea

+ cū propter.

postea illam adire. d. l. illud. l. cum Pretor. 4. D. de leg. prestand. Rx. sustineri quidem substitut. iure speciali ex edicto de legatis prestandis § Quisquis in fine nrq. l. Fulpos. in l. Papinianus, § sed nec impuberis. D. de inofficioso testto. et ratio e, quia ex illo edicto conservatr filijs et quibusdam alijs personis relicta in testto ruptio per contra tab. sed Pupilaris substit. vtilis e. l. Julianus. 42. D. de acq. hered. quo conservari debuit. et hoc casu vera est senta Bartoli in l. ex duobus, § fin. vt ex hoc edicto sustineatr substit. nam quando soluuntr dicta legata, dicendum e aditus hereditatis adfuisse, vt dixi: quod similiter admittendum erit, licet filius ipse, cui substitutus datr, impugnauerit hereditatem Patris. l. 10. ttc. s. § 6. vbi his reg. glo. 11. tenet Immolla et Alex. in l. 1a. § fin. hoc tto. communem dicit Rayga h, no. 33. Costa in vlt. arte §. cap. si pater, vbo censendum. no. 9o. et 20.

Nec obstat txs in l. Filium. s. § Omnibus. D. de Legat. prest. l. Pappinianus, § meminisse. D. de inofficioso testto. vbi n prestantr legata liberis impugnantibus testm Patris. quo nec substit. quae vtilis e, quo ad contrariam senta tenuit Albericus in hac Rubrica, no. 34. gla. in l. 1a. vbo, exheredatis, hoc tto. Guido Pappa consilio. 96. Couar. in cap. Raynuntius, § 6. no 4o. et facit txs in l. post legatum, § qui principale. D. de iis quae vt indig. l. is qui contra tabullas. 22. hoc tto. et d. l. filium, § Non solum. D. de legatis prest. vbi substitutus, qui Patris testm impugnauit, priuetr substitute in vtilitatem fisci, argumto l. 28. D. de his quibus vt indig. Rx. n. pro communi senta preter dicta supra no. 47. filium priuari legato, et quouis alio commodo sibi relicto in testo Patris, quod impugnauit, quando de illo disponere potuit authoritate tutoris, substitutus vo Pupillarem neque facere potest, neque destruere, Bart. in d. l. ex duobus § fin. vbi etiam affirmationi respondet. Ad 2o. Rx. n debere priuari substitutum commodo substitutionis propter delictum filij, argumto l. Pappinianus, § meminisse. D. de inofficioso testto. l. post legatum. s. § seruus, et § si filius. D. de his quae vt indig.: Nec e contra substitutus, qui impugnauit testm, et priuatr substitute, nocet filio, quia Fiscus in locum eius succedens manet heres. l. ex facto. § huius, hoc tto. et in casu d. l. is qui contra, sustineri Jure nouo substitutus ex Authca ex causa. C. de liberis preteritis, tenet Costa in cap. si pater, vbo, censendum

no.

n.º 5.º: 3.º q.d. hæres suus fuit institutus in tt.º Patris in quem continuatur hereditas ipso Iure. l. in suis. 11. D. de liber. et posthu. nam licet postea' ovtatur beneff.º abstentionis pretorio. ex l. Necessariis. 57. D. de acquir. heredit. § sui, Vrss.º sed iis permititur. Inst. de Hered. qual. semper' nihilominus heres manet, ut affirmat tabullas pupillares existentia sua. l. filius qui se. 41. cum l. seq.ti D. de Acquir. hered. ubi Bart. l. Paterfamilias, 23. D. de Rebus author. Iud. possid. coes setam dicit Duarenus hoc tt.º cap. 14. Othomanus observat. 10. et Alii, quos reffert Osualdus ad Donellu' coment. lib. 6. cap. 21. ad fine, Trentass. de substitut. cap. 14. n.º 4.º et post legem Partita, Greg. lop. in l. 10. tt.º 5.º p.ta 6. gl.a 10. sed ab hac prouisi.e Iuris videtur decelisse Patrem, qui filio coheredem dedit, ut in spe.e l. Apud Iullianus. 11. § Apud Julianu. D. ad Trebell. explicat Bart. in l. filius qui Patri, hoc tt.o coiter recepto ex Alexandro, et aliis rellatis a Ioanne Gutierrez in repetit.e § sui, n.º 47.

De verbis et forma substitutionis pupillaris.

Ad Bartolus, n.º 27. et, n.º 28.

n.º 10. Tunc veniunt interpretanda ultima verba, § primi legis, 15. huius tti, que in illis reppetit.e omissimus ut poti' pertinentia ad substitut.§ pupillares, si heres n' erit, siue erit et intra pubertate' decesserit, tuc, Seius mihi heres esto. et circa institut.e primi heredis satis iam sup.a dictum e.st in Requissito Paterni testamenti.

Si Heres non erit, siue erit.

Hec Vba. quibus etiam utitur Iustinianus in p.rio Inst. Hoc tt.º et. l. 1. tt.º 5.º p.ta 5. non su de essentia substitutionis pupillaris, nam et exheredatis liberis substitui potest. l. 1.a § substituere, D. hoc tt.º et tunc' apponeretur inepte, Ant. Fab. de erroribus Praemat. decade. 33. err.º 1.º Pagina. 7. et q.d e§ omittuntur illa verba in l. qui liberis. 8. § quisquis,

L.

l. Cohæredi. § fin. l. qui duos. 42. l. Paterfamilias. 46. l. qui habebat, 47. hoc tit.o l. si in tit.o C. Codem. Bart. hic coiter receptus ex Curtio Juniori in l. Precibus. C. de Impub. et aliis nº 33. Boerius decis. 33 nº 10. Trentas. de substitut. 2.a decis. cap. 4º in prin. Quod si verba hoc exprimatur, talis substit.o erit scilicet vulgaris et pupillaris expressa. l. Jam hoc Jure. 4. hoc tit.o Ant. Fab. ibidem. errore. 2º pag.a 2. ideo q. duplex substit.o appellatur in l. 1.a huius tit.i et dixi in Rub.a nº penult.o Quod si una tm ex dictis conditionibus scripta sit, substitutio erit illius speciei, qualis connotatur c. condit.e scripta, v. g. si recipiatur in 1.us casus, si heres non erit, interpretabitur substitutio vulgaris expressa, et non pupillaris expressa. l. 2.a § sed si ita, ubi Bart.us hoc tit.o Mantica de coniectu. ris lib. 5. tit.o 13. a nº 5. et c. 2.a si recepta sit in 2.um casum, si heres erit, interpretabitur, substit.o pupillaris expressa, non vulgaris expressa. l. Post aditam. C. de Impub. Trentas. 2.a decis. cap. 4º nº 3. in prin. Greg. in l. 5. tit.o 5. p.ta 6. gl.a verum tn e semper in alterutra substitut.e alteram tacite contineri. l. Jam hoc Jure. hoc tit.o sed maxima differentia e inter tacitas et expressas, ut ibi dicam, et de illa controversia an substitutus admittatur, quando datus fuit sub condit.e si pupillus heres erit, ille qui se abstinuit q.a videtur defecta condit.o argum.to l. si heredi plures. 5. D. de condition. instit. et licet in institutionibus admittatur extensio ad casus similes, argum.to l. Gallus. § et quid si tm. D. de liberis et posth. non admittitur extensio ad casus contrarios. l. Commodissime. 10. D. eodem. ex qq negativa sententia tenet Curtius Junior in l. precibus, nº 34. C. de Impuberu, Polytus de pupillari, nº 11. 5. Sed contraria sententia cois e, quam probat tex.us in l. 2. § penult.o hoc tit.o tenet Bart.us hic, Ripa, nº 41. Boerius decis. 38. nº 33. Cagnolus in l. Precibus. C. de Impuberu, nº 122. Covar. in cap. Raynuntius, de test.is, § 5. nº 4º. Greg. in l. 5. tit.o 5. p.ta 6. gl.a 9. nec contraria sententia aut casus contrarius videri potest, quando filius se abstinuit, q.a semp. manet heres subtilit.e Juris l. cum quasi, § sed si suus. D. de fideicommiss. libertat. l. sed et si ex modica. l. § cum filius. D. de Bonis libertorum, et ille casus, si heres erit, magis scriptus videtur, q.a putabat pater filium heredem fore, non ut excludatur substitutus altero casu, si heres non erit, imo potius si tuc inte-

interrogaretur an vellet substitutus succedere, affirmative respondiret, quod procedit doctrina Glossae in l. Tale Pactum. D. de Pactis.

Et intra pubertatem decesserit

Alia verba his similia, quibus utitur Iustin. in principio Inst. hoc titulo si decesserit antequam in suam tutelam venerit, l. si ita scriptum. § qui filio. D. de secundum tabulas, si decesserit intra 14. annos, l. 2. § si quis ita, hoc titulo si impubes decesserit. l. in substitutione 32. § non simili modo, hoc titulo Trentas. 4. [illegible] cap. 11. n.º 11. ad fin. si decesserit antequam testamentum facere possit, argum. l. qua aetate. D. de testamentis. Bald. consilio 128. n.º 2.º volum. 1.º Mantica lib. 5.º coniectur. titulo 7.º n.º 8.º ad fin. et haec verba si iungantur verbis directis propria substitutionis pupillaris, ex quibus talis esse [illegible], quamvis non excludant caeteras substitutiones directas, probat textus in l. 2.ª § si quis ita, n.º 5.º hoc titulo Mantica de [illegible] lib. 5.º titulo 7.º a. n.º 4.º facit et textus in l. qui liberis in principio D. hoc titulo et in d. l. si ita scriptum, § 1.º D. de secundum tab. glossa in l. Precibus. C. de Impuberum, Alex. hic n.º 92. Menoch. lib. 4.º presumptionum, presumpt. 34. n.º 21. Anton. Gom. 1.º Variarum 4.º n.º 14. Pichar. in § Non solum. Inst. de Pupillari, n.º 13. unde haec dispositio, instituo filium, et si decesserit in pupillari substituo Titium. continebit expressam pupillarem praeterea memoratam aetatis, et etiam continebit expressam Vulgarem restrictam ad tempus pupillare. Bal. in l. Precibus. n.º 42. C. de Impuberum. [illegible] dicit Couarr. in cap. Raynuntius de testamentis, § 5. n.º 5.º Mantica de [illegible] lib. 5.º titulo 3.º n.º 14. Trentsaus. 2. [illegible] cap. 4. n.º 3. et 4. et 5. [illegible] cap. 11. n.º 18. ad fin. Costa in cap. si pater, verbo Pupillaris, n.º 8.º an autem potius debeat appellari compendiosa substitutio vel potius pupillaris expressa, vel potius duplex substitutio vulgaris scilicet expressa, vide D. D. ab eisdem rellatos, et quae dicam numeris sequentibus. Quod tamen ita procedit si conditionaliter exprimatur pupillaris aetas, nam quando dubium versatur potius interpretatur demonstrative refferri, quam restrictive, argumento l. Mella 14. D. alimentis et cibari. legat. l. quidam titulo 40. in principio D. de leg. 1.º l. fin. § Titia. D. de liberat. legata.

Bart.

Bart. in l. cum pater. 79. § mense. D. de legatis. 2°. Trentass. de subst. 4. p. cap. 11. n°. 19. v. q. filio meo impuberi substituo, valebit etz post pubert., Mantica d. lib. 1. tit°. 7. n°. 20. et. 21. v. si v° illis v̄bis cōditionalib., si decesserit in pupillari, accesserit alia cōditio, v. g. si sine liberis decesserit, que q͠a priuatiua cōditio ē, n̄ adaptatr filio impuberi, qui liberos habere nequit, arg° l. decem. 116. D. de verb. oblig. tuc n̄ videri facta cō substitut. pupillarē tenuit Gla in l. fin. § si v° marit., v̄bo, ex alieno. D. qui petantr tutores, cōtrariatn ē cōis sñia, vt interpretetr id pro substitut° pupillari, q͠a et Pupillus liberos habere potest etz legitimos attento Jure Canonico, cui standū ē in causis matrimonialib., cap. Impubes, cap. de illis. cap. fin. de Desponsat° impuberū, adeo vt illorū natiuit° etiam ante pubertatē finiri substitut. teneat Bart. et D.D. in. d. l. in pupillari. hoc tit°. ē 2°. cōditio si sine liberis, verifficatr etz in eo, qui liberos habere nequit, gla in cap. si pater, v̄bo, de liberis, de ttis, in. 6. facit q͠ dictū caput si pater, et. l. Centurio. 15. D. hoc tit°. vbi cōditio, si sine liberis, n̄ impedit pupillarē substitut., q͠do ex alijs v̄bis directis induci potest. Bart. in. d. l. Centurio, n°. 17. idē dicit Jasso, n°. 33. Alciat., 11. Rippa n°. 89 Galiaula, 303. Costa. 3. p. cap. si pater, v̄bo, Verbis, n°. 4°. Curtius Junior in. l. Precibus, C. de Impuberiū, n°. 66. Trentass. 2. p. cap. 4°. n°. 3. vt tn̄ aliquid operetr adiectio illa, si sine liberis decesserit, operabitr valere substitut. Vulgarem etz extra pubert., Bart. Alex. et Jasso, et Ripa in. d. l. Centurio, argum. cap. Raynutius. de ttis, Trentass. d. 4. p. cap. 11. n°. 19. an v° cōdit., si decesserit in pupillari, ad libitū limitare potest Pater. l. Ex facto. 43. § item quero, l. qui plures. 38. § ita q͠. D. hoc tit°. l. si quis ita, 21. eodem. l. fin. C. de Institut. et substit. Pichar. in § Masculo, n°. 3. Trenta. 2. p. cap. 19. n°. 3. siue expressē limitet taxato temp., v. g. si decesserit in infantia, Cūt. siue adiect° alterius cōditionis extrinsice. l. qui liberis. 3. in prīo, hoc tit°. Trentass. in fine dicti cap. Duaren. hoc tit°. cap. 3. ē Extendere tn̄ n̄ potest tempus hoc pupillaris substitutionis, nam, vt sup° dixi, n°. 9., substit° pupillaris finitr pubert°. l. in pubertate. l. verbis ciuilibus. D. hoc tit°. ē

+ in pupillari.

si

si tn̄ de cfabo ita substituat. si decesserit filius intra. 20. annū, valebit substit.° vt pupillaris in eagtate pupillari. l. Centurio. hoc tt.° l. 12. tt.° s. ... vbi Gregor. gla' 18. § Qua ratione Inst. de Pupillari, in plurimis, Couar. in cap. Raynuntius de tttis. § 9. n.° 11. extra pupillarē aut ętatē an valere possit aliter vt vulgaris. l. fideicomissaria. dicam sequentibq numeris. ex qq colligitr huiq additionis expressionē n' eē nāriā, sd tacite semper subintelligi in substit.e pupillari.

Caius Seius mihi heres esto.

n.° 42. Hoc Pronomen. Mihi. omittitr a' Iustiniano in prio Inst. de Pupillari, et a' I. C. S. in. l. 2. § liquisita, hoc tt.° et sępi alias, ex quo sępe satisq aperte ōstat n' eē nāriā expressionē huiq vocis, aliq do eē exprimitr diuissim in heredit.e Patris et aliud distinctū nomen in heredit.e filij. V. g. Ci. l. cum filio impuberi. 3. l. qui liberis. 8. § hęc verba. D. hoc tt.° ... quod si alterutro tm' vtatr diuersa resolutio e', nā si testator dixit filio meo heres esto, vl ei heres esto, ltt.° facit substitutē Pupillarē expressā, qua potiq in bonis impuberis substituitr, quam Patris, l. sed et si plures, § ad substitutos D. Hoc tt.° Prio Inst. eodem. n' igitr ōtinebitr ibi vulgaris expressa, Alex. in hac. l. n.° 21. ante finē, Corneq in. l. Precibq. C. de Impuberū. n.° 10. ? Neq3 obstat txq in. l. fin. C. de Hered. instit. ibi enim ... Iuresconsultorū obseruatē antiquā interprętantr ab Imperatore illa vba: Sempronius Flotij heres esto p. substit.e vulgari, q3 n' admittebant alterū sensū pupillaris substitut.s, l' 3.a v.o 6 Pronomen Mihi. solum exprimitr vt in. l. 2.a huius tt.i l. Patersfamilias, 46. D. eodē. l. si ita scriptum. 8. § qui filio. D. de secundis tab. l. penu.t.a C. de impuberū, tunc n' impeditr substitut.o pupillaris. si reliqua verba n' obstent, nā licet ex verbo Mihi se refferat Pater ad hereditā suā, et substitutq pupillaris succedat eē in bonis pupilli. d. l. sed et si plures, § ad substitutos. D. hoc tt.° tn' si filiq institutq fuit, semel q acquisiuit hereditē Patris, per mediā personam suam transfert et hereditē patris in substitutū Pupillarē. l. si quis filium, 7. §

fin

fin. ubi glo. D. de acquir. her. l. fin. C. de Hered. instit. quo sensu accipitur pronomen Mihi, et non impeditur pupillaris expressa, ex communis sententia Doctorum in dictis Juribus, quam refert Menochius lib. 5. Mantica tit. 7. n. 1. adeo ut tunc consolidantur bona Patris cum bonis filii, ut sicut Pater substituat filio in bonis tantum suis, hoc est paternis, censetur universalem substitutionem facere tam in bonis Patris quam filii, non aliter atque quando aliquis instituitur in re certa, vel fundo. l. 1. § si ex fundo. D. de Heredibus instit. l. quoties. 9. § si duo. D. eodem. et quod communis sententia quam probat text. in l. Coheredi. 41. § non videri. hoc tit. l. si ita scriptum. 8. § qui filio. D. de vulg. Gregor. Lop. in l. 5. tit. 5. p. 6. glo. 3. et in l. 7. glo. 2. Anton. Gom. Variar. 1. cap. 4. n. 13. Quod si filius exheredatus sit, quia cessat predicta ratio consolidationis bonorum, controversum est utrum pronomen, Mihi, vel simile excludat pupillarem substitutionem, et Paulus Castrens. hic n. 3. et in l. Precibus. C. de Impuberum, tenuit nihil valere dispositionem illam, nam vivo pupillo non est locus vulgari, que taxatur ad eius mortem, et mortuo pupillo non est loco pupillari, propter dictionem Mihi, nec etiam vulgari, quia filius omnino exclusus est ab hereditate Patris. Sed verius contrarium tenent Plurimi D.D. quos refert Pichar. in § Non solum. n. 8. Inst. de Pupillari, et ut bene notat Rippa in hac l. n. 34. si cum verbo Mihi, addatur conditio si decesserit in pupillari, est pupillaris ex coniectura conditionis, et verbum Mihi, quasi non scriptum erit ut supervacuum, Argumento l. que extrinsecus, 65. D. de Verb. obligat. vel cum Mantica. d. lib. 5. tit. 7. n. 9. interpretabitur verbum Mihi, ut significet substitutionem pupillarem ex voluntate et dispositione Patris succedere. quod si nulla sit conditio aut verba, que denotent pupillarem substitutionem, tunc Ripa tenet verbum Mihi, trahendum fore ad substitutionem vulgarem, si verba directa sint, vel ad fideicommissariam, si precaria, prout melius conveniat. Ant. Gomez Variarum. 1. cap. 4. n. 13. ex quibus iam satis constat illa esse propria Verba substitutionis pupillaris, si heres erit, si decesserit in pupillari, etc. que quandocumque iunguntur verbis directe dispositionis denotant potius pupillarem substitutionem, quam aliam. :::

Heres esto.

Her

128. Et licet verba, que referuntur ad substitutum, affirmatiua semper sint secundum Bartolum hic, nec ex illis vocatur ad substitutionem hereditatis; et quamuis non quibuslibet verbis poterat antiquitus institui heres, solum quod admittebantur verba directa, ut refert Iustinianus in l. quoniam ut indignum. C. de testamentis et etiam ad suos heredes directas, que sunt instituciones, ut in Rubrica dixi. Eadem verba directa requirebantur, cuius rei sepe fit mentio in iure nostro. l. Centurio. 15. D. hoc titulo § directo substitui. l. si in testamento C. de impuberum: Quocirca magna contentio est inter D.D. et interpretationem dicte l. Centurio, que sint verba directa que obliqua. que omnia, Bart. n.º 15. et Ripa, n.º 71. distinguunt inter verba directa, et ciuilia directa ut Ciuilia simul et Directa sunt hec. Instituo, vel Heres esto. & Hereditas cuius illa sunt propria nomina, promanauit a Iure Ciuili. Directa vero solum appellantur quelibet alia verba usu hominum inuenta. Ita, hereditas directe relinquitur V.G. dominus sto, etc. sed Bart. taliter reprobatur secundum Iasonem in l. Precibus. C. de Impuberum Santraneum in d. l. Centurio, n.º 22. Couarr. in cap. Raynuntio, § 19. n.º 5. Antonium Fabrum decade, 34. erro. 2.º [illegible] 2. Obstat etiam textus in l. verbis ciuilibus. § hoc titulo huius resolutio procedit etiam quibuscumque verbis directis, alia sit substitutio [illegible] 20, communis sententia tenet verba directa omnia Ciuilia etiam appellari, idest Iure ciuili admissa, ad distinctionem verborum aliquorum, que homines inuenerunt, Prio Inst. de fideicomissariis heredit. Glossa in l. in testamento C. de Impub. et Cuiatius, 11. obseruat. cap. 20, Villati a Cicerone, et Sequuta Doctoribus antiquis, atque Ant. Fab. decade. 34. erro. 2.º tenet nulla alia fuisse verba directa, nisi que imperatiua erant, que ideo dicebantur Ciuilia, Ulpiano in principio tit. de legatis, facit lex Quoniam indignum. C. de testamentis verbis imperatiuis et directis, quibus solis et non aliis licebat disponere testatori in testamento, quod pro lege obseruatur, Authentica de Nuptiis, cap. sed in vero, § disponat. colat. 4.ª et Nouella. 22. Prio Inst. de lege Falzidia, Spino de Cazeres in Speculo testament. glossa 2.ª Rubrica, n.º 3. legis que virtus illa est imperare. l. Legis virtus. D. de legibus. Quocirca et aliqua dicat in repetitione legis, 18, n.º 80. Ult.º Alciato lib. 2.º Parerg. cap. 1.º et in d. l. Centurio, n.º 65. tenet verba substitutionum appellari ciuilia tamen, illa esse quibus efficitur substitutus pupillaris, que a Iure Ciuili consuetudinario descendit, facit lex Ex facto. § 4. hoc titulo verbis: Iure Ciuili pubertate finitur pupillare testamentum. ex quo interpretatur legem

verbis

legem Verbis ciuilibg. 7. hoc tto. vbi queritur an substit.o pupillaris ex prioris
valeret vt instit.o I.a ? ? Instituo filium, et si heres erit, sit mihi heres Titius,
quod ita videbatur dicendum ex rea. txg in l. Item quod Sabinus 17. § 1.o
verss.o quodsi expleto. D. de Heredibus instit. § si plures. Inst. eodem tto. ?
sed ? ? n'ee' I.a instituti, nec adiectum ee' Titium, sed instituo, q. obstat
verba ciuilia si heres erit, ex qg colligitur institut.o pupillaris admittenda
post mortem filii, quem Pater voluit in solidum heredem ee', facit lex lu-
cius Titius. 81. ? de Heredibus instit. Cuiac. obseruat 3. 11. cap. 21. et sic vale
fingitur casus in quo nullo modo potest venire substit.o post pubert. l. post
aditam. C. de Impuberum. Bart. in d. l. Centurio, Grego. Lopez in l.
12. tto. 5. p.ta 6. Couarr. d.o § 9. n.o 1.o et 2.o

Quam Juris antiqui obseruat. retulisse sufficiat post nouam de-?
cisionem legis Quoniam indignum. 15. C. de tt.lis qua cauetur quibus cumque
verbis posse iam heredem institui siue directis siue infl. exis, similis est
lex in legatis. 21. C. de legatis. l. 2.a C. communia de legat. ita q iam instit.o
illa vel substit.o directa erit que sic efficitur quibuscumque verbis, vt sensu
habeant directe dispositionis, et contra, idem de fideicomissaria dicendum
est, Pachonius declarat. 38. et 50. neque licet ex singularis verbi declarare
sed ex tota orat.e substitutionis interpretari, Emilius in l. verbis ciuilibus
7. hoc tto. ? Igitur vba directa, vel dispositio directae, que refertur ad heredis,
vt ipse inmediate et per se capiat heredit. a testatore, n' vero ab alio, gla
in l. eam quam, vbo, directis. C. de Fideicomissis, Bart. in l. Centurio. n.o 43.
coiter recept. sm Marianum Juniorem, n.o 327. Ripam, n.o 179. Bal.
in l. fin. C. de sacros. eccles. n.o 13, Coiram in cap. si pater, vbo, morietur,
n.o 13. Couarr. in cap. Raynuntius, § 9.o n.o 4.o ? Obliqua verba, seu fidei-
comissaria dispositio e' illa, que prerequirit factum alterius, a quo fidei-
comissarius debet accipere heredit., probat txg in l. Coheredi. 41. § qd
si heredem. D. hoc tto. § fin. Inst. de singulis rebus per fideicomm. rell. et ex
his iam constat qualiter idem verbum modo directum sit, modo obliquum
ex adiect.e alterius diuersum signatum recipiens, V. g. vadat, verbum di-
rectum e', et si accedat, semper, efficitur obliquum, Restituat, e' vbum obli-
quum, et si adiiciatur, si heres non erit, efficitur directum. Succedat, e' vbum
Commune, et si adiiciatur filio impuberi, efficitur directum. de qg et aliis

sib.

vide Trentacinquium de substitutionibus. 4. partis. cap. 4. n.º 9. 11. 22. et per totum. Verba communia, quibus efficitur compendiossa substitutio, sunt illa, quae uniformiter signant alterutrum, ut ipse heres capiat hereditatem manu propria, vel ab alio. v. g. succedat, pertineat, Socinus Junior in l. Centurio. n.º 317. Galiaula, n.º 504. sed haec verba communia directe potius accipiuntur quam fideicommissarie. cap. si pater, de testis, in 6.º vers.

N.º 55. Ex quibus iam constat qualia sint verba directa substitutionis pupillaris nempe quae diriguntur ad substitutum, ut ex illis possit manu propria capere hereditatem non ab alio, nec sola sufficiunt, immo dicta verba conditionalia ad inducendam pupillarem substitutionem, si non iungantur verbis directae dispositionis, nam illa conditio, si heres erit, propria etiam est fideicommissariae substitutionis. l. Haec verba. 3. D. de leg. 1.º l. Ille a quo, 13. § quid ergo. D. ad S. C. Trebell. et illa verba, si decesserit in pupillari, etiam inveniuntur in fideicommissaria. l. Coheredi. 41. § quod si heredem. D. hoc tit.º et verbum, si, aut simile etiam in fideicommissaria est, v. g. quando heres institutus gravatur sibi heredi in favore. l. filius familias. § ut quis, et § quando ergo D. de leg. 2.º Oscualdus comment. lib. 7. cap. 17. litera. F. quae si iungantur verbis obliquis numquam efficere possunt directam substitutionem, vel pupillarem Bart. in d. l. Centurio. n.º 32. Curtius Junior, n.º 274. Galiaula, n.º 42. Ripa. n.º 101. ....

Tertia Pars Reppetitionis. An obliquetur substitutio directa pupillaris, quando non potest valere ut pupillaris.

Ex Bartholo numero, 30.

N.º 56. Si verba directa sint, quibus filio impuberi substituitur pupillariter, quaerit a valere, talis substitutio numquam obliquatur, gl.a in l. verbis civilibus, 7. scholio ult.º ubi Bart. n.º 3. Aretinus, 4. Alex. 10. Decius consi-

lio

sio, 275. n.° 2.° Parisius consilio, 54, n.° 27. lib. 3. Ant. Gom. Var. 1.° cap. 7, n.° 4, Couarr. in cap. Raynuntius, § 9. n.° 11. Fachineus 4.° Controuers. cap. 44, non enim licet discedere a propria verborum significatione quando verba possunt aliquando retinere illam. l. non aliter. D. de legatis. 3.° et de hoc casu intelligenda est lex Verbis ciuilibus. 7. D. hoc titulo facit textus in cap. si pater de testamentis in fine prin. vbi Textus verbo interdum, n.° 73. Vnde colligitur aliquando obliquari verba directa ex sufficienti causa, quod si nulla subest causa non obliquatur, et post pubertatem minoris cum sit in dubio voluntas testatoris an velit vocare ad bona sua per fideicomissum ipsum pupillarem substitutum, vel potius reliquisse filio libere vt de illis disponat, interpretandum est potius in vtilitatem filii substituisse, Cujac. 11. obseruatione, 21. Probatur de Jure Regni per sententiam quirt... in l. 12. titulo 5. partita 6. vbi Greg. glossa 10. refert. DD. vtriusque opinionis, et aliquas exceptiones admittit si testamentum habet clausulam codicillarem, si substitutus pupillaris sit persona dilecta a testatore, si sub adita est sine liberis, facta sit substitutio pupillaris, et alios et DD. vtriusque sententiae vide per Fachineum d.° loco, Osualdum ad comment. lib. 7. cap. 17. litera Q.

Quod si verba directa nullo modo possint operari directam institutionem, V. g. quia extraneo vel puberi facta sit, vel a matre post aditam hereditatem a filio, controuersum est an obliquetur talis substitutio, et affirmatiuam sententiam tenent communiter DD. post glossam in l. verbis ciuilibus. 7. D. hoc titulo sequitur Bartolus in d. l. Centuria, n.° 4. et communis sententia ex Jassone ibi, n.° 19. Alciato, 20. et ab ea non est recedendum in judicando et consulendo tenet Alex. ibi n.° 2. Mantichaca de successionibus prog. lib. 2.° § 19. n.° 70. Trentacinquius de substitut. 2.a R. cap. 10. a n.° 4.° Barbosa ... declarationum 3. 64. n.° 11. Petrus Greg. 42. Syntagmatum, n.° 3. cap. 28. Fundamentum est, nam semper debet aliquis interpretari vt valeat praecipue quando agitur de vltima voluntate velut testatoris, et non de totali dispositione ..., n, verum et vulgare proloquium, si quod ago non valet vt ago, valeat meliori modo quo de Jure potest, quae clausula etiamsi non exprimatur tacite subintelligenda propter valorem actus casu praedicto, de quo vide Bartolum, et DD. in l. 1.a § si quis ita. D. de Verborum obligationibus. sed talis substitutio pupillaris, vt supponitur, numquam valere potest directe, quo interpretari debet fideicomissarie vt valeat. 2.um fundamentum desumitur ex pluribus Juribus, in quibus directa substitutio obliquatur. l. ex facto. 17.

in

+ substitutionem directam.

in prio. D. ad Trebell. l. filiusfamilias. 108. § vt is heredes. D. de leg. 1º. l. Scevola. 76. D. ad Treb. Non obstat contraria sententia, quam tenuit gla in § In extraneo, Inst. de Pupillari. circa. loc. in d. gla. 10. ad finem, et Alij relati a Threntacinquio. d. nº 6. cuius fundamentum. ss. i. textus in l. non codicillum. 14. C. de testamentis sed ibi agebatur de affirmanda totali disposit. inualida, hic vero de facto testamenti Paterni nempe de substitutione eius validum ei supponatur ipsum testamentum ... 2um fundamentum est d. l. verbis ciuilibus. 7. D. hoc titulo sed intelligenda est de casu quo cepit valere substitutio pupillaris, vt dicebam in precedenti controuersia. 3um fundamentum est textus difficilis in l. si seruus legatus. 108. § si seruus alieno. 9. D. de leg. 1º. vbi libertas directa, que directe valere nequit, non obliquatur sicut obliqua valere posset, l. seruo tuo. C. de manumissis testamento. s. libertatis causa in Jure nostro semper fauorabilissima est l. Penales. 31. in fin. D. ad legem Falcid. l. inter pares, 38. D. de Re Judicata, et similiter dicendum est de substitut. sed argumento huic R. dupliciter, 1º libertatem directam, que directe valere nequit et obliquari vt valeat. l. generaliter. 24. § siquis seruo pignorato. D. de fideicomissariis libertat. l. 2. § Codicillorum. D. de Jure codicillorum, tenet gla in. l. cogi, § sed si seruo ... directa. D. ad. S. C. Trebell. exceptio tamen est in d. § si seruus alieno propter legatum eiusdem serui, nam licet de Jure constitutum sit libertatem serui legati extinguere legatum eiusdem, l. Peculium, 10. § 1º. D. de manumissis testamento. l. seruus. 50. D. de fideicommissariis libert. l. si idem seruus. 14. D. de leg. 2º. hoc tamen intelligendum est quando libertas valere potest eo modo, quo relinquitur, ne admittamus interpretationem damnosam legatario in. d. § si seruus alieno, vbi testator dicessit a prima prouisione libertatis legando seruum, facit sententia Barholi in. l. libertis. § lucio. D. de Annuis legatis, vbi licet legatum ad certum vsum relictum debeatur etiam deficiente vsu. l. legatum, 4. D. de administ. rerum ad ciuit. pertin. hoc tamen cessat, quando testator de legato aliter disposuit, facit lex seruum filij, 44. § si idem seruus, D. de leg. 1º. iuncto. d. § siquis seruo pignorato, et ita respondet Tasso in. d. l. Verbis ciuilibus, Dezio. d. l. precibus. C. de Impuberum, nº 14. vbi Threntacina. d. nº 7. Vel 2º R. admissa contraria sententia, que verior est, et communis, non obliquari directam libertatem, quam tenet gla in. l. seruo

tuo.

tuo. C. de testament. manumiss. Alex. in. l. 1a. § siquis ita. D. de seruitutibus, Alciato, n.o 36. et in. d. l. verbis similibus, n.o 8. et, 1.o Paradoxor, cap. 8.o Costa in cap. si pater, de test. vbo. Personis, n.o 11. Probatur ex. l. Stichus seruus meus. D. de manumissis test. l. si alienum. 49. D. de Her. inst. et seruus principaliter pignoratus, de quo loquitur dicto § siquis seruo pignorato. Licet directo manumitti nequeat. l. ab eo. C. de seruo pignor. quia nonnisi soluto debito potest illi competere libertas, l. pignori. 26. ubi l. seq. in fin. D. qui et a quibus l. Pignori. 30. D. de Hered. instit. text. in. d. l. seruum filij. 44. § si idem seruus. D. de leg. 1.o seruus tamen specialiter pignoratus a testatore in eius dominio erat. l. Pignus. 9. C. de Pignoratitia act. et ex hac causa facilius admittitur interpretatio, vt libertas directa fideicommissarie valeat in. d. § siquis seruo pignorato, diuersumque est, quando seruo omnino alieno relinquitur libertas, quo modo respondebant antiqui DD. quos contra Glam in d. § si quis seruo pignorato, defendunt ... et Arettinus in. l. seruum filij. § idem, col. fin. cum seq. ad Aphricanum, test. 1.o fol. 77. Nec obstat. d. l. 2a. § 1.o D. de Jure Codicillor, vbi ratio dubitandi fuit. An sufficiat ad valorem libertatis directe, ut tamen obliquatur si alterutro tamen tempore testatoris fuit quod si omnino alienus seruus proponatur numquam libertas eius directa obliquari potuit, sed non inde infertur contra communem opinionem, non obliquari similiter substitutionem directam, et ratio disparitatis, ni fallor, potuit considerari, nam qui directe substituit cognoscitur voluisse preferre substitutum heredibus primi instituti sine legitimis, siue testamentarijs, quos non cognouit, et ideo solum eius voluntatem procedit interpretatio vt fideicommissarie admittatur substitutus, qui numquam directe potuit admitti, at vero qui libertatem directam dedit seruo alieno, potius presumitur in dubio nolle minuere bona hereditaria, que vniuersaliter heredi relinquit, quare non debet admitti interpretatio, vt fideicommissarie valeat directa libertas, nam inde grauatur heres ad solutionem pretij, § libertas. Inst. de sing. rebus per fideic.

Quod si verbis communibus facta sit substitutio a Pagano etiamsi nulla sint verba substitutionis pupillaris. V. g. instituo filium, et post illum hereditas mea perueniat ad Titium, tunc controuersum est an continetur substitutio pupillaris expressa scilicet et fideicommissaria, vel tamen semper N. 11

sit

sit fideicomissaria, et coi. sententia tenet compendio illo verborum contineri plures institutiones et substitutiones diversas, singulas suis proprijs temporibus valituras, ita ut dum locus sit directae substitutioni non admittatur fideicomissaria, cap. si pater, de testamentis in 6.° ubi istam sententiam aprobari dixit Albericus in Rubrica huius tituli n.° 89. Glossa in l. verbis civilibus, scholio ult.° ubi Bart. n.° 3. Alciatus l. fin. C. de Heredibus instit. n.° 5. Decius consilio, 371. Cravetta cons.° 22. n.° 3. lib. 1.° Tyraquellus in l. si umquam, verbo revertatur C. de Revoc. donat. n.° 5. et 17. Probatur haec sententia in l. Precibus. C. de Impuberum, quae de substitutione verbis communibus facta debet interpretari, nec obstat textus in l. Centurio hoc tit.° ubi post pubertatem valuit directa militaris, quae verbis directis facta fuit, Bartolus in d. l. Centurio. n.° 12. communis dicit Ripa, n.° 60. Alex. 52. et plures refert Covarr. d.° cap. Raynuntius, § 9. n.° 6. Ult.° comprobatur ex l. Regni 12. tit.° 5. p.ta 6. tenent communiter D.D. post Bartolum in d. l. Centurio n.° 26. Ripa, n.° 117. Covarr. eod. n.° 7. Menoch. de success. prog. § 17. n.° 49. et praxi observari testatur Cancerius in l. Centurio, n.° 36. sequitur plurimis relatis Fachineus controvers. 10. cap. 26. Nec obstat textus in l. Iam hoc Jure. 4. §§ fin. hoc tit.° ubi unica determinatio uniformiter accipitur pro omnibus personis, quae talis substitutio verbis communibus facta potius valere debuit ut fideicomissaria semper tam intra pubertatem quam extra: non vero ut directa intra pubertatem, et ut fideicomissaria extra pubertatem; Nam Responsio quam, Iam hoc Jure procedere in diversis temporibus, habemus contrariam decisionem textus in d. cap. si pater. Nec in hac opinione admittenda est exceptio, quando mater in medio est, prout in substitutione militari decrevit dicta lex Precibus, et dicta l. 12. Partita 6.ª qua etiam directa militaris interpretatur in pupillarem ad exclusionem matris. d.° cap. si Pater, et l. Part. Paulus in d. l. Centurio. n.° 7.° Alex. n.° 77. magis communem testatur Beltranus cons.° 228. lib. 1.° n.° 1.° Marianus Junior consilio, 134. n.° 35. lib. 1.° contra Viviani, qui communem etiam contrariam dixit consilio. 41. n.° 8.° et cons.° 223, n.° 5. Corneum consilio, 322. n.° 11. lib. 3. contra Annanias cons.° 79. n.° 1.° etc.

De exclussione matris.

Ex Bartholo numero. 81.

Precipuus effectus huius substitutionis est ita deferre substituto pupilli successionem in omnibus bonis eius tam Paternis quam aliunde quaesitis. l. Sed et si plures. 10. § Ad substitutos. D. hoc titulo ut etiam excludat matrem vel quemvis alium legitimum successorem. l. Pappinianus. 8. § sed nec impuberis. D. de inofficioso testamento cap. si pater, de testamentis in. 6. facit lex, 7. ubi Greg. glossa 3. titulo 5. partida 6. quae contra extenditur ad pupillare, quae continetur in Reciproca. l. Eius. 41. hoc titulo et ad pupillare, quae continetur in compendiosa, l. Precibus. C. de Impuberum, tenent communiter D.D. hic, Menoch. de successione creatione § 1. n.º 21. Connanus 9. comment. cap. 9. n.º 6. Costa in cap. si Pater, verbo Potest, Couarr. in cap. Raynuntius, § 1. in fin. Menoch. consilio 44. n.º 2.º volumine 1.º Ant. Gom. 1.º Var. 4.º n.º 1.º T. Grenta. 2. parte cap. 16. a n.º 20. extenditur etiam conclusio ad forum conscientiae quamvis de Jure Canonico decernitur in d.º cap. si pater, quod Jus non admittit peccatum. cap. fin. de praescriptionibus, glossa in cap. cum contingat, de Jure Jurando, tenet Greg. d. glossa 3. Couarr. in d. cap. cum contingat et in cap. cum esses, de testamentis n.º 11. T. Grent. d.º loco quem sequitur in d. l. Precibus. C. de Impuberum. n.º 20. Corras. n.º 29. Alciato in l. Quinque pedum, n.º 19. C. finium Regundorum.

Secundo, quod si filius ipse testaretur non posset matrem privare legitima natura debita. l. Nam et si parentibus. D. de inofficioso testamento sed Pater nomine filii testamentum pupillo facit, quod non potest privare matrem pupilli, argumento legis Minor. 51 § Quoniam. D. de Procuratoribus. 2.º licet Patri concedatur testamentum facere pro filio, Prio huius. l. 2. id tamen intelligendum sine praejuditio, argumento l. cum filius. 28. D. de milit. testamento l. Impuberi. 41. D. de Administ. tut. l. Nec avus. C. de Emancipatis Liberorum, ex quibus contra supra dicta manifesta Jura tenet Corrassius in d. l. Precibus. n.º 29. non privari matrem legitima, et Polytus de Pupillari, n.º 111. admittit communem opinionem in bonis tamen Paternis. sed recte reprehenduntur a Couarr. in d. cap. Cum esses de testamentis, n.º 11. Nec obstant illorum fundamenta, quibus respondet Consulto in d. § sed nec impuberi, ibi: quia Pater ei fecit. et Pontifex in d. cap. si pater ibi: nam testamentum huiusmodi pupillare paternum vel paterni pars potius esse censetur.

Circa patrem qui proprio nomine. ... Proponitur sibi ... a de, utrum potuit ... praeterire sine metu querelae inofficiosi, qui non omisit culpa quam ... omisisset praeterendo matrem ... fin. ... de ... instit. Bart. in l. § sed neque impuberis, n.º 3. Paulus ... Fulgos. 1.º et praeterea si favorabilis est causa pupillaris ... patris ... quando Pupillo est utile ut supra dixi n.º 3. ... matri ... paupertatus ... Item rescriptum, ... D. de liberis agnos. cap. ... distinct. Ripa hic, n.º 43. Couar. ... cap. ... n.º 11. ... Torrentac. in fin. ... Quae dicta sufficiant pro ... de Pupillari substit.º et cetera, quae de substitutionibus tacitis ... a Doctoribus, in repetitione legis, Jam hoc Iure, 4.º ... Deo ... ad Dei laudem ... Mariae ... Originalis peccati labe (nulla admissa ...) dignissime ...

In l. Jam hoc iure, 4 hoc tt. et Bartholo ad eam n.º 11.

N. 1. ... more ... tale Cicerone lib. 1.º officiorum, inter praetatum tacitas substitut., quarum ... de ... si duximus in hunc locum, reuertar ad Bart.um ibi ... n.º 11. qui tacitas ... substit.es appellat, quas sola legis potestas introduxit, non ... testatoris ... expressa vulgari tacitam pupillarem et ... ... Modestinus ibi inuenitas ... et de ... in l. 2.ª § sed si, pen. D. hoc tt.º l. Quamuis. C. de Impuberibus, l. ... vbi ... gl. ... 13. tt.º ... 8. 6. ... n. induceret ... directa substit.º sine verbis testatoris ... leges ... D. si tabulae test.i extabunt. l. quoniam ... C. de ... notat. Ripa in l. 2.ª hoc tt.º n.º 38. Alciatus n.º 9. et 17. Paulus Castr. et Petrus in l. penult. C. de Impuberibus. Torrentac. de substit. ... cap. 1.º n.º 8.º Ant. Gom. 1.º Var. cap. 3. n.º 6. ... Couarru. ... et in ... n.º ... tendens improprie dici ... tacitas substi-

ti:

stitutiones, quia Imperatores non nituntur verbis tituli quo expressa ex persis in casu vulgaris substitutionis tantum, si heres non erit, contrarius casu excludunt pupillaris substitutionis, si heres erit, et decesserit, argumento l. commodissime. 10. D. de liber. et posth. l. si cum dotem. 22. D. soluto matrim. 2o quia et dicitur in fin. § huius verbi legis incongruum esse in uno filio inducere tacitam substitutionem, quando duobus inaequalibus substituitur, quod si Patris voluntas ita cognosceret, non esset incongruum, ut patet in fine textus. 3o ex eodem textu ubi tacita inducitur, quando non refragatur voluntas testatoris, quod timeri non posset, si de voluntate eius ab initio constaret. Quapropter diversis nominibus has substitutiones tacitas nuncupaverunt D.D. fictas dicit Jas. ibi n.o 3. Sozinus in l. 2a hoc titulo n.o 22. [illegible] tas Corrasius in l. Precibus. C. de Impuber. n.o 40. Fachin. l. 5. [illegible] cap. 76. a lege inductas Ant. Fab. de error. Pragmat. decade. 25. errore. 13. Non igitur refragatur, nam sine verbis, et certis sine contrahentium voluntate similiter invenitur in Jure nostro conventio tacita legibus introducta. Tam quia in principio D. de Pactis. l. eo Jure [illegible] l. tit. 6. D. in quibus causis pignus vel hypot. unde quamvis concederem Imperatores tempore substitutionis non ita manifestam habuisse voluntatem testantium, postquam tamen semel constitutum, nemo non dicit testatorem velle quod legibus introductum est et decretum [illegible] leges sacratissimae C. de legibus, Turaminus [illegible]

Igitur si parens liberis impuberibus institutis vulgariter tantummodo substituerit expresse, si heredes non erunt, et alter casus eveniat quo liber post acquisitam Patris hereditatem decesserit in pupillari, deffecta substitutione vulgari ex l. Post aditam. C. de Impuberum, adhuc admittitur substitutus ex tacita Pupillari non aliter ac si testator progrederetur dicens, sive si heredes erunt, et decesserint in pupillari, substitutione hoc introducto, ne desit liberis provisio, quam forte pater omisit praeventus morte, nec cogitans de intempestiva morte liberorum, haec est sententia Principii nostri textus, et ceterorum jurium, de quibus talis conclusio constituitur ab omnibus recepta, Vulgaris substitutio expressa continet pupillarem tacitam; cuius locus etiam habebit in iure statuto, ut testamenta serventur pro viribus absque ulla interpretatione, non, enim ideo excluditur [illegible]

in

vinterpret. qualis hec nra e. Bart. in l. Omnes populi ff. de Just. et iure, q. 6. tenent Soz. iun. et Ripa in l. 1. hoc §. Polyto. di Pup. pillari, 2. esse quod si statutu dixerit testam. vita. ad literam intelligenda prout iacet, absq. ulla interpretat. maior e difficultas, e licet eodem fundam. idem quod in su. verior. ipse tene. it. D.D. rellati ab Innocentio. de Mis cap. Pannuntio, ve. io puto contrium eius Trentac. de substit. l. 2. 6. cap. 12. n. 9, argum. l. 15. § legi. D. de iis qui in ttio. relentur ex doctrina Balai in l. Omnes Populi n. 25. qui tali statutum dixit obstare interpretat. extensiue.

Ex Bart. ad legem 15. num. 30.

N. 3. 2. extenditur eadem conclusio, quando tm in vno casu nolluntatis, et impotentie substitutio Vulgaris scripta fuit. v. g. si filius noluit ee heres, v. ita, si filius non possit ee heres. tunc, n. adeunde filio intra pubert. postquam fuit heres, admittitur sub. stituto ex tacita pupillari, text. e in l. fin. C. de Institut. tenet Bart. hic, et Trentac. d. loco in Princ. sed 2. q. testatoris voluntas im... dire potuit tacitas substitutiones. § fin. huius legis b. si voluntas Patris non refragetur, sed extaxat. successionis voluntas Patris ca noleit, vt tenent Plurimi D.D. quos refert Trentac. n. 2. q. n debet admitti sub. stito tacita ... firmatur ex dil. Tunc, qua vt plurimum vtuntur testatores, v. g. si filio heres no erit, Tunc sit heres substitutus. que dictio taxatiua e l. si his legatum. § si ita D. de condition. et demonst. R. verum ee testatorem posse impedire tacitas substit., sed n colligitur voluntas eius, ado vnum tm casum expressit, aug meminit potius demonstrationis gratia, quam taxationis, vt infra dica in q. de substit. partim expressa, et dictio, Tunc n e taxatiua successionis sed temporis, vti probatur in d. § si ita.

3. extenditur ad casum, quo facta sit substit. Vulgaris expressa pluribus separatim puberibus aliis, aliis impuberibus, quod licet antiquitus dubium eet, vti colligitur ex § fin. huius legis b. ne si vulgari tantum modo substituat, voluntatis relinquat quellB. ettes. et licet etc. apud D.D. nostros in controuersia sit, magis arridet sent. concedentium tacitam substitut. arg. l. Paterfamilias. D. ad legem Fal. Zid. ubi singularis rati. habetur singulare dispositionum, sed si filio impuberi tantummodo substitutum eet ...

sse vulgariter, n' impediretr tacita Pupillaris, q idem dicer sum e, quauis alteri fratri in codem ttto vulgariter substituatr, tenent Bart. Bal. Ang. Paulg, et Alex. in 1. n coitr DD. Itali. Sed 2° obijcitr txg in l. falsa. 33. in fin. D. de codition. et demonst. vbi Plura is locutio resoluitr in singularitates, de quibg sigillatim iudicatr, ac Iudicantr de oibg simul sumptis, q eadem ratio haberi debet de pluribg substitutg separatim factis, atq habetr de Pluribg vno verbo factis, sed sic n' inducitr subo tacita in persona impuberis, §. sed et si pubes, huig nre legis, q neq qdo separatim illi substitutum e, quo fundamto priuš tenent coitr DD. Vltramontani, prout refert Trentac. ibidem, n° 3. Re, potg illo argto quinei substitut tacitaš inducendam n' ore etiamsi facta sit expressa vulgaris vni filio impuberi, Pro sent. orij nri txg, at in d. l. falsa, § fin. quod probatur e aliqdo copulatiuaš pro disiunctiua recipi, si voluntas suffragetr, vt ibi colligitr in euentu alienationis alterius serui, xa. l. sepe. § D. de verb. signat. et generaliter contrariuš e verũ, vt vno verbo vocati ad successione diuersi mode habeantr, ac si diuersis orationibg vocarentr, argumto l. vnic, §. his ita. C. de caducis tollendis.

4° extenditr nra resolutio ad casũ contrariuš, quo liberis impuberibus institutis pupillariter expresse substitutum sit, si hæredes erunt, et in Pupillari decesserint, tunc. n. decedentibg illis ante quam sint hæredes vel se abstinentibg, admittitr etz substitutg ad bona Patris ex tacita vulgari, ac si testator vltra dixisset, siue si hæredes non erunt ttto ita tacita vulgaris otinetr in Pupillari expressa, Balduing in Prio Inst. de Pupillari, Æmilig Ferretg in l. Vrbis ciuilibus, hoc ttto n° 12. Alciatg lib. 10. Parerg. cap. 24. authorite Ciceronis de Orat. testantis ita Judicatum fuisse, Donelg Comment. lib. 6. cap. 24. Fundamta Principium nre legis, quod generaliter loquitr, vt cum Pater impuberi filio in alterum casum substituerit, in vtrumque casum substituisse inteligatur, et ideo generaliter inteligendg e xa. l. 43. §. et generaliter. D. de legatis prestan. 2° probatr ex §. sed si alter, huig nre l. bi si autem impubes heres extiterit, et intra Pubertem decesserit Frater Pubes in portione coheredis substituatr, quo casu in vtrumque euentum substitutg videtr. ergo etz tacite vulgariter. 3° probatur q eadeš ratio facit pro tacita Vulgari, atq pro tacita pupillari scilicet

pri

praesumptio voluntatis testatoris, qui si de illo casu cogitasset, ita disposuisset, quia similiter idem conditum fuisse credendum esset pro vulgari atque pro pupillari, prout refertur in d. § sed si alter, arg. l. a Titio. 108. D. de verb. oblig. [illegible] magis. C. de sacros. Eccles. [illegible] sed [illegible], quia omnis conditio adimpleri debet in forma specifica l. qui heredi. 44. l. Maevius. 11. D. de condition. et demonst. igitur in Pupillari substitutione expressa, quae conditionalis est l. in ratione. § quod vulgo. D. ad legem Falcid. conditio expressa, si heres erit, non debet extendi ad alium casum praecise contrarium, si heres non erit; [illegible] firmatur, quia Vulgaris tacita fuerit Patri, et non pupillo Princip. Inst. de Pupillari, quia deficiente favore pupilli nulla est ratio inducendi talem substitutionem in utilitatem potius patris, qui maturius potuit providere sibi, et omissionem creditur consulto praeterisse, argum. l. tractabatur. 19. D. de test. militis et l. si mater. [illegible] de Ino[illegible] test. § si quis demum. 9. § his subiungi, [illegible] idem quia [illegible] locati. Ulterius confirmatur, quia [illegible] tacita Vulgaris si admitteretur, confirmaretur Pater [illegible] et si sustinentur ex pupillari [illegible] l. 2a. § [illegible] quis [illegible] argum. contraria sententia, ut non detur vi [illegible] tenet [illegible] de Pupillari, in effectu, Vigilius in [illegible] Inst. de P[illegible] n. 21. Ant. Fab. [illegible] Praemat. Decade [illegible] q. inter [illegible] principij [illegible] l. de [illegible] tacitas pupillares, ut n. 2. dixi, argum. [illegible] exemplo, quo utitur Modestinus in d. [illegible] quod intelliguntur [illegible] l. [illegible] 3. § Iuliano. D. de collatione Bonor. et arg. [illegible] a reliquis legibus quas retuli supra n. 1. [illegible] probantes tacitas pupillares et non [illegible], ex quo [illegible] vera [illegible] Bartoli in l. in ambiguo. D. de [illegible] et [illegible] in d. [illegible] correptius dicunt ex fine [illegible] vitandae quaestionis gratia. Ulterius [illegible] aliquas conditiones [illegible] casus similes, ut si [illegible] voluntas testatoris potius aliquem finem desiderantis [illegible] specificam implem. conditionis ut in specie l. si mulier. 22. D. ad S.C. Trebell. [illegible] de institut. [illegible] videtur [illegible] una via vocans ad successionem, [illegible] aliam similem [illegible] quae ad effectum succedendi non sit contraria [illegible] firmat. [illegible] Imperatores potius [illegible] ad inducendam tacitam substitutionem ex

volunt. Patris, qui sic ositas fuit de casu omisso, ... in illo. et ita refferunt aliqui fuisse in d.o Urs.o Si aut. nec exempla s... ardant Donell. com. lib. 1. cap. 14. Ad 2.am affirmat. ... respondebo in effectibus tacite substitut. ... Quare Prior sent. verior videtur ex d.o Urs.o Si autem quem propter difficult. modo negat Ant. Fab. loco citato, modo admittit in casu ... expresso, ... dicitur derogari, q.a Urs.us vel forte ad illam ... respexit, de qua sup.a n.o 4.o

Ad Bartholum in l. Prima n.o 33.

Extendit hoc 2.a ... ad Pupillarem substit. expressam vim ... in qua tacita Vulgaris continetur, et posthumo non nato substitutus admittitur: quod ... probatur ex l. qui ventri ... D. de ventri inspiciendo, ubi ... causa substitutus ... quando ... non nato posthumo inducitur ... in l. si nemo. 19. § fin. D. de test. ... tutela l. ... exheredati ... § fin. D. de leg. ... tenent Alex. ... et alii, quos refert et sequitur Trenta ... cap. 10 n.o fin. Ripa in l. 1.a ... n.o 163. Corneg. cons. 276. n.o 12. lib. 3. ... cons. 227. n.o 3. ... com. 10. cap. 8. n.o 12. Mathe... lib. 2.o de ... Juris, cap. 11. n.o 2. ... objicitur ... in l. fin. C. de Institut. ubi refertur ... hoc, et tamen dicitur pupillarem dari, ... casu omisso induci ... l. precipimus in fin. C. de appellat. ... iuvat Rescripto, ... in nostra lege ... non est dubitatio Juris consultorum, quam refert ... finalis. Quo fundam. ... tenuit ... et Ant. Fab. decad. 33. ... sed facilius ... dubitari de hoc in d. l. fin. ... mater pupilli ... impedire tacitam pupillarem ... 2.o objicitur ... in d. l. ... 14. D. de test. militis d. l. ... C. de inofficioso, ubi ... sine verbis inducatur authorit. Imperiali, ... Rescriptum ... casu, quo tempus habuit testator mutandi test.um, sibi q. providendi, ... quando Posthumus abortus ... ante mortem Patris non ... inducitur tacita substit.o vulgaris. Quo fundam. illam ... admittit Bart. in l. 1.a ... n.o 33. ... in l. ... C. de Impuberum, ... in l. ... D. ... et Ripa loco citato ... D.D. ... et ...

ubi

verum ee Rescripto hoc quo tacita sub[stitutio] in[ducitu]r, q[uo] indicatur testator id fieri velle, quam in d. l. si mater ... de quo in d. l. si mater. ... cuius rat[io] decidendi ee potuit, ne videatur iniustus ius, quo mater posthumos proprios, qui alieni posthumi erant illi, instituere prohibebatur, ... Inst. de Bonorum possess. iuncto § Itadem ... Inst. de Heredit. que ab intestato subiacerent quieri ... eo casu quo in ipso partu decessit, q[uo] illo solo casu admittendum e[st] privilegium: et verius est illo Rescripto, de quo in d. l. tractabatur, ubi privilegium concessum militi propter imperitia. ... Inst. de militari test[amen]to, extenditur ad paganos in illa ... libertatis, ut ibi notat ... et ideo desideratur inopinato eventu, ut magis militi equiparet. ... potest videri Pater voluisse ... tacitas ... indultas cognouit, et adueniente ... cum posset, arg. l. sancimus. C. de test. l. in fraudem. 15. § ... l. miles. 22. ... test. militis, notat Ant. ... decade 33. errore 2[o] ad finem.

Ad Bart[olu]m in lege 1. num. 31.

N. 7.[o] Extenditur et ad illum casum, quo filius familias decessit in vita Patris; tamen n[on] destructa pupillari expressa. l. lex Cornelia. 28. D. hoc tit. subintratur tacita Vulgaris ad hoc ut post mortem patris substitutus succedat illi; quod probatur ex eo quod quando unum inest in alio, si q[uo]que principali sit, n[on] perit ex eo quia pereat illud in quo inest. argum. l. si fideiussor. 10. D. de leg. 1.[o] ubi Bart. sed tacita substitutio e[st] q[uo]que Principalis ex ... substitut. ... debet destructa expressa, n[on] obstante l. ... § qui habet. D. de servitut. Rustic. pred. ex quia notat Bart. in l. si filius. 22. ... de leg. 1. n[on] velle inferri ... sententiam, q[ui]a destructo principali destruitur accessorium. 2.[o] Probatur ex l. Unica § Pro secundo C. de caducis tollend. ubi ... substitutus expressa preffertur ... legitimis heredibus, sed ... tacite substitutus e[st] l. si Titio. 61. in fin. D. de leg. 2.[o] ... 3.[o] probatur apparit[er], nam postquam expressa Vulgaris deffecit adit[a] hereditate l. post aditam. 5. C. de Impuberum, tuetur nihilominus substitutio pupillaris tacita, ... legis, q[uo] similiter et e[st] ... postquam deffecit ex-

pressa.

presso pupillaris substituam debet tacita vulgaris facit text. in l. 2. C. de impuberib. et aliis substit. ubi Bald. senit illud, et dicentes magis com. Anton. Faber in cod. defacitur Fereat. lib. 2. n. 24. 2. Gothofr. 2. cap. si pater vero curatore moriuo. d. 2. Covar. in cap. Raynuntiy de test. §. 1. n. 1. Mantic. de coniecturis, lib. 6. n. 11. Sed 2. opinionem l. approbatur, ut latius ex qua Bartolus et sequaces admittunt illam exceptionem, quod filio decesit aliquo tempore ante Patrem, ut potuerit adere nouum testamentum sed n. superiori responsis, et hoc Bart. distinctio omnino reprobatur in D. D. citatos. 2. obiicitur text. in l. quod si filius. 11. §. 1. de captiuis, ubi mortuo filio ante Patrem dicitur, nihil esse quod de secundis tabulis tractari possit, ponderato illo vbo vniuersali, nihil quod omnino excludere videtur tam expressam substitutionem pupillarem quam tacitam. ut tradit ibi Cuiac. in d. l. et Donnell. §. in D. de donatio. inter. et affirmatur, quod in prio legis precedentis querebatur an lex optimi scriptis eadem habeatur substituti, quod in d. l. quod si filio, dixit Consulto nihil esse, Et ideo videtur respondere oppositae quaestioni admittens legitimas, cui locus non est, nisi prius excludetur omnibus testamentaris tam expressae vocatis, quam tacite l. quam diu 39. D. de Reg. iuris l. ante quam. C. commu. de successionib. Ad argumentum contrariae sententiae tenent Plurimi D. D. quos refert Fusarius de subst. cap. 20. et idem in d. l. quod si filio se non excludi pupillarem substitutionem, quasi illo non potuit habere quod de lenoni Cita Patrie non potuit habere, nisi huiusmodi, d. l. lex Cornelia D. hoc tit. Vulgaris vero substituit sua patri succedit Prio Iure de Pupillari, non est iure denegata circa illum casum, non sententia illic l. quod si filio respondet quaestioni propositae in prio legis superioris, sed alteri quaestioni propositae in fine eiusdem legis, ubi quid proximior etc. et tractabatur de pupillari, argumento l. si eodem in fin. D. de Iurisdict., et qui de his legibus videre velit, consultat cui dixi in l. 2. huius tit. n. 29.

Ad Bart. in l. Prima. num. 55.

Septimo similiter ex fundamentis rellatis, non precedenti admittenda erit extensio nostrae conclusionis quod filio emancipato etiam vi Patre vivo pubere ingressus, quod non sufficit tacita vulgaris, quae ad hoc inducitur quod et principalis deficiet deficiat pupillaris expressa nisi, ut dicebam n. 5. Pater

est

in [illegible] pupillari [illegible] sua domicilio [illegible] suos [illegible] induxerat, tenent in casu emancipationis Alex in l. 1a hoc tit. n. 42. et Alciato, n. 92. Cusanus [illegible] Michaela de success. creat. lib. 3. § 21. n. 24. veriorem sentent. dicens de success. ex [illegible] lib. 2. § 11. n. 40. in casu pubertatis tenet [illegible] in l. [illegible] Cornelia, hoc tit. [illegible] Rina et Alciato in d. l. 1a a nunc [illegible] quamvis [illegible] dicit [illegible] tit. [illegible] cap. 21. et 22. [illegible] obiicitur tex. in l. [illegible] n. [illegible] § fin. D. de leg. 1. et in l. quidam, pen. § fin. [illegible] de [illegible] ubi [illegible] conditio [illegible] et [illegible] in 2o gradu idem [illegible] seu pupillariter substituto [illegible] quod [illegible] puberi [illegible] in casu [illegible] omnino [illegible] quo ad [illegible] videare, nam [illegible] suo modo valeret [illegible] a [illegible] ut [illegible] ad [illegible] valuit [illegible] non [illegible] ex [illegible] Post aditam [illegible] pubere [illegible] inde colligitur in [illegible] l. si fundum, et l. [illegible] in [illegible] seruo [illegible] non [illegible] posuit in adita hereditate l. [illegible] D. de [illegible] tutore [illegible] [illegible] pupillaris [illegible] voluntate [illegible] sed [illegible] Patre [illegible] pupillariter [illegible] si [illegible] intra pub. [illegible] voluit taxare tempus ultra quod [illegible] succederit [illegible] adueniente pubertate omnino [illegible] ex vulgari tacita [illegible] non ex [illegible] [illegible] ut taxaret tempus [illegible] ut declararet naturam pupillaris substitutionis, et sicut altera pars [illegible] pupillus [illegible] impedit tacita [illegible] [illegible] in Pupillari.

[illegible] Bart. in l. 1 num. final.

[illegible] in hoc loco dari subiti [illegible] tacite [illegible] expresse omnino [illegible] a [illegible] deficientibus requisitis [illegible] D. hoc [illegible] ut [illegible] et Alex. in l. [illegible] hoc tit. Bald. in l. fin. [illegible] fundamentum [illegible] tex. in l. fin. [illegible] initio [illegible] Pupillaris [illegible] valuit in [illegible] valet [illegible] fundam. [illegible]

cum principalis et tacita subst.o diversam [illegible] causam habet, idest imp[er]fecte [illegible] substitutis, q.o licet expressa non valeat, tacita tamen valere potest. [illegible] coiter Bart. reprobat ut refert Thrintas. cap. fin. [illegible] q.a hoc casu non censeatur tacite subst.e ut patet ex illis verbis prius [illegible] si Pa[ter], titur impuberi filio [illegible] et [illegible] finalis idem affirmat, nam si hoc casu substitutus eet, non dubitassent [illegible] consulti, nec opus eet nova illa substitut[ion]e que solum admittenda e in casu proposito in d. [illegible] fin. et non [illegible] tra[illegible] facit senta cois, que tenet subst.es pupillares illo casu obliquari; de qua [illegible] xi in d. [illegible] n.o 36 et ita [illegible] B[illegible] tenet Ripa in [illegible] Arcting et Tasso in [illegible] D. eadem [illegible]

Ulterius nra conclu.o [illegible] tenditur ad subst.em reciprocam expresse N.o 10. acceptam in [illegible] casum [illegible] q. si alter ex impuberibus instituti heres non sit, eos invicem substituo, que subst.o continebit tacitam [illegible] pupillarem etidem e[illegible] de Pupillari expressa [illegible] vulgarem reciproca [illegible] bene declarat [illegible] in § quod ius, [illegible] et notat Trintaing. [illegible] cap. 9. n.o [illegible] in prio, [illegible] si ut [illegible], intelligatur de verbo eos solum [illegible] alia subst.e eos invicem substituo, nullo casu expressa compendiosa subst.o erit potius utraque continens expressum [illegible] verbi, ut infra dicam, [illegible] superfluum [illegible] substitu[illegible] Pupillaris, que reffertur in d. § quod ius. [illegible]

Excluditur [illegible] conclusio nra ad exemplarem substitutionem, que sicut non N.o 11. conceditur antiquitus nisi [illegible] Re [illegible] L. ex facto 43. [illegible] nova [illegible] substitu[illegible] humanitatis [illegible] de Impuberum [illegible] Jure [illegible] ad exemplum pupillaris, [illegible] et in § qua ratione Inst. de Pupillari, [illegible] liberis impuberibus dum prohibentur [illegible] ratione etatis L. qua etate [illegible] D. de [illegible] Parentibus [illegible] l. 2.a in prio [illegible] similiter pro [illegible], aut alio quovis perpetuo morbo impeditis d. § qua ratione [illegible] Pichar. n.o 26, juncto § Item furiosis Inst. quib. non e permissum facere [illegible], unde infertur [illegible] ad exemplarem subst.em quod de Pupillari [illegible], et sub expressa [illegible] tacita exemplaris contineatur, atq. sub expressa Pupillari similiter [illegible] sub expressa exemplari tacita Vulgaris, et si furioso impuberi filio sit subst.o exemplaris expressa compendiosa subst.o e continens pu[illegible]

Interpretatur [illegible] in § quod ius, huius l. Jam hoc Jure.

pi[illegible]

pillaris exprimat similiter exemplaris [illegible], [illegible] ut pupillaris intra [illegible] ut exemplaris [illegible] [illegible] 3. in princ. et [illegible] D. de Vulgari. [illegible] [illegible] ex communi [illegible] potius pertinent ad [illegible], [illegible] Bart. [illegible] tenuit, n.° 2[illegible]. [illegible] recepta sm Thrintas. 3. p. cap. Quaranta, cap. 10. hoc [illegible]. Forcato [illegible] Dialogo. 32. n.° 1.

N. 12. [illegible] est major [illegible] nra ad [illegible] militari in suo [illegible] [illegible] tacita substitutio [illegible] l. Quamquam C. de [illegible] [illegible] militi [illegible] [illegible] Mantica de [illegible] 14 cap. n.° 2. lib. 2. [illegible] Jasso in l. 2. hoc [illegible] n.° 32. [illegible] 9 in [illegible] militis solum [illegible] voluntas, [illegible] [illegible] substitutionis juris [illegible] quamquam non [illegible] admitti tacita substitutio, quae [illegible] [illegible] quo [illegible] [illegible] tenuit [illegible] in l. 1. hoc [illegible] n.° 14[illegible]. et in l. [illegible]. n.° 3[illegible]. et in l. [illegible] n.° 20. [illegible] in [illegible] [illegible] n.° [illegible] et [illegible] quos refert [illegible] lib. 6. [illegible] [illegible] cap. [illegible] l. [illegible] [illegible] ex fundamento [illegible] opinionis.

Exceptiones
Bart.s in l. 1. Hoc tit. n. 59.

N. 13. Unica [illegible] declaratio, seu exceptio [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] prohibere potuit tacitas substitutiones [illegible] probatur in [illegible] [illegible] voluntas [illegible] non [illegible], Bart.s in l. 2. hoc tit. n.° 23. [illegible] voluntas si [illegible] exprimatur, nulla dubitatione [illegible] extra [illegible] quot [illegible] probetur, et Bart.s in praesenti numero tenuit ad impediendam [illegible] tacitae substitutionis [illegible] [illegible] illam, quae [illegible] impedita erat, requiri voluntatem testatoris [illegible] [illegible], quot probatur [illegible] in l. cum proponebatur. 64. [illegible] quaereretur. [illegible] de [illegible] 29. et [illegible] Baldo, et Paulo, [illegible] commendat Paulo in l. Errore, n.° 20. C. de [illegible], communiter dicit [illegible] consilio [illegible] in volumine [illegible] Bartholus secutus [illegible] [illegible] in l. quam [illegible] C. de Impuberum [illegible] suos sequitur [illegible] in l. [illegible]

[illegible] ad [illegible], ut [illegible] sufficiant, Quod [illegible] respon-
deo, non, n., ibi agitur de inducenda a[ut] reuocanda volunt[ate] testa-
toris et eius disposit[ione] de qua in d. ala. § Juris auctoritate inducitur
tacita substit[utio], sed tantum agitur de probanda qualitate n[ecessa]ria, ne [illegible]
[illegible] volun[tas] testatoris. Et quidem qualitas probatur duobus tes-
tibus l. Heredes palam. 21. [illegible] sed si notant, vbi gl[os]a celebris
[illegible]. posse D. de [illegible] Bart. in hoc num. Ant. Gabriel lib. 6.
communium opinionum [illegible] n° 30. Mantica de [illegible] lib. 2.
tit. 14. n° 11. facit [illegible] in simili textu in l. Qui liberis. 11. § [illegible]
[illegible] in fin. D. [illegible] [illegible]

Quod si [illegible] n[on] exprimatur talis [illegible] in [illegible] neq[ue]
extra [illegible], in co[illegible] [illegible] [illegible], et illa potissimu[m]
admittitur, de qua in § sed si alter [illegible] legis, quando plu-
ribus liberis in [illegible] pubertatis quibusdam, quibusdam im-
puberibus substit[utio] vulgaris fit vnica orat[ione] [illegible] alteruter
heres non erit, eos inuicem substituo, vel si heredes non erunt
Titium substituo, tum [illegible] [illegible] pupillaris substi-
tutionis. l. in pupillari 14 [illegible] [illegible] sicut ex parte impuberu[m]
admitti posset, non admittitur, incongruum [illegible] dispositioni
vnicae diuersimode illa[m] interpretari in filijs maioribus pro
substit[utione] vulgari, tum in minoribus pro duplici, [illegible]
lib. 6. cap. 26. Ant. Fab. [illegible] cap. 10. et ex [illegible] in-
ducitur illa [illegible] recepta, vnicam dispositionem ad plures re-
latam [illegible], in omnibus interpretandam [illegible]
lanc. de qua [illegible] n° [illegible] n° 11. [illegible] Junior in l.
C. de impuberum. n° 19. [illegible] in l. Cum filio. D. de leg. [illegible]
n° 15. [illegible] de substit[utione] [illegible] cap. 4° [illegible] de-
cidendi procedit in simili textu in l. Lucius Titius 45. hoc tit.
de qua [illegible] l. 2. n° 23. ita etiam procedit l. 2° l. quamuis. C.
de impuberum. Quod si liberi omnes impuberes sint, licet in-
fantes aliqui, et alij pubertati proximi, tunc [illegible] tempore
subsequenti [illegible] in maioribus substit[utio] pupillaris tacita, [illegible]
[illegible] l. In pupillari, ad [illegible] tantum in maioribus suo temp[ore],

quia

[illegible] fuit [illegible] voluntas testatoris, [illegible]
cap. [illegible] Patris [illegible] casu [illegible]
[illegible] dubitari [illegible] in [illegible] filius [illegible]
non [illegible] tacite [illegible] provisum fuit [illegible]
[illegible] Patre [illegible]
quando testator [illegible] pupillari [illegible] tempus limitavit [illegible]
[illegible] L. ex facto [illegible] §. item [illegible]
[illegible] filio intra [illegible] annos [illegible] tacita vulgaris
[illegible] temporis [illegible] pro demonstratione [illegible]
substitutionis pupillaris [illegible]
[illegible]
[illegible] sed accipienda
[illegible]
successione Pupilli, de qua [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] de Posthumis [illegible] Bart. [illegible]
[illegible]
[illegible] lib. 3 [illegible] 21 n. 2 [illegible] generaliter
[illegible]
[illegible] pupillaris substitutio [illegible]
[illegible] Patris [illegible] non potest admitti ex tacita [illegible]
[illegible]
pupillaris sit ex liberis testatoris, et ille [illegible] sit, nam
[illegible] Patris [illegible] admitti
ex [illegible] Bart. [illegible]
[illegible] filium [illegible]
[illegible] Patris [illegible] excludere [illegible]
[illegible]
[illegible] substitutio [illegible] in casu [illegible]
[illegible]
[illegible] successionis ordine [illegible]
[illegible]
[illegible] Patris [illegible]
[illegible] substitutio pupillaris [illegible]

[illegible] tenent Plurimi [illegible] et seqq. [illegible]
[illegible] item si pupillaris expressa fiat alii [illegible]
[illegible] Patris ex: Lexiquis [illegible] 16. [illegible] 1. Sed certiune in tem
[illegible] tacita Vulgari [illegible] duobus testamentis
diuersa temporis [illegible] quod supponitur et alio
[illegible] tacita Vulgaris per quam illi succeditur
[illegible] de Pupillari [illegible] Heredes [illegible] 21.
§ Vno [illegible] D. de [illegible] antiquitas. C. [illegible]
tat [illegible] generaliter intelligendum l.
[illegible] § generaliter [illegible] de [illegible] sic quomodo [illegible] licet
pupillariter substituere [illegible] primi admittenda
erit tacita Vulgaris [illegible] illa [illegible]
ter [illegible] ne sequatur inconueniens. Suarez de legib. lib. 5.
cap. 1. n. 12. et 17. et cap. [illegible] n. 7. [illegible] hac [illegible]
intelligenda e, item et [illegible] in
vtilitatem liberorum [illegible] l. [illegible] consulti [illegible] perfecto. C.
de [illegible] l. 7. [illegible] 1. [illegible] 6. [illegible] inducta [illegible]
liberis vtiles [illegible] inducuntur [illegible] Vulgares [illegible]
Parentibus [illegible] Pupillari, dixi in l. [illegible]
[illegible] 44. [illegible] de [illegible] per Aut. [illegible]
C. de liberis praeteritis annullante [illegible] instituto [illegible]
[illegible] in causa praeteritionis, et [illegible] liberis [illegible]
dicendum est [illegible] tacitas pupillares in vtilitatem filiorum, Vul-
gares [illegible] tacitas [illegible], ut ibidem dixi, n. 47. [illegible]
[illegible] vide per [illegible] in l. 1. [illegible] n. 1. [illegible]
[illegible] n. 69. [illegible] n. 23. [illegible]

Ex Bart. ad [illegible]

Propter existentiam [illegible] Personae [illegible]
tacita substitutio pupillaris, [illegible] si mater [illegible]
tat [illegible] Pater in dubio [illegible] illam
[illegible] hereditatis filij [illegible] fin. C. de [illegible] subst.
[illegible] in fin. C. de [illegible] qui [illegible]

[illegible] solatium [illegible] cuius est [illegible] d. l. [illegible] Simili [illegible] Fundam. [illegible] ponderi [illegible] D. D.
[illegible] qui negant generalem hanc dictam eo quod in d. l.
[illegible] matrem [illegible]
[illegible] multo magis [illegible]
[illegible] non sufficit [illegible] in d. l. fin. [illegible]
[illegible] excludere [illegible] non [illegible] quando [illegible]
[illegible] patet [illegible] in [illegible] Papiniani [illegible]
[illegible] casu proposito [illegible]
[illegible] Quo tn non [illegible]
[illegible] pro matre, et ante [illegible]
in l. precibus C. de Impuberum [illegible]
[illegible] cap. [illegible] n. 2 [illegible] ad finem [illegible] quod mater [illegible]
[illegible] d. l. [illegible]
[illegible] illam ab hereditate [illegible] sicuti [illegible]
[illegible] expressam [illegible] data, quo [illegible] pro matre.
[illegible]
[illegible]
[illegible] in l. Precibus C. de Impuberum [illegible]
[illegible] omnimodo [illegible] ponderato
[illegible] cum exceptione [illegible]
omnimodo [illegible] quod [illegible] confirmatur ex eodem [illegible]
[illegible] pupillam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] n. 12. [illegible] sententia,
et [illegible] l. Precibus [illegible] ad ultimam [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in d. l. precibus, [illegible]
[illegible] propria [illegible]
[illegible]

respondet [illegible] posito [illegible] successione vltra pubertatem [illegible] substitu[illegible] itaque non admittitur matre [illegible] [illegible] etiam pupillari [illegible] legitimis

[illegible] quod non impugnatur ex [illegible] dummodo sig-
nificanter quemcumque casum succedendi [illegible] [illegible] filius

fuerit in patria potestate quod [illegible] [illegible] [illegible] substi-
tuere vt bene aduertit Sfordo Alex. et [illegible] [illegible]
tentam [illegible] tenet Glossa in d. l. [illegible] [illegible] Dummodo, vbi Bart.
et coiter receptam dicit Gacialuppus co[illegible] in fin. Castillo
decis. 33. n.° 1.° Marianus Socinus consilio 102. n.° 12. lib. 1.
Corneus consilio 12. n.° [illegible] et [illegible] lib. 2.° [illegible] consilio 162. Re-
buffus consilio 69. [illegible] [illegible] pupillari, 5. pa[illegible] [illegible] Tre-
[illegible] de subst. t. 1. [illegible] [illegible] Ant. Gom. 1.° Variarum, cap. 4.
n.° 8.° Couarr. in cap. Raynuntius, § 4.° n.° 6. Tyraq. de priui-
legio piæ causæ, priuilegio 69. Mantica de [illegible] lib. 5. tit.° 14.
n.° 16. Cujatius 12. obseruat. cap. 29. [illegible] Inter quos [illegible] [illegible] D.
D. licet [illegible] sit, quibusdam omnino excludentibus tacitam
substit. dum mater existit [illegible] tunc inducatur [illegible]
quando mater excluditur [illegible] filij morte [illegible]
fin. in fin. C. de Ju[illegible] [illegible] quibusdam [illegible] a pro-
tacita substitutione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] matri [illegible],
quod coiter recipitur teste Gregorio Lopez in l. 1. tit.° [illegible] [illegible] partida
[illegible] [illegible] omnes in effectu [illegible] conueniunt, [illegible] [illegible] [illegible]
videnda [illegible] [illegible] 5. [illegible] cap. 2[illegible] n.° [illegible]

Sed contraria sententia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est veritas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] fol. [illegible] n.° [illegible] [illegible] [illegible] pupillaris ex-
cludit matrem [illegible] l. Papinianus [illegible] § sed neque [illegible] [illegible]
de Inofficioso test.° cap. Si pater de test. in 6. et [illegible]
[illegible] Hoc tit.° [illegible] et tacita pupillaris [illegible] [illegible] excludi [illegible]
[illegible] [illegible] in d. [illegible] C. de Impuberum, vbi cum mater
existat ideo dicitur non induci tacita pupillaris [illegible] vulgaris ex-
pressa facta fuit simul [illegible] [illegible] inter quas aliquis [illegible] potest
habere pupillarem [illegible] [illegible] non est sufficiens [illegible] matris

Vivius.

exis[illegible]

[illegible] ... 2.° obijciti[illegible] nostri [illegible] qui generaliter, a quibus in dubio n'est discedendu[m] l. [illegible] 43. § cum querit. D. de Procuratoribus, [illegible] n[on] [illegible] exceptio in persona matris, et aliqua [illegible] expressa n'e [illegible] arg. Auth. de Trien[te] et semisse § Consideremus, tollat. 3.° [illegible] argum. [illegible] sententia [illegible] tenuit Dialis in [illegible] Inst. de Pupillar. Fulgos. in l. [illegible] fin. C. de Institut. [illegible] in d. l. Precibus, n.° 27. Alciato in d. l. [illegible] n.° [illegible] Menchaca de Success. [illegible] lib. 2.° § 16 [illegible] in l. Precibus [illegible] n.° [illegible] Antonius Fab. [illegible] consiliorum cap. [illegible] idem judicium est taciti et expressi, qdo militat eadem rat., et in [illegible] qdo diversa rat.° mi[litat] [illegible] judiciu[m] [illegible] § 52. D. de [illegible] et dem. [illegible] de [illegible] vita [illegible] inducenda[1] [illegible] voluntas testatoris [illegible] l. [illegible] fin. C. de [illegible] arg. l. 2 [illegible] 6. D. de in integ. restitu[tione] [illegible] qdo testator expresse substituit pupillariter [illegible] n'ei frangans [illegible] admittitr [illegible] [illegible] l. ille aut [illegible] § [illegible] D. de leg. 3. Bag[illegible] in cap. Raynutio, n.° [illegible] Ad 2.um R. in d. l. Quamvis n'est [illegible] generaliter[2] matre [illegible] substitutio [illegible] tacita [illegible] tacita pupillaris [illegible] [illegible] ratio generaliter, unde licet mater ante pupillum [illegible], et in ea [illegible] sit eis successionis [illegible] substituto in [illegible] d. l. Quamvis [illegible] [illegible] procedere quando si voluntas Patris [illegible] unde hec [illegible] matris de jure procedit, [illegible] § fin. [illegible] [illegible] lib. [illegible] dicitr refringere voluntas [illegible]

Ex Bart. ad eodem 23 n. 34 et 35.

Et [illegible] matris extendit [illegible] ad [illegible] descendentes, in quibus eadem ratio [illegible] [illegible] hereditatis [illegible] fin. C. [illegible] successionib. [illegible] vulgariter substituat [illegible] in potest. [illegible] pupill. [illegible] l. [illegible] n. 2 [illegible] [illegible] excludere [illegible]

[1] + inducenda.

[2] generaliter

potis, et filius suus nam pertinquam quod in illo invenitur ratio

successionis hereditatis sicut in matre, et ideo debet extendi l. finali

C. de Institut. et l. furiosus 4. D. de curat. furioso. l. generaliter in prin. C. de secundis nuptiis. Dicit etiam in filio testatoris

[illegible] legis Auctor. lex 102. D. de condition. et demonst. ex qua verba

credit testator [illegible] preferre propriam sobolem extraneo substituto, tenet Bart. in hoc n. 11. pa. n. 47. Soz. in 32. recepta

magis et [illegible] dicitur [illegible] approbans in [illegible]

[illegible], n. 16. Polyta de Vulgari, part. 6. n. 2. Mineaca de successionis creat. [illegible] lib. n. 35. Et [illegible] in linea Materna seu paterna probatur ex eadem coniectura, quia in illa invenitur

in hereditati. l. fin. C. [illegible] de [illegible] § Postea autem

Inst. de S.C. Tertylliano, [illegible] in d. l. fin. [illegible]

extendi debet argum. l. Illud 32. D. ad legem Aquil. l. [illegible]

100. D. de [illegible] oblig. [illegible] in Patre [illegible] matre [illegible]

quem extendi ad ascendentes. l. Si [illegible] 34. ubi Bart.

D. de Negotiis gestis [illegible] Bart. in l. [illegible] n. 3. et alij

quos refert [illegible] 1. p. cap. 12. n. 9. [illegible] Praeterea [illegible]

tendentibus. Licet DD. non disputent, idem etiam [illegible]

rationis, postquam praecipue aequalitatem illorum succedendi [illegible],

Auth. de Heredibus ab intestato venientibus, [illegible]

sed [illegible] obiicitur coniectura [illegible] voluntatis, [illegible] qui vulgariter substituit Nepoti extraneum, filium expresse privavit

bonis suis naturali voto debitis. l. Nam et si parentibus 15. D. de

inofficioso test. l. scripto 7. D. Unde liberi, quo multo magis

[illegible] debet [illegible] privare velle [illegible] bonis Pupilli non tam debitis turbato [illegible] ordine.

Nam et si parentibus D. de inofficioso, [illegible]

reperitur in Patre pupilli, siquidem marito nihil debet uxori.

Quod argumentum non solum [illegible] malamente, ut ingenue [illegible] Alexand. in d. l. [illegible] n. 30.

Immola n. 9. [illegible] n. 20. sed et [illegible] fuit institutus in [illegible] Patris in [illegible]

impu

in quibus in similitudine habet Vulgaris substitutio ut bene adnotavit ... in tit. ... Vulgaris ... n.° 19. ... Civili certa quota ... ex ... L. Papiniano ... Quar[illegible] D. de inoffi. testam. ... An ex ... voto [illegible] ascendentes relinquere debeant ... bona. L. ... D. de Bonis damnat. ... qui excludi ... Vi ... bonis ... debet excludi a bonis filii ... de ... L. Scripto ... D. ... de Liberis ... ascendentes sic argumentor ex L. ... Viro. D. Soluto mat. ... extensio de persona ad personam ... eadem ... quibus argumentis ... tenuit ... in L. Precibus. C. de impuberum ... n.° ... Alciat. in L. 2. ... tit. ... quicquis n.° 25. ... in ... admissa ... inofficio exheredatis, ut dixi ... procedi in ... filio, nam quamvis ... bona Patris ... liberis debeantur ex natura ... voto, ... bona descendentis ... non deduximus legitimam ... deduximus in bonis Patris, et ideo licet ... accepta legitima ... omnibus bonis ... etiam legitima ... extensio ... admittitur de persona ad personam in legibus exorbitantibus. L. generaliter in prin. C. de secundis nupt. ... de extens. legis exorbitantis, n.° ... fol. 137. et d. ... [illegible] ... Patron. ... Juris ... legem ... exorbitantem ... antiquam Legis commonissime ... [illegible] ... [illegible] ...

Ex Bartolo in L. ... num. 36.

... Patris ... legitima ... non ... hereditatis ... legitime debite ... opponitur ... C. de Bonis ... Liberis. L. ... D. de legatis ...

tres. l. de Inofficiosi testo tenet Bart. in fratre Utrino coiter receptus hic. Si vero frater sit consanguineus, vel utrinque coniunctus filius eiusdem testatoris, tunc licet deficiat dicta coniectura matris, invenitur tamen alia coniectura. l. cum avus. 102. ff. de condition. et demonst. l. cum acutissimi. C. de fideicommissis, quia testator credit praesumptione extraneo substituisse propria sobolem, et hoc procedit quando vulgaris substitutio expressa facta fuit in utilitatem eius, ne hereditarijs oneribus implicaretur, et ample legata caperet a substituto, nec obstat argumentum tertij numeri praecedentis, tenet Bart. in hoc num. coiter receptus cum Ptr. pa. n. 49. Menoch. dicto §. 16. in fine. Mantica d. tit. 14. n. 22. et cum plurimis Trent. Cas. dicto cap. 12. n. 10. et. 11. Sed contra quia tacita pupillaris est successio minoris et non Patris. l. sed et si plures. 10. §. Ad substitutos, cum Ptr. Prio Inst. de pupillari. quod ad illam inducendam, vel impediendam non debet attendi patris affectio, sed ipsius minoris, ut in simili probat Mollina de Primog. lib. 3. cap. 9. n. 41. sed fratres Uterinus et consanguineus aeque coniuncti sunt pupillo, secus si Utrique, ubi quoniam verbo Utroque. C. coia de legatis. Mantica lib. 8. tit. 7. n. 3. quidem iudicium debet esse de Utroque et cessat coniectura dicta l. cum Avus. Rx. licet ex pupillari succedatur minori, et non Patri, tamen quia pater illam facit, et pro libito substitutum nominat. §. Non solum, Inst. de Pupillari, recte attenditur affectio eius quando quaeritur an inducenda sit tacita pupillaris, vel impedienda Vestrague Voluntatibus patris. l. nostra in fine. Bald. consilio 424. n. 1. Volum. 1. Craveta, cons. 43. n. 2. Theron. Gabr. cons. 120. n. 7. et. 8. cum dicit Covarr. practicarum quaest. lib. 3. c. 38. n. 2. Vers. Postremum ...

+ Successionibus.

Ex Bart. ad l. 2. 3. n. 4. ... Opinione

Praedicta vero coiectura matris Militat contraria coniectura, quae vel induci poterit ex verbis testatoris positis extra testamentum, vel scriptis in testamento, vel ex persona matris, aut ex persona substituti,

gla' in l. Precibus, ibi, Omnimodo, in fine. C. de impub. singu-
laris sm Baldum in l. fin. in prin. C. de Bonis que liber. Iu.
in hoc. n.o 40. coiter receptus dict. Ias. in l. 2. hoc. titulo n.o 3.
Pisa. n.o 17. vel Verbis prolatis extra testam. que probantur ex sup.
dicta. n.o 137 inducitur sicllura quo testator dixerat, si filius mo-
rietur, no lem ad matrem eius quidquam peruenire, nec duolum
vel alia similia verba, que prestationes videntur reppetita. l. Pi-
stra. 134. § Idem respondit. D. de verb. oblig. et ita tenet Bartolus
in hoc. n.o coiter receptus sm Iassonem 3. n.o 37. et idem erit si post
testam. dicta sint verba similia, argum.to l. Heredis palam, § sed
et si notat. D. de testam. tenet Baldus in d. l. Precibus, et ibi Angelus
Alex. omo videndus ves. 2.o in Prin. vel Id 2.a que potius iracundie
calore videntur illa verba prolata, ut arguit tenor ipsorum, et
consequenter nihil operari l. quidquid. 48. D. de Reg. iuris,
et ex testam.o postea facto verè presumitur decessisse testator a prio-
ri voluntate cum potuit matrem priuare per expressam pupilla-
rem, et non fecit. ex quibus oppositum tenuit Phylippus de Vulgari, in
2.o ef. ves. 2 dubitatur vel Rx negando verba dicta pro-
lata fuisse calore iracundie, quod supponendum est in coi
senta. Neque presumitur discessisse testator a priori voluntate
l. sancimus. C. de testam. vel 2.o casu verbis in testam.o scriptis indu-
citur sicllura si quidquam legauerit uxori (prestandum etiam
a substituto vulgari, ne obstet. l. Paula Chalimacho. 27. §
1.o D. de leg. 1.o adijciat quo illo legato obtenta dote tum mater
excludatur per substitutionem pupillarem, quod inde probatur quod verba
debent aliquid signare, licet impropriè intelligi l. siquando. 109.
D. de legatis. 1.o l. Pater Seuerinam, 102. § conditionum verba
D. de condit. et demonst. sed illa verba, obtenta dote matrem
nihil signant si referantur ad bona mariti, que non debentur uxo-
ri, quod refferri debent ad bona filij, et consequenter ut priuetur
legitima per substitutionem pupillarem. ex l. Pappinianus. § id
neque impuberis. D. de Inofficioso testam.o vel Neque obstat lex
si quando. 35. § generaliter. C. de Inofficioso testam.o Auth.o ut

cum

cum de rop. ... cogn. cap. Aliud quoq. capitulum, esse 2a ubi filio, tutela legatum relinquitur, non privatur legitima; quod nec matre. l. Nam et si parentibus. D. de Inofficioso. Respondetur cum Jassone matrem privari posse legitime filiorum per substitutionem pupillarem, ex l. Pappinianus. 8. § sed nec impuberis. D. de inofficioso test. et ideo contra matrem admittitur coniectura, filios vero non posse privari sua legitima sine causa. l. cum ratio naturalis. D. de Bonis damnat. dicto cap. Aliud quoq. capitulum, et consequenter non admittitur coniectura contra filium. ex quibus istam sententiam tenuit Bart. in l. 2a hoc titulo n. 41. esse quod communis, nec ab illa recedendum in praxi secundum Jassonem in d. l. 2a n. 37. Socin. Junior n. 116. Ripam n. 52. Decius cons. 332. Sed contraria non est sine ratione, quia et illa verba possunt aliquid significare respectu bonorum testatoris, si forte quidquam deberetur uxori, ne petat illud, et quia non semper ut verba significent, regula vera est, Alciatus in l. 3. n. 5. D. de leg. 1o Mant. de coniecturis, lib. 3. tit. 6. per totum. melius quam esset aliquando verba significare nihil quam improprie tam graviter contra matrem. Cravetta cons. 50. n. 10. et ita contra tenuerunt Curtius Junior et Ripa citati, Mant. de coniectur. lib. 1o tit. 11. n. 14. Polytus de Vulg. 6a parte n. 43. Rursus ex eodem titulo inducitur coniectura contra matrem, quando testator ille relinquit legatum donec vidua sit, donec vivat, et similia: quae conditionalia sunt. l. si in singulos. 4. l. legatum. 17. D. de Annuis legat. et non solum privatur a 1o herede, sed etiam a substituto, Argumento l. non solum. 8. § Liberatio. D. de liberat. legata, communem dicit Jasso n. 39. cum autem ipsa mater si pupillo succederet, non posset esse simul heres et legataria. l. legatum. 116. D. de legatis. 1o innuitur velle testator illam excludere ab hereditate filij, substitutum quem heredem facere. Baldus in d. l. Precibus. n. 13. Mant. dicto tit. 11. n. 14. nam qui vult consequens, censetur velle naturam antecedentis. l. Ad rem mobilem. 15. D. de Procuratoribus. Ex quo infertur quod si mater secundo nubat in vita filij, non solum privetur legato, sed etiam successione filij per tacitam pupillarem, quae ex for-

ma

[illegible] ipsa indulta erat, ne [illegible] ea inobedientia repor-
tet; Bart. in hoc n.º 42. coiter recepi. [illegible] n.º 28. Al-
ciat. [illegible] Alex. cons. 12 n.º [illegible] 3º [illegible] cons. 114 n.º 10. Polytus
de [illegible] 2º [illegible] 1º pone [illegible], quod si legatus Annualis non
sit, sed tm sub condit.e non nubendi, et illa nubat, difficultas est, an
mater secundo nubens excludatur a success.e filii. Excludi tenuit in
l. [illegible] C. de [illegible] Baldo, Alex. in l. 2ª hoc tit.º Trentacl.
[illegible] cap. 12 n.º 18. [illegible] creditur Maritus uxore privare
legato et success.e filii, qua ratione excludit; nec valet [illegible] a iustr.
legato, et success.e argum.to l. 9. C. de secundis nuptiis, Auth. [illegible] Nuptijs
[illegible] tutelam, col. 4. Idcirco [illegible] tenuit Immola in cap. Ray-
nutiq. [illegible] nova rat.e [illegible] defendendi [illegible] Baldi, nec mater suc-
cedens filio [illegible] habeat cui possit cavere, aut legatu. restituere in
condit.e negativa, ex l. Mutione. D. de condit. et demonst. [illegible] nubere
possit [illegible] volunt. testatoris potius creditur alius [illegible] qui
pupillo mortuo restituere [illegible] ab uxore si nubat, itaq per tacita
pupillare excluditur quamvis non nubat, et idem erit de ceteris condi-
tionibus negativis [illegible]. [illegible] Mater [illegible] ta [illegible] conditioni [illegible], quam-
[illegible] creditur marito privare velle quocumq modo [illegible] quæ fuit
adultera, vel alias inimica marito, argum. l. si ita quis. [illegible]
l. ex parte. 22 D. de Adimendis legat. l. si inimicitiæ. 9. D. [illegible]
quibus ut indig. Bart. in loc. n.º 43. cum quo pertransiunt D.D.
Idemq erit si post mortem mariti commiserit aliquid turpe, et in-
honestum, argum.to [illegible] et [illegible] in l. ex [illegible] commisso. 28. C. de fi-
deic. [illegible] et q. si testator de illa cogitasset, vero uxore exclusisset,
arg. l. Utilitatem. [illegible] in confirmanda [illegible] D. de confirm. tutor. l. tam
[illegible] D. de Pactis et [illegible] l. si unquam. C. de revocand. donat.
et ita tenuit Bart. in loc. n.º 43. [illegible] in d. l. [illegible] commisso
n.º 11 l. de [illegible] commissis [illegible] Alciato in d. l. 2ª hoc tit.º n.º 7.
Costa in cap. Si pater, [illegible] legavit, [illegible] 32. [illegible] tem-
[illegible] mulieris mortuo [illegible] testatore [illegible] qui [illegible] substitui
faciat [illegible] argum.to l. locatio. 4. D. locati. l. si ita legatum
[illegible] si volet. D. de leg. 1º ex quo tenuit [illegible] Alex.

et Ripa in l. 2a. Hoc tit.o Post qus de Vulg. V.se 6o quer. habit, et ipso vindicari hereditas tenuit Alex. ibi n.o 34. ... tacitas substit.es legem induxisse, et sic quocunque temp.e induci possunt authorit.e legis que semper vivit. Ul 2o Resp. a prio indut. a fuisse tacitam hanc pupillarem substitut. ex sup. dicta n.o 11. in fin. sed cum hac sdit.e tacita, ne Matri honeste obstet; a quo in honestarum it, utiq obstabit, nam voluntas testatoris que retrahit ne substitutus admittatur matre illo casu reflectitur ipsam matrem ut potius admittatur, et hec dia a prio stinentur in tacita substitut.e ...

Quod si tamen secundo nupserit uxor licet tunc ... excludendam velit Angelus in l. 2a. in hoc tit.o Corneo ... 28. volum.e 4.o ... 12. volum.e 3.o Jasso ... 132. volum.e 1.o argum.o Aut.ca de Nuptijs, cao soluto. ... et cap. Sin autem ... 21. et cap. Quis ... 25. co. ... 4. Aut.ca de Non eligend. secundo nubentib. cap. prospeximus. ... per transitum uxoris ad secunda vota contristatur anima mariti, liberiq afficiuntur injuria, verius non excludi, argum.to l. Femine 23. ... fin. de secundis nuptijs, ubi, propter secundas nuptias non privatur a succ.e liberorum, neq etiam est injuria illa qua marito credatur privare velle illam. Auth.o de non eligend. secundo nubentib. ... Optimum et ... Cum igitur ... tenet Alex. in l. 2a. Hoc tit.o n.o 32. Jasso, n.o 20. Ripa n.o 12. ... n.o 62. Immola et Jasso in d. l. Precibus. C. de Impuberu. Ult.o mater excluditur, si talis sit persona substituti, quam test.or credit preferre velle, ... si sit de Liberis ipsius, cuius affectione considerata, ut dixi n.o 18. procedit ... Cum avus ... D. de ... et de mont. et idem procedit si substitutus sit aliquis ex ascendentib. testatoris, argum.o d. l. iuncta. l. nam etsi parentibus D. de ... Bart.s in l. ... n.o 44. et 45. post glam in l. Precibus. C. de Impuberu. et in ... ucius, vbo. Ad matrem hoc ... Alex. in l. 2a. hoc tit.o n.o ... Jass. n.o 42. ... n.o 31. Ripa ... Mant.a d. tit.o ... n.o 30. ... 23, Corneo ... 112, n.o 17, volum.e 2.o Ancarrano ... 357, ... Baldum in d. l. Precibus, et Immolam in cap. Raynuntius, de Test.is ... transversa.

lis fit substituto licet testatori siundq cessante dilia sictura legis cum auus, n' excluditr mater, argum^to. l. sed etsi. 3. § 1° D. de legatis prestand. 11. Idem q dicendum erit si Ecclesia substituta sit, argum^to cap. Quicumq. 4 2. 19. q^e 4. iuncta d. l. Nam et si parentibq. D. de inofficioso, Bart. et Castrens. in l. cum acutissimi. C. de Fidicomissis, quos sequitr Ancarranq cons. 44. tenet illam sent. Areting cons. 11. Decig in d. l. Preciosus, Alex. Iazing, et Rypa in l. 2^a hoc 4°. 2. Nec obstat verissimi. lice testatorem plus animam suam dilexisse, quam matrem pupilli, argum^to l. Sancimq. C. de sacrosanctis Eccles. l. fin. C. ad l. Juliam Repetund. cap. Sancimq. 26. q^e 7. q potiq voluit Ecclesiam succedere, quam mater, precipue si pro exoneratione Anime Ecclesia substituta sit, quo casu prius tenuit Alex. cons. 38. volum^e 1° et cons. 12. et 92. Volum^e 3. Corneq cons. 176. volum^e 3°. Decig cons. 132. Tyraq. de priuileg. pie cause, privileg^o 96. Costa in cap. si pater, v^bo, superstite matre n° 10. Ro ex d^o cap. Quicumq. ubi n' bene saluem' Anime, q dca legaret Ecclesie quod liberis auffertr, q neq quod ascendentibq, nec dicatr factam fuisse substitut. pro exonerat^e Anime, q que debetr ex omisso Filio, statim restituenda sunt.

Vtrum ex tacita Vulgari mater excludatr, aut Cohgres. Ex Bart^o ad l. 13. n. 4. et 41.

20. Per Vulgarem tacitam nullo dubitat^o e, quin excludatr mater, q n' agitr de success^e minoris, sed mariti. Tit^o Inst. de Pupillari, et in success^e mariti nullum Jus habet Vxor stantibq agnatis. l. 1. C. Vnde vir et Vxor, q cessat sictura d. l. fin. C. de Institut. et substitut. qui excludit agnatos. l. quamdiu, 89. D. de Acq. iure. et excludit Vxorem, tenet gla in d. l. fin. Bart. in hoc n° 40. Communitr recepto jam Ripa 3. n° 173. Alex. n° 35. Mantica lib. 5°

tt. 4° n° 6. Menoch. de success. prog. lib. 2° § 11. n° 120. Quod procedit, quamvis mater Coheres sit, nam sicut expressa Vulgaris subst. praefertur iuri accrescendi l. 2a. § si duo. D. de bonorum poss. sm tab. Aut. 5a. Hoc amplius. C. de Fideicommissis, Bart. et DD. in l. Re coniuncti. D. de leg. 3. Dorelg. oment. lib. 9° cap. 12. Duar. lib. 2° de Jure accresc. cap. 6. Menoch. de success. prog. in praefat. ita etiam idem dicendum est de tacita Vulgari, ut coheredem excludat, arg. l. fin. C. de Hered. instit. ubi similis quaedam substit. vulgaris tacita exclusit coheredes, prout colligitur illis verbis, in parte coniuncta. L. etiam partes 43. D. de Usufructu. l. nomine filiarum, 164. § Portionis. D. de Verb. signat. quod Bart. tenet, et communiter admittitur; atque etiam si mater coheres sit contra Bart. tenent communiter DD. sm Ripam in l. 1a hoc tt° n° 176. Mant. lib. 4° tt° 4° n° 6. non obstante Bartholi arg. ex l. fin. C. de Institut. ubi expresse substitutus tantum scriptus sub uno casu impotentiae, Posthumo non nato, praetendit succedere nata posthumo ex alio capite voluntatis, quod tacitum erat, et propter existentiam matris excluditur, ergo idem de nostra substitutione tacita dicendum est, atque dicta l. fin. potius intelligit Bart. de tacita Vulgari, non obstantibus dicta n° 11. in prio. Id verius intelligi debet de pupillari substitutione, ut patet illis verbis: ad suam hereditatem iuncto prio. Post. de Pupillari, et difficultatibus Bartholi d° n° respondi. Id contra hanc resolutionem obiicio textum in l. si Titio. 62 in fin. D. de leg. ubi Jus accrescendi tacita quaedam substit. est a lege inducta. L. ii in tt° in fin. ff. in per legem. D. hoc tt°. sed nostra substit. nihil aliud, quam praeferri debet coniunctis, qui magis ... est, argum. l. Pluvius. 36. § fin. D. de condition. et demonstrat. ...

Rx. Jus accrescendi heredum a lege induci, ex reg. textus in l. 1a et 2a D. de acquir. hered. non vero a volunt. testantis, gl. finalis in l. ap. hostes, § Idem Julianus, Bart. in l. 3. n° 1° D. de leg. 1°. Alciatus Paradoxorum lib. 4° cap. 4° in fin. At vero tacita nostra substitutio inducitur a lege, sm volunt. testatoris, Prio nostri textus iuncto § fin. argum. l. Falsita. D. ad S.C. Trebell. ubi duo vincula magis

Pri

obseruantr quasi unum. ex quo etz in illa tt. substitutionis magis fi: liberis censentr quos testator vocat, quam cohgres, quos non vocat, argumento l. 29. § si duo. D. de Bonorum possess. secundum tabulas. Ceterum illa declaratio admittenda est, ne testatoris mater aut alii ascendentes excludantur per tacitam vulgarem, ex adicta § 1. Cum auus. D. de edition. et demonst. iuncta l. nam et si parentibus, D. de Inofficioso testamento Ripa. d.o n.o 178. et l. 73. Alex. 38. Nec obstant argumenta Menchaca d.o loco, qui non de militis substitutio loquntr, sed de expressis. & presertim generalit. verborum:

ex Bart.o in l. 1.a n.o 30. et segq.

N. 21. Queritr hic an ex tacita Vulgari seruetr testamentum Patris, et hereditas adiri possit. Pro exceptio illo casu, quo primo institutus non valuit a principio, neque substitutus pupillaris. l. 2.a § Adeo, hoc titulo et consequenter nec tacita Vulgaris inducitr, ex adicta sub dicto n.o 0. Trent Sal. 1.a parte p. cap. 10. n.o 17. ad finem. ubicumque tacita substitutio Vulgaris sustinet testamentum paternum sicut expressa, et hereditas adiri potest ex illa. l. 3. in fin. D. de liber. et posthu. facit textus in l. Neque enim. 13. D. de testamento militis. ubi tacita substitutio directa, que de fideicomissaria inducitr fauore militis sustinet testamentum, ergo idem dicendum est. 3o inducitr textus in l. Pater filium. 28. D. hoc titulo ubi Posthumus preteritus et substitutus Patri vel fratri sustinet testamentum, ergo per tacitam vulgarem, ut intelligunt communiter D.D. secundum Costam, in cap. si pater, verbo, Eidem, n.o 53. facit generalitas nostri textus ex qua debet admiti substitutus Pupillaris ex tacita Vulgari etiamsi filius ex asse sit institutus, repudiet que hereditatem Patris. l. ex contractu. 44. D. de re Judicata, sed illo casu sustinetr testamentum Paternum, ergo Tenent cum Bart.o communiter D.D. in hoc num.o et in d. l. 3. § fin. Menchaca de success. progr. lib. 2.o § 11. n.o 22. glossa et D.D. in l. lex Cornelia Hoc titulo. Sed contra, quia viciato expresso viciatr tacitum, sed pupillaris expressa viciatur ergo quod probatr d. l. 2.a § adeo. hoc titulo sed Respondi supra n.o 7. 2o inducitr textus in l. Ita tamen. 27. § A patre. D. ad S. C.

Treb.

Treb. sed q̃a, ibi filiũs exheredatũs fuit, neq inducitr tacita Vulgaris, ut dixi n.o 14. 2. 3.o inducitr. l. Apud Julianum. 11. Vidi Julianũs. D. ad Trebell. sed q̃a ibi sunt idemmet substituti et instituti, n̄ datr Vulgaris tacita, q̃a neq expressa daretr. l. sed et si. B. § fin. hoc tt.o quare diba sint a cõis, l'licet cõtra tenuerit Glã et Alex, in d.o § Idem Julianũs, et Alij quos reffert Trenta fin. 1.a p.te cap. 13. n.o 8.o

ex Bart.o

+ de successione virt.e

2. Vlt.o queritr+ de virtute harum substitutionum, et resolutiue. N. 22. Rx. ex tacita Vulgari statim succedi Patri, q̃do filiũs se abstinuit ab heredit.e eiũs, et postea mortuo pupillo illi succedendũ ẽ ex pupillari, tenet Bart. in hoc. n.o cõiter receptũs ex Alex.o Castren. Sozino, et alijs, in. l. 2.a § fin. hoc tt.o intelligẽs tm̃ in. l. Qui fundum. B. § Coheres. D. ad legem Falc. de pupillari substitut.e cuiũs virt.e bona Patris etiã acquiruntr, si ue q̃a agnita fuerunt a Pupillo. siue q̃a deliberans decessit. l. apud Holtes. C. de suis et legiti. hered. itaq dari nequit casus Bartholi, ut simul cedat utraq hereditas, q̃a vel morte pupilli acquiritr paterna virtute transmissionis, d. l. ap.d holtes. uliam antea abstinuerat se pupillũs, et cesserat. d. l. ex 3.o ilu. vel simul decedit Pater et filiũs, et deffiiit pupillaris. l. lex Cornelia. 28. hoc tt.o dixi in. l. 2.a n.o 22.

De substit.e partim tacita, partim expressa. ex Bart.o ad. l. 1. B. n.o 14. et 15.

2. De substitut.e Vulgari dixi in. l. 1.a n.o 34. expressẽ cõtinere. N. 23. generalit.e verborum, si heres non erit, utrumq casum nolluntatis. s. et impotentie; siue heres ẽẽ nollit, siue non poterit institutũs; et in hunc locum examinandum relinqui, An substitut.e vulgaris expressẽ scepta illo tm̃ casu, trahatr ad alium, v.g. q̃do testator dixit, si heres ẽẽ nolluerit institutũs, admittatr ne, q̃do heres ẽẽ

non

non voluerit. (quae substitutio partim tacita dicitur in casu omisso de quibus effectibus videndus est Paulus Castr. in l. Gallus, § et quid si tantum, D. de liber. et posth. n.º 40) et eosdem sentit tenet tes affirmatiuam 1.º ex presumpta voluntate testantis, qui substitutus fecit, ne facile decederet intestato cum ignominia. l. Unica in prio C. de caducis tollen. § 1.º Inst. quibus ex cau. man. sed idem quod contingit per casum omissum atque per expressum, quod prouidere voluit et in casu omisso, de quo si cogitasset, utique prouideret, arg. l. Titius. § Lucius D. de liberis et posth. gla fin. in l. tale pactum. § fin. D. de Pactis, quam exornat Ant. Gabr. 6.º commun. opin. de Reg. Jur. conclus. 5. l. Juliano ait. D. de condit. et demonstrat. comprobatur quod plurimis exemplis, ubi casus similis omissus habetur ac si de illo dispositum esset. l. Gallus, § et quid si tantum D. de liberis et posth. l. mulier. 22. D. ad S. C. Treb. l. si mater. C. de Institut. l. quidam 4.º fin. C. de Hered. instit. l. fin. C. de substitut. et instit. facit. l. 1.ª § Usus D. de Procuratoribus. l. humanitatis. C. de Impub. tenet cum Bart. coiter. D.D. in hoc n.º et in d.º § et quia si tantum, et in l. 3. C. de Hered. instit. Couarr. in cap. Raynuntius, § 4.º n.º 1.º Ant. Gom. 1.º Variarum 3.º n.º 10. Mant. lib. 1.º tit. 3. n.º 13. Greg. in l. 1.ª tit. 1.º p. 6. verbo, el mismo, Molina de Primog. lib. 1.º cap. 4.º n.º 24. :. Sed 2.º obijcitur textus in l. Pater Seuerinam. 100. D. de condit. et demonst. ubi in fortioribus terminis non admittitur casus impotentiae generalitate verborum comprehensus. quod Sed iam explicui illam. n.º precitato. :. 2.º obijcitur textus in l. Commodissime. D. de liber. et posth. ubi institutus posthumus, qui natus erit viuo testatore, non admittitur post mortem eius natus. facit. l. Gallus § Nunc de lege Velleia. D. eodem, ubi necessaria fuit legis authoritas ad hoc ut posthumus nepos institutus secundum formulam Galli, s. nasciturus post mortem testatoris locum haberet natus[+] post mortem eius, quod sine lege non debet admitti extensio. :. 3.º obijcitur textus in l. si quis ita. 21. hoc tit. ubi substitutus pupillaris non gaudet extensione, quod neque Vulgaris. Ultimo quando coheres datus est, qui jure accrescendi sustinere potest testamentum, cessat fundamentum

[+] in vita eius

primo.

prioris sententiae, quod saltim illo casu non debet admitti. Quibus argumentis contrarium tenuit Thomas Calaneus in repetitione L. 1. § notandum nº 18. Polytes de Vulgari, quaestio 7ª principali, Respondetur ad 2um et 3um (ultra solutiones varias de quibus consule Bartholum in L. Gallus in principio nº 9º et in d. L. Commodissime, Sarmiento in § et quid si tantum nº 25. ubi Fortunius nº 33. Tractatus de substitutione 1. parte cap. 1º nº 20) facili Respondetur extensionem admittendo ad similia, non vero ad contraria: obstat non Neganda L. Pecuniam. D. Si certum petatur. L. Legata inutiliter. D. de Adim. legat. ubi datum sub conditione, censetur ademptum sub contraria, quod non debet iudicari datum. Bart. in L. Qui ex duobus, D. de Acquiren. Ruinus cons. 118. colum. fin. vol. 2º. 3ª Iasonis in L. 3ª C. de Iure delib. Quod vero Iuribus oppositis adaptatur, nam posthumus institutus contra formulam Galli, quando posthumus est alienus, neque aliter institui poterat, § Posthumus quoque alienus. Instit. de legatis, non censetur institutus quando nascitur in vita, quia cessat necessitas, et institui poterit, Fortunius in d.º § Et quid si tantum, nº 86. et sic de singulis alijs Argumentis dicendum est. Ad ultimum Respondetur antiquiorem esse substitutionem, eius quod interpretationem, quam ius accrescendi, ut patet ex d.º principio L. Unicae C. de Caducis tollendis. ex quo licet novum remedium detur, non tollitur antiquior dictura voluntatis.

De substitutionibus reciprocis et similibus, quas tacitas dicunt aliqui Doctores.

Illas substitutiones, quas in compendiosa vel reciproca continet verborum generalitas. V. G. eos invicem substituo, ubi datur pupillaris directa et vulgaris si personae sint aptae, vel instituo filium impuberem, et substituo Titium, has inquam substitutiones tacitas appellat, glossa 1ª ante fin. in L. Precibus. C. de Impub. Fulgoss. et Aretinus in L. in testamento C. de testamento militis, Argumento

L.

...nis. Quod ius, tam secundum omnes ceteros D.D. expressis verbis dicendum est, et non tacite, quia illud expressum dicitur, quod verbis colligitur. l. Gallus. §. 1º D. de liber. et posth. et quia hae substitutiones matrem semper excludunt, et habent omnes alios effectus expressae substitutionis. l. lucius. D. hoc titulo. l. Precibus. C. de impub. et aliis. Ad dictum 2um, quod ius, respondi supra nº. 10. Trentac. l. 1 p. eod. 1º nº. 1º. Quibus ad nostram legem et materiam de substitutionibus sit satis ad laudem et gloriam Domini nostri Jesu Christi, Dei parae (q.) virginis Mariae absque originalis peccati labe merito conceptae. ....

Sequitur Celebris Titulus D. de legatis primo.

Ad Rubricam

N.° 1.° Pro continuat.e Rubricae, quam commodius forte locaret Tribonianus post omnes acquisitiones universalles, animaduerto cum Iustin.o in prio. huius tit. non irrationabiliter post titulos de test.is agi de legatis, quae sine test.o non valent, notat Gl.a et Mynsing. in d.o prio Inst. hoc tit.o Turraming de exequat.e legati, cap. 2.° n.° 11. Ponest. comment. lib. 1.° cap. 1.° ?. Vtrum v.o legatum sit pars principalis test.i, vel accessorium quid, disputat h. Bolognetus, n.° 42. Carolus Ruinus. n.° 3.° ?. Inscribitur de legatis. 1.° 2.° et 3.° et licet tille Ant.o August.o haec nota. 1.° 2.° et 3.° dici in Pandectis Florentinis non sine rat.e tuetur, quia in Florentinis lex legatorum tit.us diuiditur in tres libros Digestorum, 30. 31. et 32. quae diuissio necessaria e', vt impleatur numerus quinquaginta librorum, in quibus antiquam Jurisprudentiam compilasse dixit Imperator in prio Institut.um, §. Igitur post libros, et in l. Vlt.a § igitur omnes, C. de Veteri Jure enucl. atque sine predicta diuiss.e conclusio eet in dictis libris ?. Tripartitus fuit tit.us iste vitandae prolixitatis causa, Argum.do txus in. l. Caius, 86. §. 1.° D. de leg. 2.° cum his, quae notat Bart.us in. l. 3. n.° 1.° D. de Acq. posess. notat et tenet Cujatius in Paratytlis huius tit. sed in. n.° 32. Vincentius, col.a 2.a ?. Sed objicitur Gl.a in Rub.a de leg. 3.° l. Librorum. 52. § Sicut. D. de leg. 3. vbi legatum plurium librorum continet plura Volumina diuersos tractatus continentia non vnum tm', licet in plures partes, seu libros diuissum sit. sed nostra materia in. 3. libros diuiditur, quia in. 3. diuersos tractatus eius maxime de personis legantium, et legatariorum in lib. de legatis. 1.° de rebus in. lib. de legat. 2.° de Verbis, in lib. de leg. 3.° quod probat lex. 10 et 28. tit.o 30. p.ta 6. Tinent

Got:

Gotfredg et Albiricg hic Jasso n.o 19. atq argumentis [illegible] Glam. et Bartus in Rub.o de leg. 3.o toties receptos [illegible] Jacobus de Nigris in hac Rub.a n.o 21. afferentis in lib. 1.o tractari de rebg, et in 2.o de personis, argumentantur inquam ex l. si quæramg. 4. D. de test.is l. quidam referunt. 14. Vrss.o esse enim. D. de Jure codicill. § ult.o Inst. de Jure naturali, ubi tractatg personarum dare debet initium cuicumque materiæ diversæ [illegible] Id Rq. retenta dicta sent.a sufficere ad distinct.m librorum, qui sub uno volum.e continentur, ratione illam vitandæ prolixitatis, late Sozing hic n.o 49. leges p.tæ referendæ sunt ad reg.m dicti § finalis, [illegible] quam rectg ordo deposcit, ut in tit.o de legatis. 1.o contineretur tit.us Personarum si divissg esset, sed n' dividi tit.um manifeste constat ex plurimis legibg, in quibus promiscue agitur his tribg libris, de Verbis, rebus, atq personis.

Legati nomen, sive derivetur a lege, quod voluit Vlpiang tit.o 24. in prin.o Hedeg in l. Verbis legis. D. de Verb. sign. n.o 1.o [illegible] et testamentaria legum vice habentur, et etiam legati Principum cum legibg, et mandatis illorum mittuntur, Petrg Greg. 42. sintagmat. cap. 32. n.o 1.o sive quod voluit Varo lib. 4.o de lingua latina, quem sequitur Hugo Donatg comment. lib. 8.o cap. 1.o derivetur a verbo, lego, et sicut dicitur de legatis Principum, qui pro imperio missi publice legebantur, ita dicantur de legatis testamentarijs, quæ Jubentur pro testatoris imperio et facult.e designat hic dispositionem testamentariam aliquando, quæ sumitur generice, et aliquando speciffice, ut ex sequentibg patebit, ad similitudinem nominis, adoptio, § 1.o Inst. de Adoptionibg ....

Testandi generalissima facultas antiquitg concedebatur isto nomine, uti quisq legasset, ita Jus esto: l. Verbis legis. 120. D. de Verb. sign. ubi J. consultg fatetur comprehendere institut.es et tutelas, atq etiam sequenti tempore medie JuriSprudentiæ signari legati nomine fideicomissum et donationes probat textg in l. testi fideicomissum. 87. D. de leg. 3. l. Vxorem. 41. § legaverat D. eodem. l. fideicomissum. 1. § si legata, iuncta. l. 1.a D. de legatis præstan.

et

et si idem erit legare, generice sumptum, quod decernere, Ordinare, mandare, tenet Polytus in preludiis substitutionum. Alciatus in l. Centurio. D. de Vulgari. nº. 62. et lib. 10. Parergon, cap. 1º. Robertus 2º sentent. cap. 28. qua ratione cavendum erit a Bartº in l. 1ª. huius titi, Cumano eodem, nº. 1º. Covar. in cap. Raynuntius, de testis § 10. nº. 2º. et ultº. Balduino in Rub. Inst. hoc tº. Viglio in princ. eiusdem tit. Gedeo in l. Verbis legis, de Verb. sig. qui volunt nomen legatum antiquitus habuisse generalem significationem, que tempore sequenti coangustata fuit, d. l. verbis legis, ibi: sed id interpretatione coangustatum est. etc. quod quam falsum sit, satis apparet ex d. l. et fideicommissum, cum seqq. Non enim coangustatur generalis significatio verbi, sed amplissima facultas testandi, que legibus illis concedebatur, v. g. in Falcidia, Princip. Inst. de lege Falc. in liberorum necessaria institut. l. exheredatione. l. Inter cetera. 30. D. de liberis et posth. Prio et toto tº. Inst. de exheredat. liberorum. : Adeo quod nimia observatione restringebantur Ultime Voluntates, ut singulis dispositionibus singularia verba determinata forent, Hereditatibus directa et imperativa, quod videbatur consultis de mente legum ipsarum, que testatoribus concedebant facultatem legem condendi, quod decuit, ne loquerentur aliter, atque legislatores loquuntur directe et imperative. l. Verbis legis. 120. D. de Verb. sign. ibi: uti quisque legasset sue rei ita ius esto. Authº. de Nuptiis, cap. Secundum, Deus disponat, colat. 4. Corrass. in l. Filium quem habentem. l. famil. Herc. Spino de la Zerca speculo tit. 5, gla. 1ª. Re. dicta ratione confirmatur auctoritate Justiniani in l. quoniam indignum. 15. C. de testis ibi: Utrum Imperativis et directis verbis. Urbanus explicans Viglium illis Verbis.

Nullus amor populis nec federa sunto.

Sic ait verbo iuris usus est propter odia Hereditaria, et Cicero in Oratione pro Balbo dixit, Verbi genus hoc conservato, quo magis in legibus, quam in federibus uti solemus, imperantis et non precantis. Tenet Cujat. 10. observat. cap. 21. Ant. Fab. de

Error.

error. decade. 34. erro 2°. et magis patet in ipsis responsis Jurisconsultorum, vbi n' alia formula testandi inuenitur, nisi quę Verbis imperatiuis fit, heres esto, dominus esto hereditatis meę. textus l. 1a. § qui neq. et toto titulo D. de Heredibus instit. atque Vlpianus titulo 21. testatur Antiquitus n' valuisse hanc institutionem, heredem instituo, vel facio. quia licet verba directa sint, n' sunt imperatiua; et licet substitutio admittatur sine Verbis imperatiuis, Titium substituo. l. lutius Titius, 55. D. de Hered. instit. l. Iam Hoc Jure. 4. § quod ius. D. de Vulg. n' obstat quia substitutio, quia institutio est, glossa in Rubrica D. de substitutionibus. et ideo satis videbatur subrogari in locum primę institutionis solemniter factę. l. 1a. § Hęc altia, vbi Bart. D. qui testamento liber esse, Euerardus in Thopicis legalibus. loco. 93. Ant. Fab. dicto loco. quam obseruationem inanem omnino sustullit Justinus in l. quoniam indignum. 15. C. de testamentis, quibus ita suppositis si queratur in praxi, An institutio inducatur ex verbo, lego, V.G. lego fundum, nullo alio scripto herede, xa. l. 13. § si ex fundo. D. de Heredibus instit. lego partem bonorum, vel partem hereditatis, siue alio coherede scripto, siue non. lego omnia bona mea, vel hereditatem meam. ℞. illo tempore duodecim Tabularum, quando in institutionibus non requirebantur verba Imperatiua, institutiones induci, Menoch. de successionum prog. lib. 1. § 3. n° 14. sed tempore legum Jurisconsultorum, contra tenet, quia n' datur institutio sine Verbis imperatiuis, et ita probatur in l. Mulier. 22. § Fin. D. ad S.C. Trebell. vbi talis legatarius n' detrahit quartam heredi debitam, probatur etiam per textum in l. Cum ex filio. 34. in principio. D. de Vulg. at postquam nouiori Jure Legis Quoniam indignum. 15. C. de testamentis tollitur Verborum obseruatio, totum hoc pendet a' voluntate testatoris; et quidem secundum vsum communem verbum, lego. non signat heredem instituere, Bart. in l. Centuria n° 29. D. de Vulgari, quando aliquem heredem Vniuersallem testator fecit, etsi creditur voluisse ipsum heredem soluere legatario partem hereditatis legati titulo. Tenent communiter DD. secundum Ricardum in Rub. Inst. hoc titulo.

n°

n°. no. quod si nullus alius heres scriptus sit, erit institutionem locus, vt probat tex. in cap. Raynaldus de testis ubi tenet Cardinalis § 1°. 3° notabili, Abb. n°. 5. Butrio n°. 21. magis coe sententiam dicit Guil. Vernig in cap. Raynuntius, Verbo Vellitum. Bachonius 4°. declarat cap. 25. licet contra tenuerit Bart. in d. l. Centurio. n°. 19. per d. l. Mulier, qui quidem rex loquitur nostro tempore, nec de nostro casu, quia ibi fuit aliis coheredes, et ipse Bart. in l. His verbis. 48. D. de Hered. instit. admittit eam institutionem, Relinquo omnia bona mea, Donell. comment: lib. 6. cap. 17. quod et hanc debuit admittere, lego omnia bona mea, generalis enim signatio verbi lego stat pro relinquo. Ultimum quod erit utile in praxi, nam licet de Jure Regni valeat legatum sine institutione l. 1a. tit. 4°. lib. 5. Recopil. derogata hac parte antiqua l. l. in fin. D. de Vulg. § Ante heredis, Inst. de legatis, tamen beneficium legis finalis. C. de Edicto Divi Adri. toll. l. 28. tit. 4°. p. 6. solum heredibus conceditur, non legatariis, vt ibi patet, Tenet Ant. Gom. in l. 4. Tauri, n°. 185. et in filio meliorato Rodericus Suarez in l. quoniam in prioribus. C. de Inofficioso test. 4. 7. n°. 10. in fine. quod si voluntas testatoris colligatur aliunde et coherede dato, inducitur institutio. V. g. si dixit, lego le la mitad de mis bienes para que los aya i herede. Molina de Primog. lib. 1°. cap. 3°. n°. 10. 12. et 14, et cap. 10. n°. 6. et 7°. Haec autem observatio iuris antiqui iam derogata est per l. quoniam indignum 15. C. de testis.

4°. Legatorum etiam quando nomen sumitur specifice pro quadam dispositione testamentaria a ceteris distincta (qualiter accipitur in hac Rub. ex distinctione illam, et que denotat diversa, gla. et Bart. in Rub. C. de Iuris et facti ignor. et ex l. si idem. 7. C. de codicill.) Legatorum inquam certa formula olim utebatur, vt videre est per illa quatuor genera legandi, Vindicationis, damnationis, sinendi modi, et preceptionis que referuntur a Justiniano in § sed olim Inst. de legatis, Vlpian. tit. 24. in Prior. Hotomanus tomo in d. § sed olim, vbi neque inveniuntur semper verba imperativa sive directa, vt in legato Vindicationis, Vindicato tibi, vel habeas talem rem, non si

verba

verba Imperatiua, et in legato damnationis, Heres damnas esto Titio dare, non sunt directa verba, iuxta communem sententiam, quia verba directa sunt que diriguntur ad honoratum, vt inmediate de manu testatoris capiat sibi relictum, et per contra verba obliqua sunt illa, quibus aliquid ita relinquitur, vt ab herede vel ab alio detur, principio, et § fin. Instit. de singul. rebus per fideicom. relictis. Bart. in l. centurio, de vulgari, nº 43, communiter receptus ex Ripa ibi, nº 179. Cotta in cap. si pater, de testamentis in 6. verbo moriretur, nº 23. Couarr. in cap. Raynuntius, de testamentis, § 9º nº 4º et late dixi in l. 2ª D. de vulgari, nº 84. Quapropter dicendum arbitror in legatis aliter accipiendum fore verbum directum, non sicut in hereditatibus in qua communis resolutio vera est, vt distinguatur a fideicomissis vniuersalibus etiam post decisionem nouam. §. Quoniam indignum, 21. C. de testamentis. In legatis vero verba directa sunt quando testator directe disponit iuxta formam a iure prescriptam, et sic in l. Directas 14 C. de testamentaria manumissione, verba directa dicuntur legitima, in quo distinguuntur legata a fideicomissis particularibus, que non efficiebantur aliqua certa verborum formula, sed precatiue quibuscumque verbis, Cuman. in l. 1ª nº 7º hoc titulo Iasso. nº 8º Socin. in Rubr. de leg. 1º nº 2º vbi Ripa, nº 17. Vlpian. titulo 24 in principio, nam si iuxta communem obseruationem accipiantur legatorum verba directa, que diriguntur ad honoratum, et obliqua, que diriguntur ad alium tertium, et in hoc velis distinguere legatum a fideicomisso, cum paulo Castrensi in l. 1ª hoc titulo nº 3º et 5º et in l. 1ª col. 4ª vers. C. communia de legatis, Panor. in cap. Raynaldus de testamentis, nº 26. communiter receptis sm Gomez tomo 1º tho. Varianz cap. 12 nº 1º vtique falsissimum erit, vt patet in legato damnationis et fideicomissa inueniuntur etiam cum verbis directis ad honoratum l. peto 69. l. miles 75. in principio D. de leg. 2º l. fideicomissa, § 4 et 5 D. de leg. 3º et sine verbis directis ad quemcumque l. cum pater 79. § donationis 26. in fin. D. de leg. 2º Hottomanus in d. § sed olim nº 4º. Quando autem etiam vtebatur testator simul directis et precatiuis, Do, lego, dari iubeo,

l. alumnę. 30. in prio, et in fin. D. de adim. legat. l. Publiq 30. D. de condit. et demonst. ad hoc vt si n' valeret vt legatum valeret vt fideicommissum, [illegible] 10. obseruat. 3. cap. 2. in fine et inde passim confundebantur legata et fideicommissa. Alex. in l. 1a. hoc tt.o n.o 5.o Jasinus et Ripa proxime citati, noua tn' constitutione, sublata formalitate verborum, per omnia adęquata sunt legata fideicommissis. l. in legatis. 21. C. de legatis. l. 2a. C. Communia de legatis. d.o § sed olim.

Deffinitio legati.

Deffinitur legatum a' Iustin.o in § 1.o Inst. hoc tt.o his verbis: legatum est donatio quędam a' deffuncto relicta ab herede prestanda. comprobat. l. 1a. tt.o 9.o § 5. quę deffinitio recte procedit composita genere et differentia, quia verbum Donatio quędam significat rationem communem liberalitati, et alia verba ponuntur ad excludendas donationes contrahentium, quę viuentibus illis fiunt. l. inter. 3. D. de mortis causa donat. l. quod si iterum 4. in fin. D. de adim. leg. § aliq. Inst. de Donation. at a'licet hec deffinitio diuerso modo tradatur in iure nro, eadem est eius deffinitio [illegible] I.C. Modestini in l. legatum. 36. D. de leg. 2.o vbi legatum est donatio testamento relicta, Vlpianus in fragm. tt.o 24. in prio, declarat Jasinus Iunior [illegible] n.o 4.o deffendit Donellus comment. lib. 8.o cap. 1.o Vulterio in prio Inst. hoc tt.o n.o 3.o Medices in l. [illegible] verbis legis. D. de [illegible] sign. n.o 2. eadem etiam deffinitione Florentini I.C. in l. legatum 116. D. de leg. 1.o vbi legatum est delibatio hereditatis, qua testator ex eo quod vniuersum heredis foret, alicui quid collatum velit. quam deffendit Roberto. 2.o sententiarum, cap. 13. probatur idem contineri his tribus deffinitionibus, quia verbum Donatio. quod pro genere e' in deffinitione Iustiniani et Modestini explicatur a' Florentino illis verbis, alicui quid collatum velit, et cętera verba Iustiniani, a' deffuncto relicta, equivalent verbis illis Modestini, in testamento relicta.

Vlpianus in fragm. [illegible] ait legatum esse quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] legatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relicta.

et

et illis. Florentini. Delibatio hereditatis q͞a neq hereditas datur nec quidquam in 4to relictum valet, nisi mortuo testatore, d. l. quod si itemus. et licet in ultimis verbis ab herede prestanda; expressio dixerit Justinianus legatarium n' posse propria authoritate rem sibi relictam occupare tn' illud idem continebatur virtualiter Alijs deffinitionibus, q͞a neq illud licebat antiquo tempore l. cum vel legata. 47. in prio. D. de leg. 1o. quo respondit Ant. Fab. 6. siculararum. 1o. qui dixit n' convenire deffinitionem hanc legato vindicationis. ex Ansaldus a. Donel. l. do. cap. 1. 2o.

Sed 3o sic argumentor: Hereditas est donatio 4to re. relicta. q͞o deffinitio Modestini in l. legatum. 36. D. de leg. 2o. convenit alijs a' deffinito, et n' e' eadem cum deffinitione Justiniani. Quo argumento Robertus 2o sententiarum, cap. 23. dixit illa deffinitionem Modestini comprehendere quamcumq dispositionem testamentariam, legatum q͞ deffiniri pro ut generice sumitur nomen legatum. ut dixi. no. 20. quapropter inquit, n' line. ratione Justinus addit ultima verba. ab herede prestanda, quibus deffiniatur legatum in particulari; R. Sd Pj. Hereditati n' convenire nomen donationis, q͞a hereditas proprie dicitur illa, que damnosa e'. l. Hereditatis. 119. D. de Verbor. sig. obligat. et licet aliqdo sit opulenta et lucrativa, hoc tn' n' e' illi essenciale, legatum vero n' potest ee' damnosum. l. si hereditatem. 32. D. Mandati Donelo proxime citatus. ...

2o sic argumentor: Fideicommissum donatio e' a' defuncto relicta. l. miles. 75. D. de leg. 2o. q͞o deffinitio Justiniani convenit alijs a' deffinito. Quo argumento Magistri nostri Annuerunt in hac deffinitione Justinianum deffinire simul legatum et fideicommissum habita ratione sui temporis, quo iam exequata erant. § sed non usq adeo, Inst. de lega. is. et ideo non insulsa omisisse verba illa antiquarum deffinitionum intelligendo relicta, delibatio hereditatis, ne fideicommissum excludatur, quod sine hereditate 4ta via relinquitur in codicillis aliquando, ~ conficiuntur, 8. § sed ideo.

Hereditas non e' donatio sine fide cum damnosam ... hereditatis ... ... fauillatione.

… de Jure codicill. § Preterea Inst. de Fideicomiss. hereditat. Sed convincitur hec sententia ex … si legatario 3. D. de leg. 3o prio Inst. de singul. rebus per fideicom. relictis, ubi legatarius gravari potest fideicomisso, quod excluditur illis verbis deffinitionis, ab herede prestanda. quod Iulius non habuit rationem exequationis. Neque respondere poteris aliquo legatarium heredem dici in conventionibus … D. de verb. sign. quod ille textus procedit in … tanda voluntate contrahentium … signato verbi, quod non procedit in presenti. l. Non aliter … D. de legatis. 3o Osualdo ad Donel. lib. 8. cap. 2o litera … Eius igitur fideicomissum non comprehendi sub illis deffinitionibus, quod excluditur illis verbis: a defuncto relicta, ab herede prestanda: … quivalentibus que verba denotant precisam obligationem heredis, qua tenetur actione testamentaria legata solvere, § Tres. 6. Inst. de legatis, fideicomissa vero non obligabant heredem neque a defuncto relinquebantur ut necessario prestanda, sed precative, et quamvis Imperatorum rescriptis obligentur heredes ad fideicomissa, non tamen obligantur actione testamentaria, sed extraordinaria actione, et coram certo Pretore, qui dicebatur ideo fideicomissarius l. pecunie. 178. § Actionis. D. de verb. oblig. Prio Inst. de fideicomissariis heredit. Recte igitur excluditur fideicomissum illis verbis, Donel. in Rub. C. de fideicomissis, no. 4o. Cuiat. in Paratitlis illo tto. Bulterio in Prio Inst. hoc tto. no. 2o.

N. 8o. 3o. Fiscus in bonis vaccantibus succedens, non est heres testamentarius. l. Vaccantia. 4. C. de Bonis vaccantibus lib. 10. sed tunc prestat legata. l. quidam titulo 96. § quoties. D. de leg. 1o. quod male dicitur in deffinitione … legatum esse testamento relictum, et illa verba Iustiniani, Ab herede prestanda, si generaliter accipiantur contraria sunt deffinitioni Modestini … legata solum deberi ab herede testamentario. L. si nemo. 9. D. de testis, et dicto § Quoties interpretatur de casu quo Fiscus succedit in Bonis vaccantibus heredis

qui

qui iam adierat, et contraxerat debitum cum legatarijs, § Heredes. Inst. de Obligation. quae ex quasi contrac. et ideo Fiscus legata soluit quod debitum soluit. l. 1.a § An bona, ubi Bart. D. de Jure Fisci

4.o sic argumentor: legatum, quo pignus remittitur, validum est. l. 1.a D. de liberat. legata, sed remissio pignoris non est donatio. l. Et si pignus. 18. D. quae in fraudem credit. ergo legatum non est donatio: quod tenuit ex hoc argumento nostram definitionem Jacobus de Nigris n. n.o 111. Socinus Junior. n.o 47. Baldus in l. Si mulier, § final. D. de leg. 3.o relatus a Gregorio lopez in l. 16. tit. 9. p. 6. gla. 2.a Ubi infertur contraria conclusio, quod remissio pignoris non est legatum. quod esse contra d. l. 1.a tenuit gla in l. Et si pignus, verbo, existimantium. illo s. casu quo pignus retinebatur a debitore; quia, inquit, nullus lucrum accipit, cum neque debitum principale remittatur; nec de nouo pignus recipiat. Facit textus in l. Si mulier. 3. § fin. D. de leg. 3. ubi grauari non potest fideicommisso ille cui pignus remittitur, cum si legatarius esset grauari posset. l. Ab eo. C. de Fideicommissis. et de hoc casu interpretatur Gla. dictam l. Et si pignus. At vero si pignus possideatur a creditore, et illud tradatur debitori, utique donatio erit propter commodum traditionis, et legatum efficere poterit. de quo, inquit, loquitur textus in d. l. 1.a D. de liberatione legata. Sed istam Glam communiter reprehendunt Albericus et caeteri DD. quia licet pignus non possideatur a creditore, utile tamen semper erit debitori rem suam habere liberam, non obligatam. Neque obstat d. l. Si mulier. 3. § fin. D. de leg. 3. quia non omnis legatarius grauari potest, sed tantum ille, qui recepit commodum pecuniarium, quod non recipit debitor cui pignus remittitur. Mensius in l. Ab eo. n.o 4.o in fine. C. de Fideicommissis. n. Ubi R. dictum § fin. solum excludere fideicommissum, ne plus oneretur, quam honoratur legatarius, § Potest. Vers.o Hoc solum, Inst. de singul. rebus per fid. relic. d. l. 3. § Si rem. At vero grauari poterit ut aliam similem, vel minorem rem obliget. Et ita Notat in simili Peralta relatus a Molina de Primog. lib. 2.o cap. 4.o n.o 18. R. igitur ad argumentum 4.m: remissionem pignoris semper legatum esse et donationem. ut in d. l. 1.a Neque obstat

dicta

dicta l. Et si pignus, quae potius dixit non valere donationem illam, quae facta fuit inter Virum et Uxorem, iuxta textum in l. 1.a D. de donat. inter. Quod vult intelligi de rebus specialiter Hypothecatis probo: te, iuxta textum in l. etiam 11. cum glossa, verbo, Hypothecarum. C. Ad S. C. Velleianum. Bart.[um] in l. Iubemus 7. illo textu, sive dicta liquo non aliter consultum est uxori, ut remissio non valeat, Greg. in l. 10. tit. 18. p.ta 5. Gla. 3. et in l. 19. eod. tit. tunc n. non valet remissio pignoris, de quo casu loqui dictam l. Et si pignus, probatur. 2o. quia si facta fuisset in fraudem Creditoris revocatur, cum si non esset damnosa Donatori, non revocaretur l. quod autem 3. D. quae in fraud. Cred. 2o. quia revocatur Utili actione, cum si valeret, non utili sed directa actione revocaretur d. l. 1.a et 2.a D. illo tit. quod etiam procedit quando pignus omittitur a debitore, ut in fine illius textus, nam si per contractum remitteretur directa actione revocaretur. d. l. 2.a l. Ait Praetor, § si cum in diem, illo tit. 3. Nec defendi poterit Vicentiorum sententia, qui in d. l. Et si pignus, validam esse remissionem tenent, et ideo dicunt nullam donationem, quae non est ex donationibus prohibitis inter Virum et Uxorem, quales solum sunt quae damnosae. l. si Sponsus 5. § fin. l. quod autem 7. in prin. l. sed et si 32. § si Vir Uxori, D. de Donationibus inter. l. etiam 11. C. Ad S. C. Velleianum? Sed vincitur Haec sententia ex Verbis ex d. l. si pignus, § fin. D. de Donation. inter. ubi diverso modo loquitur. I. C. quando donatio Valuit.

N. 10. 5o. fit Argumentum: legatum relinquitur propter benemerita legatarii. l. Nec adicit 9. D. Pro socio, sed donatio procedit ex mera liberalitate. l. 1.a D. de Donationibus, ergo legatum non est donatio. R. legatum esse Donationem quandam, ut Iustinianus loquitur, non quidem omni respectu liberalis, sed propter benemerita, et donatio est quae lucrum affert. l. si hereditatem 32. D. Mandati. Mench. de success. creat. § 17. n.o 111 quod tribuit quod Iure non debetur, l. Donari 82. D. de Reg. Iurid. Aemilius Ferret. in l. 1.a D. de leg. 2o. n.o 20. ad fin. Unde licet procedant benemerita, non ideo minus liberalitas dicitur et donatio, quae liberalitas fuit pri-

Si Sponsus.

ma.

ma causa legandi, quæ solum attenditur, Ripa in l. ita stipulatus. D. de Verb. oblig. argum.to l. si faciendi. 63. § 1.o D. Pro Socio, et donationem solum impediunt, quæ liberalitatem tollunt, Corneus Consilio. 45. col. 3. lib. 4.o

6.o Sibi donare nemo potest. l. Neque pignus. 45. D. de Reg. Juris, sed testator sibi legare videtur, quando ad propriam utilitatem monumentum sibi fieri jusserit, aut quid simile. l. Quintus Mutius. 7. D. de Annuis leg. ergo legatum non est donatio. Respondetur legatum illud seu gravamen restrictum ad propriam utilitatem testatoris, non obligare heredem, ut probat d. l. 7.a sed Pontificia Authoritate compellatur implere præceptum testatoris, ut in fine eiusdem legis, et ibi gla. verbo, si vellis, unde patet non esse proprie legatum.

7.o sic argumentor: legatum Repræsentationis valet. l. Nam Verbis legati. 5. D. ad leg. Falc. § Ex contrario. Inst. Hostiensis. sed tamen nullum commodum relinquitur legatario præcipue si venit dies sui debiti vivo testatore, ergo legatum non est donatio. Et si respondeas non valere tale legatum, contra l. Debitor. 82. D. de leg. 2.o erit contra d. l. Verbis legati. quam Antynomiam dixit Anton. Fab. 4.o coniect. 12. Giovang in d. l. Verbis legati, et 2.o Variarum. 29. sed Respondetur legatum illud valere, quia in repræsentatione commodum sentit legatarius, quod si dies advenerit vivo testatore, si debitum erat alicuius rei, et tamen debebatur actione personali, tunc legatum consistere potest, cuius donatio consistit in actione nova reali, quæ competit ex testamento ad petendam eandem rem et hoc loquitur textus in d. l. Verbis legati. At vero si legatum sit certæ quantitatis debitæ, quia non potest dari ex testamento nova actio realis, nec repræsentatio permanet, quando venit dies vivo testatore revocabatur legatum, ut in d. l. Debitor. Julius Pacius lib. 6. q.e 16. ac tandem nova Decisione Justiniani in d.o § Ex contrario, derogatur d.æ l. Debitor. quia sufficit quod legatum ex peritis utiliter valere, et donatio est. Donell. comment. lib. 8. cap. 11.

Ultimo sic argumentor: Donatio causa mortis non est perfecta ante mortem testatoris, et interim est revocabilis pœnitentia, l. Non videtur. 32. § Julianus. 2. in fin. l. Mortis causa 16. D.

de

de Donat. causa mortis, quod Cuius donationi conuenit deffinitio legati. Et Pri. vt dixi sup.a n.o 5.o omnis donatio quae legatum non est excluditur illis verbis nostrae deffinitionis, à deffuncto relicta, ab herede praestanda. quia in legatis illa mens est testatoris. vt post mortem suam praestentur vero donationes causa mortis saepius praestantur viuente datore, [illegible] mortis, 1.o Inst. de Donat. Vnde Couarr. tenet aequiparari has donationes contractibus respectu temporis, quo habent effectum. Couarr. de testam. in Rub. S. 1.o n.o 2.o [illegible] Gomez 2.o Var. 4.o cap. n.o 16. Antonio Fab. decade. 44. Erro. 1.o et Decade. 46. Erro. 10. Facit idem [illegible] Mortis [illegible] vt per omnia fere legatis [illegible]. ponderato illo verbo fere, quo excluditur omnimoda aequiparatio, notat Pich. n.o 21. probat textus in l. [illegible] 20. [illegible] D. de legatis [illegible] Juncta l. Si nemo. 8. D. de testam. Cuiat. [illegible] obseruat. 19. et 20. obseruat. 6. et 2.o ad Aphricanum in l. [illegible] D. de Don. causa mortis.

Contra vltima verba deffinitionis. Ab Herede praestanda.

N.o 14. Pluries in Jure nostro legatum valet, licet ab herede non praestetur igitur illa verba deffinitionis sustineri non possunt. Probatur 1.o ex l. [illegible] Titio. 22. D. de legatis 1.o vbi legatum valet, à testatore viuo, facit glossa in l. Titia [illegible] 55. [illegible] Non sic. D. de leg. 2.o dum tenet testatorem dare posse facultatem legatario occupandi legatum propria auctoritate qua [illegible] esse dicit Rumana Singul. 87. [illegible] in [illegible] Non est dubium. C. de legatis. Suarez in l. Quoniam in prioribus. q. 7. legis Regni. n.o 18. Gomez in l. 45. Tauri. n.o 133. imo et Iudicem posse concedere legatario hanc facultatem tenet Bartolus in l. [illegible] § Julianus. D. de Damno infecto, argumento [illegible] Non est mirum. 26. D. de Pignor. [illegible] quod legatum non semper est praestandum ab herede. 2.o probatur quia legatum liberationis, de quo in l. 1.a § Si debitori, D. Vt in possess. legat. l. liberationem. 3. § Num de effectu. D. de liberat. leg. § [illegible] 14. Inst. [illegible] ante aditum heredis praes-

soluitur

tat except. legatario, q. n. prestatr ab herede. 3o legatum nominis sine facto heredis transfert actes utiles in legatarium. l. ex legato nominis, 18. C. de leg. q. 4o libertas relicta legatume, l. tu. in sub. titut. 71. D. de leg. 3o id consequit. sine facto heredis, § libertas, in fin. Inst. de sing. reb. per fideicom. relic. q. legatum n. semper e. prestandum ab herede. Quo argum. libertatem n. proprie legari tenuit Bachon. 4o. Declarat. 13. Joueang in l. Siquis eum. D. de Vulg. n.o 6. Turraminus lib. singulari de exequat. legatorum, cap. 5o. 3. n. e. donatio, sd manumissio, nal. licet testator fuerit Dominus servi, n. fuit dominus libertatis, que nalis e. § Jus autem gentium. Inst. de Jure nali. nec libertas donat. manumiss. sd removit servitu, que erat impedimentum, Auth. quibus modis nales efficiantr sui, cap. Siquis, in fin. et in Jure nro n. dicitr liberta legata. l. Verbis legis. 120. D. de verb. sign. et titus e. de Manumissionibus. neq. sicut legatu distinguitr a Fideicomisso in Rubrica, sic distingit in libertatibus, quinimo distinctio e. inter liber. directam et fideicomissariam, n. inter fideicomissariam et legatam. d. § libertas, Inst. de sing. rebus per fideicom. Facit. l. Plane. 94. § ulto. D. de leg. 1o. l. sed et si conditioni. 6. § ulto. D. de Hered. Instit. ubi licet legatum relinqui n. possit sibi prestandum ab ipso legatario. l. legatum. 116. § 1o. D. de leg. 1o. libertas tn relinqui ita potest. Neq. obstat. l. ulta. C. communi servio man. ex qua libertas recte legari posse contra sup. dictas tenuit Duarenus in l. 1a. Hor. tito. Machearius Epitome de legatis, cap. 1o n.o 21. q. intelligenda nario e. de legato partis dominice, cum libertas per partes dari nequeat. Ulto. sic argumentor: dominium servi legati sine facto heredis transit in legatarium etm ignorantem et ab illo transferri ad suos heredes. l. a Titio. 64. D. de Furtis. l. legatum. 80. l. Cum pater. 77. § surdo. D. de leg. 2o. l. Unica. § in. novissimo. C. de Caducis toll. q. legatum n. e. ab herede prestandum. quibus argumentis et q. desunt hic verba in quibus dam codicibus, negantr ab aliquibus DD. Sozino h. n.o 47. Theophilo in

Pa-

Paraphrasi ad hunc textum. Ripa in l. 1.a Hoc titulo n.o 22. et a [illegible] Vestatis a Bolognetto. n.o 121. Balduino et Othomano in § Legatum. Inst. Hoc titulo [illegible]

N.o 1.o Sed Retenta coi libera. Non obstant Haec argumenta. Et ad 1.um Resp. cum Ant.o Gomez 1.o Var. cap. 12. n.o 4.o Vt testator legatario dedit simpliciter rem legatam, et tunc erit donatio, nec postea ex legato poterit eandem consequi, ne res propria legata sit. Quod si certa summa legata fuerit, tunc et donatio valebit, et legatum, a summa l. quinquaginta [illegible]. Si vero non simpliciter testator tradidit quod legatum erat, sed [illegible] voluit legatum praematura solutione, non ex [illegible] morte testatoris, quae aditione [illegible] legati, tunc legatum semper fuerit, et solutum, de quo loquitur textus in l. Lucio Titio, ponderato [illegible] Post Factam solutionem. ex d.a l. Solutionis verbum. 176. D. de Verborum sign. et ante aditionem debitum persolui posse probatur in l. [illegible] condit. 26. D. de solut. Neque obstant verba definitionis Ab herede praestandas quae solum denotant intentionem testatoris, qui legat ut ab herede praestetur, et licet aliquando mutauerit [illegible] legatum soluens praematura solutione, vel faculta dando legatario occupandi legatum vel rem legatam, non ideo minus vere dicitur omne legatum ab herede praestandum esse, quod ex Bart.o et aliis coi. dixit Gomezius loco citato. Ad 2.um Resp. liberationem praestandam fore ab herede, ut legatarius plene liberetur interueniente solemni acceptilatione § Siquis debitori 14. Inst. Hoc titulo. Ad 3.um Resp. legatum nominis non aliter perfecte acquiri, quam si directae actiones cedantur ab Herede. L. Nomen debitoris. 44. D. de leg. 3. § Sin autem. 22. Inst. Hoc titulo. Ad 4.um Resp. omissa disputatione Vtrum libertas proprie dicatur legari vel non, prouidere fauore libertatis vel testatoris, ut Jus patronatus pertineat potius ad familiam testatoris, quam Heredis. d.o § libertas. Ad Vltimum Resp. verba nostrae definitionis non pertinere ad translationem dominii, sed possessionis, ne legatarius propria authoritate capiat, [illegible] l. 1.a D. Quod legatorum.

torum.

torum. l. cum vi legata. 27. §1º. D. de leg. 1º. l. Non est dubium. 2. C. de legatis, At dominium rei legatæ Juris potestate transit in legatarium revocabiliter usque quo legatum agnoscat; et ex tunc irrevocabiliter. l. Servum filii. 44. in fin. §.1. l. Si tibi homo. 85. §1º. D. de leg. 1º et sic scilicet intr. l. legatum. 7. D. de legat. 1º cum l. Titia. 34. §2º. D. de leg. 2º. Cujat. 3. observat. 3. 11. Quæ sufficiant ad interpretationem Rubricæ, et in l. 1ª. fideicommissorum natura declarabitur.

Ad textum in lege Prima Hoc Nostro titulo de legatis primo.

Per omnia fuisse exæquata legata Fideicommissis Opinabatur Ulpianus J.C. lib. ad edictum cujus sententia compilatur in l. 1ª. Hoc titulo de legatis et post legatorum definitionem satis explicatam in Rubrica, notare licebit aliquas proprietates fideicommissorum, quo facilius intelligatur nostra decissio. Fideicommissa sic appellantur, quia non erant firma, nec obligabant heredes, sed tantum illorum fide pudoreque nitebantur, §. 1º. Inst. de Fideicommissariis Hereditatibus et licet postquam firmitatem adepta sunt, nomen idem retineant, non obstat, videmus enim alia nomina ex antiquitate similiter conservari secundum antiquum usum, qui notatur in §. Vlt. tabullæ testamentorum. l. 1ª. D. de bonorum posse. sec. tab. Donel. comment. lib. 9. cap. 15. In Fideicommissis nihil iubebat testator, sed precabatur, § fin. Inst. de singulis rebus per fideicom. relictis ubi verbum illud, Mando, significat idem quod, Committo. hispane, Encargo. l. 2ª. C. Coia de leg. l. 14. titulo 5. partida 6. et verbum illud, Volo. significat idem quod, Cupio, Gregor. in d. l. 14. Glossa 1ª. Unde bene notat Pichar. in d. §. 1º. Inst. de fideicom. Hered. nº 32. nunc testatorem præcipere his verbis precativis, quia Preces illius, qui Jubere potest, præcepta sunt. l. 1ª. ubi

notat gla, vbo, quodammodo, D. quod iussu l. 2.a C. loia de ...
et ut posita quam curator non poterat percipere ...
eq sine solemnit. Verborum; hodie vo potest ... quicumq. vbis
fidei commissorum; quę necessario aut determinatis ... sed quib.
cumq. § fin. Inst. de sing. reb. per fid. rel. ibi Verba autem fidei-
commissorum quę maxime in vsu habentur, ponderando ibi maxime,
quod virtute separationis admittit similia Verba non sic vsi-
tata. ... § ... adeo D. de Verb. oblig. Probatur etiam ex l.
... l. eo modo. 118. D. de legat. 1o quod satis convincitur Antonio
Fab. 14. ... 2o et de cadem. 26. ... ac ... concludens
fidei commissorum fuisse antiquitus verba ...

N. 2o

2o convincitur, quia plurima sunt exempla in Iure nostro, quibus ex
diversis ... inducuntur fidei commissa, ... verbis directis, quę
directe valere non possunt, de quo dixi in l. 2a D. de ... no 56.
et cum Bar. ... tenent communiter DD. in l. Centurio, ... probatur
etiam in l. Scęuola. 76. D. ad S. C. Trebell. l. Pater filium. 38. §
... D. de leg. 3o et licet verba ... diuersa, tamen reale significatu
inducitur fidei commissum ex mente defuncti. l. ... § Te-
... D. ad S. C. Treb. quam ab impugnationibus Antonii Fabri
4o ... 8. defendit ... lib. 7. cap. 17. litera. A. Pro-
batur etiam per textum in l. filius familias. 114. § ... 7. et § leg.
D. de leg. 1o l. ex facto. 17. D. ad S. C. Treb. Ubi cum non valeat dis-
positio qua heres rogat de instituendo ... ne libera facultas
testandi ... quę est ratio decidendi legis ... 32.
D. de Hered. instit. admittitur vt fidei commissum in bonis etiam here-
dis ... Ant. Fab. ... 118. ... l. Vnum ex
familia. 67. § ... 8. D. de leg. 2o § Non solum ... Inst. hoc
tit. cuius responsi decidendi ratio petenda erit ex § fin. C. de He-
redib. instit. vbi Heres heredis dicitur heres primi testatoris. et
consequenter tamen valet fidei commissum, quantum heres accepit a tes-
tatore deducta ei quarta ..., ex l. Plane 94. § ...
D. de leg. 1o § Potest ... hoc totum, Inst. de singul. reb. per fid.
relic. Quod si Testator iusserit Heredem suum non testari, inducitur

fi-

fidecomissum utile Heredibus legitimis. l. Qui filium. 74. D. Ad S.C. Treb. et ex illis verbis: Peto contentus sis talire pro hereditate mea, inducitur fideicomissum vel utile coheredi. l. Fideicomissa. 11. § si quis ita. D. de leg. 3. l. Peto. 69. § Quid ergo. D. de leg. 2.º vel utile Heredibus legitimis. d. l. Peto. Vers. Idem dicemus. l. finali, § lucius Titius. 3. D. de leg. 2.º : Ex illis verbis: scio bona, quæ tibi Relinquo, peruentura esse ad talem Personam, inducitur fideicomissum. l. Vnum ex familia. 67. § Vlt.º D. de leg. 2.º l. si comodo. 118. D. de leg. 1.º l. Pamphilo. 39. in principio. D. de leg. 3. Costa; mang. 4.º observat. 13. Revardus. 1.º Variarum 3. 15. satisfaciens Impugnationibus Antonii Fabri. 14. dicitur. 3. : si Testator servis suis dixit, Credite mihi gratias vobis relaturum Heres meus, inducitur fideicomissaria libertas. l. Paulus respondit, § Paulus. D. de Fideicomiss. libert. : Neque obstat lex, Testatorem, 63. § Ex his verbis. D. de leg. 3. ubi quia nulla summa, nec Res certa Relinquebatur, non valuit dispositio. l. Cum post, § Gener. D. de Jure dotium, argumento l. si domus. 71. in principio. D. de legatis 1.º : si Testator in 2.º testamento, quo primum revocat, Heredem scripsserit ex certa Re, seu dixerit velle valere primum testamentum, inducitur fideicomissum reliquorum bonorum in utilitatem heredis primi testamenti l. si quis prius. 29. D. ad. S.C. Trebell. § Et si quis. 4 Inst. quibus mod. testamenta infirm. : si Testator interrogatus de fideicomisso responderit Maximè. l. Pamphilo. 39. § 1.º D. de leg. 3.º : Ex Verbis conditionalibus, si sine liberis decesserit, induci fideicomissum favore liberorum tenet communis sententia in contrarium, post glossam celebrem fin. in l. lucius, La segunda. D. de Heredibus instituendis. Quibus exemplis et aliis, quæ obvia sunt passim, probatur fideicomissa non ex verbis sed ex voluntate utcumque declarata induci. Vnde si voluntas contraria sit, quamvis verba inveniantur apta, non inducitur fideicomissum. Ex quo interpretatur lex, Thais, 41. § lucius Titius. 6. D. de fideicomiss. libert. ubi non inducitur fideicomissum ex illis verbis: Servos tibi commendo, et in tuo Juditio erit ut habeas bonos libertos, etc. quia potius colligitur

Li:

sed Iudicium et arbitrium Haeredi datum fuisse? 2° interpretatur textus in l. ex Verbo. 12. C. de Fideicommissis. ubi non imprudenter ex qualicumque verbo inducitur fideicommissum, sed quando constat de Voluntate. 3° interpretatur textus in l. Pater Filium. 83. § mater, penult° D. de leg. 3° ubi non inducitur Fideicommissum, quamvis inveniantur aliqua verba apta, quia Testatrix ulterius progreditur petens Haeredes ad invicem obligari ex contractu de non alienandis praediis, et in familia conservandis, quo satis insficitur potius voluisse illos ex contractu teneri, quam ex Fideicommisso, facit l. Uxorem. 41. § Filiam, 7. D. de leg. 3° consulat Donell. lib. 8. cap. 3. litera. B. nisi velis cum DD. communiter respondere in d° § Mater, fuisse fideicommissum non ex verbis, sed ex voluntate conjectura ta. Immo et sine verbis illis induci fideicommissa probat textus in l. Nutu. 21. D. de leg. 3. l. Cum quis. D. de condition. et demonstrat. l. cum acutissimi. C. de Fideicommissis. quidquid contra senserit Ant. Faber dictis locis contra manifesta Iura praedicta, et contra textum in l. A Fratre Filio, Penult. D. de leg. 2°. ibi: sola enim voluntas servatur in Fideicommissis. contra l. Cum proponebatur. 64. D. de leg. 2. ibi: Etenim in causa Fideicommissi utcumque precaria voluntas quaeritur, conjectura potest admitti. et contra l. Fideicommissa. 11. § Siquis, 19. D. de leg. 3. ibi: cum in Fideicommissis praecipue exquirenda, servanda que sit testatoris voluntas. et contra DD. omnes, quos videre est in dictis locis. Donellum comment. lib. 8. cap. 3. Govean. 2. Var. lect. 18. Symonem de Petris lib. 3. Ultimarum voluntatum interpret. 3. dub. 1° Cussat. consultat. 37. et. 51. ......

N° 3. Et Ratio, quia Pop. Rom. utebatur fideicommissis facile deducitur ex § 2° Inst. de fideicommiss. Haeredit. ibi: gratia Personarum motus. nam ut in Dub. dixi, n° 3° Facultas illa plenissima testandi tributa legibus 12. tabularum l. Verbis legis. 120. D. de Verb. sign. in plurimis coangustabatur, tum etiam in strictissima Testandi forma, ut nullus auderet sine Iure consulto adire ..... idcirco saepius vel sine illo omittebantur dispositiones in fidelitati legitimorum Haeredum, l. Conficiuntur. 3. § sed ideo. D. de Iure Codicil.

et § Praeterea. 11. Inst. de Fideicom. Hered. v. ttº d. tribus illis verbis, "estius Heres esto" que refferuntur in l. 1ª § Qui neque D. de Heredibus instit. ceterae dispositiones non scripto relinquebantur, sed per fideicomissum subiecte in fidelitate heredis, quam periculis nimie observationis. l. Quoniam indignum. 15. C. de ttis l. In legatis. 21. C. de legatis. Ex quo proveniebat etiam ut Bona defunctorum hoc modo pervenirent ad incapaces non obstante prohibitione que illos ex ttº capere vetat, quia fideicomissum omnino erat infirmum dependens ex libera gravati fide non ex testamento, ut loquitur Iustinianus in dicto § 1º, et probat Richardus nº 29. Sed 1us D. Augustus cepit corroborrare fideicomissa facto proprio, ut refferatur in principio Inst. de Codicillis; Ac deinde D. Claudius constituit duos Pretores Fideicomissarios, quorum unum postea detraxit D. Titus. l. 2ª § Capta. Versº Post deinde. D. de Orig. Iuris, 3º Neronis tempore factum est S. C. Pellesianum propter Fideicomissa Universalia. l. Nam quod. 14. § Quare. 6. et per totum. D. Ad. S. C. Treb. ll. § et Neronis. 4. Inst. de fideic. Hered. ac tandem tempore Iustiniani Fideicomissa iam obtinebant omnimodam firmitatem. Petrus Greg. 42. syntag. cap. 29. nº 12. et 3. Donel. coment. lib. 7º cap. 15. Unde reprobatur glosa 2ª huius notris. l. Dum ait illo tempore nequisse fideicomissa dici efficaciter, nam dictus § praes. quem pro se affert, contrarium probat, sed illud verum est tempori antiquiori, non vero tempore nostro l. Neque deffendi poterit dicta glosa ex quorundam sententia, qui tenent Fideicomisso non habere propriam actionem, sed tantum extraordinariam persecutionem, De quo dicam in Argumentis, Hoc non est de mente glosae, que pro se affert dictum § iuxta ll. Et ex eadem firmitate fideicomissorum descedit ut iam Incapacibus relicta fideicomissa, sicuti eo modum aliud ex ttº non valeant, et pro non scriptis sint. l. 1º § Si quibus. D. de leg. 3. l. Si in metallum. 3. D. de iis que pro non scriptis. Richardus in dicto § 1º nº 31. cuius Doctoris nova interpretatio adiximus in l. Si deportati servo. 7. D. de leg. 3. ut loquatur de tempore antiquissimo, quo fideicomissa relinquebantur Incapacibus. d. § 1.

et

[+ Tibi.] et sic n' obstante: d. l. 1.a § Hi autem. D. de leg. 3. iuncta. l. si mihi et Titio; § Vero. D. de legatis. 1°. que loquunt. de temp.e Nouiori, quo fideicommissa firmit. obtinent. Hec, inquam, interpretatio sustineri n' potest ex eodem fundam.to nam si tuc temporis quo compilabatur tit.u de leg. 3. iam fideicommissa obtine bant firmitatem, et incapaci n' relinquebantur, d. l. 1.a illius tit.i inualida erat decissio. l. si Deportati, et inutiliter compilabatur d. l. 13. § sed et si que leges. 10. D. de Veteri Jure Enucleando. Veriq igitur credo decissio d. l. si Deportati, eam esse, vt in fideicommissis n' requiratur capacitas temp.e tit.i. Quapropter ad Fiscum pertinere dicendum e fideicommissum. si viuo testatore deportato decesserit, vel ad nouum emptorem, si viuo testatore seruus fuerit alienatus, vel ad ipsum Deportatum, si restitutus sit viuo testatore, ita vt verbum illud legis, si viuo testatore, in tribus omnibus casibus repetatur. Sed de Hoc Deo dante dicemus in l. 1.a D. de leg. 3. Ex eadem firmitate fideicommissorum descedit, vt tacita fideicommissa confiscentur. l. 1.a § non intelligitur. 3. l. penult.a D. de Jure Fisci. l. Predonis loco. 46. D. de Petitione Hered. l. Ex facto. 43. § Julius longuinquus D. de Vulgari. l. fin. tit.o 7. p.a 6. et etiam in foro conscientie teneri heredem ad restituendum faciendam Fisco deffendunt grauissimi. DD. quos reffert Pichardus in d. § 1°. in fine. Itaque hoc fideicommissum tacitum n' e pro n' scripto, sic. n. esset si verbis expressis relinqueretur incapaci, et consequenter maneret penes Heredem d. l. 3. D. de iis que pro n' scrip. At vero tacita Fideicommissa confiscantur, quia Heres fraudem fecit legi prestando fidem de restituendo fideicommisso incapaci, Ant. Gom. in l. 9. Tauri. Couarr. in 4°. 2. p. cap. 6. § 8. Greg. in l. 13. tit.o 7. p.a 6. Joan. Garzia post tit.um de Expensis, tit.u de tacito Fideicommisso &.

[4°.] Diuiditur Fideicommissum in Vniuersalle et Particulare, seu singulare, de quibus diuerssi tit.i sunt in Institut.is de fideicom. Heredit. et de sing. reb. per fideicom. relict. tex. est in l. Si duobus § sin autem. C. Comm. de legatis, &: Vel fideicommissum Vniuersalle

vl speciale; Vniversalli Fideicomisso rogatr quis de restituenda Heredit. vl parte illig. § In primis, Inst. de fideic. Hered. § fin. Inst. de Pupill. Singulari vo fideicomisso n' relinquitr Hereditas, neque pars eig, sd bona testatoris, Prio et per totu titu Inst. de sing. reb. per fid. rel. Pich. in Rub. Inst. de Fideicomiss. Heredit. n.o 9. Sd o. sic argumentor: qdo Heres rogatr de restituendis oibg bonis testatoris, seu patrimonio vl peculio eig efficitr fideicomissum vniversalle. l. Nam quod. 14. a § Quare. 6. ad finem cum duabg ll. sequentibg. D. ad. S.C. Treb. g Fideicomissum Vniversalle n' solum osistit in Heredit. relicta, sd etz in bonis. R. ex hac ratione dubitandi I.C. Modestinum voluntatis et questionem respondisse, An testator illis Verbis fideicomitteret Heredit., vl tm bona, vt reffertr in d. l. cogi. 16. D. ad. S.C. Trebell. In quo dubio prevaluit sictura favorabilior testatori, ne sine success. eet repudiata heredit. ab eo, cui nihil relinquebatr, ad quam iterum adeundam n' posset opellere illum fideicomissarig Particularis, d. § Quare. Et idcirco improprientr illa verba, Bona mea, vt signifficent Hereditm exemplo. l. 1. 2. et 3. D. de Bonorum possess. iuncto prio Inst. eodem. Facit. l. Bonorum appellatio. 208. D. de Verb. sig. Et osequenter dicendum e', quod vbi hec sictura desecerit, orium respondeatr. V.g. si Testator fideicomisit dimidiam vl maiorem pte Bonorum, qa n' e' cur Testator cogitet Hereditm tam facile repudiari, Ant. Faber. sictur. 18. cap. 18. in fine.

Quo supposito, si queramg Vtrum Fideicomissis exequentr legata partis Bonorum, seu Quotæ, de qg in l. Qui quartam. 11. l. n' amplius. 26. D. de leg. 1o. l. cum autz. 9. D. de leg. 2o. l. nihil interest fin. D. de Vsufructu leg. respondendum e' exequari fideicomissis particularibg, n' Vniversalibg, qa particularia legata ss, et n tenentr debitis hereditarijs, d. l. cum autz, vbi DD. coiter teste Molina de Primog. cap. 10. n.o 8.o Sed ante solutm talis legati debita deducuntr, qa hec e' voluntas Testatoris. l. subsignatum. 39. § Bona. D. de Verb. sig. Nec obstat. d. l. Nihil in-

terest

...rill, in fin. D. de V.u-fructu leg. ubi legatum ceterorum Bonorum integre persolvitur nullis deductis debitis, quod etiam extendit Bartolus ad legatum Bonorum mobilium et immobilium; arg. l. quam Tuberonis. 7. § si peculio. D. de Peculio Covarr. resolutionum lib. 2º cap. 20. nº 30. Nam R. legatorum exequatum non pertinere ad interpretandam voluntatem testatoris, sed ad Juris effectum, Ut postea dicam, unde licet legatarius partis bonorum minus recipiat propter debiti solutionem d. l. ... aut. 9. D. de leg. 2º legatarius tamen ceterorum Bonorum nihil minus recipit. d. l. Nihil interest. D. ... Hec ē voluntas testatoris cognita ex significatione verborum. l. Subsignatum. 39. § Bona. D. de V. erb. signat. l. 2.

2º. Circa eandem Fideicommissorum divisionem sic Argumentor: ex. l. Mulier. 22. § fin. D. Ad Treb. ubi legatarius partis, seu quotę hereditatis (de quo loquuntur Jura in. l. Cum ex filio. 39. D. de Vulg. l. Si quis servum. 8. § fin. D. de leg. 2º. § post quod. Inst. de Fideicommiss. hereditat. non obstantibus illis verbis, §. Pars bonorum, quę debent intelligi de parte Hereditatis ex sequentia verba: participantur Hereditatem. notat Glossa, verbo, participabatur. et similibus verbis utitur Ulpianus ... 24. l. Talis igitur legatarius si rogetur restituere suam partem vel portionem, non retinet Quartam, nec locus ē S. Consulto. d. l. Mulier. § fin. quia Fideicommissum universale non consistit in eo, quod relinquatur pars hereditatis, arg. l. Nam quod. § quare. 6. D. Ad Trebell. Nisi sufficit respondere, Quartę retentionem particulare privilegium esse heredis restituentis Fideicommissum Universale, non alterius, quamvis successor universalis sit. V.g. Fideicommissarius Universalis. l. 1. § Denique. 18. l. Si Patroni. 55. § qui fideicommissam. D. ad S.C. Trebell. Adhuc non obstat difficultas. d. l. Mulier, ubi legatarius ille partiarius non restituit ex. S. Consulto, cum fideicommissarius universalis restituat. l. 1. § Dicillo. D. ad Treb. Quo argumento Nonnulli Recentiores opinantur illam portionem partis Hereditatis efficere singularem successorem, quod multis argumentis probare contendit Ant. Fab. ... coniectur. 18. et quia si lega-

ta-

Interpretantur. ll. si quis servum. 8. § fin. cum. l. seq. D. de leg. 2º

Vide in Rub. nº. 2º. ad finem.

tarius. Nec successor Vniversalis esset, ut alias dixisset Imperator in principio Inst. de legatis, legatorum tractatum non pertinere ad universales acquisitiones, Turramin. de exequat. legator. cap. 2º. nº 4º. et seqq. Id facile defenditur Imperator, qui in toto tit. de legatis nihil egit de hoc legatario Partiario, sed inter acquisitiones universales in § Postquod. Inst. de fideic. hereditat.

2 Interpretatur textus in § Postquod, Inst. de Fideic. Hereditat.

Idem etiam probare ostendunt DD. quia si successor universalis esset obligaretur ipso iure debitis Hereditarijs, sed non obligatur ipso iure quia variae sunt stipulationes inter ipsum et Heredem, quas refert Justinus in d. § Post quod, quia non est universalis successor, Rotg. in l. hac. nº 3. Donell. commen. lib. 2. cap. 19. interpretantes dictam l. siquis servum. 8. § fin. de Peculiaribus illis debitis funeris impensis, et pretii manumissorum, quae debita non sunt aliena a successore particulari, l. Celsus. 22. D. de Religiosis et sumptibus et ideo licet DD. alij opinentur teneri quidem debitis Hereditarijs, Hunc legatarium partiarium, dicunt non ipso iure teneri, sed interpositis stipulationibus heredi obligatum esse de indemnitate d. § post quod, ubi gla. et Theophilus, Angel. nº 1º Luman. et Imola in d. l. si quis servum, § fin. Alex. in d. l. mulier. § fin. alias, non frustra interponerentur dictae stipulationes. Sed responderi potest usum stipulationum antiquiorem esse rescripto Divi Hadriani relato in d. l. siquis servum, § fin. et post dictum rescriptum, ut inutilem desiuisse faciunt verba dicti § Postquod, ibi: solebant stipulationes interponi, ubi notat Gla. verbo, solebant, adhuc tamen non est improbabilis haec sententia communis, ex qua bene procedit d. l. mulier, § fin. et ideo pars illa hereditatis non facit fideicomissum Universale, quia postquam pervenit ad legatarium successorem particularem, iam non est hereditatis pars, sed Bonorum. Verius tamen, ut puto, Pr. illum legatarium partiarium iuris Universalis successorem esse, et haberi loco heredis in omnibus actionibus activis, et passivis, quae in illum transeunt ipso Jure d. l. siquis servum, § fin. quod licet videatur contra Juris regulas, tamen ex voluntate testatoris, quam indicat significatio verbi: partis hereditatis. l. he-

reditaz.

reditatis. 119. D. de Verb. sign. ita rescripsit D. Hadriano in l. Siquis servum. 8. § fin. D. de leg. 2º et Tullin. instin. 103. qui prima lege lege [illegible] infert in legato [illegible] Bonorum, quod particularie ut dixi, nº precedenti, et [illegible] l. Si duobus. § Sin autem. C. [illegible] de legatis probatur dari legatum Universali, Bart. in d. § fin. nº 9. et in hac l. 1. gla. fin. Viss. Secundum Azonem, in d. l. Siquis servum. § fin. D. de leg. 2º textualem exclusum dicit Molina, et ab ea neminem discessisse lib. 1º Primog. cap. 10. nº 7. nec mirum e Rescriptum Imperatoris strarium [illegible] Regulis Iuris. Passim n. obvia nobis sunt Rescripta exorbitantia, ut in l. Iam Hoc Iure. 4. D. de Vulgari, l. Si mater. 5. C. de Inofficioso testº. et n' obstat. d. l. mulier, § fin. D. ad Trebell. q. illa verba, dubio procul non fiet restitutio ex Senatusconsulto. intelligenda sunt de S. C. Pegassiano, gravato n. illo cogebatur adire et restituere, § sed q., et seq. Inst. de fideicommissar. Hereditat. et hoc competit legatario Partiario; sicut nec Fideicommissario Universali restituendi. d. l. Si Patroni. 5. § Fideicommissum. D. ad S. C. Trebell. q. legatum seu Fideicommissum n. libere acquiritur. Arg. l. Invito. 69. D. de Reg. Iuris, iuncto § legatum. [illegible] Inst. hoc titº. et legatum seu fideicommissum repudiatum remanet penes heredem cum suo onere l. Unica. § Ubi autem. 11. C. de Caducis tollen. itaque par causa e legatarij partiarij, et Fideicommissarij Universalis; et sic intelligit. d. l. Mulier. § fin. Aymon Cravetta cum alijs in Rub. D. de leg. 1º nº 98. quod si de S. C. Trebelliano loquemur, eadem par causa esse debet. nam sicut Universalis Fideicommissario restituit ex Trebelliano, ut actiones transferat, et tutus sit. d. l. 1. § De illo. D. ad S. C. Trebell. § Si Neronis. 4. Inst. Hoc titº. de fideicommiss. Hereditat. non e cur non idem eveniat legatario Partiario restituenti totam portionem suam, alias esset iniurium legatarium talem obligatum manere debitis Hereditarijs post restitutum. l. Nam quod. 14. § non omnis. D. ad S. C. Trebell. et exequari hunc legatarium Partiarium Universali Fideicommissario. tenuit Bus in. d. l. Mulier. § fin. Probat Paulus Castrensis in. d. l. qui servum, et. l. sequenti. D. de leg. 2º non solum post novam decisionem. l. 25. C. communia de

Tribonianus insinuat

li

legatis, ut voluit Cumanus in l. Non amplius, § fin. columna 1a D. de leg. 1o, sed etiam in terminis nostrae legis.

Ex Bartulo n.o 5. 8. et 9.o

Ultimo supponendum est, non dubitari, an consequenter legata particularia Universalibus Fideicomissis, vel e contra, sed tamen Particularia legata Fideicomissis Particularibus, et Universalia Universalibus differunt non etiam post novam Iustiniani constitutionem in l. 2. C. comm. de leg. § sed non usque adeo Inst. de legatis, Bartus in hoc n.o 5o et 8o patet quod ex sequentibus. Nam prima notabilis differentia est, inter legatarium partiarium, sive Universalem ut dixi n.o praedicti, et legatarium partis Bonorum, sive Particularem, ut dixi n.o 4o ad finem, ille non tenetur debitis Hereditariis, Hic non tenetur, l. siquis servum 8. § fin. cum l. sequenti. D. de leg. 2o quae differentia non est sine Utilitate, quia licet nullus ex illis legatarijs nihil consequatur, quam quod relinquitur solutis debitis, molestum tamen est creditoribus respondere legatarium Partiarium, advertit Anto. Gomez in l. 20. Tauri. n.o 2o 2a Paulus Castr. in d. § fin. n.o 2. Decius consil. 387. et durare etiam hanc differentiam post l. 21. Tauri l. 5. tit. 6. lib. 5o compil. tenet Molina adversus alios lib. 2o de primogen. cap. 10. n.o 13. 2a notabilis differentia est inter hos legatarios ex l. Non amplius. 26. § fin. D. de leg. 1o ubi in legato partis Bonorum datur electio Heredi solvendi corpora ipsa Hereditaria, vel aestimationem, cum in legato partis Hereditatis corpora ipsa dari debeant, Anton. Gom. in d. l. 20. Tauri. n.o 3. maxime quia legata parte Bonorum, in dubium vertitur an Testator de Bonis senserit, vel de aestimatione, ut ex d. § fin. colligitur, et consequenter in dubio Heredis electio est, arg. l. siquis a filio 30. § 1. l. legato. 37. in fin. D. de leg. 1o Alias non si constaret, Bona relicta fuisse, non solueretur aestimatio inuito Creditore, 2a l. 2a 3, § mutui datio. D. si certum peta. et in praxi quando relinquitur legitima liberorum, quae Bonorum Quota est in commun. sent.a l. Pappiniano. 8. § quota autem, ubi DD. D. de inofficioso testo. Quia tamen liberorum

fauore presumpsit lex Bona relicta fuisse, n' sufficie ss. uere estimat. l. scimg. vers. repletionem. C. de Inoffo. Bart. in l. suus quoq. in prin. nº 11. D. de Hered. instit. Decius cons. 31. nº 7. Rodericus Suarez in l. Quoniam in prioribus. C. de Inoffo. ampliat. 11. nº 4.
3º differunt, q.a fideicomissum Vniuersale n' acquiritur ignoranti l. restituta. 35. D. ad Trebell. maxime q.a tenetur debitis Hereditarijs l. Hermin. 33. D. eodem. Bo. d. nº 51. Paulus. 12. Castrensis. 24. At vero particulare Fideicomissum et legatum acquiritur ignoranti, q.a semp lucratiuum e. l. cum pater. 77. § surdo. D. de lega. 2º. l. si hereditatem. 8. D. Mandati. 4º Fideicomissarius Vniuersalis compellit Heredem repudiantem iterum Hereditatem adire, et restituere. l. Quia poterat. 4. D. ad Trebell. Particularis vero n' potest compellere, l. si quis. 17. D. siquis omissa. maxime q.a Vniuersalis subijcitur oneribus Hereditarijs, et indemnem facit heredi, quod n' auditur Particulari, l. Nam quod. 1. § Vlto. D. ad Trebell. § restituta, Inst. de fideicom. Hered. Iasson. d. nº 77. Ripa. 32. Alciat. 10. 5º. Si Hereditas n' sit soluendo, defficiunt particularia legata et Fideicomissa, n' vero Vniuersalia. l. 1º. § Denique. 13. l. Si Heres ab eo. 53. D. ad Treb. Quamuis Fideicomissarius Vniuersalis obligetur etiam creditoribus Hereditarijs. d.º § restituta, vtilius e' creditoribus plures habere, a' quibus debita petant, quo modo deffendo Bo. d. nº 8. Iassonem. 80. Ripam. 35. Cornelius. 56. Si autem quæramus, cur n' etiam sustineantur particularia legata et fideicomissa, hec ratio n' e' sufficiens, q.a et si valerent, creditores integre consequerentur debita vltra vires hereditarias. l. cum dotis. 34. in fin. D. soluto matrimonio. § Heredes. Inst. de oblig. que ex quasi contractu. aduertit Alciatus d. nº 15. Carolus Ruinus cons. 5. et ideo aliam rationem diuersam e' n' valere particularia legata, ne ad plus oneretur heres quam honoratur. l. Paul. 94. qui Alº. D. de leg. 2º. Alciatus et Ruminalius d., Iacobus de Vig. nº 60. Post Beneficium autem inuentarij, de quo in l. fin. C. de Jure deliberandi vltra Vires Hereditarias nec ad debita tenetur heres si confecerit inuentarium, Sin autem n' confecerit, presumpsit lex illum occultare Bona Hereditaria, et punitur in Totum

omni

omnis debiti, d. l... in. et et, punitur in solut.e omnium legatorum particulariu, Aut. Sed cum. C. ad. l. Falcidiam, Auth. de Heredibus et Falc. cap. 2.o Vers. fin. col. 1. l. 10. tit. 6. Parte 6. An autem possit heres liberari probando se occultasse bona hereditaria, disputat Greg. Ll, gla. 2.a n. 6.o differunt, quia Fideicommissum particulare potest solui procuratori in rem suam, at vero Vniversale non potest. l. si mulier. 39. § ex asse. D. de iure dotiu, maxime quia vniversale fideicommissum transferunt actiones, et successiones. d. § restituta. Succ. aut. pacto contrahentium non debinentur. l. licet. 19. C. de Pactis. Neque videatur contrarium posse vendi Hereditates, toto titulo D. et C. de Hereditate vendita, quia loquitur de hereditate adita, et idem erit de fideicommisso iam restituto non ante aditionem vel restitutionem, de quo loquimur. 2. Neque obstat posse hereditatem adiri, et bonorum possessionem peti per procuratorem. l. Si Hereditatem. 32. D. mandati. l. 3. § acquirere. D. de Bonorum possess. quia loquuntur de Procuratore simplici, qui Hereditatem acquirit: Nos autem de Procuratore in rem suam. Bolog. n. n.o 221. et seqq. declarat aliam distinctionem Bartoli pertinentem ad Fratres minores. et de Reliquiis dicam in. l. Cum ex filio. late Symon de Patris lib. 3.o Vltim. Voluntatum interpretatione. 3.a dubio. 1.o

Bar. n. 6. li.

Interpretatur Noster Textus. Ex Bartulo. n.o 2.o 3.o et. 4.o

1. Per omnia exequata fuisse legata Fideicommissis tenuit Vlpian. Nam nos in edicto quod legatorum, vt colligitur ex inscriptione nostri textus. 6. Vlpianus Lib. 67. ad Edictum. Quam inscriptionem ex probatissimorum librorum fide comprobat, et defendunt Pisbiolq. 2.o sentent. cap. 2. Scorras. 3. Miscellan. cap. 17. ad fin. Couarr. in cap. Raynuntius, de testam. § 10. n.o 5. [cauendum quod erit a] Duareno 2.o disput. 8. et in. l. Iurisgentium, § omnino. D. de Pac

tis

tis, quod sequitur Viglius in § legatariis, Inst. de Attil. et non improbat Hugo donell. comment. lib. 8. cap. 2°. post med. dum testatur se vidisse codicem Vitequiensem, ubi Titulus noster § inscriptio erat, Imperator, non vero, quam nos habemus Ulpianus, ut inquit, eadem sit decisio nostra cum nova et generali constitutione Imperatoris in l. 2ª. C. comm. de legatis, in § sed non usque Inst. de legatis, et eandem inscriptionem se vidisse fatetur in codice demum scripto Cujacius. 8. Observat. cap. 4°. sed et vidisse fatetur, non n. licuit compilatoribus inserere novissimas constitutiones inter antiqua responsa Jurisconsultorum ut probat Robertus 2°. sentent. cap. 23.) Itaque nostra lex habet auctorem Ulpianum lib. 67. ad edictum, et licet ex illo tempore in plurimis exaequarentur legata et fideicommissa, ut videre est in l. Vis. 20. D. de leg. 3°. l. 1. § Plane ait. 3. D. Ne vis fiat ei. et in l. Sub edicto. 8. § In fideicommissis. D. de edition. institut. ubi idem Ulpianus lib. 50. ad edictum haec verba habet, in Fideicommissis quoque oportebit eos, qui de fideicommisso cognoscunt, subsequi Pretoris edictum, ea propter quia vice legatorum funguntur, tamen Ulpiano lib. 67. ad edictum, unde lex nostra desumpta est, solum interpretabatur edictum quod legatorum. Thrasimanius in Cronologia Juris, et facit inscriptio l. 1. § illius tit. quod legatorum, quae haec eadem est Ulpiani lib. 67. ad edictum: non n. dicimus accipere Jurisconsulti dictum generaliter quam quod necesse est ad materiam, de qua tractabatur, argumento l. Imperatoris, in fin. D. de iudiciis ad[illegible] facit in simili textus in l. si procurator. § sed. D. de acquir. rerum dom. cuius textus illa verba, quia nemo errans rem suam amittit. si generaliter intelligantur, falsa sunt. et ... Inst. quibus mod. re contrahitur oblig. si tamen restringantur ad materiam de qua in illa lege, verissima sunt, ita et haec generalia verba nostri textus, si ut sonant interpretentur, faciunt gravissimas difficultates, si vero restringantur ad edictum quod legatorum, de quo loquebatur I.C. facillime deffenduntur. Et sint Jurisconsulti fuerit, edictum illud, cuius verba de legatis erant, extendere ad fideicommissa ex mente edicti, non obstante quod communiter dicitur, verba edicti interpretanda

fore.

fore' dicti. l. 3. § Hec verba. D. de Negotijs gestis. Quam inter-
pretatione ad nostrum textum scripsit Cujatius. [illegible] observat. 3. 4. Re-
uardus. 3. Variar. 4°. Bulterius in § Sed non usque. Inst. de leg.
Julius Pacius Anthynomiarum. 6. cap. 2°. Osual. [illegible] nent. 3. cap. 2°.
Licera. l. ;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;;.

Probatur quod Hec sententia ab inconvenienti, quia si alio modo textus noster N.° 3.
interpretetur, nulla erit congrua solutio. l. 2. C. Com. de leg. § Sed non
usque. Inst. de legatis, ubi Justinianus dixit se fecisse nouam exe-
quationem, et patet in plurimis differentijs antiquitus observatis in-
ter legata et fideicomissa. 1° ex § Preterea, Inst. de Fideicom.
hereditat. l. legatum. 36. D. de leg. 2°. l. Illud. 33. § Tractari. D.
de Jure Codicil. ubi legata non nisi in testamento relinquebantur, Fideico-
missa codicillis etiam, tenet Cujat. 2°. Inst. titulo 8°. Ulpianus in Frag-
mentis titulo 25. Paulus lib. 4°. Sentent. cap. 1° gla. in l. quia autem, in
principio, Versiculo Fideicomissum. D. [illegible] omissa. [illegible] Bologn. in
dicto § Preterea, n° 3° ad finem. Cuman. [illegible] n° 3° [illegible] n° [illegible]
pa. 18. Alex. 1° Mencha. de successionum creat. § 17. n° seq. Licet contra
senserint [illegible] post glam nostram, et [illegible] n°. 4°. opinantur tempore
[illegible] consultorum fuisse omnimodam exequationem, Tasso [illegible] n° 25.
Crotus. 18. Iacobus de Nigris. 25. Quorum Fundamenta non obstant, nam
textus in d. l. Si tibi. 86. § 1°. De legatis. 1° et in l. fin. D. de Jure Codi-
cillorum, intelligendus est necessario de legato relicto codicillis testamento confir-
matis, qui dicuntur pars testamenti et in illis scriptum, censetur scriptum
testamento [illegible] testamento 3. D. de testamentaria tutela. l. 2°. § 1. D. de Jure Codicillorum,
l. libertates Directe. 43. D. de manum. testamento. Ulpianus et Caius
precitati. 2a. differentia erat ex § Post mortem. 35. Inst.
de leg. l. si fuerit. 5. in 2° responso. D. de leg. 3°. ubi legata non
relinquebantur post mortem Heredis vel legatarij, cum Fideico-
missa ita relinqui possent: quam differentiam refert Caius libro
2° Institutionum, titulo 25. et Ulpianus etiam d°. titulo 25. tenent [illegible] Cum.
n° 20. Alex. 2°. Mencha. de loco. n° 119. cuius differentie ratio erat,
quia non aliter antiquitus admittebantur obligationes, quam si ab he-
rede inciperet, ut refertur in l. Unica. C. Ut actiones ab herede. Theophilus

Caius.

in

in d.° § Post mortem, quod n'obstabat Fideicommissis, quę videbantur onus reale impersonaliter impositum nulla determinata absolute, sed extraordinaria per cuę Iuris remedia, quem refert Osualdo, d.° lib. 8. cap. 2. lit.ª F. vlq.º Favorabiliora sic fideicommissa, quę rite inquietabantur a' quouis succ. sore d.i si fuerit. Neq. obstant Iura in l. Quodcumq. 45. § Si ita quis. D. de Verborum oblig. et in l. mortis causa 24. D. de mortis causa donation. quib. D.D. contr. sentiunt putant temp.° consultorum defecuisse observatum ... in d. l. ... et in d.° § Post mortem, ac per consequens n' admittunt ... illis n. obstat lex scrupulosissam ... de stricti stipul. d.ª l. ... et d. § Post mortem, vbi Iustin.us de nouo derogat antiquam illam observatam, et d.ª l. mortis, et si quę sint similes, loquuntur ... obligat. quę incipit ab herede post mortem testatoris, cuius et executio differri poterit etiam post mortem Heredis, arg.° § ... Inst. de Inutilib. stip. et in d. l. quodcumq. § Si ita quis D. de Verbor. oblig. non stipulatur Pater heredi, sed filio, atq. licet ex § Alteri, Inst. de Inutil. stipul. nullus alteri possit stipulari, admittitur hęc exceptio in patre, vt possit liberis stipulari illisq. acquirere utilem actionem propter affectionem Parentum. l. Caius. 45. in fine D. de soluto matrim.º Bal. in l. quod dicitur, n.º 68. et 6. D. de Verb. obligat. et ... Iasso n.º 34. ... 3.ª differentia erat ex Prio Inst. de Sing. reb. per fidei. relic. vbi legatum n' relinquitur a legatario, Fideicommissum tn' ab eo relinqui potest. l. Caius Seius. D. de Annuis legatis qui ... vtitur legati nomine ad signandum Fideicommissum ex latam signatam, de qua dixi in Rub.ª n.º 3.º et ratio huius diu eę potest ex l. legatum 116. D. de leg. 1.º et alias rationes videri poteris per lum ... hic, n.º 11. Iassonem 41. Iacob. de Arenis 30. Imo ... in Prio legatorum et certa Verborum formula erat, quę n' attendebatur in Fideicommissis vt explicui supra n.º 4.º ex quo interpretatur tex.° in l. si quis ita 3. § Vltimo D. de adimendis leg. vbi non adimebatur legatum ipso iure propter ... contrarię voluntatis, sed tm' ope exceptionis. Fideicommissa tn' adi:

adimebantur ipso iure? Interpretatur et textus in l. Fideicommissa
11. D. de leg. 3. l. qui testamento 20. § Non tamen D. de testamentis, Vlpianus d. tit.
21. vbi legata non relinquebantur verbis Graecis, aut aliis, sed fi-
deicommissa quibuscumque verbis relinquebantur. Etenim verba Graeca non
videbantur directa. l. directas 14. C. de testamentaria manumis., quas
et alias differentias late prosequitur Ricardus in § sed non usque n.o 2.o
Inst. de leg. Bolog. h. n.o 17. Donel. et Cuiac. aliis observat. commentar.
lib. 8. cap. 20. tenent Vlpianus et Caius precitati ....

Et 3.a obiicitur verbum illud nostri textus, Per omnia, quod non 3.o
bene adaptatur soli interdicto quod legatorum. Etenim vniversa-
lia verba nihil excludunt. l. Iulianus 63. D. de leg. 3. cap. si Roma-
norum 19. de testamentis. immo et ad futura extendenda fore omnimo-
dam equiparationem, vt si alicui concedantur privilegia alterius communitatis,
censeantur etiam concessa, quae ab illa postea impetrabuntur. tenent aliqui
D.D. de quo videndi sunt Tasso hic n.o 11. Bolognetus 40. et 13.
Petrus Ricardus in d.o § sed non usque n.o 27. Mencha. de success. creat.
§ 30. n.o 31. quo fundamento generalissime recipiunt verba nostri
textus Glossa hic, quam sequitur B. 3. n.o 4.o Crota 21. Iacob. de Nig. 38.
Corras. 3. Miscellan. cap. 17. Covar. in cap. Raynuntius § 10. n.o
3.o Robert. 2. Sentent. 23. ex quibus aliqui dicunt Iustinianum ni-
hil de nouo fecisse in l. 2.a C. Com. de leg. sed quia in responsis an-
tiquis non ita manifestum erat, ipse autem declarauit, ideo se dixisse
noue constituisse. Alii fatentur Iustinianum hoc vitio saepius notari,
vt in l. Cum quidam 24. C. de legatis, et ibi Glossa iuncta l. qui fundum
87. § qui filios, versic. Neque contrarium D. ad l. Falc. et in l.
fin. C. de Vsuris rei iudicatae, iuncta l. 1.a D. Iudicatum solui. forte
quia quod controversum erat inter I. consultos Iustinianus fecit iuri-
dicum. Alii dicunt Iustinianum legis authoritatem dedisse omnibus
Responsis antiquis, quae compilantur in Digestis. l. 1.a § 6.o versic.
et omnis C. de Veteri iure enucl. et ideo proprie testatur se noue
fecisse quod antea non obtinebat legis firmitatem, Iacobus de Nig.
Robertus, Covar. citati. sed ista sententia deffendi non potest, nam
preterquam quod de mendacio notat Iustinianum, opponitur plu-

ri.

rimis differentiis relatis n.º precedenti? Nihil si velis nunc textus generalia accipere extra dictum quod legatorum, ut comprehendat omnia dicta opera in quibus exequantur legata et Fideicommissa et exequatur erant, non uti generalissime pro omni exequatione, nullam invenies rationem disparitatis, cur magis ad istud dicta extendatur, quod etiam. et ideo diximus intelligenda fore de interdicto quod legatorum.

quid dicto

quid ad is nostri textus inscriptio? Alii dicunt Ulpianum non solum scripsisse verba haec generalia, sed super addidisse aliud verbum, quo declararetur differentia, videlicet per omnia fere, non per omnia, vel posita generaliter subiecisse exceptiones quas notas dictas sustulisse dicunt compilatores, quorum haec potestas erat. l. 2. § Tantu. C. de Veteri Jure Enucl. et ita origissime tenent ideo, ut non ... iam illo tempore compilationis lata decisio l. 28. C. comm. de legatis, derogatas esse differentias omnes. ita nra solutio S. Cumanus hic n.º 2. Alciato s. Balduino, Varo, Othom. et Ricard. ... magis esse in § sed non usq. n.º 29. ... Sed his non obstantibus ... Augustin. ... Fachin. ... controversiarum ... 30. Goviano 1.º Var. 29. Turramin de exequatione legati, cap. ... n.º 7. et 12. 3. sed communiter reprobatur ista sententia teste Iasone hic, n.º 13. Ferreto, 6. n. n. hoc interpretari Jura, sed truncare? Respondent alii nrum textum generaliter loqui sed eum aliquibus limitationibus intelligendum esse, sicut pe vidimus non obstante generaliter plures exceptiones admitti. l. a. in l. 1.ª D. soluto matrimonio. ss. illa verba. semper et ubique. quibus non obstantibus ss. plures casus in causa dotis, in quibus dotis causa potior non est, ita Scot. hic n.º 3. Tasso. 21. Pitus Ricardus in § sed non usq. Inst. de legatis. n.º 22. Osu. l. lib. 3. cap. 2. litera. M. Butrio ... 19. n.º ... obiiciunt clausulam generalem acceptam, verbo, per omnia, non comprehendere specialissima, arg.º l. Illud. 26. § fin. D. de Minoribus, cap. Qui ad agendum. 4. de Procuratoribus in 6.º ut si ... Abbati Episcopalia, non censentur concessa quae ad ordinem Episcopalem pertinent, de quibus in cap. Quamvis. 6. ... Haec tamen interpretatio licet defendi possit Argumento

dicto l. 1. §. D. soluto matrimonio, tn n' convintelligamo verba Vlpiani extra materiam edicti quod legatorum, de qua loquebatr lib. 67. ad edictum. R. igitr retenta nra sent. non obstare verbum, Peromnia, q in illo edicto quod legatorum plura decernebantr, licet ad idem pertinentia, vt restitui teneatr qui sine volunte heredis rem sibi legatam occupauit l. 1. § hoc tinet; vt teneatr et, qui dolo desijt possidere. § quod ait, eiusdem legis, vt heres teneatr satisdare de. § quod ait, eiusdem. l. vt n' restituens legatario teneatr ad interesse. l. 2. § ex hoc. D. quod legator. quibus bene adaptatr verbum, Per omnia, vt in oibus rebus huius edicti nulla sit differentia inter legatum et fideicomissum. atq licet habeamus iam Vlpiani nri sententiam compilatam sub generali § de legatis, in prio tit. n' est cur inde dicamus diuersam fuisse mentem J. Consulti, licet compilatoris alia fuerit. s. indicare nouissimam et generalem exequationem Imperatoris. ,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Ex Bart. n.° 2.° 3.° et 4.°

Vlt.° sic argumentor ex verbis nri tex. bi. lega Fideicomiss. ssis. quibus nihil probatr concedi fideicomissis ex proprietatibus legatorum. Id e'. 3.° tm' legatis, quod fideicomissorum proprium est, clarius: q ex modo loquendi n' exequantr ad inuicem, sed vnum alteri. facit arg. tex. in. l. Princeps. D. de legibus. vbi Principis priuilegia comunicantr Augustae, id n' e' [illegible] facit et arg. tex. in. l. 2. C. coia de leg. § sed nos vsq. Instit. hoc tit. Auth. In successione vbigla. C. de suis et legit. hered. vbi ad denotandam omnimodam exequationem dicitr ad inuicem exequari. Ex qua Doctrina Bart. n.° 3. interpretatr statutum, quo Nobilium conditio exequaretr Plebeijs, prosequitr et explicat Tasso. n.° 39. Proposito falsa erit interpretatio nra in edicto Quod legatorum, nihil recipere possunt legata a fideicomissis, q loquebatr illud edictum expresse de legatis, n' de fideicomissis. Respondent Magistri nri corruptam esse literam nri tex. et ita legendum, legatis fideicomissa, cuius corruptionis occasionem dare potuit antiquorum obseruat.

per

per notas et si[gla] sæpius scribentibus, quod sustulit Imp. in l. 1. § fin. C. de Veteri Iure enucl. et apud Ulpianum sic fuisse scriptum credendum est. F. ut inte[r] genera legatis fidei commissa, sed librarii mutatis casibus scripsserant, legata fideicommissis. Verum Hæc interpretatio aliena sit a cura Iustiniani, et compilatorum qui tunc errores n. debuerunt admittere sequenti tempore nunquam emendatum, facit txt. in cap. Ad audientiam. tt. ubi gl. de Rescriptis; et ideo tentari posse puto Duarenus aliter interpretari in hac lege; dum ait, n. posse unum alteri exæquari, quin sint inter se æquales. Sequitur Ruald. lib. 8. cap. 1. littera. F. ad fines. ex quo idem erit apud Ulpianum dicere legata fideicommissis exæquari, atq. legatis fideicommissa; Hæc sunt quæ Veritati magis accedunt circa interpretationem nostri txt. et qui alia velit consulat Bolognetum h. n. 12. referentem tt. interpretationes: Petrus Ricardus in § sed usque, referentem viginti duas .... Ad l. 13. n. 22.

Ad legem 13 et 23. C. Comunia de legatis. § Sed olim, cum sequente. Inst. de legatis.

Prima Conclussio.

N. 1. Sublata est Antiqua Verborum observatio legandi diversis Generibus legatorum, omnia quæ adinvicem exæquantur. Hæc è noua decisio huius. l. 13. tt. § sed ollim, quæ affirmatur ex §§ multis, et ex. l. in legatis 21 C. de legatis, § 18. in fine, tt. 4. 9. p. 6. ubi ex quocumq. modo loquendi, quo signatur voluntas testatoris, legari potest, atq. 2. in cap. Ad audientiam de Rescriptis, notant. D. D. in dictis locis, Hugo Donellus Comment. lib. 8. cap. 2. in prin. Ant. Faber ... decisionum 1. Turram. de exæquat. legati. cap. 20.

Sed 2º obijcitur tex. difficillis in l. si cui. 19. D. de leg. 2º. ubi datur electio legatario quando per vindicationem legatur Stichus aut Pamphilus, et quando legatur per damnationem, datur electio heredi, quod idem etiam procedit post novam exequationem, etenim absurdum erit dare electionem simul Heredi et legatario, quod involuit 2ª dictum. ideo voluit tex. et probat in l. plane 34. § penult.º D. de leg. 1º. l. si ita vetitum, § fin. D. de leg. 2º de quibus Duarenus in l. Servi elect. D. de leg. 1º. Hotomanus in § si Generaliter. Inst. Hoc 4º. Cujatius 5º. Ad Aphricanum in l. si servus. 198. § si id quod. D. de leg. 1º. Osualdus Lib. 8. cap. 19. litera. K. Respondet Anton. Fab. 6. circiter. 1º non exequari Lxatia legandi in omnibus rebus, sed tamen in effectu et Actionibus. Julius Paccius lib. 6. cap. 16. putat, Hoc ita definiendum esse, ut post exequationem liberum sit cuique a legatario uti Actione Reali, ac tunc ut legatarius vindicatus et tunc habet electionem, veluti actione personali ac tunc legatarius damnatus et tunc licet transferat electionem in heredes, dicendum e[...] provenire ab electione legatarii, qui maluit uti hac actione quam illa; et ita etiam respondet Hugo Donel. loco cap. [...] post medium, ard. l. si servus 108. § cum homo. D. de leg. 1º. Verius dici electionem eius esse cuius potestas sit, qua actione uti velit, id est legatarii. [...] igitur post exequationem novam nullum vestigium mansisse generum diversorum legatorum. Sed in quaestione hac cuius electio sit, In alternativis [...] R. illius esse ad quem Testator direxit verba executiva, V.G. Ad legatarium. l. Plane. 34. § si ita. D. de leg. 1º. quod idem etiam de aliis dicendum est. l. sic stipulatus. 93. D. de verb. oblig. Vel 2º ad Heredem vel debitorem. l. si ita legatum. 4[...]. § fin. D. de leg. 2º. Quod si non sint verba executiva, tunc in aliis electio debitoris est, quae minus obligamus. l. plerumque. 10. § fin. D. de Jure Dotium, l. Arrianus. 47. D. de obligat. et act. in ultimis voluntatibus, quas plenius interpretamur. l. In testamentis 12. D. de Regul. Jur. electio est legatarii, et ita generaliter loquitur

tex.

Reg in § Generali 22. Inst. de legatis, quam doctrinam habet ala 1ª in l. lucio. 28. D. de leg. 2º. receptam dixit Trataty in l. si sic, 93. D. de Verb. oblig. Ant. Gom. cum alijs, 2º. Variar. cap. 11. nº 30. Couar. in cap. Indicante, de test. nº 30 quos videre poterit qui plures difficultates voluerit in ma... ex qua doctrina interpretatur Reg in l. 2ª C. Comunia de legatis, vbi Imperator facit voluntati testatoris noua ... et sic respondendum ...

Secunda Conclussio

Nº 12. Praeterea exequata sunt Legata Fideicomissis, et e 2º, hanc decissionem ... nouam fecisse Justinus in l. 2ª C. Coia de legatis, § sed non vsq Inst. de legat. DD. oes in dictis locis sic, vt plurimum explicantes. Hanc exequationem ... Grivaldo in d. l. 2ª vt quomodocumq relinquatur aliquid, valeat co modo quo relinquitur etsi sit de Juris solemnitatibus aliqui deficiat, quod deffiniendum putat in legatis ex natura fideicomissorum, et in Fideicomissis ex natura legatorum, Peregr. de Fideicom. art. 1º. nº 53. et sequentibus quam noua decisionem deros ... oes antiqui dixer... Vellore, nº 9. Itaq Legatum etsi ... valet Jure legati, et suppleatur deffectum ex Jure fideicomissi ... d. l. 2ª. illis verbis, Vbicumq aliquid contrarium in legatis et fideicomissis euenerit, Hoc fideicomisso quasi Humaniori adscribatur. Petrus de Velapertica ..., ... nº 20. Ripa. ... Bologn. in § Pr... Inst. de Fideicomiss. Hereditat. nº ... et dixo, ... varias antiquas probatur ex § Post mortem Inst. Hoc tit. consonat ley Juris Regio l. 1ª tit. 4º. lib. 5º. Compil. ...

Nº 13. Sed 2º obijcitur D. Praeterea Inst. de fideicom. heredit. vbi Justinus de praesenti loquitur, dicens non valere legatum in Codicillis relictum, cum fideicomissa valeant, quod videtur dixoga... drie Antique quo fundam. et ex verbis relatis d. l. 29. opinantur DD. aliqui Hanc exequationem illud efficere, vt legatum quod Jure legati valere non potest, valeat vt fideicomissum,

Faber-

Fabir et Angely in. d. Pretoria, nº. 4º. Ruing. h. nº. 4º. Jalobg. de nig. nº. 25. Minch. de succss. creat. l. 30. nº. 130. et alios diuersa modo accipientes nouam quaest. refert. Oswaldg lib. 8. cap. 10º litera H. 2 sed in d. l. Pret. sufficiens Justinianus antiquam obseruat, prout promisit in d. sed non usque, vers. In primis. 15.

Ex Bart. num. 6. et. 7.

2º obiicitur legatum libertatis directe, quod distinguitur a legato libertatis fideicommissariae, nam si ex eo testatoris sequitur directam libert., Orcinus libertus fit familliae testatoris, et liberorum eius, qui non exheredantur exclusso herede extraneo, l. liberti. 10. C. de operis libertorum, Donel. comment. lib. 2º. cap. 28. licet non plenarie patroni sint liberi non instituti, quia operas non debentur. l. qui manumittuntur penult. C. de operis libertor., exceptis quandam glam. b. verbo Reuerentiam, sed tamen illis debetur reuerentia et successio, d. l. penul. sed nostra constitutio. vers. multis, Inst. de success. libertor. l. et liberis. 5. C. de obsequiis Patron. praest. Nec obstat. l. d. in jus vocando. l. 4. et s. 1o. 7. ff. 6. ubi heredes extraneus non potest vocare ad Juditium sine venia, quia illud accidit eo capite, quia Heres est, et successor domini, qui libert. directam reliquit. Unde si filius heres institutus sit, plenarium sequitur Jus patronatus. l. si filius. 33. D. de fideicommissariis libert. ...
Nec vero si relicta fuit libertas fideicommissaria, Heredis est plenarium Jus patronatus. d. l. penul. Inst. de sing. rebus per fideicom. 2º differunt, quia Libertas directa relinqui non potest seruo alieno, l. Seruo tuo. C. de testamentaria manumiss. l. si seruus legatus. 106. § si seruus alienus. D. de leg. 1º. sed fideicommissaria etiam relinquitur alieno seruo. l. Alieno. 31. D. de fideicom. libert. 3º differunt, quia si libertas sub pluribus conditionibus relinquatur, attenditur leuior conditio in libert. directa, et vltima in libert. fideicommissaria. l. sub diuersis. § l. quod traditur. 87. iuncta l. per fidei-

commis-

missum. 90. D. di cdit. et demonst. l. in libertatib. D. de manumissis tit. et alias dnas videre poteris per glam. in l. Julianq. 40. D. de manum. tit. Alex. h. nº. 16. Jassone. 73. Eduardus in centuria legali, loco. 11. Sed Huic dnam. ...
quid quid sit de illorum sententia qui tenent n' posse legatu dici, do hereditas relinquitur, vt in Rubca. retulli, nº fin. hanc dnam n' pertinere ad nouam exequat., qui Jus patronatq voluit dari Heredi in libertate fidiicomissaria potius quam in di... ...
... declarat suam voluntatem ex diuersso modo relinquendi, itaq descendit hec dna ex voluntate testatoris, que semper fauorabilis est, vt dixi, nº. 12. tenent Duarenq. dº loco. Donel. lib. 8. cap. 4º. ad fin. Alciatq hic, nº 2º. Baldo in d. l. 2a. nº. 2º. et idem erit de libertate alieno seruo relicta, quã directe testator dare nequit, quod vero pertinet ad editionem interpretatam dicendum e' derogari dnam antiquam, quã propter glã nra, dum voluit, nullam ee' dnam inter fidiicomissariam libertatem et directam, quam defendit Aretinq hic. nº. 10. Crotq. 18. coiter reprobatur teste Ripa hic, nº 24. Alex. 16. Jass. 11. Castr. 10. Bolog. 159. ,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

Tertia Conclussio.

Ex Bart.º num.º 11. ad finem.

11. Pro legatis et fidiicomissis competunt tres Actiones, Personalis, Realis, et Hypotecaria; Ad cuius conclussionis declaratem, iº supponendum e' fidiicomissa postquam firmitatem obtinere ceperunt, vt dixi. nº. 10. non solum' offº Judicis petebantur, quo voluit post glam in l. pecunie verbum, D. de verb. sign. vbo Fidiicomissum, Alex. h. nº. 5. Mench. de succes. creatione § 17. nº. 123. Donel. coment. lib. 8. cap. 30. sed etiam actione vendicatur ex l. 1a. C. Coia de legatis. l. si seruus. 65. l. Lucius Titius. 83. § quis qs. D. di leg. 2º. l. a patre. 4. l. si res. 20. D. de leg. 3º. l. sed et si susceperit. 52. D. de Judiciis. l. si fidiicomiss. § fin.

.C. quia dies legati cedat, tenet Bo. hic n.o 4o. Tasso. n.o 14. Cor nig. 16. idem dicit Ripa. n.o 20. Osual. lib. 8. cap. fin. litt.a B.

2o. queritur, que actio sit, et verior sent.a tenet Personalem. N.o 36 Actionem fuisse, ut colligitur ex l. filiusfamilias in fin. D. de Legatis. l. fin. C. de Usur. et fructibus. l. 1.a C. com.ia de leg. l. testatrix. fin. D. si servus vindicatur, ubi quando realis actio seditur legatarijs, datur fideicomissarijs personalis. Tenent Ripa hic. n.o 31. Alex 13. Conn. 12 qui legem Herennius. 4 23. D. de Usuris interpretatur de fideicomisso iam restituto, et sic non obstant, ne dostat lex ex imperfecto. 23. D. de legatis. 3. §. Vindicare. in fundamento mititur omnia sunt.a Romani h. n.o 19. Aretini. 17. col. 7. Non inquam obstat quod verbum illud vindicare quatenus refertur ad legatum, proprie accipiendum e de Actione reali, et quatenus refertur ad fideicomissum, improprie accipiendum e de quacumque petitione et sit de Act. personali, ut in simili notat gl.a in l. si peculium, §. 1o. verbo Vindicatio, D. de peculio legato. l. per diversas, verbo Jura. C. Mandati ....

Sed 3.a 13. resolutum obijcitur tex. difficilis in l. Pecuniae verbum. 178. D. de Verb. signif. §. persecutionis verbo extraordinarias persecutiones puto contineri, ut puta fideicomissa, et si quae aliae sunt, que non habent juris ordinarij executionem. Quod pro fideicomissis non competebat actio, sed officium Judicis extraordinarium. Ad P.

Judicium. Antiquis temporibus Pretoris munus fuisse jus dicere, hoc est, proponere judicium, ad id sedere, et Judicium dare. l. 2. D. quod quisque. l. si finita. 15. § eleganter. 28. D. de damno infecto. l. Imperium, D. de Jurisdictione. l. 1. et. 2. C. de Formulis sublatis, non tamen Judicabat Pretor ante l. 2.am C. de Pedaneis Judicibus. Sed Judices a Pretore dati judicabant juxta formam ipsis prescriptam. Unde jus dicere, et Judicare diversum jus erat, ut colligitur ex l. Voluit. 4 D. de Interrog. actio. l. quidem. 17. §. Pro jure. D. de Re Judicata explicant Corraus 3o. Miscell. cap. 18. Alciatus lib. 2o. Parerg. cap. 5o. Rebardus lib. 1o. de privilegijs, cap. 4o. ex quo infertur illam fuisse cognitionem extraordinariam, in qua Pretor Judicabat. l. 1.a

§

& medium in toto D. de extraordinarijs cognit. Hotomanus de Verbis Juris, vbo, extraordinaria Juditia, et fidecomissorum tanto fuit favor ut crearetur Praetor fideicomissarius, qui de illis judicaret, prid. Inst. de fideicomiss. libertatib. Vlpianus in fragm. tit. 25. vbo, fideicomissa, et probatur l. Titia 25. D. de auro et argento leg. ubi de Stilicho verbis precativis quo fideicomissum extat, et a. § 2. fin. Inst. de singulis rebus per fideicom. rellic. Praetor judicauit, et Divi l. ... in d. l. Pecunie verbum, extraordinariam persecutionem dici fideicomissarium, quia Praetor de illis judicabat, atque verbo Persecutionis Actionem comprehendi colligitur ex l. Actio in personam. 28. l. Nihil aliud. 51. D. de obligat. et Actionibus. Princ. Inst. de Actionibus.

§

N.o 18. Pro legatis omnibus et fideicomissis competit Actio personalis. Heres n. aditione quasi contraxit, et in persona obligatur, § Heres, Inst. de obligat. quae quasi ex contractu. pus Actio dicitur et actio ex testamento in l. Servo legato, § fin. l. Non quocumque. 32. Donellus comment. lib. 8. cap. 36. et quia haec actio accedebat etiam antiquitus manifeste patet, nihil nouum circa illam statuisse Justinianum.

N.o 19. Sed obijcitur textus in l. quintus Mutius, 7. § Pomponius D. de Annuis legatis, l. Hereditas. 50. D. de Hereditatis petitione. l. Nequia. 44. D. de manumissis testamento ubi si grauentur heredes facere monumentum, non datur actio contra illos, sed tamen officium Judicis, quo aliqua sit legata, pro quo non competit actio aliqua. Respondetur grauamina hoc et similia, quae tamen respiciunt propriam autoritatem testatoris, non efficere legatum proprie, argumento l. Filius familias, § Divi D. de leg. 1o. sed tamen officio Judicis illa produci ad executionem, vt omnino impleatur voluntas testatoris, Paulus Castr. h. n.o 19. Fasso. n.o 10. quod si aliqua persona inueniatur, cui sit utile praeceptum illud legati, modo dabitur actio contra heredem. Ita si plures heredes sint. l. Quod si pater. 6. D. de Religiosis et sumptibus fun. l. His consequenter. 18. § 1o. vers. sed eius monumentum. D. familiae Herciscundae. d. l. Quintus

Mutius

Mutius, in fine. Vel si jubeatur capellam fundari in aliqua ecclesia, vel in utilitatem aliquorum, quo modo intelligendus est textus in l. 1. ibi, precipue pro legatis propriis C. communia de legatis. l. predia 19. D. de Usufructu leg. l. Titius 90. § a te peto D. de leg. 2°. quibus nituntur contra tenentes derogari dictam l. Quintus Mutius. Alciatus hic n° 22. Ripa 42. ,,,,,,,,,,

2° obijcitur textus in l. si cui 92. D. de condition. et demonst. ubi Pater grauatur emancipare filium, et non tenetur aliqua actione sed officio Judicis; glossa verbo ex extraordinem. Ripa hic n° 46. Jasso n° 106. Imola 2°. Alex. 28. atque alios casus, quibus pro legatis non competit actio, sed officium Judicis, refferet Jasso hic n° 152. et differentiam actionis ab officio Judicis in effectu declarat Jasso in l. 1ª D. de Jurisdictione omnium. Cravetta hic, n° 201.

Respondeo non posse successores grauari omnino, sed cum respectu ad illud quod illis relictum est, unde si relinquatur res inestimabilis, non admittitur grauamen estimabile, l. Pater 94. D. de leg. 1. si vero relinquatur res estimabilis, grauamen admittitur etiam rei inestimabilis, ita tamen ut commensuretur cum relicto, quam commensurationem Judex facere tenetur, argumento l. 18. D. de Jure deliber. et hec est ratio dictae l. si cui, ubi grauamen erat amittendi Patriam potestatem, que inestimabilis est l. filius familias 114, § sed si liberto 3. D. de lega. 1° explicat Alciatus hic n° 22. Nec obstat lex Mulier 21. § non est dubitandum D. ad Trebell. pro grauamine manumittendi seruum competit actio, D.D. in l. ingrati 19. D. de consignando, quod reliquit cogitandum crotus hic, n° 25. Nam Respondeo inestimabilem quidem esse libertatem ipsi manumisso l. libertas 107. D. de Regul. Juris. sed dominicam potestatem, quam dominus dimittit manumittendo, estimabilem esse. et hec est differentia inter manumissionem et emancipationem. ,,,,,,,,,,,

Differentia inter manumissionem et emancipationem.

De Actione Reali.

N° 21.

Actionem realem competere legatarijs probatur in l. si peculium 6. in principio D. de peculio legato, l. si tibi homo. 86. § si tibi D. de leg.

leg. 1º. l. 1ª. §. si decem. 17. D. ut legatorum seu fideicom. nomine, ubi 2ª heredem vel alium possessorem conditur rei vindicatio, quae inter alias actiones reales 13. 2. obtinet, et per antonomasiam dicitur actio in rem. Donell. lib. 20. comment. cap. 1º. tenet Sac. resolut. lit. lib. 8º. cap. fin. Ant. Fab. coniectur. 8. cap. 19. 2ª Cujatiu. vertendum b. in. l. filius familias. 16. D. de leg. hoc autem proprium erat solius legati vindicationis, et Justinianus de novo concessit legatis omnibus, et fideicommissis.

22. Et quia haec actio sine dominio non datur. l. actionum. 25. D. de obligat. et action. videndum est quomodo legatarius efficiatur legati dominus, de quo loquitur textus in l. legatum. 80. D. de leg. 2º. ubi si legatarius agnoverit legatum, retro iudicatur fuisse dominus, si vero repudiaverit, retro iudicatur in dominio heredis fuisse legatum, ...filii. 44. § 1º. l. si tibi homo. 86. § cum servus. D. de leg. 1º. et sic de si...; in l. legatum. 7. D. de leg. 1º. item l. Titia. 34. § 1º. D. de leg. 2º. Cujat. lib. 3º. observat. cap. 11. Osuald. ad Donel. lib. 8. cap. 2º. in fine. Hinc quaeritur, ad quod tempus fiat haec retrotractio, ad hoc ut iudicetur legatarius fuisse dominus a testatoris morte, an vero a die aditae hereditatis, et plures sententiae. 1ª tenet a morte testatoris, ex. l. a Titio. 66. D. de furtis. 2ª quia mortuo legatario ante aditam hereditatem transmittitur legatum. l. fin. C. quando dies legi. l. Una. § cum igitur. C. de caducis toll. 3ª quia res legata iudicatur numquam fuisse heredis, d. l. legatum. 80. cessante in hac fictione legis heredes quandoque. 54. D. de acquir. her. et alius ... non potuit illo tempore inter mortem testatoris, et aditionem hereditatis, quam legatarius illo tempore dominus fuit. Comprobatur ex. l. 34. tit. 9. p. 6. Y aun decimos, que luego que el testador es muerto, passa el Señorio de la cosa mandada a aquel en quien es fecha la manda. cui sententiae non obstat fundamentum contrariae ex. l. et eleganter. § si servum. D. de Dolo, ubi actio legis Aquiliae, quae domini est, non acquiritur legatario, sed heredi; nam ideo non acquiritur, quia legatarius agnovit legatum, quando iam servus decesserat, et consequenter defecit tunc restitutionis, quod

2 An legatarius sit dominus rei legatae a morte testatoris, an vero a die aditae Hereditatis.

idemque

idem, si post aditam hereditatem seruus legatus occisus sit. l. liber homo. 13. § si seruus. D. ad legem Aquil. Nec obstat lex Huic scripturae. 13. D. eodem, vbi non occiso seruo, sed vulnerato ante aditam hereditatem idem responsum est. Nam Resp. illud procedere ex alio capite, quia post mortem testatoris ante aditionem hereditatis pro illo medio tempore fingitur a iure persona quaedam, quae appellatur hereditas iacens, illa quae loco defuncti sustinet bona et per seruos acquirit, sicut si testator viueret. l. non minus. 32. § fin. D. de heredibus instit. Nec conueniens erat pro singulis dispositionibus diuersas fictiones admittere plurium personarum, seu hereditatum, quae fictio destruitur aditione, et retro fingitur heres fuisse dominus a morte testatoris. l. heres quandoque. 54. D. de Acqui. her. quo prouenit, vt acquisitiones seruorum, quae in hereditate iacente erant, ad heredem pertineant, solum non legata res transferuntur in legatarium ex fictione dicta l. A Titio. caetera vero heredibus acquiruntur qui succedunt in locum hereditatis iacentis. sed an teneantur heredes tradere legatario acquisitiones ex re legata, controuersum est, de quo vide Antonium Gomez. 1. Variar. 20. n. 22. Couar. 1. Variar. cap. 15. n. 14. et an fructus rei legatae debeantur a testatore, vel a morte testatoris, vide relatos ab Osualdo lib. 8. cap. fin. Fachineum. 12. controuers. cap. 63. Zaballos et Ant. Gomez proxime citandos. itaque dominium rei legatae transire in legatarium a morte testatoris tenent plures relati a Couarr. in cap. Raynaldus. de testis. § 1. in princ. n. 1. Ant. Fab. in rationalibus ad l. 3 ... ter § si seruus. D. de Dolo. Fachineus. 12. controuers. cap. 63. Zauallos. q. 69. et alii, quos refert Osualdus lib. 8. cap. 18. lit. B. ... Secunda sententia tenet ab aditione hereditatis transire dominium in legatarium. 1. quia sine aditione hereditatis non valebant legata. l. si nemo. 9. D. de testamentaria tutela, et licet transmittantur vt in 2. fundamento praecedentis sententiae, non ideo infertur dominium fuisse legatarium, sed creditorem sub quadam conditione naria, quae non impedit transmissionem. l. 3. D. hoc titulo. 2. probatur ex l. si tibi homo, § cum seruus, D. de dolo. l. huic scripturae. 15. D. ad l. Aquil. tenet cum aliis Bologn.

§ item si seruus.

nº. 28. Corrass. in l. si is qui pro emptore. D. de Usucap. nº. 121. Cujatius in d. l. si servum 2. 3ª sententia tenet dominium rei legatae triplicater transire in legatarium, 1º filiè a morte testatoris, quo modo admittit 3 opiniones, quo provenit ut ante aditam hereditatem possit uti rei vendicatione glossa in l. 1ª. verbo, omnibus. C. comia de leg. lancelottus et Decius hic; 2º modo ab aditione hereditatis veré transit dominium, sed revocabiliter; 3º modo ab agnitione legati transit irrevocabiliter: explicat glossa in l. is qui. 23. D. de adstione instituendi. tenet cum plurimis Cottarr in cap. Raynuntius de testis. § 1º. nº. 1. glossa in d. l. si tibi homo, § cum servum. D. hoc titulo. communem dicit Cornejo in l. fin. C. de Usuris. nº. 5º. et precipuè de jure Regio quo hereditate non adita valent legata. l. 1. titulo 4. lib. 5º. Comp. tenent Spino de testamentis glossa principali. nº. 8. Joannes Gutierrez in l. nemo potest D. de leg. 1º. nº. 113. Tellus Fernandez in l. 3. Tauri, nº. 38. et Burgos de Paz. nº. 238. ......

nº. 23. Sed quamvis dixi rei vendicationem dedi omnibus legatariis: sic argumentor, plures sunt casus in quibus non datur rei vendicatio, v.g. si quantitas legetur, non potest transire dominium, quia heres potest dare hac vel illam quantitatem, et si dominium transiret unius quantitatis, et alia solueretur, divisorium esset, pro facit lex Possideri. § incertum D. de acquir. possess. et ideo omnis Doctorum placitus fatetur, quod legatario quantitatis non dari rei vendicationem, tamen eadem ratione, si quantitas veniat certificata ex aliquo corpore demonstrato, ita ut Heres variare nequeat, dominium transit, et rei vendicatio dabitur. l. 1ª. § decem. D. ut legatorum seu fideicom. l. Talis scriptura. 30. l. plane. 34. § eadem ratio. Uris. sed hoc casu. l. si servus legatus. 111. § quivimnia. D. hoc titulo 2º. in legato generis et alternativo electio heredis est, sed pro l. ipius. ut dixi sup. nº. 12. et tunc ex eadem ratione non transfertur dominium, nec vendicatio datur. l. Huiusmodi. 84. § Stichum. D. hoc titulo. Mingo obstat quod in legato alternativo, cuius electio est legatarii, rei vendicatio datur. l. Plane. 84. § Si ita Titio. l. si servus legato. § fin. D. hoc titulo quia quando legatarius petit, eligit, et ad rei vendicationem sufficit dominium

habere ipsa litis contestat. cap. Abb. in fi. , ubi gla. voce, testam. de Re Judicata in 6. notat Cuvallus lib. 22. cap. 2. lit. A. 3º quotiescumque legatur res aliena, non transfertur dominium, nec datur rei vendicatio, arg. l. Non dubium. 14. D. de leg. 3. Bartolus contextus receptus hic. nº 12. Dissº stat legatur res aliena. Unde interpretatur textus in l. Servus filij. 44. § fin. D. de leg. 1º ubi testator habebat duos fundos, et unum legauit, atque alterius usumfructum alij legauit, cum autem usufructus necessario praerequireret aditum per alium fundum, et sic aditus inducitur etiam legatus. l. 1. § 1º D. si usus fructus petatur. l. Damnas, § 1º D. de usufr. leg. dicitur legatarium ab herede petiturum aditum; et ratio est, quia fundus in quo praestandus est aditus, iam est alienus, scilicet legatarij. unde si fundus ille fuisset legatus, aditus revendicari possit, quamuis in consequentiam relinqueretur, ut doctrina Bartoli et sequaces hic tenent, Alciatus h. nº 28. et cum alijs Mench. de success. creat. § 20. nº 119. ex l. et si fundus. 83. § qui fundum. D. de leg. 1º et ideo tunc non obligatur heres, sed legatarius, quia agitur de commoditate ipsius heredis, a quo sibi legari non potest. l. Legatum. 119. § 1º D. de leg. 1º et ita loquitur etiam textus in l. testatrix. 20. D. si servitus vindicetur, notat Fulgosius hic, nº 2.

Ex quibus et alijs relatis a Bartolo hic, nº 12. cuius doctrina exornatur ab Alciato, nº 24. Ripa. 46. manifeste patet non dari reivindicationem omnibus legatarijs, quare falsa est nostra resolutio. Respondeo ex supra dictis nº 12. hoc procedere ex voluntate testatoris, qui taliter legat aut talem rem, cuius dominium transferri non potest ante tradit., et constitutio noua potius fauet quam impedit voluntates testatoris.

Hypotecaria Actio conceditur omnibus legatarijs, et fideicommissarijs. l. 1ª C. Coia de legatis, § sed nostra. Inst. eodem. l. fin. in fine, C. de sacros. eccles. quapropter obligantur pignore res omnis hereditatis, quamuis peruenirint ad 3ºs possessores, vel si legatarius grauetur, et obligantur res omnes, que a testatore peruenerunt ad grauatum. § item seruiana, Inst. de Actionibus. quod nouum bene sit, et diversum ab antiquo Pretorio pignore, de quo in l. 1ª. l. Hec stipulatio. 14. § etiam praesenti. D. ut legatorum seu fideicom.

l.

heredis.

s. certa. 6. l. qui legati. s. C. ut in possess. legat. l. in possess. 6. § qui filio fam. 11. l. cum legatorum. 12. D. quib. ex causis in possess. eatur, quod dicitur pretorium pign. in l. 2. C. qui potiores. Donel. comment. lib. 8. cap. fin. Ant. Fab. lib. 1. coniectur. cap. 6. Matiacius lib. 4. Epitome legator. cap. 1.° aug. tm. securitatem habebant legatarii, non vero mittebantur in possess. ex 2.° decreto, quo dominium et possessio acquiritur. l. 1.a § creditor. D. quib. ex causis, Donel. lib. 15. cap. 46. ubi cum alijs osualdus et et liguegramus, an eis concederetur antiquitus actio civilis pignoratitia. Bartolus hic, n.° 23. dixit concedi legatario vindicationis, ex. l. creditorib. 4. Versic. legatario. D. de separat. Alciatus. n.° 29. Robertus 1.° sententiarum, cap. 34. sed Justinianus hoc clarius dixit in legatis et fideicomissis et contenet corneus hic, n.° 2.° Ripa. 24. Iacobus de nigris. 13. interpretantes dictam l. creditorib., de pignore pretorio. sed hec disputatio parum est utilis, sequere quam sententiam malis.

n.° 25. Ult. 3.a predicta, quatenus tres actiones explicatae competunt legatario, sic argumentor: In actione personali desideratur acquiri per traditionem dominium rei legatae, sed legatarius, ut dixi, iam est dominus, ergo non habet personalem actionem. arg.to § sic itaque discretis, Inst. de actionib. l. 2. § fin. D. usufructuarius quemadm. caveat. confirmatur ex. l. neque pignus. D. de Reg. Jur. l. si res. D. de pignor. act., ubi non potest habere aliquis pignus in re propria, ergo male dixi, legatario, qui dominus est, competere pignoratitiam. Resp. dupliciter acquiri dominia rerum, 1.° naturaliter vel de Jure gentium, traditione et apprehensione, 2.° civiliter per aliquam fictionem Juris, ut de legato dixi, quod civile dominium semper tendit ad acquirendam plenarie ipsam rem traditione et apprehensione, qua acquisita facit, ut eius dominium dicatur de Jure gentium. l. ex hoc Jure, ubi DD. D. de Just.a et iure, Aretinus in l. 3. col. fin. D. de test.is. Sozinus hic. n.° 15. sed ante traditionem dominium civile dicitur, Bartolus in. l. in rem actio. n.° 20. D. de Rei vindicat. Theophilus in § fin. Inst. de libertinis, ex quo interpretatur §.° Nostra. Inst. hoc t.° ubi dantur predictae tres actiones, quod licet legatarius uti possit rei vindicatione propter dominium civile,

po-

poterit etiam uti personali propter dominium juris gentium, quod illi deest, Iasso in l. certi condictio, in principio D. si certum petatur, n° 3. et in l. nemo rem suam D. de Verb. significatione 2° interpretatur dicta l. Neque pignus, aug debet admitti cum hac declaratione ut non loquatur de dominio ciuiliter, quia dominus potest habere pignus in re sua, quam non habet jure gentium, facit lex exstante, § latinus in fine D. de except. rei judicatae. l. debitor sub pignore, 18. D. ad Trebell. de quo vide Facchineum. 12. controversiarum 32. Alii dicunt personalem competere ad petendam possessionem, glossa in d. § Nostra, verbo, Hypotecariam, sequuntur hic Bartolus, Baldus, et Immola, Iacobus de nigr. n° 124. aliter soluit Alex. hic. n° 19. aliter Bartolus in l. 1. § 1° C. comm. de leg. Iasso hic, n° 4°. quos enucleare non vacat, consule. dicunt etiam non consistere pignus in re legata, sed in aliis rebus testatoris, dicta glossa, Ripa. hic. n° 65. Iasso 32. Negusantius 4° membro 2. partis, in titulo de Pignoribus n° 158. Donel. lib. 8. cap. fin. sed non bene adaptatur verbis dicti § sed nostra, et ideo verius videtur, ut dixi, etiam pignus habere in ipsa re legata.

Denique ex predicta resolutione infertur, his omnibus actionibus uti non posse legatarium, sed tantum alterutra pro libito. l. cum filius 76. § variis. D. de leg. 2° l. Huiusmodi, 86. § fin. D. de leg. 1° quod receptum testatur Alexan. hic, n° 30. Iacobus de nigr. n° 232. Donellus d° loco. Huius rei ratio est, (licet Bartolus nullam inuenerit in d° § Variis) quia qualibet ex illis actionibus semel lata parit exceptionem rei judicatae in alia actione. l. si differentiae. 23. D. quibus mod. pignus. l. fundus. 16. l. fundi. 18. D. de exceptionibus, probat Pichardus in § sic itaque, Inst. de Actionibus, n° 73. Nec obstat textus in Auth. de fidejussoribus, § sed neque, ubi securrit actio personalis et hypotecaria, ex quo textu contrarium tenuit Romanus, consilio 340. Guido decisione 108. et in terminis Iasso in additionibus ad Porcium in principio de legatis, nam ibi. in d° Auth. est priuilegium speciale, quo creditores, qui onerantur faciendi excussionem in principali et fidejussoribus, releuari debet in alio, ut citius perueniat ad 3um possessorem. l. cum qui, in principio D. de Jureiurando, quod priuilegium non est extendendum ad alios casus. Cagnolus in l. edita. C. de edendo, Boetius decisione 334. col. penultima. quibus ad laudem Dei finitur noster textus.

Ad

Ad legem Cum filiofamilias Digestis de legatis primo. &

2 Commendant hanc legem B[to] vt difficilem, vt difficilliorum altam, et profundam materiam habentem Cumanus. Iass. et Ioan. Bolognetus, vt subtilem Aretinus, vt subtilissimam Ripa, et Marianus Socinus, qui cum aliis in quatuor diuidunt partes, quas clarioris doctrinæ gratia operæ pretium duxi sigillatim exponere, 1[a] procedit in modum regulæ, cum filio familias, vel seruo alieno legatum vel hereditas datur, fidei committi Patris, vel Domini potest. ita est legendum, vt in Florentino exemplari, non fideicommitti Patri vel Domino potest, vt legitur in Vulgatis codicibus, quæ lectio signat cum filio familias, vel seruo alieno legatum vel hereditas datur, Patri vel domino fideicommissum posse relinqui, vt aduertit Donelus ad hanc legem. 8. comment. cap. 10. in prin. mens autem Pappiniani non ea est, sed potius Patrem vel Dominum posse fideicommisso grauari. idem probat textus in l. si alienus seruus, 64. sup[a] tit[o] 1[o] in l. a Patre vel Domino. 4. sup[a] tit[o] 2[o] l. si seruum heredem. 28. § si quis commissa eo tit[o], l. Nemo sinus. 22. § Seruo D. ad l. Falc. l. quidam ita, 25. § si seruo D. ad Trebell. l. 1[a] § sciendum D. de leg. 3[o] l. Placet. 73. D. de acquir. hered. l. 1[a] vers. et hæc dispositio . C. com. de legatis, in illis verbis, vel alia persona, quam grauari fideicommisso possumus, quæ ad patrem vel dominum solent refferri, quando quid Filio vel Seruo relinquitur tit[o]. Copiosissimos ad hanc legem scribunt commentarios omnes Ordinarii Interpretes hic ex repetentibus Baldus Nouellus, Marcus Antonius, Marianus Socinus, Crauetta, et Bologn. erudite explicant Duarenus in paraphrasi ad nostrum titulum, Donel. dicto cap. 10. Osualdus litera B. Alciatus, Cujatius, Goueanus, Fachineus, Gutierrez, et alij in discursu referendi.

Prosequitur I.C. in l. 1[a] § sciendum D. de leg. 3[o] Vel dum

2 Quomodo sit legendus noster textus 2.

Adimitur.

eis non admittitur, ex quo possunt gravari illi, quibus testator potuit aliquid adimere, et non adimit. V.g. venientes ab intestato l. conficiuntur. 8. § sed in legº D. de Iure codicillorum. l. si Titio. 92. § sicuti D. de leg. 1º l. tam quam. C. de fideicommissis, illos non potuit defunctus excludere testamento facto. l. quamdiu. 8. D. de Regul. Juris, et consequenter vocati censentur Juditio defuncti. Sed contra, quia hereditas testamentaria descendit a lege simul et a defuncto. l. lege obvenire, 130. D. de Verb. significatione. quod falsum est hereditatem ab intestato descendere a defuncto, ut non distinguuntur. R. Hereditatem testamentariam directe promanare a defuncto simul et a lege, ut in d.l. lege obvenire, at vero hereditatem ab intestato promanare directe tamen a lege, sed indirecte a defuncto, qui poterat adimere, quo modo loquitur d.l. conficiuntur; Donellus lib. 9º cap. 16. post prin., et Hinc etiam petenda est ratio decidendi textus in l. si Titio, § sicuti, cum l. seqq. D. de leg. 1º ubi posse gravari a Patre legitimi heredes filii impuberis, quia illos potuit Pater excludere pupillariter substituendo. l. Pappinianus. 8. § sed neque impuberis, D. de inoff. testº. et multo magis gravari posse substituti pupillares. l. ex duobus. 34. in fin. cum l. seqq. D. de Vulgari. si vero filius impubes exheredatus sit contraria ratione, non potest gravari substitutus eius, aut heredes legitimi. l. plane. 94. in prin. l. ab exheredati. 126. D. de leg. 1º. l. fin. in prin. de leg. 3. quia nihil ad illos pervenit de bonis testatoris, et licet heredes legitimos pupilli posset excludere facta substitutione pupillari in aliis extraneis, tamen hoc non sufficit, sed requiritur ne adimatur aliquid proprium defuncti. quomodo intelligenda sunt predicta verba, vel dum eis non adimitur, quo resolvenda venit questio practicabilis, utrum ille cui commissa est electio maioris inter plures successores, possit imponere gravamen. de qua vide Molinam de primogen. lib. 1. cap. 5. a n.º 30.

Ultº cui nihil acquiritur alterius morte gravari nequit, et generale pro loquium est, onerari non posse qui honoratur. l. sed et si. 6. in fine. D. de leg. 3. l. ab eo. 9. C. de fideicommissis. Vachonius 4º. Declarationum, cap. 11. Matthaeus Epitome legatorum, lib. 2º cap.

1º.

1º nº. 29. [illegible] txº in l. fideicomissum. 78. D. de leg. 1º. v. fidei=comissum, quod a legatarijs relinquitur, ita demum ab eis debetur, si ad legatarium legatum peruenerit. l. Imperator. 70. § 1º. D. de leg. 2º. v. sed et si legatum perceperit, non amplius ex causa fidei=comissi cogendus est soluere, quam recepit. l. 1. § si is cui. D. ad Treb. comprobatur in d. l. Imperator, § si centum, ubi grauamen quantitatis commensuratur eius relicto quantitatis, si vero alterutrum sit spes etiam si plures estimandum veniat grauamen debetur, quia forte hoc erit utilius legatario ex aliqua causa. hinc etiam petenda est ratio decidendi txº in l. si mulier. 3. § si rem, D. de leg. 3. ubi quando legatur creditori quod antea debebatur ipsi a testatore ex stipulatione, et sic actione personali tantum valet legatum, quia de nouo donatur illi actio realis, qua potest vindicare idem debitum, sed non admittitur grauamen, quia nihil bonorum datur illi; quod si legatum esset representationis valeret fideicomissum propter fructus medij temporis, arg. l. 18. § si quis creditori. 10. D. ad l. Falcidiam. et ex eodem principio deducitur ratio decidendi txº in l. plane. 94. § fin. D. de leg. 1º. cum lege reg. ubi seruus cui libertas relinquitur, grauari non potest, neque ad operas, quia libertas non est res appretiabilis. l. libertas. D. de regulis Juris.

Preterea requiritur, ut quod peruenit ad grauatum, sit ex volunt.e defuncti saltim presumpta, quo declaratur etiam txº in l. ex filio. 2. D. de leg. 3º. ubi heredes legitimi filij preteriti grauari non possunt, quia licet filius impugnet Paternum testamentum, et ab intestato succedat ei, et hoc modo perueniant bona Patris ad heredes filij, tamen hoc non procedit ex volunt.e Patris, qui heredem extraneum instituerat excluso filio, et eius successore, et itaetiam procedit lex. 1ª. § illud, penult.e D. de leg. 3º. ubi repudiata hereditate a 1º succes.re legitimo non tenentur fideicomisso illi, quibus 2º loco defertur. Neque obstat lex licet Imperator, 74. D. de leg. 1º. juncta lege si Titio. 61. § Julianus, de leg. 2º. ubi substitutus tenetur oneribus instituti etiam si tacita sit substitutio iuris accrescendi inter heredes legitimos. quo fundamento Ant. Fab. 4º. coniecturarum, cap. 11.

Pugn

Apingit negat in d. l. 1a. §. penultº 2 nam ex secuturos et tacitos succedere ex volunt. defuncti, quod defficit in Heredibus, legitimis 2i gradus, quos testator n' cogitabat successuros, et n' est dicendum grauare, quem cogitauit honorare; Osualdus ad Donelum lib. 8º cap. 8. litera. B. et ita eodem modo procedit tx. in. l. qui vnum filium, penult. D. de Jure codicill. que loquitur de posthumo vel filio quem Pater decessisse Judicabat, qui n' poss grauari, quia illos nolluit honorare. unde n' admittitur grauamen in legitima filiorum, que contra voluntatem Patris eis debetur; l. quoniam in prioribus 32. §. Scimus. 36. §. 1º C. de inofficioso, neque in legitima Patroni l. filius familias. 114. §. si libertus, D. de leg. 1º neque in quarta Diui Pij, que debetur impuberi arrogato. l. si arrogator. 22. §. sed si impuberis, in fine. D. de Adoptionibus, que ratio petendae ex. l. cum legatum. 18. D. de Adim. legatis l. vnum ex familia. 69. §. si de falzidia. D. de leg. 2º?

Vtrum grauari possit Pater, vel Dominus, quorum filijs vel seruis aliquid relinquitur, et an filius possit esse fideicommissarius?

De personis legantis, legatarij, et grauati. ex lege 2a. Hoc titulo.

Solum Hi, qui testamentum facere possunt, recte fideicommittunt, et legant, hac. l. 2a. et. l. 1a. §. 1º. D. de leg. 3. Vnde petendae ratio, descidendi tx. in. l. nutu. 21. D. de leg. 3. vbi mutus qui testari n' potest. l. mutus. 6. D. de testis n' potest signis fideicommittere, et ille tx. n' solum accipiendus est de muto ab ipsa natura, prout

vo-

voluit Cujacius in l. 6. § 1°. D. de test.° Triboniano totum illud verbum imputans, nisi supervenien morbus ei impedimento sit, sed et rectius intelligitur de illo, qui factus est mutus ex aliqua infirmitate, quia etiam illo tempore non poterat test.um facere nisi ex privilegio, d. l. mutus. Vesua[illegible] ad Donelum lib. 6. cap. 1. lit. R. At vero post novam constitutionem l. Discretis. 10. C. qui test.a facere poss. § Item surdus, Inst. quibus non est permissum qua conceditur mutis testari posse, si ex infirmitate acciderit, consequenter dicendum est, posse fideicommittere, et in hac parte derogari dicta l. Nutu. 21. notat Duarenus, et Matteacius epitome legatorum, lib. 2°. cap. 1°. n°. 3°.

Quo autem tempore requiratur haec potestas testandi, ut possit validiter legari et fideicommitti disputandum cum DD. in l. 1ª D. de leg. 3°. et interim animadverto illo tempore requiri hanc potentiam, quo requiritur ad dispositionem, in qua legatur vel fideicommittitur, v. g. si in test.o requiritur tempus quo fit, si in codicillis, sufficit tempore mortis, quia nuda voluntate confirmantur l. qui ex libertis. 11. § fin. D. de secundis tab. l. conficiuntur. 8 § codicillis, D. de Iure codicill. probat lex 1ª § sed si filius familias, et § si quis plane D. de leg. 3. Donellus comment. lib. 8. cap. 5°.

De personis legatarij, et fideicommissarij ad interpretationem tex. in § legari, Inst. Hoc tit.° et tex. in l. si mihi et tibi. 12. § reg. hoc tit.

Quibus hereditas relinqui potest recte legatur et fideicommittitur, derogata observatione antiqua, secundum quam incapacibus poterat fideicommitti, quae refertur in proprio Inst. de fideicommiss. her. de quo in l. 1ª Hoc tit.° 2 Servis etiam eorum recte legatum relinquitur, et fideicommissum. d. § Regula l. Servo alieno. 113. D. de leg. 1°. et tunc persona Domini attenditur ad capacitatem, et servus attenditur

ad

ad alia omnia. Unde quod Dno legari n. potest, recte legatur seruo eius, qui tunc considerat quasi liber. l. debitor. 22. § seruo alieno, D. de leg. 2° neq. obstat valere legatum relictum seruo, quadiu seruiet, l. seruo alieno n. 3. D. de leg. 1° quo casu videtur seruus non posse considerari liber, q[ui]a etiam in illo modo legandi de finiri debet legatum ex persona serui, n. alias ac si liber esset seruus cui relinquitur: nec attenditur persona Domini, cui n. poterat directe relinqui n. obstante dicta argumentatione, que captiosa annotatio dicitur in d. l. debitor, prout interpretatur Osualdus Comment. lib. 8. cap. 6. litera, A ...

De Personis que possunt grauari legato et fideicommisso. ex l. 1. § sciendum D. de leg. 3°

Qui morte alterius quidquam consecuti, grauari possunt, d° §. sciendum, l. si mulier. 3. § Iulianus. D. de leg. 1°. Declaratur 1° ut generali nomine grauari possint quicumque successores. l. cum quidam C. de fideicommissis. Fiscus. l. filius familias. 114. § 2°. D. de leg. 1°. Pater in peculio, d. l. filius familias, in principio, et heres heredis hoc nomine appellatiuo utiliter grauatur. l. si fuerit. 1. in fine. D. de leg. 3° et ut recte notat Areti[n]us in l. verbis ciuilibus D. de Vulgari, ab ipso herede heredis incipit fideicommissum. neq. possit admittere sententiam tumani in eodem § fin. colte in cap. si pater. 1. parte, verbo, eidem filio, et in. 2a parte verbo, Abbati, n. 17. qui tenent verba huius fideicommissi impropriandas fore, ut grauamen intelligatur relictum ab 1° herede, arg. l. peto. 69. § mater. D. de leg. 2°. l. etiam. 20. C. de fideicommissis, ubi fideicommissum relictum a tutore habetur, ac si relinqueretur a pupillo, ut hoc modo valeat, ne alias grauetur qui n. honoratur, nam diuersa militat ratio in herede heredis, ad quem tandem perueniunt bona testatoris, que

numquam pertinent tutori, n. 1º grauari potest heres heredis nomine proprio, l. sed et si. 6. in fine. D. de leg. 2º quam differentiam aprobat lex. 4. tt. 9. p. 6. tunc Jasso in l. cum filio, nº 52. Menesio in l. ab eo. C. de Fideicomissis. et ratio differentie e, quia heres heredis censetur esse heres testatoris in l. fin. C. de Heredibus instit. Unde quando testator grauat heredem sui heredis nomine appellatiuo videtur approbare successionem suam in illo. At quando nomine proprio grauat Titium quamuis heres sit, potius videtur Titius obtinere Heredit... casu, quam ex Judicio primi testatoris. Quam differentie rationem probant in d. l. cum filio, Bal. et Ripa, nº 17. Sozing. nº 7. Simon Crauetta, nº 93. Peregrinus de Fideicomissis, art. 1º nº 18. licet Bachonius 4º declarationum, cap. 13. indistincte teneat grauari posse Heredem heredis etiam proprio nomine, qui dictam l. sed et si. 6. D. de leg. 2. interpretatur de dicto herede instituto ab alio extraneo, non a domino, et tunc non valet fideicomissum, quia semper heredis, cui nihil relinquitur, nullo casu grauari potest. quo modo etiam interpretatur d. l. Sozing in l. cum filio. nº 76. Osualdus lib. 8. cap. 7º litt. F. relicta glossa pungente totum versum, sed et si, que licet vera interpretatio videatur, in praxi non est recedendum a communi distinctione iam nostri Regni comprobata.

2º grauari possunt successores particulares v. g. legatarii et fideicomissarii. l. si legatarius. 8. D. de leg. 3º Prio Instit. de singulis rebus per fideicomissum. et heredes legatarij recte grauantur. l. si fuerit. 5. § 1º D. de leg. 3º Bachon. 4º declarat. cap. 13. Osual. lib. 8. cap. 7. litt. F. quod non procedit de rigore iuris, quia ratio que in herede heredis datur, vt dixi ex l. fin. C. de Heredibus instit. deficit in herede legatarii. l. qui fundum. 87. § qui filios. D. ad ... sed ex benignitate recipitur vt heres legatarii grauari possit. d. § 1º. quapropter si filius exheredatus legatarius sit, licet ipse grauari possit. l. coheredi. 41. § quod si heredem, in fine. D. de Vulgari, non tamen admittitur benigne vt heres eius grauari possit. l. cum quidam. 24. C. de legatis, quia exheredatio odiosa est, l. cum quidam. 19. D. de liberis et posth. Donelo lib. 8. cap. 7º

Do:

Donatarii causa mortis et grauari possunt. l. Cum pater. 77. § cont. D. de leg. 2.º et donata inter viruß et vxorem. l. sequens. 68. in fine. D. de leg. 2.º cuius ratio est, quia licet in vita receperint sibi donatum, tamen morte confirmatur donatio, et in vita potuit reuocari l. quia. 11. cum seq. D. de donationibus inter. Olsualdus lib. 8. cap. 7.º littera G. et debitor defuncti grauari potest, quia ex eo presumitur remissum debitum, l. si pecunia. 67. D. de leg. 1.º Neque obstat difficillis lex Cum pater. 77. § qui dotale. D. de leg. 2.º quia in illa specie emptor predii dotalis non est debitor, cuius venditio fuerit nulla, vt notat Castrensis ibi. Tenetur vero vxor, que aliud legatum recipit a marito rata habere venditiones illas, ne Judicium eiusdem testatoris partim aprobet, et partim impugnet. l. neminem. 4. et l. 5. § 1. D. de leg. 2.º Ant. Fab. lib. 4.º coniecturarum, cap. 11.

Vtrum Pater familias, vel Dominus, quorum filius, aut seruus instituti sunt, grauari possint dare ipsis filio, aut seruo.

Precipua est difficultas hec, in qua prima conclusio sit. Pater familias vel Dominus grauari possunt, si quidquam relinquitur illorum filio vel seruo. hec est sententia principii huius legis Cum filio, quod sicut scribitur in Pandectis Florentinis legendum est, Patris vel Domini, vt significetur ipsos grauari, non vero Patri vel Domino, vt tenent codices Vulgati, quia licet etiam possint iidem esse fideicomissarii. L. a filio 25. D. hoc titulo, tamen in tota huius legis contextura, nihil de ea agitur, sed de illo casu, quo Pater vel Dominus grauatur sic. Candem conclusionem probat lex liberis alienis. 62. D. de leg. 2.º textus in Vlpiano in fragmentis, titulo 25, explicant Bartolus et communiter DD. hic. Donellus lib. 8. c. 10.

Sed contra obijciuntur supra dicta, vbi licet alicui acquirantur bona defuncti, tamen grauari nequit, si acquirantur contra voluntatem

illius

i... aut si de volunt.e illius, ex l. ab eo. C. de Fidicomissis. l. cum quidam. 24. C. de legatis, sed acquisitio hic Patri vel Dno fit, ex l. qui potestate. l. qui liberis. 8. § Hec verba. D. de Vulgari. l. sedet si, § Hoc autem, ubi notat Bar. D. de legatis prestan. l. legatum nulli. 21. D. de adimend. legat. quod non potest gravari Pater vel Dominus? R. hanc acquisitionem permanare principaliter a lege, et in consequentiam simul a volunt.e defuncti; qui se conformavit cum disposit.e juris. l. si pater. 40. D. de Heredibus instit. § fin. Inst. de Vulgari, et ideo velle gravantur arg.o l. conficiuntur. 2. D. de Jure Codicillorum juncta l. Si Titio, 91. § ult.o D. Hoc tamen confirmatur, quod tunc dare videtur quando testator potuit auferre. l. 1.a § sciendum. D. de legatis 3.o et potuit Testator sub hac condit.e instituere filium, et servum, si fuerint sui juris, l. si ita est. 15. D. quando dies legati etc.a l. ubi puto, 19. D. ad Trebell. et Jure novo potest prohibere ne acquiratur Patri, sed filio familias, Auth.a Idem. C. de Bonis qui liberis, Bar. in l. 1.a C. de Regula Catoniana, n.o 10. Non obstant Jura in argum.to relata, nam lex in l. qui liberis. 8. § Hec verba. D. de Vulg. specialiter procedit circa interpretationem illorum verborum; Quisquis mihi heres erit, quibus verbis non comprehenduntur qui non sunt expresse instituti. l. cum filio. 3. D. de Vulg. At vero quando agitur, quis possit gravari, R. posse eos, qui aliquid acquirunt judicio defuncti et tacito. d. l. 1. § Sciendum. D. de leg. 3.o et simili modo interpretatur dicta l. Sed et si, § Hoc autem, D. de legatis prest. illis verbis: Neque enim quærimus cui acquiratur, sed cui honor habitus sit. Ita etiam interpretari debet d.a lex legatum nulli. 21. D. de Adimen. legatis, quod si legatum ademerit a Dno, manserit penes servum, et impeditur Juris acquisitio, quod testator facere non potest. l. Nemo potest. 55. D. de leg. 1.o colligitur ex mente Bar.i h. ante num. 1.a ubi idem dicit Soz.inus n.o 6. Ripa. 18. Ruynus. n.o 3.o et seqq. Aymon Craveta. n.o 71. Bolognet. 33. Duarenus h. et Donellus comment. lib. 8. cap. 12. et sequentibus. Ex quibus colligitur ratio, qua pater vel Dominus gravari possunt, quæ,

quia

nia lucrum sentiunt iudicio defuncti; sed itz d. dendae alia
Iasonis ratio h. n.º 11. quam secuti sunt Vicentio et Magistri Sal-
manticenses, ideo grauari posse quia pro heredibus habentur Pater
vel Dominus, quorum filius, vel seruus instituti sunt, arg.º l. acquiritur,
10, § 1.º D. de acquir. rerum dominio. l. si alienus. 64. in fine D.
de leg. 2.º § Item vobis Inst. per quas personas, et faciunt supra dicta
vbi heres heredis censetur et heres testatoris. ......

Quibus rationibus cessantibus defficit fideicomissum, ex quo in-
terpretatur l. si alienus. 64. D. de leg. 2.º vbi defficit fideicomissum
quia interim manumisso seruo neque Dominus habetur pro herede, neque emo-
lumentum sentit. l. fideicomissum, 78. D. de leg. 1.º l. a Patre vel
Domino, 4. D. de leg. 3. vtiliter tamen obligatur ille, penes quem here-
ditas inuenitur, et emolumentum illius v. g. Dominus si seruum ven-
diderit ratione pretij. l. Plane. 94. § 1.º D. de leg. 1.º l. fin. in fine
D. de leg. 2.º neque admitenda est Bartoli interpretatio, qui dixit, fi-
deicomissum in d. l. si alienus, defficisse secundum verborum
sonitum, non vero in veritate, quod tenuit h. n.º 3.º et Paulus Castr.
n.º 13. Baldi Nouell. n.º 78. Ripa. 81. cols. dicit, licet impug-
net. Aleiatus h. n.º 3. quia verius est de Iuris rigore fideicomissum
illud defficisse, licet vtiliter tueatur in persona serui liberum obtinentis.

Ex. § Denique.

Et adeo venime vtramque rationem nostri textus et admittendam,
vt aliter non possit recte interpretari in §§ sequentibus, pa-
tet ex § Denique, vbi si Pater grauatur, extraneo detrahit quar-
tam, quo casu admittenda est 2.ª ratio, vt habiatur Pater pro
herede, nam si heres non esset, non detraheret Quartam, arg.º l. lex,
Falzidia 47. § vlt.º D. Ad Legem Falz. et sic intelligenda sunt
illa verba, quoniam ex persona filij tenetur, quod vt intel-
ligatur supponendum est retentionem Quartae Falzidiae et Tre-
bellianicae concedi, ne Timidi heredes sine spe lucri facille repu-
diarent hereditates defunctorum. l. filius familias. D. ad legem
Falz. et quamuis filius sine iussu Patris nequeat adire, vel

re-

repudiari. l. qui in aliena. 6. D. de acq. heredit. tn iubente Patre ipsi filius qui adit inmediatē, vel repudiat. l. is qui heres. D. de acquirenda, l. cum proponas. C. de Heredibus instit. et qui Patrem obligat, argo. l. Socium. 61. § 1°. D. Pro socio, l. Non inem. 54. § quidam. D. de solutionibus, notat Palus. th. n° 7° Alex. 3. Tasso. 12. Ant. Gomez. lib. 2° Variarum, cap. penulto. licet ergo Pater detrahit quartam, qui obligatur creditoribus hereditariis ex persona filii adeuntis, non aliter ac si Pater ipse adirit, quia pro herede habitur. 2. di vero ipsis Filio vel seruo restituturi est Pater, vel Domino, tunc procedit 1a et iuris ratio, ideo grauari, quia lucrum sentiunt iudicio tacito defuncti. argo. l. sicut. 41. in fine. D. de euictionibus, ut notat Duarenus th., et probatur, namsi hoc casu pro heredibus haberentur, obligaretur Pater filio ex persona filii, quod est impossibille, argo. l. Vranius. 72. D. de Fideiussoribus. l. debitor. 7. C. de Pactis. l. 2. D. de stipulat. seruorum, et hoc e quod expressit Consultus in d. l. 6, Quoniam ex persona sua sibi filius rogari non posset. at pater non ut heres, sed ut pater rogari videretur. nam verum quod fuit praetermittere considerationem hanc, qua pater pro herede habitur, ad hoc ut ipsi filio possit obligari, et consequenter neque retinet quartam, quae non debetur nisi heredi. „

Sed contra obijcitur textus in l. 1a. Versic. Idem est et ipsi filio. 11. D. ad Trebell, ubi hoc casu Pater transfert actiones Hereditarias, quia habitur pro herede, et poterit retinere quartam. ob quam difficultatem Rainus in d. l. 1. tenuit communiter interpretari nostram legem de casu predicto, et neque Patrem posse retinere quartam neque actionem transferre, at vero dictum Verssicullum, Idem est, de casu, quo non erat institutus filius, sed Pater, et tunc recte poterit transferre actiones, et retinere quartam. sed contra est dictus § Idem est, iuncto precedente, ubi idem est in nostro casu decisum est, glossa th verbo, non admissa, quam sequitur Bartolus. n° 11. et communem testatur Tasso, n° 163. Ripa, n° 172. Sozinus. n° 232. tenuit distinguendum fore inter retentionem quartae. et translationem

[margin: + nostra lege]

actio:

actionum, ut illud non cedatur Patri, hoc vero cedatur, et ratio disparitatis est, quia, ut dixi, quarta solum conceditur heredi, at vero translatio actionum cuicumque qui obligatus est v.g. fideicommissario universalli. d. l. 1. § de illo. D. ad SC. Trebell. et de legatario partiario dixi in principio l. 19. ad interpretat. l. mulier. 20. § fin. D. ad Trebell. nihil ergo mirum est, patrem transferre actiones etiamsi non consideretur heres quia obligatus est. Id quod obiicitur text. in l. si filius familias. 18. D. ad legem Falc. ubi pater retinet quartam, quamvis succedat in peculio castrensi, et tunc non habetur pro herede. l. 1. et 2. D. de peculio castrensi, l. servum filij. 46. D. hoc titulo (unde quamvis non conficiat inventarium, non obligatur ultra vires peculij. l. Pater qui castrense. 17. in principio. D. de castr. peculio, tenet Iasso in l. si infanti. C. de Iure deliber. col. 4a. Cieslig in principio Inst. quibus non est permissum fa. tit. ... neque confiscatur peculium propter delictum filij. l. 3. C. de Bonis proscripto. quod etiam de Iure novo procedere tenent plures relati ab addicionatore Antonij Gomez in 2o. Variar. cap. 11. no. 14. ad fin. Costa in l. qui duos, § in bello. D. de Reb. dubijs, verb. pater, no. 11. Castro de Bonis que liberis. 2. p. no. 4o. idem etiam deffenderes de Iure Regio. quo argumento Aretinus in Rub. D. de acquir. hered. col. penul. tenuit Patrem succedentem filio iure peculij similem esse Heredi, et ideo quartam deducere facit Auth. de Heredib. ab intestato, § 1. col. 9. quo Iure novissimo ita tenuit Ant. Gom. loco citato, et de Iure Regni procedit ex l. 6. Tauri. l. 1. et 4. tit. 8. lib. 5. compil. ubi Pater censetur succedere Iure Hereditario in bonis filij etiam castrensib. ibi: de qualquier qualidad que sean. notat Cifuentes de maioratibus, 1. p. q. 1. no. 22. Avendaño in l. 6. Tauri, gl. 7. § que licet vera videantur de Iure Regio. tamen de Iure antiquo manet difficultas. Igitur dic patrem occupantem, et retinentem peculium, non haberi pro herede, sed tantum atque de restitutione tractatur, incipit peculium esse hereditas. d. l. filius familias, ibi, nam cum apud patrem remanet, Ius pristinum durat, et in fine, ibi: fiat que

redi. e post mortem.

Secunda Conclussio.

Pater vel Dominus, quorum filius familias vel servus instituti sunt, possunt gravari eidem filio vel servo restituere Hereditatem, quae est sententia patrii nostri textus, et confirmatur, quia similiter possunt ipsi filius et servus instituti gravari de restituenda hereditate Patri vel Domino. l. a filio. 21. D. hoc titulo. l. cogitum. 91. D. eodem, et tunc erit utile fideicommissum, si antequam hereditas acquiratur, manumissi sint, ut sibi acquirere possit, ex l. si pater. 40. D. de Hered. instit., nam si permaneant sub potestate aliena, tunc fit inutile fideicommissum, ut colligitur ex d. l. a filio, ubi si iussu Patris adita sit hereditas, imputatur ei in Falcidiam, quia non acquiritur ut fideicommissum, sed ut hereditas, quia solum in Falcidiam imputantur quae Jure hereditario acquiruntur. l. in quartam. 91. D. ad legem Falc. tenuit Ulpianus titulo 24. § 24. Gotfredus cum aliis in d. l. in quartam, litera, & 2a Cuiacius Lib. 6. observationum, cap. 37. et alios relatos ab Osualdo lib. 8. cap. 7. litera. D.

Sed contra Hanc conclusionem obiicitur, quia hoc fideicommissum videtur frustratorium, nam si pater restituat filio, iterum acquiritur Patri ex regula l. Placet. D. de acquir. l. 1. D. si a parente quis fuerit manum. [qua ratione Ant. Gomez 2o. resolut. cap. 4. no. 21. tenuit non valere donationem factam a patre filio suo familias, de quo vide Osualdum lib. 9. cap. 5. litera. D.] sed etiam nec ullo alio casu valere potest fideicommissum hoc, quia vel Filius aut servus manumittuntur, antequam adeant hereditatem, et tunc cum sui Juris facti adeunt, sibi acquirunt. l. si pater. 40. D. de Heredibus instit. et consequenter deficit fideicommissum illis relictum a se ipsis. l. legatum. 116. § Heredi. D. de leg. 1o. vel tempore aditionis alieno Juri subiecti erant, ut patri vel Domino hereditas acquiratur, deinde manumittuntur, ut fideicommissum sibi possint acquirere, sed hoc non sufficit, quia fidei-

com-

commissum hoc n' valeret, si tempore testam[ti] decessisset testator, quando filius familias non manumissus patri deberet acquirere, ut dixi in argum[to], et consequenter non valet quidquid postea evenerit. l. 1. D. de regula Catoniana, § an servo. Instit. de legatis. ;;;;;;;;;;;;

Ob quam difficultatem Paulus Castrensis in presenti, n.° 15. et Areting. col. 4. et Marcus Ant. n.° 7. et Cumanus, quos secuti sunt recentiores nostri Magistri, tenuerunt fideicommissum hoc n' valere si pure relictum sit, sed tamen valere, quando sub conditione expressa relinquitur, si filius sui Juris fiet, si servus liber erit in l. quidam. 25. § si servo. D. ad Trebell. de quo interpretatur textum nostrum, ubi dicunt Testatorem expressisse hanc conditionem, que licet in textu n' refferatur, ita credendum est, ut potentiorem adduceret ad valorem fideicommissi, nec hoc est, inquiunt, divinare, quia Jura intelligenda sunt suppositis terminis habilibus, quando principaliter agunt de alijs difficultatibus, argum[to] l. quidam [illegible], si aliud eos nihil impediat. D. de [illegible] neque in nostra l. Cum filio, principaliter agebatur, ex qua persona sustineretur fideicommissum illud, an ex persona patris, vel filij? Sed contra obijcio d. § 3. l. a filio. 25. D. de leg. 1.° § quesitum 91. eodem titulo ubi a filio instituto relinqui potest utiliter purum fideicommissum Patri suo, etsi filius totum acquirat patri, et Hereditatem et fideicommissum, quod similiter idem erit dicendum de fideicommisso relicto a Patre filio suo, non obstante predicta difficultate. Et 2.° Vaconius 4.° declarationum cap. 57, tenuit dictam regulam legis Placet procedere in ijs, que aliunde filius acquirit, ut statim acquirantur Patri; sed si a patre acquisierit, inquit, n' revertuntur ad ipsum Patrem, contra manifesta principia Juris, que refferuntur in principio, Instit. per quas personas. ;;;;;;

Verior est igitur communis interpretatio, fideicommissum illud valere etsi quando pure relinquitur, et in illo subintelligi tacitam quidam conditio, si filius sui iuris, vel servus liber, que conditio.

licet

licet non ex[p]rimatur, inducitur ex voluntate testatoris, qui postquam instituit [illegible] personas, eisdem interim fideicommittit; satis [illegible] enixa voluntas testatoris, quae habet vim clausulae meliori modo quo potest. l. cum pater. 79. § filius matrem 13. D. de leg. 2° et consequenter inducitur dicta conditio, cum alio modo valere nequeat. Erit igitur utile fideicommissum, si Patri vel Domino hereditas acquisita sit, et filius aut servus sui iuris efficiantur; ut possint sibi acquirere, tunc enim non obstat regula Catoniana, quae non pertinet ad dispositiones conditionales, et tacitas. l. placet. 4. D. de reg. Catoniana. Donell. comment. lib. 8. cap. 13. et si tacite conditiones, quae insunt, non mutent naturam purae dispositionis. l. quisquis. 5. D. de leg. 1°.

Nec novum est praedictam conditionem induci ex conjecturis, in l. in. [illegible] puri. 10. D. ad Trebell. dicta conditio inducitur, eo quod testator fuit usus verbo, pervenerit; quod denotat acquisitionem cum effectu. l. 2. § pervenisse. D. de Heredit. vel actione vendita et in l. [illegible] filiam. 19. D. de auro et argento leg. inducitur, quia testator fuit usus verbo, pervenietur, ut probatur in textu, et in l. epistolam. 71. § ult. D. ad Trebell. quia testator utitur verbo, [illegible] perveniat, differtur fideicommissum in tempus mortis gravatae matris, [illegible] l. fideicommissa. 11. § Haec verba. l. Pamphilo. 39. de leg. 3. notat [illegible] 1° [illegible] cap. 20. n° 5. 9° similiter [illegible] inducitur dicta conditio ex voluntate enixa testatoris, quam interpretatam tenet gl. [illegible] verbo, [illegible]. [illegible] in l. 8. sequitur [illegible] n° 11. et Duareno, [illegible] quae recepta [illegible] Ripa [illegible] n° 34. Donell. comment. lib. 8. cap. 10. et [illegible] sup. dicta spectandum [illegible] implementum conditionis, ut accidit, quia conditio exprimitur. l. Imperator. 50. D. ad Trebell. Neque obstat lex [illegible] legatum 92. D. de condition. et demonstr. ubi pater cogitur extraordinarie filium emancipare, vel [illegible] amittere [illegible] declarat admittitur lex Filius familias 114. § secundum vulgarem. D. de leg. 1° Donell. comment. lib. 8. cap. 12. ubi non valet gravamen emancipationis, 1. ut ordinario iure quod datur [illegible] non [illegible].

obstat

obstat dicta lex sicut legatum, quae loquitur de grauamine, quod statim implendum est, nos vero loquimur de conditione, cuius euentus spectatur. 2° non obstat textus in l. Cogi. 16. § si pater. 11. D. ad Treb. vbi propter fideicommissum sibi relictum compellit filius patrem adire hereditatem, et quod placet, etiam idem aliquid accidit seruo, § fin. eiusdem legis. quo casu pater excepit. 19. Vedit si seruo. 18. eiusdem l. et omnibus fideicommissarijs concessum est, posse compellere heredes adire hereditatem etiamsi fideicommissum sit conditionale, ne pereat. l. Apud Julianum. 11. § fin. D. ad Trebell. Donellus lib. 2. cap. 16. in medio. et Osualdo lib. 7° cap. 21. ,,,,,,,,,,

3° non obstat Sane conditionem manumittendi videri conditionem potestatiuam heredi, quam statim adimplere tenetur, vel pro impleta habetur. l. Julius Paulus 81. § vlt° D. de condition. et de monst. de quo dicam in § 1. D. de leg. 2° explicuit Donellus amicus. lib. 8. cap. 24. in prin°. Quia non est mere potestatiua Patri, quae requirit voluntatem filij, et alia, de quibus vide eundem Donellum lib. 2° cap. 26 ,,,,,,,,,,,,,,

Ex Bartulo, numero Finali.

Sed Iure Nouo postquam filij familias sibi acquirunt proprietatem aduentitiorum. l. Cum oportet. 5. § fin. C. de Bonis quae lib. § Igitur liberi. Inst. per quas personas, si eueniat dispositio, de qua in nostro textu, sic resoluenda est, vel filiusfamilias acquisiuit hereditatem, et tunc quia in proprietate sibi acquirit, non valet fideicommissum in proprietate, ex regula dicti l. legatum. 116. § Heredi, de leg. 1°. Bartolus hic n° 10. sed an valeat in vsufructu, maior est difficultas, et Bartolus d° n° 10. coitur recepto secundum Marcum Antonium. n° 181. tenuit valere fideicommissum in vsufructu, vt quando filius sui Iuris sit consolidatur cum proprietate, Sed dico quod illo casu etiamsi pater non sit grauatus tali fideicommisso consolidatur cum proprietate filij vsusfructus patris, qui tamen patri acquiritur pro tempore, quo filius est sub potestate illius. d. l. Cum oportet. Quapropter Bartolus tenuit Patrem solum posse vti

fruc-

quibus peruentis illo tempore, idem 2m.odi [illegible] illos, et statim debere filio illos restituere, vt hoc modo sit vtilis fideicommissum.
Contraria sententia tenet valere de iure nouo fideicommissum hoc, vt etiam sine condit. emancipationis statim acquiratur filijs vsusfructus fideicommissi excluso Patre. Probatur ex doctrina Bartholi per textum ibi, in l. si vsusfructus, § 1.° quando dies leg. ced. vbi tenet quotiescumque antiquitus inducitur conditio si filius sui iuris fuerit, hodie Patrem excludi ab vsufructu. Quam doctrinam explicat Ripa ibi, n.° 69. Tasso, n.° 157. cuit que extensio Auth. excipitur. C. de Bonis que liberis, ita tenuit Romanus ibi, n.° 11. Paulus. n.° 28. Tritinus. 31. et communis est teste Sozino. n.° 31.

Ex § Finali, dicte l. cum filio.

Ad interpretationem huius textus supponendum est 1.° fideicommissarios decedentes ante agnitionem, vel repudiationem fideicommissi, quod pure relictum, transmittere illud ad heredes, et quod plus, etiam si vniuersale sit fideicommissum, transmittitur in Periori senta. l. 3. vbi notat Bartolus. C. de fideicommissis. notat etiam Bartolus in l. loqui. 16. § Mutiano. ibi. siue alij in locum + idem Mutianus eorum successerint. D. ad Trebell. et in. ibi. n.° 12. receptus com(m)uniter ex Alex. ibi. n.° 21. Ripa. n.° 3. Couarr. in cap. Raynuntius, § 1.° n.° 3. Ant. Gom. 1.° Tho. Var. cap. 5. n.° 9. licet contra tenuerit gla. in. vbo. Vicenturum. et in l. Filiusfamilias, § Diui, vbo decesserit D. de leg. 1.° et in l. fin. D. de conditione. et demonstr. 2.° Item, licet, quam deffendit Angelus de Perusio ibi col. 35. sed eius fundamenta non obstant, quia licet non transmittatur hereditas, que non adita nullum ius dat heredi. l. Vnica, § in nouissimo. C. de Caducis toll. l. pretia rerum, ibi, quid non pertinet ad nos. D. ad leg. Falc. fideicommissum trans mitti potest, quod precat actionem transmissibilem. l. Vna. C. Vt actiones ab herede. l. 1.a C. Comm. de leg. et ideo licet in alijs habeatur fideicommissarius loco heredis. l. filiusfamil. § 1.° D. quod.

cum

eius eo, in hoc differt quod non obstat etiam fideicommissum universale non posse vendi. l. mulier. 22. § ex asse. D. de iure dotium. quod non inde infertur non posse transmitti, sed verius est, transmitti posse, quae vendi non possunt, licet e contra quae transmitti non possunt, vendi etiam non possunt. l. ex pluribus. 34. D. de administrat. tutor. explicat hic textus. n.º 4.º Cosvrassig. 3. miscellaneorum, cap. 8.º

2.º sub ponendum fideicommissarios conditionales decedentes, ante implementum conditionis, non transmittere fideicommissum. l. si post diem. s. D. quando dies leg. l. intercidit. 59. D. de conditionib. et demonstr. l. unica. § sin autem. C. de caducis toll. v.g. si fideicommissum relinquatur post mortem grauati, ubi conditio est, l. Heres meus. 39. § 1. de condition. et demonst. l. quibus diebus, 40. eodem titulo. quae duo supposita ubique generaliter procedunt, siue filius fam. sit fideicommissarius, et pater eius grauetur, siue quiuis alius extraneus. Difficilis est hic textus in illis verbis: Quoniam fideicommissum ex persona patris sui vires accipit, quae verba xx[illegible] praecedentes intelligenda sunt de casu, quo filius est fideicommissarius, et pater eius grauatur, quo infertur extra hunc casum, ubi defficit illa ratio, transmissum dari ante implementum conditionis, contra dicta iura. Sed ultra solutiones varias, quas videre poteris, per glossam hic, verbo retentum, et Bartolum. n.º 7.º Aluinum. col. 30. Ripam, n.º 63. Paul. Castr. atque Alciat. n.º 1.º et 4.º et lib. 1.º Paradoxorum. cap. 14. Gouveanum. 2.º Var. cap. 30. Rober. 2.º sentent. cap. 8. Donellum comment. lib. 8. cap. 10. in fin. Connanum. 1.º disputationum cap. 1.º Rx. cum Cujatio 10. observationum, cap. 38. quem laudat Fachin. 1.º controuers. cap. 56. in hoc textu non tractari, utrum transmittatur fideicommissum. enimvero pro constanti tenendum est non transmitti, ut probant iura praedicta, sed illud dubitari; an fideicommissum permaneat apud grauatum, vel potius acquiratur Fisco; in qua difficultate decernitur manere apud grauatum patrem inspicit nostri textus, propter illas rationem expressam, quia vires accipit ex persona patris.

hoc

hoc; q̃ pater n̄ grauatr vt heres: at q̃ in aliis calib; vbi heres grauatr vt heres, caducum [illegible] fidicōmissu, et fisco q̃ [illegible]. l. Vna. § In nouissimo, et § sin autz aliq. C. de caducis tollen. [illegible] ad laudem Dei absoluiti nrã tex.

Ad. § Diui e l. 2. legis Filius Familias 114. Hoc nro tt.

N.° 1. Pro coronide Disputationis Personarum legatariorum interpretari solet Vescriptum huig txo de prohibite alienationi, quæ n̄ valet sine causa vl persona, cuiq interessit. quæ conclusio pbatr et in l. Pater filium 88. § Iulig Agrippa, l. Vutig Filig, 92. D. de leg. 3. l. quoties. 11. C. de fideicom. l. 44. tt. 5. p. 5. exornant coitr DD. infra referendi.

N.° 2. Pro cuig conclusionis declarat. 1.° quærendum est Vtrum valeat prohibitio alienationis cum sola causa sine persona, cuius interessit. In qua difficult. [illegible] sufficere causam solam, et ni fallor, id probatr ex nro txu, vbi 1.° ponitr Via generalis, non valere prohibitionem alienationis, et statim sequuntr exceptiones duæ: quarum vna e, nisi causam exprimat Testator, altera, nisi persona inueniatr, q̃ singulæ singillatim affirmant prohibitis vl causa sine persona, vl persona sine causa. Ad 2.a obijcitr txg in l. Pater filium 38. § Iulia Agripa. D. de leg. 3. vbi testator prohibuit alienationem fundi, in quo erant reliquiæ, quæ iusta causa prohibitionis e, arg. l. lex quæ tutores. C. de administrat. tutor, et idem pbatr in l. Vigni. 44. tt. 5. p. 5. vbi prohibetr alienatio domg maiorum, aut Castelli, quæ iustam causam habet, arg. eiusdem l. lex quæ tutores, et tn̄ n̄ valet prohibitio, q̃ non sufficit sola causa. Quo arg. et fundam. ita tenuit glã in. vbo. causam. Baldo post priuim, Alberico col. fina li.

Cu-

Cumanq. 2ª Lectura. nº 4º. Emilij Ferretij nº. 29. Aliaij 20.
Et adeo inutilem ee prohibitionem alienationis, ut licet ea
inueniatur tacite subintellecta, non valeat quia non fuit expressa a
testatore causa talis. Constat ex illis verbis nostri tex. nisi cau-
sam exprimat. et in hoc distinguitur causa a persona, nam
quo modo cumque causa inuenitur etiam non expressa a testatore, sed
subintellecta, confirmat prohibitionem, et ideo communiter admititur
doct.ª Bartoli hic nº 4º valere simplicem prohibitionem alienationis ta-
lis rei, in qua possit cadere affectio et interesse v.g. ne allie-
nentur Vasalli, aut Serui. Itaque admittendae in distinctione con-
traria Sententia Molline lib. 1º de Primog. cap. 6. nº 30. asse-
rentis sufficere causam tacite induci, nam licet admittamus
eius doctrinam valere simplicem prohibitionem alienationis extra
familiam non inde infertur induci causam, sed potius inducuntur
personae, quae de Familia sunt, quarum gratia facta fuit prohibi-
tio, ut pro constanti tenendum sit semper causam fore expri-
mendam, ut sine Persona sustineatur prohibitio. Greg. 9. in
d. l. 44. gl.ª 3. quo modo recte procedit tex. in d. § Julius
Agripa, et in d. l. Nagni, ubi licet ea inueniatur, quia tamen non
fuit expressa, non confirmat prohibitionem, aduertit Tasso hic 2ª lec-
tura, nº 3. Idaltes nº 60. Crotus 174. Alex. col. penul. nº 9.
ex quo conuincitur sententia tenentium valere prohibitionem alienationis
illius domus, quae fuit maiorum, prout tenuit Greg. in d. l. 4ª
verbo, Torre, Anto. Gom. in l. 40. Tauri nº 37. Tyraq. in pre-
fat.º de Retractu nº 30. licet enim illa sit causa sufficiens si ex-
primeretur, tamen subintellecta non sufficit, ut expresse probatur
in d. l. peto. conuincitur etiam sententia glossae in l. quoties, la. 1ª C. de
fidei commissis, communiter recepta secundum Menelium hic nº
6. Peralta in l. 3. § qui fidei commissum nº 130. D. de Hered.
instit. qui similiter opinatur valere simplicem prohibitio-
nem alienationis Castelli, cuius nomen expressit d. l. Peto.
nisi velis dissendere glossam de tali Castello, ex quo Familiae
nobilitas probatur, apud Hyspanos, el solar de las casas,

tunc

persona

tunc n. va. ida erit phibitio alienationis, quae inducitur fideicomissum familie validum, et consequenter subintelligitur persone, quarum gratia facta sit. facit lex ubi ita legatum. 32. § fideicomisso. D. de leg. 2°. notat B. in d. l. quoties, n° 9°. C. de fideicomissis, sequitur Carolus Ruinus consilio 109. volumine. 2°.

Ex Bartulo, num.° 1.°

n.° 3.° Circa rationes decidendi, cur non admittatur simplex prohibitio alienationis sine causa expressa, vel persona diverse sententie sunt, videtur n. providere nostra constitutio generalis constitutionis Authentici de nuptiis, cap. secundum. vers. disponat, 4ª col. b. disponat itaque testator, ut dignum et sit lex eius voluntas. facit lex cum l. 3. C. de edit. et causas. § fin. C. de pactis inter emptores, imo et semper invenitur persona, cuius gratia facta sit prohibitio, s. ad quos bona non alienata perventura sunt, argum. l. is qui sub condit. 18. D. de additio. et demonst. et in hac difficultate communis sententia tenuit, ideo non valere prohibitionem alienationis, quae facta videtur in utilitatem gravati, sed ille potest privilegium renuntiare. l. siquis in conscribendo. 29. C. de pactis, quod non obligatur, et inutilis est talis prohibitio, ac potius consilium dicenda, quam preceptum, et ideo in d. § Iulio Agrippa dixit. I.C. nihil proponi contra voluntatem defuncti, ideo etiam in nostro textu scripta sunt illa verba, quasi nudum preceptum reliquerint, qui talem legem illo non possunt dicere, quia videtur testator non posse prohibere ne gravatus renuntiet privilegium suum. argum. l. Iulio Titio 87. § testator. D. de leg. 2°. quam sententiam tenet gla. h. verbo, non potuit, et Bt. n° 1° communiter recepta est ex Ant.° Gom. in l. 40. Tauri, n° 37. sed contra illam obijcit Alciatus, et Iason verba ille [illegible] nullius esse momenti [illegible] [illegible] probatur ab initio et [illegible] invalida [illegible] [illegible], non spectata renuntiatione privilegii gravati. cui difficultati fa-

ci-

cile respondet Angel. h. nº. 2º. Menes. de success. creat. § 10. nº. 180. ad finem, et nº. 200. illa verba intelligenda fore quo ad effectum prohibitionis, et obligat. grauati, qui efficaciter non tenetur, cum semper possit renuntiare priuilegium. Id obijcitur 2º. quia si causa iniusta exprimatur a testatore, pro non causa habetur, argumº. cap. Venerabilibus, § penº. de sentª excomunic. in 6. Greg. lopez. d.l. 44. gla. 9. et tunc prohibitio alienationis nulla est, etiam si testator non respexerit ad vtilit. grauati, quo alia causa querenda est nullitati prohibitionis. Quapropter salua pace Doctorum opinor ideo non valere, quia nihil in testº admittitur sine persona, cuius gratia preceptum factum sit, et ideo lex. 12. tabular. vtebatur verba legandi, quo relictum signatur, seu donatum, necessario requirens personam, cuius gratia fiat. l. verbis legis, 120. D. de Verb. signe. l. quidam referunt. 14. D. de Jure Codicillorum, solumque admittebatur extraordinario Jure preceptum testatoris factum in ipsius authorit., vt sup. dixi, ex. l. Quintus Mutius. D. de Annuis legatis, ergo ideo et non admittitur prohibitio sine persona cuius interessit, aut sine causa expressa qua cognoscatur testatorem ob propriam authoritatem vel vtilit. prohibitionem fecisse, et in d. l. pp. admittitur illa causa, Para que mi Heredero finque mas honrrado., quia videtur vtile testatori habere heredem honoratum, quo representatur, ideo quod in nra. l. dicitur, quasi nudum preceptum reliqueriut, quia talem legem testº non possunt dicere; non. n. liberrima facultas disponendi auditur, sed ut dignum est, dº. Authº. de Nuptijs. § Vltimo tacite, quia heres efficitur dn. ... 33. D. de aeq. hered. et sine causa priuari non debuit libera administratione bonorum suorum, facit lex Titio centum. 71. in prio D. de conditionibus et demonstrationibus.

Ex Bartolo numero 2º.

... dicitur ... textus l. 2a C. de Usucap. pro emptore, ubi neque inuenitur persona cuius interesit prohibitio, neque causa sufficiens, nam illa verba, propter perfectae artis peritiam, tamen respiciunt vtilitatem grauati, et consequenter non efficiunt eam sufficientem, argumentum l. Titio centum. 71. in principio D. de condition. et demonstr. et tamen valet prohibitio alienationis, atque vt dicitur, factum fuit contra volunt. deffuncti, quia sine persona et causa valet prohibitio, et male dicitur in d. § Iulius Agrippa, nihil proponi contra voluntatem deffuncti et cui difficultati respondet Bartolus admittens hanc exceptionem, quod minor prohibitus alienare, de quo inquit textus in d. l. 2a C. de vsucap. pro empt. ex illis verbis: tutores vendiderunt, tunc enim, licet non inueniatur alia persona vel causa, sustinetur prohibitio, argumento l. Titio centum, in principio 2o responso D. de condicionibus et demonstr. et poterit confirmari ex l. 44. tit. 5. part. 5. verbo: e si dixesse que lo non enagenase fasta que fuese de edad, cuius exceptionis illam rationem constituit Bartolus, quia minor non potest renunciare fauori suo, glosa 2a in l. si judex, § 2. verbo Item. D. de minoribus. quod receptum testatur Cabalus ... no. 21. Decius consilio 549. no. 3. et consilio 46. no. 4. et id ... tutores possunt renunciare priuilegia minorum. l. pupillorum C. de repud. hered. et in d. l. 2. Tutores vendidere, quia vera esse debuit alienatio hoc non obstante. Praeterea licet decissio legis Titio centum, vtilem faciat prohibitionem in minore, cui perspectiue voluit testator, alimenta illi taliter constituendo, vt possea dicam, tamen prohibitio alienationis sine causa et persona sic est inualida in minore sicut in maiore et ... Paulus videtur affirmare etiam prohibitionem vtilem maiori grauato, verbo: fingue mi Fijo o mi Heredero para que sea siempre mas honrrado. Et 2a solutio est in d. l. 2a C. de Vsucap. pro emptore, heredes fuisse minores, et post aditam hereditatem dros fuisse illorum sexuum d. l. heredes ... D. de acquirenda. vnde testator prohibuit alienationem rerum minorum, quae etiam iure prohibita est l. 1. et toto tit. D. de rebus eorum. ex quo valet prohibitio testatoris etiam si nudum preceptum sit sine causa et persona

ad

ad similitudinem pacti nudi, quod de iure ciuili non producit actionem, iuris gentium. § sed cum nuda D. de Pactis, efficax tamen redditur quando continet idem, quod de iure praecipitur. l. legitima. D. de pactis, quam interpretatur communiter testatur Bolognetus hic. n.º 115. ex glossa magna in l. 2. versic. Item. C. de edict. divi Adriani tollendo. communiter etiam dicit Jasson hic. 2.ª lectura, n.º 56. Ruynus cons. 111. n.º 18. lib. 2.º et ab impugnationibus Croti hic. n.º 4.º deffenditur per Jassem hic. n.º 9 versic. tam. 2.º et tunc prohibitio alienationis operabitur, ne valeat venditio etiam in casu permisso a iure, Authentica de alienat. et emphiteusi, cap. Sanctissimas, coll. 9. notat glossa in cap. Verum, de conditionibus appositis, quam sequitur Crotus in singulari, vbi prohibitio Decius cons. 349. n.º 3. explicat Aretinus cons. 22. n.º 6. adhuc tamen generalius loquitur d. T. [illegible], aut sub illa ratione para que sirquen mas honrrados. generaliter sustinet prohibitionem alienationis nullo alio casu praescriptam et 3.ª solutio est Jassonis. 5. in d. l. 2.ª C. de vsucap. pro emptore prohibitionem alienationis fuisse de seruis non alienandis, in quibus consideratur affectio testatoris, et consequenter adsunt personae, quarum gratia prohibitio valet, argumento l. Generaliter, § si petitum D. de fideicommiss. libert. sed contra, quia si attenderetur fauor seruorum, induceretur ibi illis fideicommissaria libertas, vt in d.º § Si petitum. de quo dicam, n.º 6. sed in d. l. 2.ª manent in seruitute, dominio quorum heredum, quo non attenditur fauor seruorum. quod etiam affirmatur ex illis verbis, propter perfectae artis peritiam heredibus suis seruari testator praecepit, quibus magis apparet perspectum esse heredibus quam seruis et vltimo aliis omissis interpretationibus. Recentiores nostri Magistri distinguunt in specie d. l. 2. minores, quibus serui relicti erant, et qui grauantur de non alienandis seruis, distinguunt inquam ab heredibus testatoris, quibus seruos praecepit seruari, et consequenter ipsi heredes personae distinctae sunt a grauatis, vt illorum fauore sustineatur prohibitio; quod inde colligitur quia in d. l. 2.ª emptor seruorum tamen aligabat pro se conditionem vsucapionis. at si emi-

sset

sit ab ipsis hered[illegible], qui dni sunt. l. Heredis quando q. D. de acq. n. allegavit usucapionem. sed dominium. l. e[illegible] 74. D. de contrah. empt. i. sed a tandem d. l. Bartolus generaliter loquitur ... [illegible] nens prohibitionem utilem ipsi heredi; ex illis verbis: para que sin quien no es honrrados, tentari posse existimo quamlibet prohibitionem admitti. ex cuius causa expressa colligitur testatorem propriam authoritatem respexisse, utilem non videtur semper successorem hab[illegible] diuitem, et honoratum, a quo testator representatur, quod assequitur ex illa prohibitione non alienandi, servatos propter persistere [illegible] perpetuam, sed ut illis fungantur. at in d. l. Titio centum in principio hoc deficit, quia solum iungitur legatario domum emere, ex quo nulla testatoris authoritas colligitur, cur autem in d. l. 2. C. de usucap. pro emptore non sit locus usucapioni, dicam in 2. parte nostre oppositionis. ;;;;;;;;;;;;;

Ex Bartolo numero 3.º

N.º 1. Opponit Bartolus textum in l. si quis ita. 3. § si quis ita. 4. D. de adimen. leg. ubi legatum fundo iterum precipitur heres eundem fundum alio legatario dare, si primus legatarius alienaverit, et ubi expressa non sit causa prohibitionis, valet et tenet, ut colligitur ex fine textus, ubi dixit Consultus prospicere sibi heredem posse. opposita exceptione doli, nisi dum primus legatarius prestet cautionem de non alienando fundo. ad cui difficultati respondet Bartolus illam prohibitionem valere, quia datur persona, cuius interesit, videlicet heres, qui tenetur solvere alii legatario. sed hanc interpretationem impugnat Bologn[illegible] n.º 123. et obstat textus in l. Stichus. 3. D. de manumissis test.º ubi nec libertatis favore sustinetur prohibitio alienationis facta verbo [illegible], si cum alienaveris, textus ibi Bartolus n.º 5. [illegible] in d. l. [illegible] in d. l. § si quis ita. [illegible] [illegible] iisdem verbis, si Titius cum alienaverit [illegible] [illegible] valuisse prohibitionem alienationis. 2.º si valeret prohibitio in d.º § si quis ita, omnino esset invalida alienatio contra prohibitionem testatoris, ut post dicam, et consequenter esset impossibile implementum

co:

conditionis 2.i legati, quæ talis e. Si Titius ius a[illegible] nostra apponit heres exceptionem doli, et recipit cautionem de non alienando in d.o § siquis ita. Et alia videtur esse sententia illius 4.x9, ubi quæritur an fundus legatus diminuatur ex 2.o legato eiusdem fundi relicto sub conditione potestativa primi legatarij, et R. non diminui interim, neque primus legatarius teneri fideicommisso, sed heres teneri de utroque legato, quia verba testatoris diriguntur ad heredem et non ad legatarium. Unde fit, quod si possent concurrere ambo legatarij ad petitionem fundi, partes facerent concursu, quia verba coniuncti §. l. ri coniuncti. 80. D. de leg. 3. sed quia talis conditio 2.i legati, quæ presupponit fundum acquisitum a primo legatario, et non potest heres 2.um legatarium excludere integrum fundum petentem, quod non decrescit usque dum quis legatarius possit concurrere impleta conditione l. 1. § sed et notis. D. ad S.C. Trebell. nunc [illegible] [illegible] presertim exceptione doli, qua petat primum legatarium alienaturum, neque urgeat conditionem non debere spectari, et quasi nudum preceptum respiciendum, quia hoc est speciale in omnibus conditionibus ut indistincte observentur etsi sint impertinentes l. in conditionibus 19. l. Mevius. ss. D. de condition. et demonst. Nec obstat lex fideicommissa. ss. § si quis decem. 18. D. de leg. 3. l. 1.a § Si cui. D. ut legatorum nomine, ubi si cui decem legentur, ita ut illis perditis alia decem dentur, non tenetur prestare cautionem de non perdendis primis decem, quo male petitur cautio in d.o § Si quis ita. R. n. in his iuribus manifestam fuisse defuncti voluntatem bis legantis eandem summam, at vero in d.o § siquis ita iuncta d. l. ri coniuncti potius colligitur semel tantum voluisse fundum utrique dare. &c.

Ex Bartolo numero 4.o

Opponit Bartolus textum in l. generaliter. 24. § si petitum. D. de fideicommiss. libert. ubi nulla causa expressa valet prohibitio alienationis, quo falsa est nostra conclusio. Respondet Bartolus in pro-

hi-

-hibit. (alienationis, a falsae nra) de n alienando seruo perso= nam inueniri. s. ipsum seruum, cuius gratia facta videtur prohibitio, n forsan ... dnum ... in quo Bto ... i ... Bolognetto n. n.o 128. Moltna de Primog. cap. 6. n.o 52. 2. imo et fauore libertatis inducitur ex tali prohibitione fideicommissaria libertas ... si petitum ... fideicommiss ... quidam ... Temperantia ...
sicut o hanc presumptus admittatur probatio qdo testator odio serui, et in penam prohibuit eius alienationem, ne o sequatur libertatis, ... l. fin. C. qui n possunt, vel qdo testator nudum preceptum fecit, at que consilium, vt in spe nri txo, quo m dictum § si petitum decipiunt ... Dasso 1a lectura, n.o 26. et 2a lectura n.o 41. Crotg. n.o 26. Loassis, n.o 104. ... quod ex d.a interpretat. § si petitus inferet Bto ad Vasallos, vt si o prohibitus de n alienandis, alienentur liberi et immunes efficiantur, (libiri) impugnatur a Cumano, h. 1a lectura, n.o 29. Bolognito alios reffevente, n.o 129. ... n credendo testator ... tanto preiudicio successorum prohibuisse alienationem, sed potius in vtilitatem successorum, sicut casu quo talis prohibitio de non allienandis Vasallis facta sit ... nri txo opperabit, ne possint alienari et dominis o sentientibus, quod admittendum e, vt aliquid operet prohibitio testatoris vel ... prohibitus legis, argum. Auth. de alienat. et emphiteusi, cap. Sanctissimae ... Petra Dueñas Reg. 215, ampliat. 4.a ... n posse allienari Vasallos sine pmiss. dni, ad quem feudum spectat, cap. Imperialem, de prohibita feudi alienat. in vsibus feudorum, gla 2a in l. inuitus. D. de fideicommiss. libertat. Ripa responso, 25. Lib. 2.o Sozing reg. 37. Didacus Peres in l. 14 tit. 11. lib. 4.o ordinam. l. 3. tit. 11. Lib. 5. compil. et casu, quo possent vendi, quis habent retractus ipsi Vasalli vt p eodem pretio redimantur ex Doctrina Fabri ... in § domino ... de noxal. actionibus, Couarr. in cap. quamuis pactum, de Pactis lib. 6. § 2.o 2a ... Azeuedo in l. 6. tit. 11. Lib. 5. compil. vbi etiam idem

ex:

quod e inter parenthesim omittendum est.

n legas.

extendit ad alienat. Regiãs ... Gregorius in l. 4. tit. 3. p. ... glo. 3. praxi q receptam dicit Bobadilla in sua Politica. 1. tho. lib. 2. cap. 16. n. 13. ubi n solum voluit illud ius eē intra novem dies cum Didaco perez in l. 14. tit. 11. lib. 4. ordinament. sed etiam intra quadrimestre ...

Ex Bartolo numero 5.

Opponit Btus textus in l. Titio centum. 41. in prio. D. de condition. et demonstr. ubi si relinquantur centum, ut legatarius fundum emat, n inducitur alienationis prohibitio, et in 2a parte centum relictis fratris filio ut fundum emat, tenetur cavere de emendo fundo et n alienando, q in 2a parte sine causa Qualis prohibitio alienationis? cui difficultati respondet Btus n' descendere prohibitionem iam a testatore, sed ex pacto, quod heres inire potest cum legatario tempore traditionis legati maxime in legatis quantitatis, quorum dominia n transferuntur a testatore, sed ab herede ut dicebam in fine l. ... huius tit., ... sed q si hoc eēt verum eadem cautio prestaretur a Titio, de quo in prima parte textus, que prestatur a filio fratris, de quo in 2a responso eiusdem prij, et licet dominium rei legate ... transeat in legatarium l. a Titio in fine. D. de furtis, possessio tn n transfertur nisi de manu heredis l. cum heredes. D. de acquir. possess. unde semper possent exigi cautiones, et pacta interponi inter heredes et legatarium; ex quibus impugnat Btum Paulus Castrensis h. n. 4. Alex. n. 4. Iason n. 33. 1a littera; e quid autem sentiendum sit de prohibit. alienationis pacto interposita dicam in 2a parte huius repetitionis.

Textus vo in d. l. Titio centum (ultra varias illius solutiones, quas refert Bologn. h. n. 133. de quibus dixit loasses hic, n. 33. tot eē sententias, quot capita) interpretatur in 2o responso de alimentis relictis filio fratris minus industrio, ut eo ligitur ex illis verbis; cuius prospectum voluit, modum igitur ... tuit testator, ut fundum emeret, ex cuius fructibus aleretur,

itaq

ita ut heredis intersit cautionem petere, ut impleatur modus alimentorum, argumento l. quibus diebus § fin. ubi Bartolus numero penultimo D. de condition. et demonstr. ita sensit Accursius in verbo, heredis, quem sequuntur Paulus, Albericus, et Immola, quos refert Zara in l. siquis a liberis, § Idem rescripsit. D. de liberis agnoscen. et in § Parens, numero 29. hinc infert omnem legatarium, cui ad alimenta fundus relinquitur tacite prohiberi eius alienationem, nec posse priuilegio iuris renunciare aut transigere sine Pretore l. cum hi. § in principio. D. de transactionibus. sed hec potius est prohibitio legis quam testatoris. unde in specie legis Titio centum, narrata illa verba; cui prospectum esse uolui. qua colligitur testatorem semper voluisse alimenta habere illum legatarium, non autem prohibuit expresse alienationem fundi, quamuis prohiberet, eum sine cautione obligaret, et non valeret alienatio si facta fuisset cum causa vel Persona.

Ex Bartolo numero 6.°

8. opponit Bartolus textum in l. Stichum. 59. D. de manumissis testamento cui respondet non esse fieri expresse factam prohibitionem ex illis verbis subiunctiui si eum alienaueris liber esto. quia solum iussit testator seruum liberum fore sub conditione alienationis et consequenter supponit alienationem prius factam dominium a seruo transferre in emptorem quod auferri non potest sine facto ipsius ... D. de his qui ... Gregorius in d. l. ... Decius, num. ... 2a ... explicat Iasso hic numero 17. Ripa, numero 44. et inde infferunt, quod si testator loqueretur verbo futuri indicatiui temporis, si eum alienabis, valeret dispositio a tempore, quo primum ceres tentauit alienationem, argumento l. quidam in testamento 10. D. de fideicommiss. libertat. facit lex Interdum. 12. D. quibus modis vsusfructus et ita tenet cum Bartolo in hoc numero Versiculo sed si uteretur. sed contra Bartolum insurgit Iasso hic 2a lectura numero 33. 35, et 36. cui licet satisfacere conetur Aleiatus numero 22. et Loasses numero 115. adhuc tamen

+ glossa 4a

obs:

obstat, q^a distinctio hęc magis verbis quam rebus videtur imposita, contra sententiam tex. in l. 2^a C. comm. de legatis. idcirco Recentiores nostri Magistri aliter interpretantur dictam l. Stichus, de libertate directa, quę dari non potest alieno seruo. l. Seruius 35. D. de manum. test. § libertas, penult. Inst. de singulis rebus per fideicom. relict. et sicut fideicommissaria libertas utiliter relinquatur etiam alieno seruo. l. seruo. 9. C. de test^a via manumiss. quod dicitur in d. l. Stichus, illud est non valere illam libertatem relictam seruo testatoris, q^a confertur in tempus, quo iam seruus alienus, ideoque de legato dicitur, quod verbis directis vindicationis non relinquebatur in re aliena. An autem verba directa obliquentur, ut fideicommissarie valeant, controuersum est et a nobis disputatum prope finem l. 1. 28. D. de Vulgari. Sed in eo discedo ab his Recentioribus Magistris, qui opinantur valere prohibitionem alienationis in specie tex. d. l. Stichus, quando persona inuenitur, cuius gratia fiat, et quidem ibi adest seruus, cuius interest [illegible] argum. d. l. Generaliter, § si petitum. D. de fideicommiss. libertat. et tamen non valet prohibitio alienationis, ut ex hoc textu constat, ubi libertas non habet effectum, q^a supponitur venditio facta, dominiumque translatum in emptorem, ergo non valuit alienationis prohibitio. Restat ergo ut quibuscumque verbis Testator scripserit conditionem de non alienando, censeatur minime prohibuisse, q^a de natura conditionis est, ut spectetur implementum eius, cui [illegible]

Ex Bartolo numero 7.°

Vlt.° opponit B.tus textum in l. Codicillis (alias incipit Lucius Titius) 88. § matre. 16. D. de leg. 2. et Cui respondet non esse sine persona prohibitionem illam, ut constat ex illis verbis: habes filios sororum, quibus relinquas, et ita cum verbo, relinquas, subaudias, precipio, sed verius est in d. § matre, non fuisse simplicem prohibitionem alienationis, sed quo ad illas tantum personas; potuit enim uxor grauata exteros hęredes instituere, quo casu filij sororum excluderentur a fideicommisso, solum enim

Vo-

^t directam

Vocentur ad bona, qui secuntur, ... ad fratres Uxoris, ... casu quo fratres ... successores sint ... ti, et hoc casu affirmat alienationis p'hibitã fideicomissum, quod ex verbis enunciatiuis inducitur fauore filiorum sororum. Paulo Castren. ... Decius cons.° 28. n.° 4.° Ruyno cons. 32. ad finem ...

2.a Pars huius Repetitionis De Natura, distinctione, et effectu prohibitionis alienationis.

Ex Bartulo num.° 17.

N.° 10. Alienationis verbum Generale est, signat q' vel translationem in extraneum, siue dominii, siue cuiusuis alterius iuris, aut seruitutis illius quocumq' tex.° l. 1. C. de fundo dotali. l. Sancimus fin. C. de reb. non alien. l. Pete. 69. D. de leg. 2.° in § Patre, facit lex Sicut. 8. § si promisserit. D. quib. mod. pign. vel hypote. solu. Bar. in hoc. n.° 17. coiter recepta sm̃ Tassonem h. n.° 38. Tyraq. post leges connubiales, gl. 1. Gedunis in l. Alienationis verbum. 28. D. de Verb. sign. Donellus comment. lib. 9.° cap. 10. in prio. Cujatius lib. 15. obseruat. cap. 5.° & quod si quis prohibeatur extra familliam alienare, n' censetur p'hibitus relinquere suis heredibus legitimis etiam si n' sint Agnati, filiabus s. et filiis emancipatis, glã in l. Pater filiam § Julius Agrippa. D. de leg. 3. coiter recepta sm̃ Tassonem h. n.° 30. Immolam et Cumanium in l. cum pater, § cum inter D. de leg. 2.° ...

De Prohibitione legali.

Ex

Ex Bartolo. n. 11. et. 12.

Quia prohiberi solent rerum alienationes vel a lege, vel a Iudice, vel a contrahentibus, vel a Testatore, de singulis dicendum. Primo loco venit disputanda prohibitio legalis, cuius ipsi sunt effectus, quos ipsa lex expresserit. l. cum scimus. in fin. C. de rebus alienis, vel nullitas alienationis contra prohibitionem factae, vel poena, ut colligi poterit ex multis traditis a Patre Suarez de legibus lib. 5. cap. 25. usque ad 30. circa interpretationem l. Non dubium C. de legibus, quae latissime cap. [illegible], [illegible] Iur. lib. 6. exempla sunt in prohibitione legali Prodigis et furiosis facta l. 1. [illegible] D. de curatoribus furioso. [illegible] Pupillis, [illegible] admonendi, [illegible] quibus alienare licet, de [illegible] videndus Fachineus. lib. controversiarum cap. 1. Ad delicuentibus, rerum immobilium et mobilium, quae servari possunt. l. 1. D. de [illegible] eorum, de quo Fachineus, et Menochius de Arbitrariis casu. n.° 171. Ant. Gomez. 2.° resolutionum, cap. 14. n.° 13. et in quibus casibus alienatio permittitur, funguntur minores beneficio restitutionis. l. 3. C. de in integrum restitutione, filiis familias bonorum adventitiorum, in quibus Patri quaesitus est usus fructus. l. ult. § ipsis autem, vers. Filius aut. C. de Bonis quae lib. Ecclesiis rerum suarum., Authentica de alienatione et emphiteusi, collat. 9.a in Novella 120. de quo late D. Ioan. del Castillo quotidianarum controversiarum, cap. 14. Menoch. de arbitrar. casu, 17. Coniugatis fundi dotalis. l. 11. et toto tit. de Fundo dotali. l. 1. C. eod. si non detur aestimatus, restituendus vel sit matrimonio soluto. Cujat. 8. ad Aphricanum in l. si mater 9. D. de fundo dotali, et 7.° observationum 23. litigantibus rei litigiosae, de quo vide. L. 13. et ultimam D. de litigiosis, Authentica litigiosa: L. fin. et totum tit. C. eod. Menoch. 2.° praesumpt. 97. et de commertio cum Hostibus intervallo vide. L. 23. C. de commercio. l. Quoties 11. D. de Publiciana l. 1. C. [illegible] exportari et de aliis vide Donellum lib. 9. cap. 1. ad finem.

[illegible]

N.° 12. Queritur an valeat statutum generaliter prohibens alienat.em exteris faciendam. et Bart.us tenet admittendum esse tale statutum. ex l. Dudum. C. de contrahen. empt.e, ubi refertur antiquum Jus, quo licebat propinquis extrahere res venditas exteris. quod Jus licet abrrogatum sit in illa lege, tamen apud Gallos, et Italos renouatum est proprijs statutis, de quo Tyraquel. in tit.u de Retractu, et apud nos extat. l. 6. Tauri, que est lex. 5.a tit.o 11. lib. 9.° noue compil. & 2.° probatur sent.a Bartoli ex. l. 1.a C. non liceat habitatoribus, lib. 10. ubi prohibentur exteris [illegible] res, quam acceperunt ab Republica [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible], et apud nos [illegible], quos dicimus [illegible] [illegible], de quibus in [illegible] tit.o [illegible] [illegible] et in l. [illegible] et [illegible] tit.o 6. lib. [illegible] compil. & 3.° probatur ex l. si [illegible] 34. § omnium. D. de contrah. empt.e ubi quarumdam rerum precipue quarum commercium non est, prohibetur alienatio. quibus fundamentis sent.a Bartoli com.is est teste Jassone. h. n.° 71. Bologneto. 91. & sed 2.° obijcitur, quia ex tali prohibit.e generali, videtur adimi d.nis libera administratio rerum suarum, contra l. res. non usq. adeo. D. si a parente quis fuer. man. l. 2. C. de predijs Nauiculariorum, lib. 11. quo verius est in Iustum fore, et non admittendum tale statutum prohibens generaliter alienat.em, ideo que in Hyspania liberi subditis facultas emendi, et asportandi ab exteris. l. 1. tit.o 15. lib. 5. lege. 14. tit.o 11. l. 2. tit.o 16. lib. 6. compil. solum quia admittitur prohibitio in certis rebus propter authoritatem publicam utilitatem, de quo in tit.o C. que res vendi non poss. et in tit.o 18. lib. 6. compilatio. de quo loquuntur funda.ta Bart.i, ut per ipsa videre est, ubi non prohibetur generaliter alienatio, sed certis tantummodo casibus. v.g. quando retrahere velint Propinqui, ut refertur in d. l. Dudum. res etiam a Republica acceptas hac lege non poterant habitatores Metronomie alienare, ut in d. l. 1. C. illo tit.o et ultimo rerum, quarum commercium non est, prohibetur alienatio in d.o § omnium &.

N.° 13. Tradit preterea Bart.us h, non valere statutum prohibens

alie-

alienat. fieri Ecclesijs, aut Personis Ecclesiasticis, illis concessum est liberè posse emere. l. ut inter Diuinus. C. de SS. Ecclesijs, et qui facit contra priuilegia concessa Ecclesijs, vel Ecclesiasticis per Summos Pontifices aut Imperatores, facit contra immunitatem et libertatem Ecclesiae, Innocentius in cap. Nouerit, dicente excommunic. quo nullum est tale statutum, Auth. Cassa, C. de SS. Ecclesijs, cap. fin. de immunit. Ecclesiar. l. 19. tit. 9. p. 1. in quo Bartolus communiter receptus est, ut nullus contradicat secundum Jasonem hic nº. 28. Bl. it. 72. Bolognetus nº. 194. Dueñas reg. 143.

De Prohibitione Judicis. Ex Bart. n. 15. 16. et fin.

Jus est ordinario Judici prohibendi alienationem et impediendi translationem dominij, comprobant exempla relata in l. Julianus. 10. D. de Curatore furios. l. Diuus. 5. D. de petit. hereditat. l. Seruus hac lege. 9. D. de manumission. l. de pollicitationibus. 8. D. de Pollicitationibus. l. si creditores. 15. § ult. D. de priuilegijs credit. (alias est lex. 31. sub tit. de reb. author. iud. poss.) et quae communis sententia secundum Jasonem hic. nº. 43. Dueñas, qui subiacet quatuor limitationes, reg. 29. quod intelligendum est si Judex procedat ordine Juridico, et consequenter si vbi requiritur causae cognitio, absque cognitione prohibitionem faciat, non valebit, de quo vltra Jura, quae Bartolus allegat, nº. fin. videre poteris textus in l. minorum. C. de predijs minor. l. excusare. D. de excusation. Tutor. Et De Judice vero Arbitro contrarius est, non posse sic prohibere alienationem, ut impediat translationem dominij, quia potestas Arbitri pendet ex consensu contrahentium l. non distinguemus. 31. D. de receptis Arbitr. l. 1. C. eodem. sed ut nº. sequente dicam, sicut ex conuentione prohibeatur alienatio, non impeditur dominij translatio, quo neque ex sententia Judicis Arbitri. in quo Bartolus communiter receptus est teste Jasone hic. nº. 25. Bologn. 299. Neque obstat lex cum antea. 5. C. de receptis Arbitr. vbi competit actio pro exe-

que da

quia a sent.a Arbitrii omologata, et idem de Jure Regio caue-
tur l. 19. tt.o 21. Lib. 4.o compil. quo fun. dam.to admissit except.s
Bolognet.s loco citando numeris sequentibus: sed Ry. actionem
illam, quae oritur ad exequendam sent.m Arbitri, personalem esse,
et consequenter non impedire trans.at.m dominii, arg.o l. 19. §
si heres. 16. D. ad. S.C. Trebell. neque praedictis Iuribus plus datur
Sent.a Arbitri, quam quod ex consent.o promanauerat.

De prohibit.e contrahentium.

Ex Bart.o num.o 5. et. 14.

N.o 1. N.o 5. Prohibitio alienationis a contrahentibus interposita (quae semper
valet, quia semper inuenitur persona, cuius gratia fiat, ipse nempe
contrahens, qui pactum apposuit, ut colligitur ex Bart.o n.o 5.) non
sufficit impedire trans.at.m dominii, sed casu quo facta sit alie-
natio contra prohibit.m, valet, tamen quod Jus erit de interesse contra prohibitum
qui alienauit. l. ea lege. C. de condict.e ob causam. l. si quis ita. 135. §
ea lege. D. de Verb. obligat.b. l. si sterilis, § si tibi, Vers.o si ita
D. de Actionibus empti, melior tex.s in. l. nemo paciscendo, penult.
D. de Pactis, ubi nemo paciscendo efficere potest, ne sibi locum
suum dedicare liceat, aut ne sibi in suo sepeliri liceat, aut ne vi-
cino inuito praedium alienet. Quem tex.m velle interpretatur Do-
nellus in. d. l. si quis ita, de pacto de non alienando, quo nullo effi-
cere potest ut impediatur translatio dominii alienata re contra
pactum, et ita consonat cum l. fin. C. de Pactis inter empt. et vend.
licet aliter interpretentur Cujac. 9.o observat. 3. 5. fidei in. l.
3. D. de Verb. signif. n.o 41. Julius Paccius 2.o Antinomia. 11.
De Jure Regio probatur dicta resolutio ex. l. 43. tt.o 5. p.ta 5. Bart.s
in hoc n.o 14. Ioasses. 160. Ripa. 85. Alciat. 3. Greg.s in. d. l.
43. gl.a 1. Anton. Gom. in. l. 40. Tauri, n.o 15. Joan. Gutierr.
in. l. nemo potest, de leg. 1.o n.o 24. Menoch. de success. creat. § 10. n.o 31.

Ex Bartulo. n. 14.

Sed

Sed 2.º obijcitr. tx.º in l. si creditor 7. § Si quis ... distracta Pigno. b: et certum est, nullam esse venditionem, vt pactioni ... Quam lectionem approbat lex Regni fina. ..., tit. s. p. s. Antonius Augustinus lib. 4.º emendationum, cap. 17. Forcatulus in Necromantia Juris, cap. ... quod ex prohibitione contrahentium alienatio impeditur et annullatur: ob quam difficultatem Donellus in l. si ita quis 135. § 3. D. de verb. obligat. et alii auctores refert Ossualdus comment. lib. 9. cap. 10. litera M. et seqq. diuersimode legunt praedictum textum, supponentes ... pactionibus nullam esse pactionem, et venditionem ... quae sententia sustineri non potest, et ... Florentini ... ... apud nos ... dicta lege ... ni; et quia vt n.º praecedenti patet, falsum est dicere nullam esse pactionem de non alienando, valet etenim, et habet suos effectus.
Restat igitur exceptionem hanc admittendam fore, vt pactum de non alienando valeat impedire, et annullare alienationem in illo casu, quo pactum opponitur, ab eo qui habet jus aliquod in re prohibita, Tenet Bart. in hoc. n.º 14. ... ... 88. Ioann. 155. Begrius decis. 49. n.º 4.º Tiraquellus de retractu conventionali, ... § 3. glo. vna n.º 2.º et cum aliis Salgedo in additionibus ad Bernardum Diaz, reg. 208. limitatione 2. l. 4. si ius habeat pignoris aut hypotecae d.º § quaeritur, et l. Regni. Unde Bart. et Antonius Gom. in l. 40. Tauri n.º 18. illam cautelam admittunt, qua nulla sit alienatio si pactum interponatur, et qui vendit Jus Hypotecae reseruet in re vendita, vel dominus efficiatur casu, quo alienatio attentetur. Nec obstat, pactum hoc de non alienando appositum contractui censuali, vbi etiam est hypoteca, nihil valere, specialiter n. excluditur a contractu censuali, quia in illo prohibitum est, ex motu proprio Pii quinti de forma creandi census, vt voluit Paz in praxi, tomo 2.º 4.ª parte cap. 1.º n.º 4 q. etenim ille Motus proprius non recipitur in Hyspania; sed ideo tale pactum excluditur a contractu censuali, quia de natura sua abhorret, quid ... induceit grauamen ... mabile, quale est pactum de non alienando tenet F. ... de censibus, lib. 1.º cap. 10. n.º 2. et lib. 3. cap. 4. n.º 6. atque idem F. ... ianus

dicto

[illegible] probat [illegible] proprium n'ee receptum [illegible]

Si autem vellimus inquirere rationem eorum, quae dicta sunt duobus numeris Praecedentibus, de Filiis numerit, et in quo se Fatetur inconstantem ingeniosissimus [illegible] lib. 9 Cap. 10 lit. M. sed quae pro tenuitate nostra invenerimus, percipite, meliora cogitantes. & 1° licita est inter extraneos prohibitio alienationis, ut manifeste probatur in l. ea lege. C. de condict. ob causam, et ceteris Juribus relatis. n°. 15. et 16. Neque obstat lex 2. C. Si a parente quis fuerit manu. nam in illo textu loquitur de Actione Faviana et Calvisiana qua revocatur alienatio Liberti, quae facta fuit in fraudem legitimi patroni, l. si patronus. 3. § 1. eod. l. sequenti. D. si quid in fraudem patroni, l. 2. C. si quid in fraudem patroni, explicat Cujac. ad Aphricanum, tract. 1. § 2. et Pichar. in § Item si quis. 6. Inst. de actionibus n°. 11. ab hac actione liberatur Filius emancipato. d. l. 2. quia cum Patri satisfactum sit ex portione bonorum filii illi data propter emancipationem. l. cum oportet, § cum autem. [illegible] § Nunc autem. C. de Bonis quae Liberis, non est cur non teneatur Filio, sicut tenetur libertus, qui propter manumissionem debet legitimam patrono suo: Neque obstat Parentibus etiam Filiis legitimam deberi. l. Nam et si parentibus. D. de inofficioso testamento quia non venit illud in consideratione cum sit turbato mortalitatis ordine: argumento l. inter stipulantem, § Sacram. D. de Verb. obligat. [illegible] et casum adversum quae Fortunas expilari neque civile neque naturale est. 2° vero si pater alienaverit bona sua in fraudem legitimae filiorum, revocatur alienatio, saltim in titulis lucrativis, ubi magis invenitur fraus. Dixi in 3. p. legis In suis. D. de liber. et posth. et late Bart. et alii D.D. in hac l. 2. Molina de Primog. lib. 1. cap. 1[illegible]. n°. 4. et Pichard. ubi proxime n°. 13. ex quo infertur rationem Consulti in d. l. 2. [illegible] Quia indignum est, non esse generaliter accipiendam, sed tantum in illo casu, ne invitus quis dominus a lege prohibeatur irrationabiliter alienationem rerum suarum. l. Dudum. C. de contrahenda emptione facit argumentum textus in l. quod nostrum. D. de reg. juris. l. [illegible] mandati. C. Mandati. & 2° supponendum est in eo convenire hanc

pro-

prohibitionem alienationis cum et . . . is contract. bg. ut n' i ceri val . ac.
nisi quatq interest stipulatoris, vel contrahentis. l. stipulatio ista.
18. § alteri. D. de Verb. oblig at. v. inuente sunt enim huiusmodi
obligationes adhoc vt vnusquisq sibi acquirat, quod sua interest.
vbi late Donel. nº 4. 5. et 6. Cuiac. comment. lib. 12. cap. 16. l. quecumq
gerimus. 11. D. de action. et oblig. et hec e ratio, quare antiquitus
n' admittebatur pactum quo Dno prohiberetur rem suam alienare, aut
in suo sepeliri. l. nemo paciscendo penul. D. de Pactis. Sed qa et in hu
iusmodi pactis aliqua vtilitas potest considerari, nouissime admittu
tur. l. fin. C. de Pactis inter empt. et vendit. His ita suppositis queri
tur, quid operetur talis prohibitio, et dupliciter sortitur effectum suum,
idē, vt solummodo teneatur alienans ad interesse partis, valeatq
alienatio facta contra prohibitum, prout in Juribg relatis, nº 15.
2º, vt nulla sit etiam alienatio. d. l. si creditor, relata. nº 16. et
qdem si expresse conuentum sit inter contrahentes, vt solum sortiatur
primum effectum prohibitio alienationis, nulla dubitatio erit, si vero
conuentum sit vt n' valeat alienatio contra facta, communis sententia
tenet admittendam n' fore talem conuentionem ex l. nemo potest
penulta in fine. D. de Pactis, l. 28. 4to. s. p. s. Robertg. 3. sen
tentiarum. 24. Tiraquel. de R. etractu conuentionali, §. 1. gla. 7.
nº 11. Dorelg in l. siquis. ita. §. 3. de Verb. oblig. Joan. Gutierr
Gutierr. in l. nemo potest, de leg. 1. nº 24. Molina de primogen.
lib. 1º cap. 12. nº 31. Sed his n' obstantibg, contrarium verig puto
valere predictum pactum, nullamq facere alienationem contra factam,
siue quia expresserunt contrahentes ita rem tradi, vt quo primum
alienatio intentetur, sit in dominio eius, qui sub hac condit. e tra
di voluit, Gregor. in d. l. 45. gla. 4. siue qa Dnus rei obligatur,
se n' alienaturum, et si alienationem intentauerit, extunc consti
tuatur se n' possidere nomine Creditoris, et hoc modo transfertur
dominium absq tradit. e Tauristę in l. 17 Tauri, Bto in hoc
nº 14. qui admittunt D. D. omnes, a tempore, quo alienatio per
ficitur, desinit esse res in dominio posessoris, et consequenter non
potest valere alienatio eius sine volunt. e proprij dni. l. id

quod

... sicut cum Bto in fine huius numeri 14. nisi aliud expresserint contrahentes praetium &c, ne liceat alienare, et si alienaverit, non valeat; quia bene potuit obligari dominus illo verbo futuri temporis; quod refertur ad tempus anterius alienationi quo dominus adhuc est, et intentans alienatus potuit se prohibere facultate disponendi: si 2o pactum sit ut alienatio non valeat, postquam semel perfecta sit, tale pactum non admittitur contra ius tertij consecutus ex alienatione, et de hoc casu loquuntur Jura in l. nemo paciscendo penult. D. de Pactis, et in d. l. 23. tit. Y si contra esto ficiere, que torne el Señorio al Vendedor o a sus Herederos, decimos que tal postura como esta no vale: explicat Donzales vellatg. no. 15. et Greg. in glo. 5. 2. 3o et ulto. si nihil expresserint contrahentes de conventionis effectu, sed tantum fecerint pactum de non alienando, tunc quotiescumque potest valere cum primo effectu, ut de interesse tantum teneatur alienans contra prohibitus rata manente alienatione, sic custoditur, et ita loquuntur Jura supra vellata no. 15. ratio ratione quominus obligatur, qui solum tenetur ad interesse, ut liberi permaneat dominus rei, et in contractibus semper est admittenda illa interpretatio, quaminus obligetur, l. stipulatio ista. 38. § In stipulationibus. 18. D. de Verb. oblig. l. semper in stipulationibus. 34. D. de Reg. Jur, sicut in aliis ex contraria dictura legis intestamentis D. de reg. jur. contra ius Rex ut nulla sit alienatio dicam in sequenti capite; at vero in speciebus in d. l. si creditor, § fin. D. de Distract. pignor. habuit pactum de non alienando secundum effectum, nullam efficit alienationem, quia nullum alium effectum potuit sortiri; quod ita patet, nam interesse creditoris, qui habet hypothecam vel pignus est interesse crediti et securitatis illius in ipsa re pignorata, sed absque pacto de non alienando habet creditor obligatum in eo debitorem suum, quo nullum alium effectum potuit habere pactum de non alienando, quam annullare alienationem, sed quaelibet dispositio interpretanda est, ut aliquid operetur. l. si quando. 109. D. de leg. 1o quae effectus ille dicendus est pacto de non alienando cum hypotheca facto in d. l. si creditor, et similibus speciebus tenet Barbossa in l. si filius fam. D. soluto matrim. no. 34. ?

Ex quibus pluria deducuntur utilissima praxi, 1.° ... sit in puncto Juris illorum sententia qui tenent decissionem ... creditor, § fin. procedere etiam in generali hypotheca, quia militat eadem ratio, cum absque pacto teneatur debitor de interesse creditoris, Paulus Castren. in l. si ita quis, § la sequ. n.° 5. D. de verb. oblig. Alex. et Crotus relati a Joanne Gutierrez in l. nemo potest D. de leg. 1.° n.° 57. Dueñas reg.a 240. limitat. 1. Gregorius in l. 19. tit.° 8. p.ta 3. licet contrariam sententiam magis communem dicant cum pluri mis Gutierr. loco citato, Couarru. 2.° Variarum, cap. 15. n.° 3. Ant. Gom. in l. 40. Tauri, n.° 8. Ant. Gabr. lib. 5. commun. opinionum concl. 1. de pignoribus, n.° 3. et seqq. 2.° infertur declaratio textus in l. 4. § si heres percepto fundo D. de Tribut. l. fin. § fin. D. de contrahenda empt. l. ... judicatus 19. § fin. D. de except. rei Judicate, ex quibus communiter DD. docent cum B.to in l. si creditores C. de pignoribus, n.° 22. Jus exequendi ... quod hac Regni conceditur instrumentis guarentigijs l. 1. et 2. tit.° 21. lib. 4.° compil. quia Jus est personale, passiue illo non teneri singulares posessores rei pignoratae, etiam in contractu censuali, prout saepius practicatur, se vidisse refert Joannes Gutierr. in d. l. nemo potest n.° 35. et 36. An id operatur pactum de non alienando cum Hypotheca in alijs contractibus, vbi admittitur, quod etiam possit intentari via executiua contra tertium hypotecam in 3.° posessore, quia non fuit valida alienatio eius, et iudicatur esse in dominio primi debitoris, Rodericus Suarez in l. post rem, in declarat. legis Regni, limitat. 1. n.° 5. et Couarr. 3. Variarum, cap. 9. n.° 6. vers. illud tamen erit obseruat. Parladorius rerum quotidian. cap. 1.° n.° 10. 3.° infertur declaratio textus in l. Hoc si debitor C. de pignoribus l. 14 tit.° 13. p.ta 5. quibus non potest conueniri hypotecaria tertii posessoris nisi facta sit excussio in bonis debitoris, quod etiam in contractu censuali, licet negauerit Couarr. 3. Variarum 9. n.° 6. tenuit Guido Pappa decis. 176. n.° 1.° et 2.° si tamen interpositum sit pactum de non alienando cum hypoteca, poterit intentari hypotecaria via contra 3.um possessorem non expectata excussione principalis debitoris, quia annullata per pactum alienatione illius vt dicatur esse dominus tenent Couarr.

Successores

5. 20.

... Gutierr. loco cit. ut. nº. 26. 4º infertur ex ... ratione declaratio tex. in l. quoties. C. de rei vindi. l. 50. tit. 5. p. 5. l. 14. tit. 28. p. 5. ubi si quis vendiderit rem eandem, melius ius erit in re illius emptoris, cui prius tradita est, licet secundo emerit, Gregor. in d. l. 50. gl. magna, hoc ... fallit si in emptione primi ... expositum sit pactum de non alienando cum hypotheca, quia ex eo nulla est 2ª alienatio, et consequenter non erit potior, licet traditionem habeat, Couarr. 3. Variarum, cap. 19. nº. 2. Antonius Gom. 2. Variar. cap. 2. nº. 20. ... Gutierr. ... nº. 42.

5º ex eadem ratione infertur declaratio tex. in l. emptorem. C. locati. l. 19. tit. 8. p. 5. ubi si res conducta vendatur, non tenetur novus emptor stare ... in conductione facta a venditore, etiamsi pro securitate locationis obligata sit res locata, vel conducta, quia in tali conventione solum venit interesse, Bal. in d. l. emptorem, nº. 2º et ... D.D. si tamen in conventione ponatur pactum de non alienando cum hypotheca eiusdem rei, non poterit expelli colonus ab emptore, quia emptio illius iudicatur nulla, tenet cum pluribus Gutierrez ... nº. 43. et 44. ...

An etiam predictum pactum excludat beneficium l. 28. C. de locato, controversum est inter plures, quos refert Antonius Gabriel lib. 3. communium opinionum, tit. de locato, conc. ... Suarus ... de ... in Emphiteut. q. 22. nº. 8. Barbosa in l. filiusfamilias. ... solutio matrimonio nº. 37. et 98. et inter Couarr. 3. Variar. cap. ... nº. 4. negantes, alia quae practicabilia videre poteris per Gutier. citatum.

Nº. 2. Ultimo ex dictis nº. 19. interpretatur tex. in l. ea quidem, penult. C. si mancip. ita fuer. alien. l. servus hac lege. D. de manumissionibus. l. ille servus. 9. § qui hac lege. D. qui et a quibus, ubi pactum de non manumittendo impedit libertatem, et nullam facit, quia interesse domini, quod illo casu est punire servos, non potuit aliter consequi, nisi cum denegata libertate, Donel. in l. si quis ita. 135. § 3. D. de verb. oblig. nec poteris obiicere contra dicta eodem nº. 17. legem finalem, C. de rebus alienis non alien. ubi ex pacto de non alienando etiam sine hypotheca censetur prohibitus quilibet modus transferendi dominium, quia concedimus prohibitum, negamus tamen alium effectum habere, praeterquam

ut

vt teneatur ad interesse qui pactum fregit, ut tollis ex ... ui publicam, & congruentes D. de Verb. oblig. sicut aliter interpretatur a' D.D. prout colligitur ex traditis a' Pinelo in l. 1.a C. de bonis mater. 3. p.o n. 28. & idem q. ... ibidem interpretatur legem, ea lege 3. C. de adilit. ob causam, vbi datur actio ad petendam rem alienatam, contra pactum de non alienando, ad petendam sii licet a' Donatario, qui pactum fregit, vt teneatur de interesse et pretio rei, nouus q. possessor in quem fuit translata per alienationem, nullo modo teneatur.

De prohibitione alienationis Testamentaria.

Duplex est alienationis prohibitio, altera Tacita, altera expressa: Tacita nempe, vt dicantur prohibiti alienare qui grauantur legato aut fideicomisso, non solum post nouam decissionem text. in l. si duobus & sed nostra maiestas. C. Com. de leg. sed etiam antiquarum, l. Vnum ex familia, 67. & si uno, & q. sed et si fundum. D. de leg. 2e l. Marcellus. 3. & res quae. D. ad. S.C. Trebell. et de prohibitione expressa Testatoris loquuntur Iura in l. nostra; et in l. Peto, 69. & Patre. S. D. de leg. 2o. l. cum pater. 77. & libertis 27. D. eodem. & C. de fideicomisso; quod inducitur ex prohibitione alienationis videri possunt Cujat. 15. obseru. 1.2. et 3. Ant. Fab. 14. ... 10. et seqq. et de erroribus pragmaticorum per totas decades. 53. et 54. Simon de Petris lib. 3. interpretat. vltimae voluntatis, interpretat. 3. dub. 1.o Gouea ng. 2.o Var. 19. Peregrina de fideicomissis, art. 14. N. 20.

Effectus autem harum prohibitionum diuersi sunt, et 1.o in eo conueniunt vt alienatio facta contra prohibitionem testamentariam expressam vel tacitam, nulla sit, patet ex Iuribus relatis n.o precedenti ex d. l. si duobus, & sed nostra majestas, et in fine l. C. Com. de leg. quid de Iure antiquo voluerit Raynaldus ... 5.o indagationum 3. 9. validas esse alienationes, solum q. de interesse teneri grauatum alienantem contra prohibitionem, argum. l. quidam ita, penultimae legis Si heres, 70. & si heres. 2. D. ad. S.C. Trebell. quod vt bene notat N. 21.

l. quidam ita. 21. & penult.

Do:

... nra maioras. nº 2º solum admitti du
in casu d... idem ita; propter inculpabilem ignorantiam, de
qua E, vl in similibus speciebus, vt generaliter verum sit alienat
contra prohibitionem testamentariam tacitam vl expressam n valere,
imo et quod plus e, non solum in testamentaria prohibit, sed et
in prohibitione illius contractus, qui sequitur naturam vltimae vo-
luntatis. v.g. in donat causa mortis, idem respondendum. Molina de
primog. lib. 1. cap. 10. nº 34. ex presumpt legis in testam D. de
reg. iur. quam testator n solum videtur rem prohibere alienari,
sed et transfferre dnium eius, in personam cuius gratia prohibitio
facta e, ita vt absq facto eius ad alios transfferri n possit, x. l.
id quod nostrum. 11. D. de reg. iur. et ex dicta nº 17. et in contractib,
et quibus aliquis gravatur post certum tempus rem alteri restituere,
l. quoties. C. de donat quae sub modo. l. 7. ttº 4º. p. 5. idem dicen-
dum e, vt nullo modo valeat alienatio in damnum successoris, qui
ius Dnatarius solum e dns pro tempore sibi concesso, n vltra, facit
lex. 40. Tauri vbi in maioratibus sic institutis transfertur pos-
sessionem ipso iure in successorem n obstantibus quibuslibet alie-
nationibus a predecessore factis, de quo Molina vbi proxime, nº
32. sed illud vtilius controvertitur, an alienata re prohibita, quae n
statim veniat restituenda, si alienata n esset, efficiatur affecta restitu-
tioni, propter alienationem, vl expectandus sit dies condio fideicommissi.
In qua difficult coiter distinctio admittitur inter prohibitionem aliena-
tionis tacitam et expressam, vt alienatio facta contra prohibitionem testato-
ris expressam n solum sit nulla, sed et operetur vt statim admi-
ttatur substitutus n expectato die, vl condit substitutionis. l. cum pater
§ libertis. D. de leg. 2º. vbi q. a verbo, nisi id alienaverit. l. Pater, § fra-
tre, eod. ttº cuius decisionis illa ratio potest excogitari, quia qdo relic-
to fideicomisso certis personis, vl familiae, vlterius prohibetur alie-
natio, inducitur fideicomissum novum, cuius dies cedit statim atque
alienatur prohibita res, et consequenter qui tum temporis proxi-
miores fuerint, invitantur excluso eo, qui alienavit, et qui pos-
tea nascitur i sit et proximiores, quia maioratus successio neq per

mo-

momen ... potest in pendenti extra ... is a Mol.a lib. 3. ca...
et ita tenet lib. 4o. cap. 1. no. 8. 12. 21. 22. ... porta ... quod
si tamen alienationis prohibitio tacita sit, ex eo quod fideicomissum
relinquatur familie, tunc alienatio facta a 1o possessore valere
debet pro toto tempore, quo possessor poterat fungi re prohibita. l.
Servo legato, §i. D. de leg. 1o. l. si duobus. § sin autem. l. Cohia de leg.
Paulus Castr. ... no. 7o. Ant. Gom. in l. 40. Tauri. no. 38. et Mo.na
de primog. lib. 1o. cap. 16. no. 33. et cap. 20. no. 21. quando prohibitio sit in contractu apposita semper admittenda est alienatio
pro tempore primi possessoris, quia minus datur prohibitioni contrahentium, quam testamentariis etiam in specie l. Quoties. C. de
donatio. que sub modo, secundum sententiam eiusdem Molina dicto
cap. 10. no. 33. per quem et alia videri possunt: Hec autem intelligenda sunt de alienatione rei prohibite, nam commoditatem suam
quilibet possessor alienare potest, ut late probat idem Molina
dicto capite. 20 ...

Vtrum prohibita alienatione, prohibita sit Vsucapio? Ex Bartolo numero 22.

Licet Bartolus ... admiserit Vsucapionem in rebus prohibitis alienari,
contraria sententia verior est, et communior ex l. si duobus. 3. § sed
nec maiestas. l. Cohia de legat. ... ut neque Vsucapio neque longi temporis prescriptio contra legatarium, vel fideicomissarium procedat,
ex quo ... lex prohibet Vsucapionem, satis impeditur. l. Vbi lex, cum
similibus. D. de Vsucapionibus, et ... tenet Bartolus sibi contrarius. Ant. Gom.
in l. 40. Tauri. no. 42. Mieres de maioratibus. 4. p. q. 21. Ant.
Gabr. lib. 1. commun. opinio. ... 13. et ceteris declarationibus, Molina de Primog. lib. 4. cap. 10. ... observat. 28. que sententia
declaratur 1o. ut locum habeat in prescriptione, vel usucapione decem
vel viginti annorum, quia predicta lex Codicis simpliciter vetuit usu-

ca-

[illegible] dicendum, quam minus deroget antiquum Ius. [illegible] presumimus, in fine C. de appellat. Tenet Antonius Gomez Molina l. nº 2º. et consequenter Bartoli sen. eius quia funda[illegible] possunt admitti in aliis Usucapionibus longi temporis, in quit enim Bartolus Usucapiones admittendam in re prohibita alienari, ut [illegible] maiores, argto a contrario sensu ex l. 2. C. de Usucap. pro empt. quia omnes autorum gratia prohibitio facta fuit, recte possunt alienare l. cum pater, § libertis. D. de leg. 2º atque ex patientia Usucapionis alienasse Judicantur. l. Alienationis verbum D. de Verb. signiff. sed quia contra impeditos agere, et nondum natos currere non debet tempus Usucapionis vel prescriptionis, Paulus Calbens. consilio. 457. nº 20. et. 3. lib. 2º. et fideicommissarii non possunt agere, antequam cedat illis dies fideicommissi, recte infertur non currere prescriptionem hanc triginta vel quadraginta Annorum contra successores maioratus et quodsi expressa sit prohibitio alienationis, quia extunc admittitur, ut dixi nº precedenti, cum possint agere, contrarium dicendum est cum Mollina d. cap. 1º. nº 3. et. 7. sicuti quemlibet possessorem fideicommissi, licet in Maioratibus contrarium deffendam, nº 6. 8. et. 9. quia beneficio legis transffertur in successores possessio Civilis, sine qua non datur Usucapio, cap. sine possessione, de Regul. Jur. in. 6. l. male agitur, cum similibus C. de prescript. 30. vel. 40. annorum, et idem erit si clausula fideicommissi sit, ut mortuo predecessore transeat in successorem dominium atque possessio fideicommissi et quodsi loquamur de Prescriptione inmemoriali, hec indistincte admittitur, quia ex ea presumuntur intervenisse omnia necessaria ad alienationem, et sic Regia facultas alienandi, argumento l. ductus aque. D. de aqua quotid. et estiva, et vim tituli habet, cap. super quibusdam, § Preterea, de Verb. signiff. et ex inmemoriali presumitur maioratus l. 41. Tauri, quo ex illa dissolvi poterit, l. Nihil tam naturale. D. de Regulis Jur. tenet Afflictis in cap. Imperiali, nº 22. de prohibita feudi alienatione. et Mollina ibidem numero finali. [illegible]

Ga

3.ª Pars Repetitionis.
Ad interpretationem illorum nostri Textus verborum: neque creditoribus, neque Fisco fraudi esse.

Trivialiter interpretari solent verba proposita, 1.º unum, quia, de creditoribus, quia non potest fraudari testator prohibendo alienationem rerum suarum, ut et Fiscus sit creditor, cui tributa seu causa debeatur; etenim successores tenentur debitis testatoris, l. 2.ª C. ad Trebell. §. siquis enim [illegible] [illegible] seq. D. [illegible] [illegible] quia dixi in l. 1.ª [illegible] n.º 1. et videri potest Acevedo in l. [illegible] Tauri quae lex est l. 4.ª tit. 6. lib. 5. compil. Molina lib. 1. cap. 10. n.º 8. et sequentibus ad numerum 14. 2.º quod semper intelligendum est prohibitionem factam sit in dispositione revocabili, vel debita contracta sint ante prohibitionem; nam irrevocabilis dispositio non diminuitur debitis postea contractis a fundatore, argumento l. Iurisgentium. § adeo. D. de Pactis l. Perfecta. C. de Donationibus quae sub modo, Ant.º Gomez in l. 40. Tauri, n.º 72. Molina lib. 1. cap. 10. n.º 4. quod potuit contingere si maioria fiat irrevocabiliter altera ex modis [illegible] in l. 17. Tauri, vel [illegible] clausula [illegible] aut reservatione usufructus, Mollina lib. 4.º cap. 2.º n.º 3.º usque ad 15. et n.º 31. et 32. sed hoc erit limitandum in Maioria [illegible] irrevocabiliter facta in uno filio et [illegible] bonorum Patris, ea ratione, quia computatur tempus mortis eius, ut cognoscatur valor Tertij et quinti l. 23. Tauri, quae est l. 7. tit.º 6. lib. 5. compil. iuncta l. 9. tit. 5. lib. 3.º Fori, l. cum quaeritur. l. omnimodo. C. de inoff. test.º quemadmodum augetur valor praedictae portionis ex bonis parentis auctis, ita diminui necesse est, l. secundum naturam. D. de reg. iur. et consequenter pro rata tenebitur, ne aliorum fratrum legitima minuatur. Nec obstat irrevocabilem esse Maioriam, quia intelligendum est, ne

possit

... ceterum non intelligendum ... Rata debitis q[uod] hoc est inofficiosum ... filiis ... Possit ... d. l. 28. Tauri renunciari, ut velle tenuit Tillo Tiedin. ... nº 4º. quamvis contrarius deffendat Mol. d. lib. 4. cap. 2º nº 83. quod si fiat non tenebitur debitis, quamvis aliorum fratrum legitima extinguatur, q[uia] illis et lucrum relictum fuit, ad presumendum in possessionem ... l. si deffunctus. 10. C. arbitrium tut. idem est erit dicendum de filia ratione Dotis meliorata virtute privilegii ad hoc ... l. 13. tit. 2º lib. 5º compil. tunc enim favore Dotis potest eligere tempus ad computandam quotam meliorationis, vel tempus mortis Parentis vel tempus Donationis, ... l. 29. Tauri. que est l. 13. tit. 8. lib. 5. compil. tenet Mol. d. cap. 2º nº 32. ... extra hunc casum non est admittenda sententia illius, q[uia] filiabus obstat. d. l. 1ª qua meliorari nequeunt ratione dotis, et filiis obstat d. l. 29. in fine, q[ui]a non conceditur privilegium illud. que omnia etsi vera sint ... illud verbum ... Creditoribus, non omnino bene adaptantur sequenti verbo neque Fisco. q[uia] si interpretemur, ut inquit ... de casu quo Fisco debeatur aliquid Tributorum causa, tunc etiam fiscus creditor est, l. Creditores. 10. D. de Verb. sign. et consequenter super ... additum erit in nostra verbum Neque Fisco, quod ad hanc interpretationem comprobat Gelso. n. 2. ... nº 11. Paulo. 10. Emilio ... nº 69. ...

24. 2ª interpretatio est, ut illud verbum. Neque Fisco. intelligatur de jure fisci confiscationis bona delinquentis, cui jus fraudare non potest testator alienationem prohibens. v. g. si delictum commisit ante, vel post alienationis prohibitionem in casibus sequentibus, quando ratione plures Maioratus confiscatur ... Peralta in ... qui ... de ... D. de Hered. inst. nº 128. ... si post delictum alienationem prohibuit in ... revocabili; de quo in l. 17. Tauri, que est l. 1ª tit. 5. lib. 5º Recopil. et l. 44. Tauri, que est 4. tit. 7º eodem lib. tunc enim ex ... confiscate bona illius revocabitur maioria. q[uia] et si post tales maioriam

confiscantis

facta sit de[lictu]s omissum [...]
procedit [...] tenet Simanchas [...]
259. argum.to S. in l. si aliquis. 7. D. de mortis causa donat.b
ubi decernitur idem in donat.e mortis causa, cui assimilatur ma-
ioria revocabilis secundum Molina de Primogen. lib. 1. cap. 10.
nº 16. sicut adnuerit Ant.o Gomez in l. 40. Tauri nº 9. vers.
Animaduertendi, argum.to tex. in l. res uxoris. 24. C. de Donat.
inter, ubi de[lictu]s donatoris n' offiscatur donatio inter virum et
uxorem, licet ante mortem donatoris n' valeat. l. Donationes. et
eodem. l. in donationibus. 12. C. ad. l. Falc. sequitur Molina lib.
4º. cap. ultº nº 22. licet ista lex, res uxoris specialiter admittenda
est in donat.e facta uxori, que seruatur Fisco indemnis in pretium
pudicitie, aduertit [...] Immola. nº 1. et Alciatus in l. post otractum
D. de Donat.s. & 2º potest accidere. v. g. si ante sent.am facta sit
maioria in otractu irreuocabili, tunc n' sic fiat in [fraudem] Fisci
reuocatur. l. si aliquis. 7. in fine. D. de Donat.s causa mortis ibi illa
[...]ta, verbo, sine suspicione, cap. 2º. de Renunciacione in. 6. Ripa
[...] nº 10. [...] autem probetur dolus ex indiciis, [...] l. Dolum,
D. de Dolo, Mascardus de Probat.s, [...] 550. tradit [...] in. l.
Post otractum. D. de Donat.s. vel si tale delictum omittatur, ex quo
Iure ipso bona delinquentis offiscantur, cap. cum secundum, de
hereticis, lib. 6. tunc n. offiscabitur maioria post delictum facta,
etiam in otractu irreuocabili. Sed extra hos casus n' offiscabitur, quia
si in otractu irreuocabili fiat prius, quam delictum omitteretur
quando necdum cogitabat de delicto, recte procedit, ab illo temp.e dis-
positio bonorum n' denegatur. l. 1. C. de Iure Fisci, lib. 10. l. si marito
14. S. 1. D. qui et a quibus. et si delictum ipso Iure offiscatum induc-
cat, quod si n' ipso Iure, sed per sent.am, tunc etiam si maioria fiat
post omissum delictum, et quod [...] post litem otestatam, n' re-
uocabitur, quia delinquens ant. sent.e retinet bonorum administrat.
[...] aufertur. 55. Vers.o in reatu. D. de Iure Fisci. l. Reo. 41. D.
de Solut.s. l. post otractum. 11. D. de Donat.s. & 3º potest accidere,
in [...]º sive [...]dito post crimen omissum, sive ante, quia [...], qui

com.

... confiscatione, testamentus non valet ... in ... tit. 1° p.ta 5. Quod etiam in praxi deservabitur, nam ... ex l. 4. Tauri, quae e l. 3. tt. 4°. lib. 5. compilat. ... ad mortem damnatis testari posse, et consequenter testamentus, quod ante fecit, validum sit, ex doctrina Bartoli in l. si quis filio, § igitur in fine, D. de injusto ... in d.a l. 4.a excipiuntur bona confiscanda ... salvo de los que por tal delicto, fueren confiscados, o se ouieren de confiscar, o aplicar a nuestra Camara, o a otra persona interpretatur lex nostra prohibitionis alienationis ... n' minuatur hoc Jus fisci confiscatis bona delinquentis qui prohibitionem fecit. Molina lib. 4°. cap. ult. n° 21. Sed licet vera sint, quae in hac interpretatione continentur minus tamen bene adaptantur in textu nostro, quia illo tempore n' valebat testamentus delinquentis, et consequenter male dixisset. ... Consulto contra fideicommissarios agere posse creditores, quia destructo testamento et fideicommissa n' valent. l. tamquam. C. de Fideicommissis.

25\. 3.a et ult.a interpretatio est, ut nostre textus loquatur de Jure fisci, quo Vicesima pars haereditatis extraneo relicte debebatur illi ab Augusto Caesare introducto, teste Balduino ad leges de Jure Civili, cap. de lege Julia de ...issima, Ant° Augustino 1° emendat., cap. 4°. ... lib. 1° disputat. 3. cap. 19. Forcatulo dialogo. 22. et huius Vicesimae partis occasione latum erat edictum Divi Hadriani, de quo in l. fin. C. de edicto Divi Hadriani tollendo Cujacius lib. 5. observat. ... 16. et lib. 9. n° 24. ubi inquit textum nostrum interpretandum, ne possit testator prohibitione alienationis hanc Vicesimam partem haereditatis suae fisco debitam minuere. Neque obstat verbum illud fraudi, quod exponendum pro damno aut impedimento Balduinus ibi cap. de lege Falcidia ... 8.a putat. ... An autem debitis possessoris maioratus, qui n' ... teneantur successores, propria disputatio est in l. Peto. 69. § praedium. D. de leg. 2° de quo videre poteris Molinam lib. 1° cap. 10. a n° ... Mieres in 4.a p. q. ... 6. Joannes Garzia de expensis cap. 13. ... et 16. n° ... absolui ...

Ad

Ad text. in l. I. D. de condit. [?]

Difficultatem et elegantiam huius tex. indicant variæ interpretationes quibus exornatur. Prima sententia fuit Joannis, quam refert glo. 2a optinantis totam legem de Arbitrio boni Viri accipiendam fore, tam in primo, quam in ultima parte non obstantibus verbis liberæ voluntatis, et si voluerit, et similibus, quæ de arbitrio boni viri accipienda sunt et exponenda iuxta clausulam ultimam tex. et vocem l. 35. § filio intermedias. D. de liber. et posth. l. si quis ex argentarijs. D. de edendo. l. req. 9. § fin. D. de Juris et Facti ignor. Tuberius Doriano resp. 41. lib. 2o. no 37. magis non inspexit precedens in subsequentibus quam sequens in precedentibus. Bartolus post glo. tam fin. in l. quisquis. hoc tit. Tiraq. de retractu lineagier. § 1o. no 25. glo. 14. et plura verba quorum aliud signat arbitrium boni viri, aliud liberam voluntatem, de arbitrio potius interpretanda, quam de Voluntate libera: tenuit Menochius de arbitrarijs Judicum. lib. 1o. q. 8. a no 18. maxime cum et in arbitrio voluntatis insit secundum Aristotelem 3o de Anima, iuxta cuius sententiam textus ille, ni fallor, interpretandus est cum glossa, verbo si voluerit, de arbitrio boni viri, simul requisito cum facto Viri arbitrantis si voluerit arbitrari, ut postea dicam. ;;;;;;;;;;;;;

Nam solum arbitrium boni Viri certum et presens est, nullamque voluntatem involuit, arg. l. si libertus. 30. D. de operis libert. ibi: ut quia sperent eum velle arbitraturum, id faciant, non quia vel in modicum obligari velint. l. hæc venditio. 7. D. de contrah. emptione. l. si filius pater. 43. D. de leg. 2. l. in personam. 22. § generaliter. D. de regul. Juris. l. Ut eum ea. C. de dotis ;; mihi. Gregor. lop. in l. 19. tit. 9. part. 6. Bartolus per textum ibi in l. si sic legatum. 39. D. de leg. 1o. Menochius de arbitrar. Jud. lib. 1o. q. 8. no 20. consequenter quæ semper est ipsa natura certum quod arbitrio committitur diffinitum a Cicerone. 3o. officiorum, Quod alteri prossit, nemini noceat. illud non presens et purum est. quamvis innotescat nobis, expressit Imperator in § Conditiones. Inst. de verb. oblig.

ibi:

[illegible] ... sociatis, sicut apud nos inutile [illegible] ... l. illus. 9. § qui sub conditione D. de novationibus explicant [illegible] Immola col. 3. Anaeles de verbalinis col. 9. in princ. Peralta. n° 29. Covarr. Variarum. lib. cap. 21. n° 8. [illegible]

Quibus ita praejactis, summa sententia [illegible] arbitrium Titii seu tertii conditionale [illegible] a Testatore requiri posse, de quo in 1. parte quodsi non obstet expressi de voluntate testatoris, interpretatur pura, pressens disposito de quo in 2. parte quamvis contrahentium conditionaliis interpretetur. l. siquis arbitratu. 43. D. de verb. oblig. Prima pars huius conclusionis probatur illis verbis: consuli in arbitrium alterius conferri [illegible] veluti conditio potest. Tantu, igitur [illegible] de potest, nec est dissimile quod passim advertimus in ceteris conditionibus potestativis, si capitolium ascenderit et similibus. [illegible] sicut [illegible] requiritur factum liberum Titii ascendentis ad capitolium, ita et hic factum arbitrantis quod interponi poterit atque deficere, eiusque defectu deficere dispositio, quod ad arbitrium pressius et certum sit, quia non solum illud requiritur, sed etiam factum arbitratoris, in quo versatur conditio argumento § si plures. 12. Inst. de Hered. instit. explicat Hugo Donellus in l. siquis arbitratu. D. de verb. oblig. quo modo etiam explicanda divisio [illegible] in l. illa verba. [illegible] D. de verb. signif. ubi illa verba: arbitratu Lucii Titii fieri ius, significant, et in servum non cadunt, quia intelligenda sit eius [illegible] in fine, de judicio arbitri, cuius muneris servus alienus l. Pedius. 7. D. de receptis arbitris, qui non solum arcetur ab omnibus rebus Juris civilis. l. quod attinet. D. de regul. Jur. sed etiam ab omnibus Juris gentium, [illegible] in l. siquid domino. D. de aedilit. edict. Tasso in l. siquis arbitratu. D. de verb. oblig. [illegible] interpretenim de arbitrio libere requisito a contrahentibus vel testatore. l. ex facto. 17. § siquis et 2. in fine. D. ad Trebell. illud arbitrium non cadit in servum, qui tamen est capax rerum meri facti. § sed et factum. Inst. de inutilibus stip. arbitrium vero boni viri continet aliquid Juris saltem gentium belluis et Animantibus non communicatum, et consequenter neque servis.

Unde.

Vnde licet possit interponi [illegible] in tn arbitratu vt bonus vir, d. l. Pedius [illegible] cepit, dixit Sententia. et 2 sequenter talis 2tractus annullabitur quasi sub 2ditione impossibili. d. l. Pedius. Confirmatur, q. Deportatus est, cui n. denegantur Iura gentium. l. deportatus. 15. D. de interd. et releg. et 2sequenter neque arbitrium boni Viri, d. § siquis ro: gatus. l. cum pater. 77. § heredit. 4. vbi DD. D. de leg. 2° si postquam arbitrium 2mittitur a' 2trahentibus, deportetur, n. poterit arbitrari. q. presumitur discessisse a' 2uentis, ex eo mutatis statu arbitrantis; Tenet Aleiatus in. d. l. illa verba. 68. D. de Verb. sign. quod extendunt. DD. ad Bannitos et ex2municatos Deportatis similes. Bts in. d. l. siquis arbitratu, n°. 12. Iasso. 27. [illegible]

Quibus aut. verbis cognoscatur testator hac potestate vsus. [illegible] Socinus in. d. l. siquis arbitratu. n°. [illegible] Alex. de Immola 2sil. 41. col. vlta. in. [illegible] et 2sil. 214. 2°. et 3°. col. in 4. [illegible] et n. illud exemplum admitti poterit q. do Testator dixit. [illegible] Titius voluerit arbitrari, iuncta ex posit. Gl. n. vbo. Si voluerit, quam sequitur Bts. n. Paulus, Immola, et Alex, Interpretes 2 coiter. Parissius 2sil. 39. n° 4°. volum. 3. Probatur ex [illegible] in. l. n. aliter. D. de leg. 3°. iuncta doctrina Baldi, quam etsi reprobet Greg. in. [illegible] 6. [illegible] velle tenet verbum Volo, signare liberum voluntatis diversum ab arbitrio, quod n. e' liberum; neque in 2gruo' suppleri debet illud vbum, arbitrari, [illegible] l. verbum volo. 10. C. de Fideicomissis, quam exornat Mantica de 2iecturis, lib. 9°. tit. 19. n°. 18. aliter. n. nihil 2cludit argumentum [illegible] Vlterius. DD. illas 2ichera 2 admittunt q. do testator arbitrium exigit, postquam ligatum e' eius ex omni parte, vt nihil supersit, circa quod possit versari arbitrium tunc 2ditionaliter requisitum, volunt, ne superflua videantur verba testatoris. arg. l. siquando. 109. in prio. D. de leg. 1. l. quibus diebus. 40. § domino, D. de 2dition. et demonstr. l. fundus. 24. in fine. D. de fundo instructo, vbi Gl. et coiter. DD. exornat

Mantica

... n.° 5. et tit.° 5. n.° 1.° et lib. 12.
... Donell. com ment. lib. 9. cap. 9. sic interpre-
tatus difficillem legem, l. ia reo, 70, § si reo. D. de fideiussoribus.
Greg. proxime citatus gl. a. 2.a et ita 3 sicturam admittit Ang.
de perusinis h, col. 7. Peralta. n.° 29. Costa. 1.° Sibilarum, 21.
n.° 3.° Pro qua facit lex, is qui heres. 13. D. de acq. hered. ibi:
Qualisqualis fuerit conditio etsi in arbitrium collata; illis a ter-
minis habilibus intelligunt nostrum textum, x.a l. 3. qui tit.° 2.a D.
de tit.is ut in prio certa sit quantitas legati conditionalis, in 2.a
pte, incerta quantitas legati puri. cum aliter explicare nequeant
diversitatem. quam doctrinam etsi veram fatior, vereor ne vix co-
tingere possit ut arbitrium superflue requiratur etiam in pura
dispositione et quantitate signata. quia tunc saltim liceret arbitrari
declarando iustificationem legati. prout in heredis arbitrio com-
probat lex Regni, 29. tit.° 9. p.te 6. ibi: fueras ende si el heredero
mostrare alguna meior derecha. nam etsi non sit certum arbi-
trium boni viri, nobis tamen ignotum est declarandum quod venit et
in puris dispositionibus vel a quo testator nominavit, vel a iu-
dice, ut postea dicam. Quo modo ni fallor. loquitur d.a l. is qui
heres, ibi: Qualis qualis conditio fuerit etsi in arbitrium collata.
que impropriè conditio dicitur, sicut etiam ita appellatur conditio de
presenti vel in merito. que conditio proprie non est. § conditiones. 7.°
Inst. de verb. oblig. l. institutio talis. 10. D. de condit. institut.
ibi: cum nulla sit conditio, que in preteritum afferatur vel in presens.
sed qualis qualis sit impedit aditionem hereditatis vel repudiationem. que
non conceditur nisi certis de iure suo. d. l. is qui heres, § si quis. D.
de acquir. hered. l. nec is. 19. et sitibus, D. eod. tit.° unde et Paulus
Castrensis. n.° fin. huius repetitionis, ad praxim disputat. possit
ne mandari executioni instrumentum incerte quantitatis, x.a l.
46. Tauri, et Covarr. Var. 2.° cap. 11. n.° 1. tenuit procedere
posse exequutionem usque ad vel tale sententiam que dicitur, de Remate,
capiendo pignora et cetera; antequam sententiam. summam liqui-
dandam esse tenuit Rodericus Suarez in l. post rem. D. de rei

Vi-

Vin. vai, n.º 4.º et in e...

l. siquis arbitratu. n.º 15. et Socinus, n.º 20. ...

init ex diverso modo loquendi nam si requiratur arbitrium per eã

ditionem. si Titius arbitratus fuerit, vt in primo nro. textu, videtur esse ...

conditionale legatum, si per ablatiuum absolutum, arbitrio Titii, vel

arbitrio Tutoris, vt in 2.º p.º videtur purum. Tenent ... Bartolus

hic et in d. l. siquis arbitratu. vbi Iaso. n.º 19. Castrensis et Alex.

n.º 8.º Sed difficillimum est inuenire rationem diuersitatis. nam si dicas ex

1.º dictione, quae de futuro est, colligi, testatorem requirere factum arbitra

toris, quod futurum esse potest, et a persona non recedatur sic ... x...

... pdiam ... co signat ... intelligam verba testatoris, ... l. non

aliter. D. de leg. ... et de leg. 3. quod ... illud in legatis co

ditiones ... specifice de nuo ... Ant. Gom. ... ar. ... 12. n.º

77. ... obiicio ablatiuum absolutum, quod ... conditionalibus

accipitur, in materia non ... l. ... D. de leg. 3.º de condit.

... et demon. ... cuius ... notabilis, Corras. in l. 2. § 3. n.º 3. D.

de Origine Iur. et etiam si non accipiatur ... conditionalibus indubi

tatum est adaptari posse tam ad tempus praeteritum, quam ad fu

turum, et sic de futuro potius accipiendum erit, ... et ...

in l. ... et in l. si leg. ... D. de condit. et demonstrat.

Mant. de ... lib. 3. tit. 1. n.º 20. ... praesumma ...

Testator vtatur puram esse dispositionem, ... tem...

sserit nomen Titii arbitrantis, et possumus illud accipere ...

demonstratiue, argumento l. Mella. 14. D. de alim. et cibar. legat.

l. quidam tit.º 9... D. de leg. 1.º vt Titio arbitrante, vel alio quouis

boni viri, qualem Titius iudicauit Testator, et possumus ac

cipere conditionaliter, vt a persona Titii non recedatur. Atqui in ...

dubio potius accipitur ... demonstratiue ... in testamentis,

D. de reg. iur. cum placeat in tertium ... in alterius arbi

trium collatum ... boni viri arbitrio accipi. ...

Sed ... voluntas diuersimode interpretatur in ...

dubio, quomodo ... l. stipulatio ista. 55. § in ...

1. 8. D. de verb. oblig. facit ... in l. cum de indebito ...

Si

[illegible] n. 2. D. soluto matrim.o
[illegible] quis arbitratu 22. [illegible] de verb. oblig. ser.o
esset magis probandum est à persona non esse recedendum cuius arbitri-
um incertum, quod etiam et [illegible], empt. socii, contractus bonæ
fidei [illegible] in [illegible] mercis 22. D. [illegible] si tota 75. [illegible] pro socio,
Paul. [illegible] et Dor. [illegible] in d. l. siquis arbitratu, [illegible] vei
explicat. difficillima dubia veniunt enucleanda. [illegible] interpretatur
Lex fin. C. de contrah. empt. quæ iam vacat antiqua Prudentum con-
tio corroborata Sent.a Caii nova Constitu. et tenet Pichard. in [illegible]
pretium, Inst. de Empt. et vendit., ut pretium emptionis, merces
locationis arbitrio Titii omissa [illegible] contractus faciat conditionale
quia illa pars eius essentialis subiacet personæ à qua non est recedendum.
Si vero postquam contractus celebratus fuit, pure omittatur aliquid eius
accidentale arbitrio Titii, maior est difficultas, arridet sententia
Menochii de arbitrariis, lib. 1. q. 53. n.o 24. [illegible] essentia-
[illegible] illud solum etiam in continenti appositum conditionale esse, prin-
cipalem vero contractum purum, ut Titio non arbitrante solum defi-
ciat pactum, et quasi non interponeretur. observetur contractus non [illegible]
ganti rat., cum ex altera [illegible] per accessorium principale mu-
tari nequeat. l. si in empt. 34. D. de contrah. empt. [illegible] in [illegible]
[illegible] cod. Ant. Corrass. 3.o miscell. Iur. cap. 10. [illegible] ex al-
tera pactum conditionale purum efficere contentum [illegible]
[illegible] d. l. stipulatio ista, [illegible] in stipulat. D. de verb. obligat.
facit. d.a l. si in empt. D. de contrah. empt. sicut et [illegible] censuit [illegible]
in l. in emtiis 12. C. de contrah. empt. Bro in d. l. siquis arbi-
tratu, n.o 15. Salso. n.o 8. Paulo Castrens. n.o 5. pactum effici pure
[illegible] dum [illegible] arbitrio Iudicis, arg. l. si in empt.
34. [illegible] domum 15. D. de contrah. empt. [illegible] [illegible], et bene [illegible]
Alex. in l. siquis arbitratu n.o 4. non loquuntur de accidenta[illegible]
contractus omissis [illegible] sed de contractu explica[illegible] eius
effectu, qui Iudici omittitur, postquam cepit de contractu puro con-
[illegible] arg. l. continuus 137. [illegible] cum ita stipulatus D. de verb.
oblig. [illegible] Et sicut etiam [illegible] censuit Bald., Immola Romano et

Alex.

Alex. in d. l. siquis arbi[illegible]

n°. 50. tenentes principalem contractus [illegible], arg. d. l. si coita. D. pro socio. n' obstat, q' ille tex. n' loquitur de partib. societatis deffiniendis arbitrio Titii, quę iure n' deffiniuntur equales, sicuti q'do nullę signatę sunt. l. si n' fuerit. 29. D. Pro socio; q°. obstat conventio qua contrahentes partes volunt etiam inequales, deffiniendas a' Titio, q' illo n' arbitrante nullas partes esse [illegible] a' iure nec ab homine, nulla q' societas, quę sine partibus [illegible] dicitur, in d. l. si n' fuerit, § fin. nam id ipsum actum fuit, ne' aliter societas sit, quam' [illegible] Titio arbitrante, explicat Alex. d° n° 4°. cum q' sit accidentale societatibus [illegible] illas partes habere, sed [illegible] habere essentiale e' [illegible] interpretatur d. l. si merces. 25. in pr. responso. D. locati, vbi si merces [illegible] missa sit generaliter alieno arbitrio n' valet. et DD. communiter opinantur [illegible] venditionem initam sub iusto pretio deffinito, et consequenter quemcunque contractum generaliter commissum arbitrio boni viri, preter Ordinarios [illegible] [illegible] in l. 4°. § [illegible] [illegible] Faquinea. Controvers. [illegible] [illegible] in d° § pretium n°. 3°. et 54. [illegible] [illegible] 1°. n°. 65. q' licet arbitrium boni viri certum sit ipsa [illegible], nobis tn' ignotum e', declarari [illegible] venit, vel a' iudice vel ab alio, sed n' a' iudice, cum n' expresserint contrahentes, n' ab hoc homine, vel ab illo, cum nulla sit maior ratio n' a' multis, n' ab his, n' ab illis, q° inexpedita contractus e', et ob hanc causam nullus quasi sine pretio venditio, d. § pretium Inst. de emptione et vend. l. nec venditio, § penult°. D. de contrah. empt., et [illegible] inducitur ab Alex. d° [illegible] C. de contrah. empt. [illegible] Quia hoc penitus impossibile, evidentius [illegible] refert Paulo Castrens. in d. l. siquis arbitratu, n°. 5. et licet [illegible] Donelo [illegible]. [illegible] cap. 1° q' [illegible] ad tn' ii pretium, interpretetur d. l. si merces n' de arbitrio boni viri [illegible] requisito, sed de arbitrio alieno, in quo [illegible] etiam persone includitur, persone incerte, quę declarari nequit, arg. l. dico [illegible] Titii D. de [illegible] tutela, [illegible] [illegible] poterit ex eadem ratione in qua solum admittimus exceptionem. [illegible] in l. si [illegible].

ff.

[illegible] potuit ita fieri vic[illegible]
[illegible] ut si intra certum tempus non sit soluta
pecunia, Jure emptionis possideat rem iusto pretio tunc
estimandam, hoc enim casu videtur quodammodo conditionalis esse ven-
ditio, et ita Divi Severo et Antonino rescripserunt. omissis Bar-
berio et Fulgosio [illegible] communes admittentibus emptionem celebratam
sub iusto pretio et quomcumque [illegible] omissum arbitrio boni vi-
ri. Etenim Specialiter dicti §. fin. indicat rescriptum Imperatorum
favorabile debitoribus, qui meliores inveniant [illegible] commoda-
tus ipsis solum [illegible] spissime, l. sicut certo. l. in fine [illegible].
D. Commodati, notat Glossa communiter recepta in d. §. fin. quam
exornat [illegible] in l. 2. C. de rescind. vend. 2. p. [illegible] cap. 1.
n.º 11. Faquineo. Controversiar. 2. Cap. 2.º facit [illegible] l. 41. [illegible]
[illegible] admittenda videtur [illegible] interpretatio qui solum excludunt
a locatione et venditione mercedem et pretium omissum arbitrio boni
viri, ne sint incerta, at in ceteris contractibus admittunt illorum subs-
tantialia omissa arbitrio boni viri, [illegible] interpretanti, [illegible]
[illegible], non obstante nomine venditionis, quo contrahentes utantur
arg. l. in sulam. D. de Prescriptis verbis, [illegible], [illegible], et [illegible].
plurimi quos refert et sequitur Faquineo sup. citato, sed nulla-
differentiam assignant inter hos et illos contractus, quo reddit-
[illegible] interpretatio [illegible] admittenda est [illegible] Richardi [illegible]
qui d. §. fin. explicat de quadam obligatione vendendi, quae
nondum est venditio, sed indicat futuram venditionem celebran-
dam postea sub iusto pretio [illegible], inquit q. admittendam arg.
[illegible] Fideiussor, [illegible] [illegible] meminisse, [illegible] quo. [illegible] D. de [illegible]
[illegible] nam quando venerit tempus illius futurae venditionis, inquiro,
quo modo pretium definiendum sit: a qua persona: si Judex
declarare velis obviabit dicta lex si merces, vel P. [illegible] pretium
sin totis intellectus, q. admittenda est [illegible], ut [illegible] commentaria
[illegible] interpretentur ibi q. omissum arbitrio boni viri [illegible]
omissum certeatur, quo possint expediri, d. lex Juramentis,
D. de rea. Juris, iuncta l. 1. D. de Jure Codicillorum. et de testamen-

[illegible]

tarijs loquentes ... fideic...
... at in contralibus ex parte dictura ... per-
sonas, vel incertam esse, que declarare possit arbitrium. Nec ob-
obstat, si dicas receptum ex huiusmodi nullo restituendum fore arbitrio Judicis, ut tenet Greg. lopez in l. ... quia hoc non ex contractu descendit, sed ex naturali equitate, ne unius alterius dictura locupletior aliquis, de quo Barbacias ... consilio. 86. et. 88. unde similiter venit interpretanda d. l. siquis arbitratu, nam sicut contra ... intelligatur de restitutione omissa arbitrio boni viri, vel ut melius dicam, arbitrio Titii, de ... inquam, reimutatis, supponendum est vel ... novae se primas obligare mutui, ut ex pura efficiatur conditionalis, vel si non supponitur, licebit Judici ex priori contractu quem executioni mandat, restitutum percipere, et si quid dubium fuerit, arbitrari ... Barthol. in d. l. siquis arbitratu, n.º 1. non licebit Judici stipulatum exequi, non impleta conditione, antequam interponatur arbitrium Titii, nullum ius prestat. et etiam Procuratores, similes que personas aliorum negotia gerentes, obligantur arbitrio boni viri id est indiffinito, nam ipsis omittitur arbitrium. Huc recte accurrere debent. l. Servum. ... Ait Pretor ... omnis ... D. de Procuratoribus, ... Ad Aphricanum ... Donel. comment. lib. 18. cap. 15. ....

De effectu dispositionis, alicuius arbitrio commisse.

Si conditionalis dispositio sit, que omittitur alieno arbitrio, nihilo ... differt a ceteris conditionalibus dispositionibus, deficit Titio non arbitrante, vel ... morte ... a qua persona non recedit, ... l. unicam. § sin autem. C. de caducis toll. l. ... m tale. 72. § si arbitratu, D. de condit. et demonstrat. ex qua ita ... a ... sensu Molina de Hispan. primog. lib. 2.º cap. 12. n.º 40. et seqq. ... Sanch. de matrimonio lib. 2.º disp. 54. n.º 25. ... de ...

arbitrarium ... l. ex facto
17. § si quis ... fideicommissum ... ubi servus ... D. ad Trebell.
dixi ... in ... numero 5. & ... quod mortuo legatario antequam
prestitum arbitrium et ... legatum conditio non transmittitur ex regula
generali ... in l. si ita. D. de condition. et demonstr. l. ex causa 17.
§ Pomponius. D. de minoribus. iuncta glossa ... Et hoc ... videtur
probari in l. cum quidam 24. ... Plane ... et ... l.
... unum ex familia, 69. in principio et § 1 ... D. de leg. 2. ubi ...
... fideicommissum conditionale singulis alternative relictum
suo arbitrio heredis, non transmittitur decedentibus aliquibus antequam
arbitretur ... Tenent ... et dixit ...
1° ... cap. 22. n° 4. quod evidentius probatur in contractibus
conditionalibus ... l. hec venditio. 7. D. de contrah. empt. ubi: hec ven-
ditio servi, si rationes domini computasset, arbitrio conditionalis est.
conditionales autem venditiones tunc perficiuntur, cum impleta fue-
rit conditio, iuncta l. si quis arbitratu, ubi magis probandum est ...
persona non concedendum, cuius arbitrium incertum est ...

An ... possit requiri debitoris arbitrium conditionaliter
habeat ... predictos effectus ... et in contractibus ... sent...
... tenet partem affirmativam ... ex d. l. Hec venditio.
quamvis ... dissentiat in l. si quis arbitratu, n° ... D. de
... oblig. ... In ... sententis ... affirmant quidam ex l.
si sic legatum. 75. in principio D. de leg. 1° ... fideicommissa. 11. § quam-
quam D. de leg. 3. ubi: Quamquam autem fideicommissum ita re-
lictum non debeatur, si volueris, tamen si ita scriptum fuerit, si fue-
ris arbitratus, si putaveris ... non plenum voluntatis arbitrium
heredi dedit, sed quasi viro bono fideicommissum relictum. Et ...
prout et in conditionibus potestativis ... et ... in l.
... hoc ... si ita legatum: Heres meus dare damnas esto, si in
capitolium non ascenderis, utile legatum est, quamvis in potestate
eius sit ascendere. ... non ascenderit ... ex l. cum quidam
24. ... Plane. l. Unum ex familia. 69. in principio et § 1 ...
D. de leg. 2° tenent ... Cujacius.

observat d. 2º cap. 2º in [illegible]
ibi d. dicens lib. 2º selectarum, cap. [illegible] 102. nº 2º. Et Contra sensit Theophil. in § fin. Instit. de legat. Sozino in l. si quis arbitratu. D. de [illegible] nº 22. et 23. Paulus Castrens. sibi contrarius quem refert Alex. eodem nº 8. Connanus 10. [illegible] cap. 5. Couarr. in cap. Cum tibi. de testis. in 6. opinantes puram disposi. testamentariam que heredis arbitrio committitur, ex 2ª parte nostri textus et l. si sic legatum 75. D. de leg. 1º d. l. Fideicommissa § quamquam, per dictam verbo, debebitur, quod iam purificatam dispositionem indicat, arg. l. debitor D. de [illegible] et verba simpliciter prolata simpliciter interpretantur l. legatum hoc 41. D. de leg. 3º notat Sozino in d. l. si quis arbitratu [illegible] lex Senatus 43. § legatum. D. de leg. 1º intelligit cum Couarr. de conditionibus potestatiuis, ve dicam in aliena voluntate expressam afferri posse legatum 2ª l. nonnumquam. D. de condit. et demonstrat. Sed verior est 1ª sententia si conditionales dispositiones dicimus, vbi altat de voluntate testantis, supra dicta nº 4º. l. q. si dixi, lego Titio centum si heres voluerit arbitrari, aut similibus verbis [illegible] approbat elegantissime lex nostri Regni [illegible] illis verbis: Mas si dixese el testador, mando a [illegible] si mi Heredero quisiere, o tuuiere por bien que lo aia, en [illegible] es en voluntad es del Heredero cumplir la manda que asi fue fecha, o de revocarla si quisiere: etc., porque usando el testador de tales palabras, semeja que la ponia en el aluedrio del Heredero. et qui textus licet nouus et contra regulas juris antiqui indicatur A. Couarr. in selectar. 22. in fine, propter l. Senatus 43. § legatum, D. de leg. 1º vbi procedit in arbitrario heredis conditiona [illegible] esito, vt tenuit Greg. Lop. [illegible] et 4ª dicta q. § legatum. loquitur de condit. voluntatis libere et expresse, vt infra dicam, in 2ª parte huius repetitionis; Neque hic vacat examinare [illegible] vbi queritur, quanto tempore impleunda sit [illegible] conditio, sufficiat meminisse veram conditionis potestatiuae, contra quam aliquando impletur

[illegible] ditio sit, et in persona lega
[illegible] de conditionibus et demonstr., aliquando
pro toto tempore vitae illius, arg. l. Mutiane. 8. D. de condit. et dem.
l. quidquid. 99. § fin. D. de verb. oblig. quod et putat extendendum Rubea in l. non solum. § morte. D. de novi oper. nunc.
n.º 120. ad conditionem negativam impositam haeredi, quando voluntas testatoris, ne faciat id quod conditio expressit, ut in exemplis § finalis Inst. de legatis et idem etiam erit dicendum, quando de voluntate testatoris et in affirmativa condit. tempus pendentis,
ut in l. unum ex familia. 67. in prin. et § 1. ibi. D. de leg. 2.º
expressit textus in l. fin. D. qui sine manumiss. ibi: prior. cum
facile tempus deprehendi poterit. l. si peculium. 20. § fin.
in fine. D. de manumissis testamento. ibi: quod si tempus adiectum
fuerit illud spectabitur, Barth. h. n.º 10. ex l. servos. D. de manumissis testamento in dubio tamen conditio potestativa haeredi iniuncta
sive affirmativa sit sive negativa, statim venit implenda quo
minus poterit, modico tempore quaesito, l. cum quidem. 24. D. de
leg. 2. l. si peculium. § fin. D. de statuliberis. l. 1. § item si ita
D. ad leg. Falc. et sic accipitur d. l. Si hoc testamento quamvis in potestate eius sit ascendere vel non ascendere. s. cum primum poterit
tenent idem Do., Cumanus, Alex., Angel. et Immola, Cothar.
1.º [illegible] cap. 10. Iasius Junior in l. stipulatio. D.
de verb. oblig. n.º 155. [illegible] Barth., et Calventem in d. l.
[illegible] sunt vera quae modico tempore transacto purificatur
dispositio, condit. pro impleta habita, xta. l. Iure civili. 24. D. de
condition. et demonstr. ibi: Iure civili receptum est, quoties per eum, cuius
interersit conditionem non impleri, fit quominus impleatur, perinde haberi ac si impleta conditio fuisset. l. Conditio. D. quando dies leg. ced. Cuiacius ad Africanum testamento e cap. 32. Donellus comment. lib. 8. cap.
33. Molina de primogen. lib. 2.º cap. 13. facit a [illegible] sensu l. si quis
arbitratu, ibi: quasi moram fecerit, non tenetur. ubi Donell. d. n.º 12.
ad 14. ex illo prin. interpretatur difficilem l. cum post divortium. 69. § Gener. D. de Iure dotium, ibi: arbitrio suo detracto.

primum

non.

non, n. essat arbitrio [illegible]

[illegible] conditio, ut salua Arbi. [illegible] [illegible] debitore, ut conditio judicetur impleta; et a Judice declarandu est, qd quantum ut dotis nomine veniat. l. 3. C. de dotis prom. miss. [illegible] competentibus actionibus explicat plurimis relatis Ioann. Guttier. de Juramento confirmat. [illegible] cap. 54. a nº 13. ad 15. n' mali interpretato in puncto Juris. [illegible] illis [illegible] de casu quo promittitur incerta dos, ut neq arbitrio omittatur. [illegible] id nac [illegible] nuptiali instrumento adscriptum, quod ea nec nubebat, dotem dare promisit. Id hoc ita verum est, quoties eum q obligantur heredis vel debitores quid dare vel facere arbitrio suo, quod potius ratione modi sortitur, quam conditionis, etsi per illos steterit quominus impleatur, in mora constituuntur, et Judici datum est executioni mandare obligationem, ac si fuisset impleta modo. [illegible] si conditio potestatiua sit, existimo tentari posse libere impendam [illegible] ab herede vel debitore, ita ut si cumprimum poterit n' impleatur, potius judicetur defecta, quam impleta. d. l. 8. hoc [illegible] illis verbis quamuis in potestate eius sit ascendere vel n' ascendere. Ex qq. si heres [illegible] iam manifestum est, n' deberi legatum conditione defecta. [illegible] probatur ex. d. l. Cum quidam. 24. et similibus, ubi si n' [illegible] heres [illegible] admittuntur, neq poterit judex eligere, q herodi liberum fuit conditionem n' implendo efficere, ut fideicommissum illud defficiat, quod totum relinquebatur uni electo, [illegible] probatur ex d. l. 29. P[illegible] [illegible] En voluntad es del Heredero cumplir la manda, o de reuocarla, si quisiere. et consequenter notandum est inter electionem personarum, seu arbitrium, quod versatur inter personas, et quod versatur inter res, quanta diuersitas sit. illud conditionalem semper facit dispositionem. d. l. cum quidam hoc pura [illegible] testamentariam semper, [illegible] nisi [illegible]. Retro ratio est nam quamuis legati quantitas incerta sit, legatario quicer [illegible] habet electionem ad petendum legatum declarandum arbitrio Judicis, sicuti legatario eligendo est, nullus inuenitur ante electionem, qui talem actionem habere possit, et consequenter si decesserit ex eligendis ante electionem, n' habet ad transmittat. d. l. cu qda et similibus. l. 1. § 2. D. de conditionibus et demon [illegible] l. Quibus dicbus, § quidam.

Eorde

[illegible] dicendum in arbitrio [illegible]
[illegible] eligendum et indignus [illegible] no-
tata per Mol. de Primog. lib. 2. cap. 5. ad fin: et a prio usq. ad
num. 46. sive ad iudicandum benemeritum, q. inter plu-
res poterit eligi successori dignus, pretermisso digniore, ata in
d. l. cum quidam, d. co. qui n. offenderit, et [illegible] et seq.
inconveniens dixit et [illegible] obnoxium inter plures dignos admittere
digniorem ad impugnandam electionem [illegible], quamvis appel-
laverit. et [illegible] variare possit, cui electio omittitur, 2º cum de suc. c. 4. [illegible]

[illegible] Consequenter dicendum est, arbitrium conditionale [illegible] mission-
is transmitti ad heredes eius, qui arbitraturus est, nec cedi potest, alio-
qui modo transferri, ut verum sit semper a persona non esse recedendum,
quia arbitrium incertum est, d. l. siquis arbitratu in fine. D. de [illegible]
[illegible] oblig. tenet Molina l. primog. lib. 2º cap. 4. n. fin. post Bal. et
DD. in d. l. siquis arbitratu et [illegible] eius implendae conditionis
potestativae, precipue quae consistit in mero facto personae, n. transmi-
ttitur ad heredes l. a testatore. 100. D. de condit. et demonstrat. [illegible]
sententia Antiquorum teste Covarr. practicarum QQ. cap. 39. nº 1º.
et licet ex recentioribus aliqui dissentiant in condit. [illegible] quas imple-
ri posse voluit ex conjecturata mente non solum in eo, qui recepturus est,
sed in herede eius: in condit. tamen faciendi nullus dubitavit, Alciat. lib. 1º
disputat., cap. 15. Cujatio in l. siquis. 57. D. de verb. oblig. Donell.
comment. lib. 10. cap. 15. [illegible] Et si queramus, an arbitrandi conditio po-
ssit impleri, partibus absentibus n. citatis, breviter dicendum est posse
sicut quaelibet alia conditio potestativa. nam sicut Titio, in quo ponitur
conditio si Capitolium ascenderit, poterit conditionem implere, et ignorans
legatum ita relictum fuisse. Taliter si bene arbitrati, etiam partibus
absentibus impleta conditio erit, et legatum purifficatum: si vero semel
arbitratus fuerit male, tunc etiam impleta conditio est, quae tota consistit, ut
dixi supra in facto arbitrandi, quodiam est interpositum, et ex [illegible]
arbitrii boni viri, quod defficit, omittitur deinde in du. Legatum iudici,
cui iam competit executio illius aut iurisdictio contractus similis conditio-
nalis iam purifficati, quo modo veniunt interpretandae leges, [illegible]

tatem.

Judium declarare arbitrium boni ... quod ... inal' arbitrante, q̃do adit͠3 impleuit societatis ditionalis. l. si societas 71. D. Codes. Id q̃ procedit etiā in stipulat. et ceteris ... Iuris. ut ... tenuit Donell. in. d. l. siquis arbitratu, n°. 18. ex. l. si libertus. 30. D. de operis libertorum. Neq̃ obstat dicta lex Ibi posita, ... maxime in ... bonæ fidei. q̃ potius inde summitur arg̃ ... virtute operationis, quo infertur idem ... procedere in ... Iuris, ex q̃ ... si propter absentiam partium ... sit arbitratus Titius. Ius erit Iudici, cæterum si non male, satis impleta ditio erit.

S

quodsi pura sit dispositio, quæ alieno arbitrio ... diuersis ... deffinienda venit, nam si defficerit, qui arbitraturus e' siue noluerit arbitrari, n' defficit ditio pura, de qua in. 2a. p. nri tx. et in. d. l. si sic legatum ... in prio. D. de leg. 1°. et in. l. fideicomissa. 11. § quamquam, D. de leg. 3. ubi notandum est non solum eē puram disposit. ... id. et presentem, ... neque mora inest legato, neq ditio ... quæ peti poteri ... l. cedere diem. 213. D. de verb. sic et Iudici, cui datur de tali disposit. cognoscere, Ius erit requirere ... ut arbitramentum prestet, sicut exprimitur in disposit. ... l. Item si unus 17. § Celsus, D. de receptis arbit. et illo n' arbitrante, q̃ noluit vel n' potuit, poterit Iudex arbitrando per equipollens implere intentum dispositionis, arg. l. mulier. D. ad Trebell. l. 3. C. de Institut. et hoc recta rat. q̃ ... fuit ... Iudici cōcedenda fuit hæc declaratio arbitrii, postquam ... facultas iudicandi de pura presenti q̃ disposit. arg. l. cui iurisdictio. 2. D. de Iurisdict. expressit eleganter tx in l. multa. 5. D. de ... et demonst. ubi si Titius noluit vel n' poterit arbitrari, nullam culpam ... exequtor testamentarius, neq pœna tenetur, q̃ adhuc obligatus manet facere monum. ... arbitrio boni viri, arg. l. in ... 27.

in.

... Judici libuit eiusque tem-
po ... et illustrari ... noluisse dicatur,
et ipse Judex possit suo arbitratu Judicare dispositionem, et illam exequi,
adeo ut statim post litis contestationem non possit arbitrator moram pur-
gare arbitrando quo tempore velit. l. si in lu. am. D. de verb. obl.
facit. l. cum quidam. 24. not. D. ... ubique sic ... iam dic-
ere non potuit, qui dat ... Peralta. nº 14. et Greg. Lop.
in l. ... quod Judici ... in d. l.
cum quidam. nº 11. Cumanus, et Barilio ... libro ...
et ut bene notat Richarda in ... de Mora, nº ... de mora
imputari, aut ... ipso iure, desideratur Judicis declaratio,
atque similem modum observandum esse post requisitionem in l. ...
C. de donat. quae sub modo. tenet Covarr. Var. ... Quin imo
... in aliquibus causis diffinitum est hoc tempus a iure, ut in
... 60. dies, l. Quod si nolit. §. ... quod si ita. D. de ... dilitio
edicto, ex quo totidem tempus ... ad arbitrandum,
et in. l. ... § sed et si. C. Comm. de legatis, anno ... ut illo
translato transferatur electio in legatarium, qui semper poterit
eligere rebus integris, dum illi tempus non praefiniatur a Judice. ...
l. Mancipiorum, D. de optione legata. Et in causis in diffinitis vero
nullum tempus determinatum est, ratio omittitur arbitrio Judicis, ...
l. 15. D. de ... l. Cui Jurisdictio. 2. D. de Jurisdictione.
... praetermittendum ... eligendi facultatem. de qua in. d. l. fin. C.
Com. de legatis. ipsi legatario ... post moram arbitratoris
transmittitur sibi et ad heredes cum legato ipso simul puro et
transmissibili, ... Molina de primog. lib. 2º cap. 4º ad
fin. ... venit in ... Juris transmissibilis, de quo videri
possunt DD. in l. si stipulatus fuerim. 96. D. de verb. oblig.
l. illud aut illud. 10. D. de ... Var. cap. 11.
nº 21. Donell. comment. lib. 11. cap. 2. ...

Si vero tertio arbitretur ... tunc sequendum erit arbitrium
... ex d. l. multa. 6. D. de adit. ... dum arbitr-
...enter iniuste arbitretur, quod tunc non erit sequendum arbitrium

Sio

cio x. l. Vnde. ...

merces. 21. D. locati, l. fin. C. de ... in ...

cius estimat. et pretia verso lui et venditione ad effectu pervenim.

Que verba et si conditionaliter loquantur, ut sup. dixi accipienda

sunt nario de arbitrio non manifeste iniquo et probatur, nam ipsimet

contrahentes, qui libere et absolute obligari dicuntur, si contraxerunt

l. Iulian. § ex vendito. D. de act. empti, tamen admittunt

except. l. 25. l. si voluntate § in fine C. de rescind. vend. Itaque

ita similiter arbitrium Titij non erit observandum, quando simile

iniustitiam continet, nec contrahentes aut tuitores illi seu Terunt maiorem

potest., quam ipsi habent. Ceterum si non sit evidenter de ini

quitate arbitrij, tunc sustinendum erit in dubio, ne litibus infini

tis aditus pateat: quia satis permittitur in iure non laesio intra dimi

diam iusti pretij. Item si de pretio, § ult. D. locati, l. in causae. la 2. D.

de minoribus. Hypo Donell. in d. l. siquis arbitratu. nº 16. et 19. ...

Ultimo controverti solet. An iniuste videatur, Titium arbitratum fuisse,

si partibus absentibus interposuerit Arbitrium. et Celso in d. l. Si

quis arbitratu ex consensu ... idem et sequitur Hypo Donell. nº 21.

tenet iuste arbitratum fuisse, quia si conditionaliter requiratur arbitrium

nihil aliud quam potestativa quaedam conditio, quae partibus non citatis libere

impleri potest, x. l. 2. D. de condit. et demon. ... Quid enim

interest, si Titius Capitolium ascenderit, an ... et quia videtur

Titius habere nudum ministerium, ubi naria non est presentia partium,

arg. l. Sicut proponis, C. de Execut. rei iudic. Contraria sententia fuit

Bart. in d. l. siquis arbitratu, nº 7. communiter recepta ex Iassone ibidem,

Ut arbitrium boni viri iudicetur illud solum, quod fit partibus

presentibus, sicut sententia arbitri, arg. l. dies. 70 § Siquis litigatorum,

D. de recepti. arbitr. sed media sententia verior erit, ut sine presentia

partium arbitrium possit interponi, dum tamen arbitrator inquisitionem

fecerit de iure eius et cuiusque partis, hoc enim concludunt fundamenta, nam

licet arbiter compromissarius nario iudicare debeat partibus presentibus,

l. § Siquis litigatorum, fit, quia ad instar iudiciorum inducta sunt

arbitria illa ob publicam utilitatem, ideoque habent iudiciorum propria,

liberis committitur ar-
bitrio ... a Titio sed heredibus declarandum, et magis
prudenter ... societatem, ... arbitratoris ... D. pro socio. Unde in-
terpretor d. l. siquis arbitratu D. de verb. oblig. satis non est sti-
pulatorem ... se excusare ... in mora ... dicatur, quia arbitrator non
habet, a quo possit inquirere de iure illius, nisi iuste arbitretur, enim
si absque varia inquisitione et intentione potius arbitretur, non discederem a
sententia Bartoli quia hoc penitus alienum est ab arbitrio boni viri, quod de-
sideratur, unde si male est et inordinate arbitretur, in conditionalibus
impleta conditio erit, quae consistit in interpositione facti arbitratoris,
et pro facto boni viri ad iudicem recurrendum erit, cui iam competit
iudicare de dispositione iam purificata, et dubia eius decernere, si
pura sit dispositio, similiter iudici datum est nullo Titii arbitra-
tore, qui non declaravit arbitrium boni viri, decernere.

2a Pars Reppetitionis

2a interpretatio nostri textus est, ut prima pars loquatur de conditione
liberae voluntatis, non obstantibus illis verbis in arbitrium alterius,
quae de libera voluntate accipienda sunt interpretes, de quo et
totum contextum huius principii ait l. non quanquam 12 D. de condition.
et demonstr. ... verbis nam quamvis in arbitrio alicuius
sit, de libera ... d. quo et toto contexto, et ...
... sententia ... Nonnunquam interpretatur illud arbitrium de libera vo-
luntate non expressa verbis si voluerit, id tacite intellecta in conditione
potestativa, si capitolium ascenderit, vel simili, qualiter certum est
in iure nostro legatum et hereditatem admitti. l. Nonnunquam, l. si quis
Sempronium 63 D. de here. dit. instit. tenet ... in cap. cum ...
de ... ... recepta teste Covarr. ... n° 7 ... n° ... et quod
in textu legitur, quid enim interest, si Titius Capitolium ascenderit,
an si voluerit, multipliciter accipitur a DD. ... caeteris, quem non im-
probat Bartolus ..., et sequitur Hugo Donellus in l. siquis arbitratu D. de
verb. oblig. sive interrogatio ... legit, quid enim si dicit, aliquid enim
interest ... authoritate Terentii, actu 2° scena 2a ... intelligens

quid interest ... ex ...

dasson legata sub conditione potestatis ... sunt, qua lata quae differentia est, inter conditionem expressae voluntatis, Si voluerit et tacitae, Si capitolium ascenderit. d. l. non nunquam. quaequidem vera sit, sic est verum illud arbitrii sic recipere. hic. Alii DD. eos interrogat, sequuntur, ut sensus sit, quid enim interest ... idem, nihil interest inter conditionem expressam liberae voluntatis et expresse, Si voluerit, et tacite, Si capitolium ascenderit quia in utraque verba signant liberam voluntatem: et sic in modo loquendi nihil interest, de quo interpretantur primum nostri textus. At vero si quaeratur de valore dispositionis, diverso modo accipiuntur, de qua interpretantur dicta l. l. non nunquam. ita Cumanus hic. quem sequuntur alii Magistri nostri recentiores: sed impugnatur a Costa in Selectis, cap. 21. et ingenue fateor me non percepisse quid in illa sententia voluerit. J.C. noster, postquam dixit in arbitrium alterius conferri legatum posse, subijciens nullam esse diversitatem inter modum loquendi tacite, et expressae conditionis, nisi velis accipere istam opinionem. ... ex ... explicandam numero sequenti.

§

Secunda et ... interpretatio nostri textus est, ut ... loquatur de conditione liberae voluntatis expressae, de qua verbum ... accipit illa institutio ... D. de Herd. instit. quae libera voluntas si requiratur illo modo, quo requiruntur aliae conditiones potestativae, nihil differre ab illis expressit ... alta in l. Fideicommissaria libertas. § Sed et si ita scriptum sit, Si Titius voluerit, Stichum liberum esse ... videtur posse dici valere ... conditio potius est, quemadmodum ... si mihi legatum esset, Si Titius Capitolium ascenderit. 46. D. de Fideicommiss. libert. et idem esse nunc scripturam, Si voluerit: atque si declaraverit ... velle tenet ... in l. 20. ... D. de leg. 1o. sed in illa conditione, Si declaraverit, invenitur falsum liberum, sicuti in illa, Si capitolium ascenderit quae non differunt: quod ita ... relati et impugnati

A'

... similiter admi-
... tenet Petro Faber in l. in perso am. 22. § generaliter. D. de reg. Juris, Covarr. ... Cur. ... cap. 2. Confirmatur haec opinio generali Doctorum sententia ... ligatum in aliena vo[lunt]ate posse ... vt loquitur ... in l. ... § legatum. D. de leg. 1° ... et Alcia. col. 2. Covar. ... cap. 21. n° 12. ... in l. ... § Cum qui ... D. de reg. dub. col. 3. ... quem refert Covarr. in cap. Cum tibi, de test. n° 7. quae sent. juvari poterit a paritate ... quos alterius voluntati subiectos admittit Ant. ... in l. 31. ... n° 3. et donat. causa mortis. ... 21 Bart. in l. ... § 1° D. de mortis causa don. ... de ... principali ...

... dispositionem ... omissam alterius voluntati non solum heredis, quod ... in l. ... § legatum. D. de leg. 1° l. Utrum. 7. § Cum quidam. D. de rebus dub. l. fideicommissum. u. § quamquam. D. de leg. 3. ... et ... DD. ... et in cap. Cum tibi, de test. n° 9. et 8. et quod plus ... in favorem ... admittitur directa libertas heredis ... l. ... libertas. 45. D. de Fideicommiss. libertat. sicuti ... obligatio ... l. ... 3. § fin. D. de verb. oblig. l. sub hac. 8. D. de ... l. in venditis. 13. C. de ... empt. ... libertatis ... fideicommissario favore, de quo in d. l. fideicommissaria libertas, ... D. de fideicommiss. libert. quo certo modo cogitur heres libertatem dare, quamvis illius voluntati commissa sit; spe ... iuris Patronatus, quod ex fideicommissaria libertate remanet illi ... libertas, Inst. de singul. rebus per fid. relictis immo et quod decernitur in l. matrem. C. de operis libert. heredem ex fideicommissaria libertate non ... plenum ius patronatus, neque operas ... quem ... manumisit ex fideicommisso; qua ... nititur ... in l. Servo. 84. D. de Hered. instit. ... apposita ... si heres voluerit, qua plenum Jus patronatus consequitur, et operas, quia.

Tutator

Testator ...

l. qui ex ea. 20. § sed si deffunct. D. de bonis libert. ... 21. Sarmiento. 2º. ... 6. nº 7º. Padilla ... nº 11. et huius difficultatis aliam solut. videre poteris per glam. et Bartus in l. ... de sacros. eccl. quos reffert Couar. in cap. Raynuntio de test. nº 12. Alia per Bartus in l. captatorias ... de test. milit. Alia per ... Alia per Greg. lop. in l. 11. tt. 3. p. 6. gla. limit. 2. Couar. ... Alia ... in l. Juliano. D. de damno inff. et ...

manumiss. test.

... fauore causę pię maiori quam libertatis, propter quem admittitur dispositio ... dirita omissa voluntati alterius. cap. cum tibi, de test. ... In 2a questione diximus quod qui extremam voluntatem omittit, non videtur decedere intestatus. et ... aliter quam DD. ... in l. captatorias. D. de Hęred. instit. et C. de test. milit. ... vt reffert Couar. nº 10. ... caput intelligatur ... eod. Couar. de fideicomissaria disposit. vt ... sit libertatis fauor, et causę pię, omissarius cuius voluntati omittitur dispositio. Judicetur heres vniversallis grauatus restitutione hereditatis pię causę ... qualiter practicari debet. ... 32. Tau. defficientibus heredibus legitimis ... Et licet generaliter illa dispositio admittatur, quę omittitur eligenda persona incerta de certis. l. cum quidam. 24. l. vnum ex familia § rogo. D. de leg. 2º. ... D. de reb. dub. l. si Titio et Seio. 16. l. si quis Titio, ... Ant. Gom. 2º. Resolut. cap. 11. nº 3. quo modo practicari ... Tau. quia ... nomen heredis exprimendum fore in omissario ..., vt suffi... ciat si exprimatur certum genus personarum, Tenet ... Tellus Ferdinand. ibi Colla in cap. si pater, verbo Pauperes, Matienzus in l. 5. tt. 4º. lib. 5º. ... glosa. 3. in fine, ... in dº cap. cum tibi, ... fuit fauor causę pię, de quo in l. id quod pauperibus. 24. C. de episcop. et Cleric. vt nulla designata ea pia dispositio valeret, nec vitiaretur propter incertitudinem omnimoda, l. Paulus respondit. 24. D. de reb. dub. Aut. ... sin aut., vbi DD. C. de ... § incertis. Inst. de legatis. quo modo et procedit textus in cap. si pater de test. in 6. vbi admittitur pauperum hęreditas, ... non admitteretur ... dicto fauore, ... vt bene notat Cuman. in da l. cum quidam, nº 2 ... dicendum esset admittere omnes pauperes mundi, ...

omitti

[illegible] dispositio omi
[illegible] [illegible] Quanto [illegible] favore [illegible] illa institutio. 32. D. de
hered. instit. [illegible] illa institutio quod Titio voluerit, id vitiatur, quod
alieno arbitrio permissa est, [illegible] de jure requiritur immutatum
[illegible] [illegible] [illegible] quod pauperib. C. de episc. et cleric. sed co-
munis [illegible] admitt. [illegible] legatum [illegible] personis relictum.
ex § sed neq. huiusmodi. Instit. de leg. tenet Joan. Guti. de juram. confirm.
1. p. cap. 64. nº 12. et 15. Dom. Soment [illegible] lib. 3. cap. 19. [illegible]
[illegible] legari, cap. 5. nº 14. et forte solutio, quam refert Julius [illegible]
[illegible] d. l. id quod pauperib. est. Hinc igitur duobus exceptis [illegible] favorabilib.
libertatis et causae piae, non admittitur dispositio alterius voluntati omissa,
neq. heredis, ut dixi, neq. alterius cuiusvis tertii, quod efficaciter [illegible]
ex l. non numquam. D. de condit. et demonst. [illegible] non [illegible] poterit [illegible]
utiliter legari, si Maevius voluerit, Titio decem do, neq. in alienam vo-
luntatem conferri legatum non potest. l. Utrum. 7. § cum quidam. D. de rebus
dubiis. [illegible] fideicomissa. 11. § quamquam. D. de leg. 3º l. 20. post medium.
[illegible] 9º [illegible] 6. a falsa [illegible] numeri precedentis. [illegible] et DD. [illegible] et in l.
Captatorias. C. de [illegible] milit. et D. de Hered. instit. et in cap. cum tibi
de [illegible] [illegible] subtilissimus Covar. 1º [illegible] cap. 21. fatetur
anthinomias [illegible] [illegible] num. precedenti explicatur;
quod et [illegible] [illegible] Budeo in l. fin. D. de [illegible]
Aliter respondet [illegible] [illegible] heredis institutio nequaquam posse
[illegible] alterius voluntati. l. illa institutio. 32. l. Siquis Sempronius. D.
de Hered. instit. sed legata et fideicomissa posse, legem nostram; et violen-
ter intelligit de herede [illegible] l. [illegible] numquam. Cum [illegible] 69. [illegible]

14\. [illegible] respondere potest admissa dicta sent.ª [illegible] et [illegible] antes tractare solum de interpretanda dispositione ex verbor.
signa, si voluerit, si Capitolium ascenderit; [illegible] latius
tractare de voluntate testatoris, ut si loquatur verbis aptioribus possit lega-
tum ponere in condit. voluntatis tertii, velut in alia condit. potestativa.
Unde quando Testator dixit: lego, Fideicommitto, instituo, si Titio voluerit,
reprobatur hec dispositio, quia non videtur voluntas testatoris fuisse, sed omissa
Titio, ut ab illo fiat, cum nihil inveniatur, in quo possit coerceri [illegible]
[illegible] Titii, et hoc reprobatum est, quia defuncto [illegible] facul-

tas ad libitum di...

ad leg. Falz. Autho. de Nuptijs, cap. Secundo ... institutio. 32. D. de Hered. instit. et ideo vitiosa est quod alieno permissa est arbitrio, l. 29. tit. 9. p. 6. et: e porende dixeron los Sabios antiguos que las mandas e los establecimientos de los Herederos deben ser fechos segun su voluntad del facedor del testamento, e non deben ser puestos en Juicio, o en parecer de otro. Ant. Fab. de Error. pragm. decade ... post medium: Si vero testator dixit, lego, et ... si Titius capitolium ascenderit, et idem est si dixerit, Si Titius voluerit ascendere Capitolium, valet legatum, licet Titio liberum sit ascendere. quia voluntas eius non versatur immediate circa legatum sed circa factum ascendendi. Nec obstat ... conditionis ... dispositum, quia hoc est omnino accidentarium, quia poterit impleri conditio, si Titius ascenderit Capitolium, et ignorans legatum ... et ... quamvis voluerit legatus ... deficiet, sin ascendat, ... Dua ... de condit. instit. cap. 4. ... lib. 8o cap. ... Et quamvis ... voluntas Titii ex signo verborum ... in diverso modo accipitur expressa in his solis verbis, Si voluerit, ut referatur ad ipsam dispositionem, quod reprobatur; et ex illis verbis, Si voluerit ascendere, ut referatur ad factum, quod non reprobatur; et hoc modo verum est, expressa nocere, non expressa non nocere, quia diverso modo accipiuntur. l. Seruo. 49. ... nam si eodem modo accipiantur non nocerent, quia expressio ... quae tacite insunt nihil operantur. d. l. Seruo. ... hec verba ... subcondit. D. de ... Donel. Comm. lib. 8. cap. 22. ... distinctio patet in exemplo, quo utitur ... siquis ... ubi exheredatio, quae tacitam conditionem habet, si hereditas sit adita, non valet quia exprimitur illa conditio Si hereditas sit adita, quia diverso modo accipitur non vero pendente conditione expressa suspenditur effectus exheredationis. l. cedere diem D. de verb. signif. et filio virtute suitatis efficitur dominus bonorum Patris continuatione l. in suis 11. D. de liber. et posth. quod impedit, ne heres adire possit quia eiusdem rei plures domini non admittuntur in solidum, l. si ut certo. s. si duobus vehiculum. D. Commodati; ad si conditio non exprimatur, licet insit tacite ex natura rei, non suspendit dispositionem. l. conditionum ... 2. D. de condit. et demonstr. et utiliter exheredato est filio, ...

cum

... exemplu
... expressum, si voluerit legatarius, de qua in l. si ita legatum 68.
§ illi si volet. D. de leg. 2°. l. hec aditio. 29. l. si expressurim. 69. D. de
condit. et demonst. Angel. in l. 1. col. 2. C. de institut. ubi Cornes. n° 10. Tasso
3°. nam licet tacite insit illa conditio ... invito. 70. D. de reg. iur.
... legatum simpliciter repudiari possit, ... expressio ... aut
operatur, ne scilicet ante declarata voluntate ... ipso iure lega-
tum illud, ut revocabiliter acquiritur et ignoranti, quod positum est, l.
Cum pater, 77. § surdo. l. legatum. 80. D. de leg. 2°. et sic ... relatus l.
Cornelius. 69. D. de hered. inst. ubi similiter in suo herede ... conditio
ditio, si voluerit, operatur, ne domini ... suis ... suis. D. de ... ve. vel poss.
... utrum velit heres esse: ceterum in aliis heredibus ...
nihil operatur, cum hereditas nullo modo acquiratur heredi ... nisi
volenti. l. qui in aliena, 6. et per totum. D. de acq. hered. ... hec, ut dixi,
pertinent ad interpretandam dispositionem illis verbis conceptam. Si Titius
voluerit, ceterum dubium non est, posse legatum et heredi dari sub
conditione potestativa. l. 1. et per totum. D. de condit. et demonst. l. 20. ... 62.
et ita similiter admittenda est conditio voluntatis, cuius declaratio non differt
... quod dicitur ... in arbitrium alterius
conferri legatum ... et in d. l. Senatus. § legatum. D. de
leg. 1°. ... ipsius legatarii, ad obligin
... d. l. ... § illi si volet. D. ... 1°. ... contra
recepta ex Ripa ... Anto. Augustin. 4°. Emendat. cap. 12. ...
varra ... n° 58. ... de ... n° 4. Roberto. 2°. sentent.
cap. 11. Donelo ... cap. 12 ... in volunt. ... ut indicat illud
verbum in aliena voluntate, similibus verbis nostre decisionis, in arbitrium al-
terius, nam proprie dicitur aliena voluntas eius, cui legatum relinquitur. Hugo
Donelo. ... et confirmatur ab speciali, nam heres solum ... in d. § ...
et in l. fideicomissa. ... quam ... D. de leg. 3. ... ceteris ...
Ulterius probatur ab identitate rationis, nam conditio si legatarius voluerit, si
heres suus voluerit, non minus improbantur, si dispositio hac de causa collata
esset, ut fieret ab herede vel legatario. l. illa institutio. D. de hered. inst. ... dico
admittuntur, que signant voluntatem illorum desiderari non ad faciendam dispo-
sitionem ... illi ... poterit conditionaliter, cum

...

... tu3 sub hac adit ... Titius voluerit ...
verborum, sub hac adit. manifestum e, volunt3 desiderari ad effectu legati, n. ad faciendu3 illud. l. cedere diem. 213. D. de Verb. sig. vel si otat alijs Vbis similibus; Nec obstat illa verba. l. Nunquam; N. tn potervit alijs verbis utiliter legari, si Maeuius voluerit, q. n. derogatur Tutatori potesta-tique generalis, sed tm illo casu q. do utitur verbis. si voluerit, solu, quq n. posse aliter accipi qm de omni disposit. dispositionis, vt ab illo fiat vel alio, arg. l. n. aliter. D. de leg. 3. Vnde iam otrat, in quo versetur favor legis fidei omissaria libertas b: sed si ita adscriptum fuerit, si Seius voluerit, stichum liberum eẽ volo, mihi videtur posse dici valere libert3, q. conditio votiq e, ideit quod in ceteris causis n. admittitur oditionaliter, obstante verborum signat. in libert. favore eig oditionaliter admittitur signat3 ... pria3, explicat doctissima Gabriel Henriquez ... n.o 17.
Nec obstitet vis, doctrina ... heredi, vt voluntas eis ... requiri possit ... l. Senatg. Si legatu3, l. fideiomissa, § quamquam. l. si sic legatu, 7. s. D. de leg. 1. l. fideiomissaria libertas b: Quamvis nihil in ... pot valere ex nutu heredis ... Na R. heredes eẽ ... § Heres quoq, 3. Inst. ... si ex otractu, et osequenter debere adstrictum eẽ ... cuius verbum, 178. § hoc verum ... D. de verb. sig. et ideo n. debet pendere ex volunt. heredis ... fideiomissum, quod similiter in otractibus observatur. l. ... D. de verb. sign. oblig. l. A Titio. 108. § fin. D. eod. l. sub hac. 8. D. de oblig. et action. b: Sub hac condit. si volam, nulla fit obligatio, q. n. dictu, enim e, quod dare nisi velis, cogi n. possis. solu3 q. admittitur hec oditio voluntatis heredis in fideiomissaria libert. d. l. fideiomissaria libertas, in vrio, q. vt dixi n.o 13. certo m.o ... spe lucri Iuris patronatg, et vtilius erit heredi libert3 fideiomissaria3 dare, potius quam servu, qui, prius manumittere, nam fideiomissaria libertas servi ... invtilis est, in fraudem ... litorum, et si eodem ... legato sit idem servus revocati legatu3 propter libert3, quod n. revocaretur, si n. vale-ret ... tn quqlibet oditio potestatiua n. denegatur heredi, vt sup.a dixi n.o 6. et oditio voluntatis expresse admittitur ad revocat3 disposit.

[illegible] admittit illa [illegible] illi decem dari volo, equivalet n[on] nisi heres meus contradixerit, quod valet legatum sed expresse voluit, et quod tacuit. arg. l. 18. sententia ff. de divisoria [illegible] in l. Iam dubitari ff. de heredib. instit. Decio in cap. [illegible] prudentia ff. no. 3. de officio delegati et [illegible] ex [illegible] sine contradicat [illegible] voluntate [illegible] potuerit. arg. [illegible] 24. ff. de leg. 2° explicat late [illegible] 1° selectar. cap. 24. no. 40. [illegible] selectar. 2. cap. 6. no. 30. et [illegible] dicitur legatum quasi conditionale, [illegible] ex verbo [illegible] adueniat [illegible] conditio legatio, sed ademptioni, et in [illegible] videre [illegible] per l. obligationum fere [illegible] conditio ff. de obligat. et action. [illegible] conditionali efficitur ex interpretatione [illegible] similib. ff. de condit. et demonstr. ubi ademptum [illegible] contraria conditio in testamentariis; et [illegible] in contractibus, si [illegible] voluntas stipulari [illegible] conditionales, tenet [illegible] cap. 23. in fin. et cap. 24. no. [illegible] vide praeter ordinarios [illegible] [illegible] 2° observat. cap. 2° [illegible] in cap. [illegible] no. [illegible] Donel. comment: lib. [illegible] Peralta [illegible] no. [illegible]

[illegible] 2. et [illegible] ex l. Captatorias. 70. [illegible] ille aut [illegible] ff. [illegible] in fine. ff. de iis quae pro non scrip. hab. [illegible] Captatorias [illegible] de [illegible] militis ubi senatus [illegible] captatorias dispositiones, sed captatoriam [illegible] conferri in voluntate [illegible] captatorias. 70. [illegible] sed [illegible] conditio conferri in [illegible] voluntatis, quod [illegible] dicta sententia. Tenet praeter antiquiores in dictis locis Antonio Gom. in l. 31. Tauri. Trentacinquio de substitut. [illegible] cap. 2° Simon de Petris lib. 2° de interpretatione voluntatis [illegible] Padilla [illegible] no. 10. Molina de primog. lib. 2° cap. 4. no. 3. [illegible] omissa [illegible] Doctorum [illegible] captatoriis [illegible], prout verbum indicat, quibus aliquid venatur, aucupatur, illecebris capitur, aut lambitur [illegible] piscationis, qua quis hereditatem suam in hamo deffert, ut [illegible] uberiorem [illegible] alliciat, [illegible] 10. observat. [illegible] 11. [illegible] instituo Titium [illegible] ex parte [illegible] instituerit, vel si me instituerit, ad [illegible] argumentetur contra conditionem Anton. Fab. de[c]ade 51.

Vide [illegible] toria [illegible]

... 4 ... 1º cap. 22. nº 7. Couarr. in cap. cum tibi. nº 2º. Donellg. commient. ... cap. 20. et in d. l. captatorias, ... de ... militis et in ... Fabiano, lib. 6 ... Faquineo ... 20 ...

... avilla dispositiones offerri alieng ... temporibg ... prohibentur, ... voluntas, vt dispositioni contraria, repellitur ... in ... illa institutio. D. de Hered. instit. captatoria dispositione, vt ... bonos mores impediantur ... d. l. captatorias, ... ideo controuerssum e, an statuto possint admitti, derogato iure positiuo ... cap. 20 ... Neq obstant verba relata ... illam captatorig ... voluntatis alieng ... alterig ... de Codicillis ... decedentis voluntas primo ... postea ... 4. D. de ... Donellg ... lib. 6. cap. 20. in fine ... sequitur interpretatio ... l. captatorias ... qua n' impeditur ... mutuis affectionib. facta. simul et idem dicendum ... mutua ... eodem ... de quo vide Tellum Ferdin. in l. ... nº 2º ... captatorig ... ad duo tempora referri pot, ad pastu ... futurum d. l. illg aut. l. Verbum oportet ... de Verb. ...

Quibg absolutis noster tractg, cui ultimam manum impo-suimg die tertia mensis Iunii, anno Domini 1621. Cedat vtinam in laudes et gloriam Sanctissimg Triados, Deiqeng ac Virgi-nis D. N. Marig, Adamica labe ab ipso Conceptionis ingressu prorsg n' infectg, sed omnio reseruatg.

Ad explicationem textus fama notissimi D. de legatis 1. per doctorem Gabriellem Enriquez Salmaticæ

Ad Rubricam.

De continuatione huius tituli ad præcedentes scribunt multa ordinarii interpretes, quos [illegible] et explicat Carollus Ruinus usque ad numerum tertium, latius Bolloonetus a n° 41. usque ad 70. [illegible] Ricardus in Rubrica [illegible] de legatis a n° 2 usque ad 104. qui Authores occasione continuationis latius disputant an et quando legatum sit accessorium [illegible], ego parui momenti continuationem Rubricarum semper iudicaui, ideoque ea omissa, quæ magis exrequnt, prosequar. N° 1.

[illegible] pertinet ad [illegible] inscriptionis, quæ ex [illegible] libro [illegible] in tres libros diuisa sic extat scripta de legatis et fideicommissis 1. 2. et 3. et in Pandectis Florentinis [illegible] reperiatur eadem librorum diuissio non tamen cum illa nota 1. 2. et 3. ut obseruat Antonius Augustinus [illegible] Emendationum cap. [illegible] [illegible] lectionem retineo, et ab Justiniano hanc diuissionem [illegible] librorum [illegible]. Adducor in hanc sententiam ex proœmio [illegible] [illegible] et ex constitutione [illegible]ma. C. de Veteri Iure Enucleando [illegible] omnino superiores ubi Justinianus [illegible] veteris prudentiæ uolumina ad libros [illegible] reduxisse, quatenus non alias constaret quæ diuissio in tres libros huius de legatis et fideicommissis in suo continuit Pandectis Florentinæ omissa illa nota 1. et 2. et 3. N° 2.

+ quinumerum + quam diuissio + m. h t. tractatum h t

ques

n.° 2.

Quas divissiones ... Accursius ... Rub. D. de legatis 3, quia in eo primo libro de rebus, in 2° de perso-
nis, in 3° de verborum et verum significatione tractatur, probat Bartho.
ibidem et communem opinionem testatur Jacobus de nigris ... n° 21. sed
convincitur, tum quia in his libris promiscue de personis et rebus ...
tractatur, tum etiam quia male essent dispositi, quoniam is qui de perso-
nis tractat precedere debet, arg. l. si quis rogatus ... sup. de testamentis
l. quidam retulerunt ... sup. de jure codicillorum l.
ultimo inst. de jure naturali, quapropter melius ... quem
refert, et sequitur Albericus, in primo hoc lib. de personis tractari
putat, sequitur Jasson n° 10 et Sequira in l. unum ex familia § sed
si rem n° 1 infra de legatis 2°, et approbari videtur per legem 10 et
28 ... Verum superior ratio id solum convincit hunc ordinem
servari debuisse, non vero fuisse observatum, cum contrarium constet ex res-
ponsis ... ultorum, que in his libris extant, et in hunc sensum
excussari possunt verba predictarum legum pandectarum alias inepta
prorsus et a sermone latino, quem exponunt, satis aliena. ......

n.° 3.

Verissima itaque est prior ratio et sententia Accursii, licet
ab eo neglecta divissionem horum librorum factam fuisse ob vitandam
prolixitatem, que resultaret ex tam longo tractatu sub uno libro in-
clusso, probant Vincentius collumna 2, Sozinus n° 52, ...
tius in parariclis ad hunc titulum, Marcus Antonius in principio inst.
de titulis, collumna 2; facit in argumentum lex Caius 88, § 1. ..., sed quo
facilius D. de legatis 2°, cum notatis a Bartholo in d. l. § 1 princ.
n° 5, D. de acq. possessione, Jasso in l. apud Julianum § heres n°
ultimo D. de legatis ....

Neque obstat Accursii ratio in Rubrica D. de legatis ... cui
satisfit ex traditis a Sozino n° 49, ludovico Texeira n° 100
Bolliqueto n° 19, et ex Ciceronis exemplo in fine libri primi ad
Herennium. ......

n.° 4.

Illud nunc admonendi sumus in inst. et C. de legatis
et fideicommissis sub diversis titulis tractari, sed in hac Di-
gestorum compositione promiscue, quod Justinianus fuit pollicitus

in §

[illegible] usque [illegible], non tamen inde eximimus idem esse legatum et fideicommissum, quinimmo diversa esse ostendit haec eadem inscriptio, cum dictio, Et, inter diversa ponatur glo. et Bartho. in l. iurica. C. de Iuris et facti ignorantia, cuius rei argumentum etiam est nominum diversitas l. si idem 7. C. de Codicillis l. quod si nepotes, 5. D. de testamento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per

Sed in contrarium alegari solent duo Iurisconsultorum responsa: Primo lex Et fideicommissum 87. D. de legatis 3. ubi respondent frequentiores loqui improprie, et secundum duas largas significationes utilego, de qua mox tractabitur ad interpretationem legis Verbo legatis 120. D. de Verborum significatione; quae interpretatio suaderi videtur ex eo quod appellatione legati in ea [illegible] contineri donationem causa mortis quam diversam esse a legato docet Iustin. in § 1. Inst. de Donationibus. quam interpretationem ad legem Et fideicommissum scribunt Aretinus in d. l. 2, nº 2. D. de legatis 2. Cris[illegible] in [illegible] rica eiusdem titulo, nº 9 [illegible]

sed improbant alii, quia verbum Continetur; de quo utitur Iurisconsultus indicat illud procedere ex proprietate verbi iuxta doctrinam Bartoli in l. 3. § [illegible] D. de [illegible] Pollicitande. Late Nogeira in rubrica. [illegible] de legatis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] in d. l. Et fideicommissum [illegible] [illegible] significari puto non modo ex proprietate, sed [illegible] ex interpretatione provenit: pro cuius [illegible] explicatione observandum est Iurisconsultum ibi tractare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et Pappiae, qua legata [illegible] per [illegible] relinqui prohibentur [illegible] legem extendit ad fideicommissum, et mortis causa donationes, ultima sane ratione, quia scilicet in his viget eadem prohibitionis ratio ne fraus legi fiat per testatorem per fideicommissum vel donationem causa mortis relinquendo ei cui legari prohibeatur contra regulam Cumquid una via 84, de Reg. Iuris lib. 6; et ideo legem Pappiae loquentem de legato ad fideicommissum et donationem causa mortis extendit, quemadmodum ad eiusdem legis interpretationem hereditatis appellatione bonorum possessionem contineri dixit Iurisconsultus in l. hereditatis appellatione 138. D. de Verborum significatione quamvis alias bonorum possessio ab [illegible]

dis:

distinguatur § quos autem Inst. de bonorum possessionibus, et donationes causa mortis sub eiusdem legis prohibitione ... lex Senatus ... D. de Donationibus causa mortis, et eiusdem legis Papiae sententia ... persona acquiritur alteri qui per legem Papiam capere prohibetur, probat lex Cepisse 140 D. de Verborum significatione quae interpretationes ad illa Iura deducuntur ex inscriptione quae est, Ad legem Iuliam et Papiam, ut bene notat et explicat Antonius ... in d. l. hereditatis et in d. l. Cepisse, Franciscus Balduinus ad leges de Iure civili pag. 99.

n. 6. Alterum caput quod adducitur ... positam sub n. ... Iaboleni in l. Verbis legis 120 D. de Verb. significat. cui respondet communi ... secundum antiquum Ius legis 12 tabularum, quo iure non modo de fideicommissum ... hereditas, et omnia in testamento relicta ... continebantur; posteriore tamen iure fuit restricta illa latissima significatio verbi lego, et comprehendit sola legata ab heredum institutione, et fideicommissis, et alijs distincta. quae interpretatio suaderi videtur ex ... sed interpretatione coangustatum est, quam scribit Bartho. in l. 1. huius tit. n. 4, ubi probat Cumanus n. 10, Viglius in principio Inst. de test., Baldus in principio Inst. de legatis; Robertus 2 sententiarum cap. 13 post principium. ... in cap. Rainuntius de Testamentis n. 10 § 10, n. ultimo ...

n. 7. Huic tamen opinioni non assentior, quoniam ... lego post tempora legis 12 Tabularum retinet amplam significationem illam et comprehendit alias species relictorum ... fideicommissum l. Cum is ... D. de Usuris l. Uxori 39. § legaverat D. de legatis 3, l. Filius ... § si legata, coniuncta l. 1. D. de legatis praestandis. et quidem proprie quemadmodum genus comprehendit suas species l. si quid ... § 1. D. de legatis 3. l. Semper specialia 147 D. de Reg. Iuris. defendunt ... Cromer n. ultimo, Simon n. 177, Ludovicus Texeira n. 110, Positus in praeludiis substitutionum n. 4. nec pro communi interpretatione facit versiculus sed id coangustatum, quoniam in eo non dicitur restrictam significationem verbi lego, sed amplissimam illam facultatem testandi testatoribus concessam per legem 12 tab.

quod

... explicat ... ianus duos eiusdem legis meminit in principio Inst. de lege Falcidia. quam inter originationem praesensit glossa in d. l. Verbis legis verbo Comprehenditur, et expressit Alciatus n. 5 ibi, et post alios probat Politius in tractatu substitutionum in praeludiis n. 8.

Quapropter ad ueram intelligentiam dictae l. Verbis legis, ego in primis aduerto non recte aligari eum textum ad probandum lege nomine fideicommissum contineri, cum hoc non dicat ille textus, nec ... uerit dicere, quoniam tempore legis 12 tabularum fideicommissa non erant cognita, aut certe erat infirma, et Augusti tempore ... ad necessitatem iuris fuerunt redacta, ut refferetur in principio Inst. de fideicommissariis hered. atque ita Verbis 12 tabular. non potuit comprehendi ea dispositio, quae et si fieret nullum robur ... habitura ... Partholum et reliquos Interpretes in aligat. illius ... Iasso ... fuisse ostendit Iasso ... n. 46, Iacobus de ... n. finalli.

Excusari tamen poterit ... quod eum uerbum lego per legem 12 tab. comprehendat eas dispositiones, quae maiorem ... solemnitatem, qualis est heredis institutio, comprehendet etiam quamcumque dispositionem ..., quae ad iuris necessitatem postea fuisset redacta, ... tabullarum ... potestate, quod eum ... ex ... l. ... Vss. Cunctis. C. de Hereticis et Manicheis ... postea ad necessitatem iuris fuerunt redacta anterio... ... consentire contineri, iuxta doctrinam ... in l. Unico in fine. C. de Condictione ex lege n. 1, et in l. fin. n. ... Vss. Neque obstat si dicas D. de Regula Catoniana, quam exornat Iasso in l. 1, n. 8, C. de Edendo. Ditius in l. si emancipata in fine. C. de Collationibus.

Deinde obseruo quod licet supradicta consideratione ... sit, uerbo legati contineri fideicommissum, non tamen inde sequitur confundi, et idem esse, nam uerbum lego et in ... sumi potest, et in specie, prout in adoptione, iurisdictione et aliis dicitur in iure. in genere sumptum quamcumque testatis dispositionem comprehendit, significat enim idem quod decerno, ordino, siue mando, ut notat Alciatus in d. l. Verbis legis n. 2, et in l. Centurio n. 6. D. de Vulg.

N. 9.

N. 10.

et

et lib. 10 Parergon cap. 1. Robertus lib. 2 sententiarum cap. 15. Unde in hac generali acceptione omni tempore potest comprehendere institutiones heredum, fideicommissa, et quamcumque dispositionem testantis. Institutio vero significat particulari restrictum de quo in prima [illegible] vult, [illegible] distinctum, ut merito Justinianus, et ii quorum opera [illegible] juris ciuilis compositum fuit, de legatis et fideicommissis sub diversis titulis tractaverint in Institutionibus, et C. et in Digestorum compositione, licet sub uno diversa esse notarint per copulam et interpositam.

Sed illud superioribus opportune annecti debuit, quae sit differentia inter legata et fideicommissa, et an sublata sint per adaequationem quam refert Ulpianus in l. 1. Suius tit. et Justinianus in l. 1. et 2. C. Communia de legatis, et in § 1. et § sed non usque Inst. de legatis, [illegible] dicetur commodius ad legem primam huius tit.

N° 11. Sed et diximus verbum lego et antiquo et novo jure sumptum in genere, posse comprehendere directam heredis institutionem, non tamen simpliciter verum, nec in omni causa accipiendum et perpetuum, sed cum distinctione trium casuum.

Primus est cum adiicitur rei particulari, et si in ea maior pars bonorum fiat et contineatur, et [illegible] alius heres scriptus sit non continebitur heredis institutio: in quo [illegible] controversia, Bologneus [illegible] n° 93; si vero heres [illegible] dubitari poterit propter decissionem legis primae § [illegible] de heredibus instit. sed verius est hoc quod casu testamentum esse nullum, quia non inducitur heredis institutio sine qua testamentum non valet § Ante heredis Inst. de legatis, nec contrarium probatur in d. § [illegible] ubi certae rei adiicitur verbum sua natura aptum ad institutionem huiusmodi non est verbum lego. Sed jure nostri Regni cum testamentum valeat sine heredis institutione l. 1 tit. 2. lib. 5. Recopilationis legatum debebitur ab venientibus ab intestato qui cum hoc onere succedunt in hereditate. d. l. 2.

N° 12. Secundus casus est, cum verbum lego adiicitur universitati bonorum ut si dicat testator lego dimidium, tertiam, aut quo-

hereditatis, aut bonorum et adijcitur alius hęres universallis, et hoc quo casu non indicitur hereditis institutio per verbum lige, sed is cui relicta est quota pars eam consequitur ab herede universalli quasi ex causa fideicommissi per textum in l. mulier 22 § fin. D. ad senatusconsultum Trebellianum ubi dicitur eum, cui legatur quota pars bonorum, et gravatur eam alijs restituere non posse detrahere quartam Trebellianicam, cuius detractio solum concedit heredi, ita probat ac certe eum non iudicari heredem, et per legem eum ex filio 39. D. de Vulgari principio, ubi testator herede instituto omnino te, legavit dimidiam hereditatis alij filio, et is cui legata est non publicatur heres directus. Quam conclusionem post alios testatur communem Petrus Ricciardus in rubrica Inst. de legatis nº 110 et late et facit aliquod argumentum in contrarium adductis et tractatis eius limitationibus nº 111 et sequentibus.

Ego ex hac conclusione utiliter deduco, quod cum is cui talle relictum conceditur, non sit heres sed legatarius non poterit petere missionem in possessionem ex beneficio legis ultimae C. de edicto Divi Adriani tolendo [illegible] tit. 4. p. 6. et l. 1. tit. 14. lib. 3. ordinamenti quoniam soli heredi ex [illegible] parte [illegible] conceditur, ut in d. l. ultima [illegible] quamvis sit quota hereditatis aut bonorum [illegible] nº 137. facit quod instituto in re certa [illegible] universali, non competit illud remedium quoniam [illegible] loco habetur l. quoties 13. C. de Heredibus instituendis resoluunt [illegible] in d. [illegible] Tauri nº 130. Menochius de adipiscenda possessione remedio 4º. facit etiam quod filio meliorato in tertio bonorum iuxta leges Regias, predictum remedium non competit, ut resolvit Suarez in l. quoniam in prioribus 32. C. de inofficio. tit. 4. 7. nº 10 in fine, ubi Additio alios Authores eius opinionis refert, ergo quod melioratio tertij pro legatum iudicatur, quod apparet ergo quod potest acceptari repudiata hereditate. l. 21 Tauri quod non esset nec permitteretur, si pars hereditatis esset, l. 1. et 2. D. de acq. heredi. At si aliqua adijciantur verba institutionis [illegible] dicendum foret, potest uti predicto remedio, ac si dictum esset, Mando le

nº 13.

la tercia parte de mi herencia. obienes pero me la ... i herede q. tune heredis locovit, ex traditis a Mollina lib. 2 de Hispanor. primog. cap. 3. nº 11, 12, et 14, et lib. 10 ... 6, 7, et 8. atq ita consultus respondit.

4. Tertius casus est, cum verbum lego adijcitur universitati bonorum nullo dato colore vel universalitati veluti si dicat testator lego hereditatem aut tertiam vel aliam partem; et hoc casu induci institutionem docet Baldus in l. finalli nº 11. C. familliæ hercis cundæ, Rogerius nº 76, Jacobus de nigris nº 88, Plures relati a Riciardo in Rub.ca ... de legatis nº 116, et est magis comunem teste Guillermus Benedictus in cap. Rainuntius verbo ... nº 8, pro qua in primis alligatur textus in cap. Rainaldus de testamentis, ubi testator legavit hereditatem patruis, et tamen textus dicit patruos fuisse institutos heredes, ut ponderat ibi Cardinallis in 8º notabili, Abbas nº 8. Rursus facit textus in l. fillius ... § ... si portio D. de legatis prestandis, premissus ad inductionem per illud ... dictum ... legata, ut in l. 1. illius titulis et tamen in eo textu conservatur institutio heredis, que continetur verbo legati. . . . .

5. ... contrariam in hoc sententiam, scilicet, quod in predicto casu non inducatur directa institutio, docet Bartholus in l. Centuris nº 19. D. de vulgari ... in l. mullier ... D. ad senatus consultum Treb. ... portio hereditatis ... sed ... textus non probat ... sententiam, quia loquitur eo casu quo alius erat heres scriptus atq ita procedit in terminis secundi casus, ut ... Petrus Riciardus in rubrica ... de legatis nº 118, ubi ... opinionem Bartholi dicit magis comunem et questionem late disputat usq ad numerum 124, et distinctionibus ... contrarias istas opiniones ad concordiam reducit. . . . .

Sed ego pro vera resolutione observo, quod licet verbum lego, non conveniat directæ institutioni, quia est obliquum ex doctrina recepta Bartholi in dicto nº 19. si tamen constat de mente testatoris verba obliqua trahuntur ad directa, et inducunt institutionem l. ... quæ ... 20 D. de millitari testamento ubi notat Bartho. nº 3. l. quoniam indignum 15. C. de testis. atq ita in proposita questione

Cum

Cam inducet. ubi de mente testatoris diret heredem facere voluisse cum cui legauit, non alias. Dicetur autem declarare sim aliqua testamenti herede nominat eum cui legauit. arg. legis qui filiabus 17. D. de legatis 1. [illegible] intelligendus textus in dicto Cap. Raina[illegible] testator ibi patruos uocauit heredes, ut constat ex textu in illis uerbis: dicti Heredes. quod notauit ibidem Joannes Andreas et [illegible] de Butrio nº 21. et Nogeira [illegible]

Nunc admonendi sumus olim fuisse quatuor genera legatorum, que Justinianus refert in § sed olim Inst. de legatis quorum formulas et differentias describit Ulpianus in fragmentis tit. 24, Caius lib. 2. Inst. tit. 5. et eorum meminit Paulus Jureconsultus lib. 3. sententiarum tit. 6. explicat Alciatus lib. [illegible] Parergon Cap. 1. Robertus lib. 2. sententiarum, Cap. 23. [illegible] lib. 2. disputationum, Cap. 9. et licet Justinianus testetur se istas legatorum differentias sustulisse in dicto § sed olim, extat tamen aliqua eorum uestigia in Digestorum libris ut suis locis notabo.

Deffinitur autem [illegible] apud Jurisconsultos, uno modo in l. legatum 119. D. de leg. 1. ubi in hec uerba: legatum est delibatio hereditatis. qua testator ex eo quod uniuersum heredis foret, alicui quid collatum uelit. quam deffinitionem ab impugnatione aliorum deffendunt Jacobus de Ricris, et Nogeira [illegible] nº 236. Robertus lib. 2. sententiarum Cap. 23. Altero modo in l. legatum 37. D. de legatis 2. quam deffinitionem declarat Socinus Junior [illegible] nº 4. Aliam deffinitionem scribit Ulpianus in frag. tit. 24. in princ.

Plenior tamen uidetur que traditur a Justiniano in principio Inst. de legatis. et probatur per legem primam tit. 9. lib. 6. ut legatum sit donatio quedam a deffuncto relicta, ab heredo prestanda.

Sed opportet ut singulla verba huius deffinitionis explicemus, que suas habent difficultates. et primo illud Donatio. quod loco generis ponitur, redditur difficille tum quia legatum relinquitur ob benemerita l. Nec adiecit 9. D. pro socio. atque ita non potest dici Donatio que ex mera liberalitate non procedit l. 1. D. de Donationibus. tum etiam quia in remissione pignoris nulla

est

nº 16.

nº 17.

nº 1[illegible]

at hoc ut non dicatur intuitu meritum, ut donatio sit, legatum ... et tamen est text. in l. socium qui 61 § 1 in fine 16 ... sed et si propter societatem heres institutus sit, vel quidem ei donatum sit ex gratuitate quod non est ins... piis causa propter quam legatum vel donatio relicta est, sed solum mera liberalitas quae est causa proxima legati et donationis, ita et nihil obstat si legatum relinquatur ob bene merita ad hoc ut sit donatio ... in l. 1 n° 2 ad finem D. de leg. 2. et in praxi notauit Cornaeus

est donatio l. si pignus 18 D. quae in fraudem creditorum, et tamen in remissione pignoris consistit legatum l. 1a. D. de liberatione legata. propter quae Argumenta Jacobus de nigris n° 129, et 155. Socinus Junior n° 47, putant non recte poni hoc uerbum in deffinitione ... sed ... Alij, et ad primum argumentum respondent legatum dici donationem, quia affert ueram et minimum lucrum sicut donatio l. si hereditatem 32. § 1° D. Mandati. licet non sit propria donatio, quae praesupponit merita ex parte accipientis, quae ut significaret Jullinianus adiecit quaedam, ut ostenderit legatum non esse proprie et simpliciter donationem, sed quodammodo, ut post alios resoluit Menchaca de successionum creatione § 17, n° 111.

Ego tamen aliter rem explico, et difficultatem soluo, scilicet quod cum merita quae praecedunt legatum non habeant necessitatem aut uinculum iuris, non excludunt nomen donationis l. donari 82. D. de regulis juris, ut recte notat Emillius Ferretus consilio 4. collumna 3, lib. 4, docens non omnes causas appositas in donatione, facere ut non sit donatio, sed talem esse debere quae excludat liberalitatem ex parte donantis. Vnde bene dixit Ripa in l. ita stipulatus n° 20 D. de verborum oblig. quod licet legata fiant propter bene merita, liberalitas tamen est causa proxima legati quae inspicienda est, argumento legis socium qui 61 D. Pro socio, in § 1.

Rursus non obstat dicta lex, si pignus, nam quod ibi dicitur in remissione pignoris nullam fieri donationem, intelligendum est iuxta terminos illius textus, scilicet ut non sit donatio prohibita inter virum et uxorem, quia per eam, qui remittit non fit pauperior l. etiam 11 C. ad senatusconsultum Vellianum, l. sed si uir, § si uir uxori, vers. quod uir uxori, et vers. quod legatarius D. de Donationibus inter virum et uxorem l. de fructibus ... eodem titulo cui adiungenda est lex fructus D. de Vsuris. alias enim remissio pignoris, ex commoditate quam affert debitori aliquam obtinet donationem, et legato ueniit, d. l. 1a D. de liberatione legata notat Glossa in l. ... D. de Pactis.

omnes solutiones quae huic legi quae in fraudem assignantur falsae sunt. Itaque pro uera sollutione planissime respondeo in d. l. si pignus Papinianum non dubitasse remissionem pignoris donationem esse, immo tacite ... quod ... in ... ideo ... dixisse nullam esse donationem qua uir uxori vel uxor viro remisserit, interquo donatio ipso iure nulla est. nec obstat quod eum non diminuat donator de facultatibus suis

Sed licet superior interpretatio ad legem si pignus possit debet ualere donatio, quia uerius est diminuere, licet non amittat dominium pignoris quod est penes debitorem, amittit tamen jus reale pignoris et alienat, et ideo locus est actioni reuocationis ut dicitur in ipso textu.

sit sustineri, scrupulo non caret tamen, quod si Iurisconsultus intelligeret ex tali remissione aliquo casu resultare donationem, non diceret nullam fieri donationem, sed esse donationem, licitam tamen et permissam, utpote quae non cadit sub prohibitione senatusconsulti de quo in l. 1. D. de Donationibus inter virum et uxorem, ut aliam dixit in l. si sponsus, 5. § finali, eodem titulo.

= Cum igitur [illegible] eroga[t]ur, recte dicimus [illegible] esse donationem. Qui enim igitur non diminuit de facultatibus suis qui donauit, vel e contra diminuatur, [illegible] tamen [illegible] qui accepit, vale[t] donatio, ita lex habet lex si sponsus, 5. § fin. D. de Don[ationibus] [illegible]

Quapropter generaliter accipi possunt verba dictae l. si pignus, ut significent remissionem pignoris non continere donationem etiam in fauorem eius cui non est prohibitum donare, et consequenter ex tali remissione non resultare legatum, ut voluit Glossa in dicta l. si pignus verbo existimantium in fine, per textum in l. 3. § fin. D. de legatis 3. ....

Nec obstabit lex 1. D. de liberatione legata, quae procedit ubi testator pignus possidebat, et iubet illud reddi debitori; nam licet ex hoc non censeatur remissum debitum, sed [illegible] ius pignoris, ut ibi docet Iurisconsultus, nihilominus [illegible] tamen [illegible] legatum, et habet legatarius actionem ad petendum pignus, antequam debitum soluat, [illegible] possit uti re pignorata; quae utilitas cessat ubi [illegible] ius pignoris quod ipse possidebat. quae interpretatio [illegible] verbis [illegible] legis primae ibi: res pignori data, et l. 15, tit. 7, p. 6. ibi: [illegible] teniendo alguna home cosa de [illegible] ....

Sed quamuis hoc [illegible] utendo possint defendi, iudicando tamen et consulendo non audeam recedere a communi sententia quae generaliter accipit l. 1. de liberatione legata in remissione pignoris, siue a testatore, siue a legatario debitore possessa sit, quod legari potest. interest enim debitoris bona sua libera habere etiam si ipse maneat obligatus ....

n. 19.

Nec obstabit tunc dicta lex 3. § fin. D. de legatis 3. quia ex eo quod legatarius grauari non possit, non sequitur legatum non valere, quoniam [illegible] legis ab eo. C. de [illegible] non procedit ubi legatum non continet commodum pecuniarium, ut in [illegible] legis [illegible] tit. 9. C. de operis libertorum, iunctis quae illius [illegible] argumentum tra-

-tat

tat Sorinus in l. Cum filio coll. ma 1a in fa hoc tit. ubi dicitur latius.

Unde licet qd Iureconsultus dixerit in d. defin. cum cui pignus remittitur non posse grauari fideicomisso, non sequitur remissionem pignoris non esse legatum, quia illud prouenit ex eo qd legatarius commodum pecuniarium non sequitur ex tali legato; in quem sensum illum textum alegat Mengochius in d. l. ab eo n. 9, in fine.

Ultima obiectio contra idem uerbum Donatio est qd nemo potest sibi ipsi donare l. Nec pignus 45 D. de Regulis Iuris, et tamen legare, ibi ut si quis potest ad propria authoritatem construendam monumentum Quintus Mutius 7, § in testamentis D. de Annuis legatis, sed omissa solutione Ioannis Crispi n. 1, Respondeo legatum monumenti faciendi non habere precissam Iuris necessitatem, ut dicitur in d. §. in testamentis, licet Pontifficali authoritate heres compelli possit adimplere Deffuncti uolluntatem, ut dicitur in fine eiusdem textus, et in alijs Iuribus alegatis a Gla. ibi uerbo, siuelis facere.

N. ...

sequentia Verba deffinitionis ponuntur loco differentie ad excludendas donationes alias, quo pertinent illa, a deffuncto relicta, quo significatur legata non in ea locum habere, quam testator moriatur, et in eadem uoluntate perseueret l. 4a in fine D. de Adimendis legatis, ut sic excludantur donationes inter uiuos, que simul atque facte sunt, ualent irreuocabiliter § alie Inst. de Donat.

Circa que verba illud obseruatione dignum est, qd Modestinus in l. legatum 36 D. de legatis 2o, pro illis uerbis, a deffuncto relicta, posuit hec uerba, testamento relicta, significans legata non nisi in testamento posse relinqui, licet fideicomissa codicilis ab intestato factis possent relinqui § Preterea Inst. de fideicomissarijs hered. Iustinianus tamen sui temporis rationem habens, quo propter adequationem ab ipso factam inter legata et fideicomissa, legata relinqui posse uidentur ab intestato, pro illo uerbo, testamento, supposuit hoc a deffuncto, qua de re dicam latius in l. 1. huius tituli.

Denique dicitur in deffinitione Ab herede prestanda, quo nobis significatur legatarium non posse propria authoritate legatum occupare l. Non dubium. C. de legibus. et quamuis Plerique existiment hec

+ de legatis

Verba

... superflua esse, et addita studio Justiniani, cuius rei argumentum est quia Sozinus ibi nº 47 testauit in suo libro non reperiri, et comprobat Ripa in l. 1 huius titulis nº 22, et alii quos reffert Bolloanetus ibi nº 125, et ex eo quod fit ueri simile quia Theophilus in proemio Instit. de legatis, et Constantinus Armenopolus in Epitome Juris lib. 5 cap. 20 ea Verba omisserunt, quibus tamen retineri possunt non obstantibus argumentis quae in contrarium adducuntur, quia respondet Bolloanetus ibi nº 127, et ego sigilatim sic respondeo.

Ad primum quod deducitur ex eo quod legata etiam a legatario relinqui possunt l. 1. § et haec disponimus, versiculo sed a sic legatario, C. Communia de legatis, l. ut heredibus supra de legatis 2º [illegible] legatarium eo casu loco heredis haberi l. id tempus 14, § fin. D. de Vsucapionibus; Vel hoc legatum capi ab herede quia per priorem ... legatarium delibat hereditatem, vel negando legata posse relinqui a legatario, quia dictus versiculus sed et si a legatario solum concedit relinqui fideicomissa, et lex ut heredibus solum permitit fieri substitutiones in legatis.

Ad secundum deductum ex eo quod testatore potest prestare legatum l. Lucius Titius ... § Celsus D. de legatis 2º, et dare facultatem legatario occupandi rem legatam propria auctoritate, ut notat Glossa in l. Titia cum testamento 35 § Lucius Titius verbo non ..., versiculo vel tertio D. de legatis 2º, ubi Albericus dicit alibi non reperiri, et Romanus consilio ... singulari 89, et communiter Paullus, et Tasso in lege Non dubium C. de legibus, Suarez in l. quoniam in prioribus in declaratione legis Regni q. 7, nº 18, Antonius Gomez in l. 45 Tauri nº 133, immo et Judex Partho. in l. si finita § Julianus nº 21 D. de Damno infecto, argumento legis non est mirum D. de pignoratitia actione, sed respondendum est definitionem procedere secundum primam intentionem legantis, et ea quae frequentius accidunt licet ex accidenti inmutetur.

Ad tertium deductum ex eo quod legatum liberationis valeat etiamsi ab herede non prestetur l. ... § si debitori D. ut in possessione legatorum, respondetur per tale legatum non liberari debitorem ipso iure cum adhuc possit conueniri l. 4, § nunc de effectu D. de liberat. leg.

Licet

Nº 22.

Nº 23.

licet possit agenti heredi opponere exceptionem, ut dicitur in eodem textu, quae actionem praesupponit l. 2. D. de exceptionibus, atque ita ut legatarius non possit sueniri nec esse est ut petat ab herede liberationem, quae inducitur per acceptilationem.

n° fin. Denique non obstat quod libertas seruo relicta legatum dicatur l. cum in substitutione 75. D. de leg. 2. et tamen competit seruo absque eo quod praestetur ab herede § directo Inst. de singulis rebus per fideicommissum. Respondeo procedere fauore libertatis, ut seruus ipso iure fiat liber sine manumissione, nec consequatur heres ineo iura patronatus quibus finitur Rubrica ad laudem Dei, suaeque sanctissimae matris.

Sequitur ellegans explicatio ad textum in lege prima infra hoc titulo.

N. 1. Legata a fideicommissis differre ostendi in Rubrica sub n° quinto. Notari autem solent plures differentiae iure Digestorum, sed illae praecipue: legata non nisi in testamentis relinquuntur, fideicommissa etiam codicillis ab intestato factis § Praeterea Inst. de fideicommissariis hereditatibus. item legata post mortem heredis aut legatarii relinqui non possunt § post mortem Inst. de legatis. fideicommissa possunt l. filius familias 127. § 1 infra hoc titulo. l. si fuerit is in 2° responso infra de legatis 3. Praeterea a legatariis legatum relinqui non potest, fideicommissum potest, in principio et § 1. Inst. de singulis rebus per fideicommissum relictis. Rursus legata verbis expressis relinquenda erant, ut insinuat lex seruum filii 46 § ult. infra hoc titulo. fideicommissa solo nutu l. Nutu D. de legatis 3, cui proxima est differentia quod legata nuda voluntate adimi non possunt ipso iure, sed opposita exceptione repellebatur agens a testatoris voluntate, fideicommissa vero sola voluntate re-

linquen-

... quę adimebantur l. 2. § ult. D. de adimendis legatis, quia legare ... et solemnitate contrahebant, fideicomissa ... voluntate relinquentis § penultima infra hoc titulo. Unum ex fam... infra de legatis 2. quas et alias differentias vsque ad 16. ... Bolognetus hic à numero 7. usque ad 2.., Petrus Ritiardus in § sed non usque n° 20. et 2. inst. de legatis. quę cum ita sint non immerito mirabitur quis quod Vlpianus ... asserat ... omnia exequata eē legata fideicomissis. sed illud fortasse magis mirari potest, quod Iustinianus hanc exequationem quasi a se noue inuentam sibi tribuat in l. 2. C. Communia de legatis, et in § sed non usque Inst. eodem titulo.........

Propter quam difficultatem varię ad hunc textum ... assignantur interpretationes quas plenius ... congerunt et explicant Bolognetus hic à n° 13 usque ad 30. ubi reffert undecim interpretationes Petrus Ritiardus in § ... a n° 4 usque ad 19, ubi reffert 22. ex quibus ... quę a glossa nostra adducuntur, explicabo. Prior est quod prędictę differentię vigebant de iure antiquo, quod erat ante Iuris ... ex quorum scriptis Digesta composita sunt. quę vocatur media iurisprudentia. ... Inst. de legitima agna. succ. ... ex ... cum l. 3. in fine D. de petitione hered. qua media iurisprudentia penitus sublatę sunt prędictę differentię ... Vlpianus ... sic interpretatur glossa ... iurisprud... quam videtur ... Bartholo. ... solutionem ... Alexander n° 15, ... gris a n° 32.........

Verum hęc solutio refellitur ex sequentibus, i° quia prędictę differentię tempore Iurisconsultorum vigebant, ut ex eorum responsis colligitur, et constat ex adductis sup. n° 1. 2. 2° quia differentias Iuri indultas ... potuissent tollere Iurisconsulti, quia non tanta erat potestas ut noua Iura condere, aut uetera abrogare possent § responsa prudentum Inst. de Iure naturali, secundum lectionem quę habet, de iure respondere, quam contra Bartholum in l. 1. n° 20. D. si certum petatur defendit ibi Hyeronimus Cagnolus n° 15 ... Emilius Ferretus hic, n° 5, Corrasius lib. I. Epistolarum Cap. 6. n° 4. Denique quia prędicta interpretatio non tollit

di-

difficultate deduxit ex l. 2. C. Communia de legatis, nam si per mediam Iurisprudentiam exequatio sit facta, falso a Iustiniano ea induceretur.

n. 4. Sed huic obiectioni responderi potest ex mente Bartoli hic n. 1. et 4. per hunc textum olim exequari legata fideicommissis, non tamen fideicommissa legatis. Iustinianus tamen ex utraque parte fecit exequationem unde vere dicere potuit a se inventam fuisse, ut considerant hic Immolla columna 2. Alexander n. 11, Socinus [illegible] Iasso 43, et tamquam novum sibi tribuit Robertus lib. 2. senten. [illegible] Cap. 23, Alciatus in l. pecuniae verbum [illegible] actiones. n. 11. D. de verb. sig. et multis probat Petrus Rizzardus in d. [illegible] non esse n. 9. et 10 respondet [illegible] arg. in contrarium adductis.

Ex qua interpretatione et resolutione deducitur cum Bartholo, quod ubicumque una res alteri adequatur, rei ad quam fit adequatio nihil adiicitur, sed rei adequatae adiicitur quidquid plus est in ea ad quam fit adequatio. arg. legis Princeps D. de legibus. l. maximum vitium. C. de liberis preteritis. Si vero invicem adequetur, quod una res habet plus quam altera tribuitur alteri, et e converso. ex quo ellegantem questionem determinat Bartholus n. 3. cuius doctrinam prosequitur, et exornat Iasso a n. 36.

n. 5. Sed quamvis haec illatio Iustiniani possit, interpretatio tamen nostri textus, ex qua deducitur, vera non est, et convincitur ex sequentibus. Primo quia etiam hoc tempore non erant exequata [illegible] fideicommissis. Cum fideicommissa et ab intestato et post mortem [illegible] et legatarii relinqui potuissent, quod in legatis secus erat, ut dixi n. 1.

Deinde quia Ulpiani verba de exequatione fideicommissorum ad legata sunt accipienda, ut apparebit ex vera resolutione infra refferenda sub n. 9. agnoscit Bartho. ante numerum primum, et probat Cumanus, suntque [illegible] bona iura in l. quas [illegible] editione 8. [illegible] hoc edictum ibi: quia vice legatorum funguntur D. de condit. [illegible] in l. is cui fideicommissum 31. ubi notat Glossa 1. D. ad legem falcidiam. Denique quia Iustinianus in d. l. 2. et in d. [illegible] sed non usque asserit se novo exequare legata fideicommissis, et fideicommissa legatis, ita ut ex his duobus nihil

tribuat

[illegible] [illegible] Iurisprudentię.

[illegible] [illegible] admitendum est qd ad vitandam obiectionem ex d. l. 2. tradit Cretus [illegible] n° 25, id quod Iustinianus [illegible] induxisse eam executionem; eo quod approbauit [illegible] [illegible] mediam Iurisprudentiam defendi posse, atque ita cum alia ipse [illegible] omnia [illegible] [illegible] auctoritatem [illegible] impartit. l. 1. §. omnia. C. de Veteri Iure enucleando mirum non est si propter aprouationem sibi tribuat qd Vlpiani tempore iã erat indultum, quam interpretationem [illegible] probat Iacobus [illegible] n° 33. Antonius [illegible] in l. Titia Seio § imperator n° 7, D. de leg. [illegible] et [illegible] Cobb. in cap. [illegible] [illegible] § 1. n° 3. et tamquam nouam sibi tribuit Corrasius lib. 5, Miscellanearum, cap. 27, et [illegible] Glossę nostrę in illis verbis [illegible] Iurisprudentia hodie per Iustinianum aprobata; nam [illegible] [illegible] quia actus a prima causa [illegible] dinominari l. si procuratorem 8. in principio D. Mandati l. 1. § idem Pomponius D. Depositi, [illegible] alterius factum exequitur, non dicitur de nouo facere, Cap. Clericis 39, De Rescriptis.

N° 6.

Quapropter [illegible] in repetitione huius legis audaciter [illegible] [illegible] falso [illegible] hanc exequationem, quę iam [illegible] [illegible] nostro tãm, nec nouum est [illegible] [illegible] [illegible] quę multis retro annis [illegible] [illegible] Corrasius lib. 5, miscellanearum [illegible] in l. Cum quidam 24. C. de legatis, ubi notat Glossa cita[illegible] [illegible] § qui filios, Vss. nec huic contrarium est [illegible] [illegible] in l. fin. § fin. C. de [illegible] Iuris rei Iudicatę. cuius decissio [illegible] multis verbis extollitur a Iustiniano extant in l. 1. D. Iudicatum solui, notat Balduinus alijs exemplis exornans in Iustiniano pagina 302.

N° 7.

Sed cum ex Iacob [illegible] mendatij arguatur Imperator noster, non est admitenda, ex qq. satis [illegible] ratio et prior Accursij interpretatio.

Sequens [illegible] Ripę n° 18, sed ab alijs improbatur teste Alexandro [illegible] n° 15, et Petro Ri[illegible]iardo qui multis [illegible] [illegible] in d. § sed non [illegible] n° 11, et ultra ipsum est hoc vrgentissimum, qd Vlpianus ipse agnouit

N° 8.

nouit differentias inter legata et fideicomissa in fragmentis [illegible]

Quare probabilius [illegible] qd [illegible] loco respondei [illegible] differentias [illegible] illas viguisse tempore Vlpiani Iurisconsulti, nec obstare textu nostrum, cui aliquid fuit [illegible] additum, ex quo colligebatur novita in universum procedere eam equiparatio[illegible], sicuti [illegible] Compilatoribus hoc facere ex mandato Iustiniani in d. l. 2. [illegible] C. de Veteri Iure enucleando. quam observationem pro se [illegible] explicat Antonius Augustinus lib. 3. Emendationum Cap. Ult. asserens detractas fuisse per Compilatores exceptiones quas huic regule adiunxit Vlpianus. et subscribit Balduinus in d. § [illegible] d non usq, et plures quos refert Ricciardus [illegible] esse magis comune opinionem in d. § sed non usq n° 29, [illegible] his non obstantibus [illegible]

n° 8. Cuius opinionis vestigijs inherendo que veritati proprius accessit: sciendum est textum hunc d. sumptum esse ex Vlpiano lib. 67 ad Edictum, in quo tractatur de interpretatione interdicti quorum legatorum ut constat ex l. 1. D. Quorum legatorum, que ex eodem libro desumpta est, ut inscriptio indicat. cum igitur illud interdictum sic esset scriptum, quod legatorum nomine non ex voluntate heredis occupasti, id restituas heredi [illegible] nomine [illegible] videbatur locum non habere illud interdictum [illegible] Vlpianus interpretatur ad fideicomissa quoque interdictum pertinere, et q d inea disputatione adiecit. Per omnia exequata sunt legata et fideicomissis, in eo casu in quo loquebatur, accipiendum est, quemadmodum in d. l. que sub [illegible] ditione d. verba [illegible] Propter [illegible] legato [illegible] funguntur fideicomissa, licet generaliter dicta sint, ad [illegible] Iuris Iurandi de qua Iurisconsultus tractat, sunt restringenda. sicut enim qd dicitur in lege Procurator 35. D. de Acq. rerum dom. quia nemo errans rem suam amittit, generaliter acceptum falsum est, quod qui per errorem soluit, dominium amittit, et ideo conditionem habet ad repetendum, et non Vendicationem § is quod Inst. qq modis re [illegible] obligatio, l. 2. § Appellata D. si certum petatur restrictum tamen ad casus ibi expressos verissimum est, ut rebe notauit Glossa [illegible] facit lex Cum fideicomissum D. de leg. 2. cum alijs in Rub.a declaratis sub numero 6[illegible]

Et

... in principio tit. de legatis, forsan ... significandam commimodam illam exequationem, quae per Iustinianum ... erat introducta eo tempore quo Digesta sunt composita, hoc tamen non mutat eum sensum, in quo ... ut sic ... differentias inter legata et fideicommissa ... ip... fragmentis ll. 24 et 25. ut constet ... tempore eas viguisse, et non fuisse sublatas.

Neque praedicte interpretationi ... ant illa verba, Per omnia ... intelligi debent quo ad casum de quo tractabat Ulpianus, ut in iuribus proxime alegatis, et in l. 3. vers. ... ex hoc edicto. D. nautae, caupones ibi generalis determinatio accipitur per dictionem, Omnino, et tamen patitur multas exceptiones, quas ibi ponit Iureconsultus, ... ocinus ... nº 3. ... asso 21, Petrus ... iardus in d. § ... nº 22. vers. ... his non obstantibus, Antonius de Butrio consilio 19, ... docen... clausulam generalem acceptam per dictionem, Per omnia, non comprehendere ca... in ... exprimendos ... in cap. qui ad agendum 4. de Procuratoribus lib. 6. et in l. illud 26. § fin. D. de Minoribus. ex quo ... deducitur ad praxim quod si Abbati concedantur per omnia iura Episcopalia ... tamen censen... ... Episcopales de quibus in cap. ...

Unde deducitur no... ... Iu... vostro textu Verbum, Per omnia, quod additum ... ius ... Alciatus ... et ... errare Duarenus lib. 2 ... Iustiniano, et ... in quodam ... iptione Imperator, est, n. hoc ... fidem probat ... in quo habetur sub nomine Ulpiani lib. 67 ad Edictum, quam lectionem probant tacite omnes Interpretes Antiqui, et ex novioribus ... ffendum ... ius lib. 1. miscel. Cap. 17, a... finem. Robertus lib. 2. sententiarum, Cap. 23, Cobb. ... Cap. Raimuntiu... § 10, nº 189. et est verissima, et quae legitimum ... sensum ... secundum supra tradita, ut ex hoc iam ... exequationem de qua loquitur Ulpianus ad particulares casus inter dictos quorum legatorum esse refferendam, nec tollere ali... ... entias, qua... tamen postea sublullit Iustinianus in l. 2. C. Communia de legatis.

At hoc edicto omnimodo qui recepit, tenetur etiamsi sine culpa eius res perierit, vel damnum datum est, nisi si aliquid damno fatali contingerit.

n.° 10. Sed obstat, quod adhuc post Justinianum mansit [illegible] inter legata et fideicommissa. Prior est, quod legata [illegible] [illegible]ssunt minime, fideicommissa possunt, [illegible] Praeterea Inst. de fideicommissar. her. cuius decisionem non ad jus antiquum, sed ad illud quod observabatur Justiniani tempore [illegible] [illegible] ostendit verbum, Valeant, praesentis temporis, nam ubi jus antiquum [illegible] refert Justinianus, ad tempus praeteritum sermonem offert, ut in principio Inst. de Testamentis § [illegible] Inst. de legatis, § Placebat Inst. de leg. agnato. succe. quam [illegible] interpretationem ad § Praeterea [illegible] ibi Faber, et Antonius [illegible] n.° 4 [illegible] hac de [illegible] quod si legata relinquant in codicillis non valeant [illegible] legata, sed extrahant ad fideicommissa [illegible] [illegible]quuntur Bu[illegible]nus [illegible] Jacobus de nigris n.° [illegible] [illegible], Menochius de successionum creat. [illegible] n.° 103 qui expendunt pro hac sententia textum in l. 2. vers. Ubi autem C. Communia de legatis.

Sed verius videtur hanc quod differentiam sublatam esse [illegible] [illegible] [illegible] dicte legis, unde, quam [illegible] [illegible] in l. 1. § hoc autem D. ad Senatus[illegible] [illegible] Cravetta [illegible] 19, Bellonus in d. § Praeterea sub n.° [illegible] [illegible] probat textus in d. § Praeterea, quae pertinet ad [illegible]us [illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]sa sint, et [illegible]

[illegible]xerat in §, sed re in primis Inst. de legatis [illegible]

[illegible] alias refertas, et illam differentiam sub[illegible]

sed nec obstabit etiam textus in [illegible] § ubi [illegible] [illegible]

in legatis et fideicommissis aliquid [illegible] [illegible]

in sua natura. Primum illud [illegible] secundum na[illegible] [illegible] fideicommissorum, idest quo ad illud legatum [illegible] habere naturam fideicommissi ut [illegible] [illegible] ibi Petrus [illegible] sub principio, et est [illegible] exemplum in § Post mortem sub fine Inst. de legatis. Unde apparet legata codicillis ab intestato factis relinqui posse sublata antigua differentia et apud [illegible] [illegible] [illegible] opinio certissima [illegible] in l. 1 tit. 4, lib. 6, Recopilationis, per quam non solum legata sed etiam hereditas [illegible] servantur [illegible] testamento.

sed

[illegible] ibus obstat ad non videtur per Justinianum [illegible] [illegible] Hec — n° 12.

[illegible] Preterea, qui immo etiam Jure Digestorum quo ad hoc [illegible] videtur fuisse editio fideicommissorum et legatorum [illegible] Codicillis relinqui poterant, ut sentit Glossa nostra, [illegible] de medio juris erudi- tia sublatam fuisse eam differentiam [illegible], et sequitur Bartolus n° 4. et receptam opinionem [illegible] Affiliti [illegible] et defendit Cremus n° 3, per textum in l. si tibi homo 3 [illegible], l. D. de legatis 1°, et in l. Codicillis 91, in principio D. de legatis 2°, in quibus probatur legata Codicillis relicta valuisse [illegible] idem, scilicet quod legata codicillis relinqui possint, probat textus in § Unico Inst. de fideicommissis [illegible] textus in l. Titia [illegible] fin. D. de legatis 2° cum l. fin. D. de Jure Codicill. item textus in l. [illegible] 6, D. si quis omissa causa testamenti [illegible] valere legata ab intestato relicta, cum [illegible] [illegible] aditur.

[illegible] contraria disputat et sententiam, hoc est, differentiam positam in dicto § Preterea observatam fuisse tempore Digestorum [illegible] defendit Cumanus [illegible] 5, quem sequitur Aretinus [illegible] a [illegible] legatum 1° Duarenus lib. 2. disputationum cap. 9, [illegible] fideicommissorum creat. § 17, n° 119, et receptam [illegible] Bellonum [illegible] Preterea n° 3. ad fine et antea docuit Glossa in l. quia autem in principio verbo fideicommi. a [illegible] si quis omissa causa testamenti et est pro hac opinione [illegible] § preterea, secundum interpretationem supra traditam [illegible] Differentia [illegible] Ulpianus in fragmentis titulo 2 [illegible] textus in l. illud 18, § [illegible] quaerit, nam [illegible] [illegible] relictis presup[illegible] [illegible] relinqui po[illegible] non satisfaciunt Alexan[illegible] [illegible] potest [illegible] quatenus promittit dixisse [illegible] volo. que verba sunt directa ut declarat [illegible] in l. 2. n° 3. C. commu. de leg. et sua natura induerunt institutionem l. Quoniam indignum [illegible] C. de testamentis, et nihilominus Jurisconsultus ex illis solis non presumit institutionem, sed ulterius requirit legata esse relicta, et datum esse substitutum, ut sic constet sumendum [illegible] Bartholi ibi. et [illegible] mentem Jurisconsulti [illegible]

et sic illa lege [illegible] probatur valere legata ab intestato, quemadmodum fideicommissum, et sic non semper libere relinqui [illegible] [illegible] quo ibi valet legatum ac si [illegible] esset adita hereditas et in punitionem eius qui [illegible] noluit quasi [illegible] valent textus in [illegible] si dolo 24, D. si quis omissa causa, in finalibus verbis ibi: namque [illegible] in eum [illegible] ac si adisset hereditatem [illegible]

[illegible] qua opinione admissa non obstant Jura in contrarium allegata, quia dicuntur intelligi in Codicillis [illegible] confirmatis, in quibus certum est legata relinqui potuisse ex Caio, et Ulpiano supra et probatur in l. libertates directe D. de manumissis testamento et [illegible] ratio [illegible] Codicilli testamento confirmati sunt [illegible]

Ut quid quid in illis scribitur, in testo scriptum videatur: l. 3. D. de testa=
tute. l. 2. §. 1. D. de iure codicillorum, in quo locu Cuiacius in tractatu
ad Aphricanum, p[...]ina l[...] admonet expungendas esse negationes, ut
illatio posita in l. si. Ideoque conveniat Regulis in principio propositis. Dum
igitur iura supra alegata pr[...] [...]onunt in codicillis relicta legata va=
luisse, intelligenda sunt de codicillis testamento confirmatis: neque hoc divi=
nare est, nam cum in illis de alia re principaliter agatur, quo ad ea que in=
cidenter dicuntur de codicillis, supponendi sunt termini habiles, arg.
legis quitt. §. 1. D. de testamentis.

nº 14. Sequens differentia que post Justinianum vigere videtur, est in=
ter libertatem directo legatam, et per fideicommissum relictam.
illa enim non [...] potest l. servo tuo 9. C. de testam.
manumi. l. si servus legatus 111. §. si servus alienus D. de legatis 1. hec
etiam alieno relinqui potest l. alieno servo §. 1. D. de fideicommi. libert.
immo et in servo proprio interest multum an directo, an per fideicommissum
relinquatur libertas [...] penult. Inst. de singulis rebus [...]
et alias plures differentias inter directam et fideicommissariam libertatem
quas inumerat glossa [...] in l. Julianus [...]
prosequitur et explicat Alex[...] nº 16. Jasso 73. Grivaldus in [...]
l. Communia de leg. in cap. [...] modo [...] legatorum et fideicommi=
ssorum accipi debeat, Everardus in centuria legalli loco [...]

Nec ad tolenda [...] differentia [...] quod docet glossa in nostra
vers. et in ea [...] differentia [...] directum et [...] mas
nere tamen [...] dicitur fideicommissaria, et non
legataria libertas: quod communiter improbatur test. Paullo nº 10, Alexan=
dro 16, Jassone 3. Ripa 24. Bo[...]gneto 119: est enim verius etia hodie
interesse an servus directo, an vero per fideicommissum liberetur: ut in
d. §. penult. et licet Aretinus [...] Crotus 28, etiam in terminis huius
illius nihil interesse contendant, quia ubi servus directo manumittitur: ius
patronatus quod non potuit acquiri domino iam mortuo, necessario debet
incipere a persona heredis.

[...] Adhuc tamen verius est magnum versari discrimen, quoniam
ubi heres per fideicommissum manumittit servum, acquirit in eo plenum

Ius,

alieno servo dari po=
[...] per fideicommissum
hereditas, si tamen
[...] testamento
[...]

[illegible] heres sit extraneus siue [illegible] testatoris. Vbi [illegible] di
[illegible] non acquiri ita plenum Ius patronatus, nam si ex
traneus sit liberto non succedit [illegible] multis Inst. de successione libertoru
l. liberti 1. C. de Operis libertorum, [illegible] solum [illegible] priuilegium, ne
per patronum vocetur in Ius si[illegible] venia [illegible] C. de in Ius uocando ibi: here
des etiam extranei [illegible]

si vero sit de liberis licet [illegible] plenissimum Ius in liberto, cui
directa libertas fuit legata, nam et ei succedit d. [illegible] multis, [illegible] antea
[illegible] de bonorum possessio. et [illegible] petere [illegible]
[illegible] C. de operis libertorum [illegible] verbo Quarentiam, l. etia
liberis. C. de [illegible] a liberis [illegible] libertus [illegible]
lis testatoris [illegible] si socius 23, D. [illegible]

Ad huc tamen hoc Ius patronatus non est adeo plenum [illegible]
et [illegible] quale esset si ipse filius seruum manumitteret [illegible] filius [illegible]
[illegible] interpre[illegible] verbo, tabulas, Vers. Vel hic uoluit [illegible]
commissarijs libert. [illegible] Cumpar [illegible] 10, [illegible] verbo
libertum, [illegible] Ius patronatus, [illegible] 10, [illegible] liber[illegible]
hac 10, [illegible] idem in patro
[illegible]
[illegible]
no[illegible] in [illegible]
[illegible] missa, quae [illegible]
[illegible] in ea quiescat teste Iasso n° [illegible]

Sed [illegible] bela pertica dicenti [illegible] n° 16.
adeq[illegible] inutilis heredi, eo quod
nihil inter sit ipsius [illegible] capianti, sed ad
circuitus est utillis he[illegible] differentia durant et stingit in libertate
propter Ius patronatus, ut sup. dixi. et in fidei missaria hereditate, prop
ter retentionem quartae, [illegible] in d. l. [illegible] Bartho. et Salicetus n° [illegible] et
[illegible] recipi [illegible] columna 4, in fin. [illegible] n° 56 et in
d. l. 4, et licet Bartho. [illegible] n° 4 ab hac opinione [illegible] confun
[illegible] mouetur, cui satis faciunt Cumanus n° 5. Iasso 57, [illegible] 26, et
multis modis Bolognetus n° 165.

Ex alio tamen sustineri non potest, quia [illegible] genera [illegible]

[illegible] non [illegible] utilitate heredum, sed testatorum [illegible]

Rursus [illegible] ex voluntate heredum [illegible] ultima [illegible]

differentia à legatis, cum utilius sit heredi dominium non acquiri ipso jure

S. [illegible] quemadmodum acquiritur in legato l. [illegible] homo 46. § fin. D. de legatis [illegible]

propter fructus qui lucro heredis [illegible], antequam in mora constituatur l.

[illegible] D. de usuris, [illegible] tamen essent [illegible] mora non expectata, si domi-

nium transisset in eum cui relinquitur l. [illegible] 42. D. de usuris [illegible]

Quare difficultates [illegible] aliter [illegible] Barth. n° [illegible] quam late re-

probat Jasso n° [illegible], aliter Alexander n° 6. [illegible] Consilium [illegible], Cassin [illegible]

[illegible] n° 9. aliter [illegible] n° 4. aliter Grivaldus in d. l. 2. cap. qualiter

[illegible] legatorum [illegible] commissorum accipi debeat, aliter Balduinus

dicto § [illegible]

n° 17. Quapropter ego aliter constituo [illegible] legatorum et fideicommisso-

rum, [illegible] adaptari directe libertati [illegible] ut ostendunt [illegible]

Baldinus n° [illegible] in l. assignare 7. D. de adsignandis libertis

item [illegible] quod traditur 36. D. de cond. et demonstr. ubi liber-

tas directa [illegible] data [illegible] legato, et facit diffinitio [illegible]

[illegible] Justiniano [illegible]

in Rubrica [illegible]

Justinianus [illegible]

illum non [illegible]

rebus per fideicommissis [illegible]

n° 18. Nec obstat ad directa [illegible] nam multa [illegible]

[illegible] in testamento [illegible] tamen non [illegible]

significat Jurisconsultus in l. heredes [illegible] n. 21. § fin. D. de testamentis [illegible]

[illegible] conditionis impletae l. [illegible] dare [illegible] l. si quis sub conditione,

D. si quis omissa causa testamenti quod non legatum, sed mortis causa capio [illegible]

[illegible] 75. D. ad legem Falcidiam l. quod conditionis 36. l. inter

mortis 33. D. de Donationibus causa mortis.

Nec obstat lex libertates directe 43. in fine D. de manum. [illegible] testamento

ubi libertas directa non potest dari Codicillis, nisi sint testamento confirmati, [illegible]

ea ratione putat procedere Nigris [illegible] cum [illegible] Codicillis

dari non potuit, ut in d. [illegible] cum traditis sup. n° 11. [illegible]

[illegible] ... Cod. de Codicillis [illegible]

Rediit [illegible] altera differentia que adhuc per Justinianum extat — n.° 19.
inter legata et fideicommissa [illegible] ad legatum ipso Jure [illegible] legatario ignoranti [illegible] D. de leg. 1. fideicommissum [illegible] tantum acquiritur [illegible] Restitut. [illegible] ad Senatus. Treb. [illegible] collegio [illegible] Bartolo n.° 5, et sequentibus usque ad numerum 8, adequationem a Justiniano factam procedere de singularibus ad singularia relicta, non vero de singularibus ad universalia, inter quas versatur differentia supra proposita. Cuius ratio [illegible] fideicommisso obligatur fideicommissarius oneribus [illegible] non omnis § 3, D. ad Sena. Treb. absurdum autem [illegible] obligari [illegible] in alieno [illegible] fine principij D. de [illegible] hered. [illegible] adeo verum ut in casibus in quibus transfertur ipso Jure fideicommissum universalle in [illegible] fideicommissarium [illegible] qui ponuntur in l. penult. § ult. C. ad Senatus [illegible] tamen acquisitio [illegible] nolenti, arg. legis prim. [illegible] ad Senat. [illegible] fideicommissarius [illegible]

[illegible] fideicommissum par- — n.° 20.
ticula[illegible] potest cogere [illegible] Treb. particula- ris [illegible] si quis omissa causa [illegible] 77, Ripa 31, Alciat [illegible] legato [illegible] universalli non antequam restitutio [illegible] re, vel verbo restituta [illegible] D. ad Senatus consultum Treb. [illegible] Paulus n.° 12, Cro- tus 24, Aymon 155 [illegible]

Differunt [illegible] 4. [illegible] particulare relictum non valet cum here- — n.°
ditas est non soluendo. Universalle valet. l. [illegible] heres [illegible] 68 D. ad Sena. consul. Treb. cuius differentiae rationem assignat [illegible] Bartolo n.° 3. [illegible] preiuditium [illegible] et Creditoribus, si legata valerent hereditate non existente soluendo, cum non haberent Creditores, [illegible] sequerentur

debita

debita, ad preiuditiu[m] cessat in illis [illegible]
in fideicomissariu[m] cum omnibus oneribus [illegible]
qua ratione probant [illegible] Jasso n° 30. Ripa 31, Crotus 36, Everardus
in Thopicis legalibus loco 11. collum[n]a penultima.

Sed vincitur ex eo, q[uod] tempore dictae legis si heres abeo, non erat
cognitu[m] benefficiu[m] inuentarii, q[uod] multum post fuit introductum ab
Justiniano in l. fin. C. de Jure deliberandi. atq[ue] ita heres ten[eba]tur [illegible]
omnibus creditoribus quamuis hereditas [illegible] non esset l. quotiens
34 in fine D. soluto matrimonio. nullum ita [illegible] fiebat preiuditiu[m] cre-
[illegible] ex [illegible] facillitate [leg]atorum, cum a[li]unde esset eis [con]sultum. no-
[illegible] simul cu[m] Alciatus n° 13.

Quare [illegible] ratio [illegible] illa q[ua]m scribit Methesalanus in l. filium
quem habebat n° 8, C. familiae her[ciscundae] et sequuntur [illegible] Rominaldus, Alciatus
et Jacobus [illegible] n° 60, differentiae procedere non ex preiuditio cre-
ditorum, sed [illegible] heredis, qui magno afficeretur [illegible] hereditate non existente
soluendo creditoribus et legatariis [illegible] cogeretur, q[uod] preiuditium cessat
in restitutione fideicomissi [illegible] ad fit restitutio
transfert heres [illegible] D. ad Trebel.

Sed an [illegible] in-
uentariu[m] [illegible] no[n] fi[t]
dubitari potest et [illegible]
[illegible] quos reffert Seb[illegible]
[illegible] n° 4 et in occurr[illegible]
et probatur ex rat[ion]e [illegible]
[illegible] sancimus [illegible] in inuentarium
ideo obligatur ultra vires hereditarias, q[uia] presumitur ma[illegible] ignauus [illegible]
bona [de]functi, et ea occultasse, q[ue] ratio q[ue] habet uim ad obligandu[m]
heredem ut legata soluat, ai[unt] ita licet tex[tu]s ille nominatim non obliget
heredem ad legata, obligatur tamen ex rat[ion]e tex[tu]s, perquam ampliari
potest decissio et ad particulare[m] casum extendi ar[gumen]to legis cu[m] pater
§ surdo § dulcissimis D. de leg. 2 : l. emptor 61, § ult[im]o D. de
rei uendicat[ione] cuius late adducit a Mollina lib. 1. de Hyspanorum
primogeniis cap. 3. n° 7, et sequentibus.

... [illegible] ... io, scilicet, ad heres in eo casu non ... nº 24
... [illegible] ... ianente decissione legis si heres ab eo, placuit Guidoni, et Raynerio preceptori Bartho.li, qui mouentur ... fortitudine in d. l. heres ab eo ibi: inde non valet ac si legatum non esset, quibus verbis probatur legatum nullum esse, hereditate non adeunte soluendo, et consequenter non dicitur ... hereditate ... non obstitiat inuentarium, quia quod ab initio nullum est, tractu temporis non conualescit, § An seruo Instit. de legatis.

Secundo ... cum d. l. si heres ab eo expresse non inueniatur correcta, dicendum est, quod antea in legatis correcta non sit, apparet ... in l. fin. § si vero postquam C. de ... inuentarius ... obligatur ad debita hereditaria ... extendenda ... lege in qua legatarii tractarit de lucro captando, in quo est dispar ratio ... fin. vers. non enim par. C. de Codicillis. Nec etiam reperitur correcta decissio dictae legis si heres ab eo per ... in Auth. de heredi. et ... § hinc nobis. Vers. Sancimus igitur, collatis ... quoniam in ... [illegible] ... priuatur retentione ... [illegible] ... io debeat solue... [illegible] ... priuatur quis lu... [illegible] ... de propria patrimonio ... [illegible] ... autem D. qui in fr. credi...

... [illegible] ... priorem Bartholli nº 25.
opinionem ... [illegible] ... ponderi potest ad primum quod in proprio ... [illegible] ... initio nullum, sicut bene considerat Bolognin... nº 22. vers. ... necessario. sed quia est post factum stat hereditate non esse soluendo, perinde habetur ac si factum non fuisset, ut dicitur in d. l. si heres ab eo, at vbi heres non fecit inuentarium, presumit lex hereditatem soluendo esse, et heres videtur amisisse inuentarium ... quia voluit bona occultare, atque ita cessat ratio et decissio dictae legis si heres ab eo, que ex ista ratione noui iuris correcta manet, iuxta ea que dixi supra nº 23, vnde satis ... aliis argumentis adductis pro Raynerio.

Est et quinta notabilis differentia inter legata et fideicommissa particularia, et vniuersalia, quam scribit Bartho. ... nº 3 ad fini.

quod

quod particulare [illegible]

procuratori in rem suam, universalle non [illegible]

esse D. de Jure Dotium. Ratio differentiae est, quod quod mihi debetur, possum in alium transferre [illegible] ione 31 solutum 11 § solutam D. de Pignorati. in alium; ceterum Jus illud universalle quod efficit accipiente heredem aut loco heredis habere restituta Inst. de fideicommiss. non potest ex quorum partium transferri in eum qui non habet voluntatem defuncti, aut qui ab eo non est honoratus, ut insinuatur in d. § Ex asse ibi quas transfer[illegible] in alium qui non habet voluntatem defuncti, quam cui detur fideicommissum non potest succ[illegible] [illegible] ex pactis contrahentium obtineri non debent, l. licet 19 C. de pactis [illegible] duobus, alias incipit si fratres, §3, § idem respondet [illegible] D. Pro Socio.

n.° 27. [illegible] obstat quod hereditas vendi et cedi possit, ut in toto tit. D. et C. de Hereditate vel act. vendita, nam id procedit in hereditate adita, et iam quaesita heredi, et est ipsius patrimonium [illegible] alium heredem. Concl. [illegible] procedit in fideicommisso nondum restituto, neque quaesito fidei[illegible] ad alium trans[illegible]

Nec obstat quod [illegible] servo invito § fin. D. ad [illegible] procuratorem [illegible] acquirere [illegible] de bonorum possess. nam textus in d. § [illegible] successione rerum singularium quae in fideicommisso continentur, [illegible] bello fideicommisso, quemadmodum hereditas differt ab [illegible] hereditariis. et praeterea textus ille in d. § acquirere non loquitur in procuratore in rem suam recipiente fideicommissum vel bonorum possessionem ad propriam authoritatem et utilitatem, sed in procuratore simplici recipiente fideicommissum vel bonorum possessionem ratione fideicommissarii vel bonorum possessoris ad ipsorum utilitatem, in quo procuratore militat diversa ratio superius tradita sup.a in numero 26.

Ex qua resolutione resolvuntur quinque obiectiones, quas contra supradictam resolutionem obiiciebat Crotus, quibus ex ordine satisfacit Bo:

Log:

[illegible] et in n° sequenti, recte explicant differentiam quam [illegible] n° 9 inter legatum et fideicomissum particulare et universalle rellictum fratribus minoribus.

Sunt et aliae differentiae inter legatum particulare vel fideicomissum, et Universalle, quas [illegible] adducit Bartho. unam ex mente glossae in l. cum filium 10, in verbo Vetentum, D. de leg. 1° aliam ex sententia glossae in l. 15 cui D. de Actionibus et oblig. in verbo Creditorum [illegible] nisi in persona liberorum, aliam ex mente glossae in l. quida ita verbo adeatur, D. ad Sena. Consult. Treb. [illegible] in d. l. cum filio.

[illegible] ut videamus in quo precipue [illegible] exequationes n° 203 vel exequatio legatorum et fideicomissorum per [illegible] illam constitutionem, et precipue tractat in actionibus quae pro fideicomissis, quemadmodum pro legatis competunt, pro cuius rei explicatione observandum est illam pluralitatem actionum sic esse recipiendam non ut omnibus simul utatur legatarius vel fideicomissarius, sed possit alternative [illegible] l. cum filius 78 § Variis D. de leg. 2° l. huiusmodi 36, § ult. D. de leg. 1° [illegible] declaratio [illegible] Alexander in n° 31 [illegible] n° 52.

[illegible] Jasso in additionibus ad [illegible] dicens quod dicit non posse legatarius [illegible] sibi [illegible] hypotecaria [illegible] in Auth. de fideicomissoribus § [illegible] voluerit, collate [illegible] regula generalis, actionem personalem [illegible] hypotecariam concurrere et simul proponi posse, quam regulam per [illegible] Romanus consilio 240, n° [illegible] Paulus consilio 447, n° 2. lib. 2°, Guido Pappe in decissione 18, et solet ea ratio assignari, quia in cumulatione harum actionum videtur quis diversos experiri, personali agit quasi [illegible] debitorem, hypotecaria quasi [illegible] possessorem rei obligatae, ut in simili probat lex [illegible] 12, [illegible] D. ad exhibendum.

Verum ea sententia tamen [illegible] acceptari [illegible] in d° § Variis [illegible] + quod sententia lata super hypotecaria [illegible]

+ quod sententia lata super personali parit exceptionem rei judicatae [illegible] per hypotecaria [illegible]

tecaria l. si de [illegible] de[illegible] bet admitti earu. actionum cumulatio l. fundum 16, l. fundi 17 l. de exceptionibus = Nec contrarium probat tex. in d. § nostra, quo ibi dicitur competere tres actiones, intelligendum est non simul, sed electiue adhibitas, ut in d. l. Varijs = Nec obstat tex. in d. § sed neque, qui procedit solum in eo casu in quo loquitur, scilicet cum creditor paratus [illegible] ad agendum [illegible] tertium possessorem, carum [illegible] cum creditor in hoc grauetur [illegible] executeri debeat principalem debitorem, et eius filij [illegible] ris, quam possit peruenire ad tertium possessorem rerum obligatarum, [illegible] in [illegible] earum actiones cumulare contra debitorem, ut citius possit peruenire [illegible] possessorem, juxta regulam legis [illegible] 30. D. de [illegible] jur. [illegible] 10. sed extra hunc casum non est admittenda earum actionum cumulatio, ut interpretatur Bartho. in com. § sed neque nº 11 in l. ed[illegible] 18. C. de edendo, explicat Cagnolus ibi nº 26. Bo[illegible] crius decissione 334 columna [illegible]

nº 30. Preterea obseruandum est dari casum in quo nulla ex prefatis actionibus [illegible] aut fid[illegible] iudicis officium, ut in specie tex. in l. [illegible] quam [illegible] alegat Bartho. nº 12 [illegible] hor. in fine, et lex [illegible] tale legatum vel fi[illegible] testatoris, cui mortuo non [illegible] vltima voluntas que modis omnibus [illegible] fijs, ad cuius implementum [illegible] dixit inter[illegible] re, qua ratione alijs negli[illegible] nº 39, ut merito ex hoc notauerit Castrensis [illegible] nº 19. quod [illegible] scripto herede, qui [illegible] sibi [illegible] capellan[illegible] non poterit [illegible] compelli per [illegible], sed per Judicis officium, sequitur [illegible] nº 15. [illegible] nº 22, et [illegible] contrarium tenent, scilicet, pro tali relicto hodie competere actionem, quia [illegible] pro legatis pijs tres actiones [illegible] in l. 1. ad meliorum. C. Communia de l[illegible] textus ille procedere in legatis que respiciunt vtilitatem legatarij, non solum defuncti authoritatem [illegible] etiam [illegible] pro ea opinione [illegible]

alegat [illegible]

scilicet lex quidam predi 14. D. [illegible] usufructu legato, et lex sugius 90 § + quidam 17,
[illegible] de legatis 2. ubi presuponit dari actionem pro legatis respi-
cientibus au[illegible]horitatem testatoris. nam ad legem quidam respondendum + quidam.
est legatum fuisse relictum reipublice que cum contineat diversam personam
ab herede habet actionem ad petendum, et ad § testamento responden-
dum est ibi potius probari legatum non consistere cum Titius ultra id quod
erogavit non possit petere, cui consequens est ut si plures sint heredes unus
uniuscuius interfsit construi monumentum vel capellam [illegible]
invicem cogi per actiones dicte legis Quintus Mutius 7. I. his consequen-
ter 18, § 1. versus sed et cum monumentum [illegible] heredes unde [illegible]

Est etiam alius casus in quo pro legato aut fideicomisso non datur n° 31.
actio sed officium iudicis, veluti si pro [illegible] estimabilis iniungatur [illegible]
[illegible]um rei inestimabilis l. si cui 91. D. de cond. et de [illegible]
iuncta glo. verbo extra ordinem, et premisso ad inductionem variam
potestatem inestimabilem esse l. fillius familias 114 § secundum vulgare
D. hoctto. ratio est quia onus debet habere commensurationem aut proportio-
nem ad comodum [illegible] alias non valet [illegible] curator 72 D. de leg. 2
unde cum estimabi[illegible] ad inestim[illegible]bille
[illegible] officium iudicis, quia le[illegible]
accipiendo legum [illegible] ut bene explicat Alciatus n° 122.

E converso [illegible] [illegible]bilis, et iniungatur n° 32.
gravamen estimabi[illegible] competit actio aut officium
Iudicis l. Plane 97 [illegible] 19 [illegible] de libertate et de Iure
patronatus quod [illegible] D. De prescriptis
verbis, ratio ponitur in d° [illegible] quam [illegible] Iasso in l. Ab eo post
principium. C. de fideicomissis. Ripa in l. cum filio n° 75. D. hoctto.

Sunt et alij casus in quibus pro legato non datur actio sed officium iu-
dicis, quos congerit Iasso [illegible] n° 112. neque est sine effectu quod competat actio vel
officium iudicis, ut elleganter explicat Aymon Cravetta in repetitione
[illegible] legis n° 201. et varias huius rei differentias notat Iasso in l.
1. n° 3, D. de iurisdictione omnium Iudicum.

Ulterius sciendum est actiones in rem non semper competere pro [le-]
gatis aut fideicomissis particularibus, nam si circa rem legatam ver-

setur

sit aliqua incertitudo cum pro ... ut eam non possideat ... transire in legatarium, arg. legis ... incertam ... de leg. ... consequenter non potuit peti per vindicationem, quae non alii quam domino ... officium ... in rem ... D. de rei vindicat. ... Tusch. de Actionibus. huius doct. in exempla sunt in quantitat. legata, nam cum incertum sit ex qua pecunia sit solvendum legatum, non potest dominium transire in legatarium ut possit certam pecuniam vendicare ... sit aeq. pecunia legatario danda sit ... idem D. ut Legatorum seu fideicommissorum nomine caveatur ...

Item in legatis alternativis quoties ... haeredis electio, quia ... Iulius ... di 36 ... D. ... qui casus ... pendet ... a Bartolo ... n.° 12 ... cuius doctrin ... Alciatus in n.° 2 ... Ripa ...

n.° 34 consequentias

Maiores difficultates habet ille casus, cum legatum non relinquitur verbis expressis, sed tacitis et in consequentiam alterius legati expresse relicti, nam tunc non transfertur dominium ipso iure in legatarium et consequenter non potest legata res vendicari ... ostendit Bartho. ... n.° 12 per text. ... in l. ... filii 46, ... ad inductionem ... fundi, aditus quoque ad fundum videtur relictus, quia legatarius sine eo non potest uti usufructu ... §1. D. si ... cum premisso inquit ... aditus non transit ipso iure, sed prestandum ... ea ratione ut communis docet, quia tacitum legatum est, et haec est recepta inter ... illius text. ... Zobinus ibi n.° 10, Iasso 61, Ripa 33, Scoola de servitutib. Orbanon ... cap. 21. n.° 2. ... filio 55 ... volumine ...

n.° 35.

... ad servit ... legat ... dominium ipso iure transferri ... dicendum ... debere dominium ... Sabomus.

Sed in contrarium urget lex si fundum ... § qui fundum ... et servitus ipso iure ... debetur, per cuius text. dominium legati taciti transiri in legatarium tenet Cumanus et ... in d. § fin. Alciatus ... n.° 23, Menchaca de successionum creat. § 12, n.° 129 nec obstat dicta lex servum filii § fin. quia ibi servitus aditus non transferitur ipso iure quia fuit relicta ab herede qui eam prestare non potuit in fundo alieno qui ratione legati erat ... legatarii ...

idem

[illegible] supponit [illegible] usnon [illegible] ipso Jure in legatar [illegible] n° 12, [illegible] si vero legatur res aliena, per [illegible] cum rem alienam C. de legatis, l. non dubium 14, D. de legat. [illegible] Cęterum vbi legato grauatr dominu fundi qui eam [illegible] habet a' testatore [illegible] sit ipso Jure etiam legatum tacitum ut in d. § qui fundum, in quo seruitus tacite fuit relicta heredi, eiq. cum non potuerit relinqui ibi ipsi a se ipso l. legatum [illegible] § 1. D. [illegible] videri debuit relicta a legatario qui fundum [illegible] sequitr ex dispositione testatoris, ideo [illegible] presupponit ipso Jure, oportere [illegible] petere, ut [illegible] distinctio [illegible] intelligendus tex in l. [illegible] 20. D. de seruit. [illegible] ubi [illegible] expedit [illegible]

Pr[illegible] circa istas actiones [illegible] dubitandū est, an Hypotecaria [illegible] fuerit [illegible] a' Justiniano pro legato et fideicommisso, an [illegible] ante ipsum [illegible] et antiquo Jure introductam [illegible] probare videtr lex Creditoribus 4a. D. de separationib. [illegible] in fine, per quem [illegible] opinionem [illegible] defendit B[illegible] n° 18, Alciatus [illegible] lex [illegible] hoc tit. l. fin. in fine C. de [illegible] noua [illegible] facit [illegible] in pig[illegible] legatis et fideicommissis, qd [illegible] esset [illegible] tacitū pignus pro legatis et fidei[illegible] receptū est hypotecaria [illegible] tum, ui [illegible] Ripa n° 24, Niger n° 130. [illegible] de separationibus, q[illegible] procedit in pignore pretorio, [illegible] n° 10. Corneo. in l. 1. [illegible] C. communia de legatis. [illegible]

Pro cuius solutionis explicat[illegible] Creditores [illegible] n° 37 [illegible] pendente conditione non habere Jus peti[illegible] cautionem a' debitor et consequenter nec posse petere se mitti in possessionem bonorum debitoris non prestantis cautionem l. penult. in fine. D. qq. ex causis in possessionem eatur, nisi Justa causa interueniat [illegible] in omnibus D. de Judiciis, ut [illegible] debitor suspectus sit de fuga, vel dilapidet bona [illegible] creditores [illegible] D. de [illegible] quo casu intelligenda est lex fin. in possessionem [illegible]

Dicendū itaq. est [illegible] tex. in l. si fundum § [illegible] fundum D. de leg. 1 non dicere dominium esse translatum non [illegible] dominium rei legatę tacito non potuit transferri, sed quod ipsa seruitus non erit constituta, cum [illegible] in re propria constituere non posset, ideo non fuit dominium ipsius translatum [illegible] n° [illegible] quidem transferretr si ipsa seruitus in [illegible] ex quo sequitr nihil [illegible] in predictis juribus inueniri, [illegible] in l. seruum filij § fin. et in l. [illegible] dum, § qui fundum [illegible] in d. § fin. [illegible] compelli [illegible] prestare lega[illegible] seruitutem [illegible] dimendo [illegible] Jure ip[illegible] tantum [illegible] dicere [illegible] erit solutio quę hic ponitr, quę [illegible] non est [illegible]

In omnibus [illegible] Judicijs [illegible] nondum dies prestandę pecunię venit, [illegible] ad interponendam cautionem, et Justa causa condemnati [illegible]

6, in principio D. quibus ex causis in possessione[m] eatur, juxta juris principia intelligendus est textus in d. l. 4. scilicet quando in herede debitore aderit aliqua suspitio propter quam legatarius fuit missus in possessione bonorum eius, et obtinuit ea jure pignoris Pr[a]etorij, nam cum in princ. l. p[raesen]te D. de hoc pignore le... in 2 h[u]c eodem debit[or]... eligitur

N° 38. Sed superest grauis difficultas propter quam isto actio ... cus sus debuit denegari ad eandem rem, nam cum Rei vindicatio presupponat dominium rei qu[ae] petitur in rem actio 23 D. de Rei uendicatione, non potuit legatario in ea... competer[e] hypotecaria ... Nec pignus 4 s D. de ... Juris. multo q[ue] minus actio personalis qu[ae] cum rei vendicatione ... incompatibilis, § ... Inst. de Actionibus

Sed ad primam difficultatem respondent aliqui hypotecariam in hoc casu non dari contra ipsam rem legatam qu[ae] in dominio Legatarij est, sed contra alia bona heredis qu[ae] pro securitate legati ex dispositione legis subijciuntur hypotec[ae], ut notat Glossa in d.° § Nostra ... verbo, per hypotecariam, et deffendunt ... Decius columna penultima Crotus n.° ... 61. Neque Santius in tractatu de Pignoribus 4.° membro 2 p[ar]tis n. 2

n.° 39. Sed in contrarium est text. expressus in d.° § nostra, dum permittit per hypotecariam cum ipsam legatum persequi, per quem textum hanc opinionem deffendit Bartholus n.° 1 ... in l. Vlt.a n.° 16. C. de sacro sanctis Eccle. secundum Tozinum ... n.° 19, Aymon n.° 215, Neque obstat dicta regulla legis ... pignus, que non ... ubi res non est pleno jure illius qui pignus pretendit, vel ubi dominium ab eo abire ... velubi plenius ... per hypotecariam quam per dominium, ut sunt plura exempla in l. ex sextante penultima § latinus largus D. de except. rei iudicat[ae], in l. debitor ... pignore 29 D. ad Sena. consult. Treb. ... de cum res legat[a] ante traditionem non sit pleno jure ... cum per heredem vel alium possideatur, potest ratione possessionis hypotecaria experiri legatarius, ut sic plenam proprietatem rei legat[ae] consequatur, hoc est, dominium cum possessione quemadmodum in empto qui in re propria non ... sistit d. l. Neque pignus, ... sup. rei +36 D. de contrahenda empt.e et tamen si ab alio
+16

[illegible] potest n̄ domine emi l. [illegible] Vsūrei sue eodē ff. [illegible]

Secundae difficultati respondet Glossa in d. § nostra verbo Per hypotecariam, legatarium, qui dominus est rei legatae, recte experiri posse actione personali, quoniam per eam non petit eius rei dominium, sed possessionem quae [illegible] est, nam [illegible] potest personalis actio l. 2. D. de Conditione triticaria [illegible] § Appellamus Inst. de Actionibus, quam solutionem tacite probat Bartho. [illegible] in fine, sed ab ea discedit Bartho. in l. [illegible] n° 1. C. Commun. de legatis. Alias solutiones assignans ex mente cuiusdam Doctoris antiqui, a qua non multum discrepat alia solutio, quam [illegible] Glossa in l. certi condictio [illegible] in principio D. si certum petatur, sed [illegible] inhaerendo vestigiis Glossae in d. § nostra autem, soleo [illegible] dominum, qui dominus est, non semper prohiberi experiri per actionem personalem, sed tunc tantum cum agit illa formula: Aio te mihi dare oportere, id quod apperte expressit Justinianus in d. § sic itaque in his verbis: non posse actorem rem suam ita ab alio petere si apparet eum dare oportere, quia qui dominus [illegible] non potest l. sequitur [illegible] D. de [illegible] ratione [illegible] adaptavit [illegible] prohibetur experiri [illegible] quod dominia ex natura [illegible] ad dandum, sed ad alia [illegible] potest [illegible] naturam et qualitatem, ad signat Justinianus, quem [illegible] in § 1. Inst. de Actionibus ibi: per quam intendit adversarium dare aut facere oportere; aut aliis quibusdam modis; quae fit ut legatarius rei dominus recte possit agere actione personali quae non solum ad dandum petit, quod [illegible] prohibet Justinianus in dict. § sic itaque dominus experiri actione personali, sed etiam ad tradendum ad quod potest legatarius agere per personalem actionem et ad deteriorationem rei legatae, damna et interesse, ut dicetur infra n° 45; ad interpretationem [illegible] in l. huic scripturae D. ad legem Aquiliam, [illegible] commodantem rem suam [illegible] ponentem quod dominium manet

[illegible] Vel si ex emptione tamen valet, n° 40. cum ab initio id agitur, ut possessionem emat quam forte venditor habuit [illegible] possessionis potior esset.

= Legatum ita dominium rei legatarii facit, ut hereditas heredis res singulas. Quod eo pertinet, ut si pure res relicta sit et legatarius non repudiauerit [N. 41] defuncti uoluntatem: recta via dominium quod hereditatis fuit ad legatarium transeat, numquam factum heredis, l. legatum 80. D. de legatis secundo.

Facit lex Peculium, 10. § sed hereditor. D. de Peculio. ibi: licet nullo mouente dominium in eum ipso re legato pure habituri ... § Peculium, 10.

= Heres quandoque heredita[te]m adeuntes, iam tunc a morte defuncti successisse defuncto intelliguntur. l. Heres 54. D. de acq. hereditate ... omnis ... a tempore mortis ... at ... 138. D. de R. juris ...

= Et cum servus legatus, et ipsius servi fructus, et omnia quae personam eius attingunt, in suspenso sunt, si legatarius repulerit a se legatum, numquam eius fuisse videbitur, si non repulerit, ex die aditae hereditatis eius intelligitur.

l. Rei commodatae, 8. D. commodati. l. licet 17 ... depositi, D. depositi, et ea actione vendicare rem possunt. l. Officium D. de rei vendicatione. Agere etiam per actiones personales commodati et depositi, quae per eas non ut sibi res ... sed ut tradatur vel ad alia quae veniunt ex natura horum contractuum et periuntur ut in integris titulis commodati, et Depositi.

Denique circa actiones in rem est observandum competere legatario post aditam hereditatem per heredem ut observat Glossa in l. 1 Voc. Omnibus, C. Commu. de legatis, Lancelotus ... columna fin. pro cuius conclusionis explicatione sciendum est valde controversum esse a quo tempore transeat dominium rei legatae in legatarium, et transire a morte testatoris docet communis per textum in l. a Titio 66 D. de furtis, qui ... pro hac opinione quatenus concedit actionem ... legatarium ob furtum commissum ante aditam hereditatem si ... iam eo tempore servus legatarii fuerit, eius nomine teneri incipia. Dein ... heredem non fuisse cum furtum fecit quod generaliter ... legatum ita 80 ... leg. 2. § sed si damnum ... § sed et hereditor ... D. de Peculio. in quo dicitur legatum ... tamen simul atque adit hereditatem ... heredes quandoque ... D. de acq. hereditate ... cum hec retrotractio non ... legatum quae heredis numquam fuit, apperte ... fuisse a morte defuncti, id quod clarius indicat ... ibi quia ea quae legata recta via ab eo qui legauit, ad ... sunt, transeunt. Denique hec opinio suaderi potest ex eo quod legatum ... ante aditam hereditatem per heredem transmittit legatum l. Unica § cum igitur C. de caducis tollend. ... C. quando dies legati cedat. l. 34 tit. 9. p. 6 ... ... quaestitur legatum, quae opinio communis ... Covarruvias in cap. Raynaldus § ... de testamentis ... comprobatur per legem 34 tit. 9, p. 6. ibi: e aun decimos que luego que el testador muriere pasa el señorio de la cosa mandada a aquel a quien es fecha la manda ...

sed in contrarium urget textus in l. Si ubi homo 38, § cum servus.

D.

[illegible] distinc[illegible] de Dolo. l. huic = [illegible] [illegible], D. ad legem [illegible], in qua expresse dicitur dominium legati transire in legatarium a die aditae hereditatis, pro qua iura defendunt vulgo iurisconsulti in l. si partem n.° 2. D. quemadmodum servitutes amittuntur, Corrasius in l. Papinianus n.° 6. D. de servitutibus, Crotus in l. is qui pro emptore n.° 125. D. de usucapionibus, Baldus in principio Inst. de legatis et esse magis communem opinionem affirmat Borgnetti n.° 2 [illegible], ut ex [illegible] firmat et late disputat nimirum in sequentibus;

sed omnis ad concordiam reducit, cura haec opinionem itaque prior procedat attenta fictione iuris, fundum quem legata [illegible] [illegible] dictio hereditatis quae retro trahitur ad tempus mortis, retro etiam dominus esse fingitur, ita ut verum sit dicere [verum] tempus dominium [illegible] legatarii. Posterior attenta veritate, nam cum fundum non legatarius [non possit] esse Dominus ante aditionem hereditatis interveniat in [illegible] legatum debeat habere [illegible] irritari [illegible] ab aditione hereditatis l. [illegible] D. de [illegible]mentaria tutela [illegible] de fideicommissis [illegible] non potest legatarius vere dici dominus a[illegible] [illegible]tatem, [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] [illegible] idem n.° [illegible] Alexander [illegible] [illegible] dicit recepta concordia [illegible] [illegible] [illegible] referret et sequitur [illegible]

[illegible] [illegible] probabilis ratio [illegible] iuris regulis [illegible] legati nullo modo transeat in legatarium nisi a[illegible] [illegible] hereditatis ex supradictis [illegible] [illegible]ribus n.° 4 [illegible], et praecipue ex [illegible] in l. cum servus V[illegible], secundum hanc [illegible] [illegible] ex quo colligitur notabilis effectus huius sententiae; scilicet quod [illegible] quaesita per servum legatum ante hereditatem aditam non acquirantur legatario, cui [illegible] acquirerent [illegible] eius dominium haberet [illegible] item vobis Inst. per quas personas nobis acquiritur, sed acquiruntur hereditati iacenti [quae] personae vicem sustinet l. hereditas in multis [illegible] D. de acquirenda [illegible] dominio l. mortuo [illegible] D. de fideicommissoribus, et velut Dominae l. 1. § 1. D. si quis [illegible] liber esse iussus fuerit, et in specie probat [illegible] in l. quod servus [illegible] D. de legatis [illegible]

[illegible] in l. et eleganter [illegible] § si servum [illegible] item l. si servum D. de Dolo sic ait: Item si servum legatum [illegible] heres ante aditam hereditatem occiderit, quoniam prius quam aditus [illegible] legatarii [illegible] [illegible] Aquiliae actio [illegible] n.° 4 [illegible]

= Huic scripturae consequens est dicere, ut si ante aditam hereditatem occidat legatus servus, apud heredem remaneat Aquiliae actio, per hereditatem acquisita. [illegible] in l. Huic scripturae, [illegible] D. ad legem Aquiliam; immo ex heredibus adierit nihil valet ex his quae te ante scripta sunt, si vero uno ex pluribus adierit [illegible]

[illegible] 4.

= Hereditas in multis partibus iuris pro domino habetur; ideoque hereditati [illegible], ut Domino [illegible] servum hereditarium acquiritur.

= Quod servus legatus ante aditam hereditatem acquisivit, hereditati acquiritur.

Heres tenetur cedere n. 41. actiones legatario, quam ipse habet, ut sic legatarius ad interesse possit quemlibet convenire l. Huic scripturae 41. ff. quod si ff. ad legem Aqui. ubi dicitur quod si servus vulneratus sit ante aditam hereditatem in hereditate quidem actio remansit, ipsam cedere eam legatario heredem oportet. n. 46

facit text. in l.

Ut tamen [illegible]

troversum an heres ac [illegible] sibi per servum legatum [illegible] tem aditam, [illegible] restituere legatario, et teneri existimet Glossa in d. l. ibi [illegible] quod servus [illegible] acquirit, et sequitur Bartho. in d. l. cum servus [illegible], et in l. omnium n. 4 [illegible] 2. dicit receptam opinionem Iasso in l. servo legato in prin. [illegible] D. de leg. 1. Anto. Gomez 1 tho. cap. 12. n. 22, et videtur probat tex. in l. scripturae huic 41. D. ad legem Aquiliam ubi heres tenetur cedere legatario actionem, quam habet propter [illegible] illatum servo ante aditam hereditatem, ut sic possit convenire vulnerantem ad interesse [illegible]

[illegible] scilicet, heredem non teneri ad huiusmodi [illegible] restitutionem [illegible] per servum ante aditam hereditatem tenet Glossa in l. [illegible] 42 D. de Usuris, resoluit recepta Alexander in d. l. cum servus n. 46, et 6, casu 18, Covar. lib. 1 Variarum, Cap. 15 n. 12 Menochius in l. cum [illegible] n. 8, C. de fideicommissis. Nec contrarium probat tex. in l. Huic scripturae, quia licet heres teneatur cedere legatario actionem [illegible] vulnerantem servum [illegible], hoc tamen ideo fit quia heres tenetur praestare legatario rem legatam non deterioratam [illegible] huiusmodi [illegible] hoc [illegible] et consequenter servo vulnerato post mortem testatoris tenetur heres vel pretium deteriorationis contingentis propter vulnus [illegible] legatario, vel actionem [illegible] cedere contra vulnerantem ubi [illegible] acquirit ante aditam hereditatem propter hoc [illegible] heres [illegible] tradendo servum, et numquam [illegible] Venit[illegible]

n. 47 Quod si quaeras cur servo perempto [illegible] heres neque actionem cedere teneatur legatario contra occisorem sicut in principio legis Huic scripturae, respondebo hoc ideo esse quia servo mortuo ante aditam hereditatem omnino fuit extinctum legatum antequam legatario quaereretur, quod non leviter confirmat opinionem quam deffendo, scilicet dominium legati nullo modo acquiri legatario ante aditam hereditatem per heredem [illegible]

n. 48. Nec obstat adducta pro contraria, nam ad primum deductum ex principio dicta l. a Titio quatenus concedit actionem furti emissi ante aditam hereditatem contra legatarium respondeo ex hoc non probari legatarium esse dominum servi legati ante aditam hereditatem, quia domino servi agi potest [illegible]

tum

... ... ca- vit ... ... noxalisq Doc- tum, notat Aretinus in l. si heredis servus columna 2ª ad fine. D. hoc titulo.

Rursus non obstat quod servus legatus non fuerit ullo tempore he- redis, quia ex eo non sequitur quod fuerit legatarii, sed potius hereditatis ia- centis, sicut reliqua bona que deffunctus reliquit, ex quibus que legata sunt simulatque hereditas adita est, transeunt in legatarium ut dicitur in d. l. a Titio in fine et consequenter numquam potuerunt dici heredis, quoniam fictio propter quam heres retro fingitur dominus, d. l. heres quandoque 54. D. de acq. hereditate, non potuit pertinere ad res legatas, nam cum eius do- minium fuerit translatum in alium, deficit extremum a quo, atque ita fictio locum habere non potest l. penult. D. ... haberi, secun- dum que intelligenda sunt postrema illa verba dicte l. a Titio: si ea que le- gantur recta via etc. significant enim quod licet res ad eundo hereditaria- rum rerum fingatur dominus a morte testatoris, et tamen fictio non pertinet ad res legatas que recta via, hoc est, absque ... heredis ad le- gatarium pertinent.

Denique non obstat quod legatarius decedens ante aditam hereditatem n.º 50. transmittit legatum quoniam non ... dominium iam quesitum, sed solam spem debitum ... Bolognetus n. 280. cui adde ius illud legatarii presens esse ... suspensum, nam additio hereditatis cum necessario insit ... legati nullam condi- tionem facit legatum, D. hoc titulo ... non impedit transmissio- nem quemadmodum impediret si legatum esset conditionalle l. unica. § sin autem aliquid ... c. de caducis tollend. l. 34 ... partita 6. verbo, mas si fuere fecha la condicion ...

Ex quibus rursus sequitur dominium legati non transire in legatarium n.º 51. ante aditam hereditatem, imo nec post aditam hereditatem videtur acqui- situm veri, sed ficte ex d. l. si tibi homo 38, § cum servus ibi, eius esse intelligitur, quod verbum fictionem denotat l. intelligendus D. de verborum significatione. iuncta l. qui in utero D. de statu hominum, atque adita hereditate ficto modo transire dominium in legatarium, docet Petrus de Bella pertica in l. huiusmodi 86. § ... infra hoc titulo ubi Imola dicit probabiliorem opinionem, et deffendit Aretinus in l. servum filii

Intelligendum est mortis tempore fuisse, qui in utero relictus est l. intelligendus 153 de verborum significatione.

Qui in utero sunt, in toto pene iure civili intelliguntur in rerum natura esse. l. qui in utero penult. D. de statu hominum.

40, §. 2. [illegible]

nº 52. Sed contrariam sententiam in nostro casu [illegible] dominium in legatarium, ut veriorem et magis receptam deffendit Castr. in dº § [illegible] nº 4º, et probat lex si dominium 43 D. de furtis, etiam si legatarius ignoret sibi legatum, l. cum pater 79. § surdo D. de leg. 2º. Nec contrariam probat text. in d. § cum servus, quod dominium quod acquiritur legatario, vere quidem acquiritur, sed revocabiliter, quia repudiando legatum potest illud a se abijcere, efficitur tamen irrevocabile dominium postquam vero illud agnoverit, docet et explicat Glossa optima in l. ei qui 18. D. de condit. instit. in hoc ergo consistit filio quam presuponit text. in d. § cum servus, quod [illegible] acceptione confingitur dominium irrevocabiliter fuisse quesitum dominium a tempore et die aditae hereditatis.

[illegible] tamen tam late disputatis ad huius legis interpretationem apparet Ulpiani et aliorum iurisconsultorum tempore multas fuisse differentias inter legata et fideicomissa, quae nova Justiniani constitutione penitus sunt sublatae ita ut nulla supersit quam tamen opinionem non ut cum omni resolutione probat [illegible] Riciardus, in § sed non [illegible] a nº 49. Inst. de leg. improbans contrariam opinionem cum [illegible], [illegible], et Tornielli qui non omnino sublatam differentiam inter legata et fideicomissa putat, quia tamen opinionem non [illegible] [illegible] communia de leg. noue et subtiliter interpretatur illum textum [illegible]

nº ult. Admissa tamen illorum opinione qui non solum a Justiniano, sed ab Ulpiano hanc exequationem factam putant exponentes verbum per omnia, id est, sine ulla differentia, solet huius text. argumento notari dispositionem conceptam per verba universalia non solum presentia, sed etiam futura comprehendere, quia qui omne dicit, nihil excludit l. Julianus 29. D. de leg. [illegible]

Unde inferunt interpretes ad decissiones variarum questionum, et precipue ad eam, Utrum si privilegia unius studii, Religionis, vel communitatis alio studio, religioni, vel communitati concedantur, per omnia videantur illa exequata, ut una sit utriusque natura et conditio, adeo ut non solum presentia, sed etiam futura privilegia videantur concessa, cuius in questionis, et aliarum tractatum prudens omitto, quia nostri text. interpretationi et materiae proprie non conveniunt, qui tamen earum disputationem et resolutionem videre velit [illegible] post antiquiores Castr. [illegible] nº 15, et seqq. [illegible] Ruinum a nº [illegible] Borg. a nº 40. et item a nº 45 Riciardum in § sed non [illegible] a nº [illegible] Inst. de leg. Baldum, et alios quos soluit noster text. [illegible]

(E.)

Ad Rubricam Digestis de legatis per Pichardum.

Hanc Juris partem quę de legatis et fideicomissis tractat ex 30 trigessimo Pandectarum libro ad librum usque 37 intempestiue attexam uideri, ait Justinianus in principio Inst. de legatis, ubi et in eius Codice eadem reperitur uerum cognitio, quae cum ex lib. 28 la sit a Justiniano (Vt melius dicam) Triboniano propossita quę ad eas Juris figuras quae per Vniuersitatem rerum nobis acquiruntur, pertinet, post testamenta uiasset Ciuilles possessiones de Ordinariis, idest, bonorum possessionibus, deinde de legitimis hereditatibus agendum fuit, deque aliis modis qui Vniuersum Jus et successionem tribuunt, sed quia in illis et suprema Volluntate non satis est Vnam partem exequi si cęteras omittas, Suius autem Voluntatis optima pars sit in legatis et fideicomissis quę eadem Voluntate relinquntur et acquiruntur, coepit cogit anquirenti cuiuslibet post hereditatem suprema elatione illatam quod relliquum est Volluntatis huius et dellationis explere, idest etiam de legatis et fideicomissis dicere, atque ita omissa rerum per Vniuersitatem tractatione ad hanc acquisitionem rerum singullarium quę ex eadem Causa est deflectere, quomodo cito loco idem Justinianus hanc remouet scrupullositatem; Donellus lib. 8. cap. 1. Turaminus de Exequatione legatorum cap. 2. nº 11, quamuis Hermanus Vulterius in dicto [illegible] Inst. in principio nº 2, Sunctum et materiam euagari, et rectiori modo et [illegible] dicto [illegible] de Donationibus subiici debuisse ostendat.

Nº 1.

Sane quamuis Valde apud nostros precipue antiquiores controuertatur de huius tractationis in tres libros diuissione, ut constat ex Accursio in rubrica in presenti [illegible], et de legatis 2. magis prouada est eius prior sententia, propter uerum et tractandarum questionum prollixitatem uitandam, diuissionem facta esse fuisse, quemadmodum et Ciceronis et Ciceronis libros ad Herennium sunt ipse ad fine primis

Nº 2.

tiranur [illegible]

+ sed quo facil. ius i uenitet conductione perduas partes locabat.

+ sed quo facilius ... legatis ... ponimus in principio diuidere. Juxta Gothifrediana Nota. C. de sacrosanctis ecclesijs: quas diuissionis rationes admittunt Sozinus Junior n° 22 et 49 Ferretus n° 7, Ludouicus Tiseira n° 110 Duarenus in principio h. Verita et l. c. ib. Accur. sic tradita de Personis rebus, et Verbis legator. tribus his Libris agit, quam in Rubrica de legatis D° Bartho. sequitur et communem testatur Niger h. n° 21. Conuincit tamen promisqua earum rerum tractatio. Itemquia si la esset admittenda prius de Personis, mox de rebus, deinde de Verbis esset agendum, arg. legis Justissime. D. de Edillitio edicto l. in pecudum 28 §1. D. de Vsuris § In pecudum Inst. de rerum diuissione. Vnde fluit ratio tx in l. si quæramus 4. D. de ... l. quidam refferunt 14 vs° esse enim. D. de Jure Codicillorum ...

N.° 3.

Ttt° et codicillis acquiri potest.

Ergo quia ut sup.a n° 1 diximus, non sollum hereditates seu Vniberssitas, et successio sed etiam res singulle que in ttt° legantur, aut fideicommittuntur, unde ea legata ... fideicommissa dicuntur: ut sciamus quid sint, an differant et quid in ipsis rellinqueri cuique liceat, et quatenus ualeat, seu quem effectum habeant, et ceteralia que da premittenda sunt: et in primis de horum Verborum significatione dicendum. Legare (auctore Marco Varrone de lingua latina Lib. 4) dicendum est à legendo seu dillectu, ut sit cum dillectu amandare a nobis siue ab legare, quid apud alios Vice nostra fungatur, id aut Vssus loquendi apud bonos authores docet, et idem Varro lib. 5. reffert, et ad personas et ad res refertur, nam et personæ dicuntur legare, et res legari, Petrus Gregorius lib. 42 sintagmatum tt° 32. n° 1. quamuis dissentiat Turaminus de leg. quat. ... legatorum cap. 1. n° 12; cum ad personas reffertur legare, est dimittere nobis aliquem pro imperio, qui apud alios Vice nostra utatur. Cæsar lib. 1. de Bello Ciuili nec sciginorari quid esset offitium legati, qui fiduciarum honorem obtineret, et ita legatus Proconsullis qui eius partibus mandata ab eo Jurisdictione fungebatur l. Obseruare 4 § fin. l. sollent 6 D. de officio proconsullis, l. 1. D. de Bonorum possessione ex ttt° milit.

l.

l. 2 D. qui et a qq [illegible] de
Verb. significat. follio [illegible] quo eodem sensu in libris nostris legati
appellantur qui a Municipio, Ciuitate, republica, patria sua, cum man-
datis ad Principem mituntur l. [illegible] § legatis l. siquis in legatione 8
§. Non alias 24 § legati D. de Judicijs et passim, et extat titullus de
legationibus, Brissonius ubi sup.ª cum ad res refertur legare est
aliquid alteri rellinquere, quæ significatio non multum a priori dis-
tat, namquidquid testator constituit de re sua et sublato eo eius modi
est ut deffuncti uicem obtineat apud eum apudque [illegible] constituitur, eo quem-
admodum personæ legari dicuntur cum pro imperio amandantur, et sic
ut vice nostra fungantur, sic et res cum pro imperio post mortem nos-
tram offeruntur in alium. Nam et Vlpianus legatum inde dictum ut
legis modo et imperatiue rellinquatur, putat. ut paullo post ad de-
ffinitionem audiemus.

Legandi autem appellatio et generallis et specialis est. Genera- n.º 4.
liter legare est aliquid testº de re sua constituere, eoque modo accipitur in ea
duodecim tabullarum lege, Uti quisque legassit sue rei, ita jus esto.
de qua Pappinianus in l. Verbis legis 120 D. de Verborum signi. + Pomponius.
Justinianus in principio Inst. de lege falzidia, ubi et princ. Inst.
qq. non est permissum facere testamentum. multa nos pro eius exornatione dixi-
ssimus. quibus verbis quatuor hæc affirmari certum est hereduum ins-
titutiones, legatorum et libertatum dationes, item et tutorum constitu-
tiones. Vnde cauendum est a Bartollo in l. 1. n.º 4. hoc titº. communiter
recepto a Cummano ibi n.º 10, Joanne Crispo in hac rubrica n.º 99,
Cobb. in Cap. Rainuntius n.º 310 in fine existimante omnia in testº
contenta l. duodecim tabullarum legati nomine contineri quamuis nouio-
ri jure latissima illa significatio per interpretationem restricta sola
particullaria legata ea uoce comprehendantur. admitunt securè An-
dreas Alziatus, Rebuffus, et Gedus in d. l. Verbis legis, quos
sine scrupullo sequitur Nebius ibidem in sistemate, Joannes Robertus
lib. 2 sententiarum cap. 23, Osualdus additionibus ad Donellum
lib. 8, cap. 1, litera D. Verius [illegible] et etiam post 12 tabullarum legem
legandi uerbum in genere sumptum amplam illam signationem habere.

et retinere.

l. Canis Do...

et retinere, ... peti... prehendere l. G. ni ... nu 39. D. de Usuris ... uxorem 40 § legatum ... de legatis 3, l. filliu§ S. § si legata iuncta l. 1 in fine principij D. de legatis praestandis et sane proprie quemadmodum Genus comprehendit suas species l. si quid clarum 4 in principio et in § 1. D. de legatis 3, Bartolo in l. iurisgentium 7. § si fraudandi D. de Pactis, Baldus in l. fin. C. de Indicta Viduitate, Cujatius lib. 12. Observat. Cap. 8. Unde in Tyberio Suetonius Cap. 30, Verbum legator pro testatore usurpat. atque ita cum Bartollum defendunt alij quos refert Politus in tractatu substitutionum in praeludijs nº 4º, Alciatus lib. 1º Parergon, Cap. 1. Donellus lib. 3. Cap. 1, et 2º in principio.

nº 5.

Nec obstat dicta in d. l. Verbis legis vero sed interpretatione coangustatum est, vel legum vel auctoritate Iuraconstituentium, ex qua ... illam eius vocis significationem restrictam omnes ibi probant; facillis enim est eius argumenti dissolutio, nam quamvis in eo titulo de Verb. significat. principaliter tractetur, in eo tamen loco Pomponius non probat Verbi legandi ampla ... latamque comprehenssione coangustatam, sed illud ... potestate illa exuberante l. 12 tab. concessam posterioribus interpretationibus coangustata ... vel legum quippe postea latarum interpretatione, vel auctoritate Iuraconstituentium, quam interpretationem docet Iustinianus in principio Inst. de lege Falcidia ubi ex nº 1 accurate expossuimus. Ubi et legis Furiae, et legis Voconiae meminimus, quae in primis la 12 tabullarum lex Voconia est, quemadmodum et Falcidia Fussia Canninia et Ellia sentia, de quibus etiam ... unde Iustinianum scripssimus in Institutionibus suo titulo quibus ex causis manumittere in principio, et § Lade ... et Inst. de lege Fussia Canninia tollenda et Inst. de lege Falcidia. quod si dixeris in illo Pomponij textu posteriora verba, vel auctoritate Iuraconstituentium, abundare, cum ad leges aliquas de quibus iam locutus fuerat, refferri non possint, et propter leges Iuris constituendi potestatem habeat nemo, respondebo, ad Iurisprudentes ea refferenda quia a Principibus de Iure respondendi tam ampla fuit data potestas, ut eorum responssa Iuris obtinerent

aucto-

in principio legis Gallus ... cas ... interpretari, ut eorum interpretatio ... obtineret, quemadmodum et in illo Galli consillio audivimus, et in necessitate fillios instituendi aut sine justa causa non exheredandi, de qua late nos in principio Inst. de exheredatis liberis et de inofficioso ... Item quia certum cuiuscumque testantis Judicium esse debet § sed sub additione 13 Versso certo ... de bonorum pose. ... tabullas, incertis personis ne Vellin ... incertis Inst. de legatis. Unde et multa alia addita ... legem Gallus observata in principio et ab heredis institutione ut sic ... initium summeret ut ... ante scripta inutillia essent § Ante heredis Inst. de legatis, quemadmodum etiam pene namine ... quebantr ... illo ... quia legata ob bene merita frequentius relinquntr § Neq adjicit 9, D. pro ... et Nepotem etiam ... abore conieturatus fuit Papinianus in l. cum avus 101. D. de Cond. et demonstra. quod ... postea Imperatores provarunt in l. generaliter, 6, C. de Institutionibus, in l. cum acutissimi 33. C. de fideicomissis; Cui adde Hot. Homanum ... quaestionum Cap. ... Gallum ... Clarum lib. ... testamentum ... 77 ... Et quamvis sint qui putent eam 12 tabullarum ... fideicomissa referri, nulla Vat. posse eo quod eo seculo ... non essent, neque ante Augusti tempora juris necessitatem haberent, ut inferius ostendemus, quo argumento in illius legis allegatione Barthollum et relliquos deceptos fuisse, contendit Jasson n° 46, Jacobus de Nigris ... fallitur tamen, quum Verbo lego ex verissima ... sententia qua provamus eas dispositiones quae tunc in usu fuerant, et juris necessitatem obtinebant comprehendere (diximus supra) comprehenditet similiter omnes etiam quae postea ... induite, et juris necessitatem habere ceperint. Ea enim vis est legis, ut semper loquatr l. ... 5, Vs° Cunctis quoque legibus C. de Hereticis et Man. Allegantique Bartholli doctrina in l. 1a n° 1° in fine D. de condicione ex lege, ... in l. fin. n° 2 Vs. neque obstat ... D. de Reg. Caton.

exor=

... ad fin... puta legatu...
deicomissa ... idem esse; differunt ... in quemadmodum a ge-
nere species sicut sub illo comprehendantur, ut paullo post audiemus, ut
in hac rubrica ... ex eius verbis moti notant omnes, et docuerat
Barthollus in l. Centurio n° 19, Lippa n° 98, Alciatus n° 72 D. de
Vulgari, et nominum quoque diversitas probat l. si fidei 7. C. de
Codicillis l. quod sine potes. 6, D. de testa. tut. § fin. Inst. qui testa.
tutores dari; Nec te turbet lex in l. Et fideicomissum 87 D. de lega-
tis 3. quæ accipienda est iuxta ei affixam inscriptionem quæ habet
(Paullus lib. 4 ad legem Julliam, et Pappiam) et ea quæ scripsissi-
mus ex principio n° quinto Inst. de Donationibus, et magis in
§ 1° ex n° 11. Inst. hoc tit. et in rubrica n° 7 Inst. de fideicomi. hæred.
consentit Cuiatius in Recitationibus ad leges primam colluna
2 ad ... de legatis 1. et latius scribit eruditus noster Joa-
nes Fare a in otio quadrim. C. de legatis Julliae et Pap. ......

Et fideicomissum et mortis causa donatio appellatione legati continetur.

15+

n° 6.

Speciallitèr legare est aliquid testamento donare, qua significatione sem-
per in hac tractatione legati verbum usurpatur, nisi ex adiunctis
intelligatur sententia scribentis quæ fidei omni alia vi de qua constitue-
rit loquatur et sentiat, quæ speciallis vocis accipiendi ratio insol-
lens non est in libris nostris: ... enim ... quoque
usurpari, et verbum adoptio, et verbum donatio et passim alia mul-
ta suadebunt iam ad deffinitiones. ......

n° 7.

Ab ea rette Justinianus tractationem hanc in suis Institutis ex-
ordiri, animadvertimus in § 1. n° 1 illis verbis: legatum est dona-
tio quædam a deffuncto rellicta ab hærede præstanda; quam mutua-
tus est a Modestino et a Pomponio in l. legatum 116 D. de le-
gatis 1, l. legatum 36 D. de legatis 2. qq in locis eandem huius rei
licet non iisdem verbis tradidit descriptio, ut bene præter alios ibi
eam explicantes exornant Romanus consillio 289, Menochius de
Præsumptionibus lib. 4. Cap. 105, n° 17, Antonius Guibertus lib.
1. questionum Juris, cap. 14. Ber. Vualterus lib. 1. Miscellaneorum
cap. 14. Crassus in receptis sententijs § legatum q. 2. Donellus

Modestinus ita dixit: legatum est quædam donatio testamento relicta. Florentinus in l. legatum 116 D. de leg. 1. legatum est delibatio hæreditatis qua testator ex eo quod universum hæredis foret, alicui quid collatum velit.

lib.

[illegible]

nesius in thomo Cap. 12 nº 3 et 4. Menchaca de successionum creatione lib. 3. § 27. nº 2. Dueñas regulla 202 et 210. Nos e[illegible] septem oppositis argumentis eandem in d. § 1. explicuerimus, quædam alia et nunc adjiciemus eadem sæpius inculcare quod attinet. — progressione

Contendimus ergo Justiniani deffinitionem ut superfluam, vel uerbis Pomponii ut veruam defendendam magis; sic enim habet: *legatum est donatio testamento relicta*; dixit *Donatio* loco generis ut explicuimus ad Justinianum ubi sup. nº 9, quam etiam notionem aliis quæ testamento relinquebantur sicernitur; his vero verbis testamento relicta, tota eius rei virtus et potestas exprimitur, sic ut quæ a Justiniano adjiciuntur, nempe, *a deffuncto*, et *ab herede præstanda*, si deffiniendi necessitatem partes abundare dicas quamuis illis non sit assentiendum quia aut suppositicia visa fuerunt: inter quos Balduinus Hotomanus, et Claudius d. § 1. Cujacius in recitationibus ad legem primam hoc titulo columna 2 quos magis ex nonnulli Salmanticenses libri præceptoribus [illegible] dubitantiam auctoritate legis regiæ 1 titulo partita 6 quos [illegible] Jurenoto in d. § 1 nº 3, et qui mecum sentiunt Joannes Borcol. ad [illegible] ad finem, Donellus et Antonius Faber ubi sup. quomodo [illegible] adjicta sunt si explicationis methodum desideres ut intelligas magis a quo relinqui legatum debeat sub fideicommissum de quo paullo inferius etiam a legatario possit præstari, et quid præstationis uerbo exprimatur diximus in d. § 1. nº 19; et omnino uidebis Osualdum ad Donellum d. lib. 8. Cap. 1. litera [illegible] qui latius dilatat. — Nº 8. — Alo. deffinitio

Sed licet si ab eodem testatore res legata præstetur adhuc legatum maneat, controuertunt Interpretes: illi præcipue qui illa verba, *ab herede præstanda*, præcisse in deffinitione requirunt propter legem Lucius 22. ff. de legatis 1º, ubi Viuus Testator legatum legatario tradidit. Bartholus in l. legatum 3 nº 1 contra [illegible] eo casu legatum in causam donationis inter Viuos transfundi putat, sequitur Paullus ibi nº 4 et communiter alij teste Tellofernandez — Nº 9.

interpretatio quæ communiter solet assignari legi Lucius causæ, quod deffinitio procedit secundum [illegible] primo inter donationes [illegible] legantis, et ea consequentius accidunt, licet ex accidenti in [illegible] et hæc est vera sequendum.

solutioni verbo satis-
fallimem quoq omnem
accipiendam placet; sol-
vere dicimus eum, qui
id facit, quod facere pro-
misit.

Haec sic si de litera verba:
et hoc ei dedit, cui milli-
tia illa vel pretium
vivus

non tantum facit ad
propositum cui alle-
gatr tx in d. l. solu-
tionis D. de verb. sig.
quantum lex solutio-
nis verbum 54 D.
de solutionibus, cu-
ius haec sunt verba:
solutionis verbum
pertinet ad omnem li-
berationem quoquomo-
do factam, magisque ad
substantiam obliga-
tionis refertur, quam
ad nummorum solutionem.

d ... bea tamen discedunt Praeceptores ...
Atiz ... et post factum solutum qu...
cum obligationem supponant l. solutionis 176 ff. de Verb. sig.
late in principio Inst. qq modis tollitr obligatio, donationem quae
ex mera liberallitate proficiscitr, excludunt l. 1. §. Aristo 18 D.
de Donationibus, late nos in principio Inst. eo. Ego tamen leni
argto a Barthollo non discedo, et moveor itē primum eandem lege
Lucius ibi: Et dedit ei cui illam millitiam vel pretium eius, ttmo dari
voluit, et ibi: quod si non totum pretium millitiae, sed partem
+ eius testator legatario dedit. juncta lege 1 ibi: dat aliquis, de Donationibus liberallitatem igitr testatorem ea praestatione et sic donationem
vivum adhuc in legatarium spectes, argto. tx in l. 2. ibi: recepturi, juncta glossa verbo spaties ibi: sed dic contra. D. si certum petatr, et a nobis
traditis in principio no. 51, et 54 Inst. qq modis re contrahitr obligatio
transfunditr itaq in causam donationis inter vivos. Ut Barthollus ait
q inter vivos traditione perfficitr; non tamen lominus legatum erit
si quid in eo maneat quod heres praestet, juxta doctrinam in praestationis
Verbo a nobis traditam in d. § 1o. no 19. quae diverssa non contraria sunt
et ad dictam legem 22; et deffinitionem nostram omnino notandam praeter ea quae in eodem proposito scribunt Adrianus Gentillis in 1a lectura
Cap. 15, ulterius in §. 1. no 5. Inst. eo. Rodulfus Fornerius 1 rerum
quotidianarum Cap. 11. et alij relliati a Osualdo ad Donellum d. lib.
8, Cap. 1. prope finem. ......

no 1.

Sane illo Verbo Donatio insignis inter legatum et relliqua omnia quae ttmo rellinquntr, nota insinuatr. Haereditas Donatio semper non est, nam cum sit successio in universum jus quod defunctus habuit tempore mortis l. Nihil aliud 24 D. de Verborum significatione l. Haereditas 63 de Regullis juris, quas exornavimus in Rubrica de Haeredibus Inst. successionem vero commoda et incommoda sequntr l. 1. 2. et 3. D. de bonorum possessio. non semper donatione confert qui heredem instituit, haereditas enim quin nos obliget aeri allieno, dubium non est l. More 8 D. de Acq. hered. quamvis ergo heres adita haereditate haereditariarum rerum nanciscatr dominium l. Cum heredes 23

D.

[illegible] signatione, licet in bonis [illegible] illore [illegible] bona illo[illegible] manet itaq[illegible] Dom[illegible] a nostra [illegible] hereditatem excludi.

Excluduntur [illegible] item ex sequentibus fideicommissa [illegible] fideicommissorum, quia de [illegible] testator [illegible] donat, [illegible] commissum sit cumquis fidei heredis aut alterius committit ut aliquid [illegible] prestet aliquo casu nec testator ipse quidquam offert, nec [illegible] quem rogat obstrinxit ut quidquam det, poterat enim is qui rogatus erat, dare si vellet, si nollet nulla erat prestandi necessitas, [illegible] in principio Instit. de fideicommissariis hereditatibus ubi [illegible]

N[illegible] 11.

Duplici [illegible] ex causa libertas [illegible] nota [illegible] distinguitur, tum quia nulla res est quae possit dici donari cum nulla [illegible] estimatur l. libertas 106 D. de regulis juris; tum quia eam qui prestat non habet quod donationis proprium est. l. 1 D. de Donationibus, Donatio deinde inuito non acquiritur l. Inuito 69. l. Inuitus 156 § fin. D. de reg. ju. liberiatem vero unusquisque seruorum etiam inuitus accipit l. ult. § si vero quidam C. de [illegible] manumissionibus ibi: licet enim Romanam ciuitatem recusare nemini seruorum liceat sit quemadmodum et liberationem l. si debitor 91 D. de sollutionibus.

quod cuique (pro eo) prestatur inuito non tribuitur.

Et [illegible] n° [illegible] ex Pomponio in l. Verbis legis diximus Unibersa [illegible] testatoris potestatem inquatuor his esse posita [illegible] hereditatibus, legatis, libertatum et tutorum dationibus eodem verbo [illegible] tutorum datione excludi plusquam manifestum est, cum [illegible] tutorum datio donatio dici possit.

N° 12.

Manet ergo legatum Donationem semper esse, nec offendor l. [illegible] si pignus § 1 [illegible] in fraud. cred. juncta l. 1 de liberatione legata, quam hic Joannes [illegible] n° 103, et preceptores Salmanticenses inuoluunt. [illegible] enim [illegible] opinionibus dicendum est valere legatum remissionis pignoris, et utilitate [illegible] tenere [illegible] non tamen inde sequi pignore remisso debiti extingere liberationem. Est enim pignus, eius [illegible] accessorium obligationi [illegible] alli debiti; [illegible] sublato accessorio non [illegible] principali

N° 13

† si pignus vir uxori, uel uxor viro (donationis) remisserit. Vera sententia est nullam fieri donationem existimantium, quod sine dubio si in fraudem creditorum fiat, actione utili [illegible] [illegible]abitur.

[illegible]

[illegible] ... [illegible] ate indicatur de [illegible]

missio [illegible] donatio non [illegible] scilicet sortis principalis, d. l. [illegible] D. de liberatione legata. l. 1. D. quibus modis pignus soluatur, et inducens legem tertia § fin. D. de legatis 3. Unde recte Pappinianus in d. l. [illegible] si pignus remissione pignoris donationem non fieri probat, neq[ue] revocari nisi quoties in creditorum fraudem [illegible] et consillio et euentu siue re ipsa. Manet enim debitum licet aliud in reddito, siue remisso chyrographo dum sit l. 3 § 1. de liberat. legat. quirchyrographis 59 D. de legatis 3, ubi Bartholus, Paulus et Fallicetus in l. Crediti eius D. de remissione pignoris. Cujatius ad Aphricanum adlegem centum capua et lib. 26 questionum Papiniani ad legem si pignus, et lib. 19 obseruationum cap. [illegible], Alenochius de Presumptionibus lib. 1. questione 83 et 18 n° 12 et lib. 4. presumptione 15[illegible] n° 15, Antonius Gomez lib. 1. cap. 12 n° 26; quo referes faustissima Martialis Epigramata lib. 8; cap. 37, et [illegible] Epigrammate [illegible]

+ si autem pignus debitori [illegible] liberauero sortis causa, et eius fidei commisso; non poter valere fidei commissum. dicendum +

n° 14

Restant posteriora Deffinitionis verba, Attu relicta, [illegible] primis differentiis inter hanc et reliquas alias donationes insinuatur, que ut multe sunt, et lucratiua causa continentur et semper sincere sint donationes l. 1. D. de Donationibus, Attamen non relinquuntur sugatum [illegible] Jus fuit non nisi [illegible] § Preterea Instit. de fidei commissariis hered. quamuis id postea fuerit immutatum d. § Preterea; Ut [illegible] ate diximus, deinde [illegible] intelligantur legatum ita donationem cedit tamen quibus donauit non uelit donatum nisi post mortem suam l. 1. D. de [illegible] in idem tempus omne quod in eo scribitur, excurrit nec ante valent alie donationes in principio et §§ sequentibus ubi nos diximus et sentimus Instit. de Donationibus. Unde et illud ut si defuncto relictum dicatur, item et ab herede prestandum sit, ex eadem ratione [illegible] et que cumque alia attu relicta, ut sic fatearis illud necesse sit, que a Justiniano adijciuntur verba ex deffiniendi necessitate non esse. Et si deluciolus idem explicent, magis que eam exponat ut diximus supra n° [illegible]

n° 15

Eodem recidit et quod a Florentino traditur in l. legatum 116 D.

de

[illegible] uersum heredis foret, at [illegible]
ribus his Verbis Donationis, legati [illegible] he-
reditatis etc. Atque esse Vellitatem a deffiniendo cum de [illegible] hereditas
sit non [illegible] iuentis l. 1. D. de hereditate uel actione Vendita l. Nihil 24.
D. de Verb. signi. l. hereditas 63. D. de Re Judicata, hinc ut ab herede esse — Vicoulli. Juris.
prestandam cum dellibatio sit hereditatis ex eo quod Vniuersum he-
redis foret, quasi deductio ita leuiter facta, ut hereditas adhuc integra
censeatur, quomodo Cicero in Catone maiore dellibatos animos ex men-
te diuina dixit, est enim legatum pars bonorum non hereditatis, legatarijs Inst. de leg. l. 1. in principio D. ad legem Falcidiam Jus-
tinianus in principio Inst. lo. cit. refferendo uerba legis Falcidie
quantam pecuniam, et potestas ea lege concessa quecumque uellit quemlibet
quantum patrimonij uolluerit, dumtamen non ultra Dodrantem totorum
bonorum, nec obstat d. l. 1. V. s. quecumque [illegible] partes here-
ditatis. [illegible] Verba sunt interpretanda ut Justiniano sup. ibi: Ne plus
legare liceat quam Dodrantem totorum bonorum. et ibi: quarta pars
maneat scillicet bonorum, quam docendi rationem [illegible] non ex-
plicet, insinuauit Antonius Guibertus [illegible] in Cap. 126, nº 6. 7, et 8.
Dellibatio igitur hic non est diminutio, quasi heres ab hereditate [illegible]
qua separet quod legatarijs prestanda, ut Rebardus putabat ad legem
de Re Judicata, nec [illegible] quasi legata prius promantur, ut exis-
timabat Varro [illegible] 1. de successionibus Cap. 40, nº 3, et 4, in
quo sensu frequentissime usurpatur Hyspanie dicimus, hacer la salua
quia nemo non debent ante aditionem. infelicius interpretatur Ma-
theus Guiualdus ad Rubricam [illegible] legens, deliberatio hereditatis.
cui error et apud [illegible] in d. l. 1. hoc tito. notatur, et quemadmo-
dum notari potest Cuiatius ad eandem legem itemet Jedes ad legem 120.
de Verb. sig. nº 2. qui Florentinum respexisse putant ad legem Falci-
diam, quorum sententia si Vera esset non ex natura sua nec utante
legem Falcidiam fuit, quod frequenter non deducitur deffiniretur
a Florentino quem [illegible] Alziatum lib. 9. Parergon Cap. 21. et alios de-
ffendit Adrianus Gentilis lib. 1. Lectio. Cap. 14 [illegible] deffinit.

Le-

... videris, mutuaveris ex prioribus nostris ... de his generibus in innuavimus ...

n° 15 ... Justinianus refert in § sed ollim Inst. hoc tit. ... in res vel per vendicationem, vel per damnationem, vel sinendi modum, vel preceptionem que etsi quoad verborum sollemnitatem penitus fuerint sublata § sed ollim l. in legatis 20 C. de legatis l. 1. C. communia de legatis, antiquitatis eius cognitio ad plurimarum legum pertinent enarrationem manent enim et adhuc plura eius vestigia ... cuiusque generis ... propria essent, et que res quoque legati genere possent ... ex Justiniano in § sed ollim Inst. hoc tit. et his que ibi scripsimus hodie una omnium quibuscumque verbis relinquantur ... est ratio d. l. 1. et § nostra autem Inst. eo, et pro eis prosequendis actiones tres date, personallis, reallis, hyppotecaria eisdem juribus, ubi similliter enarravimus, qq. adde Donellum lib. 8. cap. 36. Antonium Fabrum lib. 6. coniecturarum cap. 1. per totum, Cujatium in recitationibus sollemnibus ad legem primam hoc tit. collumna 4. l. 26. vers. ... si decimas, et ... utilliter ibi scribit Gregorius glossa 3, tit. 1 ... p. 5. in l. 10. glo. 1. collumna 2 post medium tit. 9 p. 6. Sarmiento lib. 3. ... lectarum in l. si quis servum certam n° 2. et in l. Lutio Titio ... vers. nec supradictis, et de redditibus ecclesiasticis 3. p. cap. 7. n° ... Antonius ... homo cap. 12. n° 7, qua de re latius ad legem primam ... de fideicomissis que alij in hac rub. pretermisserunt, subijcimus paucula.

n° 19 Diximus supra ... fideicomissa a legatis differre, id que nomine ostendere diversitatem, et copulam inter ea in nostra Rubrica subiectam, separationem eorum tractationem et in legibus et in C. et expressam Ulpiani sententiam in l. 1. hoc tit. Justiniani in l. 2. C. communia de legatis, et in § sed non usque Inst. eo qui dum hodie exequata esse probant, ollim diverssa fuisse adstruunt ... unde dicta ostendit Imperator pacta in principio et § preterea Inst. de fideicomissarijs hered. in eius rub. et Nos sub n° 3. post alios qui de veteris juris scripsere. Origo ite

ei

[illegible] Ciuilli [illegible] ... [illegible]
qui directo, [illegible] ... [illegible]
cessitatem nullam Sabian[illegible] ... fide [illegible] grauati ge-
reris pendebant fideicomi[ssa] [illegible] appell[illegible]. Unde eius deffi-
nitio in apperto ex Vlpiano in fragmentis tit.o 25 in principio:
fideicomissum est quod non Ciuillibus Verbis, sed precatiue relin-
quitur, neq. ex Vigore Juris Ciuillis proficiscitur, sed ex uoll[u]nta-
te datur rellinquentis a Justiniano lucullenter [illegible] in d. principio et
in § Preterea expossita, item in § fin. Inst. de sing. rebus per fidei-
comissum relictis. Et utroque nos copiosse. Unde et quod hoc modo rellinquebatur
dicebatur rellinqui Verbis precariis l. Cohgredi 21 § Cum fillio D.
de Vulgari. et in precaria Vollu[n]tate testatoris l. Cum proponebatur
§ 6. D. de legatis 2.o Donellus lib. 7 Cap. 12, et lib. 8. Cap. 2. et [illegible]
Claudius Chifletius lib. 1. de Jure fideicomissorum Cap. 6. de ser[ui]-
tutibus. fideicomissum est quod ad aliquem Juditio deffuncti prouenit
Jure Volluntatis tantum subnixum. Cuius deffinitionis singulla
Verba non inscite exponit. ....

sed aduersus superiorem deffinitionem [illegible] uisse numquam n.o 18 et fin.
Juris uinculo subsistere fideicomissa, obijcies tu opportune eodem Jure
nostro cautum non posse capaci per media in personam capacis quid
rellinqui adeo ut quamuis grauatus ipse uellet sua sponte fidem
interpo[ne]re [illegible] edimolere [illegible] statem uel legatum rellinquere, id + restituere
prestare nequiret, eo enim in casu emollumentum omne ab eo ipso Ju-
re tanquam ab indigno aufferitur, et [illegible] uendicatur, quo refferes ex-
pressa Jura in l. 1. in principio, in l. Non intelligitur 3, in l. pen.
de Jure fisci cum alijs multis in re hanc a me congestis in prin-
cipio ex n.o 3. Inst. de Fideicomissarijs her. quod sonat [illegible] in [illegible] fin.
tit.o 7 p.e 5. Uerum huic difficultati quamuis Varii uarie occurrat
ut late scripsimus ubi proxime ex n.o 23, tu facille respondebis
temporum adhibita distinctione qua saepe desidentia Jura conciliari
certum est. Primis enim illis temporibus in quibus fideicomi-
ssi nomen natum exstitit, rogabantur heredes aut legatarii ut
quid prestarent alteri, et quae ex fide tantum et uolluntate eorum

pen=

[illegible] [illegible]ant enim, inv[illegible]ebant, si nollebant nullo casus
qu[illegible] [illegible] implimentum [illegible]
non ex[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
sed ex fide tantum [illegible] da Volluntate heredis incapasibus fi-
deicomissa dabantur, [illegible] Justinianum [illegible] accipies, et Cicero-
nis locus lib. 2. de finibus ad calcem, Quintillianus lib. 9. ins-
titutionum Orat. cap. 11, a quibus laudatur factum heredis qui
cum propter legem Voconiam uxori testatoris totius heredita-
tis incapacem hereditatem restituere compelli non posset ultro et
Volluntate sua efficit. Postea res animaduersa cum esset, primum
ab Augusto cui placuit quedam fideicomissa prestari, deinde ab
alijs Impperatoribus ceperunt fideicomissa in Juris necessitatem
transire, percrebuerat enim ussus eorum multum in relinquendo
incapacibus qualles erant peregrini deportati, spurii, latini Ju-
niani, et alij, effectum fuit ut eis ne per mediam quidem personam
capacem relinqui possent, quomodo d. l. 1. leg. 3. [illegible] penult. [illegible]
alijs accipienda sunt, quamuis ergo de fideicomissorum origui-
ne alij alliter [illegible] ut constat ex Petro Gregorio lib. 42 sintagmatum
cap. 29 ex nº 1. Claudio Chifletio de iure fideicomissorum lib. 1º
cap. [illegible] Jasio ad hunc titullum nº 2. Justiniani rellatio ut verior
retinenda est, sic enim in summa res habet [illegible]
idest non Vssus sed necessitas, nam [illegible] ab Augusto dicto princi-
atum et deducatum [illegible] Claudio [illegible] cap. ad deinde [illegible]
de origuine Juris affirmat [illegible] sub Nerone [illegible] Neronis Inst. de
fideicomissarijs hered. reformatum et interpollatum a Justinia-
no [illegible] sed quia Inst. illo [illegible] in locis late nos examinamus. itaque
ut apparet res mutata est, neque amplius fideicomissa rem, si
spectamus fideicomissa sunt, quoniam non pendet ex fide eorum
qui rogati sunt, sed tamen re sublata nomen mansit, quod initium
fuerat, quod non est in libris nostris insollens ut in propossito
aduertit Donellus lib. 7. comentariorum, cap. 15, prestat que
nobille exemplum tabullarum appellatio [illegible] quamuis ad
scribendum homines in testamentis uti desierint, et [illegible]

alia.

Ali in materia iam possint hodie exarari [illegible] de Testamentis ubi exornavimus post [illegible] [illegible] in libro 5 Stellionemum cap. [illegible] et [illegible] successiua cap. 15, Appellationes tamen inusitatae non sunt secundum tabulas et bonorum possessionum contra tabullas, alia si de fidei commissis et fidei commissarijs hereditatibus desideres, vide apud nos observata praecitato loco subijciemus et alia, et [illegible] piani interpretationem in l. 1. hoc tit. et late per Donellum d. lib. 7, cap. 15 cum sequentibus, adque plura congerunt Osualdus utergue Auctor damnatus iam ad legem Primam: quibus nostra finitur Rubrica.

Ad textum in lege prima D. de legatis primo

N. 1

Generali de legatis et fideicommissis [illegible] qua hoc et sequentibus libris Tri[illegible] [illegible] prosequitur, generalem [illegible] diffinitionem proponit, quippe legata fideicommissis per omnia exequata, ex Vlpiano desumptam lib. 67 ad edictum, si fides ei habenda Vulgatis omnibus fere Codicibus, item et Emendationibus ad exemplar Florentinorum excussis. Opera Grigorii Halloandri Ludouici charondae et Dionissii Gothofredi, [illegible] Antonio Augustino lib. 3. Emendationum Cap. fin. ad finem et de Nominibus proprijs Jurisconsulto in Cap. 1. Columna 161 in princ. Vulfando [illegible] in Symphonia Iuris pagina 575. cuius sententia pluribus obruitur difficultatibus, ex eiusdem Vlpiani et aliorum Iureconsultorum locis, quibus [illegible] [illegible] et state, multas inter legata et fideicommissa differentias [illegible] apparet. Earum nonnullas proponit [illegible] alias adijciunt Interpretes praecipue Alexander Duarenus [illegible] lib. 2.

dis-

... Donellus lib. 8, cap. 2. et in Rubrica C. ...
...commun... ex n° 2 Inst. hoc t.° Vultei
in principio ... Bollognetus in hac l. 1.
Sassius ... in eius recitationibus sollemnibus. Ma-
tizetius in epitome ... lib. 1, ex cap. 1, n° 10 Grimaldus ad leg. secunda
.C. Communia de legatis. Gursletius lib. 2° de Juri fideicomi. cap. 3, Alex.
Turaminus lib. de exequatione legatorum cap. 1 cum sequentibus quarum
cognitio est infiniti prope Jureconsultorum ... et locis magna
lucem prebent, et huic precipue capiti in cuius enarratione versamur
sparsim ab aliis traditas hic accipe.

n° 2. Primo igitur legata et fideicomissa ethymollogia, sive nota-
tione, et nomine differunt, item et tractatione, qua de re late ad Ru-
bricam huius tituli.

n° 3. ... secundo differunt origine, legatis necessitas ex lege 12 Tabularum
d. l. Verbis 120 D. de verb. signi. et in his que sacra et relligionem spec-
tabant etiam Jure Pontifitio, ut Ciceroni lib. 2° de legibus placuit, inde
Numme Pompillij temporibus multo ante leges 12 tabularum ut scri-
bit Joannes Rosinus lib. 3 Antiquitatum Romanarum cap. 22 quo ego
refero jura que sic accipio in l. hereditas 53 § 1, D. de petitione heredita.
l. Ossa 3 D. de relligiosis et sumptibus funerum ... ... Pontiffi-
ces explorare debent ... D. de ... § 4. ... divus D. de
sepulchro viollato. ex quibus ... qui generalliter
ante 12 tab. legatorum ... necessitatem ... Pontiffitio iure indue-
tam putabat. Inque etiam errorem ... ad Donell. ... lib.
8, cap. 2 ad finem, ... fideicomissis vero nulla ante Augustum, ut late etiam
sup.° ad rubricam et apud Justinianum in principio et § Preterea
Inst. de fideicomissariis hereditatibus.

† quamvis enim stricto Jure nulle tenerentur actione heredes admonumentum faciendum, tamen Principali, vel Pontiffitiali authoritate compelluntur ad obsequium supreme voluntatis.

n° 4. Unde tertio et deffinitione etiam differunt ut sup.° quoque utri-
usque propossita, audivimus.

n° 5. Item et huic alia differentia 4.a nempe, que in verbis est, le-
gata cuiuscumque sint generis sive per vindicationem, preceptionem, dam-
nationem, sinendi modum, in imperativis verbis sunt ut Ulppianus di-
xit legis modo rellinquntur, de quibus nos in § sed olim postaliis ibi

Inst.

[illegible] abat [illegible] per fidei. ubi [illegible] scripsit [illegible] nius de Verb. significat. lib. [illegible] follio 228, et [illegible] de formullis lib. [illegible] pagina 746 . . . .

Proxima Huic [illegible] et quinta, ut legata Verba [illegible] requirerent, nec quid in Cis ualleret sine Verbis l. in legatis 21. C. [illegible] quenda l. fin. C. quiadmitti l. cui indigniu[illegible] C. de testamentis, quo Justin. [illegible] differendus est in d. § sed olim et in l. 2a C. Communia de leg. Justin. fideicomissa etiam sine Verbis nutu follo relinqui [illegible], et ex [illegible] induci[illegible] l. Nutu 21. D. de legatis 3. l. Unum ex familia 69 § si omissa D. de legatis 2. l. Verbum 10 l. [illegible] C. de fideicommissis; quo Iure est nunc Utimur [illegible] in Cis [illegible] colligendis magna fuit Veterum Prudentium dilligentia. [illegible] Judiciu Multi q sunt hodie et nostri ut constat ex Petro Grigorio [illegible] matum, lib. 42, tit. 28. Mantica de Con[illegible] lib. [illegible] cap. 1. et 2. Masceardus de Probationibus Vollumine 2 Cap. [illegible] 3, cum sequentib. Menochius lib. 4. de Presumptionibus, presumptione 67. 68. 69. 72. et multis aliis . . . .

+ quoniam

Verbum lego volo etiam de [illegible] tame q additu per [illegible] est in Epistola, uel libello, uel sine scriptura, imo etiam nutu fideicomissum relinqui posse adhibitis testibus, nulla dubitatio est . . . . . .

[illegible] tima [illegible] differentia: Verba enim quae in legatis erant necessaria, non [illegible] lingua concipi oportebat; fideicomissa Greca, et quacumque alia Vellinqui poterant l. fideicomissa 11. D. de legatis 3, in principio, Ulpianus tit. 25 § Item Grece; Ratio in promptu, quia Verba Greca non sunt directa neque legitima l. directas 14. C. de [illegible] manum. ubi maxime relucet Libertatis fabor, ut quae directa aut Civillia non sunt Verba, pro directis habeantur. Item q Legata ollim non nisi testamento rellinquebantur, quod coram Romanis Civibus nuncupandum fuit; fideicomissa plerumque Codicillis, et a peregre profectis, ubi expediebat ea lingua [illegible] qua gens uel Civitas illa Uteretur: Gothofredus [illegible] dendus in Notis ad legem 11 in principio, ubi et de tutelle datione, de sententie, stipullatione, Acceptillatione Juramentis de exequatione legatorum Cap. 3. n. 8. et 9. . . . .

+ fideicomissa quocumque sermone relinqui possunt, non latino solum uel Greco, sed etiam Punico, uel Gallico, uel alterius cuiusque gentis.

+ Item Grece fideicomissum scriptum ualet, Licet legatum Grece scriptum non ualeat.

septimo.

... erant genera quatuor, per vindicationem ... per ... divimus sup.a ad ... nº 1... fidei... seu enim verbis, aut quacumq. vollentate quantum ... relinquebantur, ut sup.a in 5. ...

Octavo legari tantum potterant res testatoris (praeterquam legato damnationis), fideicomiti alliene etiam res poterant, quemadmodum et perdamnationem legari, quomodo intelliges quae adducuntur ad § non sollum Inst. hoc tt.º

Nono legari per vindictionem illae tantum res quae mancipi erant poterant; nullae enim aliae ex iure Quiritium vindicabantur l. 1. § per hanc D. de rei vendicatione: fideicomiti etiam nec mancipi poterat quae autem res mancipi quae nec mancipi erant, explicant Budeus, Ribardus, quo[lib]et Ulppianum tt.º 19. quorum me minimus ad rubricam de emptione et venditione nº 6.

Decimo differuit legatum damnationis et fideicomissum (quamvis alias similia in ... in hoc legato piis praesertim locis restituto, infitiatione ... crescebat § fin. ... de obligationibus quae ex quasi contractu ... non sic in fideicomissis, certe enim constitutae sunt causae quae infitiatione crescunt.

Undecimo, fideicommitti tota hereditas potest, toto tt.º Inst. de fideicomissariis hered. non minus quam singullae res, toto tt.º Inst. de singullis rebus per fidei. legari non poterat l. legatum ... D. de legatis 1, ubi hereditatis delibatio legatum dicitur, non amplius 26 et cum bonorum D. de legatis 1. l. Mullier 22 § fin D. ad Senatusc. Treb.

Duodecimo, legata ab intestato rellinqui non poterant d. l. legatum 36 D. de legatis 2º, § legatum Inst. Codi., fideicomissa poterant Ulppianus tt.º 25 § fideicommissum

Decimo tertio, legari ante heredis institutionem non poterat, § ante heredis Inst. de legatis, fideicomiti poterat, Ulp. ubi proxime

Decimoquarto, legatum post mortem heredis rellinqui non poterat § Post mortem Inst. hoc tt.º fideicomissum poterat. Ulppianus d. loco Turaminus de ... quatione legatorum cap. 4º, nº 5.

Decimoquinto, legatum a legatario rellinqui non poterat, ut et deffi-

+ D. Fideicomissum etiam ante heredis institutionem et post mortem heredis, et codicillis etiam non confirmatis tt.º dari potest, licet legari non possit.

nitio

nitio ostendit, fi[illegible] Decimo sexto, fi[illegible] cuius filij

Ut servus heredes era[illegible] institutis [illegible] filius nulli legari ab eis non potest, Ulpianus tit. 24 § 24

Decimo septimo latinis Junianis qui servi Romani non erat, fidei commiti poterant, legari non poterat. Ulppianus d. tit. 25, § 7 + Latini Juniani fideicommissum capere possunt, licet legatum capere non possint.

Decimo octavo, legatorum per vindicationem relictorum possessionem sine fraude legatarius capiebat, late Antonius Faber lib. 5. coniecturarum, cap. 1, fideicommissa non nisi de manu heredis accipi poterant, ut et eorum deffinitio ostendit, de qua sup. cognitio, ex noster in hac lege 1, ut infra n° 6. dicemus

Decimo nono, legatis rei per vindicationem relictae domini directa via a testatore in legatarium transit l. A Titio 66 ff. de furtis, fideicommissi non item eadem ratione de qua paullo superius — At Recte de hac re Caius lib. 2. Inst. tit. 5. ibi: Vendicationis legatum est, si testator sic locutus fuerit: illum servum tibi do, aut lego, vel illam rem tibi presume, habe, vendica. Quod post mortem testatoris non expectato herede statim legatarius sibi presumit. quam si presumpserit nec prius legato ab herede potest calumniam sustinere.

Vicessimo, legatum nullum universalle, sed aut particullare, aut partitionis sup. differentia 11, Done. lib. 8, cap. 21, ubi multa Osualdus, Antonius Faber lib. 6. Coniecturarum, cap. 3.

Vicessimo 1°, libertas directa servo alieno legari non poterat, fideicommissaria poterat, § libertas Inst. de singullis rebus

Vicessimo 2°, liberta directa verbis grecis dari non poterat, fideicommissaria poterat l. libert[illegible] de testamentaria manumi. sed due hae differentiae, differentiae non sunt inter legata et fideicommissa, datio enim directae libertatis legatum non est, ut ostendemus postea, iterum vide Osualdum ad Donellum lib. [illegible] cap. 2. litera A + directas

Vicessimo 3°, legata testamento relinqui aut codicillis testamento tamen affirmatis relinqui poterant, ut ex deffinitione legati deducitur, fideicommissa etiam codicillis non affirmatis tit. relinquebantur; § 1 Inst. de Codicillis

Vicessimo 4°, in fideicommissis benignior semper fit interpretatio l. fideicommissa 11 in principio l. Nutu 21 de legatis 3, l. Si et in epistolla 12. C. de fideicommissis, in legatis strictior, ut in eisdem juribus

Vicessimo 5°, in de[illegible] fideicommisso tardius soluto usuras et fructus ipso jure deberi, non ita in legatis l. 1. et 4. C. de usuris

Vi-

... illud legata, quæ ut legata uix ... ultimentr obligari ... quia autem § D. si quis omissa causa ... fideicommissa ... uim legati, facilius enim dirigitur; quam ... dirigatur.

Vicessimo 7°. Catoniana regula locum habet in legatis, tt° de regulla Catoniana, non in fideicommissis l. 1. §1. D. de legatis 3°.

Vicessimo 8°. fideicommissa nuda uolluntate ut relinquuntr, diximus sup.ª item et infirmantr l. si jure 18 D. de legatis 2, etiam presumpta l. 3. § ultimo D. de adimendis legatis, legata uerbis adimi necesse ... Ulpianus tt. 24 §9 ibi tum eodem modo adimatr, quo datum est, quamuis et in eis dolli exceptio sit, d. l. 3, § ultimo.

Vicessimo 9°. fideicommissa per formullas non petebantr, sed erat eorum cognitio Pretorum, et Presiduum. Ulpianus tt° 25. §12; legata prescriptis actionibus postullabantr, qua de re latius sup.ª

Tricessimo. in heredis uolluntatem libertatis legatum, nec quid aliud poni potest, fideicommissaria libertas poni potest l. fideicommissa 46 in principio, et in § quod si ita Instt. de fideic. libertatibg. de cuius interpretatione plura ad legem primam sup.ª de legatis 2°, relinquitr igitur extam longe petitis, uerissimum illud esse quod sup.ª nº 1. asseruimus eiusdem Ulppiani tt. leg. 1 ... auctores tempore in ffinitas prope extare adhuc legatorum fideicommissorum differentias; unde mirum quod ab eodem heic ... est, suagtaie ... per omnia exequata esse.

2 a. fideicommissa non per formullam petuntr ut legata, sed cognitio Romæ quidem consullum, aut pretoris qui fideicommissarius uocatur: in prouinciis uero Presidum prouinciarum.

b. lege fideicommissaria 46 in principio, et in § sed si ita D. de fideicommissariis libertatibg. nº 8.

Secunda Accursiy, Bartholly, et alij Interpretes hic obijciunt textum in l. 2. C. Communia de legatis, § sed non usque Instit. hoc tt°. ubi Imperator Justinianus, se suius exequationis legatorum et fideicommissorum auctorem bis et iterum enixeris uerbis laudat, ut ex earundem Institutionum texore licet inspicere.

nº 4. Propter quas diffeculltates et ut eas declinent Interpretes uarie hanc nostram legem primam accipiunt, Accursius enim sic tribus modis occurrit; Prior eius sollutio est. differentias quæ erant inter legata et fideicommissa uiguisse Jure antiquo post Duodecim tab. sed ante Institutiones et consultos ex quorum scriptis et responssis Digestorum

libri

libri à Triboniano sarcinati fuere ... media Jurisprudentia ... agnatorum successione ... novo ... hereditatis ... pus quippe quo leges illę, Furia, Voconia, Falcidia, Iullia, Sentia et alię latę fuerunt, item et senatusconsulta ad successionem pertinentia habita tamen ante novas Imperatorum institutiones, ut in dictis locis advertunt Juriores. hac ergo media Jurisprudentia instituta consultorum qui tunc floruerunt interpretationibus penitus sublatę fuerunt veteres illę legatorum et differentię fideicommissorum, quę differentię tunc vigebant ut testatur Ulpianus noster in presenti lege prima, quę sic sensus accepit communiter acceptus ex Barthollo n° 14, Immolla colluna 2ª, Alexandro n° 5, Jassone 42, Rippa n° 18, in multis tamen peccat. tum quia differentię quarum supra meminimus in conditorum tempore vigebant, ut ex his quę juxta eas diximus satis constat. tum etiam quia eas jureconsulti tollere non possent, quia nec novas leges condere, nec veteres abrogare jus erat, sed tantum de jure respondere et responsa prudentum cum ibi notatis Inst. de Jure naturalli. Juris enim abrogatio solli Principi ... l. fin. ... si enim C. de ... ut ... Barthollum in l. 1. ... D. si certum petatur ... Cagnollus n° 156, Ferretus ... n° 5, Corrati ... Epillo ... cap. 5. n° 4, Ulterius ... Accursij facit quoniam si media Jurisprudentia maneret et deinde essent sublatę, falso Justinianus ... huius Juris conditorem enuntiasset. ... rem ... quod ... impossibille ... Servo manumisso ... D. ... cond. ind. ... traditis in § Impossibillis n° 22 ... de heredibus inst. ......

Accursij priorem hanc solutionem ut deffendat Barthollus de ... Atentatis n° 1 et 4 docet Ulpianum in hac l. 1. per omnia exęquata iam fuisse legata fideicommissis, non autem fideicommissa legatis ... et si enim aliquis in casibus et fideicommissa legatis quoque exęquarentur illo sęculo ut in specie legis si res mihi 20 D. de legatis 3, cui adde Petrum Duenas in reg. 35, et in l. si quis usumfructum 29. D. de usufructu legato, cui ... leges si quis Titio ... ibi: idem est et si ponas usumfructum ... et quod ibi notat Barthollus de legatis 2, Cumanus ... legatum ... fillio

+ Novo Juri fiunt heredes omnes, qui ex senatusconsultis aut constitutionibus ad hereditatem vocantur.

+ deffendit

+ b. si enim in presenti lege condere soli Imperatori concessum est et leges interpretari solo dignum imperio esse oportet. et ibi: explosis itaque his ridiculosis ambiguitatibus tam conditor quam interpres legum solus Imperator existimabitur. Juste ...

con[illegible] minnus consillio 11, n° 2, cetame[n] adequatio non procedebat [illegible] per[illegible] regull[a], sed in casibus tantumodo specialibus et expressis quousque imperator Justinianus generalliter eam equiparatione[m] induxit, Unde Vide[tur] mouetur a se inductam aserere et potuit, ut post Barthollum considerat Allexander collumna 2a, n° 11, Sozinus n° 5, Jasso n° 43, Alciatus in l. Pecunie uerbum [et] actionis D. de Verb. significatione, Joannes Robertus lib. 2 sententiarum cap. 23 explodit tamen hec Bartholli defenssio, quoniam Justinianus in d. l. 2 C. communia de legatis utriusque se adequationis auctore[m] iactat; quippe et legata fideicomissis, et fideicomissa legatis exequasset, nulla ergo exequationis parte[m] medie Jurisprudentie tribuit, preterea licet Ulppianus noster sollum h[oc] profferat de exequatione legatorum et fideicomissis, ibi[dem] tamen e conuersso intelligitur fideicomissis ad legata quippe eorum procedere equiparatione[m] quod et idem Barthollus ante numerum primum animaduertit, qui potuit alegare l. que subcditione [et] [illegible] dictum V[ers]o in fideicomissis quoque ibi quia Vice legatorum [illegible] juntur D. de cond. institutionum. Conditio enim [illegible] jurandi que ibi institutione heredis et legatorum [illegible] citur, remititur etiam in donatione causa mortis, et fideicomisso Vice enim legati est ait Ulppianus, de Vide Barthollum et alios in d. l. que subcditione, unde [illegible] Barthollum, Baldum, et Socinum in l. dubitamus D. de cond. et demonstr. Antonium Fab[rum] lib. 17 coniecturarum, cap. 7 et 8, item [illegible] in l. si cui fideicomissum 31 D. ad legem Falzidiam ubi quo ad [illegible] fideicomissum legatis exequata prouatum est, et Accursius notat ibi glo[ssa] [illegible]

n° 6. Unde idem Accursius d. glossa Primam h[oc] ibi, Vel hec erat secundo respondet refferri a Triboniano in hac l. 1. Ulppiani opinionem que singullaris fuit, cum cetere et alij Jurecon[sulti] contrarium deffenderent, Ulppiani tamen fuisse aprouatam a Justiniano: que tamen sollutio cum solli Francisco Ripp[e] placuerit n° 18, ab alijs impugnatur hic teste Allexandro n° 15, Ferreto n° 5, et sane Vide[tur] tum quia diuinat, tum quia si ea opinio Ulppiani generalliter illo seculo placuisset, tanto esset Jurisconsulto indigna:

cum

co... et differentie plures ab eo referantur [illegible]
quas sequenda ut [illegible] illa [illegible]
Vlpianus in l. 1. ad [illegible] de [illegible], d'uno [illegible] Bal.
in l. 1. C. de sacrosanctis Ecclesiis. Saturninus in Scholiis notarinotat
qui absurdas et improbabilles opiniones [illegible]
Prioribus ergo Accursij sollutionibus reiectis, sumet hodie n.o 7.
in ea quas ollim admissi sententia, que postea Doctoribus placuit
et a' preceptoribus meis secuta fuit, habet q eundem Accursium Autore
gutta tamen interpretatione adiutum; sic itaq is innauit in hac nostra
lege prima Glossa magna ad finem, uel dic aliquid ut hic detractum a'
Verbis Vlppiani a' compillatoribus noui Juris. Eo adddeo, et additum
utrumque verum ostendamus. contendimus q̄d tum Glossa non siege
nerallitur Vlppianum scripsisse Per omnia exequata legata
fideicomissis. nec id eo sensu apud Vlpianum qui tot inter eas di
fferentias agnouit ut perpetuum et sine Vlla exceptione Verum affir
mari potuit, sed illud potius eo in casu quo Vlpianus loquebatur
sine scrupullo eam sententiam uerams quamuis in alijs exceptiones
multe essent. que si apud Vlppianum lib. 67 ad Edictum cuius
fragmentum hic refertur extabant a' noui Juris compillatoribus
ne hec Vlppiani regulla si exceptiones pateretr, contraria foret
detrahi debuerunt, licuit enim illis hec efacere l. 2a § tantam C. de Vetere
Jure Enucleando; sollutionem [illegible] amplectitur inter alios doctissimus
Antonius Augustinus lib. 3. Emendationum Cap. fin. Balduinus in
§ 2o. Inst. eodem, ad eam q reduci possunt tradita a' Rebardo lib. 3.
Variarum, cap. 2. Cuiatio lib. 3 obseruationum Cap. 4o, et in Reci
tationibus ad hanc legem primam Collumnam, ad finem, qui [illegible]
aduertunt hoc Vlppiani caput intelligendum Juxta inscriptionem
que tallis est; Vlppianus lib. 67 ad Edictum, sentiunt Codices
emendatiores ut sup. n.o 2. admonuimus. in eodem libro Vlppia
nus de interpretatione Edicti quod legatorum tractat, quemadmo
dum et in l. 1. D. quod legatorum, que ex eodem 67o desumpta est, ut
indicat ei affixa Epigraphe, et probant Antonius Augustinus, et
+ Fremonius Villati d. n.o 1. cum enim illud interdictum si ic esset
+ fere omne

ai

a p[...] quod legatorum nomine non ex Volluntatis occ[...] [...] ut ex d. l. 1. apparet et explicates late observant Menochius de adipiscenda, remedio 2.o n.o 1, Medicis tractatu de acquirendo Dominio n.o 116. Colerius in tractatu de Processibus executiuis 1.ae p.s Cap. 2, n.o 31 cum sequentibus, in eo qui fideicommissorum nomine occupauerat, non uideo atr posse procedere edictum, Iusta tamen interpretatione euincit Vlpianus ad fideicommissum etiam illud pertinere; Iuxta quam sic ut Ego sentio protullit Exequata esse legata fideicommissis, non ut generalliter et in perpetuum in alijs speciebus et casibus idem probaret. quam interpretationem ad nostram legem primam sine scrupullo olim admissi in d. § sed nonus q. n.o 2.o, ubi Valerius eodem numero et si displiceat Alberto Gentilli lib. 1.o [...] Cap. 13, et 17, Claudio Chiflecio lib. de Iure fideicommissorum, Cap. 16, putantibus occassione illius interdicti regullam generallem accepisse Vlpianum, non tamen eam ad illius interdicti causam pertinere. sed q. in pleris q. partibus exequatio Vlpiani [...] recepta cum generalli hac formulla per omnia regullam scripsisse quæ et si nonnullas patiatur restrictiones non tamen, non tamen ideo uitiossa quemadmodum et in l. 1. D. sollutomatrimonio, Verba semper et [...] que non excludit quosdam casus quibus Dotis causa non est [...]; in quam tandem sententiam recurrit Gentillis d. cap. [...], Gagius t.o 1. n.o 11, qui et considerat illud, in logicis per innumerabiles unam cuerti uniberssallem propositionem in Morallibus autem et Accidentallibus qui sunt actus hominum uniberssalem propositionem [...] et si non in omnibus Verifficentur. quos tamen euincit generallis et multiplex differentiarum rellatio a nobis sup.a n.o 2. digesta: Vnde et in eadem sumus sententia, ut sermonis quo ad Edictum quod legatorum ab Vlpiano prouatus ex [...] saltim mente ad rell[i]quos Iuris articullos non trahatur, sed in eo tantum modo casu quo I. C. sultus loquitur, accipiatur, quemadmodum et ad eum restringi debet casum, de quo loquitur, quod idem scribit in d. l. quæ sub conditione, 3. § hoc edictum ibi: quia vice legatorum funguntur, D. de Cond. institutionum,

Licet.

licet generalliter videatur scriptum, quia tamen referri debet ad editionem iurisiurandi de qua tractatur, quod est ussitatum [illegible] valitaram generalle subiicere quibus [illegible] ad quas adaptatur, non semper procedunt [illegible] quia nemo errans rem suam amittit D. de Regulis iuris dominio, generallis enim ea enuntiatio fallax est, ut constat ex textu in D. de cond. indeb. his quoque ubi late diximus Inst. quibus modis re contrahitur obligatio ad eum tamen ea sic intelligitur de quo Iulianus ibi loquitur et verissima quando videllicet procurator meus vel tutor pupilli rem suam quasi meam vel pupilli alii tradiderint, non enim eo casu recedit ab eius dominium, nulla est obligatio, quia nemo errans rem suam amittit, qua interpretatione praesensit ibi Glossa, quomodo accipiendae quoque sunt l. et fideicommissum 85. D. de legatis 2. l. hereditatis appellatione 138. D. de Verb. significati. quippe in casibus [illegible] Paulus loquuntur et quod attinet ad legis Iulliae et Pappiae prohibitionem quamvis de [illegible] in initio huius tractationis de legatis et fideicommissis [illegible] subiicerit Ulpiani sententiam generalles sane et sine ulla [illegible] temporis forsan rationem habens, ex hac casus tamen in quo [illegible] casu Ulpianus non prohibere credendum est.

Nec offendere verba, Per omnia, quoniam et si [illegible] putaverint contendentes Ulpiani sententiam quantumvis generallibus verbis scriptam intelligendam, ut per omnia exaequata sint legata fideicommissis, in illo nempe edicto quod legatorum nequaquam quasi sit extra illud eius deffinitionem [illegible] putare et via adiecisset quippe, in omnibus et per omnia, quemadmodum in l. 2. § furiosus D. de iure [illegible] dicens Iulianus furiosum [illegible] facere non posse, eam adiicit rationem, qua ostendit eum non solum ab eo actu sed et ab aliis quoque [illegible] quippe qui nec aliud quidquam agere intelligitur quod per omnia et in omnibus absentis vel quiescentis loco habeatur, sic quoque [illegible] verba illa per omnia quae generallitatem prae se ferunt spetialles casus non comprehendere, sed ad eum de quo loquitur Ulpianus restringenda quod non est in iure nostro infrequens, quod ad nostrum textum observarunt Fellinus et Socinus [illegible] n° 3 ad finem [illegible] n° 21. Ripa numero 3

non

vel procurator meus, vel tutor pupilli rem suam quasi meam, vel pupilli alii tradiderit, non recessit ab eius dominium et nulla est allienatio, quia nemo errans rem suam amittit.

et allienatio.

n° 8

erinepti [illegible] filio [illegible] clausulis [illegible] comprehendere [illegible]

[illegible] quod pro abbati cedant [illegible] episcopallia, [illegible] consentit cessa iura episcopallia [illegible] ad [illegible] ordinem episcopallem, de quo in cap. [illegible] distinctione, qua interpretatione rationem adiecere [illegible] Iustinianus in l. 2. C. communia de legatis, dixerat [illegible] in [illegible] sit igitur, unam omnibus et fideicommissis et legatis inesse [illegible] ita ut quod deerat legatis ex fideicommissis natura suppleretur [illegible] et tamen in [illegible] ubi autem, declarat quod sit dicendum in [illegible] in quo [illegible] inueniture dissolutionem inter legata et fideicommissa [illegible] tacite insinuans in praecedenti generalli aequiparatione omnes non [illegible] comprehensos [illegible]

ibi: qui uero generalle mandatum de uniuersis negotiis gerendis alleget, non debet [illegible]

[illegible] doctrinas probans, [illegible] uerbo per omnia, a Triboniano [illegible] uerbis [illegible], eam sententiam licet [illegible] apud [illegible] enim cum Tribonianus [illegible] legatis [illegible] uicem obtinere, aut fideicommissa [illegible] legatis [illegible] subditione, d. l. ex fideicommissis, et d. l. 67, ad [illegible] unde [illegible] sumptus [illegible] sententia [illegible] uera esset nec tamen satis exprimeret [illegible] legatorum et fideicommissorum similitudinem [illegible] Iustinianus [illegible] adiecit id quod [illegible] in iure [illegible] Iustiniani [illegible] de seruiret, atque [illegible] per omnia exaequata sunt legata fideicommissis; hoc an sine crimine [illegible] in alienis iurisconsultorum scriptis [illegible] potuerit, requireret nemo qui meminerit facultatis ab imperatore [illegible] in d. l. tanta, fecit tamen [illegible] plurimas Digestorum leges corrumpens, ut eas [illegible] ueteris iurisprudentiae ad posteriorem imperatorum constitutiones accommodaret, ut ex recentioribus doctissimi uiri iam obseruarunt, et additis exemplis, [illegible] illis excussis, ostendit Antonius Faber lib. 9, [illegible], cap. 7, et [illegible] lib. 5, cap. 19, et nominatim in nostro [illegible] lib. 3, cap. 2. ad finem, [illegible] uerbo per omnia a Triboniano adiectum

ut

[illegible]

[illegible] omnia [illegible]
[illegible] Donellus [illegible] [illegible]
[illegible]tionum, cap. 4, et ab ea opinione discesserat [illegible]
sius in cap. Rainuntius § 10, n° 2. verbum ergo peromnia, ad-
ditum [illegible] Triboniano in quo consentit Balduinus in l. § 2.
[illegible] lib. [illegible] lectionum cap. 29, Facui-
neus lib. 5 Controversiarum cap. 20, Turamnius de exequatione
legatorum, cap. 6, n° 7, et 12, illud vero argumentum invicta illiterati
probat hanc Vlpiani non aliorum iurisconsultorum sententiam
fuisse additam licet a Triboniano [illegible]
[illegible] Paullo, Caio [illegible]

Hac vero [illegible] tione im[illegible] Varigaliis n° 10.
[illegible] opinio[illegible] primis
[illegible] 17. q. [illegible]
[illegible] Statuit esse non in[illegible]
[illegible] fecit. quae a veteribus iam an-
[illegible] in lib. 2. sententiarum,
[illegible] ata ac fideicommi-
[illegible] ostendere nititur, cum tamen vere sunt multae illae dotes differentiae
[illegible] quas supra serio recensuimus quemadmodum Anto. Fab.
lib. 6. Coniecturarum cap. [illegible] Iacobi Cuiacii lib. 8. Observationum
cap. 4, qui nostram legem referunt quo ad legem Falcidiam et
Pegasianam quod [illegible] ostendunt Duarenus et Gasius ad pre-
sentem legem hic n° 3. . . . .

Convincitur etiam reiicienda eorum sententiam qui n° [illegible]
equiparationem hanc quo ad valorem legatorum et fideicommissorum
extendiunt, ut licet initio et origine necessitas fideicommissis non
esset iniuncta postea sint exequata, quo modo nostram hanc legem
nuper preceptores Salmanticenses interpretantur, et nos ante.

[illegible] principio n° 21 Inst. de fideicom. [illegible]
[illegible] ad
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible] apud eam Sabitus, ut ex [illegible]
[illegible] non paucis ut videre est in l. 4
C. de cond. [illegible] ubi Princeps [illegible] Ulpia[num]
nominat, item et in l. 4. C. de locato, quo in loco [illegible]
rentis nomine Ulpianus [illegible] ex Annorum digestione
ab Augusto ad [illegible] annos effluxisse con[illegible]
Preterea et adversus eos urget argumentum illud quo ipsi [illegible] uol[illegible]
untur, quia [illegible] Ulpianus ageret, non diceret exequata legata
fideicommissis, sed [illegible] vice legatis fideicommissa, legata [illegible]
[illegible] semper fideicommissa [illegible] necessi[illegible]
illud vero quod de scr[illegible] [illegible] adl.
[illegible] scribentur
[illegible] scribentur
no[illegible] [illegible] oh.
no[illegible] Ex inscriptis [illegible]
literas non esse Pedius crib[illegible]
us, et quid notae essent percip[illegible] in [illegible]
ad Belgas epistola 27, Petra leonar[illegible] et ma[illegible]
Grutero 2 tomo inscriptionum antiq[illegible] urbis [illegible]
[illegible] ubi de lapide integrum efficit uolumen, et accurate rem exponit
ex quo tandem constat notas puncta fuisse et lineas et flexuras, ac
catenationes, ut sic videas scripturam loci Ulpiani notis scribi
nullo modo potuisse, nec eam coniecturam quam ex notarum in=
versione hi interpretes comminiscuntur eorum opinionem adiuvare.

Manet ergo Iustiniani constitutione et in d. l. 2. C. com=
munia de leg. et in d. § sed non usque Inst. eodem, hanc legatorum
et fideicommissorum exequationem inductam, sed ante ita ut diffe=
rentiae nullae maneant omnino, merito controvertunt Interpretes

constat

[illegible]

[illegible] differentias.

[illegible]

[illegible] aliis qq eadem sententia probatur, quia [illegible] jus antiquum adhuc in eis refferri, et si [illegible] Justiniano immutatum, sic enim pollicit [illegible]

nº 13

[illegible] entijs et multa hodie man[illegible] no[illegible] non omnes esse abrrogatas, sed [illegible] correctas inueniuntur, [illegible] [illegible] ea quo ad verba et actiones [illegible] seruandum est [illegible]

[illegible] ur tractatione tres Imperatorum [illegible] emendationes latas fuisse, nempe [illegible] 21. C. de legatis quae Constantinum, Constantinum [illegible] Caesares habet auctores, item et l. 1. et l. 2 quae ab Imperatore Justiniano editae sunt, pro quarum omnium enarratione premittendum necessario id quod et Justinianus retullit in § sed ollim Inst. hoc titº et nos supª nº 2 sub. 4 et 5 doctrina differentias retullimus legata ollim nonnisi per verba rellinqui, non adeo per quaecumque sed per directa et ciuillia tantummodo, nec id solum [illegible]erum et cuicumque legatorum generi certa quedam et prescripta

fuisse

[illegible]

dienda, [illegible] luntate uer-
borum casus exceperit, idest, nihil interesse, num casus uerborum
in [illegible] legantis uoluntatem exceperit, aut casus uerborum di-
[illegible] studerit [illegible]

[illegible]

commitendi [illegible]
dum fideicommissi [illegible]
differentie inter legata [illegible]
mo' et in ipsis legato [illegible]
formalis [illegible] antiquis [illegible]
legasse qui retulli [illegible] in d. [illegible]
poterat le [illegible], u [illegible]
Alciatus Lib. 3. Parergon cap. [illegible] si damnationis solua actione
personalli ex testamento, idem Caius sup. et nos in § Nostra n.
6, Inst. hoc tit.

n.° 24

Suam Imperatorum constitutiones [illegible] probans, sed
et amplificans Justinianus, legatis quocumque modo relictis tres in-
dulget actiones in d. l. 1. C. Communia de legatis, quas sic ipse in-
terpretatur in § Nostra Inst. hoc tit., ubi ex n. 6, explicauimus; Realem,
Personallem, et hypothecariam. Nec obstat si obiicias quod eum
actionum genera duo tantummodo sint in rem, et in personam l. Ac-
tionum 24. D. de Obligationibus et actionibus. et ante Justinia-
num Consultorum tempore pro legatis variis actionibus agi [illegible]

+ Actionum genera sunt
duo in rem quae dicitur
Vendicatio: et in perso-
nam quae Condictio appe-
llatur. In rem actio est
per quam rem nostram
quae ab alio possidetur

Lege

[illegible]

[illegible] communia de legat[illegible]

Rainunti[illegible] tt.o de legatis n.o 12 [illegible]

[illegible] lega[illegible] Vendicationis in rem actio [illegible]

[illegible] 34 § Penultimo instit. [illegible]

[illegible] 12: item [illegible] actio ex [illegible]

[illegible] 38. D. de [illegible] hoc [illegible]

[illegible] damnationem [illegible] ito persona=

llis [illegible] innuit textus in d. [illegible] de legatis; q d

[illegible] sinendi [illegible] personallis, et

[illegible] idem

[illegible] non [illegible] ex=

[illegible] item et

[illegible] legatis, Nos

[illegible] ceptionis [illegible]

[illegible] Gallius Par. [illegible] de lit.

[illegible] in di[illegible] sed [illegible] explicui

[illegible]

[illegible] Luctis D. de [illegible] heredes 26

[illegible] u pignori 29 l. si ita lega[illegible] 42 l. inter

[illegible] herciscunde, ex qq [illegible] omnis [illegible]

[illegible] gatariis et realles et personalles actiones con=

[illegible] dicationis et sinendi modo legatis intelligenda ee.

non [illegible] in legatis d[illegible]ationis aut preceptionis, Iustinian[illegible]

sine distinctione cuicumq legato [illegible] actiones concessit in d. l. 1. quod

hoc de nouo sollum induxit [illegible] dicta l. 1. nec [illegible] probant eius

Verba ibi: Omnibus Vero tam legatariis quam fideicomissariis,

Vnam naturam imponere. nam ita accipienda sunt ut una sit

natura quoad tres actiones, quas utriq dispositioni tribuit Iusti=

nianus [illegible] statim subiungit in [illegible] et non sollum personalle actionem

Varijs actionibus legatorum simul legatarius uti non [illegible]est: quia legatum datum [illegible] partes diuidi non potest. [illegible] enim eamente datum est legatarijs, pluribus actionibus uti: sed ut laxior eis agendi facultas sit, ex una interim que fuerit electa, legatum petere. si ita [illegible] legetur, fundum [illegible], vel usumfructum eius sibi habeto: duo ee legata, et in arbitrio eius esse, an uelit [illegible] ullum uindicare. idem dicit in l. Lucio. 23. Nam et propriam rem testator et heredis sui et alienam per sinendi legatum relinquere potest. in quo legato non quidem heres legatario rem que relicta est Iubetur tradere, sed uindicanti legatario non permittitur prohibere. si uni ex heredibus fuerit legatum, hoc ei deberi officio Iudicis familie herciscunde manifestum est.

[illegible]

... tamen ad ... modum legato ... adæ-
quationem ... nibus differentiis sublatis inducta. Hoto-
manus in ... per ... ianum adæquata esse legata ... mis-
sis, et fideicommissa legatis putat quantum ad res Falcidiam ...
ra seu uim ... non autem ut ... rbis precariis fiant legata
... Ferdinandus ... lib. ... de successionum creat. § 17
nº 19, ... et hodie inter legata et fideicommissa plures diffe-
rentias esse in creatione et resolutione, ut ipse loquitur, non vero in
viribus et effectu. Claudius Chiffletius in lib. ... fideicommissis
cap. ... hodie ... differre ostendit, sicuti pignus ab hypotheca ... re ... fideicommissis articulo 1 nº 5, et ... dd. vulgo ...

nº 55 Veritati ... magis ... C. communia de legatis ... post eum Alex. ... de æquatione legatorum cap. ... Iustiniani intentionem fuisse d. l. 2. differentias submovere inter verba sive legitima sive directa et obliqua ... ex ipsis secunda legis verbis primis et extremis liquere ... ait enim: omne verbum significans testatoris legitimum sensum legare vel fideicommittere volentis, utile atque validum esse ... et ad finem ... Nos enim non verbis, sed ipsis rebus leges imponimus; igitur non in eo æquantur, ut et nutu relinqui legata possint, hoc n. casu non est discrimen inter diversa verba, sed inter verba et nutum; respicit itaque exæquatio effectus, non species ipsas legatorum, et fideicommissorum quorum natura nova ea constitutione non confunditur, legatum quod omne de iure antiquo tamquam legatum effectum habere non poterat ... iure

nove

nono inuine, de omissi, nonnulli tamen [illegible] ex Vrbatas in l. in testamentis
dicunt dictis quis secunde Verba ibi [illegible] 26. C. de testis. In testamentis
[illegible] ratis, et fideicommissis inhe[illegible] sine scriptis faciendis omni
ex Nobilium nouç constitutioni quadr[illegible] formalem obseruationem penitus
dus fideicommissorum et legatorum [illegible] amputamus.
ra supleatur, et fideicommissi uice, nontamen ut [illegible] in l. siquis filium fine
municetur, quoties igitur legatum iure legi [illegible] ita fideicommisso exequatur, et nulla maneat differentia, sicq accipies etiam Justiniani sententiam in § fin. Instit. de obligationibus que ex quasi delictis; autem utrunque per se ualere possent omnes differentiae manent, q cessat tunc finallis exequationis Vatio ab eodem imperatore ibi expressa ut morientibus prospiciatur, manent ad Veteres substantialles differentie, nec [illegible] ipsa essentia et natura confusa. [illegible]
C. de lib. pret. sic ait: Cum, n, manifestissimum est sensus testatoris verborum interpretatio nusquam tantum ualeat, ut melior sensu existat.

Accedit huic interpretationi Justinianum ultimam [illegible] se defensores oluisse uerborum formellis que in ori[illegible] moueri poterant ipsis. Tridq plures leges tulisse, ut ipse testatur [illegible] in l. C. de posthum. her. et apparet in l. in testis 26. C. de testis, in l. siquis [illegible] in fine C. de institutionibus l. 2. C. de [illegible] pret., et magis ex eadem l. 2. C. Communia de leg. cuius omnia fere uerba id presuferunt. quod serio inducit, et [illegible] Matheus [illegible] sup. ex his [illegible] sententiam ueram, quam iam [illegible] Verborum solemnitatem Justinianum auferre legatis [illegible] fideicommissis, communis [illegible] docens [illegible] ad exprimendam defuncti uoluntatem sufficiant, ita ut siue directa siue inflexa sint ad signanda mentem leganitis utillia sint, siue precaria, aut imprecatiua ad sinnifficandam uoluntatem fideicommittentis; quod si talle sit uerbum quod neque legato, neque fideicommisso conuenit, nature fideicommissi quasi humaniori agregetur, deinde ab eo atrahatur ad legatum, ita ut quod uerta [illegible] uoluntate testatoris uoluerit firmum sit, siue legatum fuerit, siue fideicommissum, nec per Verba pereat deffuncti uoluntas. ex qua obseruatione illud necessario emanat ex constitutione, ut diximus, sollum eas differentias esse sublatas que ex Verbis pendebant; que autem ex mente et uoluntate testatoris proficiscebantur, manere adhuc: ijs ex cep-

nº 16

Verba legis fideiomissa 11. § si ita quis. D. de legatis 2, talia sunt; si ita quis scripserit; illum tibi commendo: Divi. Diui rescripsit. fideiomissa non deberi. aliud est, n. personam commendare aliud uoluntatem nam. fideiomitentis. legi. sed insinuare.

Verba textus in l. ex [illegible] 12. C. de fideio. li. sunt hec: ex Verbo, commendo, testo uel Codicilis non uideri fideiomissaria libertatem relictam esse. authoritate [illegible] ris declaratur.

[illegible] abrogate. [illegible]

[illegible] deiomissa humaniores natura habe[illegible] atio arg. legis Generalliter § Secundum [illegible] humana [illegible]

[illegible] illoru uerboru [illegible] in legatis [illegible] fideiomissis conuenict, ho[c] fideiomisso quasi humaniori agregetur. ut in legatis ea semper sit, sicut legata iure re[cto] sustineri non possint eadem diebus ra ut [f]ideiomissi natura mutata in uim legatorum adhuc sustineantur quod e[st] humane ea lege prouissum quod si obijcias latiores hac et [be]inquiores interpretationes faciendas quod est in legatis [co]llora laxata natura ex eisdem Versiculi Vbiaute uerbis nec hanc ex fideiomissorum mutatione necessarias respon[deb]o non esse generalliter accipiendum, sed ono ad Verba retento pro[pr]ie dicto Ahgrati, [s]ed ita dictio Aliquid, [ui]d illud antecedens Verbum [illegible] repetitur [illegible] sitio hec ea con[clu]sio necessaria [illegible] dum ilia Verba legantur, ubi aliqui contraria est [illegible] fideiomissis nihil possi prius inueniri quod conus ualorem impediat, pendet enim a sola uoluntate § penult. supra hoc tito. re[q]uirit a legata refferendum [illegible] sed quod scillicet in Verbis inuenitur ex fideiomissorum natura sit mai[oris] [illegible] uasi in eis nollum aliis quod contra sit admittenda, scrupullo ssa uerborum sollemnitate non expectata, quemadmodum in fideiomissis sola uoluntas atenditur. Est ergo sensus usq. adeo iam uerborum scrupulo [s]is ambagibus reiectis sola substantium inspitienda [illegible] ut ea numquam propter Verba pereat, quod si et eis usus sit quod [illegible] gatum nec ad fideiomissum pertineant, ualebit tamen [illegible] positio, exempla deduces ex Jullio Paullo lib. 4 sententiarum tit. 1, § fideiomitere adfines, dum ait, Vellinouo Vero et omendo nulla fideiomissi pariunt actiones, Vlpiano in l. fideiomissa 11, § si ita quis. D. de legatis 2, si ita quis scripsserit et. et Impperatoribus in l. ex uerbo 12, C. de fideiomissarijs libertatibus

ex.

[illegible]

[illegible] interpretationem probabis et ex alijs eiusdem legis verbis: n.° 18.
ibi: Ut nemo moriens putet legitimam voluntatem revocari, sed nostro
semper [illegible] adiutorio, quod ideo Iusti[nia]nus adiecit, quia licet Divorum
Principum constitutio in d. l. in [illegible] adiunxerit in lexa verba le-
gatis et [illegible] fideicomissis, illa tamen verbum quod erat neutri dis-
positioni aptum legato aut fideicomisso adiunxit minime ipse [illegible]
[illegible] legatis et fideicomissis primum [illegible] fideicomisso [illegible]
[illegible] accommodetur; Ubi [illegible] vocat.
[illegible] Itaenim admoduis viven-
[illegible] mus, ita et morienti [illegible] quibus qd de-
[illegible] refferre ad legem primam eiusdem [illegible] perquam
[illegible] quo plenius legata et [illegible]
[illegible] morientibus [illegible]
[illegible] pertinent, cui [illegible]
[illegible] erat et iniquum, non enim
[illegible] quae forte semine se sens et balbu- ✝ seminecis
[illegible] qua pro[illegible] lit, ut alias in eodem proposito dixerat Consti-
[illegible] signum [illegible]
Ita quoque et alia eiusdem constitutionis intelligenda sunt Verba. n.° 19.
[illegible] aturaliter insunt legatis, refferenda enim sunt
[illegible] ibi: secundum verba legantis aut fideicomittentis,
quemadmodum et ibi: siquid talle est, subintelligendum est verbum,
et ibi: et si specialliter legati tantum faciat mentionem, hoc et
legatum et fideicomissum intelligatur: id namque his verbis significatur
[illegible] verborum enuntiationem [illegible] expressam mentionem.
legati fuerit in form[illegible] verborum, legatum et fideicomissum esse, ut
sensus sit ut quamtumvis testator non sit [illegible] generali sermone

et

[illegible] accommodato, V.g. ut si dixisset [illegible]
Filio [illegible] fideicomisso intelligi potest, sed [illegible]
[illegible] legati [illegible] expressisset ni-
[illegible] et fideicomissum intelligatur
non [illegible] sententia [illegible]
enim mens et verba [illegible] currunt, [illegible]
lecis ab omnibus 104 ibi: cum et significatio verborum non re-
pugnat huic sententiae, et voluntati testatoris aequatur; infra hoc textu
si vero de mente constet, quamvis verba sint contraria, mens amplec-
tenda sit, haec enim in ultimis voluntatibus semper observanda
l. in conditionibus 19 D. de cond. et demonstr. l. quidam 5 C. de
Necessarijs servis her. instit. l. 3 C. de liberis praet. l. cum quaestiones
C. de legatis l. cum virum 18 C. de fideicommissis [illegible] com-
munia de leg. d. § nostra [illegible] textu notavimus in disputatio-
ne de mora n° 02. quod [illegible] mens fuerit non [illegible], pro-
prietati verborum sit standum l. non aliter 67 D. de legatis 3.
quae omnia sunt observantissima iuxta veram dictae legis secun-
dam, et singularium eius verborum interpretationem [illegible]
n° 20. Nam Accursius, Bartholus et Antiquiores [illegible]
[illegible] et ex Iunioribus [illegible] secuti sunt multi non de-
cerent nova C. Iustiniani [illegible] universe veteres om-
nes differentias legatorum et fideicomissorum fuisse sublatas
qua posita omnium interpretatione difficultates nonnullae [illegible]
[illegible] vix eximi posse non tantum non
mirum, verum et necessarium [illegible] huiusmodi est [illegible] nam Bart. in n° 4
Cuius oppono adductum de libertate directa et fideicommissaria
inter quam et quas et hodie multum interest, illa enim alieno ser-
vo non datur, haec et dari potest l. si servus legatus 33 § si servus
alienus sup. hoc textu, l. servo tuo 9 C. de testamentaria manumi-
qua in dissolvenda, quamvis nobis admissa sententia laboran-
dum non sit, fatemur enim et ex veteribus differentiis plu-
res hodie mansisse, quae tamen huius rei disputatio iuxta eius
differentiae rationem [illegible] nec sine fructu et nostri [illegible] exami-

natimus

Verba legis in conditionibus 19. D. de cond. et dem. haec sunt: In conditionibus primum locum voluntas defuncti obtinet, eaque regit conditiones. Non aliter significatio verborum recedi oportet, quam cum manifestum est aliud sensisse testatorem. quae verba ponuntur in l. Non aliter 69 D. de leg. 3. textus in l. cum virum 16 C. de fideicommissis facit ibi: sane quoniam in fideicommissis voluntas magis quam verba plerumque intuenda sunt.

Si servus alienus liber esse iussus et legatus sit, [illegible] ex legato [illegible] nam cum libertas [illegible] momentis sit, [illegible] infirmari [illegible] textus in l. servo tuo 9 C. de testam. manum. sic se habet: Servo tuo manumittendus libertate heredem scripsisse proponitur, directa tamen libertatem non potuit dare. Directam enim libertatem servis alienis nemo potest dare.

[illegible] ad hec ex liberis liberisque deffunctorum operas non extraneis heredibus patronorum, neque maritis patronarum debent. ut quis [illegible] imp. in l. liberti 10. C. de Operis libertorum.

[illegible] in vulgari [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] fideicommissaria [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] Alexandro n° 16 [illegible]
[illegible] 10. [illegible] legatorum et fi-
dei commissorum [illegible] legalli Cap. 15,
Unde solutionem Glossae nostri reprobant omnes communiter. teste
Ripa n° 24, Paulo n° 10, Alexandro n° 16, Gallone n° 5, Bolog-
nino n° 15, qui et hodie inter directas et fideicommissarias li-
bertates differentiam durare fatentur [illegible] ult. in § penult. [illegible]
Inst. de singulis rebus.

Qua in re (animadvertendum [illegible] loquitur) lapsi sunt Aretinus n° 2,
[illegible] n° 3, Crotus n° 23 adfines [illegible] nihil interesse inter
directam et fideicommissariam libertatem quod ius patronatus, sive
enim servus manumissus sit a deffuncto sive ab herede, ius patro-
natus quod ex manumissione acquiritur pariter ad heredem [illegible]
tinet aiunt ipsi [illegible] acquiri non potuit [illegible] fallu-
[illegible] ea scilicet differentia; Nam
cum heres manumitit, plenum ius patronatus acquirit, cum vero
servus directo a deffuncto manumittitur, etiam si fateamur ali-
quod [illegible] patronatus heredi acquiri debere tamen illud est, heres
[illegible] liberis cum sit extraneus succedit [illegible] multis Inst. de succe-
ssione libertorum [illegible] liberti 10. C. de Operis libertorum, et tamen
consequitur privilegium [illegible] ne in ius sine venia vocetur l. 2. C. de in
ius vocando ibi: heredes etiam si extranei sint; l. 4. et 5, tit. 7, p. 3
si autem heres ex liberis sit, et testatoris familia plenius ius
consequitur in orcino liberto, nam et eis succedit [illegible] multis cum
aliis ibi [illegible] a nobis n° 1 [illegible] quibus accedit lex [illegible] tit. 12, p. 4 [illegible]
antea Inst. de bonorum possessio. item operas quasdam ab eo po-
test exigere l. penultima. C. de Operis libertorum, l. etiam 5. C.

de

[illegible] qua ratione libertus Aretinus di- [illegible] Socius 43, ibi familiis atque ma- [illegible] cui adde Cujacium lib. 3. ob- [illegible]

[illegible]

[illegible] fillii [illegible]

[illegible] adeo pingue quale [illegible] ipse fillius servum manumisisset, juxta textum in l. si fillius 33, in ista interpretatione Glossæ verbo tabulas, vers. Vel hic [illegible] fideicommissarijs lib. in l. cum patronum 10, juncta [illegible] libertum, vers. secus in ipso manumitente D. de jure patron. et in l. sed hac 10, juncta Gla. verbo accusaverint, vers. sed an idem in patrono D. de in jus vocando. Ex quibus Accursij [illegible] [illegible] convinces, cum magna [illegible] hæc adhuc inter directam et fideicommissariam libertatem [illegible] differentia, nec nova dictæ legis secundæ constitutione sublata.

n.° 22 [illegible] plane frequentius in hac controversia Petri distinctio in dicta l. 2.a asserentis adæquatione [illegible] in ijs in quibus circuitus inutilis est heredi, eo quod nihil ipsius intersit an ab ipso, an a deffuncto relictum [illegible] quo cum magna sit inter directam et fideicommissariam [illegible] propter jus patronatus differentia, ut etiam observatis [illegible] et latius diximus in [illegible] libertas, et in § qui autem Inst. de singullis rebus per fid. re. manebit et hodie antiquæ differentiæ quæ etiam [illegible] tempore et secullo observabantur, quemadmodum et in fideicommissaria hereditate propter quartæ detractionem; sequuntur Baldus et Salicet n.° 3, et ab alijs communiter recipitur Aretinus [illegible] 4.a ad finem, Jasso n.° 16, Ripa n.° 24; plane tamen convincitur ea opinio; tum quia adæquatio quæ facta fuit, non heredum superstitum, sed ipsorum testatorum gratia indulta fuit, ut referuntur novæ [illegible] Constitutiones, d. l. in legatis, et d. l. 1. et 2. tum quia ex utilitate heredum si res hæc estimaretur, semper fideicommissum differt a legato, cui res semper [illegible] utillior, relicta non acquiri ipso

Iure ut contingit in fideicommisso prop[illegible]
cedunt antequam in mora constit[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] n.° 19.

[illegible] irruunt Dñi [illegible] enim dissolutum certo. [illegible]
quem reprehendit Tasso n.° 5 [illegible] aliter [illegible] xander n.° 46. Ves.
Considerabam, aliter Cassius n.° 9. aliter [illegible] n.° [illegible] aliter [illegible] Terretus
Griu [illegible] d. cap. quomodo ad [illegible] uatio [illegible] cap. Alii Balduinus
in d.° § [illegible] non usq. Inst. hostt.° [illegible]

[illegible] absolutam [illegible] n.° 24.
sub. 22. differentia obuiter [illegible] differentia quæ est inter
directam et fideicommissaria [illegible] allega[illegible] et fidei-
commissorum differentias non pertinere, cum [illegible] libertas
legatum non sit. Oportet autem in primis aliquid esse talle ut
competat ei deffinitio, et differentia tallis ut Valdo notatur
ex [illegible] P. de Donationi[illegible] Rubrica n.° 12. Inst. de
vulgari, cum [illegible] dire[illegible] legatum non sit an et quatenus
a fideicommissaria differat [illegible] ferentias legatorum et fideicommi
ssorum non per[illegible] d autem nunc quippe libertatis directæ
donationem quamuis [illegible] fiat, legatum non esse ostendamus
[illegible] ea sententia et Juribus et rationibus adstruitur in[illegible]
[illegible] Primo eam probat [illegible] in [illegible] conditioni [illegible] § [illegible]
Inst. de heredib. [illegible] ibi: a semetipso libertatem accipit, [illegible] 1.
ibi: nam sicuti legari sibi non potest, ita nec a [illegible], [illegible]
S. legatum [illegible], [illegible] inffra hoc tt.° sunt in hoc [illegible] artis [illegible]
[illegible] Vlpianus, seruus, ait ille, cum libertate a domino
[illegible] institutus a semetipso libertatem [illegible] saluo
necessarius heres sit, [illegible] libertas adimi non potest [illegible]
[illegible] ipso adimatur, illorum autem [illegible] nam sicuti

legari

[illegible] q a se adimi, hic est sensus ut quemadmodum [illegible] esset, a seipso id accipere, dicto [illegible] enim si verum legari, refe- [illegible] illo sen. sensus [illegible]

[illegible]

[illegible] semetipso libertatem [illegible]

[illegible] gatum ad libertatis donationem, quo libertatis datio legatum non est, sic enim concludit Ulpianus, quemadmodum adimi legatum a se ipso non [illegible], q[illegible] sibi re[illegible] quit natura legati repugnante, quae in deffinitione paullo ante ab eodem Jurisconsulto posita fuerat in d. l. 117, sic nec libertas adimi. quamvis dissimilli ratione, valet, n. eius dolis [illegible] ut a semetipso accip[illegible] quo casu servus necessarius [illegible] heres propter regulam [illegible] l. si nemo, D. de testa. tut. et illa regula [illegible] de codicillis, ubi enim libertas non esset neque heres. Rursus [illegible] heres [illegible] esset, nec libertas testamento data competeret hoc ergo in se quo casu heres est necessarius servus involvuntur. et hic est sensus illorum verborum ibi: Et putat in eum casum quo ne[illegible] fuerit. adeo [illegible] tionem non valere. Regula enim Juri[illegible] ten[illegible] [illegible] legit Haloander, et emendationes Codices, et [illegible] lex si certarum 17. § si eodem Att.° D. de militari [illegible] libertatem legit Cujatius; et probat dicta lex 5. § fin. D. de heredibus [illegible] adimi [illegible] posse propter quam liber et heres est [illegible] quamvis dominus adimerit eodem att.° libertatem, nihil[illegible] [illegible] ius et libertatem et hereditatem habebit l. si ita scriptum 13 § regulla D. de liberis et posthumis. cui adde Cujatium lib. 17, observationum, cap. 33 Guilbertum Regium lib. 2° Enantrophanon, cap. 11. Boerium decissione 73, n.° 4° itaque manet ex d.° § fin. libertatis donationem legatum non esse. 4.tum Secundo inducitur textus in l. in generalli 88 D. de Verb. significat.° ait enim: in generali repetitione legatorum etiam [illegible] atque libertates continentur ex mente legis

duodecim

duodecim tabularum; premisso pro i[illegible]
[illegible] ibi nihil aliud est; quam [illegible]
aut secundis tabulis, aut Co[illegible]
[illegible] libus tab[illegible]

[illegible] diuer[illegible]
[illegible]tio [illegible]m retter[illegible] [illegible]tum [illegible] de
Condit[illegible] demonstra. l. Verbis legis 120 D. de verb. sig. in quibus
tamquam diuersa ponuntur, sic enim Jurisconsultus in d. l. 87. quod
traditum est in legatis nouissima [illegible], in [illegible]tatibus nouissimam
conditionem spectandam esse. Pomponius vero in d. l. 120, sic:
latissima potestas tributa uidetur et heredes instituendi, et lega-
ta libertates que dandi; [illegible] textus in [illegible] plane 97
Ultimo D. de legatis 1, ubi qui [illegible] [illegible]mittitur a neque legatum,
neque hereditatem ei [illegible] fidei[illegible] [illegible] prestare cogendus non est,
liber ergo esse jussus legatum non capiet, si [illegible] fideicommi-
sso posset [illegible] [illegible] quinto in [illegible] assignare [illegible]
quia assignatio liberti ni[illegible] quasi legatum, nec [illegible] fideicommi-
ssum percipitur. D. de [illegible] liber. [illegible] in l. Stichus
[illegible] Ulp. ait quid in [illegible] modo dicto dicemus. diuersum
enim nulla ratione [illegible] inter libertates et legatum.
quantum ad hanc causam nihil distat D. de manumissis test. [illegible]
quo ad alias multum distat.

Rationibus etiam eadem sententia fulcitur: Prima
liber[illegible] datio non donatio, sed manumissio est. l. manumi-
ssiones 4. D. de [illegible] ergo non est legatum: 2, et ex alio capi-
te non conuenit ei deffinitio legati, quia videlicet ab herede non
prestatur, sed ab ipsomet testante. Unde non sine mysterio eius
tractatio a Justiniano in materia et tit. de legatis omissa; cuius
tamen et fideicommissarie meminerit in tit. Inst. de sing. rebus
per fid[illegible]. quod legatum non est; sic enim traditur non sine tale, quod
cui non competit deffinitio talis. l. 1. § dolum. D. de Dolo [illegible]

Verba [illegible] ulti. Ulpiani in l.
Plane 97 § Ult. D. de leg. 1.
qui testamento manumititur
neque legatum, neque heredi-
[illegible] capit. fideicommissum
prestare cogendus non est.
[illegible] ne is quidem qui seruum lega-
tum rogatus fuerit man[illegible]
mittere: Is enim demum pecu-
niam ex causa fideicommissi
prestare cogendus est, qui
aliquid eiusdem generis vel
simile ex test. consequitur.

n.o 125

[illegible]

[illegible] Bartholus in l. 1.a ff. de testamentis [illegible]
[illegible] deffinitionem conuerti debere, quod [illegible] tes-
[illegible] iussus ipso iure [illegible] fiat sine
[illegible] quid in ea [illegible], lega-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
cius quod cuique facere libet. l. libertas, 4. ff. de sta[tu] [illegible]
§ Et libertas Inst. de iure [illegible]. Inde et Cic[ero] [illegible]
Officiorum, et in Topycis § 12, libertatis proprium est sic uiue-
re ut uelis. seruitus est constitutio iuris gentium qua quis do-
minio alieno contra naturam subijcitur. d. l. libertas § ser-
uitus, et § seruitus Inst. [de iure] personarum. ex qua seruitutis
deffinitione illa adijciuntur [illegible] uiori uerba, nisi quis ui aut
iure [illegible] libetur. libertatis [en]im quamuis proprium sit sic ui-
uere ut uelis, [c]on[st]itutione tamen iuris gentium effectum est uer-
bo [illegible] publicum, ut non semper ea naturalli facultate uti po-
ssis. et ut alterius dominio contra naturalem libertatem hac
ut subijciaris; explicui et exor[nau]i in d. § Et libertas, et in
dicto § seruitus. Effic[it]ur igitur [domini]um cui quis subijcitur
dominium quidem serui esse[nt] [illegible] cius libertatis, ac hi
manumittendo non transferre [illegible] libertatem, sed obicem
seruitutis remouere. [illegible] quarto q[uod] sine intelliges quare de li-
bertatis donatione nec in Pandectis, Codice, aut Iustinian. [+ institutionibus] inter
ultimas uoluntates tractetur, nec inscribitur titulus de libertate
legata, sed de manumissis titulus, is quod seiunctus ualde a mate-
ria legatorum. quod si dixeris eodem loco a Triboniano es[se]
de fideicomissarijs libertatibus actum, respondebit Donellus
lib. 1.o Commentariorum cap. 1. et aptior et rei congruentior col-
locatio in titulo de singulis rebus per fid. [illegible] praeterea quae caete-
ra de libertatibus tractatio [illegible] melius percipitur, quem-
admodum et est proposita ex titulo 1 lib. 7, Iustinianei Codicis

deniq. si conuenientia semper rebus ... idem 7. de Codicilis ... Sed ... non nomen inconuenie...

... Ti tamen duo obiicientes aulio; et item libertates directa ... Sfin. de Heredibus ... in principio ... seruo ... in partes quas in eo Sab... legauit. C. de Com. ser. man. ... non Codicillis, sed testamento tantum ... tates directe ... infine D. de manumissis testamento seruo ... hos ... remouco: primum et aliam ... poss. in testamento scribi, que ad illud p... nt. non tamen ... l. heredes palam 21. ... D. qui testamento facere possunt ... Bartholum et alios Julius Clarus lib. ... qualis et libertas ... que cedit nec tamen legatum fideicommissum est, ... l. liminare 7. D. de ... et de diti... in ... dare ... l. si quis sub ditione ... si quis ... omnino adde Bartolum ... et Jassonem ... nº 12. ... Ferdinandez in l. in quantum 192. nº 4. D. ad legem Falcidiam Menochium de succ... § 20. nº 358. quod mortis causa ... apelatur l. ita autem 71. D. ad legem Falc. l. quod ... ditionis ... inter mortis 33 D. de Donationibus causa mortis; secundum ex d. l. 6. Sfin. ut late sup. nº 23. Vers. ubi diximus verbo legari, non ad libertates referendum. quod si fieret manifesta esset cum superioribus pugnantia.

nº 27 ... autem in d. l. fin. in principio. C. de com. ser. nº 24 ma. ad rem non facit. ibi enim non tam fuit libertas directa legata, que per partes acquiri non potest, quam pars dominica. nam quemadmodum si alii legasset dominus quas partes in eo seruo habeat, nemo diceret, dimidiam libertatem serui, i...

... libertates directe et testamento et Codicillis testamento confirmatis recte dati ... fideicommissariis et ab intestato et Codicillis Non confirmatis relinqui possunt. que ... ponuntur in l. liber... tates directe 43. D. de man. millis testamento. facit textus in l. heredes palam 21, Sfin. ibi quod si aliquid pertinens ad testamentum faciat, testamentum non vitiatur. que Verba sic sunt intelligenda, quod si aliquid contractum fecerit in testamento, scilicet dicendo ... Vendo, vel do no tibi rem talem pro centum, et tu consentis, valeat, et vires sortiatur qui textus inducitur ad probandum posse in testamento relinqui alia [capi...] que que ad illud pertinent, nec tamen sint legata.

si quis sub conditione dandorum decem, vel alia ... in dando vel in faciendo fuerit, heres institutus, omissa causa testamenti ab intestato possideat hereditatem. Videndum est an huic, in cuius personam colata conditio est, subueniri debeat. et ... qui sed. neque subueniatur. neque enim legatarius ...

Iure communi nemo Dominorum Iure servitutis nec facere unquam inuito altero potest, neque prohibere quominus alter... nullienim ... sit. et hoc ait ... in ... D. de ... 26.

[illegible] ut legaret. nec ut ... [illegible]

[illegible]

... Veteris Iuris Vestigia ... stant in l. 1. ... C. de ... communi servo manu. quod non ex Iuris acrescendi ... admittebatur, id enim in actibus inter viuos non habet ... l. si mihi 110. D. de Verb. oblig. § quod si quis sibi Inst. de Inut. l. Unica § his ita et ... ubi. C. de Caducis tollen. Bal. in l. Viconiuncti n° 65 ... Crotus n° ... Rip... ... 2° C. ... de ... ... receundi lib. ... Saia ... 10 n° 116 ... capite ... Dominis ... ex ... is alter inuito cum liberum facere non ... 18. D. de seruitutibus Urbanorum, l. Un... ... l. 10. l. 18 tit° ... ne prop... ... tus individua ... stipulationem ... riter 9, D. de liberali causa. Servi ... numissionem in seruitute ... in eo habebat iuris nec ... nissimus Iustinianus iniquum id iudicans, et seruum ... fraudari, et humanioribus dominis iniquam conditionem inferri, hunc seruum ad libertatem eripiendum esse socio indemni seruato nove sanxit, pretium serui secundum partem Domini eodem socio accipiente. quae est decisio dicta l. fin. C. communi seruo manu: § fin. Inst. de Donationibus, ... sonat l. 2. ... tit° 22, p.ta 4.a l. 3, vss. Pero si dos homes, tit° 5, p.ta 5, ...

minime autem praetor pati debet, ut pro parte quis seruus sit ...

n° 17. Denique non obstat tex. in l. si libertates 43. D. de manumissis test. nam et si ea moti nonnulli putauerint ex eo quod legatum

[illegible] libertas [illegible] autem [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] admirari et
[illegible] Execuutione legatorum, [illegible] 5. Olualdus ad Do[illegible]
[illegible] lib. 8. cap. 2. litera, T. [illegible] plures [illegible]
et precipue Duarenus ad hanc legem, [illegible] Matienzius in
Epitome legatorum lib. 1. cap. 1. n° 21. Adri[illegible] us Gentilis lib. 1.
[illegible] cap. 17. [illegible]

Post hec et Accursius [illegible] unica ad finem, et n° 8. 9
Bartho. n°s 8. 10. et sequentibus de executione legatorum ad
fideicomissa hereditaria [illegible] ut in initio [illegible]
admonuimus, nec ad veram [illegible], nec [illegible]
[illegible] commu[illegible] de legatis mentem aiunt, quamuis in multis
Vniversalia legata [illegible] Vniversalibus, et [illegible] par
ticularia legata fideicom[illegible] particularibus [illegible] exequata
sunt, differre tamen [illegible] et hodie tamen legem nec
[illegible] legem [illegible] exequat[illegible] legatorum et fideicomi
ssorum hereditat[illegible] non de particularibus legatis ad[illegible]
fideicomissa Vniversalia exequanda [illegible] sed de particula
r[illegible] ad particularia tantummodo. que tamen sententia et
[illegible] in superioribus satis [illegible] actionibus
[illegible] differentiis [illegible] hodie manent de Vniversalibus ad uni
versalia omissis, que alliena sunt a nostra [illegible] lege, reliquum
cum Bartholo d. n° 10 et sequentibus, ut diseramus de altis [illegible]
tius autem in [illegible] Bartho. ex n° 11 circa actiones que pro lega
tis [illegible] et antiquiori et nouiore Iure dantur, an et eę [illegible]
tant [illegible] dari debeant pro fideicomissis particularibus
prosequendis. qua in re meminisse inprimis oportet quod.

[illegible] supra nº 8, scripsimus, [illegible]
[illegible] et fideicommissi [illegible] illas dari, [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] communiter recep[illegible]
xander n. [illegible] nº [illegible]
in. d. [illegible] nº, et [illegible] qd in [illegible]
D. de Tributoria actione.

Contrarium tamen quinimo legatarium [illegible] cumulare actiones has posse, ostendit Jasso in additionibus ad Pandectas in d. § Nostra nº 13. ad finem per eundem textum ibi dicat. legatarius [illegible] fideicommissorius [illegible] § sed neq[ue] [illegible] contra ibi [illegible] contr[illegible] col. 1. per [illegible] textum constitui solet regula [illegible] actiones personalem et hypothecariam currere, et simul proponi posse, quam ex [illegible] notat Romanus [illegible] nº 2. Paulus [illegible] nº 2, lib. 2. [illegible] decissione 13, idq[ue] ea ratione admitti, quia in cumulatione harum actionum [illegible] personali enim conuenitur quis tamquam [illegible] hypotecaria tamquam possessor rei obligatae ut in [illegible] Lex de [illegible] 12. [illegible] ibi item heres possessor [illegible] [illegible]endum.

nº 10. His tamen non obstantibus verius est earum actionum non esse admitendam cumulationem ex l. § Variis, non enim ea mente datum est legatariis pluribus actionibus uti, sed ut laxior eis agendi facultas sit ex una interim ans fuerit electa legatum petere. qd eodem loco Bartholus et alii Interpretes sunt admonuerint, praeterea sumitur quia sententia lata super actione personali parit exceptionem rei judicatae super hypotecaria l. si differentes 13, D. quibus modis pignus [illegible] Triphoninus qd si personali conuentus actione debitor [illegible] ex bonum [illegible] verba, si dare non oportere, § Appellamus

[Marginal notes:]
et si is, cui legatum fuerat, ante quam constitueret qua actione uti uelet, de cesserit duobus heredibus relictis, legatum accipe[re] simul venientes, nisi [con]senserint, non poterunt.
[illegible] eligere quis debet quam [illegible] experiatur, utrum de peculio, an tributoria, cum sciat sibi regressum [illegible] non futurum.
si differente creditore, Juraverit de[illegible] [nº 9] biter si dare non oportere, pignus liberatur: quia perinde habetur atque si judicio absolutus esset. nam et si a Judice quamuis per injuriam absolutus sit debitor, tamen pignus liberatur.

Ind.

[illegible] textus in § [illegible] Contra. Auth. de fide; Iussoribus sic ait: Contra principales tamen existentes debitores, sive personalibus, sive hypothecarijs, mox sive ambabus uti voluerit: omnem ei damus licentiam, que a nobis dudum data est, et vias et ordines in alijs personis casibusque sancitam &c.

[illegible] die ad [illegible] [illegible]

[illegible] D. de quacumque [illegible] Foreditus Dialogo 46, n° [illegible] [illegible] [illegible] Privilegijs [illegible] n° prio 74, 95, et 151. [illegible] sententie [illegible] latam super personali parere exceptione [illegible] iudicate in hypotecaria [illegible] enim et planius liberandum [illegible] actione admiti cumulatio non debet, l.q. ligis [illegible] fundum § legis fundi 18, D. de exceptionibus. Sicut n. re [illegible]liter actionum coacervatio que non [illegible] [illegible] sit admitendo. l. si idem 11 [illegible] [illegible] l. hu[illegible] modi 24, § qui servum D. [illegible] in principio. C. de Annali exceptione, Cap. Nulli [illegible] D. Iudicata [illegible], cum alijs que cumu[illegible] in l. Edita n° 158, C. de Edendo, precipua tamen limitatio est [illegible] fundum et [illegible] [illegible] tres [illegible] sunt [illegible] ut sententia lata in uno iudicio [illegible] exceptione in alio [illegible] admitti [illegible] personalis [illegible] hypo[illegible] que pro[illegible] et ex [illegible] [illegible] [illegible] non admiti con[illegible]

Si idem cum eodem pluribus actionibus agat, quarum singularum quantitas intra iurisdictionem iudicantis sit, coacervatio vero omnium excedat modum iurisdictionis eius, apud eum agi posse pluribus placuit. et recte quidem.

Non obstat [illegible] in d° § nostra aut[illegible] Instit. hoc[illegible] Sicut enim prebet tres actiones competere, id tamen intelligendum [illegible] ditum § Varijs: quo ad facultatem agendi, non tamen ut cum ijs omnibus simul possit experiri, quod post Theophilum ibi, animadvertimus numero 10 &c.

n° 11.

Non magis obstat [illegible] in d° § sed neque, recte enim [illegible] respondet Bartholus n° 11, et in d. l. Edita n° 18, procedere loquitur tantum in casu quo loquitur speciali ratione, nam cum creditor in hoc gravetur, ut prius executere debeat principalem debitorem

n° 12.

... adtertiu[m] ... ex ea decissione Bart. ... fauore decissione 4a in princip. ... lib. 3 ... cap. ... debit ... aditum ... qui 20. D. de iure iurando, extra ... tamen ... mitenda utriusque actionis cumulatio, ... n. 61. ... decissione 334, collumna ...

Cumulare ergo actiones legatarius non debet ... gere, sed an fideicommissario ... idem datum, et quae ... lega ... necessario an ... sine abeamus, inquirendum. ... de ... sup. ad rubricam, ... in ... de fideicommissarijs 331. et in principio. ex n. 16. diximus ... de ... an Biquitorum iure fideicommissarius solam personalem actionem ... an et ... actionem etiam haberet; ... personalem ibi dare placuit: cum ... sequitur ... n. 23. ... in ... 20. D. si seruitus Vindicetur, iuncto ... de actionibus, qua dis-crimen inter legatarius et fidei...

quod persona quae duplici iure fungitur ... tat in rem actione, ... fideicommissarius in personam agat ... fideicommissum, ut non semel audiuimus n. 2., damnationis legato adsimilatum fuit, pro hoc autem, hoc iure personalis actio ... dabatur l. 1. C. communia de legatis ... contrarium probatur in l. ex imperfecto 23, ibi legata aut fideicommissa vindicare D. de legatis 3. cum quamuis frequentius et proprius vindicatio ad ... realem actionem referatur, et in rem petitione ... demonstret, quem admodum et in eadem lege ex imperfecto quatenus ad legatum refferatur, frequenter etiam licet minus proprie et ...

siue.

[illegible] post fac-
[illegible] additionem, ut recte consideravit Cumanus [illegible] 12.
[illegible] ita hoc [illegible] probatur ex [illegible] 13.
[illegible] 14. alias incipit Respondit l. [illegible] 30.
[illegible] de Usuris. quae pro regula traditur in fideicommissis fructus venire a tempore morae, quod in iis dominium non acquiritur ex dispositione legis ab eo tempore quo dies fideicommissi cedit, nam si acquireretur tunc statim et fructus [illegible] ad dominum [illegible] debitata mora [illegible] non potest [illegible] si post quam fideicommissum peti potuit ex regula legis [illegible] 127. [illegible] singulis a nobis late traditis in disputatione de mora [illegible] 52. ex quo [illegible] aliis personalem actionem pro fideicommissis antiquo iure dari post [illegible] Bartholum [illegible] Alexandrum, Ansilium [illegible] differunt Cromus [illegible] appellat Bipani [illegible] minime ab [illegible] rubrica [illegible] Menlles, Grineus [illegible] secundam. C. Communia de legatis [illegible] in omni [illegible] Antonio Cap. 12. n. 22; quos Osualdus sequitur ad Donellum lib. 8. cap. 56. litera [illegible] omnino videndus. Multa [illegible] adducit [illegible] fructus, et [illegible] fideicommissario [illegible]

Verum eo Pandectarum iure nec actionem hanc personalem pro fideicommisso competere, sed Iudicis tantum officium dari, defendunt non pauci auctoritate [illegible] in principio Inst. de fid. omni. heredi. verbo, nullo vinculo, et in hac nostra [illegible] Angelus, et Faber, Cinus, Alciatus, Menochius, et Duarenus [illegible] a nobis relati in [illegible] n. 29 [illegible] Pecunia verbum 178. [illegible] Actionis [illegible] Persecutionis [illegible]

[illegible] nulla intelligitur mora ibi fieri, ubi nulla petitio est [illegible]

Persecutioni [illegible] extra ordinarias persecutiones [illegible] fideicommi[illegible]

Legens tex reputatur lex in causis 17. Juni... d. quod si minor 25. § ... D. de minoribus, ut ... ut persecutio nihil aliud sit quam officium Judicis quod ut melius inspiciatur illorum hec sunt verba: sic autem habet lex in causis 25: in causis cognitione etiam hoc versabitur, num forte aliqua actio possit competere citra in integrum restitutionem nam si communi auxilio et mero jure munitus sit, non debet ei tribui extraordinarium auxilium ut puta si cum pupillo contractum est sine tutoris authoritate nec locupletior factus est. tex vero in l. quod si minor 25. § fin. sic se habet: ex hoc edicto nulla propria actio vel cautio proficiscitur, sed totum hoc pendet ex pretoris cognitione.

facit tex in l. 2. § Capta D. de orig. juris, ibi: Post deinde Claudius duos pretores adjecit, qui de fidei commissis jus dicerent.

facit tex in l. qui in fraudem ... 25 ... ex omni D. ... et adq manu lib. ... ex omni autem causa creditoribus lex Aelia Sentia prospicit: inter quos quidem fideicommissarium esse placuit.

... ubi [illegible] non actio, sed persecutio datur. Persecutio [illegible] quam imploratio officii Judicis [illegible] Ordinaria tenentur, id sola [illegible]

[illegible]

Judicii [illegible]

[illegible] ubi significanter [illegible] Judicis [illegible] ad rem causam referuntur, ad effectum perdu[illegible] si de posita 4, quo ad glossa verbo [illegible] jura [illegible] 8 § 1. D. de petitione her. melior [illegible] [illegible] D. de minoribus, juncta lege quod si minor 25. § fin. illo [illegible] pro fideicommissis persecutio et sic officium Judicis sit, consequens [illegible] Deinde facit tex in l. 2. § Capta D. de orig. juris, et in principio Instit. de fideicommissariis hereditatibus proprios de ea re Magistratus fuisse constitutos [illegible] alii non erat, si enim esset, apud quem illud ordinario Judice [illegible] fuerit. [illegible] pro opinione [illegible] tex in dicto [illegible] ibi: jussit. Constitutionis authoritatem suam inter[illegible] verba [illegible] probant non ex jure apud partem [illegible] actionis, sed ex ocessione, jussu [illegible] fideicommissorum jus dimanare, ad est propri[illegible] Judicis nobilis quod nulli actioni deservit. Bartho. in d. l. ... 2 D. de Jurisd. omnium Judicum. Denique induces textum in l. ... D. qui et a quibus. ex quo constat eum cui ex causa fideicommissi debetur improprie, et veluti ex quadam interpretatione inter creditores referri. id q. notat verbum illud, Placuit, quo J. C. ... Vitur, quo longam de ea re controversiam fuisse demonstrat l. Placet. 5. C. de sacrosanctis eccle. quo proprio jure actiones non habet l. Creditores 10. D. de Verb. sig. et huc etiam respicit Ulpianus in Instit. t.o 25. de fideicommissis § 12. fideicommissa, inquit, non per formullam petuntur ut legata; quo actionem non suporunt

co[illegible]

Codex: Ulpiano teste ... iudi... [illegible]

[illegible]

Non obstat ... in principio. pro ... actiones dari probari ... nam et si subtilius ... distinguat ... ut actio in personam inferatur, petitio in rem, persecutio in rem et in personam; subtilis tamen hec verborum differentia ple rumque confunditur, nam et actionis verbo ... persecutionem contineri tradit Iulius Paulus in l. Actionis ... Unde quintu actio ... persecutio dicitur in l. 3 ... de fideicommissa lib. in l. ex verbis 14 ... actionibus ... et fideicommissi actio vocatur in l. Ultima § quatuor ibi: actionem quidem fideicommissi D. de leg. ... persecutio in ... ibi: non omnino legati vel fideicommissi persecutio datur: et ... persecutio qua ... ex ... in principio ... bonorum persecutionem postulare in l. in fraudem ... pro alio D. de Iure fisci ... et de privilegiis ... cap. 4. item ... partam ex iudicato persecutionem in l. minor annis 40 D. de minoribus, quam actionem iudicati ... appellamus, et in l. 3 ... D. vi bonorum raptorum ait Iureconsultus non esse denegandam actionem negligentibus privatam persecutionem ...

Que res facit ... sine scrupulo ... Bent ... doctrina ... n° 11, asserentis interdum et pro ipsis ... legatis officium Iudicis extraordinarium ... Sane persecutionem tam unio ... concedi, ut in specie ... Quintus Mutius ... D. de Annuis leg. l. Heredias 30 ad finem D. de petitione hered. l. Mevia 44 ad finem D. de manumissis ... Ratio ... cum tale legatum ...

qui pro alio fisco ... debitum ex ... non inique ... persecutionem bonorum eius ... quo solvit: in quo etiam adiuvari per officium solet. quo modo se habet Lex ... in fraudem 45 ... pro alio D. de Iure fisci ... facit text. in l. Minor annis 41. D. de minoribus ibi: restitui debet quia parta ... ex causa fideicommissi ... iudicati persecutionem nova contra ... initium ... Iureconsultus petitioni ... dege ...

Incertam partem rei non potest possidere: videlicet si ea mente sis, ut quod Titius possidet tu quoque velis possidere, dicitur in l. 3, § in tantum D. de acq. p[illegible]

[illegible]

[illegible] sit tellator uni heredi ulterit construere capella [illegible] ad id compelli poterit [illegible], sed Judicis officio, sequitur [illegible] nis Ripa n.° 42, Alziates n.° 22, contrarium tenea[illegible] tiones pro legatis piis fuerint introductae, l. 1. C. Commu. de leg. [illegible] textus in legatis quae respiciunt commodum et utilitatem legatarii, non [illegible] tantum authoritate Judicis superioris [illegible] solutione [illegible]

[illegible] de actionibus [illegible] diximus adijciamq. [illegible] particularibus [illegible]

[illegible] dominium in legata[illegible]

[illegible]

non poterit [illegible] per [illegible]nde[illegible]

nec datur l. in rem 23. D. de rei vendica[illegible] legata, sit cum enim incertum sit ex qua pecunia sit soluenda, non potest dominium transferri in legatarium preterquam si certum sit ex qua pecunia sit facienda solutio l. 1. § si decem ibi: is cui pr[illegible] ipso Jure decem vendicauit. D. ut legatorum nomine caueatur, aut genus arg. l. Generaliter legato 37, in fra hoc tit.° junct. § si generaliter inst. hoc tit.° nam cum generis legatum legatario electionem tribuat, vel saltim mediocris, ut eius legis arg.[to] adnotarunt Bartholus, Baldus, Jaso, ibi Robertus lib. 2. sententiarum, cap. 14. Socini regula 19, Alciatus lib. 1.° Paradoxorum, cap. 10, Crassus in receptis sententiis § legatum q.e 63, Bernardus Diaz regula 406, antequam eligat nec dominium transferri potuit, nec

Ven=

Vindicatio competere, quemadmodum res [illegible] dicto [illegible]
di 36, [illegible] [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] [illegible] ivri, [illegible]; nam et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] videatur textus in l. seruum [illegible] 36, § fin. dum ait:
[illegible] [illegible] habens testator, alteri mihi vsumfructum, al-
teri [illegible] leget, aditum mihi legatarius non debet, sed heres co-
getur redimere aditum et praestare. prius pro eius indi[c]tione, prae-
misso legato vsusfructus fundi aditum ad eum videri legatum, quo
sine [illegible] uti legato non [illegible] § 1. D. si vsusfructus pe-
[tatur] vsusfructus enim legatus admi[illegible] legat sine qua vti frui quis
nequit. Nec ille ergo [illegible] huic legat[illegible] aditum ad[illegible] [illegible]
vsusfructus legatus est, sequitur adeo ut [illegible] vsumfructum fundi
leget, [illegible] heres rogatur viam praestare, inutiliter hoc aditum vi-
deatur, quod etiam respicit [illegible] damnas esto 15, § 1. D. de vsufruc-
tu legato. inquit [illegible] hunc aditum qui tacite contine-
tur in legato vsusfructus [illegible] ipso iure, sed per heredem
praestandum: quo modo [illegible] communiter interpretari testatur
Solinus n. 1, Gallo n. [illegible] 33 n. Cepola de seruitutibus urb.
cap. 21, n. 2, [illegible] consilio 55 n. 9, volumine [illegible]

Contrarium tamen probare videtur textus in l. si[illegible]
33. [illegible] in pr. [illegible] in vers. si vero ibi: et seruitus ipso iu-
re villae debetur, per quem textum dominium taciti legati transire
in legatarios docent Cumanus et Aretinus in dicto § fin. Alciatus
[illegible] n. 18, [M]enchaca de successionum creat. § 19, n. 159, qui res-
pondet dictum § fin. ideo non transferri ibi seruitutem ipso iure
quia fuit relicta ab herede, qui eam praestare non potuit in fundo
alieno iam legati ratione legatarii effecto. vnde merito praesuppo-
nit ius illud non transire ipso iure in legatarium: [illegible]

[illegible]

[illegible] txs in l. Creditoribus, 4, D. de [illegible] Creditoribus quib. [illegible] diem vel sub conditione debetur, et ex pterea nondum pecuniam petere possunt, aeque separari debitur; quoniam et ipsis cautione communi consuletur. legatarios autem in ea tantum parte quae de bonis seruari potuit, habere pignoris causam convenit. txs in l. penult.a § fin. D. quib. ex caus. in pos. eatur. sic dicit: Creditor autem conditionalis in possessionem non mittitur, quia is mittitur qui potest ex edicto bona vendere. ita ait txs in l. Creditores [illegible], D. de privilegiis Creditorum: [illegible] heredem suspectum putent, satisdationem exigere pro [illegible] sui debito reddendo.

[illegible] admedium, Rl enim alienae [illegible] cum ren [illegible] iam 10. C. ho. [illegible] [illegible] tavi [illegible] [illegible]

[illegible]

tante [illegible] gatum [illegible] non posse, [illegible] [illegible] a legatario, quicunque dum conseqvitur ex dit[illegible] ris; merito enim praesupponit [illegible] ipso [illegible] eo[illegible] intelligendus est tex. in l. testatrix 20. [illegible] vindicetur, vel ad aliud pertinere negetur. sed iam pergamus.

[illegible] autem gd Bartho. [illegible] n.o 8, disputat, an hypothecaria actio quae dicta [illegible] l. Communia de legatis pro legatis etc. [illegible] novi [illegible] daretur olim [illegible] exponitur a nobis in dicto [illegible] n.o 3, verum cum sit nouioribus legibus inducta, quo referendi sunt textus in l. fin. ad finem. C. de sacro anctis Ecclesiis, ubi [illegible] refert quasi noue [illegible] inductam [illegible] et in possessione leg. l. 2. C. qui potiores in pig. hab. in qq [illegible] pretorium pignus, id tacite a lege fuisset [illegible] [illegible] ante nos idem [illegible] communiter receptum testatur, Rip. [illegible] n.o 30, si contrarius Bart. [illegible] doceat dicto n.o 13. Alexander n.o 20, Iacobinus in l. quod legatur n.o 4. D. de Iudiciis, Ioannes Robertus lib. 1.o sententiarum cap. 14. qq non favet txs in l. Creditoribus 4.a D. de separationibus. loquitur enim in pignore pretorio, ut dicto n.o 3, anim aduertimus et probat Simon. h., n.o 130, Coneus in l. [illegible] n.o 7 C. communia de leg. cum enim conditionalis creditor pendente conditione non habeat ius petendi cautionis a debitore, et inde non possit petere se mitti in possessionem bonorum debitoris cautionem non praestantis l. penult.a § fin. D. quibus ex causis in possessionem eatur nisi iusta causa interueniente, ut quia debitor suspectus sit de fuga, vel dilapidatione bonorum l. si creditores 15, D. de

[illegible]

[illegible] ... [illegible] heredi debitoris ... [illegible] aliqua propositio, [illegible] legatarius [illegible] ... [illegible] em bonorum [illegible] ... [illegible] in l. [illegible] creditoribus, 4. D. de separationibus, que cum in prima parte de [illegible] pretorio pignore loquatur, et de eo in 2 etiam accipienda est.

Preterea [illegible] dicemus de [illegible] applicatione actionis [illegible] lis hypotecarie, et personalis, [illegible] et [illegible] exercitium [illegible] cum sint, uix in legatarii et [illegible] personis iungendas [illegible] patitur, a nobis enarrate in libro [illegible] Instit. hoc titulo ubi uidere poteris. molesta enim repetitione opus non est.

His uero, que [illegible] de legatorum actionibus diximus, si alia adiungere [illegible] que copiose scripsit Simo. de Pretis lib. 5. in [illegible] ultimarum uoluntatum [illegible] cap. 1. [illegible] Grivaldus [illegible] [illegible] uaria de leg. folio 205. [illegible] Petrum Gregorium [illegible] [illegible] ex n. 14. Donellus lib. 8. commentariorum [illegible] qui eam erudite explicat, ad quem in notis multa cumulat Osualdus Hilligerus tum iuxta heredum actionum [illegible], tum iuxta fructus qui eis actionibus et a legatariis et a fideicommissariis [illegible] omnia enim pro [illegible] infinitum esset.

Illa tamen questio quia summam habet cum utilitate difficultatem coniunctam, quam pro choronide adiicere placuit, preter mitti non potuit. An legata, uel fideicommissa pro quibus [illegible] actiones concesse, ordinaria tamen uia an executiua (sic enim [illegible] dicuntur) peti possint? et sane certum est legatario non competere remedium legis fin. C. de Edicto Diui Adriani tollendo

---

In omnibus bone fidei iudiciis, cum nondum dies prestande pecunie uenit, si agat aliquis ad interponendam cautionem, ex iusta causa condemnatio fit. uerba sunt lex in omnibus 41. D. de Iudiciis.

In possessionem mitti solent creditores et: [illegible] conditione [illegible] pecunia promissa [illegible]

[illegible]

pisunda [illegible]
nº 4 D. [illegible]
Rodericus Suarez in [illegible] posteriorem [illegible] [illegible]
ta in l. 1 nº 1, D. de leg. 2. quam sententiam [illegible]
textus in dicto § [illegible] Iudi[illegible] et apud nos l. 33. [illegible]
[illegible] ex lege Toletana, quæ hodie est lex 2. tit. 21. lib. 4.
[illegible] generaliter omnibus publicis instrumentis
executionem inesse, [illegible] præseferunt. Unde et
[illegible]menta sive codicill[illegible] legata vel fideicommissa
[illegible] parata [illegible] dicendum videbatur. Res-
pondebo eam legem Regiam ad contractus et obligationes
pertinere, non ad ultimas voluntates, ut in eius commenta-
riis nostri resolvunt.

Sed tamen sunt aut[illegible] opinionem tuentur,
et legatarijs ius exequendi [illegible] [illegible]unt. moventur aut[em]
Auth. de hæredibus et Falc. [illegible] ubi Accursius insinu-
at verbo presenti collat. prima, [illegible] statim Angelus ibid.
nº 17, Alexander sibi contrarius in dicta l. fin. nº 13, ubi Jasso
nº 16, Decius in l. in testamentis nº 6 D. de re jud. [illegible] se-
nior consilio 130, et 103, lib. 3, Alciatus in l. pecunia verborum
significationis nº 10, D. de verb. sig. Cuenca regula 11, Didacus Perez
in l. 2. tit. 14, lib. 5, Ordinamenti. quæ sententia usu et praxi
forensi magis increbuit, ut idem Didacus testatur, et adiuvari
poterit non leviter ex frequenti clausula omnibus testamentis
inseri solita, qua testatores testamentarijs executoribus ple-
nam faciunt potestatem apprehendendi quælibet hereditaria bo-
na pro sua exequanda voluntate. exequetur ergo Iudex quod

exe-

[illegible]

[illegible] in jus [illegible]

[illegible] soluat, prestet, quod [illegible] [illegible]ndi causas habuerit, ut [illegible] exemplo dicte legis 38, partite [illegible] iatr et adem Jure ordinario, sin minus via executiua ad legatum prestandum [illegible] opelatr, sequitur Decius deci[illegible] 295, nº 12, et in eadem sententia Alexander in dicto § si iudex, Rodericus Suarez [illegible] alegato, memineris ergo deniq[illegible] [illegible] totum in quo testamentum [illegible] non requiri sed sufficere [illegible] in qua legatum scrip[illegible] producere [illegible] doctrina in d. Argentarius § [illegible] quo Jure [illegible] adde Didacum Valdes in Additionibus ad Rodericum Suarez dicto § [illegible] 107. Menchacam de adipiscenda posse[illegible] 4º, nº 699, questione 82, Josephum [illegible] [illegible] Abilez in [illegible]torum cap. 10, [illegible] 60, [illegible], nº [illegible], Paz in praxi 2 [illegible], cap. 1, [illegible] 4, [illegible] nº 29, Acursium in l. 1. nº [illegible] ex nº 26, tt. 21. lib. 4º, noue re= copila= tio= nis

Laus Deo,

Ad [illegible] em ac elegan-
tem [illegible] in [illegible]
[illegible] de [illegible]

[illegible]

[illegible] in sublimi [illegible]
[illegible] Patris [illegible]
[illegible] [illegible] super

[illegible] Pater
[illegible] [illegible]
[illegible]
concurrere duas [illegible] prima [illegible]
[illegible], [illegible] item [illegible] secunda quod
filii instituti sup. dictum [illegible] quamvis [illegible]
[illegible] Pater [illegible] restituere [illegible] nec enim [illegible]
[illegible] repraesentans [illegible] [illegible]
[illegible] legatum [illegible]
[illegible] tamen [illegible] dispositio [illegible]
[illegible] ad [illegible] et sufficiens [illegible]
[illegible] in
principio, [illegible]
[illegible]

[illegible] pretamen [illegible] [illegible]
[illegible] D. de fideicomi. lib. [illegible]
[illegible] grauamen incipere [illegible]
[illegible] verborum proprietate non [illegible]

[illegible] vbis colligit quod he-
[illegible] fideicommissum, cuius re-
[illegible] adducitur in P[illegible]

[illegible]
ea bona [illegible] cum Gla [illegible]
qui rectissime intellexit [illegible] Seius non erat [illegible]
sed alius puta Marius, et dixit testator si [illegible] Seij [illegible]
[illegible] scilicet, Martij, vel [illegible] mei heredis [illegible] scilicet
Seij adierit hereditatem rogo [illegible] fideicomi-
ssum [illegible] relictum, [illegible] heres heredis mei [illegible]

Pro [illegible] respondet omni. quod vbi heredis heres graua-
tur suo nomine proprio non valet grauamen, ut in d. § [illegible]
tem, ubi suo appellatione valet. [illegible] l. si fuerit in fine, ita com-
muniter soluit [illegible] Menesius in d. [illegible] n.° 6, C. de
fideicomissis. et [illegible] per [illegible] n. 4, tit. 7, p. 5. Ratio [illegible]

[illegible] D. ac

[illegible] non dedicis [illegible]

ratus [illegible] quod [illegible]

D. ad [illegible] Princeps [illegible]

[illegible] non de[illegible]

[illegible]

... ex [illegible]

P. di Minorib[illegible]

[illegible] 24 [illegible]

[illegible] 44 [illegible]

[illegible] interpretatio [illegible]

[illegible] Doctoris auctoritate et proba[illegible]

[illegible]derunt. A minori tutori auctore po[illegible]

[illegible] Papiliorum [illegible]

ratione [illegible], immo [illegible]

[illegible]

[illegible] Et fecund. [illegible]

[illegible] intelligeretur [illegible]

[illegible] de [illegible]

[illegible] Maioratu [illegible]

[illegible]

[illegible] Bartho. [illegible] prohibitionem de non alienando [illegible]

[illegible] quam prohibitio [illegible]

[illegible]

Procedit [illegible]

cetera [illegible] prohibita [illegible]

ita, statim admi[illegible]

Peto, [illegible]

in maioratu [illegible]

possessor aliquam rem [illegible] maioratus [illegible]

[illegible], ad declarandum me extraditis [illegible] Col. [illegible]

[illegible] n° [illegible] et sequentibus.

Et quamuis postea ante mortem alienatoris [illegible]

qui ad successionem post eius mortem admitti [illegible]

[illegible] tempore alienationis proximior erat, et successione [illegible]

non [illegible] admitti [illegible] qui postea super [illegible] et [illegible] cum ex [illegible]

... quo ad ...

... clau. ... eadem d...

Preterea ... [illegible]

... de fidei comiss. ... [illegible]

... in ... [illegible] ... [illegible]

pere. l. 4, tt. 11. lib. ... Quod ... [illegible]

neq. Rex similis indist... [illegible]

iura Regalia vendere, vt ... [illegible]

de Maioritate, et Oued. ... nanchas de pri... [illegible]

Barthol. Plum... 3, tt. 1, § 2. glo... de ...

aio lex 3a tt. 18, ... recopilationis ...

si tamen preceptum de non alienando initiatum fuerit,

tunc etiam ipsis Vasallis consentientibus ipsa alienatio inefficax

erit

[illegible] dominij trans[illegible]

[illegible] tra[illegible]

[illegible] 36. Alt. S[illegible]

[illegible] singu[illegible]

[illegible] ubi pactum de non

alienando [illegible] dominij translationem. secundo

[illegible] litera qua legitur nullam esse venditionem [illegible]

[illegible] defendunt Antonius Aug. Lib. 4. Emen.

[illegible] in [illegible] Juris cap. 1. ad [illegible] verio[illegible]

[illegible] interpretationem. 1º videndum est an illud pactum subsistere possit. 2º quo effectus producat. et Pactum invallidum esse ex eo [illegible]

Rursus lev[illegible]

[illegible] non loquitur in rebus [illegible]

sed missum a' R[illegible]

[illegible]

[illegible] Diffinit[illegible]

[illegible]

[illegible]

Ad textum in lege prima Digestis de legatis primo

Ultimus est qd. consultus Ulpianus ait in hac lege 1. D. de legat. 1. videlicet, per omnia esse exequata legata fideicommissis, cum plures notentur differentiae inter [illegible] ac fideicommissa Jure Digestorum. Sed illae praecipuae sunt, nam legata non nisi in testamentis relinquuntur, fideicommissa vero etiam codicillis ab intestato. textus in § praeterea Inst. de fideicommissariis hered. Item legata post mortem [illegible] legatarii [illegible] non possunt [illegible] legatis, fideicommissis [illegible] l. [illegible] amplius § 1. infra hoc tit. [illegible] fuerit, in l. [illegible] D. de legatis 3. Praeterea a legatario legatum relinqui non potest, fideicommissum vero potest, textu in principio § 1. Inst. de singulis rebus per fidei. relictis. Praeterea [illegible] proxime [illegible] omnibus et alia differentia, quod legata nuda voluntate non [illegible] ipso jure, sed opposita exceptione repellebantur [illegible] nulli interim fideicommissa vero [illegible] voluntate relinquentis ipso jure adimebantur l. 3. § ultimo D. de adimendis legatis. quia [illegible] voluntate et sollemnitate data sunt, fideicommissa [illegible] voluntate relinquentis ex [illegible] penultima infra hoc tit. [illegible] § finalis D. de legatis 2. quae et alias di[illegible]

prosequitur Bolognetus in praesenti n. 7. sed [illegible] tatem [illegible], qd. Justinianus illam exequationem quasi a se noue inventam sibi tribuat in l. 2. C. communia de legatis, et in § sed nos Inst. de legatis.

[illegible] variae assignentur interpretationes, quas [illegible] explicat Bolognetus hic a n. 12. usque ad 30. ubi refert undecim interpretationes, ex quibus ego eas quae a [illegible] adducuntur, explicabo. Prior est, qd. praedictae differentiae degebant de Jure antiquo quod erat ante Jurisconsultos, et ante media Juris

Quinque [illegible] tur differentiae inter [illegible]

n. 5

n. 2.

prudentia, que eo tempore iuris [illegible] cultores [illegible]

Ceterum [illegible] Inst. [illegible] legitima quanto [illegible] successione [illegible] colligatur ex lege [illegible] D. de [illegible] tione hered. [illegible] media Iuris prudentia [illegible] testatur Ulpianus [illegible] hic interpretatur glo. a prima [illegible] hoc est de media Iuris [illegible] ia, quam videtur [illegible] nouare Bart. [illegible] n. 4. et [illegible] fima solutione [illegible] Alexander n. 15. [illegible] a numero 18.

n. 3. Verum hec sollutio [illegible] tollitur ex sequentibus, [illegible] temnore [illegible] nt et me[illegible] [illegible] ut consta[illegible] supra n. [illegible] qu[illegible] tempore [illegible] iure inductas non potuerunt tollere [illegible] non tanta erat potestas, ut nouas [illegible] condere, aut [illegible] essent, y respons[illegible] prudentum Inst. de Iure naturalli [illegible] secundum [illegible] tionem que habet, de iure respondere, [illegible] Bartholum in [illegible] n. 20. [illegible] impetratur, deffendit [illegible] illic [illegible] Emidius Feretus in [illegible] n. 5. [illegible] dicta interpretatio non tollit difficultates deductas ex [illegible] communia delegatis, nam [illegible] media [illegible] iurisprudentie [illegible] equatio fuit facta [illegible] Iustinianus [illegible] inducere.

n. 4. Huic obiectioni respondere potest ex mente Bartholi [illegible] per hunc textum [illegible] exequari legata fideicommissis [illegible] fideicomissa legatis. Iustinianus tamen [illegible] per [illegible] [illegible] tiones [illegible] inde vere dicere potuit a se inuentam ut considerat [illegible] collumna [illegible] Alexander n. 11. Socinus n. 5, [illegible] sibi tribuit [illegible] berius lib. [illegible] pecunie verbum [illegible] ducitur cum Bartholo quod [illegible] adquam fit adequatio nihil additur, sed vei a[illegible] equatur adijcitur quid quid plus est in ea ad quam fit adequatio, argumento legis Princeps D. de Legibus, et legis Maximum Vitium C. de liberis preteritis;

[illegible] ad [illegible] queritur quod [illegible] habet plus quam [illegible]
terris [illegible] alt[illegible] et e converso. Ex quo elegantem quaestionem
deter[illegible] Bartholus n° 5 cuius doctrinae explicat [illegible] n° [illegible]

Sed haec interpretatio sustineri [illegible] ratione potest et convin- n° 5.
citur ex sequentibus. Primo quia etiam [illegible] legata non erat
ex quo [illegible] fideicommissis, cum fideicommissa ab intestato et post mor-
tem heredis relinqui potuissent, quod in legatis secus erat, ut
dixi supra n° 1. Deinde [illegible] Ulpiani [illegible] lex quatior
[illegible] adle[illegible] [illegible] appareb[illegible]
interpretatione [illegible] sunt quae ad hoc optime [illegible]
sub conditio[illegible] [illegible] legatorum [illegible]
conditionibus [illegible]
glossa prima [illegible]

Quare pro vera interpretatione [illegible] et genuino [illegible] scien- 6.
dum est hunc textum desumptum esse ex Ulpiano lib. [illegible] ad Edic-
tum [illegible] de interpretatione interdicti quod legatorum
ut constat ex inscriptione, et ex l. 1. D. quod legatorum, quae ex
eodem libro desumpta est, ut inscriptio [illegible] indicat, cum
[illegible] ille [illegible] sic [illegible] et scriptum quod lega-
torum nomine non ex voluntate heredis occupatum [illegible]
[illegible] quod fideicommissorum nomine occupaverat, videbatur
locum non habere interdictum, sed Ulpianus inter[illegible]
fideicommissa quoque inter illud pertinere et ex [illegible]
rotate rationis.

Nec obstant huic verissimae interpretationi illa verba n° 7.
per omnia, quia intelligi debent [illegible] quo tractabat Ul-
pianus, neque est novum aut [illegible] iuris consultos ut
eum in uno [illegible] generaliter loqui
[illegible] sub conditione [illegible] hoc dictum [illegible]
[illegible] guntur D. de Condi. institu. aliudque
[illegible] in l. 3, V°. At ex hoc [illegible] dicto [illegible]
[illegible] ubi generallis determinatio concipitur per
[illegible] Omnimodo, et tamen patitur multas exceptiones quas
ibi

ibi ponit [illegible] fuit nō ut et exornat Soçinus [illegible]
nº 21 [illegible] in consillio 49 nº 0, dicens clausulla generalis [illegible]
ta per dictū [illegible] omnia, non comprehendere casus in specie ex=
primendos [illegible] qui ad agendum 4 de Procuratoribus
lib. 6 [illegible] illud 26 [illegible] D. de minoribus ex quo in [illegible] deducit
ad praxim, quod si Abbati concedatur [illegible] per omnia [illegible]
tamen certificar [illegible] ad ordinem [illegible]
de [illegible] cap. quia [illegible] Unde ex hoc [illegible] quamvis
[illegible] dicta logum [illegible] ad [illegible]
quod legatarii [illegible] differentias quas
possea generalliter [illegible] de legatis

nº 3. Sed obstare [illegible] extantibus
Legata [illegible] fideicommissa [illegible] inter [illegible] illa caput extu=
[illegible] ad legatarium ipso iure acquiri [illegible] ignoranti l. cum pater 79 [illegible] D. de legatis 2. [illegible]
acquiritur scienti [illegible] ad senatus [illegible] ubi [illegible]
sed [illegible] colligitur ex traditis a Barthollo ibi nº [illegible] et sequentibus [illegible] ad [illegible] procedere de singullaribus [illegible] singullaria [illegible] de singullaribus
ad [illegible] inter quas [illegible] differentia fuit proposita
[illegible] universalli fidei commisso obligat [illegible]
[illegible] tribus [illegible] non enim [illegible] ad senatus consultum Treb.
[illegible] obligari [illegible] textu [illegible]
na [illegible] Veriùs ut in ea [illegible] in quibus [illegible] de acq. hereditate
[illegible] iure fideicommissum universalle in fideico=
missarium [illegible] Ultimo. [illegible] Trebellia=
num; adhuc tamen [illegible] non fiat nisi [illegible] legis [illegible]
§ sed et quoties D. ad [illegible] Treb. ibi: sivellit illius fi=
deicommissarius [illegible]

nº 9. Huic differentiae consequens [illegible] alia, nam fideicommissarius
universallis potest cogere heredem ut adeat hereditatem [illegible] quia po=
terat 4 D. ad senatus consultum Trebellianum. Particullaris seu
legatarius non potest l. si quis omissa 17 D. si quis omissa causa

Va=

[illegible] ponit Jurisconsultus in l. Na[illegible]

[illegible] ad [illegible] consultum Trebellianum, qua[illegible]

[illegible] n° 7 [illegible] Rippa 31. Differunt et 3., quia in particullari le-

gato dominium transfertur ipso iure l. Sibi homo § Cum ser-

uus [illegible] in [illegible] uniuersali non [illegible] restitutio fiat

[illegible] verbo l. Restituta [illegible] ad Trebellianum, explicat in-

praesenti Paullus n° 12, Crotus 20 et 24 Immo non [illegible]

[illegible] sunt et [illegible] differentia inter [illegible] legati uel N° 10.

fideicommissum, [illegible] Bartholus, et ideo

[illegible]

[illegible] praecipue fuerit [illegible] n° 11.

[illegible] constitutione

[illegible] videllicet, [illegible]

[illegible] quemadmodum [illegible]

[illegible] ratione [illegible]

[illegible] sic [illegible] non ut omnibus simul [illegible]

legatarius uel fideicommissarius, sed possit [illegible] quam mallit eli-

gere [illegible] huiusmodi [illegible] Vltimo. E. de lega[illegible]

[illegible] Castellus § Varijs [illegible] legati [illegible] actione [illegible]

[illegible] Alexander [illegible] n° 30. Niger n° 132

[illegible] in hoc sententia [illegible] Jasso in additionibus ad

[illegible] in princip. insti. de legatis n° 18. contendens id

[illegible] actioni [illegible]

[illegible] et hyppotecaria [illegible] nostri autem [illegible]

[illegible] in dicti n° [illegible] fideiussori [illegible] siue con-

[illegible] collatione [illegible] huius [illegible] incumulla-

[illegible] harum actionum uidetur [illegible] experiri quia per-

sonalli agit [illegible] hyppotecaria quasi [illegible] possesso-

rem rei obti[illegible] [illegible] lex de [illegible] § Vlt. D.

[illegible] tamen generaliter accepta fallit n° 14.

[illegible] textus in d. § Varijs, et praeterea [illegible]

[illegible] sententia lata super actionem personallem parit exceptionem

Vti

Rei judicate [illegible] ex hypothecaria [illegible] si differente [illegible] pignus, quare non [illegible] admitti [illegible] actionum [illegible] [illegible] 15 [illegible] 18 D. de exceptionibus. Nec [illegible] in d. § nominata, que [illegible] dicitur, Competere tres Actiones intelligend[illegible] simul, sed [illegible] ut in d. § Varijs, non [illegible] in [illegible] § sed neque quia [illegible] in [illegible] loquitur, scilicet cum creditor parat sibi Viam ad agendum [illegible] tertium possessorem qui eum grauetur in eo ut prius [illegible] debeat [illegible] fideijussores, [illegible] pervenire ad tertium possessorem, [illegible] hypotecaria [illegible] in alio [illegible] sit eas actiones cumullandi [illegible] ut citius possit pervenire [illegible] tertium [illegible] ullam [illegible] de jure [illegible], [illegible] actionum cumullatio, [illegible] Bartholus in dicto § [illegible] n° 11, explicat [illegible] ibi n° 261. [illegible] Columna [illegible]

[illegible] gravis difficultas [illegible] presupponendum [illegible] rei [illegible] petitur [illegible] rei vendicatione, non potuit [illegible] hypotecaria [illegible] D. de [illegible] [illegible] actionibus [illegible] hypotecaria [illegible] in hoc casu non dari [illegible] dominio legatarij est, [illegible] pro [illegible] ex dispositione legis [illegible] hypotecaria [illegible] in d. § Nostra verbo per hypotecariam, [illegible] Columna penultima, [illegible] n° [illegible], [illegible] membro 2 parti n° 15[illegible]

n° 14. Sed in Contrarium [illegible] per Hyppotecariam rem ipsam legatam persequi [illegible] hanc opinionem deffendit Bartholus n° 13 receptus [illegible] num n° 18, Simonem n° 217. Neque obstant dicte [illegible] legis neque pignus

ubi res non est plena iure illius qui pig-
pretendit, ut sunt plura exempla in l. ex stante penulti-
§ latinus largus C. de exceptione rei iudicate l. debitor
ore 59 D. ad Treb. Unde legata ante
non sit pleno iure legatarii per eadem
possit eam ratione possessionis Hyppotecariae
legatarius, ut sic plena proprietate rei legat
hoc est dominium et possessione . . . . quemadmo-
ex consilio ignus, l. rei

n. 15
respondet ille Jaindicio difficultates
rei legatarii ut dominus
gat rem quae petitur
petit eius rei dominium, sed possessionem que penes
ad possessiorem D. de cond.
hitecaria quanto appellamus qua sollutione
tamen probat Bartholus in l. prese sed ab e
ide Bartholus in l. x. n. 5 C. communia de leg. alia sollut
ente cuius Doctoris antiqui, a qua non
sollutio quam scribit Jasson in l. certi con
. . . . . .

n. 16
Ex his quae late disputavi ad
apparet Ulpianum tempore legata
et fideicommissi, quae differentia nova
sublata itaut nulla iam admittere vellit
illarum opinione quin Justiniano sed ab Ulpiano
hanc ex per omnia
unius ex dispositione
non solum presentia sed etiam
tendere, quod qui totum licit nihil excludit l. Julliano
licatis D. Romanorum distinctio. Unde differunt
in-

inte [illegible] [illegible]ssione Variarum question[illegible] [illegible]
iamTru [illegible] [illegible]ilegia unius studii aut Communi[illegible] aliorum
[illegible] Inumin[illegible] [illegible]aru [illegible] [illegible] Videant [illegible]
exequa[illegible] [illegible]alit utriusque natura et conditio adeo ut non [illegible]
[illegible] presentia ledeti [illegible]futura [illegible] [illegible] [illegible]antur [illegible]
[illegible] tam [illegible] questionis et aliarum tractationes [illegible] [illegible]dens omitto
[illegible] nolit[illegible] in [illegible]rgtationi et materi[illegible] [illegible] [illegible]unt. [illegible] tamen
[illegible]larum disputationem et resolutionem videre vellit, legat [illegible]
[illegible]iores [illegible]assone[illegible] in presenti [illegible] et [illegible] [illegible]us. [illegible] [illegible]
[illegible] a n° 4. et iterum a n° 9. [illegible] in l. Omnia priville-
[illegible] n° [illegible] C. de [illegible]isco [illegible] [illegible] [illegible] de successionum
[illegible]riatio [illegible] [illegible] n° 21. Quibus [illegible] [illegible] ad laudem et glo-
riam omnipotentis [illegible] ipsiusque sanctissimae Matris Mariae
[illegible] [illegible] [illegible] concepte

finis

[illegible] rem cum [illegible]

[illegible] mus sunt nuqu[illegible]

que le[illegible] [illegible]imae [illegible]uita [illegible] ipso

[illegible] au[illegible] hore [illegible] mox [illegible]videbimus.

[illegible]aitr [illegible]accur[illegible] aliorum [illegible]

Quiero el Respecto, el temor sabio,
ardiente el numen, la expresiva ruda,
osada la altivez, turbado el labio,
loquaz la fantasía, la voz muda;
si al formar vn encom[illegible] agravio[illegible]

[illegible]

[illegible]

Me ~~[illegible]~~ saliendo al despique
dize q. por la Malicia
algun dinero se aplique,
al Dueño, porq. es Justicia
Suum tribuere Cuique
Los Cuerdos al fin van presos
sin que les valgan excusas
y ellos al ver los procesos
protestaran con sus excesos
el auxilio delas Musas

Con espiritu Valiente
del Sol ~~[illegible]~~ bizarro
le dan por equivalente
del coche al Dueño impaziente
por pagar Carro con Carro.
el Toga aun viendo la Idea
clama q. los tengan presos
q. es Justicia; hasta que vea
los atributos de Astrea
figurados en los pesos.
Ellos su excusa han formado
que el alla ...el Ponto Ovidio;
y V. S.ria se ha humanado
a admitirles lo excusado
... se allanan al Subsidio.
...orre Nueva la porta
...o aqui ~~[illegible] importa~~
...omo, porq. no acuda
con politica ta...uda
... ayuda, de Costa
... con su ayuda.

Por no tocar este Caldo
mi Musa para en su Efeto;
Y deste Caso el perjuicio
pere al toga illustre Pardo
pues ~~quando~~ se ofrecio a su Servicio.

[illegible] corto mi Caudal
[illegible] ingenio [illegible] que funda
[illegible] asunto muy fecundo
el dezir de [illegible] mal
aunque diga alguno Cabal
la comprehende este efecto
pues aunque sea perfecto:
[illegible] concebir coplas altas
[illegible] descubrira sus faltas
por salir [illegible] del Concepto.

2